This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

KC
15967
HN 5YHB L

KC
15967

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
ALBERT ANDREW HOWARD
POPE PROFESSOR OF LATIN

THE GIFT OF HIS SON
HERMANN HAGEN HOWARD
Class of 1916

Frederic D. Alien

A. A. Hamm

PLUTARCHI VITAE.

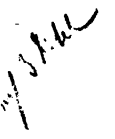

PLUTARCHI

VITAE

INTER SE COMPARATAE.

EDIDIT

IMMANUEL BEKKER.

VOL. V.

EDITIO STEREOTYPA.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE MDCCCLVII.

KC 15787
Gp 86.762.5
HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE LIBRARY OF
PROF. ALBERT ANDREW HOWARD
OCT. 15, 1929

ADNOTATIO CRITICA.

Vitae LXII, 1, 2, 7. *αὐτῷ* C: *αὐτοῦ*. ‖ 2, 2, 7. *τὴν* C: *εἶναι*. ‖ 4, 5. *βίων* B: *βίῳ*. ‖ 4, 1, 5. *δόντας* R: *διδόντας*. ‖ 2, 3. *βαλλόμενος* C: *παραβαλλόμενος*. ‖ 3, 10. *ποιησάμενον*?* ‖ 5, 1, 4. *πάντας* R: *πάντα*. ‖ 4, 3. καὶ addidit Laarius, omisso *τε* post *ἐθαυμάσθη*. ‖ 7, 3, 8. *ἀπολείπειν* C: *ἀπολιπεῖν*. ‖ 9, 3, 4. *ἀφαιρεῖν* C: *ἀφελεῖν*. ‖ 10, 4, 2. *τὸ μὲν σῶμα* S. ‖ 11, 2, 3. *λόγος* Plato ep. 7: *ἐν λόγοις*. ‖ 3, 9. *μηδὲν* St: *μηδὲ*. ‖ 16, 2, 7. *διαφθαρησόμενον*?* ‖ 17, 3, 5. *ἐπιτεθυμμένον* Ruhnkenius: *ἐπιτεθρυμμένον*. ‖ 18, 3, 2. *τριήρη* Laarius: *τριήρεις*. ‖ 19, 1, 2. *Σκύλλαν* Plato ep. 7: *Σικελίαν*. ‖ 24, 2, 5. *τινὸς* C: *τινὰ*. ‖ 25, 5, 3. *ἱστίων* R: *ἴστιον*. ‖ 27, 2, 1. *Ἄκρας* Palmerius: *Μακρὰς*. ‖ 29, 1, 1. *Τεμενίτιδας* Boettcherus: *Μενιτίδας*. ‖ 10. *προστρεπομένων* R: *προτρεπομένων*. ‖ 2, 3. *τοῦτο προβὰς* So: *τούτῳ προσβὰς*. ‖ 30, 2, 3. *ἄδειαν* E: *ἃ δεῖ*. ‖ 3, 2. *ἐδοκίμασε* C: *ἐδοκίμαζε*. ‖ 34, 4, 4. *βάρους* C: *βάθους*. ‖ 37, 4, 6. *κατέχειν* C. ‖ 39, 2, 8. *ἀπίστρεψεν* R: *ἐπίστρεψεν*. ‖ 40, 1, 2. *ἀναλάμβανον* St: *ἀπελάμβανον*. ‖ 41, 2, 8. *ἐφῆκε* B: *ἀφῆκε*. ‖ 43, 1, 4. *ἐκπίπτοντα* Sch: *ἐμπίπτοντα*. ‖ 44, 2, 5. *σπουδὴν* S: *σχολήν*. ‖ 46, 3, 1. *ὑπὸ* Sch: *ἀπὸ*. ‖ 3. *ὑποτρέχοντες* R: *ἐπιτρέχοντες*. ‖ 4, 7. *τραπομένων* Sch: *τρεπομένων*. ‖ 47, 3, 7. *τοι* C: *τι*. ‖ 48, 1, 4. *κόψαντα σταυρὸν* X: *κόψαντας τάφρον*. ‖ 50, 2, 5. *ἀπολείποντος**: *ἀπολιπόντος*. ‖ 52, 1, 1. *προκεχωρηκότων* So: *προσκεχωρηκότων*. ‖ 2. *πρότερον* R: *πρῶτον*. ‖ 56, 4, 4. *Κορσίοις* B: *Κουρσίοις*. ‖ 57, 1, 8. *κατάγγειν* C: *κατέχειν*.

LXIII, 1, 2, 7. *δυσχερέστερα* R: *δυσχερέστατα*. ‖ 4, 2, 4. *Κιλικίαν* Voegelinus: *Σικελίαν*. ‖ 5, 1, 6. *χαριζόμενος* Sch: *χαριζόμενον*. ‖ 6, 1, 3. *πύλας* C: *πύλας ἔρχεσθαι*. ‖ 4, 2. *περὶ τούτου* ante 1. *πολλὴν* legebatur: transposuit Voegelinus. ‖ 7. *ὅποι* Sch: *ὅπου*. ‖ 5, 2. *ὑπὸ* Sch: *ἀπὸ*. ‖ 9, 3, 7. *Βροῦτος*: *Βρούτιος*. ‖ 10, 2, 6. *καθήσοιεν* R: *καθίσοιεν*. ‖ 8, 6. *Θέας* Appianus: *Θέατρα*. ‖ 12, 4, 4. *Ἀλβῖνον* X: *Δαβιηνὸν*. ‖ 13, 1, 6. *αὐτὸν* Voegelinus: *αὐτὴ*. ‖ 2, 6. *ἀπομνημονευμάτων* B: *ἀπομνημόνευμα τῶν*. ‖ 14, 2, 2. *μία* R: *μίαν*. ‖ 4, 2. *παρὰ* Wyttenbachius: *περὶ*. ‖ 6. *ἑκάστοις* Voegelinus: *ἕκαστος*. ‖ 15, 6, 7. *γε* Sch: *δὲ*. ‖ 17, 2, 6. *καταφιλοῦντες* S. ‖ 18, 1, 9. *ὑποτιθεὶς* C: *ὑποθεὶς*. ‖ 19, 2, 6. *ὧς* St: *ὃς*. ‖ 20, 4, 7. *καθήγιζον* C: *καθηγίαζον*. ‖ 21, 1, 6.

φορὰς ἀσταθμήτους B: φορᾶς ἀσταθμήτου. ‖ 2, 5. et 22, 3, 2. Καίσαρι? ‖ 21, 3, 7. προσήκειν Dacerius: προσῆκεν. ‖ 22, 2, 7. κατεστασίαζε Sch: κατεστασίασε. ‖ 4, 6. τοῦ R: τὸν. ‖ 25, 2, 9. Γαβίνιος libri. ‖ 30, 5, 3. αἰσθομένων] ὠθουμένων? ‖ 33, 1, 5. ἀρχὴν] μάχην Wyttenbach. ‖ 6. ὑπὸ C: ἀπὸ. ‖ 34, 3, 9. πεποίηκεν Sch: ἐπεποιήκει. ‖ 35, 1, 1. Ῥωμαῖον R: Ῥωμαίων. ‖ 3, 4. ἐκείνως —, νῦν δ' ἀδικίας δόξα editi. ‖ 36, 4, 4. δὲ Benseler: δὴ. ‖ 37, 2, 1. ἔξωθεν] ἔοικεν plerique. ‖ 4, 2. ἐμβαινόντων R: ἐκβαινόντων. ‖ 38, 2, 5. ἐναντίον R: ἀντωνίου vel ἀντιώνιον. ‖ 39, 6, 2. γε R: τε. ‖ 40, 2, 4. ἔχωμεν C: ἔχομεν. ‖ 7. κεκλημένος S: κεκλημένον. ‖ 5, 5. ὅτι addidit R. ‖ 6. ἐκείνην R: ἐκεῖνον. ‖ 41, 1, 7. χρῆσθαι: χρήσασθαι vel χρήσεσθαι. ‖ 3, 1. τοιαύτην?* ‖ 42, 1, 1. συμπεσόντες S: συνεμπεσόντες. ‖ 3. χερσὶ? ‖ 4, 9. ἠρίπετο E: ἠρείπετο. ‖ 43, 1, 3. ὅτε E: ὅτι. ‖ 5. περιιέναι R: περιεῖναι. ‖ 5, 7. ὑφ' αὐτοῦ So: ὑπ' αὐτοῦ. ‖ 45, 6, 3. ἐκείνην S: ἐκείνου. ‖ 46, 1, 3. ἐναλέσθαι C: ἐνάλλεσθαι. ‖ 5, 2. ᾤοντο Sch: ᾠετο. ‖ 47, 2, 4. πρὸς Καίσαρα Sch. ‖ 4, 5. ἀπέκρυψε C: ἀπέκοψε. ‖ 49, 1, 1. προαγαγὼν B: προσαγαγὼν. ‖ 2, 6. ὑπ' C: ἀπ'. ‖ 53, 2, 5. τοι S: σοι. ‖ 4, 5. ἀναπάσασαν Woelfflinus: ἀνασπάσασαν.

LXIV; 1, 3, 3. ὠφληκότες — διωκόμενοι?* ‖ 2, 1, 2. οὐδ' *: οὐδ'. ‖ 3, 1, 2. ὡς: ὧν. ‖ 3, 5. σώσαντος X: σώματος. ‖ 4, 2, 6. περιαψάμενον B: περιαψαμένων. ‖ 3, 10. πιστευθέντας C: πιστεύσαντας.

LXV, 2, 3, 4. τέκοι C: τεκεῖν. ‖ 3, 1, 4. ἂν addidit C. ‖ 2, 3. σύκων C: σύκου. ‖ 4, 3, 4. τὸ ante κατ' addidit R. ‖ 5. δὲ addidit C. ‖ 5, 1, 8. βούλει: βασιλεῖ βούλει. ‖ 2, 8. θέραια C: δῶρα. ‖ 7, 2, 3. ἅμα C: ἀλλὰ. ‖ 8, 2, 4. μαχομένων E: Μακεδόνων. ‖ 3, 1. μέγα τῷ B: μετὰ τὸ. ‖ 5, 3. φυγόντος Sch: φεύγοντος. ‖ 9, 2, 3. κακοὺς B: καλοὺς. ‖ 10, 1, 4. ἀναβαλόντος R: ἀναλαβόντος. ‖ 11, 4, 9. φίλοις C: φίλοι. ‖ 13, 2, 3. αὐτῷ B: αὐτοῦ. ‖ 4, 1. Φαλίνου C: φαλλύνου vel φαῦλλου. ‖ 14, 1, 3. ἐτίμησεν R: ἐπετίμησεν. ‖ 17, 6, 4. εὐνούχους] εὔνους E. ‖ 3, 5. ἐν] ἐπὶ So. ‖ 6. αὐτὸς δὲ φοβούμενος*: αὐτὸν δὲ φοβούμενον. ‖ 19, 4, 3. δ' οὖν S: γοῦν vel οὖν. ‖ 20, 3, 6. Τιμοκράτην: ἑρμοκράτην. ‖ 21, 3, 5. ἀφ' C: ὑφ'. ‖ 22, 2, 10. προαπώλετο So: προσαπώλετο. ‖ 23, 3, 4. οὖν S: γοῦν. ‖ 24, 4, 1. φθάνειν ἀλλήλους*: φθονεῖν ἀλλήλοις. ‖ 27, 3, 3. ἀνέδειξεν R: ἔδειξεν. ‖ 28, 2, 8. ἀνάγκην St: ἀνάγκη. ‖ 3, 7. ε' ?*

LXVI, 1, 4, 5. πέντων ἀεὶ βέλτιστον αὐτὸν X. ‖ 3, 2, 6. κομψότερον R: κομψότερος. ‖ 4, 1, 2. ἐκινδύνευσεν C: ἐκινδύνευεν. ‖ 6, 4, 4. προελθὼν So: προσελθών. ‖ 8. ἀπῆγεν S: ἀπῆραν. ‖ 7, 1, 5.

τότε Sch: τὸ δὲ. ‖ 8, 4, 4. ἀνῆλθεν C: ἐπανῆλθεν vel ἐπῆλθεν. ‖ 10, 2, 6. ἄλλου C: ἀλλ' ἢ. ‖ 4, 3. ἐκφερούσας E: ἐκφέρουσα. ‖ 12, 2, 5. Ἀνδρίας Meursius. ‖ 15, 2, 8. ὑπὸ σκηνὴν] ὑπ' αὐγὴν?* ‖ 18, 1, 5. πράξει Amiotus: πατρίδι. ‖ 22, 5, 4. ἀπέφαινε C: ἀπέφηνε. ‖ 24, 5, 8. ὅλον So: ἄλλου. ‖ 25, 2, 6. ἐπιθεὶς R: περιθεὶς. ‖ 29, 6, 4. καὶ τὴν κοιλίαν ἐξυγραίνεσθαι] haec ex Photio addita. ‖ 30, 4, 5. παρώφθη Pflugkius: γὰρ ὤφθη. ‖ 5, 6. φύσιν] πίστιν X. ‖ 35, 1, 1. ὑπόθεσιν X: ὑπόσχεσιν. ‖ 37, 1, 6. ὁπλίτας B: πολίτας. ‖ 8. αὐτόν X: αὐτός. ‖ 38, 4, 2. εἰ δ' addidit Amiotus. ‖ 5, 4. ἄξιον So: ἠξίουν. an ἦν ἄξιον?* ‖ 39, 3, 1. ἔγραφε*: γέγραφε. ‖ 7. ἐκεῖθεν: ἐγγύθεν. ‖ 4, 4. ἄφνω B: ἄνω. ‖ 43, 4, 1. πάντα] πάντων μάλιστα R, προτιμῶν καὶ πάντα Pflugkius. ‖ 45, 2, 5. ἠτιῶντο] ἠτιῶντο τούτων C. an ὧν ἠτιῶντο?* ‖ 47, 1, 6. Ἀυμαίων X: Κυμαίων. ‖ 48, 2, 4. πανὸς: πατρὸς Sylburgius. ‖ 49, 2, 7. πολλῶν B: πόλεων. ‖ 52, 1, 7. ἀδήλῳ B: ἐν ἀδήλῳ.

LXVII, 1, 1, 4. αἰωρούμενον cum So C. ‖ 3, 2, 5. ἐν Sch. ‖ 3, 3. μεγάλοις R: μεγάλους. ‖ 4, 1, 1. ἐπιτρόπων X: ἐπίτροπος ὤν. ‖ 4, 1. στρατηγικοῦ X: στρατιωτικοῦ. ‖ 3. βουλεύῃ C. an αὐτοὶ — βουλευόμεθα?* ‖ 3. μενοῦμεν R: μένοιμεν. ‖ 5, 1, 5. φανερὸς Sch: φανερῶς. ‖ 5, 4. ὠνητάς B: ὄντας. ‖ 6, 1, 3. Μάκρος X: Μαῦρος. ‖ 3, 2. μεταβαλουμένων B: μεταβαλομένων vel μεταβαλλομένων. ‖ 7, 3, 1. ἡμέρας] ἡμέραις ὕστερον?* ‖ 8, 3, 5. αὐτὸν B: ἑαυτόν. ‖ 9, 1, 5. ἐπιμισθίου Sr ἐπὶ μισθῷ οὐ. ‖ 3, 5. τὸ R: τῷ. ‖ 7. Ποππαίαν Cassaubonus: Πομπαῖον vel Ποππαῖον. ‖ 10, 1, 6. ἀποστατικὴν R: ἀποστατικῶς. ‖ 3, 6. ἀνειπεῖν R: εἰπεῖν. ‖ 4, 3. τὸν Ἐργίνιον C: τοῦ Ἐργινίου. ‖ κολούειν So: κωλύειν. ‖ 11, 1, 6. βασιλικῆς Grivaeus, αὐλικῆς So: ἡλίκης. ‖ 7. τῶν Grivaeus: τοῦ. ‖ 12, 3, 3. ὑφ' αὐτῷ C: ὑπ' αὐτῷ. ‖ 13, 2, 7. εἶναι So: εἶναι δεῖν. ‖ 14, 2, 1. ἔχειν Sch: ἴχει. ‖ 6, 3. ταύτην R: αὐτὴν. ‖ 15, 1, 3. αὐτῶν So: αὐτὸν. ‖ 2, 3. Τουρπιλιανὸς X: Ταρπουλιανὸς vel Ταρτουλιανός. ‖ 3, 6. συλλογίσας R: συλλοχήσας. ‖ 4, 1. παρόντες Sch: παρόντος. ‖ 3. τὸν αὐτοκράτορα St: ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος. ‖ 5. παρείκειν C: πάλιν εἰπεῖν vel εἴκειν. ‖ 16, 1, 4. αὐτῷ So: αὐλῷ. ‖ 18, 3, 1. τῶν R: τὸ. ‖ 3. τῷ νεωτερισμῷ R: τῶν νεωτερισμῶν. ‖ 20, 2, 1. δεδομένην R: διδομένην. ‖ 2. αὐτῷ So: αὐτὸς. ‖ 3, 3. γε So: δὲ. ‖ 23, 1, 7. Σκριβωνίας Lipsius: κρητίωνος. ‖ 3, 5. ἀνεκπλήκτως C. ‖ 24, 1, 5. διέφθειρεν S: διέφθειρον. ‖ 8. πίστιν R: πᾶσιν. ‖ 2, 5. προσιδεῖν C: προϊδὼν. ‖ 6. σημεῖα (ὁρᾶν) R. ‖ 4, 2. πωληταῖς So: πολίταις. ‖ 25, 1, 4. τῇ ψυχῇ C: τῆς ψυχῆς. ‖ 3, 6. ἐφῆκεν B: ἀφῆκεν. ‖ 4, 4. ἀτενῶς Wyttenbachius: ἀγεννῶς. ‖ 26, 5, 1. ἦν

Δῆτσες S: *Ἰνδρισος.* ‖ 9. *ὑφεὶς* plerique. ‖ 27, 2, 5. *Λεκάνιον* C: *Ἀρκάδιον.* ‖ 6. *ἀποκούψαντα* B: *ἀποκρύψαντα.* ‖ 4, 2. *Μούρκου* X: *Μάρκου.* ‖ 28, 3, 2. *ὑπὸ* C: *ἀπὸ.* ‖ 4. *Σεσσώριον* G.A.Becker: *σησιέρτιον.* ‖ 29, 2, 1. *καθελεῖν* C: *καθελὼν.* ‖ 3. *ἀπηξίωσαν* R: *ἠξίωσαν.*

LXVIII, 1, 1, 7. *αὐτὸ* Grivaeus: *τοῦ.* ‖ 8. *ἐγκεκλῆσθαι* idem: *ἐκκεκλῆσθαι.* ‖ 2, 2, 1. *αὐτάς* C: *αὐτός.* ‖ 5. *ἀνταξίαν* R, ‖ 3, 5. *πεισθέντι* C: *πεισθέντος* Sch: *πεισθέντα.* ‖ 3, 2, 1. *Κλούβιος* Lipsius: *Κλαύδιος.* ‖ 9. *κολούειν* B: *κωλύειν.* ‖ 3, 2. *Ὡστίας ἀπάξοντα* S: *ὧς τινας ἄξοντα.* ‖ 8, 7. *παραλαβὼν* St: *παραβαλὼν.* ‖ 4, 5, 6. *τοσοῦτος* Sch: *τοιοῦτος.* ‖ 9. *διατηροῦσι* C. ‖ 5, 3, 6. *ἐπὶ* C: *ὑπὸ.* ‖ 4, 6. *γε* R: *τε.* ‖ *τὸ* C: *τοῦ.* ‖ 7, 1, 3. *Γάλλος* St: *Γάλβας.* ‖ 2, 7. *οὗτος* So: *τοὺς.* ‖ 3, 4. *ἐπισπόμενοι* So: *ἐπισπώμενοι.* ‖ 4, 3. *παρώξυνον* Sch: *παρώξυναν.* ‖ 8, 1, 1. *Βητριακὸν* S: *τὸ Βητριακόν.* ‖ 9, 2, 4. *λογισμούς* S: *ἐκλογισμούς.* ‖ 5, 2. *ἐμβαλεῖν* R: *ἀμβάλλειν.* ‖ 10, 1, 2. *ὅτι* R: *ὅτι τοῦτο.* ‖ 6. *σῶμα*] *πτέρωμά*? *ἄρθρον*? *νεῦρον*?* ‖ 2, 5. *πλοῖα* So: *ὅπλα.* ‖ 12, 3, 9. *δὲ* add. Sch. ‖ 5, 3. *τούτους* R: *τούτοις.* ‖ 4. *ἐπὶ* St: *ὑπὸ.* ‖ 13, 2, 4. *ἐθελήσοντος* St: *ἐθελήσαντος.* ‖ 14, 2, 1. *ἀετῶν* C: *ἐναντίων.* ‖ 3. *τοὺς ἐμφυλίους πολέμους* Sch: *τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις.* ‖ 6. *τοσοῦτο* C: *τοῦτο.* ‖ 15, 1, 1. *εἴωθε* C: *εἰώθει.* ‖ 7. *οὐδεὶς* S: *οὐκ.* ‖ 2, 1. *οὐδ'* R: *οὐκ.* ‖ 2. *Θύρας* R: *Θύραις.* ‖ 3. *προελθόντος* S: *προελθόντες.* ‖ *προστρόπαιοι* C: *τρόπαια.* ‖ 4, 8. *καταβαίνουσαν* So: *καταβαίνουσιν.* ‖ 6, 1. *πολλάκις* ⟨*σκεψαμένῳ*⟩?* ‖ 16, 1, 4. *τοὺς παρόντας**: *τοῖς παροῦσι.* ‖ 2, 6. *βουλόμενος* Sch: *βουλόμενον.* ‖ 17, 1, 4. *προσεκαλεῖτο* R: *προεκαλεῖτο.* ‖ 2, 3. *βαθέως* B: *βαρέως.* ‖ 4, 1. *κατ' αὐτόν* C: *καθ' ἑαυτόν.* ‖ 8. *ὑφέντες* So: *ἀφέντες.* ‖ 18, 1, 6. *δαίμοσι* Lobeckius: *δηλώσει.*

ΔΙΩΝ.

Ἆρά γ', ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης φησίν, ὦ Σόσιε Σενεκίων, τοῖς Κορινθίοις οὐ μηνίειν τὸ Ἴλιον ἐπιστρατεύσασι μετὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι κἀκείνοις οἱ περὶ Γλαῦκον ἐξ ἀρχῆς Κορίνθιοι γεγονότες συνεμάχουν προθύμως, οὕτως εἰκὸς τῇ Ἀκαδημείᾳ μήτε Ῥωμαίους μήτε Ἕλληνας ἐγκαλεῖν ἴσον φερομένους ἐκ τῆς γραφῆς ταύτης, ἣ τόν τε Βρούτου περιέχει βίον καὶ τὸν Δίωνος, ὧν ὁ μὲν αὐτῷ Πλάτωνι πλησιάσας, ὁ δὲ τοῖς λόγοις ἐντραφεὶς τοῖς Πλάτωνος, ὥσπερ ἐκ μιᾶς ὥρμησαν ἀμφότεροι παλαίστρας ἐπὶ τοὺς μεγίστους ἀγῶνας. καὶ τὸ μὲν ὅμοια πολλὰ καὶ ἀδελφὰ 2
πράξαντας μαρτυρῆσαι τῷ καθηγεμόνι τῆς ἀρετῆς ὅτι δεῖ φρονήσει καὶ δικαιοσύνῃ δύναμιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τύχην συνελθεῖν, ἵνα κάλλος ἅμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ πράξεις λάβωσιν, οὐ θαυμαστόν ἐστιν· ὡς γὰρ Ἱππόμαχος ὁ ἀλείπτης ἔλεγε τοὺς γεγυμνασμένους παρ' αὐτῷ καὶ κρέας ἐξ ἀγορᾶς ἰδὼν φέροντας ἐπιγνῶναι πόρρωθεν, οὕτω τὸν λόγον ἐστὶν εἰκὸς τῶν πεπαιδευμένων ὁμοίως ἅπεσθαι ταῖς πράξεσιν ἐμμέλειάν τινα καὶ ῥυθμὸν ἐπιφέροντα μετὰ τοῦ πρέποντος. αἱ δὲ τύχαι τοῖς συμπτώμασι μᾶλλον ἢ 2
ταῖς προαιρέσεσιν οὖσαι αἱ αὐταὶ συνάγουσι τῶν ἀνδρῶν τοὺς βίους εἰς ὁμοιότητα· προανῃρέθησαν γὰρ ἀμφότεροι τοῦ τέλους, εἰς ὃ προύθεντο τὰς πράξεις ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων καταθέσθαι, μὴ δυνηθέντες. ὃ δὲ πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέροις ὑπεδήλωσε τὴν τελευτήν,

ὁμοίως ἑκατέρῳ φάσματος εἰς ὄψιν οὐκ ἐνμενοῦς
2 παραγενομένου. καίτοι λόγος τίς ἐστι τῶν ἀναιρούντων τὰ τοιαῦτα, μηδενὶ ἂν νοῦν ἔχοντι προσπεσεῖν φάντασμα δαίμονος μηδ' εἴδωλον, ἀλλὰ παιδάρια καὶ γύναια καὶ παραφόρους δι' ἀσθένειαν ἀνθρώπους ἔν τινι πλάνῃ ψυχῆς ἢ δυσκρασίᾳ σώματος γενομένους δόξας ἐφέλκεσθαι κενὰς καὶ ἀλλοκότους, δαίμονα
3 πονηρὸν ἐν αὐτοῖς τὴν δεισιδαιμονίαν ἔχοντας. εἰ δὲ Δίων καὶ Βροῦτος, ἄνδρες ἐμβριθεῖς καὶ φιλόσοφοι καὶ πρὸς οὐδὲν ἀκροσφαλεῖς οὐδ' εὐάλωτοι πάθος, οὕτως ὑπὸ φάσματος διετέθησαν ὥστε καὶ φράσαι πρὸς ἑτέρους, οὐκ οἶδα μὴ τῶν πάνυ παλαιῶν τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκασθῶμεν προσδέχεσθαι λόγον, ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα προσφθονοῦντα τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς πράξεσιν ἐνιστάμενα τα-
4 ραχὰς καὶ φόβους ἐπάγει, σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετήν, ὡς μὴ διαμείναντες ἀπτῶτες ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιοι βελτίονος ἐκείνων μοίρας μετὰ τὴν τελευτὴν τύχωσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείσθω λόγον, ἐν τούτῳ δέ, δωδεκάτῳ τῶν παραλλήλων ὄντι βίων, τὸν τοῦ πρεσβυτέρου προεισαγάγωμεν.

3 Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς εὐθὺς ἔγημε τὴν Ἑρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου θυγατέρα. ταύτην, οὔπω τῆς τυραννίδος ἱδρυμένης βεβαίως, ἀποστάντες οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρανόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν, ἐφ' αἷς προ-
2 ήκατο τὸν βίον ἑκουσίως. Διονύσιος δὲ τὴν ἀρχὴν ἀναλαβὼν καὶ κρατυνάμενος αὖθις ἄγεται δύο γυναῖκας ἅμα, τὴν μὲν ἐκ Λοκρῶν ὄνομα Δωρίδα, τὴν δ' ἐπιχώριον Ἀριστομάχην, θυγατέρα Ἱππαρίνου, πρωτευόντων ἀνδρῶν Συρακουσίων καὶ Διονυσίῳ συνάρξαντος ὅτε πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον

ἠρέθη στρατηγός. λέγεται δ' ἡμέρᾳ μὲν ἀμφοτέρας ἀγαγέσθαι μιᾷ καὶ μηδενὶ γενέσθαι φανερὸς ἀνθρώπων ὁποτέρᾳ προτέρᾳ συνέλθοι, τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἴσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δειπνεῖν μετ' αὐτοῦ, παρὰ νύκτα δ' ἐν μέρει συναναπαυομένων. καίτοι τῶν Συρακουσίων ἐβούλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγγενῆ πλέον ἔχειν τῆς ξένης· ἀλλ' ἐκείνῃ προτέρᾳ ὑπῆρχε τεκούσῃ τὸν πρεσβεύοντα τῆς Διονυσίου γενεᾶς υἱὸν αὐτῇ βοηθεῖν πρὸς τὸ γένος. ἡ δ' Ἀριστομάχη πολὺν χρόνον ἄπαις συνῴκει τῷ Διονυσίῳ καίπερ σπουδάζοντι περὶ τὴν ἐκ ταύτης τέκνωσιν, ὅς γε καὶ τὴν μητέρα τῆς Λοκρίδος αἰτιασάμενος καταφαρμακεύειν τὴν Ἀριστομάχην ἀπέκτεινε.

Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδοὺς πεῖραν ἤδη καθ' ἑαυτὸν ἠγαπᾶτο παρὰ τῷ τυράννῳ. καὶ πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις εἴρητο τοῖς ταμίαις ὅ τι ἂν αἰτῇ Δίων διδόναι, δόντας δὲ πρὸς αὐτὸν αὐθημερὸν φράζειν. ὢν δὲ καὶ πρότερον ὑψηλὸς τῷ ἤθει καὶ μεγαλόφρων καὶ ἀνδρώδης; ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα θεία τινὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παραβαλόντος κατ' οὐδένα λογισμὸν ἀνθρώπινον· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς ἔοικε, πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας βαλλόμενος Συρακουσίοις καὶ τυραννίδος κατάλυσιν μηχανώμενος, ἐκόμισεν ἐξ Ἰταλίας εἰς Συρακούσας Πλάτωνα καὶ Δίωνα συνήγαγεν εἰς λόγους αὐτῷ, νέον μὲν ὄντα κομιδῇ, πολὺ δ' εὐμαθέστατον ἁπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων καὶ ὀξύτατον ὑπακοῦσαι πρὸς ἀρετήν, ὡς αὐτὸς γέγραφε Πλάτων καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. ταφεὶς γὰρ ἐν ἤθεσιν ὑπὸ τυράννῳ ταπεινοῖς, καὶ βίου μὲν ἀνίσου καὶ καταφόβου θερα-

πείας δὲ νεοπλούτου καὶ τρυφῆς ἀπειροκάλου καὶ δι-
αίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τιθεμένης τὸ καλὸν
ἔθὰς καὶ μεστὸς γενόμενος, ὡς πρῶτον ἐγεύσατο λό-
γου καὶ φιλοσοφίας ἡγεμονικῆς πρὸς ἀρετήν, ἀνεφλέ-
χθη τὴν ψυχὴν ταχύ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν εὐπειθείᾳ
τῶν καλῶν ἀκάκως πάνυ καὶ νεωτερικῶς προσδοκή-
σας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων ὅμοια πείσεσθαι Διονύ-
σιον, ἐσπούδασε καὶ διεπράξατο ποιησάμενος σχολὴν
5 αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτωνι καὶ ἀκοῦσαι. γενομένης δὲ
τῆς συνουσίας αὐτοῖς τὸ μὲν ὅλον περὶ ἀνδρὸς ἀρε-
τῆς, πλείστων δὲ περὶ ἀνδρείας διαπορηθέντων, ὡς
πάντας μᾶλλον ὁ Πλάτων ἢ τοὺς τυράννους ἀπέφαι-
νεν ἀνδρείους, ἐκ δὲ τούτου τραπόμενος περὶ δικαιο-
σύνης ἐδίδασκεν ὡς μακάριος μὲν ὁ τῶν δικαίων
ἄθλιος δ' ὁ τῶν ἀδίκων βίος, οὔτε τοὺς λόγους ἔφε-
ρεν ὁ τύραννος ὥσπερ ἐξελεγχόμενος, ἤχθετό τε τοῖς
παροῦσι θαυμαστῶς ἀποδεχομένοις τὸν ἄνδρα καὶ
2 κηλουμένοις ὑπὸ τῶν λεγομένων. τέλος δὲ θυμωθεὶς
καὶ παροξυνθεὶς ἠρώτησεν αὐτὸν ὅ τι δὴ βουλόμενος
εἰς Σικελίαν παραγένοιτο. τοῦ δὲ φήσαντος ἀγαθὸν
ἄνδρα ζητεῖν, ὑπολαβὼν ἐκεῖνος "ἀλλὰ νὴ τοὺς θε-
οὺς" εἶπε "καὶ φαίνῃ μήπω τοιοῦτον εὑρηκώς." οἱ
μὲν οὖν περὶ τὸν Δίωνα τοῦτο τέλος ᾠοντο τῆς ὀργῆς
γεγονέναι, καὶ τὸν Πλάτωνα σπεύδοντα συνεξέπεμ-
πον ἐπὶ τριήρους, ἣ Πόλλιον ἐκόμιζεν εἰς τὴν Ἑλ-
3 λάδα τὸν Σπαρτιάτην· ὁ δὲ Διονύσιος κρύφα τοῦ
Πόλλιδος ἐποιήσατο δέησιν μάλιστα μὲν ἀποκτεῖναι
τὸν ἄνδρα κατὰ πλοῦν, εἰ δὲ μή, πάντως ἀποδό-
σθαι· βλαβήσεσθαι γὰρ οὐδέν, ἀλλ' εὐδαιμονήσειν
ὁμοίως δίκαιον ὄντα, κἂν δοῦλος γένηται. διὸ καὶ
λέγεται Πόλλις εἰς Αἴγιναν φέρων ἀποδόσθαι Πλά-
τωνα, πολέμου πρὸς Ἀθηναίους ὄντος αὐτοῖς καὶ ψη-

φίσματος ὅπως ὁ ληφθεὶς Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ πιπράσκηται.

Οὐ μὴν ὅ γε Δίων ἔλαττον εἶχε παρὰ τῷ Διονυσίῳ 4
τιμῆς ἢ πίστεως, ἀλλὰ πρεσβείας τε τὰς μεγίστας διώκει καὶ πεμπόμενος πρὸς Καρχηδονίους ἐθαυμάσθη διαφερόντως· καὶ τὴν παρρησίαν ἔφερεν αὐτοῦ μόνου σχεδὸν ἀδεῶς λέγοντος τὸ παριστάμενον, ὡς καὶ τὴν περὶ Γέλωνος ἐπίπληξιν. χλευαζομένης γάρ, ὡς 5
ἔοικε, τῆς Γέλωνος ἀρχῆς, αὐτόν τε τὸν Γέλωνα τοῦ Διονυσίου γέλωτα τῆς Σικελίας γεγονέναι φήσαντος, οἱ μὲν ἄλλοι τὸ σκῶμμα προσεποιοῦντο θαυμάζειν, ὁ δὲ Δίων δυσχεράνας "καὶ μήν" ἔφη "σὺ τυραννεῖς διὰ Γέλωνα πιστευθείς· διὰ σὲ δ' οὐδεὶς ἕτερος πιστευθήσεται." τῷ γὰρ ὄντι φαίνεται κάλλιστον μὲν Γέλων ἐπιδειξάμενος θέαμα μοναρχουμένην πόλιν, αἴσχιστον δὲ Διονύσιος.

Ὄντων δὲ Διονυσίῳ παίδων τριῶν μὲν ἐκ τῆς Λο- 6
κρίδος τεττάρων δ' ἐξ Ἀριστομάχης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρετή, Σωφροσύνη μὲν Διονυσίῳ τῷ υἱῷ συνῴκησεν, Ἀρετὴ δὲ Θεαρίδῃ τῷ ἀδελφῷ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Θεαρίδου 2
Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρετὴν ἀδελφιδῆν οὖσαν. ἐπεὶ δὲ
νοσῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀβιώτως ἔχειν, ἐπεχείρησεν αὐτῷ διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀριστομάχης τέκνων ὁ Δίων, οἱ δ' ἰατροὶ τῷ μέλλοντι τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι χαριζόμενοι καιρὸν οὐ παρέσχον· ὡς δὲ Τίμαιός φησι, καὶ φάρμακον ὑπνωτικὸν αἰτοῦντι δόντες ἀφείλοντο τὴν αἴσθησιν αὐτοῦ, θανάτῳ συνάψαντες τὸν ὕπνον. οὐ μὴν ἀλλὰ συλλόγου πρώτου τῶν φίλων 3
γενομένου παρὰ τὸν νέον Διονύσιον οὕτω διελέχθη περὶ τῶν συμφερόντων πρὸς τὸν καιρὸν ὁ Δίων ὥστε τοὺς ἄλλους ἅπαντας τῇ μὲν φρονήσει παῖδας ἀπο-

δεῖξαι, τῇ δὲ παρρησίᾳ δούλους τῆς τυραννίδος ἀγεννῶς καὶ περιφόβως τὰ πολλὰ πρὸς χάριν τῷ μειρακίῳ
4 συμβουλεύοντας. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐξέπληξε, τὸν ἀπὸ Καρχηδόνος κίνδυνον ἐπικρεμάμενον τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποσχόμενος, εἰ μὲν εἰρήνης δέοιτο Διονύσιος, πλεύσας εὐθὺς εἰς Λιβύην ὡς ἄριστα διαθήσεσθαι τὸν πόλεμον, εἰ δὲ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψειν αὐτὸς ἰδίοις τέλεσι καὶ παρέξειν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῷ πεντήκοντα τριήρεις πλεούσας.

7 Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ὑπερφυῶς τὴν μεγαλοψυχίαν ἐθαύμασε καὶ τὴν προθυμίαν ἠγάπησεν· οἱ δ' ἐλέγχεσθαι τῇ λαμπρότητι καὶ ταπεινοῦσθαι τῇ δυνάμει τοῦ Δίωνος οἰόμενοι, ταύτην εὐθὺς ἀρχὴν λαβόντες, οὐδεμιᾶς ἐφείδοντο φωνῆς ἢ τὸ μειράκιον ἐξαγριαίνειν ἔμελλον πρὸς αὐτὸν ὡς ὑπερχόμενον διὰ τῆς θαλάττης τυραννίδα καὶ περισπῶντα ταῖς ναυσὶ τὴν
2 δύναμιν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης παῖδας ἀδελφιδοῦς ὄντας αὐτῷ. φανερώτατα δὲ καὶ μέγιστα τῶν εἰς φθόνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον ἡ τοῦ βίου διαφορὰ καὶ τὸ τῆς διαίτης ἄμικτον. οἱ μὲν γὰρ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νέου τυράννου καὶ τεθραμμένου φαύλως ὁμιλίαν καὶ συνήθειαν ἡδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες ἀεί τινας ἔρωτας καὶ διατριβὰς ἐμηχανῶντο ῥεμβώδεις περὶ πότους καὶ γυναῖκας καὶ παι-
3 διὰς ἑτέρας ἀσχήμονας, ὑφ' ὧν ἡ τυραννὶς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασσομένη τοῖς μὲν ἀρχομένοις ἐφάνη φιλάνθρωπος καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, οὐκ ἐπιεικείᾳ τινὶ μᾶλλον ἢ ῥᾳθυμίᾳ τοῦ κρατοῦντος ἀμβλυνομένη. ἐκ δὲ τούτου προϊοῦσα καὶ νεμομένη κατὰ μικρὸν ἡ περὶ τὸ μειράκιον ἄνεσις τοὺς ἀδαμαντίνους δεσμοὺς ἐκείνους, οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος
[illegible]η δεδεμένην ἀπολείπειν τὴν μοναρχίαν, ἐξέτηξε

καὶ διέφθειρεν. ἡμέρας γάρ, ὡς φασίν, ἐνενήκοντα 4
συνεχῶς ἔπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλὴν ἐν τῷ χρόνῳ
τούτῳ σπουδαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ
ἀνείσοδον οὖσαν μέθαι καὶ σκώμματα καὶ ψαλμοὶ καὶ
ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

Ἦν οὖν, ὡς εἰκός, ὁ Δίων ἐπαχθὴς εἰς οὐδὲν ἡδὺ 8
καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδοὺς ἑαυτόν. διὸ καὶ πιθανὰ κα-
κιῶν προσρήματα ταῖς ἀρεταῖς ἐπιφέροντες αὐτοῦ
διέβαλλον, ὑπερῳρίαν τὴν σεμνότητα καὶ τὴν παρρη-
σίαν αὐθάδειαν ἀποκαλοῦντες· καὶ νουθετῶν κατ-
ηγορεῖν ἐδόκει καὶ μὴ συνεξαμαρτάνων καταφρονεῖν.
ἀμέλει δὲ καὶ φύσει τινὰ τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ 2
καὶ τραχύτητα δυσπρόσοδον ἐντεύξει καὶ δυσξύμβο-
λον· οὐ γὰρ μόνον ἀνδρὶ νέῳ καὶ διατεθρυμμένῳ τὰ
ὦτα κολακείαις ἄχαρις ἦν συγγενέσθαι καὶ προσάν-
της, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πάνυ χρωμένων αὐτῷ καὶ τὴν
ἁπλότητα καὶ τὸ γενναῖον ἀγαπώντων τοῦ τρόπου
κατεμέμφοντο τῆς ὁμιλίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βα-
ρύτερον πολιτικῶν χρειῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσ-
σοντα. περὶ ὧν καὶ Πλάτων ὕστερον ὥσπερ ἀποθε- 3
σπίζων ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐξευλαβεῖσθαι τὴν αὐ-
θάδειαν ὡς ἐρημίᾳ συνοικοῦσαν. οὐ μὴν ἀλλὰ τότε
πλείστου δοκῶν ἄξιος ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα καὶ
μόνος ἢ μάλιστα τὴν τυραννίδα σαλεύουσαν ἀνορθοῦν
καὶ διαφυλάττειν, ἐγίνωσκεν οὐ πρὸς χάριν ἀλλ' ἄκον-
τος ὑπὸ χρείας τοῦ τυράννου πρῶτος ὢν καὶ μέγιστος.

Αἰτίαν δὲ τούτου τὴν ἀπαιδευσίαν εἶναι νομίζων 9
ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς διατριβὰς ἐλευθερίους ἐφιλοτι-
μεῖτο καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἠθοποιῶν,
ὡς ἀρετήν τε παύσαιτο δεδιὼς καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν
ἐθισθείη. φύσει γὰρ οὐ γεγόνει τῶν φαυλοτάτων τυ- 2
ράννων ὁ Διονύσιος, ἀλλ' ὁ πατὴρ δεδοικὼς μὴ φρο-

νήματος μεταλαβὼν καὶ συγγενόμενος νοῦν ἔχουσιν ἀνθρώποις ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχήν, ἐφρούρει κατάκλειστον οἴκοι, δι' ἐρημίαν ὁμιλίας ἑτέρας καὶ ἀπειρίᾳ πραγμάτων, ὡς φασίν, ἁμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας
3 τεκταινόμενον. οὕτω γὰρ ἦν ἄπιστος καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὕποπτος καὶ προβεβλημένος διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ὥστε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφαιρεῖν κουρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῶν πλαστῶν τις ἐπιφοιτῶν ἄνθρακι τὴν κόμην περιέκαιεν. εἰσῄει δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον οὐτ' ἀδελφὸς οὔθ' υἱὸς ὡς ἔτυχεν ἠμφιεσμένος, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν ἀποδύντα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἕκαστον ἑτέραν ἀναλαβεῖν, ὁραθέντα γυμνὸν ὑπὸ τῶν φυλατ-
4 τόντων. ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ ποτὲ χωρίου φύσιν ἐξηγούμενος λαβὼν λόγχην παρά τινος τῶν δορυφόρων ὑπέγραψε τὸν τόπον, ἐκείνῳ μὲν ἰσχυρῶς ἐχαλέπηνε, τὸν δὲ δόντα τὴν λόγχην ἀπέκτεινεν. ἔλεγε δὲ τοὺς φίλους φυλάττεσθαι νοῦν ἔχοντας εἰδὼς καὶ βουλομένους μᾶλλον τυραννεῖν ἢ τυραν-
5 νεῖσθαι. καὶ Μαρσύαν δέ τινα τῶν προηγμένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ τεταγμένων ἐφ' ἡγεμονίας ἀνεῖλε δόξαντα κατὰ τοὺς ὕπνους σφάττειν αὐτόν, ὡς ἀπ' ἐννοίας μεθημερινῆς καὶ διαλογισμοῦ τῆς ὄψεως ταύτης εἰς τὸν ὕπνον αὐτῷ παραγενομένης.

Ὁ μὲν δὴ Πλάτωνι θυμωθεὶς ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνθρώπων ἀνδρειότατον ὄντα ἀπέφηνεν, οὕτω περίφοβον καὶ τοσούτων ὑπὸ δειλίας κακῶν μεστὴν
10 εἶχε τὴν ψυχήν· τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ, καθάπερ εἴρηται, διαλελωβημένον ἀπαιδευσίᾳ καὶ συντετριμμένον τὸ ἦθος ὁ Δίων ὁρῶν παρεκάλει πρὸς παιδείαν τραπέσθαι καὶ δεηθῆναι τοῦ πρώτου τῶν φιλοσόφων πᾶ-

σαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν, ἐλθόντι δὲ παρασχεῖν
αὐτόν, ὅπως διακοσμηθεὶς τὸ ἦθος εἰς ἀρετῆς λόγον, 2
καὶ πρὸς τὸ θειότατον ἀφομοιωθεὶς παράδειγμα τῶν
ὄντων καὶ κάλλιστον, ᾧ τὸ πᾶν ἡγουμένῳ πειθόμε-
νον ἐξ ἀκοσμίας κόσμος ἐστί, πολλὴν μὲν εὐδαιμονίαν
ἑαυτῷ μηχανήσεται πολλὴν δὲ τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν
ἐν ἀθυμίᾳ διοικοῦσι πρὸς ἀνάγκην τῆς ἀρχῆς, ταῦτα
σωφροσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ μετ' εὐμενείας πατρονο-
μούμενα παρασχὼν καὶ γενόμενος βασιλεὺς ἐκ τυράν-
νου. τοὺς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμοὺς οὐχ ὥσπερ ὁ 3
πατὴρ ἔλεγεν αὐτοῦ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος
εἶναι καὶ βαρβάρων μυριάνδρου φυλακήν, εὔνοιαν δὲ
καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγενομένην ὑπ' ἀρετῆς καὶ
δικαιοσύνης, ἃ, καίπερ ὄντα μαλακώτερα τῶν συν-
τόνων καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰσχυρότερα πρὸς διαμο-
νὴν ἡγεμονίας ὑπάρχειν. χωρὶς δὲ τούτων ἀφιλότι- 4
μον εἶναι καὶ ἄζηλον τὸν ἄρχοντα τῷ μὲν σώματι
περιττῶς ἀμπεχόμενον καὶ τῇ περὶ τὴν οἴκησιν ἁβρό-
τητι καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλίᾳ δὲ καὶ
λόγῳ μηδὲν ὄντα τοῦ προστυχόντος σεμνότερον, μηδὲ
τῆς ψυχῆς τὸ βασίλειον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν
βασιλικῶς καὶ πρεπόντως.

Ταῦτα πολλάκις τοῦ Δίωνος παραινοῦντος, καὶ 11
τῶν λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὗστινας ὑποσπεί-
ροντος, ἔσχεν ἔρως τὸν Διονύσιον ὀξὺς καὶ περιμανὴς
τῶν τε λόγων καὶ τῆς συνουσίας τοῦ Πλάτωνος. εὐ-
θὺς οὖν ἀθήναζε πολλὰ μὲν ἐφοίτα γράμματα παρὰ
τοῦ Διονυσίου, πολλαὶ δ' ἐπισκήψεις παρὰ τοῦ Δίω-
νος, ἄλλαι δ' ἐξ Ἰταλίας παρὰ τῶν Πυθαγορικῶν, δια-
κελευομένων παραγενέσθαι καὶ νέας ψυχῆς ἐξουσίᾳ
μεγάλῃ καὶ δυνάμει περιφερομένης ἐπιλαβέσθαι καὶ
κατασχεῖν ἐμβριθεστέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν 2

οὖν, ὡς φησὶν αὐτός, ἑαυτὸν αἰσχυνθεὶς μάλιστα, μὴ δόξειε λόγος εἶναι μόνον ἔργου δ' ἐκὼν οὐδενὸς ἂν ἅψασθαι, καὶ προσδοκήσας δι' ἑνὸς ἀνδρὸς ὥσπερ ἡγεμονικοῦ μέρους ἐκκαθαρθέντος ὅλην ἰατρεύσειν Σικελίαν νοσοῦσαν, ὑπήκουσεν· οἱ δὲ τῷ Δίωνι πολεμοῦντες φοβούμενοι τὴν τοῦ Διονυσίου μεταβολὴν ἔπεισαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλιστον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον περὶ λόγους καὶ τυραννικῶν ἠθῶν ἐμπειρότατον, ὡς ἀντίταγμα πρὸς
3 Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκεῖνον ἕξοντες. ὁ γὰρ δὴ Φίλιστος ἐξ ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθισταμένῃ προθυμότατον ἑαυτὸν παρέσχε, καὶ τὴν ἄκραν διεφύλαξε φρουραρχῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον. ἦν δὲ λόγος ὡς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζοι τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου, τοῦ τυράννου μὴ παντάπασιν ἀγνοοῦντος. ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ἐκ γυναικὸς ἦν διαφθείρας ἑτέρῳ συνοικοῦσαν ἔσχε, γενομένων αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων τὴν ἑτέραν ἔδωκε Φιλίστῳ μηδὲν φράσας πρὸς Διονύσιον, ὀργισθεὶς ἐκεῖνος τὴν μὲν γυναῖκα τοῦ Λεπτίνου δήσας
4 ἐν πέδαις καθεῖρξε, τὸν δὲ Φίλιστον ἐξήλασε Σικελίας, φυγόντα παρὰ ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἀδρίαν, ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συνθεῖναι τῆς ἱστορίας σχολάζων. οὐ γὰρ ἐπανῆλθε τοῦ πρεσβυτέρου ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν, ὥσπερ εἴρηται, κατήγαγεν αὐτὸν ὁ πρὸς Δίωνα τῶν ἄλλων φθόνος ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον ἐπιτήδειον ὄντα καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιότερον.

12 Οὗτος μὲν οὖν εὐθὺς κατελθὼν διεπεφύκει τῆς τυραννίδος· τῷ δὲ Δίωνι καὶ παρ' ἄλλων ἐτύγχανον οὖσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον ὡς διειλεγμένῳ περὶ καταλύσεως τῆς ἀρχῆς πρός τε Θεοδότην καὶ πρὸς Ἡρακλείδην. ἤλπιζε μὲν γάρ, ὡς ἔοικε,

διὰ Πλάτωνος παραγενομένου τὸ δεσποτικὸν καὶ λίαν ἄκρατον ἀφελὼν τῆς τυραννίδος ἐμμελῆ τινὰ καὶ νόμιμον ἄρχοντα τὸν Διονύσιον καταστήσειν· εἰ δ' ἀντι- 2
βαίνοι καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκεῖνον ἐγνώκει τὴν πολιτείαν ἀποδιδόναι Συρακουσίοις, οὐκ ἐπαινῶν μὲν δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίω τυραννίδος ἡγούμενος τοῖς διαμαρτάνουσιν ὑγιαινούσης ἀριστοκρατίας.

Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων 13
Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος περὶ μὲν τὰς πρώτας ἀπαντήσεις θαυμαστῆς ἐτύγχανε φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς. καὶ γὰρ ἅρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κεκοσμημένον διαπρεπῶς ἀποβάντι τῆς τριήρους, καὶ θυσίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος ὡς εὐτυχήματος μεγάλου τῇ ἀρχῇ προσγεγονότος. αἰδὼς δὲ συμπο- 2
σίων καὶ σχηματισμὸς αὐλῆς καὶ πραότης αὐτοῦ τοῦ τυράννου περὶ ἕκαστα τῶν χρηματιζομένων θαυμαστὰς ἐνέδωκεν ἐλπίδας μεταβολῆς τοῖς πολίταις. φορὰ δέ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἁπάντων, καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασί, κονιορτὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γεωμετρούντων κατεῖχεν. ἡμερῶν δ' ὀλίγων δια- 3
γενομένων θυσία μὲν ἦν πάτριος ἐν τοῖς τυραννείοις, τοῦ δὲ κήρυκος, ὥσπερ εἰώθει, κατευξαμένου διαμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολλοὺς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγεται παρεστὼς "οὐ παύσῃ" φάναι "καταρώμενος ἡμῖν;" τοῦτο κομιδῇ τοὺς περὶ τὸν Φίλιστον ἐλύπησεν, ἅμαχόν τινα τοῦ Πλάτωνος ἡγουμένους ἔσεσθαι χρόνῳ καὶ συνηθείᾳ τὴν δύναμιν, εἰ νῦν ἐκ συνουσίας ὀλίγης ἠλλοίωκεν οὕτω καὶ μεταβέβληκε τὴν γνώμην τὸ μειράκιον.

Οὐκέτ' οὖν καθ' ἕνα καὶ λαθραίως ἀλλὰ πάντες 14
ἀναφανδὸν ἐλοιδόρουν τὸν Δίωνα, λέγοντες ὡς οὐ

λείηθε κατεπάδων καὶ καταφαρμάσσων τῷ Πλάτωνος λόγῳ Διονύσιον, ὅπως ἀφέντος ἑκουσίως αὐτοῦ καὶ προσμένου τὴν ἀρχὴν ὑπολαβὼν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης περιστήσῃ παῖδας, ὧν θεῖος ἐστίν. ἔνιοι δὲ προσεποιοῦντο δυσχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι ναυτικαῖς καὶ πεζικαῖς δυνάμεσι μεγάλαις δεῦρο πλεύσαντες ἀπώλοντο καὶ διεφθάρησαν πρότερον ἢ
2 λαβεῖν Συρακούσας, νυνὶ δὲ δι' ἑνὸς σοφιστοῦ καταλύουσι τὴν Διονυσίου τυραννίδα, συμπείσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυρίων δορυφόρων ἀποδράντα, καὶ καταλιπόντα τὰς τετρακοσίας τριήρεις καὶ τοὺς μυρίους ἱππεῖς καὶ τοὺς πολλάκις τοσούτους ὁπλίτας, ἐν Ἀκαδημείᾳ τὸ σιωπώμενον ἀγαθὸν ζητεῖν καὶ διὰ γεωμετρίας εὐδαίμονα γενέσθαι, τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήμασι καὶ τρυφαῖς εὐδαιμονίαν Δίωνι καὶ τοῖς Δίω-
3 νος ἀδελφιδοῖς προέμενον. ἐκ τούτων ὑποψίας πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ὀργῆς καὶ διαφορᾶς γενομένης, ἐκομίσθη τις ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διονύσιον, ἣν ἐγεγράφει Δίων πρὸς τοὺς Καρχηδονίων ἐπιμελητὰς κελεύων, ὅταν Διονυσίῳ περὶ τῆς εἰρήνης διαλέγωνται, μὴ χωρὶς αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν ἔντευξιν, ὡς
4 πάντα θησομένους ἀμεταπτώτως δι' αὐτοῦ. ταύτην ἀναγνοὺς Διονύσιος Φιλίστῳ καὶ μετ' ἐκείνου βουλευσάμενος, ὡς φησὶ Τίμαιος, ὑπῆλθε τὸν Δίωνα πεπλασμένως διαλύσεσι· καὶ μέτρια σκηψάμενος διαλλάττεσθαί τε φήσας, μόνον τε ἀπαγαγὼν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατηγόρησεν ὡς συνιταμένου μετὰ Καρχηδονίων ἐπ'
5 αὐτόν. ἀπολογεῖσθαι δὲ βουλομένου τοῦ Δίωνος οὐκ ἀνασχόμενος, ἀλλ' εὐθύς, ὡς εἶχεν, ἐνθέμενος εἰς ἀκάτιον προσέταξε τοῖς ναύταις κομίζοντας αὐτὸν ἐκθεῖναι πρὸς τὴν Ἰταλίαν.

Γενομένου δὲ τούτου καὶ φανέντος ὠμοῦ τοῖς ἀν- 15
θρώποις, τὴν μὲν οἰκίαν τοῦ τυράννου πένθος εἶχε
διὰ τὰς γυναῖκας, ἡ δὲ πόλις τῶν Συρακουσίων ἐπῆρτο
πράγματα νεώτερα καὶ μεταβολὴν προσδεχομένη τα-
χεῖαν ἐκ τοῦ περὶ Δίωνα θορύβου καὶ τῆς πρὸς τὸν
τύραννον ἀπιστίας τῶν ἄλλων. ἃ δὴ συνορῶν ὁ Διο- 2
νύσιος καὶ δεδοικώς, τοὺς μὲν φίλους παρεμυθεῖτο
καὶ τὰς γυναῖκας ὡς οὐ φυγῆς ἀλλ' ἀποδημίας τῷ
Δίωνι γεγενημένης, ὡς μή τι χεῖρον ὀργῇ πρὸς τὴν
αὐθάδειαν αὐτοῦ παρόντος ἁμαρτεῖν βιασθείη· δύο
δὲ ναῦς παραδοὺς τοῖς Δίωνος οἰκείοις ἐκέλευσεν ἐν-
θεμένοις ὅσα βούλοιντο τῶν ἐκείνου χρήματα καὶ θε-
ράποντας ἀπάγειν πρὸς αὐτὸν εἰς Πελοπόννησον.
ἦν δ' οὐσία μεγάλη τῷ Δίωνι καὶ σχεδόν τι τυραννικὴ 3
πομπὴ καὶ κατασκευὴ περὶ τὴν δίαιταν, ἣν οἱ φίλοι
συλλαβόντες ἐκόμιζον. ἄλλα δ' ἐπέμπετο πολλὰ παρὰ
τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἑταίρων, ὥστε χρημάτων
ἕνεκα καὶ πλούτου λαμπρὸν ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι καὶ
διαφανῆναι τῇ τοῦ φυγάδος εὐπορίᾳ τὴν τῆς τυραν-
νίδος δύναμιν.

Πλάτωνα δὲ Διονύσιος εὐθὺς μὲν εἰς τὴν ἀκρόπο- 16
λιν μετέστησεν, ἔντιμον αὐτῷ σχήματι ξενίας φιλαν-
θρώπου φρουρὰν μηχανησάμενος, ὡς μὴ συμπλέοι
Δίωνι μάρτυς ὢν ἠδίκητο· χρόνῳ δὲ καὶ συνδιαιτή-
σει, καθάπερ ψαύειν ἀνθρώπου θηρίον, ἐθισθεὶς
ὑπομένειν τε τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον, ἠρά-
σθη τυραννικὸν ἔρωτα, μόνος ἀξιῶν ὑπὸ Πλάτωνος
ἀντερᾶσθαι καὶ θαυμάζεσθαι μάλιστα πάντων, ἕτοι-
μος ὢν ἐπιτρέπειν τὰ πράγματα καὶ τὴν τυραννίδα
μὴ προτιμῶντι τὴν πρὸς Δίωνα φιλίαν τῆς πρὸς αὐ-
τόν. ἦν οὖν τῷ Πλάτωνι συμφορὰ τὸ πάθος αὐτοῦ 2
τοῦτο, μαινομένου καθάπερ οἱ δυσέρωτες ὑπὸ ζηλο-

τυπίας, καὶ πολλὰς μὲν ὀργὰς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰς δὲ διαλλαγὰς καὶ δεήσεις ποιουμένου πρὸς αὐτόν, ἀκροᾶσθαι δὲ τῶν λόγων καὶ κοινωνεῖν τῆς περὶ φιλοσοφίαν πραγματείας σπουδάζοντος μὲν ὑπερφυῶς, αἰδουμένου δὲ τοὺς ἀποτρέποντας ὡς διαφθαρησο-
3 μένου. ἐν τούτῳ δὲ πολέμου τινὸς ἐμπεσόντος ἀποπέμπει τὸν Πλάτωνα, συνθέμενος εἰς ὥραν ἔτους μεταπέμψασθαι Δίωνα. καὶ τοῦτο μὲν εὐθὺς ἐψεύσατο, τὰς δὲ προσόδους τῶν κτημάτων ἀπέπεμπεν αὐτῷ, ἀξιῶν Πλάτωνα συγγνῶναι περὶ τοῦ χρόνου διὰ τὸν πόλεμον (εἰρήνης γὰρ γενομένης τάχιστα μεταπέμψεσθαι τὸν Δίωνα), καὶ ἀξιοῦν αὐτὸν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ μηδὲν νεωτερίζειν μηδὲ βλασφημεῖν κατ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

17 Ταῦτ' ἐπειρᾶτο ποιεῖν Πλάτων, καὶ Δίωνα τρέψας ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐν Ἀκαδημείᾳ συνεῖχεν. ᾤκει μὲν οὖν ἐν ἄστει παρὰ Καλλίππῳ τινὶ τῶν γνωρίμων, ἀγρὸν δὲ διαγωγῆς χάριν ἐκτήσατο. καὶ τοῦτον ὕστερον εἰς Σικελίαν πλέων Σπευσίππῳ δωρεὰν ἔδωκεν, ᾧ μάλιστα τῶν Ἀθήνησι φίλων ἐχρῆτο καὶ συνδιητᾶτο, βουλομένου τοῦ Πλάτωνος ὁμιλίᾳ χάριν ἐχούσῃ καὶ παιδιᾶς ἐμμελοῦς κατὰ καιρὸν ἁπτομένῃ κεραννύμε-
2 νον ἀφηδύνεσθαι τοῦ Δίωνος τὸ ἦθος. τοιοῦτος δέ τις ὁ Σπεύσιππος ἦν· ᾗ καὶ σκῶψαι ἀγαθὸν αὐτὸν ἐν τοῖς Σίλλοις ὁ Τίμων προσηγόρευσεν. αὐτῷ δὲ Πλάτωνι χορηγοῦντι παίδων χορῷ τόν τε χορὸν ἤσκησεν ὁ Δίων καὶ τὸ δαπάνημα πᾶν ἐτέλεσε παρ' ἑαυτοῦ, συγχωροῦντος τοῦ Πλάτωνος τὴν τοιαύτην φιλοτιμίαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἐκείνῳ μᾶλλον εὔ-
3 νοιαν ἢ δόξαν αὐτῷ φέρουσαν. ἐπεφοίτα δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὁ Δίων, καὶ συνεσχόλαζε καὶ συνεπανηγύριζε τοῖς ἀρίστοις καὶ πολιτικωτάτοις ἀνδράσιν,

οὐδὲν ἐν τῇ διαίτῃ σόλοικον ἐπιδεικνύμενος οὐδὲ τυραννικὸν οὐδ' ἐπιτεθυμμένον, ἀλλὰ σωφροσύνην καὶ ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν καὶ περὶ λόγους καὶ περὶ φιλοσοφίαν εὐσχήμονας διατριβάς. ἐφ' οἷς εὔνοια παρὰ πάντων ἐγίνετο καὶ ζῆλος αὐτῷ τιμαί τε δημόσιαι καὶ ψηφίσματα παρὰ τῶν πόλεων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Σπαρτιάτην αὐτὸν ἐποιήσαντο, τῆς Διονυσίου καταφρονήσαντες ὀργῆς, καίπερ αὐτοῖς τότε προθύμως ἐπὶ τοὺς Θηβαίους συμμαχοῦντος. λέγεται δέ ποτε τὸν Δίωνα τοῦ Μεγαρέως Πτοιοδώρου δεόμενον ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθεῖν· ἦν δ', ὡς ἔοικε, τῶν πλουσίων τις καὶ δυνατῶν ὁ Πτοιόδωρος· ὄχλου οὖν ἐπὶ θύραις ἰδὼν ὁ Δίων καὶ πλῆθος ἀσχολιῶν καὶ δυσέντευκτον αὐτὸν καὶ δυσπρόσοδον, ἀπιδὼν πρὸς τοὺς φίλους δυσχεραίνοντας καὶ ἀγανακτοῦντας "τί τοῦτον" ἔφη "μεμφόμεθα; καὶ γὰρ αὐτοὶ πάντως ἐν Συρακούσαις ὅμοια τούτοις ἐποιοῦμεν." 4 5

Χρόνου δὲ προϊόντος ὁ Διονύσιος ζηλοτυπῶν καὶ δεδοικὼς τοῦ Δίωνος τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὔνοιαν, ἐπαύσατο τὰς προσόδους ἀποστέλλων καὶ τὴν οὐσίαν παρέδωκεν ἰδίοις ἐπιτρόποις. βουλόμενος δὲ καὶ τὴν εἰς τοὺς φιλοσόφους διὰ Πλάτωνα κακοδοξίαν ἀναμάχεσθαι, πολλοὺς συνῆγε τῶν πεπαιδεῦσθαι δοκούντων. φιλοτιμούμενος δὲ τῷ διαλέγεσθαι περιεῖναι πάντων, ἠναγκάζετο τοῖς Πλάτωνος παρακούσμασι κακῶς χρῆσθαι. καὶ πάλιν ἐκεῖνον ἐπόθει, καὶ κατεγίνωσκεν αὐτὸς αὑτοῦ μὴ χρησάμενος παρόντι μηδὲ διακούσας ὅσα καλῶς εἶχεν. οἷα δὲ τύραννος ἔμπληκτος ἀεὶ ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ πρὸς πᾶσαν ὀξύρροπος σπουδὴν εὐθὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ πᾶσαν μηχανὴν αἴρων συνέπεισε τοὺς περὶ Ἀρχύταν Πυθαγορικοὺς τῶν ὁμολογουμένων ἀναδόχους γενο- 18 2

μένους καλεῖν Πλάτωνα· δι' ἐκείνου γὰρ αὐτοῖς ἐγε-
2 γόνει φιλία καὶ ξενία τὸ πρῶτον. οἳ δ' ἔπεμψαν Ἀρ-
χέδημον παρ' αὐτόν· ἔπεμψε δὲ καὶ Διονύσιος τριήρη
καὶ φίλους δεησομένους τοῦ Πλάτωνος· αὐτός τε σα-
φῶς καὶ διαρρήδην ἔγραψεν ὡς οὐδὲν ἂν γένοιτο τῶν
μετρίων Δίωνι μὴ πεισθέντος Πλάτωνος ἐλθεῖν εἰς
Σικελίαν, πεισθέντος δὲ πάντα. πόλλαὶ δ' ἀφίκοντο
πρὸς Δίωνα παρὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ γυναικὸς ἐπισκή-
ψεις δεῖσθαι Πλάτωνος ὑπακοῦσαι Διονυσίῳ καὶ μὴ
πρόφασιν παρασχεῖν.

19 Οὕτω μὲν δή φησιν ὁ Πλάτων ἐλθεῖν τὸ τρίτον εἰς
τὸν πορθμὸν τὸν περὶ Σκύλλαν, ὅφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν
ἀναμετρήσειε Χάρυβδιν· ἐλθὼν δὲ μεγάλης μὲν αὐ-
τὸν ἐνέπλησε χαρᾶς, μεγάλης δὲ πάλιν ἐλπίδος Σικε-
λίαν συνενχομένην καὶ συμφιλοτιμουμένην Πλάτωνα
μὲν Φιλίστου περιγενέσθαι φιλοσοφίαν δὲ τυραννί-
δος. ἦν δὲ πολλὴ μὲν τῶν γυναικῶν σπουδὴ περὶ αὐ-
τόν, ἐξαίρετος δὲ παρὰ τῷ Διονυσίῳ πίστις, ἣν οὐδεὶς
2 ἄλλος εἶχεν, ἀδιερεύνητον αὐτῷ πλησιάζειν. δωρεὰς
δὲ χρημάτων πολλῶν καὶ πολλάκις τοῦ μὲν διδόντος
τοῦ δὲ μὴ δεχομένου, παρὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρη-
ναῖος ἀσφαλῶς ἔφη μεγαλόψυχον εἶναι Διονύσιον·
αὐτοῖς μὲν γὰρ μικρὰ διδόναι πλειόνων δεομένοις,
3 Πλάτωνι δὲ πολλὰ μηδὲν λαμβάνοντι. μετὰ δὲ τὰς
πρώτας φιλοφροσύνας ἀρξαμένου Πλάτωνος ἐντυγ-
χάνειν περὶ Δίωνος ὑπερθέσεις τὸ πρῶτον ἦσαν,
εἶτα μέμψεις καὶ διαφοραὶ λανθάνουσαι τοὺς ἐκτός,
ἐπικρυπτομένου Διονυσίου καὶ ταῖς ἄλλαις τὸν Πλά-
τωνα θεραπείαις καὶ τιμαῖς πειρωμένου παράγειν
ἀπὸ τῆς Δίωνος εὐνοίας, οὐδ' αὐτὸν ἔν γε τοῖς πρώ-
τοις χρόνοις ἀποκαλύπτοντα τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ
ψευδολογίαν, ἀλλ' ἐγκαρτεροῦντα καὶ σχηματιζόμε-

νον. οὕτω δὲ διακειμένων πρὸς ἀλλήλους καὶ λανθάνειν πάντας οἰομένων, Ἑλίκων ὁ Κυζικηνὸς εἰς τῶν Πλάτωνος συνήθων ἡλίου προεῖπεν ἔκλειψιν, καὶ γενομένης ὡς προεῖπε, θαυμασθεὶς ὑπὸ τοῦ τυράννου δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρίου τάλαντον. Ἀρίστιππος δὲ παίζων πρὸς τοὺς ἄλλους φιλοσόφους ἔφη τι καὶ αὐτὸς ἔχειν τῶν παραδόξων προειπεῖν· ἐκείνων δὲ φράσαι δεομένων "προλέγω τοίνυν" εἶπεν "ὀλίγου χρόνου Πλάτωνα καὶ Διονύσιον ἐχθροὺς γενησομένους." τέλος δὲ τὴν μὲν οὐσίαν τοῦ Δίωνος ὁ Διονύσιος ἐπώλει καὶ τὰ χρήματα κατεῖχε, Πλάτωνα δ' ἐν τῷ περὶ τὴν οἰκίαν κήπῳ διατρίβοντα εἰς τοὺς μισθοφόρους μετέστησε πάλαι μισοῦντας αὐτὸν καὶ ζητοῦντας ἀνελεῖν ὡς πείθοντα Διονύσιον ἀφεῖναι τὴν τυραννίδα καὶ ζῆν ἀδορυφόρητον. 4 5

Ἐν τοιούτῳ δὲ κινδύνῳ γενομένου τοῦ Πλάτωνος οἱ περὶ Ἀρχύταν πυθόμενοι ταχὺ πέμπουσι πρεσβείαν καὶ τριακοντορον, ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα παρὰ Διονυσίου καὶ λέγοντες ὡς αὐτοὺς λαβὼν ἀναδόχους τῆς ἀσφαλείας πλεύσειεν εἰς Συρακούσας. ἀπολεγομένου δὲ τοῦ Διονυσίου τὴν ἔχθραν ἑστιάσεσι καὶ φιλοφροσύναις περὶ τὴν προπομπήν, ἓν δέ τι προαχθέντος πρὸς αὐτὸν τοιοῦτον εἰπεῖν "ἦ που, Πλάτων, πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσεις ἡμῶν πρὸς τοὺς συμφιλοσοφοῦντας," ὑπομειδιάσας ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο "μὴ τοσαύτη λόγων ἐν Ἀκαδημείᾳ γένοιτο σπάνις ὥστε σοῦ τινὰ μνημονεῦσαι." τοιαύτην μὲν τὴν ἀποστολὴν τοῦ Πλάτωνος γενέσθαι λέγουσιν· οὐ μέντοι τὰ Πλάτωνος αὐτοῦ πάνυ τούτοις συνάδει. 20 1 2

Δίων δὲ καὶ τούτοις ἐχαλέπαινε, καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἐξεπολεμώθη παντάπασι πυθόμενος τὸ περὶ τὴν γυναῖκα, περὶ οὗ καὶ Πλάτων ἠνίξατο γράφων 21

πρὸς Διονύσιον. ἦν δὲ τοιοῦτον. μετὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Δίωνος ἀποπέμπων Πλάτωνα Διονύσιος ἐκέλευσεν αὐτοῦ δι' ἀπορρήτων πυθέσθαι μή τι κωλύοι τὴν
2 γυναῖκα πρὸς γάμον ἑτέρῳ δοθῆναι· καὶ γὰρ ἦν λόγος εἴτ' ἀληθὴς εἴτε συντεθεὶς ὑπὸ τῶν Δίωνα μισούντων, ὡς οὐ καθ' ἡδονὴν ὁ γάμος εἴη Δίωνι γεγονὼς οὐδ' εὐάρμοστος ἡ πρὸς τὴν γυναῖκα συμβίωσις. ὡς οὖν ἦκεν ὁ Πλάτων Ἀθήναζε καὶ τῷ Δίωνι περὶ πάντων ἐνέτυχε, γράφει πρὸς τὸν τύραννον ἐπιστολὴν τὰ μὲν ἄλλα σαφῶς πᾶσιν, αὐτὸ δὲ τοῦτο μόνῳ γνώριμον ἐκείνῳ φράζουσαν, ὡς διαλεχθείη Δίωνι περὶ τοῦ πράγματος ἐκείνου καὶ σφόδρα δῆλος εἴη
3 καλεπαίνων, εἰ τοῦτο Διονύσιος ἐξεργάσαιτο. καὶ τότε μὲν ἔτι πολλῶν ἐλπίδων οὐσῶν πρὸς τὰς διαλύσεις οὐδὲν ἔπραξε περὶ τὴν ἀδελφὴν νεώτερον, ἀλλ' εἴα μένειν αὐτὴν μετὰ τοῦ παιδίου τοῦ Δίωνος οἰκοῦσαν· ἐπεὶ δὲ παντάπασιν ἀσυμβάτως εἶχε καὶ Πλάτων αὖθις ἐλθὼν ἀπεπέμφθη πρὸς ἀπέχθειαν, οὕτω τὴν Ἀρετὴν ἄκουσαν ἑνὶ τῶν φίλων Τιμοκράτει
4 δίδωσιν, οὐ μιμησάμενος τὴν κατά γε τοῦτο τοῦ πατρὸς ἐπιείκειαν. ἐγεγόνει γάρ, ὡς ἔοικε, κἀκείνῳ Πολύξενος ὁ τὴν ἀδελφὴν ἔχων αὐτοῦ Θέστην πολέμιος. ἀποδράντος οὖν αὐτοῦ διὰ φόβον καὶ φυγόντος ἐκ Σικελίας μεταπεμψάμενος ἠτιᾶτο τὴν ἀδελφήν, ὅτι συνειδυῖα τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐ κατεῖπε πρὸς
5 αὐτόν. ἡ δ' ἀνεκπλήκτως καὶ νὴ Δί' ἀφόβως "εἶθ' οὕτω σοι δοκῶ, Διονύσιε, φαύλη γυνὴ γεγονέναι καὶ ἄνανδρος ὥστε προγνοῦσα τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἂν συνεκπλεῦσαι καὶ μετασχεῖν τῆς αὐτῆς τύχης; ἀλλ' οὐ προέγνων, ἐπεὶ καλῶς εἶχέ μοι μᾶλλον Πολυξένου γυναῖκα φεύγοντος ἢ σοῦ τυραννοῦντος ἀδελφὴν λέγεσθαι." ταῦτα τῆς Θέστης παρρησιασαμένης θαυ-

μάσαι λέγουσι τὸν τύραννον. ἐθαύμασαν δὲ καὶ οἱ 6
Συρακούσιοι τὴν ἀρετὴν τῆς γυναικός, ὥστε καὶ μετὰ
τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἐκείνῃ τιμὴν καὶ θε-
ραπείαν βασιλικὴν ὑπάρχειν, ἀποθανούσης δὲ δημο-
σίᾳ πρὸς τὴν ταφὴν ἐπακολουθῆσαι τοὺς πολίτας.

Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἄχρηστον ἔχει τὴν παρέκβα- 22
σιν· ὁ δὲ Δίων ἐντεῦθεν ἤδη τρέπεται πρὸς πόλε-
μον, αὐτοῦ μὲν Πλάτωνος ἐκποδὼν ἱσταμένου δι'
αἰδῶ τῆς πρὸς Διονύσιον ξενίας καὶ γῆρας, Σπευ-
σίππου δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων τῷ Δίωνι συλ-
λαμβανόντων καὶ παρακελευομένων ἐλευθεροῦν Σι-
κελίαν χεῖρας ὀρέγουσαν αὐτῷ καὶ προθύμως ὑποδε-
χομένην. ὅτε γὰρ ἐν Συρακούσαις Πλάτων διέτριβεν, 2
οἱ περὶ Σπεύσιππον, ὡς ἔοικε, μᾶλλον ἀναμιγνύ-
μενοι τοῖς ἀνθρώποις κατεμάνθανον τὴν διάνοιαν
αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφοβοῦντο τὴν παρρη-
σίαν ὡς διάπειραν οὖσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου, χρόνῳ
δ' ἐπίστευσαν· ὁ γὰρ αὐτὸς ἦν παρὰ πάντων λόγος
δεομένων καὶ παρακελευομένων ἐλθεῖν Δίωνα μὴ
ναῦς ἔχοντα μηδ' ὁπλίτας μηδ' ἵππους, ἀλλ' αὐτὸν
εἰς ὑπηρετικὸν ἐμβάντα χρῆσαι τὸ σῶμα καὶ τοὔνομα
Σικελιώταις ἐπὶ τὸν Διονύσιον. ταῦτα τῶν περὶ 3
Σπεύσιππον ἀγγελλόντων ἐπιρρωσθεὶς ἐξενολόγει
κρύφα καὶ δι' ἑτέρων ἐπικρυπτόμενος τὴν διάνοιαν.
συνέπραττον δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶν
φιλοσόφων ὅ τε Κύπριος Εὔδημος, εἰς ὃν Ἀριστοτέ-
λης ἀποθανόντα τὸν περὶ ψυχῆς διάλογον ἐποίησε,
καὶ Τιμωνίδης ὁ Λευκάδιος. συνέστησαν δὲ καὶ Μίλ- 4
ταν αὐτῷ τὸν Θεσσαλόν, ἄνδρα μάντιν καὶ μετεσχη-
κότα τῆς ἐν Ἀκαδημείᾳ διατριβῆς. τῶν δ' ὑπὸ τοῦ
τυράννου πεφυγαδευμένων, οὐ μεῖον ἢ χιλίων ὄν-
των, πέντε καὶ εἴκοσι μόνοι τῆς στρατείας ἐκοι-

νώνησαν, οἱ δ' ἄλλοι προύδοσαν ἀποδειλιάσαντες. ὁρμητήριον δ' ἦν ἡ Ζακυνθίων νῆσος, εἰς ἣν οἱ στρατιῶται συνελέγησαν ὀκτακοσίων ἐλάττους γενόμενοι, γνώριμοι δὲ πάντες ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων στρατειῶν καὶ τοῖς σώμασιν ἠσκημένοι διαφερόντως, ἐμπειρίᾳ δὲ καὶ τόλμῃ πολὺ πάντων κράτιστοι καὶ δυνάμενοι πλῆθος ὅσον ἤλπιζεν ἕξειν ἐν Σικελίᾳ Δίωνι ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμῆσαι πρὸς ἀλκήν.

23 Οὗτοι τὸ μὲν πρῶτον ἀκούσαντες ἐπὶ Διονύσιον καὶ Σικελίαν ἄϊρεσθαι τὸν στόλον ἐξεπλάγησαν καὶ κατέγνωσαν ὡς ὀργῆς τινὸς παραφροσύνῃ καὶ μανίᾳ τοῦ Δίωνος ἢ χρηστῶν ἐλπίδων ἀπορίᾳ ῥιπτοῦντος ἑαυτὸν εἰς ἀπεγνωσμένας πράξεις, καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἡγεμόσι καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο μὴ προειποῦσιν 2 εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν πόλεμον· ἐπεὶ δὲ Δίων τῷ λόγῳ τὰ σαθρὰ τῆς τυραννίδος ἐπεξιὼν ἐδίδασκεν, ὡς οὐ στρατιώτας ἀλλὰ μᾶλλον ἡγεμόνας αὐτοὺς κομίζοι Συρακουσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν πάλαι πρὸς ἀπόστασιν ἑτοίμων ὑπαρχόντων, μετὰ δὲ τὸν Δίωνα διαλεχθέντος αὐτοῖς Ἀλκιμένους, ὃς πρῶτος ὢν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γένει συνεστράτευεν, ἐπείσθη- 3 σαν. ἦν μὲν οὖν θέρους ἀκμὴ καὶ κατεῖχον ἐτησίαι τὸ πέλαγος, ἡ δὲ σελήνη διχομηνίαν ἦγε. τῷ δ' Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ παρασκευάσας ὁ Δίων ἐπόμπευσε μετὰ τῶν στρατιωτῶν κεκοσμημένων ταῖς πανοπλίαις πρὸς τὸ ἱερόν· καὶ μετὰ τὴν θυσίαν ἐν τῷ σταδίῳ τῶν Ζακυνθίων κατακλιθέν- 4 τας αὐτοὺς εἱστία, θαυμάζοντας ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐκπωμάτων καὶ τραπεζῶν ὑπερβάλλουσαν ἰδιωτικὸν πλοῦτον λαμπρότητα, καὶ λογιζομένους ὅτι παρηκμακὼς ἀνὴρ ἤδη καὶ τοσαύτης εὐπορίας κύριος οὐκ ἂν ἐπιχειροίη παραβόλοις πράγμασι χωρὶς ἐλπί-

δος βεβαίου καὶ φίλων ἐνδιδόντων ἐκεῖθεν αὐτῷ τὰς πλείστας καὶ μεγίστας ἀφορμάς.

Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας κατευ- 24
χὰς ἐξέλιπεν ἡ σελήνη. καὶ τοῖς μὲν περὶ τὸν Δίωνα θαυμαστὸν οὐδὲν ἦν λογιζομένοις τὰς ἐκλειπτικὰς περιόδους καὶ τὴν γινομένην τοῦ σκιάσματος ἀπάντησιν πρὸς τὴν σελήνην καὶ τῆς γῆς τὴν ἀντίφραξιν πρὸς τὸν ἥλιον· ἐπεὶ δὲ τοῖς στρατιώταις διατα- 2
ραχθεῖσιν ἔδει τινὸς παρηγορίας, Μίλτας ὁ μάντις ἐν μέσῳ καταστὰς ἐκέλευε θαρρεῖν αὐτοὺς καὶ προσδοκᾶν τὰ κράτιστα· σημαίνειν γὰρ τὸ δαιμόνιον ἐκλειψίν τινος τῶν νῦν ἐπιφανῶν, ἐπιφανέστερον δὲ μηδὲν εἶναι τῆς Διονυσίου τυραννίδος, ἧς τὸ λαμπρὸν ἀποσβέσειν ἐκείνους εὐθὺς ἀφαμένους Σικελίας. τοῦτο μὲν οὖν ὁ Μίλτας εἰς μέσον ἐξέθηκε 3
πᾶσι· τὸ δὲ τῶν μελισσῶν, αἳ περὶ τὰ πλοῖα τοῦ Δίωνος ὤφθησαν ἑσμὸν λαμβάνουσαι κατὰ πρύμναν, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους ἔφραζε δεδιέναι μὴ καλαὶ μὲν αἱ πράξεις αὐτοῦ γένωνται, χρόνον δ' ὀλίγον ἀνθήσασαι μαρανθῶσι. λέγεται δὲ καὶ τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τερατώδη παρὰ τοῦ δαιμονίου γενέσθαι σημεῖα. ἀετὸς μὲν γὰρ ἁρπάσας δοράτιόν τινος 4
τῶν δορυφόρων ἀράμενος ὑψοῦ καὶ φέρων ἀφῆκεν εἰς τὸν βυθόν· ἡ δὲ προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον παρέσχεν, ὥστε γευσαμένοις πᾶσι κατάδηλον εἶναι. χοῖροι δ' ἐτέχθησαν αὐτῷ τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς ἐνδεεῖς μορίων, ὦτα δ' οὐκ ἔχοντες. ἀπε- 5
φαίνοντο δ' οἱ μάντεις τοῦτο μὲν ἀποστάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκέτι τῶν πολιτῶν ἀκουσομένων τῆς τυραννίδος, τὴν δὲ γλυκύτητα τῆς θαλάσσης μεταβολὴν καιρῶν ἀνιαρῶν καὶ πονηρῶν

εἰς πράγματα χρηστὰ φέρειν Συρακουσίοις. ἀετὸς δὲ Θρᾴπων Διός, λόγχη δὲ παράσημον ἀρχῆς καὶ δυναστείας· ἀφανισμὸν οὖν καὶ κατάλυσιν τῇ τυραννίδι βουλεύειν τὸν τῶν θεῶν μέγιστον.

25 Ταῦτα μὲν οὖν Θεόπομπος ἱστόρηκε, τοὺς δὲ στρατιώτας τοὺς Δίωνος ἐξεδέξαντο στρογγύλαι δύο ναῦς, τρίτον δὲ πλοῖον οὐ μέγα καὶ δύο τριακόντοροι παρηκολούθουν. ὅπλα δέ, χωρὶς ὧν εἶχον οἱ στρατιῶται, δισχιλίας μὲν ἐκόμιζεν ἀσπίδας, βέλη δὲ καὶ δόρατα πολλὰ καὶ πλῆθος ἐφοδίων ἄφθονον, ὅπως ἐπιλίπῃ μηδὲν αὐτοὺς ποντοπορουῦντας ἅτε δὴ τὸ σύμπαν ἐπὶ πνεύμασι καὶ θαλάσσῃ πεποιημένους τὸν πλοῦν διὰ τὸ τὴν γῆν φοβεῖσθαι καὶ πυνθάνεσθαι Φίλιστον ἐν Ἰαπυγίᾳ ναυλοχοῦντα παραφυλάττειν. ἀραιῷ δὲ καὶ μαλακῷ πνεύματι πλεύσαντες ἡμέρας δώδεκα τῇ τριοκαιδεκάτῃ κατὰ Πάχυνον ἦσαν, ἄκραν τῆς Σικελίας. καὶ Πρῶτος μὲν ὁ κυβερνήτης κατὰ τάχος ἐκέλευσεν ἀποβαίνειν, ὡς, ἂν ἀποσπασθῶσι τῆς γῆς καὶ τὴν ἄκραν ἑκόντες ἀφῶσι, πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πελάγει τριβησομένους, ὥρᾳ θέρους νότον περιμένοντας· Δίων δὲ τὴν ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἀπόβασιν δεδιὼς καὶ τῶν πρόσω μᾶλλον ἄψασθαι βουλόμενος παρέπλευσε τὸν Πάχυνον. ἐκ δὲ τούτου τραχὺς μὲν ἀπαρκτίας ἐπιπεσὼν ἤλαυνε πολλῷ κλύδωνι τὰς ναῦς ἀπὸ τῆς Σικελίας, ἀστραπαὶ δὲ καὶ βρονταὶ φανέντος ἀρκτούρου συμπεσοῦσαι πολὺν ἐξ οὐρανοῦ χειμῶνα καὶ ῥαγδαῖον ὄμβρον ἐξέχεαν· ᾧ τῶν ναυτῶν συνταραχθέντων καὶ πλάνης γενομένης καθορῶσιν αἰφνίδιον ὑπὸ τοῦ κύματος ὠθουμένας τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν πρὸς Λιβύῃ Κέρκιναν, ᾗ μάλιστα κρημνώδης ἀπήντα καὶ τραχεῖα προσφερομένοις αὐτοῖς ἡ νῆσος. μικρὸν

οὖν δεήσαντες ἐκφῆναι καὶ συντριβῆναι περὶ τὰς πέτρας ἐβιάζοντο πρὸς κοντὸν παραφερόμενοι μόλις, ἕως ὁ χειμὼν ἐλώφησε καὶ πλοίῳ συντυχόντες ἔγνωσαν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις κεφαλαῖς τῆς μεγάλης Σύρτεως ὄντες. ἀθυμοῦσι δ' αὐτοῖς πρὸς τὴν γαλήνην καὶ διαφερομένοις ἄυραν τινὰ κατέσπειρεν ἡ χώρα νότιον, οὐ πάνυ προσδεχομένοις νότον οὐδὲ πιστεύουσι τῇ μεταβολῇ. κατὰ μικρὸν δὲ ῥωννυμέ- 5
νου τοῦ πνεύματος καὶ μέγεθος λαμβάνοντος ἐκτείναντες ὅσον ἦν ἱστίων, καὶ προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς, πελάγιοι πρὸς τὴν Σικελίαν ἔφευγον ἀπὸ τῆς Λιβύης· καὶ θέοντες ἐλαφρῶς πεμπταῖοι κατὰ Μίνωαν ὡρμίσαντο, πολισμάτιον ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχηδονίων ἐπικρατείας. ἔτυχε δὲ παρὼν ὁ Καρχηδόνιος ἄρχων Σύναλος ἐν τῷ χωρίῳ, ξένος ὢν καὶ φίλος Δίωνος. ἀγνοῶν δὲ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ καὶ 6
τὸν στόλον, ἐπειρᾶτο κωλύειν τοὺς στρατιώτας ἀποβαίνοντας. οἱ δὲ μετὰ τῶν ὅπλων ἐκδραμόντες ἀπέκτειναν μὲν οὐδένα (ἀπειρήκει γὰρ ὁ Δίων διὰ τὴν οὖσαν αὐτῷ φιλίαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον), φεύγουσι δὲ συνεισπεσόντες αἱροῦσι τὸ χωρίον. ὡς δ' ἀπήντησαν ἀλλήλοις οἱ ἡγεμόνες καὶ ἠσπάσαντο, Δίων μὲν ἀπέδωκε τὴν πόλιν Συνάλῳ οὐδὲν ἀδικήσας, Σύναλος δὲ τοὺς στρατιώτας ἐξένιζε καὶ συμπαρεσκεύαζεν ὧν Δίων ἐδεῖτο.

Μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐθάρρυνε τὸ συμβεβηκὸς αὐ- 26
τομάτως περὶ τὴν ἀποδημίαν τοῦ Διονυσίου· νεωστὶ γὰρ ἐκπεπλευκὼς ἐτύγχανεν ὀγδοήκοντα ναυσὶν εἰς τὴν Ἰταλίαν. διὸ καὶ τοῦ Δίωνος παρακαλοῦντος ἐνταῦθα τοὺς στρατιώτας ἀναλαμβάνειν πολὺν χρόνον ἐν τῇ θαλάσσῃ κεκακωμένους, οὐχ ὑπέμειναν αὐτοὶ σπεύδοντες ἁρπάσαι τὸν καιρόν, ἀλλ' ἐκέ-

λευον ἡγεῖσθαι τὸν Δίωνα πρὸς τὰς Συρακούσας.
2 ἀποσκευασάμενος οὖν τὰ περιόντα τῶν ὅπλων καὶ τῶν φορτίων ἐκεῖ, καὶ τοῦ Συνάλου δεηθείς, ὅταν ᾖ καιρός, ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτόν, ἐβάδιζεν ἐπὶ τὰς Συρακούσας. πορευομένῳ δ' αὐτῷ πρῶτον μὲν Ἀκραγαντίνων προσεχώρησαν ἱππεῖς διακόσιοι τῶν περὶ τὸ Ἔκνομον οἰκούντων, μετὰ δὲ τούτους Γε-
3 λῷοι. ταχὺ δὲ τῆς φήμης διαδραμούσης εἰς Συρακούσας Τιμοκράτης ὁ τῇ Δίωνος γυναικὶ συνοικῶν Διονυσίου δ' ἀδελφῇ, τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει φίλων προστάς, ἐκπέμπει κατὰ τάχος ἄγγελον τῷ Διονυσίῳ γράμματα κομίζοντα περὶ τῆς Δίωνος ἀφίξεως· αὐτὸς δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν προσεῖχε θορύβοις καὶ κινήμασιν, ἐπηρμένων μὲν πάντων, διὰ δ' ἀπιστίαν ἔτι καὶ φόβον ἡσυχαζόντων. τῷ δὲ πεμφθέντι γραμματοφόρῳ τύχη τις συμπίπτει
4 παράλογος. διαπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Ῥηγίνην διελθών, ἐπειγόμενος εἰς Καυλωνίαν πρὸς Διονύσιον ἀπήντησέ τινι τῶν συνήθων ἱερεῖον νεωστὶ τεθυμένον κομίζοντι, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ μοῖραν τῶν κρεῶν ἐχώρει σπουδῇ. τῆς δὲ νυκτὸς μέρος ὁδεύσας καὶ μικρὸν ἀποδαρθεῖν ὑπὸ κόπου βιασθείς, ὡς εἶχε, παρὰ τὴν ὁδὸν ἐν ὕλῃ τινὶ κατ-
5 έκλινεν ἑαυτόν. πρὸς δὲ τὴν ὀσμὴν λύκος ἐπελθών, καὶ λαβόμενος τῶν κρεῶν ἀναδεδεμένων ἐκ τῆς πήρας, ᾤχετο φέρων ἅμα σὺν αὐτοῖς τὴν πήραν, ἐν ᾗ τὰς ἐπιστολὰς ὁ ἄνθρωπος εἶχεν. ὡς δὲ διεγερθεὶς ᾔσθετο καὶ πολλὰ μάτην πλανηθεὶς καὶ διώξας οὐχ εὗρεν, ἔγνω μὴ πορεύεσθαι δίχα τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ἀποδρὰς ἐκποδὼν γενέσθαι.

27 Διονύσιος μὲν οὖν ὀψὲ καὶ παρ' ἑτέρων ἔμελλε

πυνθάνεσθαι τὸν ἐν Σικελίᾳ πόλεμον, Δίωνι δὲ πορευομένῳ Καμαριναῖοί τε προσέθεντο καὶ τῶν κατ' ἀγροὺς Συρακουσίων ἀνισταμένων ἐπέρρει πλῆθος οὐκ ὀλίγον. οἱ δὲ μετὰ Τιμοκράτους τὰς Ἐπιπολὰς φυλάσσοντες Λεοντῖνοι καὶ Καμπανοί, λόγον ψευδῆ προσπέμψαντος εἰς αὐτοὺς τοῦ Δίωνος ὡς ἐπὶ τὰς πόλεις πρῶτον τρέποιτο τὰς ἐκείνων, ἀπολιπόντες ᾗχοντο τὸν Τιμοκράτην τοῖς οἰκείοις βοηθήσοντες. ὡς δ' ἀπηγγέλη ταῦτα πρὸς τὸν Δίωνα περὶ τὰς Ἄκρας στρατοπεδεύοντα, νυκτὸς ἔτι τοὺς στρατιώτας ἀναστήσας πρὸς τὸν Ἄναπον ποταμὸν ἦκεν, ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίους. ἐνταῦθα δὲ τὴν πορείαν ἐπιστήσας ἐσφαγιάζετο πρὸς τὸν ποταμόν, ἀνατέλλοντι τῷ ἡλίῳ προσευξάμενος· ἅμα δ' οἱ μάντεις παρὰ τῶν θεῶν νίκην ἔφραζον αὐτῷ. καὶ θεασάμενοι τὸν Δίωνα διὰ τὴν θυσίαν ἐστεφανωμένον οἱ παρόντες ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἐστεφανοῦντο πάντες. ἦσαν δὲ πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττονες προσεγεγονότες κατὰ τὴν ὁδόν· ὡπλισμένοι δὲ φαύλως ἐκ τοῦ προστυχόντος ἀνεπλήρουν τῇ προθυμίᾳ τὴν τῆς παρασκευῆς ἔνδειαν, ὥστε κινήσαντος τοῦ Δίωνος δρόμῳ χωρεῖν μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἀλλήλους παρακαλοῦντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν.

Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Συρακουσίων οἱ μὲν γνώριμοι καὶ χαίροντες ἐσθῆτα καθαρὰν ἔχοντες ἀπήντων ἐπὶ τὰς πύλας, οἱ δὲ πολλοὶ τοῖς τυράννου φίλοις ἐπετίθεντο καὶ συνήρπαζον τοὺς καλουμένους προσαγωγίδας, ἀνθρώπους ἀνοσίους καὶ θεοῖς ἐχθρούς, οἳ περιενόστουν ἐν τῇ πόλει καταμεμιγμένοι τοῖς Συρακουσίοις πολυπραγμονοῦντες καὶ διαγγέλλοντες τῷ τυράννῳ τάς τε διανοίας καὶ τὰς φωνὰς ἑκάστων. οὗτοι μὲν οὖν πρῶτοι δίκην ἐδίδοσαν ὑπὸ τῶν προσ-

τυγχανόντων ἀποτυμπανιζόμενοι· Τιμοκράτης δὲ συμμῖξαι τοῖς φρουροῦσι τὴν ἀκρόπολιν μὴ δυνηθεὶς ἵππον λαβὼν διεξέπεσε τῆς πόλεως, καὶ πάντα φεύγων ἐνέπλησε φόβου καὶ ταραχῆς, ἐπὶ μεῖζον αἴρων τὰ τοῦ Δίωνος, ὡς μὴ δοκοίη μέτριόν τι δείσας ἀποβεβληκέναι τὴν πόλιν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Δίων προσερχόμενος ἤδη καταφανὴς ἦν πρῶτος αὐτὸς ὡπλισμένος λαμπρῶς, καὶ παρ' αὐτὸν ἔνθεν μὲν ὁ ἀδελφὸς Μεγακλῆς ἔνθεν δὲ Κάλλιππος ὁ Ἀθηναῖος, ἐστεφανωμένοι. τῶν δὲ ξένων ἑκατὸν μὲν εἵποντο φύλακες περὶ τὸν Δίωνα, τοὺς δ' ἄλλους ἦγον οἱ λοχαγοὶ διακεκοσμημένους, θεωμένων τῶν Συρακουσίων καὶ δεχομένων ὥσπερ ἱεράν τινα καὶ θεοπρεπῆ πομπὴν ἐλευθερίας καὶ δημοκρατίας δι' ἐτῶν ὀκτὼ καὶ τετταράκοντα κατιούσης εἰς τὴν πόλιν.

29 Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν ὁ Δίων κατὰ τὰς Τεμενίτιδας πύλας, τῇ σάλπιγγι καταπαύσας τὸν θόρυβον ἐκήρυξεν ὅτι Δίων καὶ Μεγακλῆς ἥκοντες ἐπὶ καταλύσει τῆς τυραννίδος ἐλευθεροῦσι Συρακουσίους καὶ τοὺς ἄλλους Σικελιώτας ἀπὸ τοῦ τυράννου. βουλόμενος δὲ καὶ δι' ἑαυτοῦ προσαγορεῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἀνῆει διὰ τῆς Ἀχραδινῆς, ἑκατέρωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν τῶν Συρακουσίων ἱερεῖα καὶ τραπέζας καὶ κρατῆρας ἱστάντων, καὶ καθ' οὓς γένοιτο προχύταις τε βαλλόντων καὶ προστρεπομένων ὥσπερ θεὸν κατευχαῖς.

2 ἦν δ' ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ πεντάπυλα, Διονυσίου κατασκευάσαντος, ἡλιοτρόπιον καταφανὲς καὶ ὑψηλόν· ἐπὶ τοῦτο προβὰς ἐδημηγόρησε καὶ παρώρμησε τοὺς πολίτας ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας. οἱ δὲ χαίροντες καὶ φιλοφρονούμενοι κατέστησαν ἀμφοτέρους αὐτοκράτορας στρατηγούς, καὶ προσείλοντο βουλομένων καὶ δεομένων ἐκείνων αὐτοῖς συνάρ-

χοντας εἴκοσιν, ὧν ἡμίσεις ἦσαν ἐκ τῶν μετὰ Δίωνος
ἀπὸ τῆς φυγῆς συγκατερχομένων. τοῖς δὲ μάντεσιν 3
αὖθις ἐδόκει τὸ μὲν ὑπὸ πόδας λαβεῖν τὸν Δίωνα δη-
μηγοροῦντα τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἀνάθημα τοῦ τυ-
ράννου λαμπρὸν εἶναι σημεῖον· ὅτι δ' ἡλιοτρόπιον
ἦν ἐφ' οὗ βεβηκὼς ᾠρέθη στρατηγός, ὠρῴδουν μὴ
τροπήν τινα τῆς τύχης αἱ πράξεις ταχεῖαν λάβωσιν.
ἐκ τούτου τὰς μὲν Ἐπιπολὰς ἑλὼν τοὺς καθειργμέ-
νους τῶν πολιτῶν ἔλυσε, τὴν δ' ἀκρόπολιν ἀπετείχι-
σεν. ἑβδόμῃ δ' ἡμέρᾳ Διονύσιος κατέπλευσεν εἰς τὴν 4
ἀκρόπολιν, καὶ Δίωνι προσῆγον ἅμαξαι πανοπλίας
ἃς Συνάλῳ κατέλιπεν. ταύτας διένειμε τοῖς πολίταις,
τῶν δ' ἄλλων ἕκαστος ἑαυτόν, ὡς δυνατὸν ἦν, ἐκόσμει
καὶ παρεῖχεν ὁπλίτην πρόθυμον.

Διονύσιος δὲ πρῶτον ἰδίᾳ πρὸς Δίωνα πρέσβεις 30
ἔπεμπεν ἀποπειρώμενος· ἔπειτα κελεύσαντος ἐκεί-
νου διαλέγεσθαι κοινῇ Συρακουσίοις ὡς ἐλευθέροις
οὖσιν, ἐγένοντο λόγοι διὰ τῶν πρέσβεων παρὰ τοῦ
τυράννου φιλάνθρωποι, φόρων ὑπισχνουμένου με-
τριότητα καὶ ῥᾳστώνην στρατειῶν, ὧν ἂν αὐτοὶ σύμ-
ψηφοι γένωνται. ταῦτ' ἐκλεύαζον οἱ Συρακούσιοι.
Δίων δ' ἀπεκρίνατο τοῖς πρέσβεσι μὴ διαλέγεσθαι 2
πρὸς αὐτοὺς Διονύσιον, εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν ἀφήσιν·
ἀφέντι δὲ συμπράξειν ἄδειαν αὐτός, κἂν ἄλλο τι τῶν
μετρίων δύνηται, μεμνημένος τῆς οἰκειότητος. ταῦτα
Διονύσιος ἐπῄνει, καὶ πάλιν ἔπεμπε πρέσβεις κε-
λεύων ἥκειν τινὰς εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Συρακου-
σίων, οἷς τὰ μὲν πείθων τὰ δὲ πειθόμενος διαλέξεται
περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. ἐπέμφθησαν οὖν ἄν- 3
δρες πρὸς αὐτὸν οὓς Δίων ἐδοκίμασε. καὶ λόγος πο-
λὺς ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τοὺς Συρακουσίους κατῄει Διονύ-
σιον ἀφήσειν τὴν τυραννίδα καὶ μᾶλλον ἑαυτοῦ [ποιή-

σασθαι] χάριν ἢ Δίωνος. ἦν δὲ δόλος ἡ προσποίησις αὕτη τοῦ τυράννου καὶ σκευωρία κατὰ τῶν Συρακουσίων· τοὺς μὲν γὰρ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ πόλεως συγκλείσας εἶχε, τοὺς δὲ μισθοφόρους πρὸς ὄρθρον ἐμπλήσας ἀκράτου δρόμῳ πρὸς τὸ περιτεί-
4 χισμα τῶν Συρακουσίων ἐφῆκε, γενομένης δὲ τῆς προσβολῆς ἀνελπίστου καὶ τῶν βαρβάρων θράσει πολλῷ καὶ θορύβῳ καθαιρούντων τὸ διατείχισμα καὶ τοῖς Συρακουσίοις ἐπιφερομένων, οὐδεὶς ἐτόλμα μένων ἀμύνεσθαι, πλὴν τῶν ξένων τῶν Δίωνος, οἳ
5 πρῶτον αἰσθόμενοι τὸν θόρυβον ἐξεβοήθησαν. οὐδ' οὗτοι δὲ τῆς βοηθείας τὸν τρόπον συνεφρόνουν αὐδ' εἰσήκουον ὑπὸ κραυγῆς καὶ πλάνης τῶν φευγόντων Συρακουσίων ἀναπεφυρμένων αὐτοῖς καὶ διακωλύον-των, πρίν γε δὴ Δίων, ἐπεὶ λέγοντος οὐδεὶς κατ-ήκουεν, ἔργῳ τὸ πρακτέον ὑφηγήσασθαι βουλόμενος
6 ἐμβάλλει πρῶτος εἰς τοὺς βαρβάρους. καὶ γίνεται περὶ αὐτὸν ὀξεῖα καὶ δεινὴ μάχη, γινωσκόμενον οὐχ ἧττον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἢ τῶν φίλων· ὥρμησαν γὰρ ἅμα πάντες ἐμβοήσαντες. ὃ δ' ἦν μὲν ἤδη βαρύτερος δι' ἡλικίαν ἢ κατὰ τοιούτους ἀγῶνας, ἀλκῇ δὲ καὶ θυμῷ προσφερομένους ὑφιστάμενος καὶ ἀνακόπτων τιτρώσκεται λόγχῃ τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα βέλη καὶ τὰς ἐκ χειρὸς πληγὰς μόλις ὁ θώραξ ἤρκεσε διὰ τῆς ἀσπίδος δόρασι πολλοῖς καὶ λόγχαις τυπτόμενος·
7 ὧν κατακλασθέντων κατέπεσεν ὁ Δίων. εἶτ' ἀναρ-πασθεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐκείνοις μὲν ἡγεμόνα Τιμωνίδην ἐπέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ὕπαιθρος περιελαύνων τούς τε Συρακουσίους ἔπαυε φυγῆς, καὶ τῶν ξένων τοὺς φυλάττοντας τὴν Ἀχραδινὴν ἀναστή-σας ἐπῆγε τοῖς βαρβάροις ἀκμῆτας ἐκπεπονημένοις καὶ προθύμους ἀπαυδῶσιν ἤδη πρὸς τὴν πεῖραν·

ἐλπίσαντες γὰρ ἅμα τῇ πρώτῃ ῥύμῃ τὴν πόλιν ἅπασαν ἐξ ἐπιδρομῆς καθέξειν, εἶτα παρὰ δόξαν ἐντυγχάνοντες ἀνδράσι πλήκταις καὶ μαχίμοις ἀνεστέλλοντο πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς ἐνέδωκαν, ἐπικειμένων τῶν Ἑλλήνων τραπόμενοι κατεκλείσθησαν εἰς τὸ τεῖχος, ἑβδομήκοντα μὲν καὶ τέσσαρας ἀποκτείναντες τῶν μετὰ Δίωνος, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀποβαλόντες. 8

Γενομένης δὲ λαμπρᾶς τῆς νίκης οἱ μὲν Συρακούσιοι τοὺς ξένους ἑκατὸν μναῖς ἐστεφάνωσαν, οἱ δὲ ξένοι Δίωνα χρυσῷ στεφάνῳ. κήρυκες δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου κατέβαινον ἐπιστολὰς πρὸς Δίωνα παρὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. μία δ' ἦν ἔξωθεν ἐπεγεγραμμένη "τῷ πατρὶ παρ' Ἱππαρίνου·" τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Δίωνος υἱῷ. καίτοι φησὶ Τίμαιος Ἀρεταῖον αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρετῆς καλεῖσθαι· Τιμωνίδη δὲ μᾶλλον, ὡς οἶομαι, περί γε τούτων πιστευτέον, ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίωνος. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τοῖς Συρακουσίοις ἀνεγνώσθησαν ἐπιστολαὶ πολλὰς ἱκεσίας καὶ δεήσεις ἔχουσαι παρὰ τῶν γυναικῶν, τὴν δὲ παρὰ τοῦ παιδὸς εἶναι δοκοῦσαν οὐκ ἰόντων φανερῶς λυθῆναι βιασάμενος ὁ Δίων ἔλυσεν. ἦν δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου, τοῖς μὲν γράμμασι πρὸς τὸν Δίωνα τοῖς δὲ πράγμασι πρὸς τοὺς Συρακουσίους διαλεγομένου, σχῆμα μὲν ἔχουσα δεήσεως καὶ δικαιολογίας, συγκειμένη δὲ πρὸς διαβολὴν τοῦ Δίωνος· ὑπομνήσεις τε γὰρ ἦσαν ὧν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος ἔπραξε προθύμως, καὶ κατὰ τῶν φιλτάτων ἀπειλαὶ σωμάτων, ἀδελφῆς καὶ τέκνου καὶ γυναικός, ἐπισκήψεις τε θεῖναι μετ' ὀλοφυρμῶν, καὶ τὸ μάλιστα κινῆσαν αὐτόν, ἀξιοῦντες μὴ καθαιρεῖν ἀλλὰ παραλαμβάνειν τὴν τυραννίδα, μηδ' ἐλευθεροῦν μισοῦντας 31 2 3

ἀνθρώπους καὶ μνησικακοῦντας, ἀλλ' αὐτὸν ἄρχειν, παρέχοντα τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις τὴν ἀσφάλειαν.

32 Ἀναγινωσκομένων δὲ τούτων οὐχ ὅπερ ἦν δίκαιον εἰσῄει τοὺς Συρακουσίους, ἐκπλήττεσθαι τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Δίωνος ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἀπισχυριζομένου πρὸς τοιαύτας οἰκειότητας, ἀλλ' ὑποψίας καὶ φόβου λαβόντες ἀρχήν, ὡς μεγάλης οὔσης ἀνάγκης ἐκείνῳ φείδεσθαι τοῦ τυράννου, πρὸς ἑτέρους ἤδη προστάτας ἀπέβλεπον. καὶ μάλιστα πυνθανόμενοι καταπλεῖν Ἡρακλείδην
2 ἀνεπτοήθησαν. ἦν δὲ τῶν φυγάδων Ἡρακλείδης, στρατηγικὸς μὲν ἄνθρωπος καὶ γνώριμος ἀφ' ἡγεμονίας ἣν ἔσχε παρὰ τοῖς τυράννοις, οὐκ ἀραρὼς δὲ τὴν γνώμην ἀλλὰ πρὸς πάντα κοῦφος, ἥκιστα δὲ βέβαιος ἐν κοινωνίᾳ πραγμάτων ἀρχὴν ἐχόντων καὶ δόξαν. οὗτος ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς Δίωνα στασιάσας ἔγνω καθ' αὑτὸν ἰδιόστολος πλεῖν ἐπὶ τὸν τύραννον, εἴς τε Συρακούσας ἀφικόμενος ἑπτὰ τριήρεσι καὶ τρισὶ πλοίοις Διονύσιον μὲν αὖθις εὗρε περιτετειχισμένον,
3 ἐπηρμένους δὲ τοὺς Συρακουσίους. εὐθὺς οὖν ὑπεδύετο τὴν τῶν πολλῶν χάριν, ἔχων μέν τι καὶ φύσει πιθανὸν καὶ κινητικὸν ὄχλου θεραπεύεσθαι ζητοῦντος, ὑπολαμβάνων δὲ καὶ μετάγων ῥᾷον αὐτούς, οἳ τὸ σεμνὸν τοῦ Δίωνος ὡς βαρὺ καὶ δυσπολίτευτον ἀπεστρέφοντο διὰ τὴν γεγενημένην ἐκ τοῦ κρατεῖν ἄνεσιν καὶ θρασύτητα, πρὸ τοῦ δῆμος εἶναι τὸ δημαγωγεῖσθαι θέλοντες.

33 Καὶ πρῶτον μὲν εἰς ἐκκλησίαν ἀφ' αὑτῶν συνδραμόντες εἵλοντο τὸν Ἡρακλείδην ναύαρχον· ἐπεὶ δὲ Δίων παρελθὼν ἠτιᾶτο τὴν ἐκείνῳ διδομένην ἀρχὴν ἀφαίρεσιν εἶναι τῆς πρότερον αὐτῷ δεδομένης (οὐκέτι γὰρ αὐτοκράτωρ μένειν, ἂν ἄλλος ἡγῆται τῶν

κατὰ θάλασσαν), ἄκοντες οἱ Συρακούσιοι πάλιν ἀπεψηφίσαντο τὸν Ἡρακλείδην. γενομένων δὲ τούτων 2
μεταπεμψάμενος αὐτὸν ὁ Δίων οἴκαδε, καὶ μικρὰ μεμψάμενος ὡς οὐ καλῶς οὐδὲ συμφερόντως ὑπὲρ δόξης στασιάζοντα πρὸς αὐτὸν ἐν καιρῷ ῥοπῆς ὀλίγης δεομένῳ πρὸς ἀπώλειαν, αὖθις ἐκκλησίαν αὐτὸς συναγαγὼν ναύαρχον ἀπέδειξε τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τοῦ σώματος ἔπεισε φυλακὴν δοῦναι τοὺς πολίτας, ὥσπερ αὐτὸς εἶχεν. ὃ δὲ τῷ μὲν λόγῳ καὶ τῷ σχήματι τὸν 3
Δίωνα θεραπεύων καὶ χάριν ὁμολογῶν ἔχειν παρηκολούθει ταπεινός, ὑπηρετῶν τὸ κελευόμενον, κρύφα δὲ τοὺς πολλοὺς καὶ νεωτεριστὰς διαφθείρων καὶ ὑποκινῶν θορύβοις τὸν Δίωνα περιέβαλλεν εἰς ἅπασαν ἀπορίαν καθιστάμενον. εἴτε γὰρ ἀφιέναι κελεύοι 4
Διονύσιον ὑπόσπονδον ἐκ τῆς ἄκρας, διαβολὴν εἶχε φείδεσθαι καὶ περισώζειν ἐκεῖνον, εἴτε λυπεῖν μὴ βουλόμενος ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἡσυχάζοι, διατηρεῖν ἐδόκει τὸν πόλεμον, ὡς μᾶλλον ἄρχοι καὶ καταπλήττοιτο τοὺς πολίτας.

Ἦν δέ τις Σῶσις, ἀνὴρ ἐκ πονηρίας καὶ θρα- 34
σύτητος εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Συρακουσίοις, περιουσίαν ἡγουμένοις ἐλευθερίας τὸ μέχρι τοιούτων ἀνεῖσθαι τὴν παρρησίαν. οὗτος ἐπιβουλεύων Δίωνι πρῶτον μὲν ἐκκλησίας οὔσης ἀναστὰς πολλὰ τοὺς Συρακουσίους ἐλοιδόρησεν, εἰ μὴ συνιᾶσιν ὡς ἐμπλήκτου καὶ μεθυούσης ἀπηλλαγμένοι τυραννίδος ἐγρηγορότα καὶ νήφοντα δεσπότην εἰλήφασιν· ἔπειτα φανερὸν 2
τοῦ Δίωνος ἐχθρὸν ἀναδείξας ἑαυτὸν τότε μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπῆλθε, τῇ δ' ὑστεραίᾳ γυμνὸς ὤφθη διὰ τῆς πόλεως θέων ἀνάπλεως αἵματος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, ὡς δή τινας φεύγων διώκοντας. ἐμβαλὼν δὲ τοιοῦτος εἰς τὴν ἀγορὰν ἔλεγεν ὑπὸ τῶν ξένων τοῦ

Δίωνος ἐπιβεβουλεῦσθαι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπεδεί-
3 κνυε τετρωμένην· καὶ πολλοὺς εἶχε τοὺς συναγανα-
κτοῦντας καὶ συνιστaμένους κατὰ τοῦ Δίωνος, ὡς
δεινὰ καὶ τυραννικὰ πράττοντος, εἰ φόνοις καὶ κιν-
δύνοις τῶν πολιτῶν ἀφαιρεῖται τὴν παρρησίαν. οὐ
μὴν ἀλλά, καίπερ ἀκρίτου καὶ ταραχώδους ἐκκλησίας
γενομένης, παρελθὼν ὁ Δίων ἀπελογεῖτο καὶ τὸν
Σῶσιν ἀπέφαινε τῶν Διονυσίου δορυφόρων ἑνὸς
ἀδελφὸν ὄντα καὶ δι' ἐκείνου πεπεισμένον στασιάσαι
καὶ συνταράξαι τὴν πόλιν, οὐδεμιᾶς Διονυσίῳ σωτη-
ρίας οὔσης πλὴν τῆς ἐκείνων ἀπιστίας καὶ διαφορᾶς
4 πρὸς αὐτούς. ἅμα δ' οἱ μὲν ἰατροὶ τοῦ Σώσιδος τὸ
τραῦμα καταμανθάνοντες εὕρισκον ἐξ ἐπιπολῆς μᾶλ-
λον ἢ καταφορᾶς γεγενημένον· αἱ μὲν γὰρ ὑπὸ ξίφους
πληγαὶ μάλιστα τὸ μέσον ὑπὸ βάρους πιέζουσι, τὸ δὲ
τοῦ Σώσιδος λεπτὸν ἦν διόλου καὶ πολλὰς εἶχεν ἀρ-
χάς, ὡς εἰκός, ὑπ' ἀλγηδόνος ἀνιέντος, εἶτ' αὖθις
5 ἐπάγοντος. ἦκον δέ τινες τῶν γνωρίμων ξυρὸν κομί-
ζοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ διηγούμενοι βαδίζουσιν
αὐτοῖς καθ' ὁδὸν ἀπαντῆσαι τὸν Σῶσιν ᾐμαγμένον
καὶ λέγοντα φεύγειν τοὺς Δίωνος ξένους ὡς ἀρτίως
ὑπ' ἐκείνων τετρωμένος· εὐθὺς οὖν διώκοντες ἄν-
θρωπον μὲν οὐδένα λαβεῖν, ὑπὸ πέτραν δὲ κοίλην
κείμενον ἰδεῖν ξυρόν, ὅθεν ἐκεῖνος ὤφθη προσερχό-
35 μενος. ἦν μὲν οὖν ἤδη μοχθηρὰ τὰ περὶ τὸν Σῶσιν·
προσγενομένων δὲ τούτοις τοῖς ἐλέγχοις οἰκετῶν κα-
ταμαρτυρούντων ὡς ἔτι νυκτὸς ἐξέλθοι μόνος ἔχων
τὸ ξυρόν, οἵ τε κατηγοροῦντες τοῦ Δίωνος ὑπεχώρη-
σαν ὅ τε δῆμος καταψηφισάμενος θάνατον τοῦ Σώ-
σιδος διηλλάσσετο τῷ Δίωνι.

2 Τοὺς δὲ μισθοφόρους οὐδὲν ἧττον ἐν ὑποψίαις
εἶχον, καὶ μάλιστα τῶν πλείστων ἀγώνων πρὸς τὸν

τύραννον ἤδη γινομένων κατὰ θάλατταν, ἐπειδὴ Φίλιστος ἦκεν ἐξ Ἰαπυγίας ἔχων πολλὰς τριήρεις Διονυσίῳ βοηθήσων, καὶ τῶν ξένων ὄντων ὁπλιτῶν οὐδεμίαν ἔτι χρῆσιν ἐνόμιζον εἶναι πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ κἀκείνους ἐφ' ἑαυτοῖς ἔσεσθαι ναυβάταις οὖσι καὶ τὸ κράτος ἐκ τῶν νεῶν κτωμένοις. ἔτι δὲ μᾶλλον αὐτοὺς ἐπῆρεν εὐτυχία τις γενομένη κατὰ θάλασσαν, ἐν ᾗ νικήσαντες τὸν Φίλιστον ὠμῶς καὶ βαρβαρικῶς αὐτῷ προσηνέχθησαν. Ἔφορος μὲν οὖν φησὶν ὡς ἁλισκομένης τῆς νεὼς ἑαυτὸν ἀνέλοι, Τιμωνίδης δὲ πραττομέναις ἐξ ἀρχῆς ταῖς πράξεσι ταύταις μετὰ Δίωνος παραγενόμενος καὶ γράφων πρὸς Σπεύσιππον τὸν φιλόσοφον ἱστορεῖ ζῶντα ληφθῆναι τῆς τριήρους εἰς τὴν γῆν ἐκπεσούσης τὸν Φίλιστον, καὶ πρῶτον μὲν ἀποδύσαντας αὐτοῦ τὸν θώρακα τοὺς Συρακουσίους καὶ γυμνὸν ἐπιδειξαμένους τὸ σῶμα προπηλακίζειν ὄντος ἤδη γέροντος, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν καὶ τοῖς παισὶ παραδοῦναι τὸ σῶμα, κελεύσαντας ἕλκειν διὰ τῆς Ἀχραδινῆς καὶ καταβαλεῖν εἰς τὰς Λατομίας. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφυβρίζων ὁ Τίμαιος ἐκ τοῦ σκέλους φησὶ τοῦ χωλοῦ τὰ παιδάρια τὸν νεκρὸν ἐφαψάμενα τοῦ Φιλίστου σύρειν διὰ τῆς πόλεως, χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν Συρακουσίων πάντων, ὁρώντων τοῦ σκέλους ἑλκόμενον τὸν εἰπόντα μὴ δεῖν ἐκ τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἵππῳ ταχεῖ χρώμενον, ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἑλκόμενον. καίτοι τοῦτο Φίλιστος ὡς ὑφ' ἑτέρου λεχθέν, οὐχ ὑφ' αὑτοῦ, πρὸς Διονύσιον ἐξήγγελκεν. ἀλλὰ Τίμαιος οὐκ ἄδικον λαβὼν πρόφασιν τὴν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος τοῦ Φιλίστου σπουδὴν καὶ πίστιν ἐμπίπλαται τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν, ᾧ τοὺς μὲν ἀδικηθέντας τότε συγγνωστόν ἐστιν ἕως ἄχρι τῆς εἰς ἀναίσθητον ὀργῆς χαλεποὺς γενέσθαι,

τοὺς δ' ὕστερον συγγράφοντας τὰ πεπραγμένα καὶ τῷ μὲν βίᾳ μὴ λυπηθέντας αὐτοῦ τῷ δὲ λόγῳ χρωμένους ἡ δόξα παραιτεῖται μὴ μεθ' ὕβρεως μηδὲ μετὰ βωμολοχίας ὀνειδίζειν τὰς συμφοράς, ὧν οὐδὲν ἀπ-
2 έχει καὶ τὸν ἄριστον ἀνδρῶν ἐκ τύχης μετασχεῖν. οὐ μὴν οὐδ' Ἔφορος ὑγιαίνει τὸν Φίλιστον ἐγκωμιάζων, ὃς καίπερ ὢν δεινότατος ἀδίκοις πράγμασι καὶ πονηροῖς ἤθεσιν εὐσχήμονας αἰτίας περιβαλεῖν καὶ λόγους ἔχοντας κόσμον ἐξευρεῖν, αὐτὸς αὑτὸν οὐ δύναται πάντα μηχανώμενος ἐξελέσθαι τῆς γραφῆς ὡς οὐ φιλοτυραννότατος ἀνθρώπων γένοιτο καὶ μάλιστα πάντων ἀεὶ ζηλώσας καὶ θαυμάσας τρυφὴν καὶ δύναμιν καὶ πλούτους καὶ γάμους τοὺς τῶν τυράννων.

Ἀλλὰ γὰρ Φιλίστου μὲν ὁ μήτε τὰς πράξεις ἐπαι-
37 νῶν μήτε τὰς τύχας ὀνειδίζων ἐμμελέστατος· μετὰ δὲ τὴν Φιλίστου τελευτὴν Διονύσιος ἔπεμπε πρὸς Δίωνα τὴν μὲν ἀκρόπολιν ἐκείνῳ παραδιδοὺς καὶ τὰ ὅπλα καὶ τοὺς μισθοφόρους καὶ πέντε μηνῶν ἐντελῆ τούτοις μισθόν, αὐτὸς δ' ἀξιῶν ὑπόσπονδος εἰς Ἰταλίαν ἀπελθεῖν κἀκεῖ κατοικῶν καρποῦσθαι τῆς Συρακουσίας τὸν καλούμενον Γύαρτα, πολλὴν καὶ ἀγαθὴν χώ-
2 ραν ἀνήκουσαν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὴν μεσόγειον. οὐ προσδεξαμένου δὲ τοῦ Δίωνος, ἀλλὰ δεῖσθαι τῶν Συρακουσίων κελεύσαντος, οἱ μὲν Συρακούσιοι ζῶντα λήψεσθαι τὸν Διονύσιον ἐλπίσαντες ἀπήλασαν τοὺς πρέσβεις, ἐκεῖνος δὲ τὴν μὲν ἄκραν Ἀπολλοκράτει τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ πνεῦμα τηρήσας ἐπίφορον καὶ τὰ τιμιώτατα τῶν σωμάτων καὶ τῶν χρημάτων ἐνθέμενος εἰς τὰς ναῦς λα-
3 θὼν τὸν ναύαρχον Ἡρακλείδην ἐξέπλευσεν. ὁ δὲ κακῶς ἀκούων καὶ θορυβούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν Ἱππωνά τινα τῶν δημαγωγῶν καθίησι προκαλεῖσθαι

τὸν δῆμον ἐπὶ γῆς ἀναδασμόν, ὡς ἐλευθερίας ἀρχὴν οὖσαν τὴν ἰσότητα, δουλείας δὲ τὴν πενίαν τοῖς ἀκτήμοσι. συνηγορῶν δὲ τούτῳ καὶ τὸν Δίωνα καταστασιάζων ἐναντιούμενον ἔπεισε τοὺς Συρακουσίους ταῦτα ψηφίσασθαι καὶ τῶν ξένων τὸν μισθὸν ἀποστερεῖν καὶ στρατηγοὺς ἑτέρους ἑλέσθαι, τῆς ἐκείνου βαρύτητος ἀπαλλαγέντας. οἱ δ' ὥσπερ ἐκ μακρᾶς ἀρ- 1
ρωστίας τῆς τυραννίδος εὐθὺς ἐπιχειροῦντες ἐξανίστασθαι καὶ πράττειν τὰ τῶν αὐτονομουμένων παρὰ καιρὸν ἐσφάλλοντο μὲν αὐτοὶ ταῖς πράξεσιν, ἐμίσουν δὲ τὸν Δίωνα βουλόμενον ὥσπερ ἰατρὸν ἐν ἀκριβεῖ καὶ σωφρονύσῃ διαίτῃ κατασχεῖν τὴν πόλιν.

Ἐκκλησιάζουσι δ' αὐτοῖς ἐπὶ νέαις ἀρχαῖς θέρους 38
μεσοῦντος ἐξαίσιοι βρονταὶ καὶ διοσημίαι πονηραὶ συνέβαινον ἐφ' ἡμέρας δεκαπέντε συνεχῶς, ἀνιστᾶσαι τὸν δῆμον ὑπὸ δεισιδαιμονίας κωλυόμενον ἑτέρους ἀποδεῖξαι στρατηγούς. ἐπεὶ δὲ φυλάξαντες εὐδίαν 2
σταθερὰν οἱ δημαγωγοὶ συνετέλουν τὰς ἀρχαιρεσίας, βοῦς ἀμαξεὺς οὐκ ἀήθης οὐδ' ἄπειρος ὄχλων, ἄλλως δέ πως τότε πρὸς τὸν ἐλαύνοντα θυμωθεὶς καὶ φυγὼν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ δρόμῳ πρὸς τὸ θέατρον ὥρμησε, καὶ τὸν μὲν δῆμον εὐθὺς ἀνέστησε καὶ διεσκέδασεν οὐδενὶ κόσμῳ φεύγοντα, τῆς δ' ἄλλης πόλεως ἐπέδραμε σκιρτῶν καὶ ταράττων ὅσον ὕστερον οἱ πολέμιοι κατέσχον. οὐ μὴν ἀλλὰ ταῦτα χαίρειν ἐάσαντες οἱ Συρακούσιοι πέντε καὶ εἴκοσι στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν, ὧν εἷς ἦν Ἡρακλείδης· καὶ τοὺς ξένους ὑποπέμ- 3
ποντες κρύφα τοῦ Δίωνος ἀφίστασαν καὶ μετεκάλουν πρὸς αὑτούς, ἐπαγγελλόμενοι καὶ τῆς πολιτείας ἰσομοιρίαν. οἱ δὲ ταῦτα μὲν οὐ προσεδέξαντο, τὸν δὲ Δίωνα πιστῶς καὶ προθύμως μετὰ τῶν ὅπλων ἀναλαβόντες καὶ συμφράξαντες ὑπῆγον ἐκ τῆς πόλεως,

ἀδικοῦντες μὲν οὐδένα, πολλὰ δὲ τοὺς ἐντυγχάνοντας
4 εἰς ἀχαριστίαν καὶ μοχθηρίαν ὀνειδίζοντες. οἱ δὲ τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν καὶ τοῦ μὴ προεπιχειρεῖν καταφρονήσαντες, καὶ γενόμενοι πολὺ πλείους ἐκείνων, ἐφώρμησαν ὡς ῥᾳδίως ἐπικρατήσοντες ἐν τῇ πόλει καὶ πάντας αὐτοὺς κατακτενοῦντες.

39 Ἐν τούτῳ δὲ γεγονὼς ἀνάγκης καὶ τύχης ὁ Δίων ἢ μάχεσθαι, ποιῆς πολίταις ἢ μετὰ τῶν ξένων ἀποθανεῖν, πολλὰ μὲν ἱκέτευεν ὀρέγων τὰς χεῖρας τοῖς Συρακουσίοις καὶ τὴν ἀκρόπολιν περίπλεων πολεμίων οὖσαν ὑπερφαινομένων τὰ τείχη καὶ τὰ γινόμενα
2 καθορώντων ἐπιδεικνύμενος· ὡς δ' ἦν ἀπαραίτητος ἡ τῶν πολλῶν φορὰ καὶ κατεῖχεν ὥσπερ ἐν πελάγει τὸ τῶν δημαγωγῶν πνεῦμα τὴν πόλιν, ἐμβολῆς μὲν ἀποσχέσθαι τοῖς ξένοις προσέταξεν, ὅσον δ' ἐπιδραμόντων μετὰ βοῆς καὶ τοῖς ὅπλοις τιναξαμένων οὐδεὶς ἔμεινε τῶν Συρακουσίων, ἀλλ' ᾤχοντο φεύγοντες ἀνὰ τὰς ἀγυιάς, οὐδενὸς ἐπιδιώκοντος· εὐθὺς γὰρ ἀπέστρεψεν ὁ Δίων τοὺς ξένους καὶ προῆγεν εἰς
3 Λεοντίνους. οἱ δ' ἄρχοντες τῶν Συρακουσίων καταγέλαστοι γεγονότες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν ζητοῦντες, αὖθις ὁπλίσαντες τοὺς πολίτας ἐδίωκον τὸν Δίωνα. καὶ κατέλαβον μὲν ἐπὶ διαβάσει τινὸς ποταμοῦ καὶ προσίππευσαν ἁψιμαχοῦντες· ὡς δ' ἑώρων οὐκέτι πράως οὐδὲ πατρικῶς ὑπομένοντα τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἀλλὰ θυμῷ τοὺς ξένους ἐπιστρέφοντα καὶ παρατattόμενον, αἰσχίονα φυγὴν τῆς προτέρας φυγόντες ὑπεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, οὐ πολλῶν ἀποθανόντων.

40 Δίωνα δὲ Λεοντῖνοι λαμπραῖς ἐδέχοντο τιμαῖς, καὶ τοὺς ξένους ἀνελάμβανον μισθοῖς καὶ πολιτείαις· πρὸς δὲ τοὺς Συρακουσίους ἐπρέσβευον ἀξιοῦντες τὰ

δίκαια τοῖς ξένοις ποιεῖν. οἱ δὲ πρέσβεις ἔπεμψαν κατηγορήσοντας Δίωνος. τῶν δὲ συμμάχων ἁπάντων 2
εἰς Λεοντίνους ἀθροισθέντων καὶ γενομένων λόγων
ἐν αὐτοῖς ἔδοξαν ἀδικεῖν οἱ Συρακούσιοι. τοῖς δὲ κρι-
θεῖσιν ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐνέμειναν τρυφῶντες
ἤδη καὶ μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἀκούειν,
ἀλλὰ χρῆσθαι δουλεύουσι καὶ φοβουμένοις τὸν δῆμον
στρατηγοῖς.

Ἐκ τούτου καταπλέουσιν εἰς τὴν πόλιν παρὰ Διο- 41
νυσίου τριήρεις Νύψιον ἄγουσαι τὸν Νεαπολίτην,
σῖτον καὶ χρήματα κομίζοντα τοῖς πολιορκουμένοις.
γενομένης δὲ ναυμαχίας ἐνίκων μὲν οἱ Συρακούσιοι
καὶ τέσσαρας τῶν τυραννικῶν νεῶν ἔλαβον, ὑβρίσαν-
τες δὲ τῇ νίκῃ, καὶ δι' ἀναρχίαν τὸ καῖρον εἰς πότους
καὶ συνουσίας μανικὰς τρέψαντες, οὕτω τῶν χρησί-
μων ἠμέλησαν ὥστε τὴν ἀκρόπολιν ἔχειν δοκοῦντες
ἤδη καὶ τὴν πόλιν προσαπέβαλον. ὁ γὰρ Νύψιος ὁρῶν 2
οὐδὲν ὑγιαῖνον ἐν τῇ πόλει μέρος, ἀλλὰ τὸν μὲν ὄχλον
αὐλήμασι καὶ μέθαις εἰς νύκτα βαθεῖαν ἀφ' ἡμέρας
κατεχόμενον, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐπιτερπομένους
τε τούτῳ τῷ πανηγυρισμῷ καὶ προσάγειν ἀνάγκην
μεθύουσιν ἀνθρώποις ὀκνοῦντας, ἄριστα τῷ καιρῷ
χρησάμενος ἐπεχείρησε τῷ τειχίσματι, καὶ κρατήσας
καὶ διαθρύψας ἐφῆκε τοὺς βαρβάρους, κελεύσας χρῆ-
σθαι τοῖς προστυγχάνουσιν ὡς βούλονται καὶ δύ-
νανται. ταχέως μὲν οὖν οἱ Συρακούσιοι τὸ κακὸν 3
ἤσθοντο, βραδέως δὲ καὶ χαλεπῶς συνεβοήθουν ἐκ-
πεπληγμένοι· πόρθησις γὰρ ἦν τὰ γινόμενα τῆς πό-
λεως, τῶν μὲν ἀνδρῶν φονευομένων, τῶν δὲ τειχῶν
κατασκαπτομένων, γυναικῶν δὲ καὶ παίδων ἀγομέ-
νων εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετ' οἰμωγῆς, ἀπεγνωκότων
δὲ τὰ πράγματα τῶν στρατηγῶν καὶ χρῆσθαι μὴ δυ-

ναμένων τοῖς πολίταις πρὸς τοὺς πολεμίους ἀναπεφυρμένους καὶ συμμεμιγμένους αὐτοῖς πανταχόθεν.

42 Οὕτω δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐχόντων καὶ τοῦ κινδύνου πρὸς τὴν Ἀχραδινὴν πλησιάζοντος, εἰς ὃν μόνον ἦν καὶ λοιπὸν ἀπερείσασθαι τὴν ἐλπίδα πάντες μὲν ἐφρόνουν, ἔλεγε δ' οὐδείς, αἰσχυνόμενοι τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν ἀβουλίαν τὴν πρὸς Δίωνα. πλὴν γε δὴ τῆς ἀνάγκης ἐκβιαζομένης παρὰ τῶν συμμάχων καὶ τῶν ἱππέων γίνεται φωνὴ καλεῖν Δίωνα καὶ μετα-
2 πέμπεσθαι τοὺς Πελοποννησίους ἐκ Λεοντίνων. ὡς δὲ πρῶτον ἠκούσθη καὶ ἀπετολμήθη τοῦτο, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ δάκρυα τοὺς Συρακουσίους κατεῖχεν εὐχομένους ἐπιφανῆναι τὸν ἄνδρα καὶ ποθοῦντας τὴν ὄψιν αὐτοῦ καὶ μεμνημένους τῆς παρὰ τὰ δεινὰ ῥώμης καὶ προθυμίας, ὡς οὐ μόνον αὐτὸς ἦν ἀνέκπληκτος, ἀλλὰ κἀκείνους παρεῖχε θαρροῦντας καὶ ἀδεῶς
3 τοῖς πολεμίοις συμφερομένους. εὐθὺς οὖν ἐκπέμπουσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν συμμάχων Ἀρχωνίδην καὶ Τελεσίδην, ἀπὸ δὲ τῶν ἱππέων πέντε τοὺς περὶ Ἑλλάνικον. οὗτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἵπποις ἀπὸ ῥυτῆρος ἧκον εἰς Λεοντίνους τῆς ἡμέρας ἤδη καταφερομένης, ἀποπηδήσαντες δὲ τῶν ἵππων καὶ τῷ Δίωνι πρώτῳ προσπεσόντες δεδακρυμένοι τὰς
4 συμφορὰς τῶν Συρακουσίων ἔφραζον. ἤδη δὲ καὶ τῶν Λεοντίνων τινὲς ἀπήντων καὶ τῶν Πελοποννησίων ἠθροίζοντο πρὸς τὸν Δίωνα πολλοί, τῇ σπουδῇ καὶ τῇ δεήσει τῶν ἀνδρῶν ὑπονοοῦντες εἶναί τι καινότερον. εὐθὺς οὖν ἡγεῖτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῖς, καὶ συνδραμόντων προθύμως οἱ περὶ τὸν Ἀρχωνίδην καὶ τὸν Ἑλλάνικον εἰσελθόντες ἐξήγγειλάν τε βραχέως τὸ μέγεθος τῶν κακῶν, καὶ παρεκάλουν
5 τοὺς ξένους ἐπαμῦναι τοῖς Συρακουσίοις, τὸ μνησι-

κακεῖν ἀφέντας ὡς μείζονα δίκην δεδωκότων αὐτῶν
ἢ λαβεῖν ἂν οἱ κακῶς πεπονθότες ἠξίωσαν. παυσα- 43
μένων δὲ τούτων σιγὴ μὲν εἶχε πολλὴ τὸ θέατρον,
ἀναστάντος δὲ τοῦ Δίωνος καὶ λέγειν ἀρξαμένου
πολλὰ τῶν δακρύων ἐκπίπτοντα τὴν φωνὴν ἐπέ-
σχεν· οἱ δὲ ξένοι παρεκάλουν θαρρεῖν καὶ συνήχθον-
το. μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν ἐκ τοῦ πάθους ἑαυτὸν ὁ
Δίων "ἄνδρες" ἔφη "Πελοποννήσιοι καὶ σύμμαχοι,
βουλευσομένους ὑμᾶς ἐνταῦθα περὶ ὑμῶν αὐτῶν
συνήγαγον. ἐμοὶ δὲ περὶ ἐμαυτοῦ βουλεύεσθαι καλῶς 2
οὐκ ἔχει Συρακουσῶν ἀπολλυμένων, ἀλλ' εἰ σῶσαι μὴ
δυναίμην, ἅπειμι τῷ πυρὶ καὶ τῷ πτώματι τῆς πα-
τρίδος ἐνταφησόμενος. ὑμεῖς δὲ βουλόμενοι μὲν ἔτι
καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀβουλοτάτοις ἡμῖν καὶ δυστυ-
χεστάτοις ὑμέτερον ἔργον οὖσαν ὀρθοῦτε τὴν Συρα-
κουσίων πόλιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακουσίοις ὑπερ-
όψεσθε, τῆς γε πρότερον ἀρετῆς καὶ προθυμίας περὶ
ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοισθε παρὰ τῶν θεῶν, μεμνη-
μένοι Δίωνος ὡς οὔθ' ὑμᾶς ἀδικουμένους πρότερον
οὔθ' ὕστερον τοὺς πολίτας δυστυχοῦντας ἐγκαταλι-
πόντος." ἔτι δ' αὐτοῦ λέγοντος οἱ μὲν ξένοι μετὰ 3
κραυγῆς ἀνεπήδησαν ἄγειν καὶ βοηθεῖν κατὰ τάχος
κελεύοντες, οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Συρακουσίων περι-
βαλόντες ἠσπάσαντο, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ πολλὰ δὲ τοῖς
ξένοις ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν εὐχόμενοι. καταστάν-
τος δὲ τοῦ θορύβου παρήγγειλεν ὁ Δίων εὐθὺς ἀπι-
όντας παρασκευάζεσθαι καὶ δειπνήσαντας ἥκειν μετὰ
τῶν ὅπλων εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐγνωκὼς
διὰ νυκτὸς βοηθεῖν.

Ἐν δὲ ταῖς Συρακούσαις τῶν Διονυσίου στρατη- 44
γῶν, ἄχρι μὲν ἦν ἡμέρα, πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργα-
σαμένων, γενομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρησάντων εἰς

τὴν ἀκρόπολιν καὶ τινας ἐξ ἑαυτῶν ὀλίγους ἀποβαλόντων, ἀναθαρρήσαντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακουσίων, καὶ τοὺς πολεμίους ἐλπίσαντες ἀτρεμήσειν ἐπὶ τοῖς διαπεπραγμένοις, παρεκάλουν τοὺς πολίτας αὖθις ἐᾶν Δίωνα, κἂν προσίῃ μετὰ τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι μηδὲ παραχωρεῖν τῆς ἀρετῆς ἐκείνοις ὡς κρείττοσιν, ἀλλὰ σώζειν τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐλευθε-
2 ρίαν αὐτοὺς δι' ἑαυτῶν. πάλιν οὖν ἐπέμποντο πρὸς τὸν Δίωνα παρὰ μὲν τῶν στρατηγῶν ἀποτρέποντες, παρὰ δὲ τῶν ἱππέων καὶ τῶν γνωρίμων πολιτῶν ἐπισπεύδοντες τὴν πορείαν. καὶ διὰ τοῦτο βραδέως ἅμα καὶ κατὰ σπουδὴν πορευόμενος προσῄει. τῆς δὲ νυκτὸς προελθούσης οἱ μὲν μισοῦντες τὸν Δίωνα κατεῖχον τὰς πύλας ὡς ἀποκλείσοντες αὐτόν, ὁ δὲ Νύψιος ἐκ τῆς ἄκρας αὖθις πολλῷ προθυμοτέρους γεγονότας καὶ πλείονας ἐφιεὶς τοὺς μισθοφόρους τὸ μὲν προτείχισμα πᾶν εὐθὺς κατέσκαπτε, τὴν δὲ πό-
3 λιν κατέτρεχε καὶ διήρπαζεν. ἦν δὲ φόνος μὲν οὐκέτι μόνον ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, ἁρπαγαὶ δ' ὀλίγαι, φθόρος δὲ πάντων πολύς· ἀπεγνωκότος γὰρ ἤδη τὰ πράγματα τοῦ Διονυσίου καὶ τοὺς Συρακουσίους δεινῶς μεμισηκότος ὥσπερ ἐνταφιάσαι τὴν τυραννίδα τῇ πόλει πίπτουσαν ἐβούλετο. καὶ τοῦ Δίωνος προκαταλαμβάνοντες τὴν βοήθειαν ἐπὶ τὸν ὀξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὅλεθρον καὶ ἀφανισμὸν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χειρῶν δᾳδὶ καὶ λαμπάσιν ὑποπιμπράντες, εἰς δὲ τὰ πρόσω διασπεί-
4 ροντες ἀπὸ τόξων πυροβόλους. φευγόντων δὲ τῶν Συρακουσίων οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐφονεύοντο καταλαμβανόμενοι, τὸ δ' εἰς τὰς οἰκίας καταδυόμενον αὖθις ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη φλεγομένων καὶ καταφερομένων ἐπὶ τοὺς διαθέοντας.

Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέῳξε Δίωνι 45
πάντων συμφωνησάντων. ἔτυχε μὲν γὰρ οὐκέτι
σπουδῇ πορευόμενος, ὡς ἤκουσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν
κατακεκλεῖσθαι τοὺς πολεμίους· προϊούσης δὲ τῆς
ἡμέρας πρῶτον ἱππεῖς ἀπήντησαν αὐτῷ τὴν δευτέ-
ραν κατάληψιν ἀπαγγέλλοντες, ἔπειτα καὶ τῶν ὑπε-
ναντιουμένων ἔνιοι παρῆσαν ἐπείγεσθαι δεόμενοι.
συντείνοντος δὲ τοῦ κακοῦ μᾶλλον Ἡρακλείδης τὸν 2
ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν, εἶτα Θεοδότην τὸν Θεῖον, ἱκε-
τεύων ἀρήγειν ὡς μηδενὸς ἀντέχοντος τοῖς πολεμί-
οις, αὐτοῦ δὲ τετρωμένου, τῆς δὲ πόλεως μικρὸν ἀπ-
εχούσης ἀνατετράφθαι καὶ καταπεπρῆσθαι. τοιού-
των ἀγγελμάτων τῷ Δίωνι προσπεσόντων ἔτι μὲν
ἑξήκοντα σταδίους τῶν πυλῶν ἀπεῖχε, φράσας δὲ τὸν
κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ παρακελευσάμενος οὐκέτι
βάδην ἦγεν ἀλλὰ δρόμῳ τὸ στράτευμα πρὸς τὴν πό-
λιν, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἀντιαζόντων καὶ δεομένων ἐπ-
είγεσθαι. χρησάμενος δὲ θαυμαστῷ τάχει καὶ προθυ- 3
μίᾳ τῶν ξένων εἰσέβαλε διὰ τῶν πυλῶν εἰς τὴν Ἑκα-
τόμπεδον λεγομένην, καὶ τοὺς μὲν ἐλαφροὺς εὐθὺς
ἀφῆκεν ἐλθεῖν πρὸς τοὺς πολεμίους, ὡς ἰδοῦσι θαρ-
σῆσαι τοῖς Συρακουσίοις ἐγγένοιτο, τοὺς δ' ὁπλίτας
αὐτὸς συνέτατττε καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐπιρρέοντας
καὶ συνισταμένους, ὀρθίους λόχους ποιῶν καὶ διαι-
ρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως [ὁμοῦ] πολλαχόθεν ἅμα
προσφέροιτο φοβερώτερον.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα παρασκευασάμενος καὶ τοῖς θεοῖς 46
προσευξάμενος ὤφθη διὰ τῆς πόλεως ἄγων ἐπὶ τοὺς
πολεμίους, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ πολὺς ἀλαλαγμὸς εὐ-
χαῖς ὁμοῦ καὶ παρακλήσεσι μεμιγμένος ἐγίνετο παρὰ
τῶν Συρακουσίων, τὸν μὲν Δίωνα σωτῆρα καὶ θεὸν
ἀποκαλούντων, τοὺς δὲ ξένους ἀδελφοὺς καὶ πολί-

2 τας. οὐδεὶς δὲ φίλαυτος (οὕτως) ἦν καὶ φιλόψυχος παρὰ τὸν τότε καιρὸν ὃς οὐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνου Δίωνος ἢ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀγωνιῶν ἐφαίνετο, πρώτου πρὸς τὸν κίνδυνον πορευομένου δι' αἵματος καὶ πυρὸς καὶ νεκρῶν πολλῶν κειμένων ἐν ταῖς πλατείαις. ἦν μὲν οὖν καὶ τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ παντάπασιν ἀπηγριωμένων καὶ παρατεταγμένων παρὰ τὸ τείχισμα χαλεπὴν ἔχον καὶ δυσεκβίαστον τὴν πρόσοδον· ὁ δ' ἐκ τοῦ πυρὸς κίνδυνος ἐτάραττε μᾶλλον τοὺς ξένους καὶ δύσεργον ἐποίει τὴν πορείαν.
3 κύκλῳ γὰρ ὑπὸ τῆς φλογὸς περιελάμποντο τὰς οἰκίας περινεμομένης· καὶ διαπύροις ἐπιβαίνοντες ἐρειπίοις καὶ καταφερομένοις ἀπορρήγμασι μεγάλοις ὑποτρέχοντες ἐπισφαλῶς, καὶ πολὺν ὁμοῦ καπνῷ διαπορευόμενοι κονιορτόν, ἐπειρῶντο συνέχειν καὶ μὴ διασπᾶν τὴν τάξιν. ὡς δὲ προσέμιξαν τοῖς πολεμίοις, ἐν χερσὶ μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγους ἐγίνετο μάχη διὰ τὴν στενότητα καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ τόπου, κραυγῇ δὲ καὶ προθυμίᾳ τῶν Συρακουσίων ἐπιρρωσάντων ἐβι-
4 άσθησαν οἱ περὶ τὸν Νύψιον. καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐγγὺς οὖσαν ἀναφεῦγον ἐσώζετο· τοὺς δ' ἀπολειφθέντας ἔξω καὶ διασπαρέντας ἀνῄρουν οἱ ξένοι διώκοντες. ἀπόλαυσιν δὲ τῆς νίκης ἐν τῷ παραυτίκα καὶ χαρὰν καὶ περιβολὰς ἔργῳ τηλικούτῳ πρεπούσας οὐ παρέσχεν ὁ καιρός, ἐπὶ τὰς οἰκίας τραπομένων τῶν Συρακουσίων καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ κατασβεσάντων.

47 Ἡμέρα δ' ὡς ἦν, τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπέμεινε δημαγωγῶν, ἀλλὰ καταγνόντες ἑαυτῶν ἔφυγον, Ἡρακλείδης δὲ καὶ Θεοδότης αὐτοὶ κομίσαντες ἑαυτοὺς τῷ Δίωνι παρέδωκαν, ἀδικεῖν ὁμολογοῦντες καὶ δεόμενοι βελτίονος ἐκείνου τυχεῖν ἢ γεγόνασιν αὐτοὶ περὶ

ἐκεῖνον· πρέπειν δὲ Δίωνι τὴν ἄλλην ἅπασαν ἀρετὴν
ἀσύγκριτον ἔχοντι καὶ πρὸς ὀργὴν κρείττονι φανῆναι
τῶν ἠγνωμονηκότων, οἳ περὶ οὗ πρότερον ἐστασίασαν
πρὸς αὐτόν, νῦν ἤκουσιν ἡττᾶσθαι τῆς ἀρετῆς
ὁμολογοῦντες. ταῦτα τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην δεο- 2
μένων οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο τῷ Δίωνι μὴ φείδεσθαι κακῶν καὶ βασκάνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδην καὶ τοῦ πολιτεύματος ἐξελεῖν δημοκοπίαν, ἐπιμανὲς νόσημα, τυραννίδος οὐκ ἔλαττον· ὁ δὲ Δίων παραμυθούμενος αὐτοὺς ἔλεγεν ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὅπλα καὶ πόλεμον ἡ πλείστη τῆς ἀσκήσεώς ἐστιν, αὐτῷ δὲ πολὺν χρόνον ἐν Ἀκαδημείᾳ μεμελέτηται θυμοῦ περιεῖναι καὶ φθόνου καὶ φιλονεικίας πάσης, ὧν ἐπίδειξίς ἐστιν οὐχ ἡ πρὸς φίλους καὶ χρηστοὺς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικούμενος εὐπαραίτητος εἴη καὶ πρᾶος τοῖς ἁμαρτάνουσι. βούλεσθαι δ' Ἡρακλείδου 3
μὴ τοσοῦτον δυνάμει καὶ φρονήσει κρατῶν ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ φανῆναι· τὸ γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τούτοις, αἱ δὲ τοῦ πολέμου κατορθώσεις, εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδένα, τήν γε τύχην διαμφισβητοῦσαν ἔχουσιν. εἰ δ' Ἡρακλείδης ἄπιστος καὶ κακὸς διὰ φθόνον, οὔ τοι καὶ Δίωνα δεῖν θυμῷ διαφθεῖραι τὴν ἀρετήν· τὸ γὰρ ἀντιτιμωρεῖσθαι τοῦ προαδικεῖν νόμῳ δικαιότερον ὡρίσθαι, φύσει γινόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. ἀνθρώπου δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπόν 4
ἐστιν, οὐχ οὕτως ἄγριον εἶναι παντάπασι καὶ δύσκολον ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολλάκις εὖ ποιούντων.

Τοιούτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίων ἀφῆκε 48
τοὺς περὶ τὸν Ἡρακλείδην. τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατείχισμα τῶν μὲν Συρακουσίων ἕκαστον ἐκέλευ-

σεν ἕνα κόψαντα σταυρὸν ἐγγὺς καταβάλλειν, τοὺς δὲ ξένους ἐπιστήσας διὰ νυκτὸς ἀναπαυομένων τῶν Συρακουσίων ἕλαθεν ἀποσταυρώσας τὴν ἀκρόπολιν, ὥστε μεθ' ἡμέραν τὸ τάχος καὶ τὴν ἐργασίαν θεασαμένους ὁμοίως θαυμάζειν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς πο-
2 λεμίους. θάψας δὲ τοὺς τεθνηκότας τῶν Συρακουσίων, καὶ λυσάμενος τοὺς ἑαλωκότας δισχιλίων οὐκ ἐλάττονας ὄντας, ἐκκλησίαν συνήγαγε. καὶ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώμην αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἑλέσθαι Δίωνὰ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν. ἀποδεξαμένων δὲ τῶν ἀρίστων καὶ χειροτονεῖν κελευόντων ἐθορύβησεν ὁ ναυτικὸς ὄχλος καὶ βάναυσος, ἀχθόμενος ἐκπίπτοντι τῆς ναυαρχίας τῷ Ἡρακλείδῃ, καὶ νομίζων αὐτόν, εἰ καὶ τἆλλα μηδενὸς ἄξιός ἐστι, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τοῦ Δίωνος καὶ μᾶλ-
3 λον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. ὁ δὲ Δίων τοῦτο μὲν ἐφῆκεν αὐτοῖς καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρὸς δὲ τῆς γῆς καὶ τῶν οἰκιῶν τὸν ἀναδασμὸν ὠρμημένοις ἐναντιωθεὶς καὶ τὰ πρότερον ψηφισθέντα περὶ τούτων ἀκυρώσας ἐλύπησεν. ὅθεν εὐθὺς ἑτέραν ἀρχὴν λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης τοὺς συνεκπλεύσαντας μετ' αὐτοῦ στρατιώτας καὶ ναύτας ἐν Μεσσήνῃ καθήμενος ἐδημαγώγει καὶ παρώξυνε κατὰ τοῦ Δίωνος ὡς τυραννεῖν μέλλοντος· αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο συνθήκας κρύφα διὰ Φάρακος
4 τοῦ Σπαρτιάτου. καὶ τοῦτο τῶν γνωριμωτάτων Συρακουσίων ὑπονοησάντων στάσις ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία καὶ σπάνις ἐν ταῖς Συρακούσαις, ὥστε παντάπασιν ἀμηχανεῖν τὸν Δίωνα καὶ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν φίλων οὕτω δυσμεταχείριστον ἄνθρωπον καὶ διεφθαρμένον ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας αὐξήσαντα καθ' αὑτοῦ τὸν Ἡρακλείδην.

Φάρακος δὲ πρὸς Νέᾳ πόλει τῆς Ἀκραγαντίνης 49
στρατοπεδεύοντος, ἐξαγαγὼν τοὺς Συρακουσίους
ἐβούλετο μὲν ἐν ἑτέρῳ καιρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς
αὐτόν, Ἡρακλείδου δὲ καὶ τῶν ναυτῶν καταβοώντων
ὡς οὐ βούλεται μάχῃ κρῖναι τὸν πόλεμον Δίων
ἀλλ' ἀεὶ μένοντος ἄρχειν, ἀναγκασθεὶς συνέβαλε καὶ
ἡττήθη. γενομένης δὲ τῆς τροπῆς οὐ βαρείας, ἀλλὰ 2
μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τοῦ στασιάζειν ταραχθέντων,
αὖθις ὁ Δίων παρεσκευάζετο μάχεσθαι καὶ συνέ-
ταττε πείθων καὶ παραθαρρύνων. τῆς δὲ νυκτὸς ἀρ-
χομένης ἀγγέλλεται πρὸς αὐτὸν Ἡρακλείδην ἅραντα
τὸν στόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακουσῶν, ἐγνωκότα τὴν
πόλιν καταλαβεῖν κἀκεῖνον ἀποκλεῖσαι μετὰ τοῦ
στρατεύματος. εὐθὺς οὖν ἀναλαβὼν τοὺς δυνατω- 3
τάτους καὶ προθυμοτάτους ἱππάσατο διὰ τῆς νυ-
κτός, καὶ περὶ τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας πρὸς ταῖς
πύλαις ἦν, σταδίους κατηνυκὼς ἑπτακοσίους. Ἡρα-
κλείδης δὲ ταῖς ναυσὶν ὡς ἀμιλλώμενος ὑστέρησεν,
ἀποπλεύσας καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκό-
πως ἐπιτυγχάνει Γαισύλῳ τῷ Σπαρτιάτῃ, φάσκοντι
πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ Σικελιωτῶν ἐκ Λακεδαίμονος ὡς
πρότερόν ποτε Γύλιππος. ἄσμενος οὖν ἀναλαβὼν 4
τοῦτον τὸν ἄνδρα καὶ περιαψάμενος ὥσπερ ἀλεξι-
φάρμακον τοῦ Δίωνος ἐπεδείκνυτο τοῖς συμμάχοις,
καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακούσας ἐκέλευε
δέχεσθαι τὸν Σπαρτιάτην ἄρχοντα τοὺς πολίτας.
ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Δίωνος ὡς εἰσὶν ἄρχοντες
ἱκανοὶ τοῖς Συρακουσίοις, εἰ δὲ πάντως δέοι καὶ
Σπαρτιάτου τοῖς πράγμασιν, αὐτὸς οὗτος εἶναι κατὰ
ποίησιν γεγονὼς Σπαρτιάτης, τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαί- 5
συλος ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξε
τὸν Ἡρακλείδην ὅρκους δόντα καὶ πίστεις τὰς μεγί-

στας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαίσυλος ὤμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι Δίωνι καὶ κολαστὴς Ἡρακλείδου κακοπραγμονοῦντος.

50 Ἐκ τούτου κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακούσιοι τὸ ναυτικόν (οὐδὲν γὰρ ἦν ἔργον αὐτοῦ, μεγάλαι δὲ δαπάναι τοῖς πλέουσι καὶ στάσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἄρχουσι), τὴν δ' ἄκραν ἐπολιόρκουν ἐξοικοδομήσαντες τὸ περιτείχισμα. μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορκουμένοις βοηθοῦντος, ἐπιλιπόντος δὲ σίτου, τῶν δὲ μισθοφόρων γινομένων πονηρῶν, ἀπογνοὺς ὁ υἱὸς τοῦ Διονυσίου τὰ πράγματα καὶ σπεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα τὴν μὲν ἄκραν ἐκείνῳ μετὰ τῶν ὅπλων
2 καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν καὶ πέντε πληρωσάμενος τριήρεις ἐξέπλει πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ Δίωνος ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμποντος, οὐδενὸς δὲ τῶν ἐν Συρακούσαις ἀπολείποντος ἐκείνην τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ παρόντας ἐπιβοωμένων, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ τὸν ἥλιον ἐλευθέραις ἀνίσχοντα
3 ταῖς Συρακούσαις οὐκ ἐφορῶσιν. ὅπου γὰρ ἔτι νῦν τῶν λεγομένων κατὰ τῆς τύχης παραδειγμάτων ἐμφανέστατόν ἐστι καὶ μέγιστον ἡ Διονυσίου φυγή, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῶν ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν γενέσθαι καὶ πηλίκον φρονῆσαι τοὺς τὴν μεγίστην τῶν πώποτε τυραννίδων καθελόντας ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς;

51 Ἐκπλεύσαντος δὲ τοῦ Ἀπολλοκράτους καὶ τοῦ Δίωνος εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντος οὐκ ἐκαρτέρησαν αἱ γυναῖκες οὐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτόν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς θύρας ἐξέδραμον, ἡ μὲν Ἀριστομάχη τὸν υἱὸν ἄγουσα τοῦ Δίωνος, ἡ δ' Ἀρετὴ κατόπιν εἵπετο δακρύουσα καὶ διαποροῦσα πῶς ἀσπάσηται καὶ προσ-

εἰπῇ τὸν ἄνδρα κοινωνίας αὐτῇ πρὸς ἕτερον γεγενημένης. ἀσπασαμένου δ' αὐτοῦ πρῶτον τὴν ἀδελ- 2
φήν, εἶτα τὸ παιδίον, ἡ Ἀριστομάχη προσαγαγοῦσα
τὴν Ἀρετήν "ἠτυχοῦμεν, ὦ Δίων," ἔφη "σοῦ φεύ-
γοντος· ἥκων δὲ καὶ νικῶν ἀφῆρηκας ἡμῶν ἁπάν-
των τὰς κατηφείας, πλὴν μόνης ταύτης, ἣν ἐπεῖδον
ἡ δυστυχὴς ἐγὼ σοῦ ζῶντος ἑτέρῳ συνελθεῖν βια-
σθεῖσαν. ὅτε οὖν σε κύριον ἡμῶν ἡ τύχη πεποίηκε,
πῶς αὐτῇ διαιτᾷς ἐκείνην τὴν ἀνάγκην; πότερον ὡς
θεῖον ἢ καὶ ὡς ἄνδρα σε ἀσπάσεται;" τοιαῦτα τῆς 3
Ἀριστομάχης λεγούσης ὁ Δίων ἐκδακρύσας προση-
γάγετο φιλοστόργως τὴν γυναῖκα, καὶ παραδοὺς αὐτῇ
τὸν υἱὸν ἐκέλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ βαδί-
ζειν, ὅπου καὶ αὐτὸς διῃτᾶτο, τὴν ἄκραν ἐπὶ τοῖς
Συρακουσίοις ποιησάμενος.

Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῷ προκεχωρηκότων 52
οὐδὲν ἀπολαῦσαι πρότερον ἠξίωσε τῆς παρούσης εὐ-
τυχίας ἢ τὸ καὶ φίλοις χάριτας καὶ συμμάχοις δωρεάς,
μάλιστα δὲ τοῖς ἐν ἄστει συνήθεσι καὶ ξένοις ἀπο-
νεῖμαί τινα φιλανθρωπίας καὶ τιμῆς μερίδα, τῇ με-
γαλοψυχίᾳ τὴν δύναμιν ὑπερβαλλόμενος. ἑαυτὸν δὲ 2
λιτῶς καὶ σωφρόνως ἐκ τῶν τυχόντων διώκει, θαυ-
μαζόμενος ὅτι, μὴ μόνον Σικελίας τε καὶ Καρχη-
δόνος ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος ὅλης ἀποβλεπούσης πρὸς
αὐτὸν εὐημεροῦντα, καὶ μηδὲν οὕτω μέγα τῶν τότε
νομιζόντων, μηδ' ἐπιφανεστέρας περὶ ἄλλον ἡγεμόνα
τόλμης καὶ τύχης γεγονέναι δοκούσης, οὕτω παρεῖχεν
ἑαυτὸν ἐσθῆτι καὶ θεραπείᾳ καὶ τραπέζῃ μέτριον,
ὥσπερ ἐν Ἀκαδημείᾳ συσσιτῶν μετὰ Πλάτωνος, οὐκ
ἐν ξεναγοῖς καὶ μισθοφόροις διαιτώμενος, οἷς αἱ
καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλησμοναὶ καὶ ἀπολαύσεις πα-
ραμυθία τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων εἰσίν. ἀλλ' 3

ἐκείνῳ μὲν Πλάτων ἔγραφεν ὡς πρὸς ἕνα νοῦν τῆς οἰκουμένης τοῦτον ἅπαντες ἀποβλέπουσιν, αὐτὸς δ' ἐκεῖνος, ὡς ἔοικεν, ἀφεώρα πρὸς ἓν χωρίον μιᾶς πόλεως, τὴν Ἀκαδήμειαν, καὶ τοὺς αὐτόθι καὶ θεατὰς καὶ δικαστὰς ἐγίνωσκεν οὔτε πρᾶξιν οὔτε τόλμαν οὔτε νίκην τινὰ θαυμάζοντας, ἀλλὰ μόνον εἰ κοσμίως καὶ σωφρόνως τῇ τύχῃ χρῆται καὶ παρέχει μέτριον ἑαυτὸν ἐν πράγμασι μεγάλοις ἀποσκοποῦν-
4 τας. τοῦ μέντοι περὶ τὰς ὁμιλίας ὄγκου καὶ τοῦ πρὸς τὸν δῆμον ἀτενοῦς ἐφιλονείκει μηδὲν ὑφελεῖν μηδὲ χαλάσαι, καίτοι τῶν πραγμάτων αὐτῷ χάριτος ἐνδεῶν ὄντων καὶ Πλάτωνος ἐπιτιμῶντος, ὡς εἰρήκαμεν, καὶ γράφοντος ὅτι ἡ αὐθάδεια ἐρημία σύνοικος ἐστίν. ἀλλὰ φύσει τε φαίνεται πρὸς τὸ πιθανὸν δυσκεράστῳ κεχρημένος, ἀντισπᾶν τε τοὺς Συρακουσίους ἄγαν ἀνειμένους καὶ διατεθρυμμένους προθυμούμενος.

53 Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης αὖθις ἐπέκειτο, καὶ πρῶτον μὲν εἰς συνέδριον παρακαλούμενος οὐκ ἐβούλετο βαδίζειν· ἰδιώτης γὰρ ὢν μετὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιάζειν πολιτῶν· ἔπειτα κατηγόρει τοῦ Δίωνος ὅτι τὴν ἄκραν οὐ κατέσκαψε καὶ τῷ δήμῳ τὸν Διονυσίου τάφον ὡρμημένῳ λῦσαι καὶ τὸν νεκρὸν ἐκβαλεῖν οὐκ ἐπέτρεψε, μεταπέμπεται δ' ἐκ Κορίνθου συμβού-
2 λους καὶ συνάρχοντας, ἀπαξιῶν τοὺς πολίτας. τῷ δ' ὄντι μετεπέμπετο τοὺς Κορινθίους ὁ Δίων, ἣν ἐπενόει πολιτείαν, ῥᾷον ἐλπίζων καταστήσειν ἐκείνων παραγενομένων. ἐπενόει δὲ τὴν μὲν ἄκρατον δημοκρατίαν, ὡς οὐ πολιτείαν ἀλλὰ παντοπώλιον οὖσαν πολιτειῶν κατὰ τὸν Πλάτωνα, κολούειν, Λακωνικὸν δέ τι καὶ Κρητικὸν σχῆμα μιξάμενος ἐκ δήμου καὶ βασιλείας, ἀριστοκρατίαν ἔχον τὴν ἐπι-

στατοῦσαν καὶ βραβεύουσαν τὰ μέγιστα, καθιστάναι καὶ κοσμεῖν, ὁρῶν καὶ τοὺς Κορινθίους ὀλιγαρχικώτερόν τε πολιτευομένους καὶ μὴ πολλὰ τῶν κοινῶν ἐν τῷ δήμῳ πράττοντας. ὡς οὖν μάλιστα πρὸς 3
ταῦτα τὸν Ἡρακλείδην ἐναντιώσεσθαι προσεδόκα καὶ ἄλλα ταραχώδης καὶ εὐμετάθετος καὶ στασιαστικὸς ἦν, οὓς πάλαι βουλομένους αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν, τούτοις ἐπέτρεψε τότε· καὶ παρελθόντες
εἰς τὴν οἰκίαν ἀποκτιννύουσιν αὐτόν. ἐλύπησε δὲ 4
σφόδρα τοὺς Συρακουσίους ἀποθανών. ὅμως δὲ τοῦ Δίωνος ταφάς τε λαμπρὰς παρασκευάσαντος καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος ἑπομένου προπέμψαντος τὸν νεκρόν, εἶτα διαλεχθέντος αὐτοῖς, συνέγνωσαν ὡς οὐ δυνατὸν ἦν ταρασσομένην παύσασθαι τὴν πόλιν Ἡρακλείδου καὶ Δίωνος ἅμα πολιτευομένων.

Ἦν δέ τις ἑταῖρος τοῦ Δίωνος ἐξ Ἀθηνῶν, Κάλ- 54
λιππος, ὃν φησιν ὁ Πλάτων οὐκ ἀπὸ παιδείας ἀλλ' ἐκ μυσταγωγιῶν καὶ τῆς περιτρεχούσης ἑταιρείας γνώριμον αὐτῷ γενέσθαι καὶ συνήθη, μετασχὼν δὲ τῆς στρατείας καὶ τιμώμενος, ὥστε καὶ συνεισελθεῖν εἰς τὰς Συρακούσας πρῶτος τῶν ἑταίρων ἁπάντων ἐστεφανωμένος καὶ λαμπρὸς ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ διάσημος. ἐπεὶ δέ, τῶν πρώτων καὶ βελτίστων φίλων 2
τοῦ Δίωνος ἀνηλωμένων ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τεθνηκότος Ἡρακλείδου, τόν τε δῆμον ἑώρα τῶν Συρακουσίων ἔρημον ἡγεμόνος ὄντα καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς μετὰ Δίωνος προσέχοντας αὐτῷ μάλιστα, μιαρώτατος ἀνθρώπων γενόμενος καὶ παντάπασιν ἐλπίσας Σικελίαν ἄθλον ἕξειν τῆς ξενοκτονίας, ὡς δέ φασιν ἔνιοι, καὶ τάλαντα προσλαβὼν εἴκοσι τοῦ φόνου μισθὸν παρὰ τῶν πολεμίων, διέφθειρε καὶ παρεσκεύαζέ τινας τῶν ξένων ἐπὶ τὸν Δίωνα, κακοη-

θεστάτην ἀρχὴν καὶ πανουργοτάτην ποιησάμενος.
3 ἀεὶ γάρ τινας φωνὰς τῶν στρατιωτῶν πρὸς ἐκεῖνον
ἢ λελεγμένας ἀληθῶς ἀναφέρων ἢ πεπλασμένας ὑφ'
αὐτοῦ, τοιαύτην ἐξουσίαν ἔλαβε διὰ τὴν πίστιν ὥστ'
ἐντυγχάνειν κρύφα καὶ διαλέγεσθαι μετὰ παρρησίας
οἷς βούλοιτο κατὰ τοῦ Δίωνος, αὐτοῦ κελεύοντος,
ἵνα μηδ' εἰς λανθάνῃ τῶν ὑπούλως καὶ δυσμενῶς
4 ἐχόντων. ἐκ δὲ τούτων συνέβαινε τοὺς μὲν πονη-
ροὺς καὶ νοσοῦντας εὑρίσκειν ταχὺ καὶ συνιστάναι
τὸν Κάλλιππον, εἰ δέ τις ἀπωσάμενος τοὺς λόγους
αὐτοῦ καὶ τὴν πεῖραν ἐξείποι πρὸς τὸν Δίωνα, μὴ
ταράττεσθαι μηδὲ χαλεπαίνειν ἐκεῖνον, ὡς ἃ προσ-
έταττε τοῦ Καλλίππου περαίνοντος.

55 Συνισταμένης δὲ τῆς ἐπιβουλῆς φάσμα γίνεται τῷ
Δίωνι μέγα καὶ τερατῶδες. ἐτύγχανε μὲν γὰρ ὀψὲ
τῆς ἡμέρας καθεζόμενος ἐν παστάδι τῆς οἰκίας μόνος
ὢν πρὸς ἑαυτῷ τὴν διάνοιαν, ἐξαίφνης δὲ ψόφου
γενομένου πρὸς θατέρῳ πέρατι τῆς στοᾶς ἀποβλέ-
ψας ἔτι φωτὸς ὄντος εἶδε γυναῖκα μεγάλην, στολῇ
μὲν καὶ προσώπῳ μηδὲν Ἐρινύος τραγικῆς παραλ-
λάττουσαν, σαίρουσαν δὲ καλλύντρῳ τινὶ τὴν οἰκίαν.
2 ἐκπλαγεὶς δὲ δεινῶς καὶ περίφοβος γενόμενος μετε-
πέμψατο τοὺς φίλους καὶ διηγεῖτο τὴν ὄψιν αὐτοῖς
καὶ παραμένειν ἐδεῖτο καὶ συννυκτερεύειν, παντά-
πασιν ἐκστατικῶς ἔχων καὶ δεδοικὼς μὴ πάλιν εἰς
ὄψιν αὐτῷ μονωθέντι τὸ τέρας ἀφίκηται. τοῦτο
μὲν οὖν αὖθις οὐ συνέπεσε, μεθ' ἡμέρας δ' ὀλίγας
ὁ υἱὸς αὐτοῦ σχεδὸν ἀντίπαις ὢν ἔκτινος λύπης καὶ
ὀργῆς μικρὰν καὶ παιδικὴν ἀρχὴν λαβούσης ἔρριψεν
ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ τέγους ἐπὶ τὴν κεφαλὴν καὶ δι-
εφθάρη.

56 Ἐν τοιούτοις δὲ τοῦ Δίωνος ὄντος ὁ Κάλλιππος

ἔτι μᾶλλον εἴχετο τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ λόγον εἰς τοὺς Συρακουσίους ἐξέδωκεν ὡς ὁ Δίων ἅπαις γεγονὼς ἔγνωκε τὸν Διονυσίου καλεῖν Ἀπολλοκράτην καὶ ποιεῖσθαι διάδοχον, ἀδελφιδοῦν μὲν ὄντα τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, θυγατριδοῦν δὲ τῆς ἀδελφῆς. ἤδη δὲ καὶ τὸν Δίωνα καὶ τὰς γυναῖκας ὑπόνοια τῶν πραττομένων εἶχε καὶ μηνύσεις ἐγίνοντο πανταχόθεν. ἀλλ' ὁ μὲν Δίων, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἡρακλείδην ἀχθόμενος, καὶ τὸν φόνον ἐκεῖνον ὥς τινα τοῦ βίου καὶ τῶν πράξεων αὐτῷ κηλῖδα περικειμένην δυσχεραίνων ἀεὶ καὶ βαρυνόμενος, εἶπεν ὅτι πολλάκις ἤδη θνήσκειν ἕτοιμός ἐστι καὶ παρέχειν τῷ βουλομένῳ σφάττειν αὐτόν, εἰ ζῆν δεήσει μὴ μόνον τοὺς ἐχθροὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς φίλους φυλαττόμενον. τὰς δὲ γυναῖκας ὁρῶν ὁ Κάλλιππος ἐξεταζούσας ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα καὶ φοβηθεὶς ἦλθε πρὸς αὐτὰς ἀρνούμενος καὶ δακρύων καὶ πίστιν ἣν βούλονται διδόναι βουλόμενος. αἱ δ' ἠξίουν αὐτὸν ὀμόσαι τὸν μέγαν ὅρκον. ἦν δὲ τοιοῦτος· καταβὰς εἰς τὸ τῶν Θεσμοφόρων τέμενος ὁ διδοὺς τὴν πίστιν ἱερῶν τινῶν γενομένων περιβάλλεται τὴν πορφυρίδα τῆς θεοῦ, καὶ λαβὼν δᾷδα καιομένην ἀπόμνυσι. ταῦτα ποιήσας ὁ Κάλλιππος πάντα, καὶ τὸν ὅρκον ἀπομόσας, οὕτω κατεγέλασε τῶν θεῶν ὥστε περιμείνας τὴν ἑορτὴν ἧς ὤμοσε θεοῦ δρᾷ τὸν φόνον ἐν τοῖς Κορείοις, οὐδὲν ἴσως τὸ περὶ τὴν ἡμέραν τῆς θεοῦ ποιησάμενος, ὡς ἀσεβουμένης πάντως εἰ καὶ κατ' ἄλλον χρόνον ἔσφαττε τὸν μύστην αὐτῆς ὁ μυσταγωγός.

Ὄντων δὲ πλειόνων ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς πράξεως, καθεζομένου Δίωνος ἐν οἰκήματι κλίνας τινὰς ἔχοντι μετὰ τῶν φίλων, οἳ μὲν ἔξω τὴν οἰκίαν περιέστησαν,

οἳ δὲ πρὸς ταῖς θύραις τοῦ οἴκου καὶ ταῖς θυρίσιν ἦσαν. αὐτοὶ δ' οἱ προσφέρειν τὰς χεῖρας μέλλοντες Ζακύνθιοι παρῆλθον ἄνευ ξιφῶν ἐν τοῖς χιτῶσιν. ἅμα δ' οἳ μὲν ἔξω τὰς θύρας ἐπισπασάμενοι κατεῖχον, οἳ δὲ τῷ Δίωνι προσπεσόντες κατάγχειν ἐπειρῶντο
2 καὶ συντρίβειν αὐτόν. ὡς δ' οὐδὲν ἐπέραινον, ᾔτουν ξίφος· οὐδεὶς δ' ἐτόλμα τὰς θύρας ἀνοῖξαι· συχνοὶ γὰρ ἦσαν ἔνδον οἱ μετὰ τοῦ Δίωνος, ὧν ἕκαστος οἰόμενος, ἂν ἐκεῖνον πρόηται, διασώσειν ἑαυτόν, οὐκ ἐτόλμα βοηθεῖν. διατριβῆς δὲ γενομένης Λύκων ὁ Συρακούσιος ὀργεῖ τινὶ τῶν Ζακυνθίων διὰ τῆς θυρίδος ἐγχειρίδιον, ᾧ καθάπερ ἱερεῖον τὸν Δίωνα κρα-
3 τούμενον πάλαι καὶ δεδειττόμενον ἀπέσφαξαν. εὐθὺς δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μετὰ τῆς γυναικὸς ἐγκύμονος οὔσης εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐνέβαλον. καὶ συνέβη τῇ γυναικὶ τλημονέστατα λοχευθείσῃ τεκεῖν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ παιδάριον ἄρρεν· ὅπερ καὶ θρέψαι [μᾶλλον] παρεβάλοντο πείσασαι τοὺς φύλακας, ἤδη τοῦ Καλλίππου θορυβουμένου τοῖς πράγμασιν.

58 Ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ἀποκτείνας τὸν Δίωνα λαμπρὸς ἦν καὶ κατεῖχε τὰς Συρακούσας, καὶ πρὸς τὴν Ἀθηναίων ἔγραφε πόλιν, ἣν μάλιστα μετὰ τοὺς θεοὺς ὤφειλεν αἰδεῖσθαι καὶ δεδιέναι τηλικούτου μύσους ἀψάμενος. ἀλλ' ἔοικεν ἀληθῶς λέγεσθαι τὸ τὴν πόλιν ἐκείνην φέρειν ἄνδρας ἀρετῇ τε τοὺς ἀγαθοὺς ἀρίστους καὶ κακίᾳ τοὺς φαύλους πονηροτάτους, καθάπερ αὐτῶν καὶ ἡ χώρα κάλλιστον μέλι καὶ κώνειον
2 ὠκυμορώτατον ἀναδίδωσιν. οὐ μὴν πολὺν χρόνον ὁ Κάλλιππος ἔγκλημα τῆς τύχης καὶ τῶν θεῶν περιῆν, ὡς περιορώντων ἐξ ἀσεβήματος ἄνθρωπον τηλικούτου κτώμενον ἡγεμονίας καὶ πράγματα· ταχὺ δ' ἀξίαν δίκην ἔδωκεν. ὁρμήσας μὲν γὰρ Κατάνην λα-

βεῖν εὐθὺς ἀπέβαλε τὰς Συρακούσας· ὅτε καί φασιν αὐτὸν εἰπεῖν ὅτι πόλιν ἀπολωλεκὼς τυρόκνηστιν εἵληφεν. ἐπιθέμενος δὲ Μεσσηνίοις καὶ τοὺς πλείστους 2
στρατιώτας ἀπολέσας, ἐν οἷς ἦσαν οἱ Δίωνα κατακτείναντες; οὐδεμιᾶς δὲ πόλεως αὐτὸν ἐν Σικελίᾳ προσδεχομένης, ἀλλὰ μισούντων ἁπάντων καὶ προβαλλομένων, Ῥήγιον κατέσχεν. ἐκεῖ δὲ λυπρῶς πράττων καὶ κακῶς διατρέφων τοὺς μισθοφόρους ὑπὸ Λεπτίνου καὶ Πολυσπέρχοντος ἀνῃρέθη, χρησαμένων ξιφιδίῳ κατὰ τύχην ᾧ καὶ Δίωνα πληγῆναι φασίν. ἐγνώσθη δὲ τῷ μεγέθει (βραχὺ γὰρ ἦν ὥσπερ τὰ Λακωνικά) καὶ τῇ κατασκευῇ τῆς τέχνης, εἰργασμένον γλαφυρῶς καὶ περιττῶς.

Τοιαύτην μὲν οὖν τίσιν Κάλλιππος ἔδωκε· τὴν δ' 4
Ἀριστομάχην καὶ τὴν Ἀρετήν, ὡς ἀφειθησαν ἐκ τῆς εἱρκτῆς, ἀναλαβὼν Ἱκέτης ὁ Συρακούσιος, εἷς τῶν Δίωνος φίλων γεγονώς, ἐδόκει πιστῶς καὶ καλῶς περιέπειν. εἶτα συμπεισθεὶς ὑπὸ τῶν Δίωνος ἐχθρῶν καὶ παρασκευάσας πλοῖον αὐταῖς ὡς εἰς Πελοπόννησον ἀποσταλησομέναις, ἐκέλευσε κατὰ πλοῦν ἀποσφάξαντας ἐκβαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ζώσας ἔτι 5
καταπόντισθῆναι λέγουσι, καὶ τὸ παιδίον μετ' αὐτῶν. περιῆλθε δὲ καὶ τοῦτον ἀξία ποινὴ τῶν τετολμημένων· αὐτός τε γὰρ ὑπὸ Τιμολέοντος ἁλοὺς ἀπέθανε, καὶ θυγατέρας δύο προσαπέκτειναν αὐτοῦ Δίωνι τιμωροῦντες οἱ Συρακούσιοι, περὶ ὧν ἐν τῷ Τιμολέοντος βίῳ (τὰ) καθ' ἕκαστα γέγραπται.

Μάρκου δὲ Βρούτου πρόγονος ἦν Ἰούνιος Βρού- 1
τος, ὃν ἀνέστησαν ἐν Καπιτωλίῳ χαλκοῦν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι μέσον τῶν βασιλέων, ἑσπασμένον ξίφος, ὡς βεβαιότατα καταλύσαντα Ταρκυνίους. ἀλλ' ἐκεῖνος μέν, ὥσπερ τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, σκληρὸν ἐκ φύ-

σεως καὶ οὐ μαλακὸν ἔχων ὑπὸ λόγου τὸ ἦθος ἄχρι παιδοφονίας ἐξώκειλε τῷ θυμῷ τῷ κατὰ τῶν τυράννων, οὑτοσὶ δ' ὑπὲρ οὗ γράφεται ταῦτα, παιδείᾳ καὶ λόγῳ διὰ φιλοσοφίας καταμίξας τὸ ἦθος, καὶ τὴν φύσιν ἐμβριθῆ καὶ πραεῖαν οὖσαν ἐπεγείρας ταῖς πρακτικαῖς ὁρμαῖς, ἐμμελέστατα δοκεῖ κραθῆναι πρὸς τὸ καλόν, ὥστε καὶ τοὺς ἀπεχθανομένους αὐτῷ διὰ τὴν ἐπὶ Καίσαρα συνωμοσίαν, εἰ μέν τι γενναῖον ἡ πρᾶξις ἤνεγκε, Βρούτῳ προσάπτειν, τὰ δυσχερέστερα δὲ τῶν γεγονότων τρέπειν εἰς Κάσσιον, οἰκεῖον μὲν ὄντα Βρούτου καὶ φίλον, ἁπλοῦν δὲ τῷ τρόπῳ καὶ καθαρὸν οὐχ ὁμοίως. Σερβιλία δὲ ἡ μήτηρ ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Ἄλαν Σερβίλιον, ὃς Μαιλίου Σποριλίου τυραννίδα κατασκευαζομένου καὶ ταράττοντος τὸν δῆμον ἐγχειρίδιον λαβὼν ὑπὸ μάλης προῆλθεν εἰς ἀγορὰν καὶ παραστὰς τῷ ἀνδρὶ πλησίον, ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλων καὶ διαλέγεσθαι, προσευσάντα πατάξας ἀπέκτεινεν. τοῦτο μὲν οὖν ὁμολογούμενον ἐστί· τὸ δὲ πατρῷον γένος οἱ διὰ τὸν Καίσαρος φόνον ἔχθραν τινὰ καὶ δυσμένειαν ἀποδεικνύμενοι πρὸς Βροῦτον οὔ φασιν εἰς τὸν ἐκβαλόντα Ταρκυνίους ἀνήκειν (οὐδὲν γὰρ ἐκείνῳ λειφθῆναι γένος ἀνελόντι τοὺς υἱούς), ἀλλὰ δημότην τοῦτον, οἰκονόμου υἱὸν ὄντα Βρούτου, ἄρτι καὶ πρώην εἰς ἄρχοντα προελθεῖν. Ποσειδώνιος δ' ὁ φιλόσοφος τοὺς μὲν ἐνηλίκους φησὶν ἀπολέσθαι τοῦ Βρούτου παῖδας ὡς ἱστόρηται, τρίτον δὲ λειφθῆναι νήπιον, ἀφ' οὗ τὸ γένος ὠρμῆσθαι· καὶ τῶν γεναφ' αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας γεγονότων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἀναφέρειν ἑνίους πρὸς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βρούτου τὴν ὁμοιότητα τῆς ἰδέας.

2 Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα· Σερβιλίας δὲ τῆς Βρούτου μητρὸς ἀδελφὸς ἦν Κάτων ὁ φιλόσοφος, ὃν

μάλιστα Ῥωμαίων ἐζήλωσεν οὗτος θεῖον ὄντα καὶ πενθερὸν ὕστερον γενόμενον. τῶν δ' Ἑλληνικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς μέν, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν, ἀνήκοος ἦν οὐδ' ἀλλότριος, διαφερόντως δ' ἐσπουδάκει πρὸς τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος. καὶ τὴν νέαν καὶ μέσην λεγομένην 2
Ἀκαδήμειαν οὐ πάνυ προσιέμενος ἐξήρτητο τῆς παλαιᾶς, καὶ διετέλει θαυμάζων μὲν Ἀντίοχον τὸν Ἀσκαλωνίτην, φίλον δὲ καὶ συμβιωτὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πεποιημένος Ἄριστον, ἄνδρα τῇ μὲν ἐν λόγοις ἕξει πολλῶν φιλοσόφων λειπόμενον, εὐταξίᾳ δὲ καὶ πραότητι τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλον. ὁ δ' Ἔμπυλος, οὗ 3
καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνηνται πολλάκις ὡς συμβιοῦντος αὐτῷ, ῥήτωρ ἦν καὶ καταλέλοιπε μικρὸν μὲν οὐ φαῦλον δὲ σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βροῦτος ἐπιγέγραπται. ῥωμαϊστὶ μὲν οὖν ἤσκητο πρὸς τὰς διεξόδους καὶ τοὺς ἀγῶνας ἱκανῶς ὁ Βροῦτος, ἑλληνιστὶ δὲ τὴν ἀποφθεγματικὴν καὶ Λακωνικὴν ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνιαχοῦ παράσημος ἐστίν. οἷον ἤδη καθεστηκὼς εἰς τὸν πόλεμον γράφει Περγα- 4
μηνοῖς "ἀκούω ὑμᾶς Δολοβέλλᾳ δεδωκέναι χρήματα· ἃ εἰ μὲν ἑκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν, εἰ δὲ ἄκοντες, ἀποδείξατε τῷ ἐμοὶ ἑκόντες δοῦναι." πάλιν Σαμίοις "αἱ βουλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι, αἱ ὑπουργίαι βραδεῖαι. τί τούτων τέλος ἐννοεῖσθε;" καὶ [περὶ Παταρέων] ἑτέραν "Ξάνθιοι τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπερ- 5
ιδόντες τάφον ἀπονοίας ἐσχήκασι τὴν πατρίδα, Παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς ἐμοὶ οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐλευθερίας. ἐξὸν οὖν καὶ ὑμῖν ἢ τὴν Παταρέων κρίσιν ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἑλέσθαι."

Τὸ μὲν οὖν τῶν παρασήμων γένος ἐπιστολίων τοι-

3 οὗτον ἐστίν· ἔτι δὲ μειράκιον ὢν Κάτωνι τῷ θείῳ συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσταλέντι. Πτολεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατριβὴν ἔχων ἀναγκαίαν ἔτυχε μὲν ἤδη τινὰ τῶν φίλων Κανίδιον ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπεσταλκώς, δείσας δ' ἐκεῖνον ὡς οὐκ ἀφεξόμενον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βρούτῳ πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Κύπρον ἐκ Παμφυλίας· ἐκεῖ γὰρ
2 ἑαυτὸν ἀναλαμβάνων ἔκ τινος ἀσθενείας διῆγεν. ὃ δὲ καὶ μάλ' ἄκων ἔπλευσε, τόν τε Κανίδιον αἰδούμενος ὡς ἀτίμως ἀπερριμμένον ὑπὸ τοῦ Κάτωνος, καὶ ὅλως τὴν τοιαύτην ἐπιμέλειαν καὶ διοίκησιν, ἅτε δὴ νέος καὶ σχολαστής, οὐκ ἐλευθέριον οὐδ' ἑαυτοῦ ποιούμενος. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ ταῦτα συντείνας ἑαυτὸν ὑπὸ τοῦ Κάτωνος ἐπῃνέθη, καὶ τῆς οὐσίας ἐξαργυρισθείσης ἀναλαβὼν τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων εἰς Ῥώμην ἔπλευσεν.

4 Ἐπεὶ δὲ τὰ πράγματα διέστη Πομπηίου καὶ Καίσαρος ἐξενεγκαμένων τὰ ὅπλα καὶ τῆς ἡγεμονίας ταραχθείσης, ἐπίδοξος μὲν ἦν αἱρήσεσθαι τὰ Καίσαρος (ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ διὰ τὸν Πομπήιον ἐτεθνήκει πρότερον), ἀξιῶν δὲ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπίπροσθεν ποιεῖσθαι καὶ τὴν Πομπηίου νομίζων ὑπόθεσιν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τοῦ Καίσαρος ἐκείνῳ
2 προσέθετο. καίτοι πρότερον ἀπαντήσας οὐδὲ προσεῖπε τὸν Πομπήιον, ἄγος ἡγούμενος μέγα πατρὸς φονεῖ διαλέγεσθαι· τότε δ' ὡς ἄρχοντι τῆς πατρίδος ὑποτάξας ἑαυτὸν εἰς Κιλικίαν ἔπλευσε πρεσβευτὴς
3 μετὰ Σηστίου τοῦ λαχόντος τὴν ἐπαρχίαν. ὡς δ' ἐκεῖ πράττειν οὐδὲν ἦν μέγα καὶ συνῆεσαν εἰς ταὐτὸ ἤδη Πομπήιος καὶ Καῖσαρ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν ὅλων, ἦκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελοντὴς τοῦ κινδύνου μεθ-

ἔξων· ὅτε καὶ φασι Πομπήιον ἡσθέντα καὶ θαυμάσαντα προσιόντος αὐτοῦ καθεζόμενον ἐξαναστῆναι καὶ περιβαλεῖν ὡς κρείττονα πάντων ὁρώντων. ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ τῆς ἡμέρας ὅσα μὴ Πομπηίῳ συνῆν περὶ λόγους καὶ βιβλία διέτριβεν, οὐ μόνον τὸν ἄλλον χρόνον ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μεγάλης μάχης. ἦν μὲν ἀκμὴ 1
θέρους καὶ καῦμα πολὺ πρὸς ἑλώδεσι χωρίοις ἐστρατοπεδευκότων, τῷ δὲ Βρούτῳ οὐ ταχέως ἦκον οἱ τὴν σκηνὴν κομίζοντες. ἐκπονηθεὶς δὲ περὶ ταῦτα, μεσημβρίας μόλις ἀλειψάμενος καὶ φαγὼν ὀλίγα, τῶν ἄλλων ἢ καθευδόντων ἢ πρὸς ἐπινοίᾳ καὶ φροντίδι τοῦ μέλλοντος ὄντων, αὐτὸς ἄχρι τῆς ἑσπέρας ἔγραφε συντάττων ἐπιτομὴν Πολυβίου.

Λέγεται δὲ καὶ Καῖσαρ οὐκ ἀμελεῖν τοῦ ἀνδρός, 5
ἀλλὰ καὶ προεἰπεῖν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ μὴ κτείνειν Βροῦτον ἀλλὰ φείδεσθαι, καὶ παρασχόντα μὲν ἑκουσίως ἄγειν, εἰ δ' ἀπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, ἐᾶν καὶ μὴ βιάζεσθαι· καὶ ταῦτα ποιεῖν τῇ μητρὶ τοῦ Βρούτου Σερουιλίᾳ χαριζόμενος. ἐγνώκει γάρ, ὡς ἔοικε, νεανίας ὢν ἔτι τὴν Σερουιλίαν 2
ἐπιμανεῖσαν αὐτῷ, καὶ καθ' οὓς μάλιστα χρόνους ὁ ἔρως ἐπέφλεγε γενόμενον τὸν Βροῦτον ἐπέπειστό πως ἐξ ἑαυτοῦ γεγονέναι. λέγεται δὲ τῶν περὶ Κατιλίναν πραγμάτων μεγάλων ἐμπεπτωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέψαι τὴν πόλιν, ἑστάναι μὲν ὁμοῦ Κάτωνα καὶ Καίσαρα διαφερομένους περὶ γνώμης, ἐν τούτῳ δὲ γραμματειδίου μικροῦ προσδοθέντος ἔξωθεν Καίσαρι τὸν μὲν ἀναγινώσκειν σιωπῇ, Κάτωνα δὲ βοᾶν ὡς δεινὰ ποιεῖ Καῖσαρ ἐντεύξεις καὶ γράμματα παρὰ τῶν πολεμίων προσδεχόμενος. θορυβησάντων δὲ πολλῶν, καὶ τοῦ 3
Καίσαρος τὸ δελτάριον ὡς εἶχε τῷ Κάτωνι προσδόν-

τος, ἀναγνόντα Σερβιλίας τῆς ἀδελφῆς ἀπόλαστον ἐπιστόλιον ἐκεῖνο μὲν ῥῖψαι πρὸς τὸν Καίσαρα καὶ εἰπεῖν "κράτει μέθυσε," πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὖθις ἐξ ἀρχῆς τραπέσθαι. οὕτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καίσαρα Σερβιλίας ἔρως περιβόητος.

6 Γενομένης δὲ τῆς κατὰ Φάρσαλον ἥττης καὶ Πομπηίου μὲν ἐπὶ θάλασσαν διεκπεσόντος, πολιορκουμένου δὲ τοῦ χάρακος, ἔλαθεν ὁ Βροῦτος κατὰ πύλας πρὸς τόπον ἑλώδη καὶ μεστὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας ἐξελθὼν καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λά-
2 ρισαν. ἐκεῖθεν δὲ γράψαντος αὐτοῦ Καῖσαρ ἥσθη τε σωζομένῳ, καὶ κελεύσας πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν οὐ μόνον ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμώμενον ἐν τοῖς μάλιστα περὶ αὐτὸν εἶχεν. οὐδενὸς δ' ὅπῃ φεύγοι Πομπήιος εἰπεῖν ἔχοντος, ἀλλ' ἀπορίας οὔσης, ὁδόν τινα σὺν τῷ Βρούτῳ βαδίζων μόνος ἀπεπειρᾶτο τῆς γνώμης, καὶ δόξαντος ἐκ τινῶν διαλογισμῶν ἄριστα περὶ τῆς Πομπηίου τεκμαίρεσθαι φυγῆς, ἀφεὶς τἄλλα τὴν
3 ἐπ' Αἰγύπτου συνέτεινεν. ἀλλὰ Πομπήιον μέν, ὥσπερ εἴκασε Βροῦτος, Αἰγύπτῳ προσβαλόντα τὸ πεπρωμένον ἐδέξατο, Καίσαρα δὲ καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπράνυε Βροῦτος. καὶ δὴ καὶ τῷ τῶν Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν μὲν ἥττατο τοῦ μεγέθους τῶν κατηγοριῶν, δεόμενος δὲ καὶ παραιτούμενος πολλὴν αὐτῷ διέσωσε
4 τῆς ἀρχῆς. λέγεται δὲ Καῖσαρ, ὅτε πρῶτον ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τούτου λέγοντος, εἰπεῖν πρὸς τοὺς φίλους "οὗτος ὁ νεανίας οὐκ οἶδα μὲν ὃ βούλεται, πᾶν δ' ὃ βούλεται σφόδρα βούλεται." τὸ γὰρ ἐμβριθὲς αὐτοῦ καὶ μὴ ῥᾳδίως μηδὲ παντὸς ὑπήκοον τοῦ δεομένου πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκ λογισμοῦ καὶ προαιρέσεως τῶν καλῶν πρακτικόν, ὅποι τρέψειεν, ἰσχυραῖς ἐχρῆτο
5 ταῖς ὁρμαῖς καὶ τελεσιουργοῖς. πρὸς δὲ τὰς ἀδίκους

δεήσεις ἀκολάκευτος ἦν, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἀναισχύντως λιπαρούντων ἤτταν, ἣν ἔνιοι δυσωπεῖσθαι καλοῦσιν, αἰσχίστην ἀνδρὶ μεγάλῳ ποιούμενος εἰώθει λέγειν ὡς οἱ μηδὲν ἀρνεῖσθαι δυνάμενοι δοκοῦσιν αὐτῷ μὴ καλῶς τὴν ὥραν διατεθεῖσθαι.

Μέλλων δὲ διαβαίνειν εἰς Λιβύην Καῖσαρ ἐπὶ Κάτωνα καὶ Σκιπίωνα Βρούτῳ τὴν ἐντὸς Ἄλπεων Γαλατίαν ἐπέτρεψεν εὐτυχίᾳ τινὶ τῆς ἐπαρχίας· τὰς γὰρ ἄλλας ὕβρει καὶ πλεονεξίᾳ τῶν πεπιστευμένων ὥσπερ αἰχμαλώτους διαφορούντων, ἐκείνοις καὶ τῶν πρόσθεν ἀτυχημάτων παῦλα καὶ παραμυθία Βροῦτος ἦν. καὶ τὴν χάριν εἰς Καίσαρα πάντων ἀνῆπτεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὴν ἐπάνοδον περιόντι τὴν Ἰταλίαν ἥδιστον θέαμα τὰς ὑπὸ Βρούτῳ πόλεις γενέσθαι καὶ Βροῦτον αὐτόν, αὔξοντα τὴν ἐκείνου τιμὴν καὶ συνόντα κεχαρισμένως.

Ἐπεὶ δὲ πλειόνων στρατηγιῶν οὐσῶν τὴν μέγιστον ἔχουσαν ἀξίωμα καλουμένην δὲ πολιτικὴν ἐπίδοξος ἦν ἢ Βροῦτος ἔξειν ἢ Κάσσιος, οἳ μὲν αὐτοὺς λέγουσιν ἐξ αἰτιῶν προτέρων ἡσυχῇ διαφερομένους ἔτι μᾶλλον ὑπὲρ τούτου διαστασιάσαι, καίπερ οἰκείους ὄντας (Ἰουνίᾳ γάρ, ἀδελφῇ Βρούτου, συνῴκει Κάσσιος), οἳ δὲ Καίσαρος ἔργον γενέσθαι τὴν φιλονεικίαν ταύτην, ἑκατέρῳ κρύφα δι' ἐλπίδων ἐνδιδόντος ἑαυτόν, ἄχρι οὗ προαχθέντες οὕτω καὶ παροξυνθέντες εἰς ἀγῶνα κατέστησαν. ἠγωνίζετο δὲ Βροῦτος εὐκλείᾳ καὶ ἀρετῇ πρὸς πολλὰ τοῦ Κασσίου καὶ λαμπρὰ τὰ Παρθικὰ νεανιεύματα. Καῖσαρ δ' ἀκούσας καὶ βουλευόμενος ἐν τοῖς φίλοις εἶπε "δικαιότερα μὲν λέγει Κάσσιος, Βρούτῳ δὲ τὴν πρώτην δοτέον." ἀπεδείχθη δὲ Κάσσιος ἐφ' ἑτέρᾳ στρατηγός, οὐ τοσοῦτον εὐνοίας ἔχων δι' ἣν ἔλαβεν, ὅσον ὀργῆς ὧν ἀπέτυχεν.

1 Βροῦτος δὲ καὶ τἆλλα μετεῖχε τῆς Καίσαρος δυνάμεως ὅσον ἐβούλετο. βουλομένῳ γὰρ ὑπῆρχεν εἶναι τῶν φίλων πρώτῳ καὶ δύνασθαι πλεῖστον· ἀλλ' εἶλκεν αὐτὸν ἡ περὶ Κάσσιον ἑταιρεία καὶ ἀπέστρεφεν, αὐτῷ μὲν οὔπω Καισὰρ διηλλαγμένον ἐξ ἐκείνης τῆς φιλοτιμίας, ἀκούοντα δὲ τῶν φίλων διακελευομένων μὴ περιορᾶν αὐτὸν ὑπὸ Καίσαρος μαλασσόμενον καὶ κηλούμενον, ἀλλὰ φεύγειν τὰς τυραννικὰς φιλοφροσύνας καὶ χάριτας, αἷς οὐ τιμῶντα τὴν ἀρετὴν ἀλλ' ἐκτέμνοντα τὴν ἀλκὴν καὶ τὸν θυμὸν ὑπερείποντα 8 χρῆσθαι πρὸς αὐτόν. οὐ μὴν οὐδὲ Καῖσαρ ἀνύποπτος ἦν πάμπαν οὐδ' ἀδιάβλητος πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν φρόνημα καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς φίλους ἐδεδίει τοῦ ἀνδρός, ἐπίστευε δὲ τῷ ἤθει. καὶ πρῶτον μὲν Ἀντωνίου καὶ Δολοβέλλα λεγομέναν νεωτερίζειν οὐκ ἔφη τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ τοὺς ὠχροὺς καὶ ἰσχνοὺς ἐκείνους, Βροῦτον λέγων καὶ Κάσ- 2 σιον· ἔπειτα τὸν Βροῦτον τινῶν διαβαλλόντων καὶ φυλάττεσθαι παρακελευομένων τῇ χειρὶ τοῦ σώματος ἅπτόμενος εἶπε "τί δέ; οὐκ ἂν ὑμῖν δοκεῖ Βροῦτος ἀναμεῖναι τουτὶ τὸ σαρκίον;" ὡς οὐδενὶ προσῆκον ἄλλῳ μεθ' ἑαυτὸν ἢ Βρούτῳ δύνασθαι τοσοῦτον. καὶ μέντοι δοκεῖ πρῶτος ἂν ἐν τῇ πόλει γενέσθαι βεβαίως, ὀλίγον χρόνον ἀνασχόμενος Καίσαρι δευτερεῦσαι, καὶ παρακμάσαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ μαρανθῆναι τὴν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἐάσας δόξαν. 3 ἀλλὰ Κάσσιος, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ μᾶλλον ἰδίᾳ μισοκαῖσαρ ἢ κοινῇ μισοτύραννος, ἐξέκαυσε καὶ κατήπειξε. λέγεται δὲ Βροῦτος μὲν τὴν ἀρχὴν βαρύνεσθαι, Κάσσιος δὲ τὸν ἄρχοντα μισεῖν, ἄλλα τε κατ' αὐτοῦ ποιούμενος ἐγκλήματα καὶ λεόντων ἀφαίρεσιν, οὓς Κάσσιος μὲν ἀγορανομεῖν μέλλων παρεσκευάατο, Καῖσαρ

δὲ καταληφθέντας ἐν Μεγάροις, ὅθ' ἡ πόλις ἥλω διὰ
Καληνοῦ, κατέσχε. ταῦτα τὰ θηρία συμφορὰν λέγεται 4
μεγάλην γενέσθαι Μεγαρεῦσιν· οἱ μὲν γὰρ ἤδη τῆς
πόλεως καταλαμβανομένης διέσπασαν τὰ κλεῖθρα καὶ
τοὺς δεσμοὺς ἀνῆκαν, ὡς ἐμποδὼν εἴη τὰ θηρία τοῖς
ἐπιφερομένοις, τὰ δ' ὤρουσεν εἰς αὐτοὺς ἐκείνους καὶ
διαθέοντας ἀνόπλους ἥρπαζεν, ὥστε καὶ τοῖς πολε-
μίοις τὴν ὄψιν οἰκτρὰν γενέσθαι.

Τῷ δ' οὖν Κασσίῳ ταύτην μάλιστά φασιν αἰτίαν 9
ὑπάρξαι τῆς ἐπιβουλῆς, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. ἐξ ἀρχῆς
γὰρ ἦν τῇ φύσει τοῦ Κασσίου δυσμένειά τις καὶ χαλε-
πότης πρὸς τὸ γένος τῶν τυράννων, ὡς ἐδήλωσεν ἔτι
παῖς ὢν βαδίζων εἰς ταὐτὸ τῷ τοῦ Σύλλα παιδὶ Φαύ-
στῳ διδασκαλεῖον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παισὶ μεγαληγο-
ρῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἐπῄνει μοναρχίαν, ὁ δὲ Κάσσιος
ἐπαναστὰς κονδύλους ἐνέτριβεν αὐτῷ. βουλομένων 2
δὲ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Φαύστου καὶ οἰκείων ἐπεξιέ-
ναι καὶ δικάζεσθαι Πομπήιος ἐκώλυσε, καὶ συναγα-
γὼν εἰς ταὐτὸ τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους ἀνέκρινε περὶ
τοῦ πράγματος. ἔνθα δὴ λέγεται τὸν Κάσσιον εἰπεῖν
"ἄγε δή, ὦ Φαῦστε, τόλμησον ἐναντίον τούτου φθέγ-
ξασθαι τὸν λόγον ἐκεῖνον ἐφ' ᾧ παρωξύνθην, ἵνα
σου πάλιν ἐγὼ συντρίψω τὸ στόμα." τοιοῦτος μὲν ὁ 3
Κάσσιος· Βροῦτον δὲ πολλοὶ μὲν λόγοι παρὰ τῶν
συνήθων, πολλαῖς δὲ φήμαις καὶ γράμμασιν ἐξεκα-
λοῦντο καὶ παρώρμων ἐπὶ τὴν πρᾶξιν οἱ πολῖται. τῷ
μὲν γὰρ ἀνδριάντι τοῦ προπάτορος Βρούτου τοῦ
καταλύσαντος τὴν τῶν βασιλέων ἀρχὴν ἐπέγραφον
"εἴθε νῦν ἦς Βροῦτε" καὶ "ὤφελε ζῆν Βροῦτος·" τὸ
δ' αὐτοῦ Βρούτου βῆμα στρατηγοῦντος εὑρίσκετο
μεθ' ἡμέραν ἀνάπλεων γραμμάτων τοιούτων "Βροῦτε
καθεύδεις;" καὶ "οὐκ εἶ Βροῦτος ἀληθῶς." αἴτιοι 4

δὲ τούτων οἱ Καίσαρος κόλακες ἄλλας τε τιμὰς ἐπ
φθόνους ἀνευρίσκοντες αὐτῷ καὶ διαδήματα τοῖς ἀγ
δριᾶσι νύκτωρ ἐπιτιθέντες, ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπαξό
μενοι βασιλέα προσειπεῖν ἀντὶ δικτάτορος. τοὐναν
τίον δ' ἀπήντησεν, ὡς ἐν τοῖς περὶ Καίσαρος ἀκριβῶ
γέγραπται.

10 Κασσίῳ δὲ πειρῶντι τοὺς φίλους ἐπὶ Καίσαρα πάν
τες ὡμολόγουν, εἰ Βροῦτος ἡγοῖτο· δεῖσθαι γὰρ οὐ
χειρῶν οὐδὲ τόλμης τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ δόξης ἀνδρὸς
οἷος οὗτός ἐστιν, ὥσπερ καταρχομένου καὶ βεβαιοῦν
τος αὐτῷ τῷ παρεῖναι τὸ δίκαιον· εἰ δὲ μή, καὶ δρῶν
τας ἀθυμοτέρους ἔσεσθαι καὶ δράσαντας ὑποπτοτέ
ρους ὡς οὐκ ἂν ἐκείνου τὸ ἔργον, εἰ καλὴν αἰτίαν εἶ
2 χεν, ἀπειπαμένου. ταῦτα συμφρονήσας ἐνέτυχε Βρού
τῳ πρότερος ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐκείνης, καὶ μετὰ τὰς
διαλύσεις καὶ φιλοφροσύνας ἠρώτησεν εἰ τῇ νουμηνίᾳ
τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἔγνωκεν εἰς σύγκλητον παρεῖναι·
πυνθάνεσθαι γὰρ ὡς λόγον ὑπὲρ βασιλείας Καίσαρος
οἱ φίλοι τότε καθήσοιεν. φήσαντος δὲ τοῦ Βρούτου
μὴ παριέναι "τί οὖν" εἶπεν ὁ Κάσσιος, "ἂν καλῶσιν
ἡμᾶς;" "ἐμὸν ἔργον" ἔφη ὁ Βροῦτος "ἤδη τὸ μὴ σιω
πᾶν, ἀλλ' ἀμύνειν καὶ προαποθνήσκειν τῆς ἐλευθε
3 ρίας." καὶ ὁ Κάσσιος ἐπαρθείς "τίς δ'" εἶπε "Ῥω
μαίων ἀνέξεται σοῦ προαποθνήσκοντος; ἆρ' ἀγνοεῖς
ὦ Βροῦτε σαυτόν; ἢ τὸ βῆμά σου δοκεῖς καταγρά
φειν τοὺς ὑφάντας καὶ τοὺς καπήλους, οὐχὶ τοὺς
πρώτους καὶ κρατίστους ταῦτα ποιεῖν, παρὰ μὲν τῶν
ἄλλων στρατηγῶν ἐπιφόσεις καὶ θέας καὶ μονομά
χους, παρὰ σοῦ δ' ὡς ὄφλημα πατρικὸν τὴν κατάλυ
4 σιν τῆς τυραννίδος ἀπαιτοῦντας, αὐτοὺς δ' ὑπὲρ σοῦ
πάντα πάσχειν προθύμους ὄντας, οἷον ἀξιοῦσι καὶ
προσδέχονται φανέντος;" ἐκ τούτου περιβαλὼν τὸν

Βροῦτον ἠσπάζετο, καὶ διαλυθέντες οὕτως ἐτρέποντο πρὸς τοὺς φίλους.

Ἦν δέ τις Γάιος Λιγάριος τῶν Πομπηίου φίλων, 11
ὃν ἐπὶ τούτῳ κατηγορηθέντα Καῖσαρ ἀπέλυσεν. οὗτος οὐχ ἧς ἀφείθη δίκης χάριν ἔχων, ἀλλὰ δι' ἣν ἐκινδύνευσεν ἀρχὴν βαρυνόμενος ἐχθρὸς ἦν Καίσαρι, τῶν δὲ περὶ Βροῦτον ἐν τοῖς μάλιστα συνήθης. πρὸς τοῦτον ἀσθενοῦντα Βροῦτος εἰσελθών "ὦ Λιγάριε" εἶπεν "ἐν οἵῳ καιρῷ νοσεῖς." κἀκεῖνος εὐθὺς εἰς ἀγκῶνα διαναστὰς καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς "ἀλλ' εἴ τι" φησίν "ὦ Βροῦτε σεαυτοῦ φρονεῖς ἄξιον, ὑγιαίνω."

Ἐκ τούτου διαπειρώμενοι κρύφα τῶν γνωρίμων 12
οἷς ἐπίστευον ἀνεκοινοῦντο καὶ προσελάμβανον, οὐ μόνον τῶν συνήθων ποιούμενοι τὴν αἵρεσιν, ἀλλ' ὅσους ἠπίσταντο τολμητὰς ὄντας ἀγαθοὺς καὶ θανάτου καταφρονητάς. διὸ καὶ Κικέρωνα, τοῦτο μὲν πί- 2
στεως τοῦτο δ' εὐνοίας ἕνεκα πρῶτον ὄντα παρ' αὐτοῖς, ἀπεκρύψαντο, μὴ τῷ φύσει τόλμης ἐνδεὴς εἶναι προσειληφὼς ὑπὸ χρόνου γεροντικὴν εὐλάβειαν, εἶτα πάντα καθ' ἕκαστον ἀνάγων τοῖς λογισμοῖς εἰς ἄκραν ἀσφάλειαν, ἀμβλύνῃ τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τῆς προθυμίας τάχους δεομένην· ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων 3
ὁ Βροῦτος Στατίλιόν τε παρέλιπε τὸν Ἐπικούρειον καὶ Φαώνιον ἐραστὴν Κάτωνος, ὅτι πόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτην τινὰ κύκλῳ περιβαλόντος ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσοφεῖν πεῖραν ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο χεῖρον εἶναι μοναρχίας παρανόμου πόλεμον ἐμφύλιον, ὁ δὲ Στατίλιος ἔφη τῷ σοφῷ καὶ νοῦν ἔχοντι διὰ φαύλους καὶ ἀνοήτους κινδυνεύειν καὶ ταράττεσθαι μὴ καθήκειν. παρὼν δὲ Λαβεὼν ἀντεῖπεν ἀμφοτέροις. καὶ ὁ Βροῦτος τότε μὲν ὡς ἔχοντός τι 4

τοῦ λόγου χαλεπὸν καὶ δύσκριτον ἀπεσιώπησεν, ὕστερον δὲ Λαβεῶνι κοινοῦται τὸ βούλευμα. δεξαμένου δὲ προθύμως, τὸν ἕτερον Βροῦτον, ἐπίκλησιν Ἀλβῖνον, ἄλλως μὲν οὐκ ὄντα ῥέκτην οὐδὲ θαρραλέον, ἐρρωμένον δὲ πλήθει μονομάχων οὓς ἐπὶ θέᾳ Ῥωμαίων ἔτρεφε, καὶ παρὰ Καίσαρι πιστευόμενον, ἐδόκει προσάγεσθαι. Κασσίου δὲ καὶ Λαβεῶνος αὐτῷ διαλεγομένων οὐδὲν ἀπεκρίνατο, Βρούτῳ δ' αὐτὸς ἐντυχὼν ἰδίᾳ, καὶ μαθὼν ὅτι τῆς πράξεως ἡγεμών ἐστιν, ὡμολόγησε συμπράξειν προθύμως. καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοὺς πλείστους καὶ ἀρίστους ἡ δόξα τοῦ Βρούτου προσήγετο. καὶ μήθ' ὅρκον συνομόσαντες μήτε πίστιν καθ' ἱερῶν λαβόντες ἢ δόντες οὕτως ἅπαντες ἔσχον ἐν ἑαυτοῖς καὶ κατεσιώπησαν καὶ συνδιήνεγκαν ὥστε μαντείαις καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν θεῶν προδεικνυμένην ἄπιστον γενέσθαι τὴν πρᾶξιν.

13 Ὁ δὲ Βροῦτος, ἅτε δὴ τὰ πρῶτα τῆς Ῥώμης φρονήματα καὶ γένη καὶ ἀρετὰς ἐξηρτημένος ἑαυτοῦ καὶ περὶ νοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἔξω μὲν ἐπειρᾶτο κατέχειν παρ' ἑαυτῷ καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν, οἴκοι δὲ καὶ νύκτωρ οὐκ ἦν ὁ αὐτός, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄκοντα τῶν ὕπνων αὐτὸν ἡ φροντὶς ἐξέφερε, τὰ δὲ μᾶλλον ἐνδυόμενος τῷ λογισμῷ καὶ διατρίβων ἐν ταῖς ἀπορίαις οὐκ ἐλάνθανε τὴν γυναῖκα συναναπαυομένην, ὅτι μεστός ἐστι ταραχῆς ἀήθους καὶ κυκλεῖ τι παρ' ἑαυτῷ δύσφορον βούλευμα καὶ δυσεξέλικτον.

2 ἡ δὲ Πορκία θυγάτηρ μέν, ὥσπερ εἴρηται, Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτὴν ὁ Βροῦτος ἀνεψιὸς ὢν οὐκ ἐκ παρθενίας, ἀλλὰ τοῦ προτέρου τελευτήσαντος ἀνδρὸς ἔλαβε κόρην οὖσαν ἔτι καὶ παιδίον ἔχουσαν ἐξ ἐκείνου μικρόν, ᾧ Βίβλος ἦν ὄνομα· καί τι βιβλίδιον μικρὸν

ἀπομνημονευμάτων Βρούτου γεγραμμένον ὑπ' αὐ-
τοῦ διασώζεται. φιλόσοφος δ' ἡ Πορκία καὶ φίλανδρος 3
οὖσα καὶ μεστὴ φρονήματος νοῦν ἔχοντος, οὐ πρό-
τερον ἐπεχείρησεν ἀνερέσθαι τὸν ἄνδρα περὶ τῶν
ἀπορρήτων ἢ λαβεῖν ἑαυτῆς τοιαύτην διάπειραν. λα-
βοῦσα μαχαίριον ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς ἀφαιροῦσι,
καὶ πάσας ἐξελάσασα τοῦ θαλάμου τὰς ὑπαδούς, το-
μὴν ἐνέβαλε τῷ μηρῷ βαθεῖαν, ὥστε ῥύσιν αἵματος
πολλὴν γενέσθαι καὶ μετὰ μικρὸν ὀδύνας τε νεανικὰς
καὶ φρικώδεις πυρετοὺς ἐπιλαβεῖν ἐκ τοῦ τραύματος.
ἀγωνιῶντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ δυσφοροῦντος ἐν 4
ἀκμῇ τῆς ἀλγηδόνος οὖσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν οὕτως.
"ἐγώ, Βροῦτε, Κάτωνος οὖσα θυγάτηρ εἰς τὸν σὸν
ἐδόθην οἶκον οὐχ ὥσπερ αἱ παλλακευόμεναι, κοίτης
μεθέξουσα καὶ τραπέζης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν
ἀγαθῶν εἶναι κοινωνὸς δ' ἀνιαρῶν. τὰ μὲν οὖν σὰ
πάντα περὶ τὸν γάμον ἄμεμπτα· τῶν δὲ παρ' ἐμοῦ
τίς ἀπόδειξις ἢ χάρις, εἰ μήτε σοι πάθος ἀπόρρητον
συνδιοίσω μήτε φροντίδα πίστεως δεομένην; οἶδ' ὅτι 5
γυναικεία φύσις ἀσθενὴς δοκεῖ λόγον ἐνεγκεῖν ἀπόρ-
ρητον. ἀλλ' ἔστι τις, ὦ Βροῦτε, καὶ τροφῆς ἀγαθῆς
καὶ ὁμιλίας χρηστῆς εἰς ἦθος ἰσχύς· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ
Κάτωνος εἶναι θυγατέρα καὶ τὸ Βρούτου γυναῖκα
πρόσεστιν. οἷς πρότερον μὲν ἦττον ἐπεποίθειν, νῦν
δ' ἐμαυτὴν ἔγνωκα καὶ πρὸς πόνον ἀήττητον εἶναι."
ταῦτ' εἰποῦσα δείκνυσιν αὐτῷ τὸ τραῦμα καὶ διηγεῖ- 6
ται τὴν πεῖραν. ὁ δ' ἐκπλαγεὶς καὶ ἀνατείνας τὰς χεῖ-
ρας ἐπεύξατο δοῦναι τοὺς θεοὺς αὐτῷ κατορθοῦντι
τὴν πρᾶξιν ἀνδρὶ Πορκίας ἀξίῳ φανῆναι.

Καὶ τότε μὲν ἀνελάμβανε τὴν γυναῖκα, προγρα- 14
φείσης δὲ βουλῆς, εἰς ἣν ἐπίδοξος ἦν ἀφίξεσθαι Καῖ-
σαρ, ἔγνωσαν ἐπιχειρεῖν· καὶ γὰρ ἀθρόοι μετ' ἀλλή-

λων ἀνυπόπτως ἔσεσθαι τότε, καὶ πάντας ἕξειν ὁμοῦ τοὺς ἀρίστους καὶ πρώτους ἄνδρας, ἔργου μεγάλου πραχθέντος αὐθὶς ἀντιλαμβανομένους τῆς ἐλευθερίας. ἐδόκει δὲ καὶ τὸ τοῦ τόπου θεῖον εἶναι καὶ πρὸς αὐτῶν· στοὰ γὰρ ἦν μία τῶν περὶ τὸ θέατρον, ἐξέδραν ἔχουσα ἐν ᾗ Πομπηίου τις εἰκὼν ἱστήκει, τῆς πόλεως στησαμένης ὅτε ταῖς στοαῖς καὶ τῷ θεάτρῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐκόσμησεν. εἰς ταύτην οὖν ἡ σύγκλητος ἐκαλεῖτο τοῦ Μαρτίου μηνὸς μάλιστα μεσοῦντος (εἰδοὺς Μαρτίας τὴν ἡμέραν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ὥστε καὶ δαίμων τις ἐδόκει τὸν ἄνδρα τῇ Πομπηίου δίκῃ προσάξειν. ἐλθούσης δὲ τῆς ἡμέρας Βροῦτος μὲν ὑποζωσάμενος ἐγχειρίδιον μόνης συνειδυίας τῆς γυναικὸς προῆλθεν, οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Κάσσιον ἀθροισθέντες τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸ καλούμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀναλαμβάνοντα κατῆγον εἰς ἀγοράν. ἐκεῖθεν δὲ πάντες εἰς τὴν Πομπηίου στοὰν ἐμβαλόντες διέτριβον ὡς αὐτίκα Καίσαρος ἀφιξομένου πρὸς τὴν σύγκλητον. ἔνθα δὴ μάλιστα τῶν ἀνδρῶν τὸ ἀπαθὲς καὶ παρὰ τὰ δεινὰ καθεστηκὸς ἐθαύμασεν ἄν τις εἰδὼς τὸ μέλλον, ὅτι πολλοῖς διὰ τὸ στρατηγεῖν ἀναγκαζόμενοι χρηματίζειν οὐ μόνον πράως ἠκροῶντο τῶν ἐντυγχανόντων καὶ διαφερομένων ὥσπερ σχολάζοντες, ἀλλὰ καὶ τὰς κρίσεις ἑκάστοις ἀκριβεῖς καὶ μετὰ γνώμης ἐδίδοσαν, ἐπιμελῶς προσέχοντες. ἐπεὶ δέ τις μὴ βουλόμενος δίκην ὑποσχεῖν ἐπεκαλεῖτο Καίσαρα καὶ πολὺς ἦν βοῶν καὶ μαρτυρόμενος, ἀποβλέψας ὁ Βροῦτος εἰς τοὺς παρόντας "ἐμὲ Καῖσαρ" εἶπεν "οὔτε κωλύσει ποιεῖν τὰ κατὰ τοὺς νόμους οὔτε κωλύσει."

Καίτοι πολλὰ θορυβώδη κατὰ τύχην αὐτοῖς προσέπεσε, πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα τὸ βραδύνειν τὸν

Καίσαρα τῆς ἡμέρας προηκούσης καὶ δυσιεροῦντα κατέχεσθαι μὲν ὑπὸ τῆς γυναικὸς οἴκοι, κωλύεσθαι δὲ προελθεῖν ὑπὸ τῶν μάντεων. δεύτερον δὲ Κάσκα 2
τῶν συνειδότων ἑνὶ προσελθόν τις καὶ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς "σὺ μέν" εἶπεν "ἀπεκρύψω τὸ ἀπόρρητον ὦ Κάσκα πρὸς ἡμᾶς, Βροῦτος δέ μοι πάντα μεμήνυκεν." ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ Κάσκα γελάσας ἐκεῖνος "πόθεν" ἔφη "ταχέως οὕτως ὦ μακάριε πεπλούτηκας ὥστ' εἰς ἀγορανομίαν ἀποδύεσθαι;" παρὰ τοσοῦτον μὲν ὁ Κάσκας ἦλθε σφαλεὶς ἀμφιβολίᾳ προέσθαι τὸ ἀπόρρητον· αὐτὸν δὲ Βροῦτον καὶ Κάσσιον 3
ἀνὴρ βουλευτικὸς Ποπίλιος Λαίνας ἀσπασάμενος προθυμότερον καὶ ψιθυρίσας ῥήμα "συνεύχομαι" φησὶν "ὑμῖν ἐκτελεῖν ἃ κατὰ νοῦν ἔχετε καὶ παρακελεύομαι μὴ βραδύνειν· οὐ γὰρ σιωπᾶται τὸ πρᾶγμα." καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπέστη πολλὴν ὑποψίαν ἐμβαλὼν τοῦ πεπύσθαι τὴν πρᾶξιν. ἐν τούτῳ δέ τις οἴκοθεν ἔθει πρὸς τὸν Βροῦτον ἀγγέλλων αὐτῷ τὴν γυναῖκα θνήσκειν. ἡ γὰρ Πορκία πρὸς τὸ μέλλον ἐκπαθὴς 4
οὖσα καὶ τὸ μέγεθος μὴ φέρουσα τῆς φροντίδος ἑαυτήν τε μόλις οἴκοι κατεῖχε, καὶ πρὸς πάντα θόρυβον καὶ βοὴν ὥσπερ αἱ κατάσχετοι τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν ἐξάπτουσα τῶν μὲν εἰσιόντων ἀπ' ἀγορᾶς ἕκαστον ἀνέκρινεν ὅ τι πράττοι Βροῦτος, ἑτέρους δὲ συνεχῶς ἐξέπεμπε. τέλος δὲ τοῦ χρόνου μῆκος λαμβά- 5
νοντος οὐκέτ' ἀντεῖχεν ἡ τοῦ σώματος δύναμις, ἀλλ' ἐξελύθη καὶ κατεμαραίνετο τῆς ψυχῆς ἀλυούσης διὰ τὴν ἀπορίαν· καὶ παρελθεῖν μὲν εἰς τὸ δωμάτιον οὐκ ἔφθη, περιίστατο δ' αὐτήν, ὥσπερ ἐτύγχανεν, ἐν μέσῳ καθεζομένην λιποθυμία καὶ θάμβος ἀμήχανον, ἥ τε χρόα μεταβολὴν ἐλάμβανε καὶ τὴν φωνὴν ἐπέσχητο παντάπασιν. αἱ δὲ θεράπαιναι πρὸς τὴν ὄψιν 6

ἀνηλάλαξαν, καὶ τῶν γειτόνων συνδραμόντων ἐπὶ θύρας ταχὺ προῆλθε φήμη καὶ διεδόθη λόγος ὡς τεθνηκυίας αὐτῆς. οὐ μὴν ἀλλ' ἐκείνην μὲν ἀναλάμψασαν ἐν βραχεῖ καὶ παρ' ἑαυτῇ γενομένην αἱ γυναῖκες ἐθεράπευον· ὁ δὲ Βροῦτος ὑπὸ τοῦ λόγου προσπεσόντος αὐτῷ συνεταράχθη μὲν ὡς εἰκός, οὐ μήν γε κατέλιπε τὸ κοινὸν οὐδ' ἐρρύη πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπὸ τοῦ πάθους.

16 Ἤδη δὲ Καῖσαρ ἀπηγγέλλετο προσιὼν ἐν φορείῳ κομιζόμενος· ἐγνώκει γὰρ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἀθυμῶν μηδὲν ἐπικυροῦν τότε τῶν μειζόνων, ἀλλ' ὑπερβάλλεσθαι σκηψάμενος ἀσθένειαν. ἐκβάντι δ' αὐτῷ τοῦ φορείου προσφυὴς Ποπίλιος Λαίνας, ἐκεῖνος ὁ μικρῷ πρόσθεν εὐξάμενος τοῖς περὶ Βροῦτον ἐπιτυγχάνειν καὶ κατορθοῦν, διελέγετο πλείω χρόνον ἐφισταμένῳ
2 καὶ προσέχοντι τὸν νοῦν. οἱ δὲ συνωμόται (λεγέσθω γὰρ οὕτως) τῆς μὲν φωνῆς οὐκ ἐπαΐοντες αὐτοῦ, τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν μήνυσιν εἶναι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν κοινολογίαν, ἀνέπεσόν τε ταῖς γνώμαις καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔβλεψαν, ἀνθομολογούμενοι διὰ τῶν προσώπων ὡς χρὴ μὴ περιμένειν σύλληψιν
3 ἀλλ' εὐθὺς ἀποθνήσκειν δι' αὐτῶν. Κασσίου δ' ἤδη καὶ τινῶν ἄλλων τὰς χεῖρας ἐπιβεβληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια καὶ σπωμένων τὰ ἐγχειρίδια, Βροῦτος ἐγκατιδὼν τῷ τοῦ Λαίνα σχήματι δεομένου σπουδὴν καὶ οὐχὶ κατηγοροῦντος, ἐφθέγξατο μὲν οὐδὲν διὰ τὸ πολλοὺς ἀλλοτρίους ἀναμεμῖχθαι, φαιδρῷ
4 δὲ τῷ προσώπῳ τοὺς περὶ Κάσσιον ἐθάρρυνε. καὶ μετὰ μικρὸν ὁ Λαίνας τὴν δεξιὰν τοῦ Καίσαρος καταφιλήσας ἀπέστη, φανερὸς γενόμενος ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν αὐτῷ τινὸς διαφερόντων ἐποιεῖτο τὴν ἔντευξιν.

Τῆς δὲ βουλῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης οἱ 17
μὲν ἄλλοι τὸν δίφρον τοῦ Καίσαρος περιέστησαν ὡς
ἐντυγχάνειν τι μέλλοντες αὐτῷ, καὶ Κάσσιον [μὲν]
λέγεται τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ
Πομπηίου παρακαλεῖν ὥσπερ αἰσθανόμενον, Τρεβώ-
νιος δὲ περὶ τὰς θύρας Ἀντώνιον ἐπισπασάμενος καὶ
προσομιλῶν ἔξω κατέσχεν. Καίσαρι δ' εἰσιόντι μὲν ἡ 2
σύγκλητος ὑπεξανέστη, καθεζόμενον δ' εὐθὺς ἐκεῖ-
νοι περιέσχον ἀθρόοι, Τίλλιον Κίμβρον ἐξ ἑαυτῶν
προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφοῦ φυγάδος δεόμενον· καὶ
συνεδέοντο πάντες, ἁπτόμενοί τε χειρῶν καὶ στέρνα
καὶ κεφαλὴν κατεφίλουν. ἀποτριβομένου δὲ τὰς δέη-
σεις τὸ πρῶτον, εἶθ', ὡς οὐκ ἀνίεσαν, ἐξανισταμένου
βίᾳ, Τίλλιος μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῶν ὤμων
κατέσπασε τὸ ἱμάτιον, Κάσκας δὲ πρῶτος (εἱστήκει
γὰρ ὄπισθεν) ἀνασπάσας τὸ ξίφος διελαύνει, οὐκ εἰς
βάθος, παρὰ τὸν ὦμον. ἀντιλαμβανομένου δὲ τῆς 3
λαβῆς τοῦ Καίσαρος καὶ μέγα ῥωμαϊστὶ ἀνακραγόν-
τος "ἀνόσιε Κάσκα, τί ποιεῖς;" ἐκεῖνος ἑλληνιστὶ τὸν
ἀδελφὸν προσαγορεύσας ἐκέλευσε βοηθεῖν. ἤδη δὲ
παιόμενος ὑπὸ πολλῶν καὶ κύκλῳ περιβλέπων καὶ
διώσασθαι βουλόμενος, ὡς εἶδε Βροῦτον ἑλκόμενον
ξίφος ἐπ' αὐτόν, τὴν χεῖρα τοῦ Κάσκα κρατῶν ἀφῆκε,
καὶ τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος παρέ-
δωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλε- 4
γμένοι πολλοῖς περὶ τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν
ἀλλήλους ἐτίτρωσκον, ὥστε καὶ Βροῦτον εἰς τὴν χεῖρα
πληγὴν λαβεῖν τοῦ φόνου συνεφαπτόμενον, πίμπλα-
σθαι δὲ τοῦ αἵματος ἅπαντας.

Οὕτω δ' ἀποθανόντος αὐτοῦ Βροῦτος μὲν εἰς μέ- 18
σον προελθὼν ἐβούλετο λέγειν καὶ κατεῖχε θαρρύνων
τὴν σύγκλητον· ἡ δ' ὑπὸ δέους ἔφευγεν ἀτάκτως, καὶ

περὶ τὰς θύρας ὠθισμὸς ἦν καὶ τάραχος οὐδενὸς διώκοντος οὐδὲ κατεπείγοντος. ἰσχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο μηδένα κτείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθε-
2 ρίαν ἀνακαλεῖσθαι. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὁπηνίκα διεσκοποῦντο τὴν πρᾶξιν, ἤρεσκεν Ἀντώνιον ἐπισφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα καὶ ὑβριστήν, ἰσχύν τε πεποιημένον ὁμιλίᾳ καὶ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτικόν, καὶ μάλισθ' ὅτι τῷ φύσει σοβαρῷ καὶ μεγαλοπράγμονι προσειλήφει τὸ τῆς ὑπατείας ἀξίωμα τότε Καίσαρι συνάρχων. ἀλλὰ Βροῦτος ἐνέστη πρὸς τὸ βούλευμα, πρῶτον μὲν ἰσχυριζόμενος τῷ δικαίῳ, δεύτερον δ' ὑποτιθεὶς ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς·
3 οὐ γὰρ ἀπεγίνωσκεν εὐφυᾶ καὶ φιλότιμον ἄνδρα καὶ δόξης ἐρᾶστὴν τὸν Ἀντώνιον ἐκποδὼν Καίσαρος γενομένου συνεφάψεσθαι τῇ πατρίδι τῆς ἐλευθερίας, ἐπισπασθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ καλὸν ὑπ' αὐτῶν. οὕτω μὲν Ἀντώνιον Βροῦτος περιεποίησεν· ἐν δὲ τῷ τότε φόβῳ μεταβαλὼν ἐσθῆτα δημοτικὴν ἔφυγεν.
4 Οἱ δὲ περὶ Βροῦτον εἰς τὸ Καπιτώλιον ἐχώρουν ἡμαγμένοι τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνὰ δεικνύντες ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παρεκάλουν τοὺς πολίτας. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοί, καὶ διαδρομαὶ τῷ πάθει κατὰ τύχην ἐπιγινόμεναι πλείονα τὸν θόρυβον ἐποίησαν· ὡς δ' οὔτε φόνος ἄλλος οὔθ' ἁρπαγή τινος ἐγίνετο τῶν κειμένων, θαρροῦντες ἀνέβαινον οἵ τε βουλευταὶ καὶ τῶν δημοτῶν πολλοὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας εἰς
5 τὸ Καπιτώλιον. ἀθροισθέντος δὲ τοῦ πλήθους διελέχθη Βροῦτος ἐπαγωγὰ τοῦ δήμου καὶ πρέποντα τοῖς πεπραγμένοις. ἐπαινούντων δὲ καὶ κατιέναι βοώντων θαρροῦντες κατέβαινον εἰς ἀγοράν, οἱ μὲν ἄλλοι συνεπόμενοι μετ' ἀλλήλων, Βροῦτον δὲ πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν περιέποντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς

κατῆγον ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. πρὸς δὲ τὴν ὄψιν οἱ πολλοί, καίπερ μιγάδες ὄντες καὶ παρεσκευασμένοι θορυβεῖν, διέτρεσαν καὶ τὸ μέλλον ἐδέχοντο κόσμῳ καὶ σιωπῇ. προελθόντος δ' αὐτοῦ πάντες ἡσυχίαν τῷ λόγῳ παρέσχον· ὅτι δ' οὐ πᾶσι πρὸς ἡδονὴν ἐγεγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν ἀρξαμένου λέγειν Κίννα καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος ἀναρρηγνύμενοι πρὸς ὀργὴν καὶ κακῶς τὸν Κίνναν λέγοντες, ὥστε πάλιν τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀπελθεῖν. ἔνθα δὴ δεδιὼς πολιορκίαν ὁ Βροῦτος ἀπέπεμπε τοὺς ἀρίστους τῶν συναναβάντων, οὐκ ἀξιῶν τῆς αἰτίας μὴ μετέχοντας αὐτοὺς συννοσῆσαι τὸν κίνδυνον. 6 7

Οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ τῆς βουλῆς συνελθούσης εἰς τὸ τῆς Γῆς ἱερόν, Ἀντωνίου δὲ καὶ Πλάγκου καὶ Κικέρωνος εἰπόντων περὶ ἀμνηστίας καὶ ὁμονοίας, ἔδοξε μὴ μόνον ἄδειαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γνώμην ὑπὲρ τιμῶν προθεῖναι τοὺς ὑπάτους. καὶ ταῦτ' ἐπιψηφισάμενοι διελύθησαν. Ἀντωνίου δὲ τὸν υἱὸν εἰς τὸ Καπιτώλιον ὁμηρεύσοντα πέμψαντος κατῆλθον οἱ περὶ Βροῦτον, ἀσπασμοί τε καὶ δεξιώσεις ἐγένοντο πάντων ἀναμιχθέντων. καὶ Κάσσιον μὲν Ἀντώνιος εἱστία παραλαβὼν Βροῦτον δὲ Λέπιδος, τοὺς δ' ἄλλους, ὡς τις εἶχε πρὸς ἕκαστον ἢ συνηθείας ἢ φιλοφροσύνης. ἅμα δ' ἡμέρᾳ πάλιν συνελθόντες οἱ βουλευταὶ πρῶτον μὲν Ἀντωνίῳ τιμὰς ἔδοσαν ὡς καταπαύσαντι πολέμων ἐμφυλίων ἀρχήν, ἔπειτα τῶν περὶ Βροῦτον ἦσαν ἔπαινοι τῶν παρόντων, καὶ τέλος ἐπαρχιῶν διανομαί· Βρούτῳ μὲν γὰρ ἐψηφίσαντο Κρήτην, Κασσίῳ δὲ Λιβύην, Τρεβωνίῳ δ' Ἀσίαν καὶ Κίμβρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ Βρούτῳ τὴν περὶ τὸν Ἠριδανὸν Γαλατίαν. 19 2 3

20 Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν Καίσαρος διαθηκῶν καὶ ταφῆς αὐτοῦ λόγων ἐμπεσόντων, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντώνιον ἀξιούντων τάς τε διαθήκας ἀναγνωσθῆναι καὶ τοῦ σώματος ἐκφορὰν γενέσθαι μὴ κεκρυμμένην μηδ' ἄτιμον, ὡς μὴ καὶ τοῦτο παροξύνῃ τὸν δῆμον, Κάσσιος μὲν ἰσχυρῶς ἀντέλεγεν, εἶξε δὲ Βροῦτος καὶ
2 συνεχώρησε, δεύτερον ἁμαρτεῖν τοῦτο δόξας. καὶ γὰρ Ἀντωνίου φεισάμενος αἰτίαν ἔσχεν ἐπιτειχίσαι τῇ συνωμοσίᾳ βαρὺν καὶ δύσμαχον πολέμιον, καὶ τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὃν ὁ Ἀντώνιος ἠξίου τρόπον ἐάσας γενέσθαι τοῦ παντὸς σφαλῆναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομένων κατ' ἄνδρα Ῥωμαίοις πᾶσι δραχμῶν ἑβδομήκοντα πέντε καὶ τῷ δήμῳ τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ κήπων ἀπολελειμμένων, οὗ νῦν ἔστι Τύχης ἱερόν, εὔνοια θαυμαστὴ καὶ πόθος αὐτοῦ
3 τοὺς πολίτας εἶλεν· ἔπειτα τοῦ σώματος εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθέντος Ἀντώνιος ἔπαινον, ὥσπερ ἔθος ἐστί, διεξελθών, καὶ τὰ πλήθη κινούμενα πρὸς τὸν λόγον ὁρῶν εἰς οἶκτον, μετέβαλε, καὶ τὴν ἐσθῆτα λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμένην ἀνέπτυξεν, ἐπιδεικνύμενος τὰς διακοπὰς καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλῆθος.
4 ἦν οὖν ἰδεῖν οὐδὲν ἔτι κόσμῳ γινόμενον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐβόων τοὺς ἀνδροφόνους ἀναιρεῖν, οἱ δ', ὥσπερ ἐπὶ Κλωδίου τοῦ δημαγωγοῦ πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάθρα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες καὶ συγκομίζοντες εἰς ταὐτὸ πάμμεγέθη πυρὰν ἔνησαν, καὶ τὸν νεκρὸν ἐπιθέντες ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν πολλῶν δ' ἀσύλων καὶ ἀβεβήλων τόπων καθήγιζον. ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐξέλαμψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλος προσφερόμενοι καὶ δαλοὺς ἀνασπῶντες ἡμιφλέκτους διέθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρημένων αὐτὸν ὡς ἐμπρήσον-
5 τες. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν εὖ πεφραγμένοι πρότερον ἀπε-

κρούσαντο τὸν κίνδυνον· ἦν δέ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνήρ, οὐδὲν τῆς αἰτίας μετέχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγονώς. οὗτος ὄναρ ᾤετο καλούμενος ὑπὸ Καίσαρος ἐπὶ δεῖπνον ἀρνεῖσθαι, τὸν δὲ λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι, τέλος δ' ἄγειν λαβόμενον τῆς χειρὸς εἰς ἀχανῆ τόπον καὶ σκοτεινόν, αὐτὸν δ' ἄκοντα καὶ τεθαμβημένον ἕπεσθαι. ταύτην ἰδόντι τὴν ὄψιν αὐτῷ 6
συνέβη πυρέττειν διὰ νυκτός· ὅμως δ' ἕωθεν ἐκκομιζομένου τοῦ σώματος αἰδούμενος μὴ παρεῖναι προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἤδη διαγριαινόμενον. ὀφθεὶς δὲ καὶ δόξας οὐχ ὅσπερ ἦν Κίννας εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Καίσαρα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἕναγχος λοιδορήσας, διεσπάσθη.

Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα μετά γε τὴν Ἀντωνίου 21
μεταβολὴν δείσαντες οἱ περὶ Βροῦτον ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διέτριβον ἐν Ἀντίῳ τὸ πρῶτον ὡς, ὅταν παρακμάσῃ καὶ μαρανθῇ τὸ τῆς ὀργῆς, αὖθις εἰς Ῥώμην κατιόντες. ὃ ῥᾳδίως ἔσεσθαι προσεδόκων ἐν πλήθεσι φορὰς ἀσταθμήτους καὶ ταχείας φερομένοις, καὶ τὴν σύγκλητον εὖνουν ἔχοντες, ἣ τοὺς Κίνναν διασπασαμένους χαίρειν ἐάσασα τοὺς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκείνων ἐπελθόντας ἀνεζήτει καὶ συνελάμβανεν. ἤδη δὲ καὶ ὁ δῆμος ἀχθόμενος, Ἀντωνίου 2
σχεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισταμένου, Βροῦτον ἐπόθει. καὶ προσεδοκᾶτο τὰς θέας ἄξειν παρὼν αὐτός, ἃς ὤφειλε στρατηγῶν παρασχεῖν. αἰσθόμενος δὲ πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων καὶ γῆν καὶ πόλεις παρ' ἐκείνου λαβόντων ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ καὶ κατ' ὀλίγους παρεισρέοντας εἰς τὴν πόλιν οὐκ ἐθάρρησεν ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεᾶτο μὴ παρόντος ἐκείνου τὰς θέας, ἀφειδῶς πάνυ χορηγουμένας καὶ περιττῶς. θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνεωνημένος ἐκέλευσα 3

μηδὲν ἀποδόσθαι μηδ' ὑπολιπεῖν ἀλλὰ πᾶσι κατα-
χρήσασθαι, καὶ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν αὐ-
τὸς εἰς Νέαν πόλιν καταβὰς ἐνέτυχε πλείστοις· περὶ
δὲ Κανουτίου τινὸς εὐημεροῦντος ἐν τοῖς θεάτροις
ἔγραφε πρὸς τοὺς φίλους ὅπως πείσαντες αὐτὸν εἰσα-
γάγωσιν· Ἑλλήνων γὰρ οὐδένα βιασθῆναι προσήκειν.
ἔγραφε δὲ καὶ Κικέρωνι, πάντως παρατυχεῖν ταῖς
θέαις δεόμενος.

22 Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων
ἑτέρα γίνεται μεταβολὴ τοῦ νέου Καίσαρος ἐπελθόν-
τος. οὗτος ἦν μὲν ἐξ ἀδελφιδῆς Καίσαρος, γράμματι
δὲ παῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ κληρονόμος ἀπολελειμμένος.
2 ἐν δ' Ἀπολλωνίᾳ διέτριβεν ὅτε Καῖσαρ ἀνῃρέθη, σχο-
λάζων περὶ λόγους κἀκεῖνον ἐπὶ Πάρθους ἐλαύνειν
αὐθὶς ἐγνωκότα προσμένων. ἅμα δὲ τῷ πυθέσθαι
τὸ πάθος ἦλθεν εἰς Ῥώμην, καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν
τοὔνομα Καίσαρος θέμενος ἑαυτῷ καὶ διανέμων τὸ
καταλειφθὲν ἀργύριον τοῖς πολίταις Ἀντωνίόν τε
κατεστασίαζε καὶ χρήματα διαδιδοὺς συνίστη καὶ συν-
3 ῆγε πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος στρατευομένων. ἐπεὶ
δὲ Κικέρων τῷ πρὸς Ἀντώνιον μίσει τὰ Καίσαρος
ἔπραττε, τούτῳ μὲν ὁ Βροῦτος ἐπέπληττεν ἰσχυρῶς,
γράφων ὡς οὐ δεσπότην βαρύνοιτο Κικέρων, ἀλλὰ
μισοῦντα δεσπότην φοβοῖτο καὶ πολιτεύοιτο δου-
λείας αἵρεσιν φιλανθρώπου, γράφων καὶ λέγων ὡς
χρηστός ἐστι Καῖσαρ. "οἱ δὲ πρόγονοι" φησὶν "ἡμῶν
4 οὐδὲ πράους δεσπότας ὑπέμενον." αὐτῷ δ' εἰς
τοῦτο καιροῦ μήτε πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι μήτε
ἡσυχάζειν, ἀλλ' ἓν μόνον εἶναι βαβουλευμένον τὸ μὴ
δουλεύειν· θαυμάζειν δὲ Κικέρωνος εἰ πόλεμον μὲν
ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, αἰσχρὰν δὲ καὶ
ἄδοξον εἰρήνην οὐ φοβεῖται, τοῦ δ' Ἀντώνιον ἐκβα-

λεῖν τῆς τυραννίδος μισθὸν αἰτεῖ τὸ Καίσαρα καταστῆσαι τύραννον.

Ἐν μὲν οὖν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοιοῦτος ὁ 23
Βροῦτος· ἤδη δὲ τῶν μὲν Καίσαρα τῶν δ' ὡς Ἀντώνιον διισταμένων, ὠνίων δὲ τῶν στρατοπέδων ὥσπερ ὑπὸ κήρυκι προστιθεμένων τῷ πλέον διδόντι, παντάπασι καταγνοὺς τῶν πραγμάτων ἔγνω καταλιπεῖν Ἰταλίαν, καὶ πεζῇ διὰ Λευκανίας εἰς Ἐλέαν ἐπὶ θάλασσαν ἦκεν. ὅθεν ἡ Πορκία μέλλουσα πάλιν εἰς Ῥώ- 2
μην ἀποτραπέσθαι λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο περιπαθῶς ἔχουσα, γραφὴ δέ τις αὐτὴν προύδωκε τἄλλα γενναίαν οὖσαν. ἦν γὰρ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν διάθεσις, προπεμπόμενος Ἕκτωρ ὑπ' Ἀνδρομάχης κομιζομένης παρ' αὐτοῦ τὸ παιδίον, ἐκείνῳ δὲ προσβλεπούσης. ταῦτα θεωμένην τὴν Πορκίαν ἡ τοῦ πάθους 3
εἰκὼν ἐξέτηξεν εἰς δάκρυα, καὶ πολλάκις φοιτῶσα τῆς ἡμέρας ἔκλαιεν. Ἀκιλίου δέ τινος τῶν Βρούτου φίλων τὰ πρὸς Ἕκτορα τῆς Ἀνδρομάχης ἔπη διελθόντος

"Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης"

μειδιάσας ὁ Βροῦτος "ἀλλ' οὐκ ἐμοί γ'" εἶπε "πρὸς 4
Πορκίαν ἔπεισι φάναι τὰ τοῦ Ἕκτορος, ἱστόν τ' ἠλακάτην τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε· σώματος γὰρ ἀπολείπεται φύσει τῶν ἴσων ἀνδραγαθημάτων, γνώμῃ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὥσπερ ἡμεῖς ἀριστεύει."

Ταῦτα μὲν ὁ τῆς Πορκίας υἱὸς ἱστόρηκε Βίβλος, 24
ἀναχθεὶς δ' ὁ Βροῦτος ἐκεῖθεν ἐπ' Ἀθηνῶν ἔπλει. δεξαμένου δὲ τοῦ δήμου προθύμως αὐτὸν εὐφημίαις καὶ ψηφίσμασι διῃτᾶτο μὲν παρὰ ξένῳ τινί, Θεομνήστου δ' ἀκροώμενος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Κρατίππου τοῦ Περιπατητικοῦ καὶ συμφιλοσοφῶν ἐδόκει

παντάπασιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν, ἔπραττε δὲ τὰ
2 πρὸς τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως· καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἔπεμψεν Ἡρόστρατον οἰκειούμενος τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκεῖ στρατοπέδων, καὶ τοὺς σχολάζοντας ἀπὸ Ῥώμης ἐν ἄστει νέους ἀνελάμβανε καὶ συνεῖχεν. ὧν ἦν καὶ Κικέρωνος υἱός, ὃν ἐπαινεῖ διαφερόντως, καί φησιν, εἴτ' ἐρήγορεν εἴτ' ἐνυπνιάζεται, θαυμάζειν
3 οὕτω γενναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον. ἀρξάμενος δὲ τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν ἅπτεσθαι, καὶ πυθόμενος πλοῖα Ῥωμαϊκὰ μεστὰ χρημάτων ἐξ Ἀσίας προσφέρεσθαι καὶ στρατηγὸν ἐπιπλεῖν ἄνδρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήντησεν αὐτῷ περὶ Κάρυστον, ἐντυχὼν δὲ καὶ πείσας καὶ παραλαβὼν τὰ πλοῖα λαμπροτέραν ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο· καὶ γὰρ ἦν ἡμέρα
4 καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βροῦτος. ὡς οὖν ἐλθόντες εἰς τὸ πίνειν ἐπιχύσεις ἐποιοῦντο νίκης τε Βρούτου καὶ Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς ῥῶσαι βουλόμενος ἤτησε ποτήριον μεῖζον, καὶ λαβὼν ἀπ'
5 οὐδεμιᾶς προφάσεως ἀνεφώνησε τὸν στίχον τοῦτον "ἀλλά μοι ὁλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός." ἔτι δὲ καὶ πρὸς τούτοις ἱστοροῦσιν, ὅτε τὴν τελευταίαν ἐν Φιλίπποις μαχούμενος ἐξῆλει μάχην, σύνθημα παρ' αὐτοῦ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι· διὸ καὶ τῆς συμφορᾶς τίθενται σημεῖον ἐκείνην τὴν ἀναφώνησιν.

25 Ἐκ τούτου πεντήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας Ἀντίστιος ἀφ' ὧν ἦγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων δίδωσιν, ὅσοι δὲ περὶ Θεσσαλίαν ἔτι τῆς Πομπηίου στρατιᾶς ἐπλανῶντο συνέρρεον ἀσμένως πρὸς αὐτόν· ἱππεῖς δὲ πεντακοσίους ἀφείλετο Κίννα πρὸς Δολο-
2 βέλλαν ἄγοντος εἰς Ἀσίαν. ἐπιπλεύσας τε τῇ Δημητριάδι πολλῶν ὅπλων ἐξαγομένων πρὸς Ἀντώνιον, ἃ Καίσαρος τοῦ προτέρου κελεύσαντος ἐπὶ τὸν Παρ-

θικὸν ἐποιήθη πόλεμον, ἐκράτησεν. Ὀρτησίου δὲ τοῦ στρατηγοῦ παραδόντος αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῶν ἐν κύκλῳ βασιλέων καὶ δυναστῶν συνισταμένων καὶ προστιθεμένων, ἀγγέλλεται Γάιος ὁ Ἀντωνίου ἀδελφὸς ἐξ Ἰταλίας διαβεβηκὼς βαδίζειν εὐθὺς ἐπὶ τὰς δυνάμεις ἃς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ Ἀπολλωνίᾳ Βατίνιος συνεῖχε. βουλόμενος οὖν φθάσαι καὶ προλαβεῖν ὁ 3
Βροῦτος ἐξαίφνης ἀναστήσας τοὺς σὺν αὐτῷ διὰ χωρίων χαλεπῶν νειφόμενος ἐπορεύετο, καὶ πολὺ προῆλθε τοὺς κομίζοντας τὸ ἄριστον. ἐγγὺς οὖν Ἐπιδάμνου γενόμενος διὰ κόπον καὶ ψῦχος ἐβουλιμίασεν. συμπίπτει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνος οὔσης πο- 4
νοῦσι καὶ κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις, εἴτε τοῦ θερμοῦ διὰ περίψυξιν καὶ πύκνωσιν, ὅταν ἐντὸς ἅπαν καθειρχθῇ, τὴν τροφὴν ἀθρόως ἀναλίσκοντος, εἴτε δριμεῖα καὶ λεπτὴ τῆς χιόνος διαλυομένης ἰοῦσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα καὶ διαφθείρει τὸ θερμὸν ἐξ αὐτοῦ θύραζε διασπειρόμενον· τὰς γὰρ ἐφιδρώσεις παρέχειν δοκεῖ τὸ θερμὸν ἀπαντῶντι τῷ ψυχρῷ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν σβεννύμενον. ὑπὲρ ὧν ἐν ἑτέροις μᾶλλον ἠπόρηται. λιποθυμοῦντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ μηδε- 26
νὸς ἔχοντος ἐν τῷ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδώδιμον ἠναγκάσθησαν οἱ περὶ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταφυγεῖν, καὶ ταῖς πύλαις προσελθόντες ἄρτον ᾔτουν τοὺς φύλακας. οἳ δὲ διακούσαντες τὸ σύμπτωμα τοῦ Βρούτου παρῆσαν αὐτοί καὶ σιτία καὶ ποτὰ κομίζοντες· ἄνθ' ὧν ὁ Βροῦτος, ὡς τὴν πόλιν παρέλαβεν, οὐ μόνον τούτοις ἀλλὰ καὶ πᾶσι διὰ τούτους φιλανθρώπως ἐχρήσατο.

Γάιος δ' Ἀντώνιος Ἀπολλωνίᾳ προσβαλὼν ἐκεῖ 2
τοὺς ἐγγὺς ὄντας ἐκάλει στρατιώτας. ἐπεὶ δ' οὗτοί τε πρὸς Βροῦτον ᾤχοντο καὶ τοὺς Ἀπολλωνιάτας ἦσθε-

το τὰ Βρούτου φρονοῦντας, ἐκλιπὼν τὴν πόλιν εἰς Βουθρωτὸν ἐβάδιζε. καὶ πρῶτον μὲν ἀπόλλυσι τρεῖς σπείρας καθ' ὁδὸν ὑπὸ Βρούτου κατακοπείσας, ἔπειτα τοὺς περὶ τὴν Βυλλίδα τόπους προκαταληφθέντας ἐπιχειρῶν ἐκβιάζεσθαι καὶ μάχην συνάψας Κικέρωνι
3 νικᾶται· τούτῳ γὰρ ὁ Βροῦτος ἐχρῆτο στρατηγῷ καὶ πολλὰ δι' αὐτοῦ κατώρθωσεν. λαβὼν δὲ τὸν Γάϊον ἐν χωρίοις ἐλώδεσι μακρὰν διεσπασμένον οὐκ εἴασεν ἐμβαλεῖν, ἀλλὰ περιϊππευσε φείδεσθαι κελεύων ὡς μετὰ μικρὸν ἰδίων ἐσομένων. ὃ καὶ σύνεβη· παρέδοσαν γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὸν στρατηγόν, ὥστε μεγάλην
4 ἤδη περὶ τὸν Βροῦτον δύναμιν εἶναι. χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἐν τιμῇ τὸν Γάϊον ἦγε καὶ τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς οὐκ ἀφῄρει, καίπερ, ὡς φασίν, ἄλλων τε πολλῶν καὶ Κικέρωνος ἀπὸ Ῥώμης γραφόντων καὶ κελευόντων ἀναιρεῖν· ἀρξάμενον δὲ κρύφα τοῖς ἡγεμόσι διαλέγεσθαι καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν ἐνθέ-
5 μενος εἰς ναῦν ἐφύλαττε. τῶν δὲ διαφθαρέντων στρατιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποστάντων καὶ καλούντων ἐκεῖ τὸν Βροῦτον, οὐκ ἔφη τοῦτο πάτριον εἶναι Ῥωμαίοις, ἀλλ' ἐκείνους πρὸς τὸν ἄρχοντα χρῆναι βαδίζοντας αὐτοὺς παραιτεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις ὀργήν. ἐλθοῦσι δὲ καὶ δεομένοις συγγνώμην ἔδωκεν.

27 Μέλλοντι δ' αὐτῷ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν ἦκεν ἀγγελία περὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ μεταβολῆς. ὁ γὰρ νέος Καῖσαρ ηὐξήθη μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπ' Ἀντώνιον, ἐκβαλὼν δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκεῖνον αὐτὸς ἤδη φοβερὸς ἦν ὑπατείαν τε μνώμενος παρὰ νόμον καὶ στρατεύματα
2 τρέφων μεγάλα, τῆς πόλεως οὐδὲν δεομένης. ὁρῶν δὲ καὶ ταῦτα τὴν βουλὴν βαρυνομένην καὶ πρὸς τὸν Βροῦτον ἀφορῶσαν ἔξω καὶ ψηφιζομένην ἐκείνῳ καὶ βε-

βαιοῦσαν τὰς ἐπαρχίας ἔδωσε, καὶ τὸν μὲν Ἀντώνιον πέμπων εἰς φιλίαν προυκαλεῖτο, τὰς δὲ δυνάμεις τῇ πόλει περιστήσας ὑπατείαν ἔλαβεν οὔπω πάνυ μειράκιον ὤν, ἀλλ' εἰκοστὸν ἄγων ἔτος, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκεν. εὐθὺς δὲ δίκας φόνου κατὰ 3
τῶν περὶ τὸν Βροῦτον εἰσῆγεν ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις ἀνῃρηκότων ἄκριτον, καὶ κατήγορον ἐπέστησε Βρούτου μὲν Λεύκιον Κορνιφίκιον Κασσίου δὲ Μάρκον Ἀγρίππαν. ὡφλίσκανον οὖν τὰς δίκας ἐρήμας ἀναγκαζομένων φέρειν ψῆφον τῶν δικαστῶν. λέγεται δὲ τοῦ κήρυκος, ὥσπερ εἴωθεν, ἀπὸ 4
τοῦ βήματος τὸν Βροῦτον ἐπὶ τὴν δίκην καλοῦντος τὸ μὲν πλῆθος ἐπιδήλως στενάξαι, τοὺς δ' ἀρίστους κύψαντας εἰς γῆν ἡσυχίαν ἄγειν, Πόπλιον δὲ Σιλίκιον ὀφθῆναι δακρύσαντα καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὀλίγον ὕστερον ἕνα τῶν προγραφέντων ἐπὶ θανάτῳ γενέσθαι. μετὰ ταῦτα διαλλαγέντες οἱ τρεῖς, Καῖσαρ 5
Ἀντώνιος Λέπιδος, διενείμαντο τὰς ἐπαρχίας σφαγάς τε καὶ προγραφὰς ἀνδρῶν διακοσίων ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ Κικέρων ἀπέθανεν.

Τούτων οὖν εἰς Μακεδονίαν ἀπαγγελθέντων ἐκ- 28
βιασθεὶς ὁ Βροῦτος ἔγραψεν Ὀρτησίῳ κτεῖναι Γάιον Ἀντώνιον, ὡς δὴ Βρούτῳ τε καὶ Κικέρωνι τιμωρῶν, τῷ μὲν ὄντι φίλῳ τῷ δὲ καὶ κατὰ γένος προσήκοντι. διὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀντώνιος Ὀρτήσιον ἐν Φιλίπποις λαβὼν τῷ μνήματι τοῦ ἀδελφοῦ προσέσφαξεν. Βρο- 2
ῦτος δὲ τῆς Κικέρωνος τελευτῆς τῇ αἰτίᾳ φησὶν αἰσχύνεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ πάθει συναλγεῖν, ἐγκαλεῖν δὲ τοῖς ἐπὶ Ῥώμης φίλοις· δουλεύειν γὰρ αὐτῶν αἰτίᾳ μᾶλλον ἢ τῶν τυραννούντων, καὶ καρτερεῖν ὁρῶντας καὶ παρόντας ἃ μηδ' ἀκούειν αὐτοῖς ἀνεκτὸν ἦν. περαιώσας δὲ τὸν στρατὸν εἰς Ἀσίαν ἤδη λαμπρὸν ὄντα,

ναυτικὸν μὲν ἐξηρτύετο στόλον ἐν Βιθυνίᾳ καὶ περὶ Κύζικον, πεζῇ δ' αὐτὸς ἐπιὼν καθίστατο τὰς πόλεις
3 καὶ τοῖς δυνάσταις ἐχρημάτιζεν. καὶ πρὸς Κάσσιον ἔπεμπεν εἰς Συρίαν ἀπ' Αἰγύπτου μετακαλῶν· οὐ γὰρ ἀρχὴν κτωμένους αὐτοὺς ἀλλ' ἐλευθεροῦντας τὴν πατρίδα, τὴν δύναμιν, ἣ καταλύσουσι τοὺς τυράννους, συνάγοντας πλανᾶσθαι· δεῖν οὖν μεμνημένους καὶ φυλάττοντας τὴν ὑπόθεσιν μὴ μακρὰν ἀπηρτῆσθαι τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἐκεῖσε σπεύδειν καὶ βοηθεῖν
4 τοῖς πολίταις. ὑπακούσαντος δὲ τοῦ Κασσίου καὶ καταβαίνοντος ἀπήντα. καὶ περὶ Σμύρναν ἀλλήλοις ἐνετύγχανον ἀφ' οὗ πρῶτον ἐν Πειραιεῖ χωρισθέντες ὥρμησαν ὁ μὲν εἰς Συρίαν ὁ δ' εἰς Μακεδονίαν. ἦν οὖν ἡδονή τε μεγάλη καὶ θάρσος αὐτοῖς ἐκ τῆς παρ-
5 ούσης ἑκατέρῳ δυνάμεως· ὁρμήσαντες γὰρ ἐκ τῆς Ἰταλίας ὅμοια φυγάδων τοῖς ἀτιμοτάτοις ἀχρήματοι καὶ ἄνοπλοι, μὴ ναῦν ἐνήρη, μὴ στρατιώτην ἕνα, μὴ πόλιν ἔχοντες, οὐ πολλοῦ πάνυ χρόνου διαγενομένου συνῆλθον εἰς ταὐτὸ καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ καὶ ἵπποις καὶ χρήμασιν ἀξιόμαχοι διαγωνίσασθαι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὄντες.

29 Ἐβούλετο μὲν οὖν ἴσον ἔχειν τιμῆς καὶ παρέχειν ὁ Κάσσιος, ἔφθανε δ' ὁ Βροῦτος ὡς τὰ πολλὰ φοιτῶν πρὸς αὐτὸν ἡλικίᾳ τε προύχοντα καὶ σώματι πονεῖν ὁμοίως μὴ δυναμένῳ χρώμενον. ἦν δὲ δόξα Κάσσιον μὲν εἶναι δεινὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ὀργῇ δὲ τραχὺν καὶ φόβῳ μᾶλλον ἄρχοντα, πρὸς δὲ τοὺς συνήθεις
2 ὑγρότερον τῷ γελοίῳ καὶ φιλοσκώπτην· Βροῦτον δὲ λέγουσι δι' ἀρετὴν φιλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἐρᾶσθαι δ' ὑπὸ τῶν φίλων, θαυμάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν ἀρίστων, μισεῖσθαι δὲ μηδ' ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὅτι πρᾶος ὁ ἀνὴρ διαφερόντως καὶ μεγαλόφρων καὶ πρὸς

πᾶσαν ὀργὴν καὶ ἡδονὴν καὶ πλεονεξίαν ἀπαθής, ὅρ-
θιον δὲ τὴν γνώμην καὶ ἄκαμπτον ἑστῶσαν ὑπὲρ τοῦ
καλοῦ καὶ δικαίου διαφυλάττων. καὶ μέγιστον ὑπῆρ- 3
χεν αὐτῷ πρὸς εὔνοιαν καὶ δόξαν ἡ τῆς προαιρέσεως
πίστις. οὔτε γὰρ ἐκεῖνος ὁ μέγας Πομπήιος, εἰ Καί-
σαρα καθεῖλεν, ἠλπίζετο βεβαίως προήσεσθαι τοῖς
νόμοις τὴν δύναμιν, ἀλλ' ἀεὶ τὰ πράγματα καθέξειν,
ὑπατείας ὀνόματι καὶ δικτατορίας ἤ τινος ἄλλης μα-
λακωτέρας ἀρχῆς παραμυθούμενος τὸν δῆμον· Κάσ- 4
σιον δὲ τοῦτον, σφοδρὸν ἄνδρα καὶ θυμοειδῆ καὶ
πολλαχοῦ πρὸς τὸ κερδαλέον ἐκφερόμενον τοῦ δικαί-
ου; παντὸς μᾶλλον ᾤοντο πολεμεῖν καὶ πλανᾶσθαι
καὶ κινδυνεύειν αὐτῷ τινὰ δυναστείαν κατασκευαζό-
μενον, οὐκ ἐλευθερίαν τοῖς πολίταις. τὰ μὲν γὰρ ἔτι
τούτων πρεσβύτερα, Κίνναι καὶ Μάριοι καὶ Κάρβω-
νες, ἆθλον ἐν μέσῳ καὶ λείαν προθέμενοι τὴν πα-
τρίδα, μόνον οὐχὶ ῥητῶς ὑπὲρ τυραννίδος ἐπολέμη-
σαν. Βρούτῳ δὲ λέγουσι μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς προσβάλ- 5
λειν τοιαύτην μεταβολήν, ἀλλ' Ἀντωνίου γε καὶ πολ-
λοὺς ἀκοῦσαι λέγοντος ὡς μόνον οἴοιτο Βροῦτον ἐπι-
θέσθαι Καίσαρι προαχθέντα τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ
φαινομένῳ καλῷ τῆς πράξεως, τοὺς δ' ἄλλους ἐπὶ τὸν
ἄνδρα συστῆναι μισοῦντας καὶ φθονοῦντας. ὅθεν 6
Βροῦτος οὐ τῇ δυνάμει τοσοῦτον ὅσον τῇ ἀρετῇ δῆ-
λός ἐστιν ἐξ ὧν γράφει πεποιθώς. γράφει δὲ πρὸς
Ἀττικὸν ἤδη τῷ κινδύνῳ πλησιάζων ἐν τῷ καλλίστῳ
τῆς τύχης εἶναι τὰ καθ' αὑτόν· ἢ γὰρ νικήσας ἐλευθε-
ρώσειν τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἢ δουλείας ἀποθανὼν
ἀπαλλαγήσεσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ἀσφαλῶς αὐτοῖς καὶ
βεβαίως ἐχόντων ἓν ἄδηλον εἶναι, πότερον βιώσονται
μετ' ἐλευθερίας ἢ τεθνήξονται. Μάρκον δ' Ἀντώνιον 7
ἀξίαν φησὶ τῆς ἀνοίας διδόναι δίκην, ὃς ἐν Βρούτοις

καὶ Κασσίοις καὶ Κάτωσι συναριθμεῖσθαι δυνάμενος προσθήκην ἑαυτὸν Ὀκταβίῳ δέδωκε, κἂν μὴ νῦν ἡττηθῇ μετ' ἐκείνου, μικρὸν ὕστερον ἐκείνῳ μαχεῖται.

Ταῦτα μὲν οὖν ἀποθεσπίσαι καλῶς πρὸς τὸ μέλ-
30 λον ἔοικεν, ἐν δὲ τῇ Σμύρνῃ τότε τῶν χρημάτων, ἃ πολλὰ συνειλόχει Κάσσιος, ἠξίου μεταλαβεῖν· τὰ γὰρ ὄντα κατανηλωκέναι ναυπηγούμενος στόλον τοσοῦτον ᾧ πᾶσαν ὑφ' ἑαυτοῖς ἔξουσι τὴν ἐντὸς θάλασσαν. οὐκ εἴων μὲν οὖν τὸν Κάσσιον οἱ φίλοι διδόναι, λέγοντες ὡς οὐ δίκαιον, ἃ σὺ φειδόμενος διαφυλάττεις καὶ φθόνῳ συνάγεις, ἐκεῖνον λαβόντα δημαγωγεῖν καὶ χαρίζεσθαι τοῖς στρατιώταις· οὐ
2 μὴν ἀλλ' ἔδωκεν αὐτῷ τρίτον μέρος ἁπάντων. καὶ πάλιν διαστάντες ἐπὶ τὰς προσηκούσας ἑκατέρῳ πράξεις, Κάσσιος μὲν ἑλὼν Ῥόδον οὐκ ἐπιεικῶς ἐχρῆτο τοῖς πράγμασι, καὶ ταῦτα περὶ τὴν εἴσοδον τοῖς προσαγορεύουσιν αὐτὸν βασιλέα καὶ κύριον ἀποκρινάμενος "οὔτε βασιλεὺς οὔτε κύριος, τοῦ δὲ κυρίου καὶ βασιλέως φονεὺς καὶ κολαστής." Βροῦ-
3 τος δὲ Λυκίους ἤτει χρήματα καὶ στρατόν. ἐπεὶ δὲ Ναυκράτης ὁ δημαγωγὸς ἀνέπεισε τὰς πόλεις ἀφίστασθαι καὶ λόφους τινὰς ὡς εἴρξοντες παρόδου τὸν Βροῦτον κατελάβοντο, πρῶτον μὲν ἀριστοποιουμένοις αὐτοῖς ἐπέπεμψεν ἱππεῖς, ὑφ' ὧν ἑξακόσιοι διεφθάρησαν, ἔπειτα τὰ χωρία καὶ πολίχνας λαμβάνων ἀπέλυεν ἄνευ λύτρων ἅπαντας ὡς προσαξόμε-
4 νος εὐνοίᾳ τὸ ἔθνος. οἳ δ' ἦσαν αὐθάδεις, ἃ μὲν ἐβλάπτοντο πρὸς ὀργὴν τιθέμενοι, τῆς δ' ἐπιεικείας καὶ φιλανθρωπίας καταφρονοῦντες, ἄχρι οὗ συνελάσας εἰς Ξάνθον αὐτῶν τοὺς μαχιμωτάτους ἐπολιόρκει. τοῦ δὲ ποταμοῦ παρὰ τὴν πόλιν παραρ-

ρέοντος ὑπονηχόμενοι διεδίδρασκον. ἡλίσκοντο δὲ δικτύων διὰ πόρου καθιεμένων εἰς βυθόν, ὧν τὰ ἄκρα κώδωσι προσηρτημένοις διεσήμαινεν εὐθὺς τὸν ἐνσχεθέντα. μηχαναῖς δέ τισι τῶν Ξανθίων νύκτωρ ἐπιδραμόντων καὶ πῦρ ἐμβαλόντων, ὡς ἀπεκλείσθησαν αἰσθομένων τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὸ τεῖχος καὶ πνεῦμα λαμπρὸν ἀνερρίπιζεν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις τὴν φλόγα τῶν ἐγγὺς οἰκιῶν ἀντιλαμβανομένην, δείσας ὁ Βροῦτος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκέλευσε κατασβεννύναι καὶ βοηθεῖν. τοὺς δὲ Λυκίους δεινή τις ἐξαίφνης πρὸς ἀπόνοιαν ὁρμὴ καὶ λόγου κρείσσων κατέσχε, ἢν ἄν τις ἔρωτι θανάτου μάλιστα προσεικάσειεν· οἵ γε μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν ἐλεύθεροί τε καὶ δοῦλοι καὶ πᾶσα ἡλικία τοὺς μὲν πολεμίους πρὸς τὴν φλόγα βοηθοῦντας ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔβαλλον, αὐτοὶ δὲ κάλαμον καὶ ξύλα καὶ πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες ἦγον ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ πῦρ, ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσαν ὕλην καὶ πάντα τρόπον ἐξερεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. ὡς δ' ἡ φλὸξ ῥυεῖσα καὶ διαζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν διέλαμψε πολλή, περιπαθῶν ἐπὶ τοῖς γενομένοις ὁ Βροῦτος ἔξωθεν παρίππευε προθυμούμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων τοῖς Ξανθίοις ἐδεῖτο φείδεσθαι καὶ σώζειν τὴν πόλιν, οὐδενὸς αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτοὺς ἀπολλύντων, οὐ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδία τὰ μικρὰ μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλλετο, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐξετραχήλιζεν αὐτά, τὰ δὲ τοῖς ξίφεσι τῶν πατέρων ὑπέβαλλε τὰς σφαγὰς γυμνοῦντα καὶ κελεύοντα παίειν. ὥφθη δὲ τῆς πόλεως διαφθαρείσης γυνὴ κρεμαμένη μὲν ἐξ ἀγχόνης, παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρτημένη τοῦ τραχήλου, λαμπάδι δὲ καιομένῃ

4 τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. καὶ τοῦ θεάματος τραγικοῦ φανέντος ἰδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν ὁ Βροῦτος, ἐδάκρυσε δ' ἀκούσας, καὶ γέρας ἐκήρυξε τῶν στρατιωτῶν ὅστις ἂν δυνηθῇ Λύκιον ἄνδρα περισῶσαι. φασὶ δὲ μόνους ἑκατὸν πεντήκοντα γενέσθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι.

5 Ξάνθιοι μὲν οὖν διὰ πολλῶν χρόνων ὥσπερ εἱμαρμένην περίοδον διαφθορᾶς ἀποδιδόντες τὴν τῶν προγόνων ἀνενεώσαντο τῇ τόλμῃ τύχην· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν Περσικῶν κατα-
32 κάυσαντες ἑαυτοὺς διέφθειραν· Βροῦτος δὲ τὴν Πατάρεων πόλιν ὁρῶν ἀπισχυριζομένην πρὸς αὐτὸν ὤκνει μὲν ἐπιχειρεῖν καὶ διηπόρειτο, τὴν αὐτὴν δεδιὼς ἀπόνοιαν, ἔχων δὲ γυναῖκας αὐτῶν αἰχμαλώτους ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. αἳ δ' ἀνδρῶν τε καὶ πατέρων ἐπιφανῶν οὖσαι διηγούμεναι τὸν Βροῦτον, ὡς ἀνὴρ εἴη σωφρονέστατος καὶ δικαιότατος, ἔπεισαν εἴξαι
2 καὶ παραδοῦναι τὴν πόλιν. ἐκ δὲ τούτου καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχόντες δὲ χρηστοῦ καὶ παρ' ἐλπίδας εὐγνώμονος, ὅς γε, Κασσίου Ῥοδίους ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντος ἰδίᾳ μὲν ὧν ἐκέκτηντο χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσενεγκεῖν ἅπαντας, ἐξ οὗ συνήχθη περὶ ὀκτακισχίλια τάλαντα, δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ζημιώσαντος, αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τάλαντα Λυκίους πραξάμενος, ἄλλο δ' οὐδὲν ἀδικήσας ἀνέζευξεν ἐπ' Ἰωνίας.

33 Πολλὰ μὲν οὖν ἄξια μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς ἀπεδείξατο καὶ κολάσεσι τῶν ἀξίων· ᾧ δ' αὐτός τε ἤσθη μάλιστα καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τοῦτο διηγήσομαι. Πομπηίου Μάγνου προσβαλόντος Λιγύπτῳ κατὰ Πηλούσιον, ὁπηνίκα τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβα-

λῶν ὑπὸ Καίσαρος ἔφυγεν, οἱ τοῦ βασιλέως ἔτι παιδὸς
ὄντος ἐπιτροπεύοντες ἐν βουλῇ μετὰ τῶν φίλων
ἦσαν, οὐ κατὰ ταὐτὰ ταῖς γνώμαις φερόμενοι· τοῖς 2
μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι τοῖς δ' ἀπωθεῖν Αἰγύπτου
τὸν ἄνδρα. Θεόδοτος δέ τις Χῖος ἐπὶ μισθῷ ῥητορι-
κῶν λόγων διδάσκαλος τῷ βασιλεῖ συνών, ἠξιωμένος
δὲ τότε τοῦ συνεδρίου δι' ἐρημίαν ἀνδρῶν βελτιόνων,
ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε, καὶ τοὺς ἀνα-
λαβεῖν καὶ τοὺς ἀφεῖναι κελεύοντας τὸν Πομπήιον·
ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐκ τῶν παρόντων, δεξαμένους 3
ἀποκτεῖναι. καὶ προσεπεῖπε τοῦ λόγου παυόμενος
ὅτι νεκρὸς οὐ δάκνει. προσθεμένου δὲ τῇ γνώμῃ τοῦ
συνεδρίου παράδειγμα τῶν ἀπίστων καὶ ἀπροσδοκή-
των ἔκειτο Πομπήιος Μάγνος, τῆς Θεοδότου ῥητο-
ρείας καὶ δεινότητος ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστὴς ἔλεγε
μεγαλαυχούμενος. ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἐπελθόντος Καί- 4
σαρος οἳ μὲν δίκας τινὺς ἀπώλλυντο κακοὶ κα-
κῶς, Θεόδοτος δὲ παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον
καὶ ἄπορον καὶ πλάνητα βίον ἐπιδανεισάμενος τότε
Βροῦτον ἐπιόντα τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ἀν-
αχθεὶς καὶ κολασθεὶς ὄνομα τοῦ θανάτου πλέον ἔσχεν
ἢ τοῦ βίου.

Κάσσιον δὲ Βροῦτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει, καὶ προσ- 34
ιόντι μετὰ τῶν φίλων ἀπήντησε· καὶ πᾶς ὁ στρατὸς
ὡπλισμένος αὐτοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγόρευ-
σεν. οἷα δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις καὶ φίλοις πολλοῖς
καὶ ἡγεμόσιν αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγγενομέ-
νων καὶ διαβολῶν, πρὶν ἕτερόν τι ποιεῖν, εὐθὺς ἐκ
πορείας καθ' αὑτοὺς ἐν οἰκήματι γενόμενοι κεκλει-
σμένων τῶν θυρῶν καὶ μηδενὸς παρόντος ἐχρῶντο
μέμψεσι πρῶτον, εἶτ' ἐλέγχοις καὶ κατηγορίαις. ἐκ δὲ 2
τούτου πρὸς δάκρυα καὶ παρρησίαν μετὰ πάθους ἐκ-

φερομένων θαυμάζοντες οἱ φίλοι τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς καὶ τὸν τόνον, ἔδεισαν μή τι ἐκ τούτου γένηται· προσελθεῖν δ' ἀπείρητο. Μάρκος δὲ Φαώνιος, ἐραστὴς γεγονὼς Κάτωνος, οὐ λόγῳ μᾶλλον ἢ φορᾷ τινὶ καὶ πάθει μανικῷ φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν εἴσω
3 πρὸς αὐτοὺς κωλυόμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν. ἀλλ' ἔργον ἦν ἐπιλαβέσθαι Φαωνίου πρὸς ὀτιοῦν ὀρούσαντος· σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι καὶ πρόχειρος, ἐπεὶ τό γε βουλευτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἑαυτὸν οὐδενὸς ἄξιον ἡγεῖτο, τῷ δὲ κυνικῷ τῆς παρρησίας πολλάκις ἀφῄρει τὴν χαλεπότητα, τὸ ἄκαιρον αὐτοῦ μετὰ παιδιᾶς δεχομένων. βίᾳ δὴ τότε τῶν παρόντων διωσάμενος τὰς θύρας εἰσῆλθε, μετὰ πλάσματος φωνῆς ἔπη περαίνων οἷς τὸν Νέστορα χρώμενον Ὅμηρος πεποίηκεν, "ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο"
4 καὶ τὰ ἑξῆς. ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσσιος ἐγέλασεν, ὁ δὲ Βροῦτος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἁπλόκυνα καὶ ψευδόκυνα προσαγορεύων. οὐ μὴν ἀλλὰ τότε τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους διαφορᾶς ποιησάμενοι πέρας εὐθὺς διελύθησαν, καὶ Κασσίου δεῖπνον παρέχοντος ἐκάλει τοὺς φίλους Βροῦτος. ἤδη δὲ κατακειμένων Φαώνιος ἦκε λελουμένος, μαρτυρομένου δὲ Βρούτου μὴ κεκλημένον αὐτὸν ἥκειν καὶ κελεύοντος ἀπάγειν ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω κλίνην, βίᾳ παρελθὼν εἰς τὴν μέσην κατεκλίθη· καὶ παιδιὰν ὁ πότος ἔσχεν οὐκ ἄχαριν οὐδ' ἀφιλόσοφον.

35 Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Βροῦτος ἄνδρα Ῥωμαῖον ἐστρατηγηκότα καὶ πεπιστευμένον ὑπ' αὐτοῦ, Λεύκιον Πέλλαν, Σαρδιανῶν κατηγορούντων ἐπὶ κλοπαῖς δημοσίᾳ καταγνοὺς ἠτίμωσε, καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσσιον οὐ μετρίως ἐλύπησεν· αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθέντας ἀδικήμασι δύο φι-

λους ἰδίᾳ νουθετήσας φανερῶς ἀφῆκε καὶ διετέλει χρώμενος. ὅθεν ἠτιᾶτο τὸν Βροῦτον ὡς ἄγαν ὄντα 2
νόμιμον καὶ δίκαιον ἐν καιρῷ πολιτείας δεομένῳ καὶ φιλανθρωπίας. ὃ δὲ τῶν εἰδῶν Μαρτίων ἐκέλευεν αὐτὸν μνημονεύειν ἐκείνων, ἐν αἷς Καίσαρι ἔκτειναν οὐκ αὐτὸν ἄγοντα καὶ φέροντα πάντας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἑτέρων δύναμιν ὄντα ταῦτα πρασσόντων· ὡς, εἴ 3
τις ἔστι πρόφασις καλὴ μεθ' ἧς ἀμελεῖται τὸ δίκαιον, ἄμεινον ἦν τοὺς Καίσαρος φίλους ὑπομένειν ἢ τοὺς ἑαυτῶν περιορᾶν ἀδικοῦντας· "ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρίας, ἀδικίας δὲ δόξα μετὰ κινδύνων ἡμῖν καὶ πόνων πρόσεστι."

Τοιαύτη μὲν ἡ τοῦ Βρούτου προαίρεσις ἦν· ἐπεὶ 36
δὲ διαβαίνειν ἐξ Ἀσίας ἔμελλον, λέγεται τῷ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γενέσθαι. φύσει μὲν γὰρ ἦν ἐπεγρήγορος ὁ ἀνὴρ καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγου χρόνου μόριον ἀσκήσει καὶ σωφροσύνῃ συνῆγεν, ἡμέρας μὲν οὐδέποτε κοιμώμενος, νύκτωρ δὲ τοσοῦτον ὅσον οὔτε τι πράττειν οὔτε τῷ διαλέγεσθαι πάντων ἀναπαυομένων παρεῖχε. τότε δὲ τοῦ πολέμου συνεστῶτος ἐν 2
χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὅλων πράξεις, καὶ τεταμένος τῇ φροντίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὁπηνίκα πρῶτον ἀφ' ἑσπέρας ἐπινυστάξειε τοῖς στρατιώταις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρῆτο τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ συνέλοι καὶ κατοικονομήσειε τὴν περὶ ταῦτα χρείαν, ἀνεγίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθεσαν ἑκατόνταρχοι καὶ χιλίαρχοι φοιτᾶν πρὸς αὐτόν. ὡς οὖν ἔμελλεν ἐξ Ἀσίας διαβι- 3
βάζειν τὸ στράτευμα, νὺξ μὲν ἦν βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν οὐ πάνυ λαμπρὸν ἡ σκηνή, πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπὴ κατεῖχεν. ὃ δὲ συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν ἔδοξεν αἰσθέσθαι τινὸς εἰσιόν-

τος. ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἴσοδον ὁρᾷ θεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλου σώματος καὶ φοβεροῦ, σω-
4 πῇ παρεστῶτος αὐτῷ. τολμήσας δ' ἐρέσθαι "τίς ποτ' ὢν" εἶπεν "ἀνθρώπων ἢ θεῶν ἢ τί βουλόμενος ἥκεις ὡς ἡμᾶς;" ὑποφθέγγεται δ' αὐτῷ τὸ φάσμα "ὁ σὸς ὦ Βροῦτε δαίμων κακός· ὄψει δέ με περὶ Φιλίπ-
37 πους." καὶ ὁ Βροῦτος οὐ διαταραχθείς "ὄψομαι" εἶ-πεν. ἀφανισθέντος δ' αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐκάλει· μήτε δ' ἀκοῦσαί τινα φωνὴν μήτ' ἰδεῖν ὄψιν φασκόν-των, τότε μὲν ἐπηγρύπνησεν, ἅμα δ' ἡμέρᾳ τραπόμε-νος πρὸς Κάσσιον ἔφραζε τὴν ὄψιν. ὁ δὲ τοῖς Ἐπι-κούρου λόγοις χρώμενος καὶ περὶ τούτων ἕδος ἔχων διαφέρεσθαι πρὸς τὸν Βροῦτον "ἡμέτερος οὗτος" εἶ-πεν "ὦ Βροῦτε λόγος, ὡς οὐ πάντα πάσχομεν ἀληθῶς οὐδ' ὁρῶμεν, ἀλλ' ὑγρὸν μέν τι χρῆμα καὶ ἀπατηλὸν ἡ αἴσθησις, ἔτι δ' ὀξυτέρα ἡ διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μεταβάλλειν ἀπ' οὐδενὸς ὑπάρχοντος ἐπὶ πᾶσαν
2 ἰδέαν. κηρῷ μὲν γὰρ ἔξωθεν ἡ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀν-θρώπου, τὸ πλαττόμενον καὶ τὸ πλάττον ἐχούσῃ τὸ αὐτό, ῥᾷστα ποικίλλειν αὐτὴν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυ-τῆς ὑπάρχει. δηλοῦσι δ' αἱ κατὰ τοὺς ὕπνους τροπαὶ τῶν ὀνείρων, ἃς τρέπεται τὸ φανταστικὸν ἐξ ἀρχῆς βραχείας παντοδαπὰ καὶ πάθη καὶ εἴδωλα γινόμενον. κινεῖσθαι δ' ἀεὶ πέφυκεν, κίνησις δ' αὐτῷ φαντασία
3 τις ἢ νόησις. σοὶ δὲ καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν διάνοιαν αἰωρεῖ καὶ παρατρέπει. δαίμονας δ' οὔτ' εἶναι πιθανὸν οὔτ' ὄντας ἀνθρώπων ἔχειν εἶδος ἢ φωνὴν ἢ δύναμιν εἰς ἡμᾶς διήκουσαν· ὡς ἔγωγ' ἂν ἐβουλόμην, ἵνα μὴ μόνον ὅπλοις καὶ ἵπποις καὶ ναυσὶ τοσαύταις ἀλλὰ καὶ θεῶν ἀρωγαῖς ἐπεθαρ-ροῦμεν, ὁσιωτάτων ἔργων καὶ καλλίστων ἡγεμόνες ὄντες."

Τοιούτοις μὲν ὁ Κάσσιος ἐπράυνε λόγοις τὸν Βροῦτον· ἐμβαινόντων δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας ἀστοὶ δύο συγκατασκήψαντες ὁμοῦ συνδιεκομίζοντο καὶ παρηκολούθουν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. ἐκεῖ δ' ἡμέρᾳ μιᾷ πρὸ τῆς μάχης ᾤχοντο ἀποπτάμενοι. 4

Τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν ἐν ποσὶν ἐθνῶν ἐτύγχανεν ὁ Βροῦτος ὑπήκοα πεποιημένος· εἰ δέ τις ἢ πόλις ἢ δυνάστης παρεῖτο, τότε πάντας προσαγόμενος μέχρι τῆς κατὰ Θάσον θαλάσσης προῆλθον. ἐκεῖ δὲ τῶν περὶ Νωρβανὸν ἐν τοῖς Στενοῖς λεγομένοις καὶ περὶ τὸ Σύμβολον στρατοπεδευόντων, περιελθόντες αὐτοὺς ἠνάγκασαν ἀποστῆναι καὶ προέσθαι τὰ χωρία. μικροῦ δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδέησαν, ὑπολειπομένου διὰ νόσον Καίσαρος, εἰ μὴ προσεβοήθησεν Ἀντώνιος ὀξύτητι θαυμαστῇ χρησάμενος, ὥστ' ἀπιστεῖν τοὺς περὶ Βροῦτον. ἦλθε δὲ Καῖσαρ ὕστερον ἡμέραις δέκα, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἐναντίον Βρούτου, Κασσίου δ' Ἀντώνιος. τὰ δ' ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέδων πεδία Ῥωμαῖοι κάμπους Φιλίππους καλοῦσι. καὶ μέγισται τότε Ῥωμαίων δυνάμεις ἀλλήλαις συνεφέροντο. πλήθει μὲν οὖν οὐ παρ' ὀλίγον ἐλείποντο τῶν περὶ Καίσαρα, κόσμῳ δ' ὅπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ἐξεφάνη τὸ Βρούτου στράτευμα· χρυσὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πλεῖστα τῶν ὅπλων καὶ ἄργυρος ἀφειδῶς καταχορηγηθείς, καίπερ εἰς τἆλλα τοῦ Βρούτου σώφρονι διαίτῃ καὶ κεκολασμένῃ χρῆσθαι τοὺς ἡγεμόνας ἐθίζοντος. τὸν δ' ἐν χερσὶ καὶ περὶ τὸ σῶμα πλοῦτον ᾤετό τι καὶ φρονήματος παρέχειν τοῖς φιλοτιμοτέροις, τοὺς δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχιμωτέρους ποιεῖν, ὥσπερ κτημάτων τῶν ὅπλων περιεχομένους. 38 2 3 4

39 Οἱ μὲν οὖν περὶ Καίσαρα καθαρμὸν ἐν τῷ χάρακι ποιησάμενοι μικρόν τι σίτου καὶ δραχμὰς κατ' ἄνδρα πέντε διένειμαν εἰς θυσίαν, οἱ δὲ περὶ Βροῦτον καταγνόντες αὐτῶν τῆς ἀπορίας ἢ μικρολογίας πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθρῳ τὸν στρατόν, ὥσπερ ἔθος ἐστίν, ἐκάθηραν, ἔπειθ' ἱερείων πλήθη κατὰ λόχους καὶ δραχμὰς ἑκάστῳ πεντήκοντα διαδόντες εὐνοίᾳ καὶ
2 προθυμίᾳ τῆς δυνάμεως πλέον εἶχον. οὐ μὴν ἀλλὰ σημεῖον ἐν τῷ καθαρμῷ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίῳ γενέσθαι· τὸν γὰρ στέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ῥαβδοῦχος προσήνεγκεν. λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἐν θέᾳ τινὶ καὶ πομπῇ χρυσῆν Κασσίου Νίκην διαφερο-
3 μένην πεσεῖν, ὀλισθόντος τοῦ φέροντος. ἔτι δ' ὄρνεά τε σαρκοφάγα πολλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ, καὶ μελισσῶν ὤφθησαν ἐσμοὶ συνιστάμενοι περὶ τόπον τινὰ τοῦ χάρακος ἐντός, ὃν ἐξεκλεισαν οἱ μάντεις ἀφοσιούμενοι τὴν δεισιδαιμονίαν ἀτρέμα καὶ τὸν Κάσσιον αὐτὸν ὑποφέρουσαν ἐκ τῶν Ἐπικούρου λόγων, τοὺς δὲ στρατιώτας παντάπασι
4 δεδουλωμένην. ὅθεν οὐδ' ἦν πρόθυμος διὰ μάχης ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τρίβειν ἠξίου χρόνῳ τὸν πόλεμον, ἐρρωμένους χρήμασιν, ὅπλων δὲ καὶ σωμάτων πλήθει λειπομένους. Βροῦτος δὲ καὶ πρότερον ἔσπευδε τῷ ταχίστῳ τῶν κινδύνων διακριθεὶς ἢ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν ἀναλαβεῖν ἢ πάντας ἀνθρώπους ἐνοχλουμένους δαπάναις καὶ στρα-
5 τείαις καὶ προστάγμασιν ἀπαλλάξαι κακῶν, καὶ τότε τοὺς περὶ αὐτὸν ἱππεῖς ὁρῶν ἐν τοῖς προάγωσι καὶ ταῖς ἀψιμαχίαις εὐημεροῦντας καὶ κρατοῦντας ἐξῆρτο τὸ φρόνημα. καί τινες αὐτομολίαι γενόμεναι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ διαβολαὶ καθ' ἑτέρων καὶ ὑπόνοιαι πολλοὺς τῶν Κασσίου φίλων μετέστησαν ἐν τῷ

συνεδρίῳ πρὸς Βροῦτον. εἷς δὲ τῶν Βρούτου φίλων 6
Ἀτίλιος ἠναντιοῦτο, τόν γε χειμῶνα περιμεῖναι κε-
λεύων· ἐρομένου δὲ τοῦ Βρούτου τίνι βελτίων ἔσε-
σθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτόν, "εἰ μηδέν" εἶπεν "ἄλλο,
πλείω βιώσομαι χρόνον." πρὸς τοῦτο Κάσσιος ἐδυσ-
χέρανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρουσεν οὐ μετρίως ὁ
Ἀτίλιος. ἐδέδοκτο δὴ μάχεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ.

Καὶ Βροῦτος μὲν ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς 40
φιλοσόφοις γενόμενος παρὰ τὸ δεῖπνον ἀνεπαύετο,
Κάσσιον δὲ Μεσσάλας φησὶ δειπνεῖν τε καθ' ἑαυτὸν
ὀλίγους τῶν συνήθων παραλαβόντα, καὶ σύννουν
ὁρᾶσθαι καὶ σωπηλόν, οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα· παυ-
σαμένου δὲ τοῦ δείπνου λαβόμενον τῆς χειρὸς αὐτοῦ
σφόδρα τοσοῦτον εἰπεῖν, ὥσπερ εἰώθει φιλοφρονού-
μενος, Ἑλληνικῇ φωνῇ "μαρτύρομαί σε, Μεσσάλα, 2
ταὐτὰ Πομπηίῳ Μάγνῳ πάσχειν, ἀναγκαζόμενος διὰ
μιᾶς μάχης ἀναρρῖψαι τὸν περὶ τῆς πατρίδος κύβον.
ἀγαθὴν μέντοι ψυχὴν ἔχομεν εἰς τὴν τύχην ἀφορῶν-
τες, ᾗ, κἂν βουλευσώμεθα κακῶς, ἀπιστεῖν οὐ δί-
καιον." ταῦτα εἰπόντα φησὶν ὁ Μεσσάλας τελευταῖα
πρὸς αὐτὸν ἀσπάσασθαι τὸν Κάσσιον, εἶναι δὲ κεκλη-
μένος εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπὶ δεῖπνον ὑπ' αὐτοῦ γενέ-
θλιον οὖσαν.

Ἅμα δ' ἡμέρᾳ προύκειτο μὲν τῷ Βρούτου χάρακι 3
καὶ τῷ Κασσίου σύμβολον ἀγῶνος φοινικοῦς χιτών,
αὐτοὶ δὲ συνῆλθον εἰς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων.
καὶ λέγει Κάσσιος "εἴη μὲν ὦ Βροῦτε νικᾶν καὶ συν-
εῖναι τὸν πάντα χρόνον ἀλλήλοις εὖ πράξαντας· ἐπεὶ
δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀδηλότατα καὶ τῆς
μάχης παρὰ γνώμην κριθείσης οὐ ῥᾴδιον αὖθις ἀλλή-
λους ἰδεῖν, τί γινώσκεις περὶ φυγῆς καὶ τελευτῆς;"
καὶ ὁ Βροῦτος ἀπεκρίνατο "νέος ὢν ἐγώ; Κάσσιε, καὶ 4

πραγμάτων ἄπειρος οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν φιλοσοφίᾳ λόγον ἀφῆκα μέγαν· ἠτιασάμην Κάτωνα διαχρησάμενον ἑαυτόν, ὡς οὐχ ὅσιον οὐδ' ἀνδρὸς ἔργον ὑποχωρεῖν τῷ δαίμονι καὶ μὴ δέχεσθαι τὸ συμπῖπτον ἀδεῶς
5 ἀλλ' ἀποδιδράσκειν. νυνὶ δ' ἀλλοῖος ἐν ταῖς τύχαις γίνομαι, καὶ Θεοῦ καλῶς τὰ παρόντα μὴ βραβεύσαντος οὐ δέομαι πάλιν ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν καὶ παρασκευάς, ἀλλ' ἀπαλλάξομαι τὴν τύχην ἐπαινῶν ⟨ὅτι⟩ Μαρτίαις εἰδοῖς δοὺς τῇ πατρίδι τὸν ἐμαυτοῦ βίον ἄλλον ἔζησα δι' ἐκείνην ἐλεύθερον καὶ ἔνδοξον." ἐπὶ τούτοις Κάσσιος ἐμειδίασε, καὶ τὸν Βροῦτον ἀσπασάμενος "ταῦτα" ἔφη "φρονοῦντες ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· ἢ γὰρ νικήσομεν ἢ νικῶντας οὐ φο-
6 βηθησόμεθα." μετὰ ταῦτα περὶ τάξεως αὐτοῖς λόγος ἐγένετο τῶν φίλων παρόντων, καὶ Βροῦτος ἠξίου Κάσσιον αὐτὸς ἡγεῖσθαι τοῦ δεξιοῦ κέρατος, ὃ δι' ἐμπειρίαν καὶ ἡλικίαν μᾶλλον ὄντο Καισίᾳ προσήκειν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο Κάσσιος ἔδωκε, καὶ τῶν ταγμάτων τὸ μαχιμώτατον ἔχοντα Μεσσάλαν ἐκέλευσεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καταστῆναι. καὶ Βροῦτος εὐθὺς ἐξῆγε τοὺς ἱππεῖς κεκοσμημένους διαπρεπῶς, καὶ τὸ πεζὸν οὐ σχολαίτερον παρενέβαλλεν.

41 Ἔτυχον δ' οἱ περὶ Ἀντώνιον ἀπὸ τῶν ἑλῶν, οἷς περιεστρατοπέδευον, ἐμβάλλοντες τάφρους εἰς τὸ πεδίον καὶ τὰς ἐπὶ θάλασσαν ὁδοὺς τοῦ Κασσίου περικόπτοντες. ἐφήδρευε δὲ Καῖσαρ, οὐ παρὼν αὐτὸς δι' ἀσθένειαν, ἀλλ' ἡ δύναμις, οὐ πάνυ μαχεῖσθαι προσδοκῶσα τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ μόνον ἐνδρομαῖς χρῆσθαι πρὸς τὰ ἔργα καὶ βέλεσιν ἐλαφροῖς καὶ θορύ-
2 βοις τοὺς ὀρύσσοντας ἐπιταράσσειν· καὶ τοῖς ἀντιτεταγμένοις οὐ προσέχοντες ἐθαύμαζον τὴν περὶ τὰς τάφρους κραυγὴν ἄσημον οὖσαν καὶ πολλὴν προσφε-

ρομένην. ἐν τούτῳ γραμματείων τε παρὰ Βρούτου
ταῖς ἡγεμόσι φοιτώντων, ἐν οἷς ἦν τὸ σύνθημα γε-
γραμμένον, αὐτοῦ τε παρεξιόντος ἵππῳ τὰ τάγματα
καὶ παραθαρρύνοντος, ὀλίγοι μὲν ἔφθασαν ἀκοῦσαι
τὸ σύνθημα παρεγγυώμενον, οἱ δὲ πλεῖστοι μὴ προσ-
μείναντες ὁρμῇ μιᾷ καὶ ἀλαλαγμῷ προσεφέροντο τοῖς
πολεμίοις. γενομένης δὲ δι' ἀταξίαν ταύτην ἀνωμα- 3
λίας καὶ διασπασμοῦ τῶν ταγμάτων τὸ Μεσσάλα
πρῶτον, εἶτα τὰ συνεζευγμένα παρήλλαττε τὸ Καί-
σαρος ἀριστερόν· καὶ βραχέα τῶν ἐσχάτων θιγόντες
καὶ καταβαλόντες οὐ πολλούς, ἀλλ' ὑπερκεράσαντες
ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ Καῖσαρ μέν, 4
ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἱστορεῖ, τῶν φίλων
τινὸς Ἀρτωρίου Μάρκου καθ' ὕπνον ἰδόντος ὄψιν
κελεύουσαν ἐκστῆναι Καίσαρα καὶ μετελθεῖν ἐκ τοῦ
χάρακος, ἔφθασε μικρὸν ὑπεκκομισθεὶς ἑδοξέ τε τε-
θνάναι· τὸ γὰρ φορεῖον κενὸν ἀκοντίοις καὶ ὑσσοῖς
βάλλοντες διήλασαν. ἦν δὲ φόνος ἐν τῷ στρατοπέδῳ
τῶν ἀλισκομένων, καὶ δισχίλιοι Λακεδαιμονίων ἥκον-
τες ἐπίκουροι νεωστὶ συγκατεκόπησαν.

Οἱ δὲ μὴ κυκλωσάμενοι τοὺς Καίσαρος ἀλλὰ συμ- 42
πεσόντες ῥᾳδίως μὲν ἀπετρέψαντο τεταραγμένους,
καὶ διέφθειραν ἐν χεροῖν τρία τάγματα, καὶ συνεισέ-
πεσον εἰς τὸ στρατόπεδον τοῖς φεύγουσιν ὑπὸ ῥύμης
τοῦ κρατεῖν συνενεχθέντες, μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντες τὸν
Βροῦτον· ὃ δ' οὐ συνεῖδον οἱ νικῶντες, ἐδείκνυε τοῖς
ἡττημένοις ὁ καιρός. εἰς γὰρ τὰ γυμνὰ καὶ παραρρη- 2
γνύμενα τῆς ἐναντίας φάλαγγος, ᾗ τὸ δεξιὸν ἀπεσπά-
σθη πρὸς τὴν δίωξιν, ὡσάμενοι τὸ μὲν μέσον οὐκ
ἐξέωσαν, ἀλλ' ἀγῶνι μεγάλῳ συνείχοντο, τὸ δ' εὐώνυ-
μον ἀταξίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ τῶν γενομένων ἐτρέψαντο
καὶ καταδιώξαντες εἰς τὸν χάρακα διεπόρθουν οὐδε-

3 τέρου τῶν αὐτοκρατόρων παρόντος. Ἀντώνιός τε γάρ, ὡς φασίν, ἐκκλίνας ἐν ἀρχῇ τὴν ἔφοδον εἰς τὸ ἕλος ἀνεχώρησε, καὶ Καῖσαρ οὐδαμοῦ φανερὸς ἦν ἐκπεσὼν τοῦ χάρακος, ἀλλὰ Βρούτῳ τινὲς ὡς ἀνῃρηκότες αὐτὸν ἐπεδείκνυον ἡμαγμένα τὰ ξίφη, φράζοντες ἰδέαν ἣν εἶχε καὶ ἡλικίαν. ἤδη δὲ τὸ μέσον ἐξεώκει φόνῳ πολλῷ τοὺς ἀντιτεταγμένους, καὶ παντελῶς ἐδόκει κρατεῖν ὁ Βροῦτος, ὥσπερ ὁ Κάσσιος κρατεῖ-
4 σθαι. καὶ τοῦτο μόνον αὐτῶν διέφθειρε τὰ πράγματα, τοῦ μὲν ὡς νικῶντι Κασσίῳ μὴ βοηθήσαντος, τοῦ δὲ Βροῦτον ὡς ἀπολωλότα μὴ περιμείναντος, ἐπεὶ τῆς γε νίκης ὅρον ὁ Μεσσάλας τίθεται τὸ τρεῖς ἀετοὺς καὶ πολλὰ σημεῖα λαβεῖν τῶν πολεμίων, ἐκείνους δὲ μηδέν. ἀναχωρῶν δ' ὁ Βροῦτος ἤδη διαπεπορθημένων τῶν Καίσαρος ἐθαύμασε τὸ Κασσίου στρατήγιον οὐχ ὁρῶν ὑψηλόν, ὥσπερ εἰώθει, περιφαινόμενον, οὐδὲ ταῖλλα κατὰ χώραν· ἐρήριπτο γὰρ εὐθὺς τὰ πλεῖστα καὶ κατέσπαστο τῶν πολεμίων
5 ἐμπεσόντων. ἀλλ' οἱ δοκοῦντες ὀξύτερον βλέπειν τῶν ἑταίρων ἔφραζον αὐτῷ πολλὰ μὲν ὁρᾶν κράνη λάμποντα, πολλοὺς δ' ἀργυροῦς θυρεοὺς ἐν τῷ χάρακι τοῦ Κασσίου διαφερομένους· οὔκουν δοκεῖν αὐτοῖς οὔτ' ἀριθμὸν οὔθ' ὁπλισμὸν εἶναι τῶν ἀπολελειμμένων φυλάκων· οὐ μὴν οὐδὲ πλῆθος ἐπέκεινα φαίνεσθαι νεκρῶν ὅσον εἰκὸς ἦν νενικημένων κατὰ
6 κράτος ταγμάτων τοσούτων. ταῦτα πρῶτον ἔννοιαν παρέστησε τῷ Βρούτῳ τοῦ συμπτώματος, καὶ καταλιπὼν φρουρὰν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων ἀνεκαλεῖτο τοὺς διώκοντας καὶ συνῆγεν ὡς Κασσίῳ βοηθήσων.

43 Ἐπέπρακτο δ' οὕτω τὰ κατ' αὐτόν. οὔτε τὴν πρώτην ἐκδρομὴν τῶν περὶ Βροῦτον ἠδέως εἶδεν ἄνευ

συνθήματος καὶ προστάγματος γενομένην, οὗθ' ὅτε κρατοῦντες εὐθὺς ὥρμησαν ἐφ' ἁρπαγὴν καὶ ὠφέλειαν τοῦ περιέναι καὶ κυκλοῦσθαι τοὺς πολεμίους ἀμελήσαντες, ἤρεσκεν αὐτῷ τὰ πραττόμενα. μελλήσαι δέ τινι καὶ διατριβῇ μᾶλλον ἢ προθυμίᾳ καὶ λογισμῷ στρατηγῶν ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ τῶν πολεμίων περιελαμβάνετο, καὶ τῶν ἱππέων εὐθὺς ἀπορραγέντων φυγῇ πρὸς τὴν θάλασσαν ὁρῶν καὶ τοὺς πεζοὺς ἐνδιδόντας ἐπειρᾶτο κατέχειν καὶ παρακαλεῖν. ἑνὸς δὲ σημειοφόρου φεύγοντος ἀφαρπάσας τὸ σημεῖον ἔπηξε πρὸ τῶν ποδῶν, μηδὲ τῶν περὶ τὸ σῶμα τεταγμένων αὐτοῦ προθύμως ἔτι συμμενόντων. οὕτω δὴ βιασθεὶς ἀνεχώρησε μετ' ὀλίγων ἐπὶ λόφον ἔχοντα πρὸς τὸ πεδίον σκοπάς. ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν κατεῖδεν ἢ μόλις τὸν χάρακα πορθούμενον (ἦν γὰρ ἀσθενὴς τὴν ὄψιν), οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἱππέας ἑώρων πολλοὺς προσελαύνοντας, οὓς ὁ Βροῦτος ἔπεμψεν. εἴκασε δ' ὁ Κάσσιος πολεμίους εἶναι καὶ διώκειν ἐπ' αὐτόν. ὅμως δὲ τῶν παρόντων ἕνα Τιτίνιον ἀπέστειλε κατοψόμενον. οὗτος οὐκ ἔλαθε τοὺς ἱππέας προσιών, ἀλλ' ὡς εἶδον ἄνδρα φίλον καὶ Κασσίῳ πιστόν, ἀλαλάξαντες ὑφ' ἡδονῆς οἱ μὲν συνήθεις ἡσπάζοντό τε καὶ ἐδεξιοῦντο κατακηδῶντες ἀπὸ τῶν ἵππων, οἱ δ' ἄλλοι περὶ αὐτὸν ἐν κύκλῳ περιελαύνοντες ἅμα παιᾶνι καὶ πατάγῳ διὰ χαρᾶς ἀμετρίαν τὸ μέγιστον ἀπειργάσαντο κακόν. ἔδοξε γὰρ ὁ Κάσσιος ἀληθῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἕχεσθαι τὸν Τιτίνιον, καὶ τοῦτο δὴ φήσας "φιλοψυχοῦντες ἀνεμείναμεν ἄνδρα φίλον ἁρπαζόμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἰδεῖν" ἀπεχώρησεν εἴς τινα σκηνὴν ἔρημον, ἕνα τῶν ἀπελευθέρων ἐφελκυσάμενος Πίνδαρον, ὃν ἐκ τῶν κατὰ Κράσσον ἀτυχημάτων ἐπὶ ταύτην εἶχε τὴν ἀνάγκην ὑφ' αὐτοῦ παρεσκευασμέ-

6 νον. ἀλλὰ Πάρθους μὲν διέφυγε, τότε δὲ τὰς χλαμύδας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναγαγὼν καὶ γυμνώσας τὸν τράχηλον ἀποκόψαι παρέσχεν· εὑρέθη γὰρ ἡ κεφαλὴ δίχα τοῦ σώματος. τὸν δὲ Πίνδαρον οὐδεὶς εἶδεν ἀνθρώπων μετὰ τὸν φόνον, ἐξ οὗ καὶ παρέσχεν ἑνίοις
7 δόξαν ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα μὴ κελευσθείς. ὀλίγῳ δ' ὕστερον οἵ θ' ἑπόπεῖς ἐγένοντο φανεροί, καὶ Τιτίνιος ἐστεφανωμένος ὑπ' αὐτῶν ἀνῆει πρὸς Κάσσιον. ὡς δὲ κλαυθμῷ καὶ βοῇ τῶν φίλων ὀδυρομένων καὶ δυσφορούντων ἤγνω τὸ πάθος τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἐσπάσατο τὸ ξίφος καὶ πολλὰ κακίσας τῆς
44 βραδυτῆτος ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν. Βροῦτος δὲ τὴν μὲν ἧτταν ἐγνωκὼς τοῦ Κασσίου προσήλαυνε, τὸν δὲ θάνατον ἐγγὺς ἤδη τοῦ χάρακος ἤκουσεν. καὶ τὸ μὲν σῶμα περικλαύσας, καὶ προσαγορεύσας ἕσχατον ἄνδρα Ῥωμαίων τὸν Κάσσιον ὡς οὐκέτι τῇ πόλει τηλικούτου φρονήματος ἐγγενέσθαι
2 δυναμένου, περιέστειλε καὶ ἀπέπεμψεν εἰς Θάσον, ὡς μὴ σύγχυσιν αὐτόθι παράσχοι κηδευόμενον· αὐτὸς δὲ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν παρεμυθήσατο, καὶ πάντων ὁρῶν ἀπεστερημένους τῶν ἀναγκαίων ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα δισχιλίας δραχμὰς ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων. οἳ δὲ πρός τε τοὺς λόγους ἀνεθάρρησαν αὐτοῦ καὶ τῆς δωρεᾶς ἐθαύμασαν τὸ μέγεθος· καὶ μετὰ βοῆς προύπεμψαν ἀπιόντα, μεγαλύνοντες ὡς
3 μόνον ἀήττητον ἐν τῇ μάχῃ τῶν τε σφάγων αὐτοκρατόρων γεγενημένον. ἐμαρτύρει δὲ τὸ ἔργον ὅτι τῇ μάχῃ περιέσεσθαι καλῶς ἐπίστευεν· ὀλίγοις γὰρ τάγμασιν ἅπαντας ἐτρέψατο τοὺς ἀντιστάντας. εἰ δὲ πᾶσιν ἐχρήσατο πρὸς τὴν μάχην καὶ μὴ παρελθόντος οἱ πλεῖστοι τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὰ τῶν πολεμίων ὥρμησαν, οὐδὲν ἂν ἐδόκει μέρος αὐτῶν ἀπολιπεῖν ἀήττητον.

Ἔπεσον δὲ τούτων μὲν ὀκτακισχίλιοι σὺν τοῖς στρατευομένοις οἰκέταις, οὓς Βρίγας ὁ Βροῦτος ὠνόμαζε· τῶν δ' ἐναντίων Μεσσάλας φησὶν οἴεσθαι πλείους ἢ διπλασίους. διὸ καὶ μᾶλλον ἠθύμουν ἐκεῖνοι πρὶν ἢ Κασσίου θεράπων ὄνομα Δημήτριος ἀφίκετο πρὸς Ἀντώνιον, ἐσπέρας εὐθὺς ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τὰς χλαμύδας λαβὼν καὶ τὸ ξίφος. ὧν κομισθέντων θῦ- 2
τως ἐθάρρησαν ὥστε ἅμ' ἡμέρᾳ προάγειν ὡπλισμένην ἐπὶ μάχῃ τὴν δύναμιν. Βρούτῳ δὲ τῶν στρατοπέδων ἑκατέρου σαλεύοντος ἐπισφαλῶς (τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ καταπεπλησμένον αἰχμαλώτων ἐδεῖτο φυλακῆς ἀκριβοῦς, τὸ δὲ Κασσίου τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρχοντος οὐ ῥᾳδίως ἔφερεν, ἀλλὰ καὶ φθόνου τι καὶ μίσους ἠττημένοις ἐνῆν αὐτοῖς πρὸς τὸ νενικηκός), ὁπλίσαι μὲν ἔδοξε τὸ στράτευμα, μάχης δ' ἀπέσχετο. τῶν δ' αἰχμαλώτων τὸ μὲν δουλικὸν πλῆθος ἐνειλού- 3
μενον ὑπόπτως τοῖς ὅπλοις ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι, τῶν δ' ἐλευθέρων τοὺς μὲν ἀπέλυε φάσκων ὑπὸ τῶν πολεμίων μᾶλλον ἠλωκέναι αὐτοὺς καὶ παρ' ἐκείνοις αἰχμαλώτους εἶναι καὶ δούλους, παρ' αὑτῷ δ' ἐλευθέρους καὶ πολίτας· ὡς δὲ τοὺς φίλους ἐώρα καὶ τοὺς ἡγεμόνας ἀδιαλλάκτως ἔχοντας, ἀποκρύπτων καὶ 4
συνεκπέμπων ἔσωζεν. ἦν δέ τις Ἰόλυμνιος μῖμος καὶ Σακουλίων γελωτοποιὸς ἡλωκότες, οὓς ἐν οὐδενὶ λόγῳ τιθεμένου τοῦ Βρούτου προσάγοντες οἱ φίλοι κατηγόρουν ὡς οὐδὲ νῦν τοῦ λέγειν καὶ σκώπτειν πρὸς ὕβριν αὐτῶν ἀπεχομένους. ἐπεὶ δὲ Βροῦτος μὲν ἐσίγα πρὸς ἑτέραις ὢν φροντίσι, Μεσσάλας δὲ Κορβίνος ἐδικαίου πληγαῖς κολασθέντας ἐπὶ σκηνῆς γυμνοὺς ἀποδοθῆναι τοῖς στρατηγοῖς τῶν πολεμίων, ὅπως εἰδῶσιν οἷων δέονται στρατευόμενοι συμποτῶν καὶ συνήθων, ἔνιοι μὲν τῶν παρόντων ἐγέλασαν, 5

Πόπλιος δὲ Κάσκας ὁ πρῶτος Καίσαρα πατάξας "οὐ καλῶς" ἔφη "τεθνηκότι Κασσίῳ παίζοντες καὶ γελωτοποιοῦντες ἐναγίζομεν· σὺ δ" εἶπεν "ὦ Βροῦτε δείξεις ὅπως ἔχεις μνήμης πρὸς τὸν στρατηγόν, ἢ κολάσας ἢ φυλάξας τοὺς χλευασομένους καὶ κακῶς
6 ἐροῦντας αὐτόν." πρὸς τοῦτο Βροῦτος εὖ μάλα δυσχεράνας "τί οὖν" εἶπεν "ἐμοῦ πυνθάνεσθε, Κάσκα, καὶ οὐ πράττετε τὸ δόξαν ὑμῖν;" ταύτην ἐκεῖνοι τὴν ἀπόκρισιν συγκατάθεσιν ποιησάμενοι κατὰ τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων, διέφθειραν αὐτοὺς ἀπαγαγόντες.

46 [1]Ἐκ τούτου τὴν δωρεὰν ἀπέδωκε τοῖς στρατιώταις, καὶ μικρὰ μεμψάμενος ἐπὶ τῷ τὸ σύνθημα μὴ λαβόντας ἄνευ παραγγέλματος ἀτακτότερον ἐναλέσθαι τοῖς πολεμίοις ὑπέσχετο καλῶς ἀγωνισαμένοις δύο πόλεις εἰς ἁρπαγὴν καὶ ὠφέλειαν ἀνήσειν, Θεσσαλονίκην καὶ
2 Λακεδαίμονα. τοῦτο τῷ Βρούτου βίῳ μόνον ἔνεστι τῶν ἐγκλημάτων ἀναπολόγητον, εἰ καὶ πολὺ τούτων δεινότερα νικητήρια τοῖς στρατευομένοις Ἀντώνιος καὶ Καῖσαρ ἐξέτισαν, ὀλίγου δεῖν πάσης Ἰταλίας τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας ἐξελάσαντες, ἵνα χώραν ἐκεῖνοι
3 καὶ πόλεις τὰς μὴ προσηκούσας λάβωσιν. ἀλλὰ τούτοις μὲν ἄρχειν καὶ κρατεῖν ὑπέκειτο τοῦ πολέμου τέλος, Βρούτῳ δὲ διὰ δόξαν ἀρετῆς οὔτε νικᾶν οὔτε σώζεσθαι συνεχωρεῖτο παρὰ τῶν πολλῶν ἢ μετὰ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου, καὶ ταῦτα Κασσίου τεθνηκότος, ὃς αἰτίαν εἶχε καὶ Βροῦτον ἐνάγειν εἰς ἕνια τῶν βι-
4 αιοτέρων. ἀλλ' ὥσπερ ἐν πλῷ πηδαλίου συντριβέντος ἕτερα ξύλα προσηλοῦν καὶ προσαρμόττειν ἐπιχειροῦσιν, οὐκ εὖ μὲν ἀναγκαῖα δέ, μαχόμενοι πρὸς τὴν χρείαν, οὕτω Βροῦτος ἐν δυνάμει τοσαύτῃ καὶ μετεώροις πράγμασιν οὐκ ἔχων ἰσορροποῦντα στρα-

τηγὸν ἠναγκάζετο χρῆσθαι τοῖς παροῦσι καὶ πολλὰ πράσσειν καὶ λέγειν τῶν ἐκείνοις δοκούντων. ἐδόκει δ' ὅσα τοὺς Κασσίου στρατιώτας ᾤοντο βελτίους παρέξειν· δυσμεταχείριστοι γὰρ ἦσαν, ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ δι' ἀναρχίαν θρασυνόμενοι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους διὰ τὴν ἧτταν ἀποδειλιῶντες.

Οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶχε τὰ πράγματα τοῖς περὶ Καί- 47
σαρα καὶ Ἀντώνιον, ἀγορᾷ τε χρωμένοις ἀναγκαίᾳ καὶ διὰ κοιλότητα τοῦ στρατοπέδου χειμῶνα μοχθηρὸν προσδοκῶσιν· εἱλούμενοι γὰρ πρὸς ἕλεσι καὶ μετὰ τὴν μάχην ὄμβρων φθινοπωρινῶν ἐπιγενομένων πηλοῦ κατεπίμπλαντο τὰς σκηνὰς καὶ ὕδατος παραχρῆμα πηγνυμένου διὰ ψῦχος. ἐν τούτῳ δ' οὖ- 2
σιν αὐτοῖς ἦκεν ἀγγελία περὶ τῆς κατὰ θάλατταν γενομένης ἀτυχίας περὶ τὴν στρατιάν· ἐξ Ἰταλίας γὰρ πολλὴν κομιζομένην παρὰ Καίσαρος αἱ Βρούτου νῆες ἐπιπεσοῦσαι διέφθειραν, ὧν ὀλίγοι παντάπασι τοὺς πολεμίους διαφυγόντες ὑπὸ λιμοῦ τῶν ἱστίων καὶ τῶν σχοινίων ἐσθίοντες διεγένοντο. ταῦτ' ἀκούσαντες ἔσπευδον διὰ μάχης κριθῆναι πρὶν αἰσθέσθαι τὸν Βροῦτον ὅσον αὐτῷ γέγονεν εὐτυχίας· καὶ γὰρ ἡμέρᾳ μιᾷ συνέβη τόν τε κατὰ γῆν ἅμα καὶ τὸν κατὰ θάλατταν ἀγῶνα κριθῆναι. τύχῃ δέ τινι μᾶλλον ἢ κακίᾳ 3
τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἡγεμόνων ἠγνόησε τὸ κατόρθωμα Βροῦτος ἡμερῶν εἴκοσι διαγενομένων· οὐ γὰρ ἂν εἰς δευτέραν μάχην προῆλθε, τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῇ στρατιᾷ παρεσκευασμένος εἰς πολὺν χρόνον, ἐν καλῷ δὲ τῆς χώρας ἱδρυμένος, ὥστε καὶ χειμῶνος ἀπαθὲς καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους δυσεκβίαστον ἔχειν τὸ στρατόπεδον, τῷ δὲ κρατεῖν βεβαίως τῆς θαλάττης καὶ νενικηκέναι πεζῇ τὸ καθ' αὑτὸν ἐπ' ἐλπίδων μεγάλων καὶ φρονήματος γεγονώς. ἀλλὰ τῶν πραγμάτων, ὡς 4

ἔοικεν, οὐκέτι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν ἀλλὰ μοναρχίας δεομένων, ὁ θεὸς ἐξάγειν καὶ μεταστῆσαι τὸν μόνον ἐμποδὼν ὄντα τῷ κρατεῖν δυναμένῳ βουλόμενος ἀπέκρυψε τὴν τύχην ἐκείνην, καίπερ ἐγγυτάτω τοῦ μὴ λαθεῖν τὸν Βροῦτον ἀφικομένην· μέλλοντος γὰρ αὐτοῦ μάχεσθαι πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὀψὲ Κλώδιός τις ἐκ τῶν πολεμίων αὐτόμολος ἦκεν, ἀγγέλλων ὅτι διεφθαρμένον ἠσθημένοι τὸν στόλον οἱ περὶ Καί-
5 σαρα σπεύδουσι διαγωνίσασθαι. ταῦτα λέγων ὁ ἄνθρωπος οὐκ εἶχε πίστιν οὐδ' εἰς ὄψιν ἦλθε τῷ Βρούτῳ, καταφρονηθεὶς παντάπασιν ὡς μηδὲν ἀκηκοὼς ὑγιὲς ἢ τὰ ψευδῆ πρὸς χάριν ἀπαγγέλλων,

48 Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ νυκτὶ πάλιν φασὶν εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὸ φάσμα τῷ Βρούτῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιδειξάμενον ὄψιν οὐδὲν εἰπεῖν ἀλλ' οἴχεσθαι. Πόπλιος δὲ Βολούμνιος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ συνεστρατευμένος ἀπ' ἀρχῆς Βρούτῳ, τοῦτο μὲν οὐ λέγει τὸ σημεῖον, μελισσῶν δέ φησι τὸν πρῶτον ἀετὸν ἀνάπλεων γενέσθαι, καὶ τῶν ταξιάρχων τινὸς ἀπ' αὐτομάτου τὸν βραχίονα μύρον ῥόδινον ἐξανθεῖν, καὶ πολλάκις ἐξα-
2 λείφοντας καὶ ἀπομάττοντας μηδὲν περαίνειν. καὶ πρὸ τῆς μάχης αὐτῆς ἀετοὺς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοις ἐν μεταιχμίῳ τῶν στρατοπέδων μάχεσθαι, καὶ σιγὴν ἄπιστον ἔχειν τὸ πεδίον θεωμένων ἁπάντων, εἶξαι δὲ καὶ φυγεῖν τὸν κατὰ Βροῦτον. ὁ δ' Αἰθίοψ περιβόητος γέγονεν ὁ τῆς πύλης ἀνοιχθείσης ἀπαντήσας τῷ φέροντι τὸν ἀετὸν καὶ κατακοπεὶς ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισαμένων.

49 Προαγαγὼν δὲ τὴν φάλαγγα καὶ καταστήσας ἐναντίαν τοῖς πολεμίοις ἐπεῖχε πολὺν χρόνον· ὑποψίαι γὰρ αὐτῷ καὶ μηνύσεις κατὰ τινῶν προσέπιπτον ἐπισκοποῦντι τὸ στράτευμα, καὶ τοὺς ἱππέας ἐώρα μά-

χης ἄρχειν οὐ πάνυ προθύμους ὄντας, ἀλλ' ἀεὶ προσμένοντας τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. εἶτ' ἐξαίφνης ἀνὴρ 2
πολεμικὸς καὶ τετιμημένος ἐπ' ἀνδρείᾳ διαπρεπῶς
παρὰ τὸν Βροῦτον αὐτὸν ἐξιππασάμενος μεταβάλλεται πρὸς τοὺς πολεμίους· Καμουλᾶτος δ' ἐκαλεῖτο.
τοῦτον ἰδὼν ὁ Βροῦτος ἤλγησεν ἰσχυρῶς, καὶ τὰ μὲν
ὑπ' ὀργῆς τὰ δὲ φόβῳ μείζονος μεταβολῆς καὶ προδοσίας εὐθὺς ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἦγεν, εἰς ὥραν ἑνάτην
τοῦ ἡλίου καταφερομένου. καὶ τῷ μὲν καθ' αὑτὸν 3
ἐκράτησε μέρει καὶ προῆλθεν ὑποχωροῦντι τῷ ἀριστερῷ τῶν πολεμίων ἐγκείμενος· καὶ συνεπέρωσαν
οἱ ἱππεῖς ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμβαλόντες τεταραγμένοις· τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυκλωθείη, τῶν ἡγεμόνων ἀντιπαρεξαγόντων, πλήθει δὲ λειπόμενον,
διεσπᾶτο μέσον καὶ γινόμενον ἀσθενὲς οὐκ ἀντεῖχε
τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἔφυγε πρῶτον. οἱ δὲ τοῦτο δια- 4
κόψαντες εὐθὺς ἐκυκλοῦντο τὸν Βροῦτον, αὐτὸν μὲν
ὅσα καὶ στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρετῆς ἔργα
καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ παρὰ τὰ δεινὰ πρὸς τὸ νικᾶν
ἀποδεικνύμενον, ᾧ δὲ πλέον ἔσχε τῇ προτέρᾳ μάχῃ,
τούτῳ βλαπτόμενον· τῶν μὲν γὰρ πολεμίων τὸ νικηθὲν εὐθὺς ἀπολόλει τότε, τῶν δὲ Κασσίου τραπέντων ὀλίγοι διεφθάρησαν, οἱ δὲ σωζόμενοι τῷ
προηττῆσθαι περιδεεῖς ὄντες ἀνέπλησαν ἀθυμίας καὶ
ταραχῆς τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος. ἐνταῦθα καὶ 5
Μάρκος ὁ Κάτωνος υἱὸς ἐν τοῖς ἀρίστοις καὶ γενναιοτάτοις τῶν νέων μαχόμενος καὶ καταπονούμενος οὐκ
ἔφυγεν οὐδ' εἶξεν, ἀλλὰ χρώμενός τε τῇ χειρὶ καὶ
φράζων ὅστις εἴη, καὶ πατρόθεν ὀνομάζων, ἔπεσεν
ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῶν πολεμίων. ἔπιπτον δὲ καὶ
τῶν ἄλλων οἱ κράτιστοι τοῦ Βρούτου προκινδυνεύοντες.

50 Ἦν δέ τις Λουκίλιος, ἀνὴρ ἀγαθός, ἐν τοῖς ἑταίροις. οὗτος ὁρῶν βαρβάρους τινὰς ἱππέας ἐν τῇ διώξει τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα ποιουμένους λόγον, ἐλαύνοντας δὲ ῥύδην ἐπὶ τὸν Βροῦτον, ἔγνω παρακινδυνεύσας ἐμποδὼν αὐτοῖς γενέσθαι, καὶ μικρὸν ὑπολειφθεὶς αὐτὸς ἔφη Βροῦτος εἶναι· καὶ πιθανὸς ἦν πρὸς Ἀντώνιον δεόμενος ἄγειν ἑαυτόν, ὡς Καί-
2 σαρα δεδοικὼς ἐκείνῳ δὲ θαρρῶν. οἱ δ' ἀσπασάμενοι τὸ εὕρημα καὶ τύχῃ τινὶ θαυμαστῇ κεχρῆσθαι νομίζοντες ἦγον τὸν ἄνδρα σκότους ἤδη, προπέμψαντες ἐξ αὐτῶν τινὰς ἀγγέλους παρὰ τὸν Ἀντώνιον. αὐτός τ' οὖν ἡσθεὶς ἀπήντα τοῖς ἄγουσι, καὶ τῶν ἄλλων οἱ πυνθανόμενοι ζῶντα Βροῦτον κομίζεσθαι συνετρόχαζον, οἱ μὲν ἐλεεινὸν ἡγούμενοι τῆς τύχης, οἱ δὲ τῆς
3 δόξης ἀνάξιον, ἄγραν βαρβάρων ὑπὸ φιλοψυχίας γενόμενον. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀντώνιος ὑπέστη διαπορῶν ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βροῦτον, ὁ δὲ Λουκίλιος προσαχθεὶς μάλα τεθαρρηκώς "Μάρκον μέν" εἶπεν "Ἀντώνιε Βροῦτον οὐδεὶς ἕρπκεν οὐδ' ἂν ἕλοι πολέμιος· μὴ τοσοῦτον ἡ τύχη κρατήσειε τῆς
4 ἀρετῆς. ἀλλ' ἐκεῖνος εὑρεθήσεται ζῶν ἢ που καὶ νεκρὸς ἀξίως κείμενος ἑαυτοῦ. ἐγὼ δὲ τοὺς σοὺς στρατιώτας παρακρουσάμενος ἦκω, παθεῖν οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ τῶν ἀνηκέστων παραιτούμενος." ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Λουκιλίου καὶ πάντων ἐκπλαγέντων Ἀντώνιος πρὸς τοὺς κομίσαντας αὐτὸν ἀποβλέψας "ἦ που
5 καλεπῶς" εἶπεν "ὦ συστρατιῶται φέρετε τῇ ἁμαρτίᾳ περιυβρίσθαι δοκοῦντες. ἀλλ' εὖ ἴστε κρείττονα τῆς ζητουμένης ἄγρας ἡρηκότες· πολέμιον γὰρ ζητοῦντες ἥκετε φίλον ἡμῖν κομίζοντες, ὡς ἐγὼ Βρούτῳ μὲν οὐκ οἶδα μὰ τοὺς θεοὺς ὅ τι ἂν ἐχρησάμην ζῶντι, τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυγχάνοιμι μᾶλλον ἢ

πολεμίων." ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὸν Λουκίλιον ἀσπασάμενος τότε μὲν ἐνὶ τῶν φίλων συνέστησεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πιστῷ καὶ βεβαίῳ διετέλεσεν.

Βροῦτος δὲ διαβάς τι ῥεῖθρον ὑλῶδες καὶ παράκρημνον ἤδη σκότους ὄντος οὐ πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν τόπῳ κοίλῳ καὶ πέτραν ἔχοντι μεγάλην προκειμένην καθίσας, ὀλίγων περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄντων, πρῶτα μὲν ἀποβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀστέρων ὄντα μεστὸν ἀνεφθέγξατο δύο στίχους, ὧν τὸν ἕτερον Ὀλούμνιος ἀνέγραψε, "Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν," τοῦ δ' ἑτέρου φησὶν ἐπιλαθέσθαι· μετὰ δὲ μικρὸν τῶν ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτοῦ πεσόντων ἑταίρων ἕκαστον ὀνομάζων μάλιστα τῇ Φλαβίου μνήμῃ καὶ τῇ Λαβεῶνος ἐπεστέναξεν. ἦν δ' αὐτοῦ πρεσβευτὴς ὁ Λαβεών, ὁ δὲ Φλάβιος ἔπαρχος τῶν τεχνιτῶν. ἐν τούτῳ δέ τις αὐτός τε διψήσας καὶ τὸν Βροῦτον ὁρῶν ὁμοίως ἔχοντα λαβὼν κράνος ἐπὶ τὸν ποταμὸν κατέδραμε. ψόφου δὲ κατὰ θάτερα προσπεσόντος Ὀλούμνιος προῆλθε κατοψόμενος, καὶ σὺν αὐτῷ Λάρδανος ὁ ὑπασπιστής. ἐπανελθόντες δὲ μετὰ μικρὸν ἠρώτησαν περὶ τοῦ πόματος. ἠνικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας ὁ Βροῦτος πρὸς τὸν Ὀλούμνιον "ἐκπέποται" εἶπεν, "ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κομισθήσεται." πεμφθεὶς δ' ὁ αὐτὸς ἐκινδύνευσεν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἁλῶναι καὶ μόλις ἐσώθη τετρωμένος. εἰκάζοντι δ' αὐτῷ μὴ πολλοὺς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι Στατύλλιος ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπαισάμενος (ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν) κατόψεσθαι τὸ στρατόπεδον, καὶ πυρσὸν ἄρας ἅπερ εὗρε τἀκεῖ σωζόμενα, πάλιν ἀφίξεσθαι πρὸς αὐτόν. ὁ μὲν οὖν πυρσὸς ἤρθη τοῦ Στατυλλίου παρελθόντος εἰς τὸ στρατόπεδον, ὡς δ' οὐκ

51

2

3

4

ἐπανῄει χρόνῳ πολλῷ Βροῦτος εἶπεν "ἂν ζῇ Στατύλλιος, ἀφίξεται." συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπεσεῖν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ διαφθαρῆναι.

52 Προϊούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἀποκλίνας, ὡς ἔτυχε καθεζόμενος, πρὸς οἰκέτην ἑαυτοῦ Κλεῖτον ἐλάλει. σιωπῶντος δὲ τοῦ Κλείτου καὶ δακρύοντος, αὖθις ἐπισπασάμενος τὸν ὑπασπιστὴν Δάρδανον ἰδίᾳ τινὰς αὐτῷ προσέφερε λόγους. τέλος δὲ τὸν Βολούμνιον αὐτὸν ἑλληνιστὶ τῶν λόγων καὶ τῆς ἀσκήσεως ὑπεμίμνησκε, καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ συνεφάψασθαι τοῦ
2 ξίφους αὐτῷ καὶ συνεπερεῖσαι τὴν πληγήν. τοῦ δὲ Βολουμνίου διωσαμένου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, εἰπόντος δέ τινος ὡς δεῖ μὴ μένειν ἀλλὰ φεύγειν, ἐξαναστὰς "πάνυ μὲν οὖν" ἔφη "φευκτέον, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ποδῶν ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν." ἐμβαλὼν δὲ τὴν δεξιὰν ἑκάστῳ μάλα φαιδρὸς ἤδεσθαι μὲν ἔφη μεγάλην ἡδονὴν ὅτι τῶν φίλων αὐτὸν οὐδεὶς ἐψεύ-
3 σατο, τῇ τύχῃ δ' ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ἑαυτὸν δὲ τῶν νενικηκότων μακαριώτερον νομίζειν οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρώην μόνον ἀλλὰ καὶ νῦν, ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὔθ' ὅπλοις οὔτε χρήμασιν ἀπολείψουσιν οἱ κεκρατηκότες, ὡς μὴ δοκεῖν ὅτι δικαίους ἄνδρας ἄδικοι καὶ κακοὶ χρηστοὺς ἀπολέσαντες οὐ προσηκόν-
4 τως ἄρχουσιν. δεηθεὶς δὲ καὶ παρακαλέσας σῴζειν ἑαυτοὺς ἀνεχώρησεν ἀπωτέρω μετὰ δυοῖν ἢ τριῶν, ἐν οἷς ἦν καὶ Στράτων ὁ ἀπὸ λόγων ῥητορικῶν γεγονὼς αὐτῷ συνήθης. καὶ τοῦτον ἐγγύτατα παραστησάμενος ἑαυτῷ καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ τῆς λαβῆς ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περιπεσὼν �ετε-
5 λεύτησεν. οἱ δέ φασιν οὐκ αὐτὸν ἀλλὰ τὸν Στράτωνα, πολλὰ πάνυ τοῦ Βρούτου δεηθέντος, ἀποστρέψαντα τὴν ὄψιν ὑποστῆσαι τὸ ξίφος, ἐκεῖνον δὲ ῥύμῃ

προσβαλόντα τὸ στέρνον καὶ διώσαντα συντόμως ἀποθανεῖν.

Τοῦτον δὲ τὸν Στράτωνα Μεσσάλας ἑταῖρος ὢν 53
Βρούτῳ Καίσαρι διαλλαγεὶς ἐπὶ σχολῆς ποτὲ προσήγαγε, καὶ δακρύσας εἶπεν "οὗτός ἐστιν, ὦ Καῖσαρ, ὁ ἀνὴρ ὁ τῷ ἐμῷ Βρούτῳ τὴν τελευταίαν ὑπουργήσας χάριν." ἀποδεξάμενος οὖν ὁ Καῖσαρ ἔσχεν αὐτὸν ἔν τε τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς περὶ Ἄκτιον ἀγῶσιν ἕνα τῶν περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν γενομένων Ἑλλήνων. αὐτὸν 2
δὲ τὸν Μεσσάλαν λέγουσιν ὕστερον ἐπαινούμενον ὑπὸ Καίσαρος ὅτι, καίπερ ἐν Φιλίπποις πολεμιώτατος αὐτοῖς γενόμενος διὰ Βροῦτον, ἐν Ἀκτίῳ προθυμότατον ἑαυτὸν παρέσχεν "ἐγώ τοι" φάναι "ὦ Καῖσαρ, ἀεὶ τῆς βελτίονος καὶ δικαιοτέρας [τιμῆς καὶ] μερίδος ἐγενόμην."

Τὸν δὲ Βροῦτον ὁ Ἀντώνιος ἀνευρὼν τεθνηκότα 3
τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοινικίδων περιβαλεῖν ἐκέλευσεν, ὕστερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθόμενος ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον· τὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου Σερβιλίαν ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ τὴν Βρούτου γυναῖκα 4
Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἱστορεῖ καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐπέτρεπε τῶν φίλων ἀλλὰ προσέκειντο καὶ παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀναρπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν, καὶ τὸ στόμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν οὕτω διαφθαρῆναι. καί- 5
τοι φέρεταί τις ἐπιστολὴ Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους ἐγκαλοῦντος αὐτοῖς καὶ ὀλοφυρομένου περὶ τῆς Πορκίας ὡς ἀμεληθείσης ὑπ' αὐτῶν καὶ προελομένης διὰ νόσου καταλιπεῖν τὸν βίον. ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοηκέναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπο-

νοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἴπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν.

1 Πολλῶν τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς πρώτοις δὲ τοῦ μεγίστους ἐλαχίστοις ἀφορμαῖς γενέσθαι, τοῦτο τῷ Δίωνι κάλλιστον ἐστίν. οὐ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητοῦντα, καθάπερ ὁ Βροῦτος Κάσσιον, ἄνδρα πρὸς μὲν ἀρετὴν καὶ δόξαν οὐχ ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς δὲ τὸν πόλεμον οὐκ ἐλάττονας τόλμῃ καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς παρασχόμενον, ᾧ γε καὶ τοῦ παντὸς ἔργου προσποιοῦσιν ἔνιοι τὴν ἀρχήν, ἡγεμόνα τῆς ἐπὶ Καίσαρα γνώμης τοῦτον ἀτρε-
2 μοῦντι Βρούτῳ γενέσθαι λέγοντες. Δίων δ' ὥσπερ ὅπλα καὶ πλοῖα καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, οὕτω καὶ φίλους καὶ συνεργοὺς ἐπὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνεται κτησάμενος. οὐ μὴν οὐδ' ὡς Βροῦτος ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τοῦ πολέμου πλοῦτον ἔσχε καὶ δύναμιν, οὕτω καὶ Δίων, ἀλλὰ τῷ πολέμῳ προεισήνεγκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον, ὑπὲρ τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας τοῖς τῆς φυγῆς ἐφοδίοις προ-
3 καταχρησάμενος. ἔτι δὲ Βροῦτος μὲν καὶ Κάσσιος, οὐκ ὂν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσοῦσι τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ὠφληκόσι δίκην θανάτου καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέφυγον, καὶ τὰ σώματα τοῖς ὅπλοις παρακαταθέμενοι διεκινδύνευσαν ὑπὲρ αὑτῶν τὸ πλέον ἢ τῶν πολιτῶν, Δίων δ' ἀδεέστερον ⟨ἐν⟩ τῇ φυγῇ τοῦ φυγαδεύσαντος τυράννου καὶ ἥδιον διάγων ἀνέρριψεν ἑκὼν κίνδυνον τοσοῦτον ἐπὶ τῷ σῶσαι Σικελίαν.

2 Καὶ μὴν οὐχ ὅμοιον Διονυσίου Συρακουσίοις ἢ Καίσαρος ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. ὁ μὲν γὰρ οὔτ' ἠρνεῖτο τύραννος εἶναι κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν· ἡ δὲ Καίσαρος ἀρχὴ συνισταμένη μὲν οὐκ

ὀλίγα τοῖς ἐναντιουμένοις πράγματα παρέσχε, δεξαμένοις δὲ καὶ κρατηθεῖσιν ὄνομα καὶ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς οὐδὲν ὠμὸν οὐδὲ τυραννικὸν ὑπῆρξεν, ἀλλὰ καὶ δεομένοις ἔδοξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας πραότατος ὥσπερ ἰατρὸς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαίμονος δεδόσθαι. διὸ Καίσαρα μὲν εὐθὺς ἐπόθησεν 2
ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὥστε χαλεπὸς γενέσθαι καὶ ἀπαραίτητος τοῖς ἀπεκτονόσι, Δίωνα δ' ἡ Διονυσίου πάρεσις ἐκ Συρακουσῶν καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τοῦ προτέρου τυράννου τὸν τάφον ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τοὺς πολίτας ἐποίησεν.

Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ὁ μὲν 3
Δίων ἄμεμπτος γέγονε στρατηγός, ὡς μὲν αὐτὸς ἐβουλεύετο τοῖς πράγμασιν ἄριστα χρώμενος, ἃ δ' ἐπταίσθη δι' ἑτέρους ἀναλαβὼν καὶ μεταστήσας ἐπὶ τὸ βέλτιον· ὁ δὲ Βροῦτος τὸν ἔσχατον ἀγῶνα ὑπὲρ 2
τῶν ὅλων οὐθ' ὑποστῆναι δοκεῖ φρονίμως οὔτε σφαλεὶς ἐπανόρθωσιν εὑρεῖν, ἀλλ' ἀπεῖπε καὶ προεῖτο τὰς ἐλπίδας οὐδ' ὅσον Πομπήιος ἐπιτολμήσας τῇ τύχῃ, καὶ ταῦτα πολλῆς μὲν αὐτόθι λειπομένης ἐλπίδος ἐν τοῖς ὅπλοις, ταῖς δὲ ναυσὶ κρατῶν πάσης βεβαίως τῆς θαλάσσης. ὃ δὲ μέγιστόν ἐστιν ὧν ἐγκα- 3
λοῦσι Βρούτῳ, τὸ σωθέντα τῇ Καίσαρος χάριτι καὶ σώσαντα τῶν συνεαλωκότων ὅσους ἐβούλετο καὶ φίλων νομιζόμενον καὶ προτιμηθέντα πολλῶν αὐτόχειρα τοῦ σώσαντος γενέσθαι, τοῦτ' οὐκ ἄν τις εἴποι κατὰ Δίωνος, ἀλλὰ τοὐναντίον οἰκεῖος μὲν ὢν Διονυσίῳ καὶ φίλος ὤρθου τὰ πράγματα καὶ συνδιεφύλαττεν, ἐκπεσὼν δὲ τῆς πατρίδος καὶ ἀδικηθεὶς περὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν οὐσίαν ἀπολέσας ἐκ προφανοῦς εἰς πόλεμον κατέστη νόμιμον καὶ δίκαιον. ἢ τοῦτ' ἀντι- 4
στρέφει πρῶτον; ὃ γὰρ εἰς ἔπαινον ὑπάρχει τοῖς ἀν-

δράσι μέγιστον, ἡ πρὸς τοὺς τυράννους ἀπέχθεια καὶ μισοπονηρία, τοῦτ' εἰλικρινές ἐστι τῷ Βρούτῳ καὶ καθαρόν (ἰδίᾳ γὰρ οὐδὲν ἐγκαλῶν Καίσαρι τῆς κοινῆς προεκινδύνευεν ἐλευθερίας)· ὃ δ' εἰ μὴ κακῶς ἔπαθεν
5 αὐτός, οὐκ ἂν ἐπολέμησεν. καὶ τοῦτο δηλοῦται ταῖς Πλάτωνος ἐπιστολαῖς, ἐξ ὧν δῆλός ἐστιν ὡς ἀποβληθεὶς τῆς τυραννίδος, οὐκ ἀποστὰς κατέλυσε Διονύσιον. ἔτι Βροῦτον μὲν καὶ Πομπηίῳ φίλον ἐποίησεν ἐχθρὸν ὄντα, καὶ πολέμιον Καίσαρι, τὸ κοινῇ συμφέρον, ὡς ἔχθρας ὅρῳ καὶ φιλίας ἑνὶ χρώμενον τῷ δικαίῳ· Δίωνα δὲ πρὸς χάριν ὤρθου πολλὰ Διονύσιον, ὅτ' ἦν βέβαιος αὐτῷ, καὶ πρὸς ὀργὴν ἀπιστη-
6 θεὶς ἐπολέμησεν. διὸ τούτῳ μὲν οὐδ' οἱ φίλοι πάντες ἐπίστευσαν ὡς μεταστήσας Διονύσιον οὐκ ἂν βεβαιώσαιτο τὴν ἀρχὴν αὐτῷ, πραοτέρῳ τυραννίδος ὀνόματι παραγαγὼν τοὺς πολίτας, περὶ δὲ τοῦ Βρούτου τῶν ἐχθρῶν ἦν ἀκούειν ὅτι μόνος τῶν ἐπὶ Καίσαρα συναραμένων ἕνα προὔθετο σκοπὸν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τὴν πάτριον ἀποδοῦναι Ῥωμαίοις πολιτείαν.

4 Ἄνευ γε μὴν τούτων ὁ πρὸς Διονύσιον ἀγὼν οὐχ ὅμοιος ἦν δή που τῷ πρὸς Καίσαρα. Διονυσίου μὲν γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν κατεφρόνησε τῶν συνήθων ἐν μέθαις καὶ κύβοις καὶ γυναιξὶ τὰς πλείστας ποιουμένου διατριβάς· τὸ δὲ τὴν Καίσαρος καταλῦσαι εἰς νοῦν ἐμβαλέσθαι καὶ μὴ φοβηθῆναι τὴν δεινότητα καὶ δύναμιν καὶ τύχην, οὗ καὶ τοὔνομα τοὺς Παρθυαίων καὶ Ἰνδῶν βασιλεῖς οὐκ εἴα καθεύδειν, ὑπερφυοῦς ἦν ψυχῆς καὶ πρὸς μηδὲν ὑφίεσθαι φόβῳ τοῦ
2 φρονήματος δυναμένης. διὸ τῷ μὲν ὀφθέντι μόνον ἐν Σικελίᾳ μυριάδες οὐκ ὀλίγαι συνέστησαν ἐπὶ Διονύσιον· ἡ δὲ Καίσαρος δόξα καὶ πεσόντος ὤρθου

τοὺς φίλους, καὶ τοὔνομα τὸν χρησάμενον ἦρεν ἐκ παιδὸς ἀμηχάνου πρῶτον εὐθὺς εἶναι Ῥωμαίων, ὡς ἀλεξιφάρμακον τοῦτο πρὸς τὴν Ἀντωνίου περιαψάμενον ἔχθραν καὶ δύναμιν. εἰ δὲ φήσει τις ὅτι μεγά- 3
λοις μὲν ἀγῶσιν ὁ Δίων ἐξέβαλε τὸν τύραννον, Καίσαρα δὲ Βροῦτος ἔκτεινε γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον, αὐτὸ τοῦτο δεινότητος ἄκρας καὶ στρατηγίας ἦν ἔργον, ἄνδρα τοσαύτην περιβεβλημένον δύναμιν ἀφύλακτον λαβεῖν καὶ γυμνόν· οὐ γὰρ ἐξαίφνης οὐδὲ μόνος ἢ σὺν ὀλίγοις ἐπιπεσὼν ἀνεῖλεν, ἀλλ' ἐκ πολλοῦ συνθεὶς τὸ βούλευμα καὶ μετὰ πολλῶν ἐπιθέμενος, ὧν οὐδεὶς ἐψεύσατ' αὐτόν· ἢ γὰρ εὐθὺς ἔκρινε τοὺς ἀρίστους, ἢ τῷ προκρῖναι τοὺς πιστευθέντας ἀγαθοὺς ἐποίησεν. Δίων δ' εἴτε κρίνας κακῶς ἐπίστευσεν ἑαυτὸν πονη- 4
ροῖς εἴτε χρώμενος ἐποίησεν ἐκ χρηστῶν πονηρούς, οὐδέτερον παθεῖν ἀνδρὶ φρονίμῳ προσῆκεν. ἐπιτιμᾷ δὲ καὶ Πλάτων αὐτῷ τοιούτους ἑλομένῳ φίλους ὑφ' ὧν ἀπώλετο.

Καὶ Δίωνος μὲν τιμωρὸς οὐδεὶς ἐφάνη πεσόντος· 5
ἀλλὰ Βροῦτον καὶ τῶν πολεμίων Ἀντώνιος μὲν ἔθαψεν ἐνδόξως, Καῖσαρ δὲ καὶ τὰς τιμὰς ἐτήρησεν. ἔστηκε δὲ χαλκοῦς ἀνδριὰς ἐν Μεδιολάνῳ τῆς ἐντὸς Ἄλπεων Γαλατίας. τοῦτον ὕστερον ἰδὼν ὁ Καῖσαρ εἰκονικὸν ὄντα καὶ χαριέντως εἰργασμένον παρῆλθεν· εἶτ' ἐπιστὰς μετὰ μικρὸν ἀκροωμένων πολλῶν τοὺς ἄρχοντας ἐκάλει, φάσκων ἔκσπονδον αὐτῶν τὴν πόλιν εἰληφέναι πολέμιον ἔχουσαν παρ' αὐτῇ. τὸ 2
μὲν οὖν πρῶτον ὡς εἰκὸς ἠρνοῦντο, καὶ τίνα λέγοι διαποροῦντες εἰς ἀλλήλους ἀπέβλεψαν· ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν ἀνδριάντα καὶ συναγαγὼν τὸ πρόσωπον "ἀλλ' οὐχ οὗτος" ἔφη "πολέμιος ὢν ἡμέτερος ἐνταῦθα ἕστηκεν; ἔτι μᾶλλον καταπλα-

γέντες ἐσιώπησαν. ὁ δὲ μειδιάσας ἐπήνεσέ τε τοὺς Γαλάτας ὡς τοῖς φίλοις καὶ παρὰ τὰς τύχας βεβαίους ὄντας, καὶ τὸν ἀνδριάντα κατὰ χώραν μένειν ἐκέλευσεν.

ΑΡΤΟΞΕΡΞΗΣ.

Ὁ μὲν πρῶτος Ἀρτοξέρξης, τῶν ἐν Πέρσαις βασιλέων πραότητι καὶ μεγαλοψυχίᾳ πρωτεύσας, Μακρόχειρ ἐπεκαλεῖτο τὴν δεξιὰν μείζονα τῆς ἑτέρας ἔχων, Ξέρξου δ' ἦν υἱός· ὁ δὲ δεύτερος, περὶ οὗ τάδε γράφεται, Μνήμων ἐπικληθεὶς ἐκ θυγατρὸς ἦν ἐκείνου. Δαρείου γὰρ καὶ Παρυσάτιδος παῖδες ἐγένοντο τέσσαρες, πρεσβύτατος μὲν Ἀρτοξέρξης, μετ' ἐκεῖνον δὲ Κῦρος, νεώτεροι δὲ τούτων Ὀστάνης καὶ Ὀξάθρης.
2 ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἀπὸ Κύρου τοῦ παλαιοῦ τοὔνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δ' ἀπὸ τοῦ ἡλίου γενέσθαι φασί (κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἥλιον)· ὁ δ' Ἀρτοξέρξης Ἀρσίκας πρότερον ἐκαλεῖτο. καίτοι Δείνων φησὶν ὅτι Ὀάρσης. ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τἆλλα μύθων ἀπιθάνων καὶ παραφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπὴν πυλαίαν, οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοὔνομα τοῦ βασιλέως παρ' ᾧ διέτριβε θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας.
2 Ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἔντονόν τι καὶ σφοδρὸν εὐθὺς ἐκ πρώτης ἡλικίας εἶχεν, ἄτερος δὲ πραότερος ἐδόκει περὶ πάντα καὶ ταῖς ὁρμαῖς φύσει μαλακώτερος εἶναι. γυναῖκα δὲ καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἔλαβε μὲν τῶν γονέων κελευόντων, ἐφύλαξε δὲ κωλυόντων· τὸν γὰρ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀποκτείνας ὁ βασιλεὺς ἐβουλεύετο κἀκείνην
2 ἀνελεῖν, ὁ δ' Ἀρσίκας τῆς μητρὸς ἱκέτης γενόμενος καὶ πολλὰ κατακλαύσας μόλις ἔπεισε μὴ ἀποκτεῖναι

μήτ' αὐτοῦ διαστῆσαι τὴν ἄνθρωπον. ἡ δὲ μήτηρ ὑπῆρχε τὸν Κῦρον μᾶλλον φιλοῦσα καὶ βουλομένη βασιλεύειν ἐκεῖνον. διὸ καὶ τοῦ πατρὸς νοσοῦντος ἤδη μετάπεμπτος ἀπὸ θαλάσσης γενόμενος παντάπασιν ἀνέβαινεν εὐέλπις ὤν, ὡς κατειργασμένης ἐκείνης διάδοχον αὐτὸν ἀποδειχθῆναι τῆς ἀρχῆς. καὶ γὰρ 3
εἶχεν εὐπρεπῆ λόγον ἡ Παρύσατις, ᾧ καὶ Ξέρξης ὁ παλαιὸς ἐχρήσατο Δημαράτου διδάξαντος, ὡς Ἀρσίκαν μὲν ἰδιώτῃ Κῦρον δὲ βασιλεύοντι Δαρείῳ τέκοι. οὐ μὴν ἔπεισεν, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀπεδείχθη βασιλεύς, Ἀρτοξέρξης μετονομασθείς, Κῦρος δὲ Λυδίας σατράπης καὶ τῶν ἐπὶ θαλάσσης στρατηγός.

Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἢ τελευτῆσαι Δαρεῖον ἐξήλασεν 3
εἰς Πασαργάδας ὁ βασιλεύς, ὅπως τελεσθείη τὴν βασιλικὴν τελετὴν ὑπὸ τῶν ἐν Πέρσαις ἱερέων. ἔστι δὲ θεᾶς πολεμικῆς ἱερόν, ἣν Ἀθηνᾶν ἄν τις εἰκάσειεν. εἰς τοῦτο δεῖ τὸν τελούμενον παρελθόντα τὴν μὲν 2
ἰδίαν ἀποθέσθαι στολήν, ἀναλαβεῖν δὲ ἣν Κῦρος ὁ παλαιὸς ἐφόρει πρὶν ἢ βασιλεὺς γενέσθαι, καὶ σύκων παλάθης ἐμφαγόντα τερμίνθου κατατραγεῖν καὶ ποτήριον ἐκπιεῖν ὀξυγάλακτος. εἰ δὲ πρὸς τούτοις ἕτερ' 3
ἄττα δρῶσιν, ἄδηλόν ἐστι τοῖς ἄλλοις. ταῦτα δρᾶν
Ἀρτοξέρξου μέλλοντος ἀφίκετο Τισαφέρνης πρὸς αὐτὸν ἄγων ἕνα τῶν ἱερέων, ὃς ἐν παισὶ Κύρου τῆς νομιζομένης ἀγωγῆς ἐπιστάτης γενόμενος καὶ διδάξας μαγεύειν αὐτὸν οὐδενὸς ἧττον ἐδόκει Περσῶν ἀνιᾶσθαι μὴ ἀποδειχθέντος ἐκείνου βασιλέως· διὸ καὶ πίστιν ἔσχε κατηγορῶν Κύρου. κατηγόρει δ' ὡς μέλ- 4
λοντος ἐνεδρεύειν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐπειδὰν ἐκδύηται τὴν ἐσθῆτα ὁ βασιλεύς, ἐπιτίθεσθαι καὶ διαφθείρειν αὐτόν. οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς διαβολῆς τὴν σύλληψιν γενέσθαι φασίν, οἱ δὲ καὶ παρελθεῖν τὸν Κῦρον εἰς

τὸ ἱερὸν καὶ παραδοθῆναι κρυπτόμενον ὑπὸ τοῦ
5 ἱερέως. μέλλοντα δ' αὐτὸν ἤδη ἀποθνήσκειν ἡ μήτηρ περισχοῦσα ταῖς ἀγκάλαις καὶ τοῖς βοστρύχοις περιελίξασα καὶ συλλαβοῦσα τὸν ἐκείνου τράχηλον πρὸς τὸν αὑτῆς, ὀδυρομένη πολλὰ καὶ ποτνιωμένη παρηγήσατο καὶ κατέπεμψεν αὖθις ἐπὶ θάλατταν, οὐκ ἀγαπῶντα τὴν ἀρχὴν ἐκείνην, οὐδὲ μεμνημένον τῆς διέσεως ἀλλὰ τῆς συλλήψεως, καὶ δι' ὀργὴν σπαργῶντα
4 μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπὶ τὴν βασιλείαν. Ἔνιοι δέ φασιν οὐκ ἀρκούμενον οἷς ἐλάμβανεν εἰς τὸ καθ' ἡμέραν δεῖπνον ἀποστῆναι βασιλέως, εὐήθη λέγοντες· εἰ γὰρ ἄλλο μηδέν, ἀλλ' ἡ μήτηρ ὑπῆρχε χρῆσθαι καὶ λαμβάνειν ὅσα βούλοιτο τῶν αὑτῆς παρεχουσα καὶ διδοῦσα. μαρτυρεῖ δὲ τῷ πλούτῳ καὶ τὸ μισθοφορικὸν πολλαχόθι διὰ τῶν φίλων καὶ ξένων αὐτῷ παρατρεφόμενον, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν· ἀθρόους μὲν γὰρ οὐ συνήγαγεν ἔτι τὴν παρασκευὴν ἐπικρυπτόμενος, ἀλλαχόθι δ' ἄλλους ἐπὶ πολλαῖς προ-
2 φάσεσι ξενολογοῦντας εἶχεν. βασιλέως δ' ἧ τε μήτηρ παροῦσα τὰς ὑποψίας ἀφῄρει, καὶ Κῦρος αὐτὸς ἀεὶ θεραπευτικῶς ἔγραφε, τὰ μὲν αἰτούμενος παρ' αὐτοῦ, τὰ δὲ Τισαφέρνους ἀντικατηγορῶν ὡς δὴ πρὸς ἐκεῖνον αὐτῷ ζήλου καὶ ἀγῶνος ὄντος. ἦν δέ τις καὶ μέλλησις ἐν τῇ φύσει τοῦ βασιλέως, ἐπιεικεια φαινο-
3 μένη τοῖς πολλοῖς. ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ πάνυ ζηλοῦν ἔδοξε τὴν Ἀρτοξέρξου τοῦ ὁμωνύμου πραότητα, ἡδίω τε ἑαυτὸν παρέχων ἐντυγχάνεσθαι καὶ περὶ τὸ τιμᾶν καὶ χαρίζεσθαι τὸ κατ' ἀξίαν ὑπερβάλλων, κολάσεως δὲ πάσης ἀφαιρῶν τὸ ἔφυβρίζον καὶ ἡδόμενον, ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι χάριτας οὐκ ἧττον τοῖς διδοῦσιν ἢ τοῖς λαμβάνουσιν ἐν τῷ διδόναι φαινόμενος εὐχαρις καὶ
4 φιλάνθρωπος. οὐδὲν γὰρ ἦν οὕτω μικρόν τι τῶν

δεδομένων δ' μὴ προσεδέξατο προθύμως, ἀλλὰ καὶ ῥόαν μίαν ὑπερφυῆ μεγέθει προσενέγκαντος Ὠμίσου τινὸς αὐτῷ "νὴ τὸν Μίθραν" εἶπεν "οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ πόλιν ἂν ἐκ μικρᾶς ταχὺ ποιήσειε μεγάλην πιστωθείς." ἐπεὶ δ' ἄλλων ἄλλα προσφερόντων καθ' 5
ὁδὸν αὐτουργὸς ἄνθρωπος οὐδὲν ἐπὶ καιροῦ φθάσας εὑρεῖν τῷ ποταμῷ προσέδραμε καὶ ταῖν χεροῖν ὑπολαβὼν τοῦ ὕδατος προσήνεγκεν, ἡσθεὶς ὁ Ἀρτοξέρξης φιάλην ἔπεμψεν αὐτῷ χρυσῆν καὶ χιλίους δαρεικούς. Εὐκλείδᾳ δὲ τῷ Λάκωνι πολλὰ παρρησιαζομένῳ πρὸς αὐτὸν αὐθαδῶς ἐκέλευσεν εἰπεῖν τὸν χιλίαρχον ὅτι σοὶ μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἃ βούλει, ἐμοὶ δὲ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν. ἐν δὲ θήρᾳ τινὶ Τηριβάζου 2
δείξαντος αὐτῷ τὸν κάνδυν ἐσχισμένον ἠρώτησεν ὅ τι δεῖ ποιεῖν, ἐκείνου δ' εἰπόντος "ἄλλον αὐτὸς ἔνδυσαι, τοῦτον δ' ἐμοὶ δός" οὕτως ἐποίησεν, εἰπών "δέδωμι μὲν ἔγωγε Τηριβάζῃ σοι τοῦτον, φορεῖν δ' ἀπαγορεύω." τοῦ δὲ Τηριβάζου μὴ φροντίσαντος (ἦν γὰρ οὐ πονηρός, ὑπόκουφος δὲ καὶ παράφορος), ἀλλὰ τόν τε κάνδυν εὐθὺς ἐκεῖνον ἐνδύντος καὶ δέραια χρυσᾶ καὶ γυναικεῖα τῶν βασιλικῶν περιθεμένου, πάντες μὲν ἠγανάκτουν (οὐ γὰρ ἐξῆν), ὁ μέντοι βασιλεὺς κατεγέλασε καὶ εἶπε "δίδωμί σοι καὶ τὰ χρυσία φορεῖν ὡς γυναικὶ καὶ τὴν στολὴν ὡς μαινομένῳ." τραπέζης δὲ τῆς αὐτῆς μηδενὸς μετέχοντος ἀλλ' ἢ μη- 3
τρὸς βασιλέως ἢ γαμετῆς γυναικός, καθεζομένων τῆς μὲν ὑπ' αὐτὸν τῆς δὲ μητρὸς ὑπὲρ αὐτόν, Ἀρτοξέρξης καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐκάλει τράπεζαν, Ὀστάνην καὶ Ὀξάθρην, νεωτέρους ὄντας. ἐν δὲ τοῖς μάλιστα κεχαρισμένην ὄψιν παρεῖχε τοῖς Πέρσαις ἡ τῆς γυναικὸς Στατείρας ἁρμάμαξα γυμνὴ τῶν παραπετασμάτων ἀεὶ προφερομένη καὶ διδοῦσα ταῖς

δημότισιν ἀσπάσασθαι αὐτὴν καὶ προσελθεῖν, ὅθεν ἠγαπᾶτο τοῖς πολλοῖς ἡ βασίλεια.

6 Τὸν μέντοι Κῦρον οἱ νεωτερισταὶ καὶ πολυπράγμονες ὡς λαμπρὸν ἄνδρα τῇ ψυχῇ καὶ πολεμικὸν διαφερόντως καὶ φιλέταιρον ὄντο τὰ πράγματα ποθεῖν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας βασιλέως
2 δεῖσθαι φρόνημα καὶ φιλοτιμίαν ἔχοντος. οὐχ ἧττον οὖν τοῖς ἄνω πιστεύων ὁ Κῦρος ἢ τοῖς περὶ αὐτὸν ἐπεχείρει τῷ πολέμῳ, καὶ Λακεδαιμονίοις ἔγραφε παρακαλῶν βοηθεῖν καὶ συνεκπέμπειν ἄνδρας, οἷς ἔφη δώσειν, ἂν μὲν πεζοὶ παρῶσιν, ἵππους, ἂν δ' ἱππεῖς, συνωρίδας, ἐὰν δ' ἁρμοὺς ἔχωσι, κώμας, ἐὰν δὲ κώμας, πόλεις· μισθοῦ δὲ τοῖς στρατευομένοις
3 οὐκ ἀριθμὸν ἀλλὰ μέτρον ἔσεσθαι. μεγαληγορῶν δὲ περὶ αὐτοῦ πολλὰ καὶ καρδίαν ἔφη τοῦ ἀδελφοῦ φορεῖν βαρυτέραν καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον καὶ μαγεύειν βέλτιον, οἶνον δὲ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν· ἐκεῖνον δ' ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας ἐν μὲν τοῖς κυνηγεσίοις μηδ' ἐφ' ἵππου, ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις μηδ' ἐπὶ τοῦ θρόνου καθῆσθαι. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν σκυτάλην πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν ὑπηρετεῖν Κύρῳ πάντα
4 κελεύοντες· ὁ δὲ Κῦρος ἀνέβαινεν ἐπὶ βασιλέα βαρβαρικήν τε πολλὴν ἔχων δύναμιν καὶ μισθοφόρους Ἕλληνας ὀλίγῳ τρισχιλίων καὶ μυρίων ἀποδέοντας, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ποιούμενος προφάσεις τῆς στρατείας. οὐ μὴν ἔλαθέ γε εἰς πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἦκε βασιλεῖ Τισσαφέρνης αὐτάγγελος, καὶ πολὺς θόρυβος εἶχε τὰ βασίλεια, τῆς τε Παρυσάτιδος τὴν πλείστην αἰτίαν τοῦ πολέμου φερομένης, καὶ τῶν φίλων αὐτῆς
5 ἐν ὑποψίαις ὄντων καὶ διαβολαῖς. μάλιστα δ' ἠνία τὴν Παρύσατιν ἡ Στάτειρα τῷ πολέμῳ περιπαθοῦσα καὶ βοῶσα "ποῦ νῦν αἱ πίστεις ἐκεῖναι; ποῦ δ' αἱ

δεήσεις, αἷς ἐξελομένη τὸν ἐπιβουλεύσαντα τῷ ἀδελφῷ πολέμου καὶ κακῶν ἐμπέπληκας ἡμᾶς;" ἐκ δὴ τούτων μισοῦσα τὴν Στάτειραν ἡ Παρύσατις, καὶ φύσει βαρύθυμος οὖσα καὶ βάρβαρος ἐν ὀργαῖς καὶ μνησικακίαις, ἐπεβούλευεν αὐτὴν ἀνελεῖν. ἐπεὶ δὲ 6
Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συντελεσθῆναι τὴν ἐπιβουλὴν εἴρηκε, Κτησίας δ' ὕστερον, ὃν οὔτ' ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι παρόντα ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἑκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου μεταστῆσαι τὸ ἔργον, ὡς ἐπράχθη διηγούμενος, οἷα πάσχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτοῦ πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δραματικὸν ἐκτρεπόμενος τῆς ἀληθείας, τοῦτο μὲν ἦν ἐκεῖνος ἀπέδωκε χώραν ἔξει.

Κύρῳ δὲ προσιόντι φῆμαι καὶ λόγοι προσέπιπτον, 7
ὡς οὐ μάχεσθαι βασιλέως εὐθὺς ἐγνωκότος οὐδὲ συνδραμεῖν εἰς χεῖρας αὐτῷ σπεύδοντος, ἀλλ' ἐν Πέρσαις ὑπομένειν ἄχρι ἂν αἱ δυνάμεις ἐκεῖ πανταχόθεν συνέλθωσι. καὶ γὰρ τάφρον εὖρος ὀργυιῶν δέκα καὶ βάθος ὅσων ἐπὶ σταδίους διὰ τοῦ πεδίου τετρακοσίους ἐνέβαλεν· καὶ ταύτης τε περιεῖδε τὸν Κῦρον ἐντὸς παρελθόντα καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς οὐ μακρὰν γενόμενον. Τηριβάζου δ', ὡς φασί, πρώτου τολμήσαντος 2
εἰπεῖν ὡς οὐ δεῖ φυγομαχεῖν οὐδὲ Μηδίας ἐκστάντα καὶ Βαβυλῶνος ἅμα καὶ Σούσων ἐνδύεσθαι τῇ Περσίδι, πολλαπλασίαν μὲν ἔχοντα δύναμιν τῶν πολεμίων, μυρίους δὲ σατράπας καὶ στρατηγοὺς Κύρου καὶ φρονεῖν καὶ μάχεσθαι βελτίονας, ὥρμησε διαγωνίσασθαι τὴν ταχίστην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξ- 3
αίφνης καταφανεὶς ἐνενήκοντα μυριάσι στρατοῦ διακεκοσμημέναις λαμπρῶς τοὺς πολεμίους ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους διὰ τὸ θαρρεῖν καὶ καταφρονεῖν ὁδοιποροῦντας ἐξέπληξε καὶ συνετάραξεν, ὥστε σὺν θο-

ρύβῳ καὶ βοῇ πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθίστασθαι τὸν Κῦρον· ἔπειτα σιγῇ καὶ σχέδην ἐπάγων θαῦμα τοῖς Ἕλλησι τῆς εὐταξίας παρεῖχε, κραυγὰς ἀτάκτους καὶ σκιρτήματα καὶ πολὺν τάραχον αὐτῶν καὶ διασπα-
4 σμὸν ἐν πλήθει τοσούτῳ προσδεχομένοις. εὖ δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἀντέταξε τῶν δρεπανηφόρων τὰ ῥωμαλεώτατα πρὸ τῆς ἑαυτοῦ φάλαγγος, ὡς πρὶν ἐν χερσὶ γενέσθαι διακόψοντα τὰς τάξεις βίᾳ τῆς εἰσελάσεως.

8 Τὴν δὲ μάχην ἐκείνην πολλῶν μὲν ἀπηγγελκότων, Ξενοφῶντος δὲ μόνον οὐχὶ δεικνύοντος ὄψει, καὶ τοῖς πράγμασιν ὡς οὐ γεγενημένοις ἀλλὰ γινομένοις ἐφιστάντος ἀεὶ τὸν ἀκροατὴν ἐμπαθῆ καὶ συγκινδυ-
νεύοντα διὰ τὴν ἐνάργειαν, οὐκ ἔστι νοῦν ἔχοντος ἐπεξηγεῖσθαι, πλὴν ὅσα τῶν ἀξίων λόγου παρῆλθεν
2 εἰπεῖν ἐκεῖνον. ὁ μὲν οὖν τόπος ἐν ᾧ παρετάξαντο, Κούναξα καλεῖται καὶ Βαβυλῶνος ἀπέχει σταδίους πεντακοσίους· Κῦρον δὲ πρὸ τῆς μάχης Κλεάρχου παρακαλοῦντος ἐξόπισθεν τῶν μαχομένων εἶναι καὶ μὴ κινδυνεύειν αὐτὸν εἰπεῖν φασί "τί λέγεις ὦ Κλέαρχε; σὺ κελεύεις με τὸν βασιλείας ὀρεγόμενον
3 ἀνάξιον εἶναι βασιλείας;" ἁμαρτόντος δὲ Κύρου μέγα τῷ δῦναι προπετῶς εἰς μέσα τὰ δεινὰ καὶ μὴ φυλάξα-σθαι τὸν κίνδυνον, οὐχ ἧττον ἥμαρτεν, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, Κλέαρχος ἀντιτάξαι κατὰ τὸν βασιλέα μὴ θελήσας τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ προσμίξας τῷ ποταμῷ τὸ δεξιόν, ὡς μὴ κυκλωθείη. τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἐξ ἅπαντος διώκοντα καὶ πλεῖστον λόγον ἔχοντα τοῦ
4 μηδὲν παθεῖν οἴκοι μένειν ἦν κράτιστον. ὁ δὲ μυρίους σταδίους ἀπὸ θαλάσσης ἐν ὅπλοις ἀναβεβηκὼς μηδενὸς ἀναγκάζοντος, ἀλλ' ὅπως Κῦρον εἰς τὸν θρόνον καθίσῃ τὸν βασίλειον, εἶτα περιακοπῶν

χώραν καὶ τάξιν οὐκ ἀφ' ἧς σώσειε τὸν ἡγεμόνα καὶ μισθοδότην, ἀλλ' ἐν τίνι θέμενος ἑαυτὸν ἀσφαλῶς μαχεῖται καθ' ἡσυχίαν, ὅμοιος ἦν ὑπὸ δέους τῶν παρόντων ἐκβεβληκότι τοὺς περὶ τῶν ὅλων λογισμοὺς καὶ προϊεμένῳ τὴν τῆς στρατείας ὑπόθεσιν. ὅτι γὰρ οὐδεὶς ἂν ὑπέμεινε τῶν τεταγμένων περὶ βασιλέα τοὺς Ἕλληνας ἐμπεσόντας, ὠσθέντων δ' ἐκείνων καὶ βασιλέως φυγόντος ἢ πεσόντος ὑπῆρχε Κύρῳ νικῶντι σώζεσθαι καὶ βασιλεύειν, ἐκ τῶν πεπραγμένων ὅῆλον ἐστί. διὸ τὴν Κλεάρχου μᾶλλον εὐλάβειαν ἢ τὸ τοῦ Κύρου θράσος αἰτιατέον ὡς τὰ πράγματα καὶ Κῦρον ἀπολέσασαν. εἰ γὰρ αὐτὸς ἐσκόπει βασιλεὺς ὅπου τάξας τοὺς Ἕλληνας ἀβλαβεστάτοις χρήσεται πολεμίοις, οὐκ ἂν ἑτέραν ἐξεῦρεν ἢ τὴν ἀπωτάτω χώραν ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ ἑαυτόν, ἀφ' ἧς οὔτε νικηθεὶς αὐτὸς ἤσθετο καὶ Κῦρος ἔφθη κατακοπεὶς ἢ χρησάμενός τι τῇ Κλεάρχου νίκῃ. καίτοι Κῦρος τὸ συμφέρον οὐκ ἠγνόησεν, ἀλλ' ἐκεῖ Κλέαρχον ἐκέλευε τάττεσθαι κατὰ μέσον. ὃ δ' αὐτῷ μέλειν εἰπὼν ὅπως ἕξει κάλλιστα, τὸ πᾶν διέφθειρεν.

Οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες ὅσον ἐβούλοντο τοὺς βαρβάρους ἐνίκων καὶ διώκοντες ἐπὶ πλεῖστον προῆλθον· Κύρῳ δὲ γενναῖον ἵππον, ἄστομον δὲ καὶ ὑβριστὴν ἐλαύνοντι, Πασακᾶν καλούμενον, ὡς Κτησίας φησίν, ἀντεξήλασεν ὁ Καδουσίων ἄρχων Ἀρταγέρσης μέγα βοῶν "ὦ τὸ κάλλιστον ἐν Πέρσαις ὄνομα Κύρου καταισχύνων, ἀδικώτατε ἀνδρῶν καὶ ἀφρονέστατε, κακοὺς μὲν Ἕλληνας ἔρχῃ κακὴν ὁδὸν ἄγων ἐπὶ τὰ Περσῶν ἀγαθά, δεσπότην δὲ σεαυτοῦ καὶ ἀδελφὸν ἐλπίζων ἀναιρήσειν, ὃς σοῦ μυριάκις μυρίους δούλους ἔχει κρείσσονας. αὐτίκα δὲ πειράσῃ· πρότερον γὰρ ἀπολεῖς ἐνταῦθα τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν ἢ θεάσασθαι

3 τὸ βασιλέως πρόσωπον." ταῦτ' εἰπὼν ἐξηκόντισεν ἐπ' αὐτόν. ὁ δὲ Θώραξ στερεῶς ἀντέσχε, καὶ οὐκ ἐτρώθη μὲν ὁ Κῦρος, ἐκραδάνθη δὲ τῆς πληγῆς ἰσχυρᾶς προσπεσούσης. ἀποστρέψαντος δὲ τὸν ἵππον τοῦ Ἀρταγέρσου βαλὼν ὁ Κῦρος ἔτυχε, καὶ διήλασε παρὰ τὴν κλεῖδα διὰ τοῦ τραχήλου τὴν αἰχμήν.

4 τὸν μὲν οὖν Ἀρταγέρσην ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ Κύρου σχεδὸν ἅπαντες ὁμολογοῦσι· περὶ δὲ τῆς αὐτοῦ Κύρου τελευτῆς ἐπεὶ Ξενοφῶν ἁπλῶς καὶ συντόμως, ἅτε δὴ μὴ παρὼν αὐτός, εἶπεν, οὐδὲν ἴσως κωλύει τὰ Δείνωνος ἰδίᾳ καὶ πάλιν τὰ Κτησίου διελθεῖν.

10 Φησὶν οὖν ὁ μὲν Δείνων ὅτι τοῦ Ἀρταγέρσου πεσόντος εἰσελάσας βιαίως ὁ Κῦρος εἰς τοὺς προτεταγμένους τοῦ βασιλέως κατέτρωσεν αὐτοῦ τὸν ἵππον, ὃ δ' ἀπερρύη· Τηριβάζου δ' ἀναβαλόντος αὐτὸν ἐπ' ἄλλον ἵππον ταχύ, καὶ εἰπόντος "ὦ βασιλεῦ, μέμνησο τῆς ἡμέρας ταύτης· οὐ γὰρ ἀξία λήθης ἐστί," πάλιν ὁ Κῦρος ἐνσείσας τῷ ἵππῳ κατέβαλε

2 τὸν Ἀρτοξέρξην. πρὸς δὲ τὴν τρίτην ἐπέλασιν δυσανασχετήσας ὁ βασιλεύς, καὶ εἰπὼν πρὸς τοὺς παρόντας ὡς βέλτιόν ἐστι μὴ ζῆν, ἀντεξήλαυνε τῷ Κύρῳ προπετῶς καὶ ἀπερισκέπτως εἰς ἐναντία βέλη φερομένῳ. καὶ βάλλει μὲν αὐτὸς ἀκοντίῳ, βάλλουσι δ' οἱ

3 περὶ αὐτόν. πίπτει δ' ὁ Κῦρος, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσι, πληγεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς δ' ἕτεροί τινες, Καρὸς ἀνθρώπου πατάξαντος, ᾧ γέρας ἔδωκε τῆς πράξεως ταύτης ὁ βασιλεὺς ἀλεκτρυόνα χρυσοῦν ἐπὶ δόρατος ἀεὶ πρὸ τῆς τάξεως ἐν ταῖς στρατείαις κομίζειν· καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Κᾶρας ἀλεκτρυόνας οἱ Πέρσαι διὰ τοὺς λόφους, οἷς κοσμοῦσι τὰ κράνη, προσηγόρευον.

11 Ἡ δὲ Κτησίου διήγησις, ὡς ἐπιτεμόντι πολλὰ συντόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τις ἐστί. Κῦρος ἀποκτεί-

νας Ἀρταγέρσην ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον, ἀμφότεροι σιωπῇ. φθάνει δὲ βαλὼν Ἀριαῖος ὁ Κύρου φίλος βασιλέα, καὶ οὐκ ἔτρωσε. βασιλεὺς δ' ἀφεὶς τὸ δόρυ Κύρου μὲν οὐκ ἔτυχε, Σατιφέρνην δέ, πιστὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ γενναῖον, ἔβαλε καὶ ἀπέκτεινε. Κῦρος δ' ἐπ' αὐτὸν 2
ἐξακοντίσας διὰ τοῦ θώρακος ἔτρωσε τὸ στῆθος ὅσον ἐνδῦναι δύο δακτύλους τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπὸ τοῦ ἵππου. φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῶν περὶ αὐτὸν γενομένης, ὃ μὲν ἀναστὰς μετ' ὀλίγων, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἦν, λόφον τινὰ πλησίον καταλαβὼν ἡσύχαζε· Κῦρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνειλούμενον ὁ ἵππος ἐξέφερεν ὑπὸ θυμοῦ μακράν, ἤδη σκότους ὄντος ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῶν φίλων. ἐπαιρόμενος δὲ τῇ 3
νίκῃ καὶ μεστὸς ὢν ὁρμῆς καὶ θράσους διεξῆλαυνε βοῶν "ἐξίστασθε, πενιχροί." τοῦτο δὲ περσιστὶ πολλάκις αὐτοῦ βοῶντος, οἳ μὲν ἐξίσταντο προσκυνοῦντες, ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς ἡ τιάρα τοῦ Κύρου. καὶ παρατρέχων νεανίας Πέρσης ὄνομα Μιθριδάτης ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτοῦ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν, ἀγνοῶν ὅστις εἴη. πολὺ δ' αἷμα τοῦ 4
τραύματος ἐκβαλόντος ἰλιγγιάσας καὶ καρωθεὶς ὁ Κῦρος ἔπεσε. καὶ ὁ μὲν ἵππος ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο, τὸν δ' ἐφίππιον πῖλον ἀπορρυέντα λαμβάνει τοῦ τὸν Κῦρον βαλόντος ἀκόλουθος αἵματος περίπλεων. τὸν δὲ Κῦρον ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέροντα χαλεπῶς καὶ μόλις εὐνοῦχοί τινες ὀλίγοι παρόντες ἐπεχείρουν ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθέσθαι καὶ σώζειν. ἀδυνάτως δ' 5
ἔχοντα καὶ δι' αὐτοῦ προθυμούμενον βαδίζειν ὑπολαβόντες ἦγον, τῷ μὲν σώματι καρηβαροῦντα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾶν ἀκούοντα τῶν φευ-

γόντων ἀνακαλουμένων Κῦρον βασιλέα καὶ φείδεσθαι δεομένων. ἐν δὲ τούτῳ Καύνιοί τινες ἄνθρωποι κακόβιοι καὶ ἄποροι καὶ ταπεινῶν ὑπουργημάτων ἕνεκα τῇ τοῦ βασιλέως στρατιᾷ παρακολουθοῦντες ἔτυχον συναναμιχθέντες ὡς φίλοις τοῖς περὶ τὸν
8 Κῦρον. ὡς δὲ μόλις συνεῖδον τὰ ἐπιθωρακίδια φοινικᾶ, λευκοῖς χρωμένων τῶν βασιλικῶν ἁπάντων, ἔγνωσαν πολεμίους ὄντας. εἰς οὖν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπισθεν βαλεῖν τὸν Κῦρον ἀκοντίῳ. τῆς δὲ περὶ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναρραγείσης πεσὼν ὁ Κῦρος ἅμα παίει πρός τινι λίθῳ τὸν τετρωμένον κρόταφον καὶ ἀποθνήσκει.

Τοιοῦτος μὲν ὁ Κτησίου λόγος, ᾧ καθάπερ ἀμβλεῖ
12 ξιφιδίῳ μόλις ἀναιρῶν τὸν ἄνθρωπον ἀνῄρηκεν· ἤδη δ' αὐτοῦ τεθνηκότος Ἀρτασύρας ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἔτυχεν ἵππῳ παρεξελαύνων. γνωρίσας οὖν τοὺς εὐνούχους ὀλοφυρομένους ἠρώτησε τὸν πιστότατον αὐτῶν "τίνα τοῦτον ᾧ Παρίσκα κλαίεις παρακαθήμενος;" ὃ δ' εἶπεν "οὐχ ὁρᾷς ὦ Ἀρτασύρα Κῦρον τεθνηκότα;" θαυμάσας οὖν ὁ Ἀρτασύρας τῷ μὲν εὐνούχῳ θαρρεῖν παρεκελεύσατο καὶ φυλάττειν τὸν
2 νεκρόν, αὐτὸς δὲ συντείνας πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, ἀπεγνωκότα μὲν ἤδη τὰ πράγματα, κακῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διακείμενον ὑπό τε δίψης καὶ τοῦ τραύματος, χαίρων φράζει ὡς αὐτὸς ἴδοι τεθνηκότα Κῦρον. ὃ δὲ πρῶτον μὲν εὐθὺς ὥρμησεν αὐτὸς ἰέναι, καὶ τὸν Ἀρτασύραν ἄγειν ἐκέλευσεν ἐπὶ τὸν τόπον· ἐπεὶ δὲ πολὺς ἦν λόγος τῶν Ἑλλήνων καὶ φόβος ὡς διωκόντων καὶ πάντα νικώντων καὶ κρατούντων, ἔδοξε πλείονας πέμψαι τοὺς κατοψομένους, καὶ τριάκοντα
3 λαμπάδας ἔχοντες ἐπέμφθησαν. αὐτῷ δὲ μικρὸν ἀπολείποντι τοῦ τεθνάναι διὰ τὸ διψῆν Σατιβαρζά-

νης ὁ εὐνοῦχος περιθέων ἐζήτει ποτόν· οὐ γὰρ εἶχε τὸ χωρίον ὕδωρ, οὐδ' ἦν ἐγγὺς τὸ στρατόπεδον. μόλις οὖν ἐπιτυγχάνει τῶν Καυνίων ἐκείνων τῶν κακοβίων ἑνὸς ἐν ἀσκίῳ φαύλῳ διεφθαρμένον ὕδωρ καὶ πονηρὸν ἔχοντος, ὅσον ὀκτὼ κοτύλας· καὶ λαβὼν τοῦτο καὶ κομίσας τῷ βασιλεῖ δίδωσιν. ἐκπιόντα δὲ ἅπαν ἠρώτησεν εἰ μὴ πάνυ δυσχεραίνει τὸ ποτόν. ὃ 4
δ' ὤμοσε τοὺς θεοὺς μήτ' οἶνον ἡδέως οὕτως πώποτε πεπωκέναι μήτε ὕδωρ τὸ κουφότατον καὶ καθαρώτατον, "ὥστε" ἔφη "τὸν δόντα σοι τοῦτο ἄνθρωπον, ἂν ἐγὼ μὴ δυνηθῶ ζήσας ἀμείψασθαι, τοὺς θεοὺς εὔχομαι ποιῆσαι μακάριον καὶ πλούσιον."

Ἐν δὲ τούτῳ προσήλαυνον οἱ τριάκοντα λαμπροὶ 13
καὶ περιχαρεῖς, ἀναγγέλλοντες αὐτῷ τὴν ἀνέλπιστον εὐτυχίαν. ἤδη δὲ καὶ πλήθει τῶν συντρεχόντων πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ συνισταμένων ἐθάρρει, καὶ κατέβαινεν ἀπὸ τοῦ λόφου φωτὶ πολλῷ περιλαμπόμενος. ὡς δ' ἐπέστη τῷ νεκρῷ καὶ κατὰ δή τινα νόμον Περ- 2
σῶν ἡ δεξιὰ χεὶρ ἀπεκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κομισθῆναι, καὶ τῆς κόμης δραξάμενος οὔσης βαθείας καὶ λασίας ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμφιδοξοῦσιν ἔτι καὶ φεύγουσιν. οἱ δ' ἐθαύμαζον καὶ προσεκύνουν, ὥστε ταχὺ μυριάδας ἑπτὰ περὶ αὐτὸν γενέσθαι καὶ συνεισελάσαι πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐξεληλάκει δ', ὡς ὁ Κτησίας φησίν, 3
ἐπὶ τὴν μάχην τεσσαράκοντα μυριάσιν, οἱ δὲ περὶ Δείνωνα καὶ Ξενοφῶντα πολὺ πλείονας γενέσθαι λέγουσι τὰς μεμαχημένας. ἀριθμὸν δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας ἑνακισχιλίους ἀνενεχθῆναί φησι πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, αὐτῷ δὲ δισμυρίων οὐκ ἐλάττους φανῆναι τοὺς πεσόντας. ταῦτα μὲν οὖν ἔχει διαμφισβήτησιν· ἐκεῖνο δὲ τοῦ Κτησίου λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ

πεμφθῆναι φάναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸν μετὰ
4 Φαλίνου τοῦ Ζακυνθίου καὶ τινῶν ἄλλων. ὁ γὰρ
Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατρίβοντα βασιλεῖ Κτησίαν·
μέμνηται γὰρ αὐτοῦ καὶ τοῖς βιβλίοις τούτοις ἐντε-
τυχηκὼς δῆλος ἐστίν· οὐκ ἂν οὖν ἐλθόντα καὶ λόγων
τοσούτων ἑρμηνέα γενόμενον παρῆκεν ἀνώνυμον,
Φαλῖνον δὲ τὸν Ζακύνθιον ὠνόμαζεν. ἀλλὰ δαιμο-
νίως ὁ Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὢν καὶ οὐχ
ἧττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος ἀεί τινας ἐν τῇ
διηγήσει χώρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος
πολλὰ καὶ καλὰ μεμνήσεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακε-
δαίμονος.

14 Μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἐξέπεμψε
καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσου παιδὶ τοῦ πεσόντος ὑπὸ
Κύρου, καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐτίμη-
σεν. τὸν δὲ Καύνιον ἐκεῖνον ἐξανευρών, ὃς ἐπέδωκε
τὸ ἀσκίον, ἐξ ἀδόξου καὶ πένητος ἔντιμον καὶ πλού-
σιον ἐποίησεν. ἦν δέ τις ἐπιμέλεια καὶ περὶ τὰς τῶν
2 ἐξαμαρτόντων δικαιώσεις. Ἀρβάκην μὲν γάρ τινα
Μῆδον ἐν τῇ μάχῃ πρὸς Κῦρον φυγόντα καὶ πάλιν
ἐκείνου πεσόντος μεταστάντα, δειλίαν καὶ μαλακίαν
καταγνούς, οὐ προδοσίαν οὐδὲ κακόνοιαν, ἐκέλευσε
γυμνὴν ἀναλαβόντα πόρνην περιβάδην ἐπὶ τοῦ τρα-
χήλου δι' ἡμέρας ὅλης ἐν ἀγορᾷ περιφέρειν· ἑτέρου δὲ
πρὸς τῷ μεταστῆναι ψευσαμένου καταβαλεῖν δύο
τῶν πολεμίων, προσέταξε διαπεῖραι τρισὶ βελόναις
3 τὴν γλῶτταν. οἰόμενος δὲ καὶ βουλόμενος δοκεῖν καὶ
λέγειν πάντας ἀνθρώπους ὡς αὐτὸς ἀπεκτόνοι Κῦ-
ρον, Μιθριδάτῃ τε τῷ βαλόντι πρώτῳ Κῦρον ἐξ-
έπεμψε δῶρα καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοὺς διδόντας ὡς
τούτοις σε τιμᾷ βασιλεὺς ὅτι τὸν ἐφίππειον Κύρου
πῖλον εὑρὼν ἀνήνεγκας· τοῦ δὲ Καρός, ὑφ' οὗ τὴν

ἰγνύαν πληγεὶς ὁ Κῦρος ἔπεσε, καὶ αὐτοῦ δωρεὰν αἰτοῦντος, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τοὺς διδόντας ὅτι σοὶ ταῦτα δίδωσι βασιλεὺς εὐαγγελίων δευτερεῖα· πρῶτος γὰρ Ἀρτασύρας, μετ' ἐκεῖνον δὲ σὺ τὴν Κύρου τελευτὴν ἀπήγγειλας. ὁ μὲν οὖν Μιθριδάτης ἀπῆλθε σιωπῇ λυπούμενος· τὸν δ' ἄθλιον Κᾶρα κοινόν τι πάθος ἐξ ἀβελτερίας κατέσχεν. διαφθαρεὶς γὰρ ὑπὸ τῶν παρόντων, ὡς ἔοικεν, ἀγαθῶν, καὶ ἀναπεισθεὶς εὐθὺς ἀντιποιεῖσθαι τῶν ὑπὲρ αὐτόν, οὐκ ἠξίου τὰ δοθέντα μισθὸν εὐαγγελίων ἔχειν, ἀλλ' ἠγανάκτει μαρτυρόμενος καὶ βοῶν ὅτι Κῦρον οὐδεὶς ἕτερος ἀλλ' αὐτὸς ἀπεκτόνοι καὶ τὴν δόξαν ἀδίκως ἀποστεροῖτο. ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς σφόδρα παρωξύνθη καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκέλευσεν ἀποτεμεῖν τοῦ ἀνθρώπου. παροῦσα δ' ἡ μήτηρ "μὴ σύ γε" εἶπεν "οὕτω τὸν Κᾶρα τοῦτον, ὦ βασιλεῦ, τὸν ὄλεθρον ἀπαλλάξῃς, ἀλλὰ παρ' ἐμοῦ τὸν ἄξιον ἀπολήψεται μισθὸν ὧν τολμᾷ λέγειν." ἐπιτρέψαντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τῶν τιμωρῶν ἡ Παρύσατις λαβόντας τὸν ἄνθρωπον ἐφ' ἡμέρας δέκα στρεβλοῦν, εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαντας εἰς τὰ ὦτα θερμὸν ἐντήκειν χαλκὸν ἕως ἀποθάνῃ.

Κακῶς δ' ἀπώλετο καὶ Μιθριδάτης μετ' ὀλίγον χρόνον ἐκ τῆς αὐτῆς ἀβελτερίας. κληθεὶς γὰρ ἐπὶ δεῖπνον ἔνδα καὶ βασιλέως καὶ τῆς μητρὸς εὐνοῦχοι παρῆσαν, ἦκεν ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ κεκοσμημένος οἷς ἔλαβε παρὰ βασιλέως. ἐπεὶ δ' εἰς τὸ πίνειν ἀφίκοντο, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ μέγιστον δυνάμενος τῶν Παρυσάτιδος εὐνούχων ὡς καλὴν μὲν ἐσθῆτά σοι ταύτην, ὦ Μιθριδάτα, βασιλεὺς δέδωκε, καλὰ δὲ στρεπτὰ καὶ ψέλια· πολλοῦ δ' ἄξιος ὁ ἀκινάκης. ἦ μακάριόν σε καὶ περίβλεπτον ἅπασι πεποίηκεν. ἤδη δὲ μεθύων ὁ

Μιθριδάτης "τί δὲ ταῦτ' ἐστίν" εἶπεν "ὦ Σπαραμίζη; μειζόνων γὰρ ἐγὼ καὶ καλλιόνων βασιλεῖ τὴν ἡμέραν
3 ἐκείνην ἄξιον ἐμαυτὸν παρέσχον." καὶ ὁ Σπαραμίζης ἐπιμειδιάσας "φθόνος μὲν οὐδεὶς ὦ Μιθριδάτα" εἶπεν· "ἐπεὶ δέ φασιν Ἕλληνες οἶνον καὶ ἀλήθειαν εἶναι, τί λαμπρόν, ὦ τᾶν, ἢ μέγα πῖλον εὑρεῖν ἵππου περιρρυέντα καὶ τοῦτον ἀναγκαῖον;" ταῦτα δ' οὐκ ἀγνοῶν τὸ ἀληθὲς ἔλεγεν, ἀλλὰ βουλόμενος ἐκκαλύψαι πρὸς τοὺς παρόντας ὑπεκίνει τὴν κουφότητα τοῦ ἀνθρώπου λάλου καὶ ἀκρατοῦς γεγονότος
4 διὰ τὸν οἶνον. εἶπεν οὖν μὴ κατασχών "ὑμεῖς μέν, ὅ τι βούλεσθε, πίλους λέγετε καὶ φλυάρους· ἐγὼ δ' ὑμῖν λέγω διαρρήδην ὑπὸ ταύτης ἀνῃρῆσθαι Κῦρον τῆς χειρός. οὐ γὰρ ὡς Ἀρταγέρσης, ἡκόντισα κενὸν καὶ μάταιον, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὀφθαλμοῦ μικρὸν ἥμαρτον, τοῦ δὲ κροτάφου τυχὼν καὶ διελάσας κατέβαλον
5 τὸν ἄνδρα, καὶ τέθνηκεν ὑπ' ἐκείνου τοῦ τραύματος." οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τὸ τέλος ἤδη τοῦ Μιθριδάτου καὶ τὴν κακοδαιμονίαν ὁρῶντες εἰς τὴν γῆν ἔκυψαν· ὁ δ' ἑστιῶν αὐτοὺς "ὦ τᾶν" ἔφη "Μιθριδάτα, πίνωμεν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐσθίωμεν τὸν βασιλέως δαίμονα προσκυνοῦντες, λόγους δὲ μείζους ἢ καθ' ἡμᾶς
16 ἐάσωμεν." ἐκ τούτου τῇ μὲν Παρυσάτιδι φράζει τὸν λόγον ὁ εὐνοῦχος, ἐκείνη δὲ βασιλεῖ· βασιλεὺς δὲ ἠγανάκτησεν ὥσπερ ἐξελεγχόμενος καὶ τὸ κάλλιστον καὶ ἥδιστον ἀπολλύων τῆς νίκης· ἐβούλετο γὰρ βαρβάρους ἅπαντας πεπεῖσθαι καὶ Ἕλληνας ὡς ἐν ταῖς ἐξελάσεσι καὶ συμπλοκαῖς δοὺς καὶ λαβὼν πληγὴν ἐτρώθη μὲν αὐτὸς ἕκτεινε δ' ἐκεῖνον. ἐκέλευσαν οὖν
2 τὸν Μιθριδάτην ἀποθανεῖν σκαφευθέντα. τὸ δὲ σκαφευθῆναι τοιοῦτον ἐστί. σκάφας δύο πεποιημένας ἐφαρμόζειν ἀλλήλαις λαβόντας, εἰς τὴν ἑτέραν

κατακλίνουσι τὸν κολαζόμενον ὕπτιον· εἶτα τὴν ἑτέραν ἐπάγοντες καὶ συναρμόζοντες ὥστε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας ἔξω καὶ τοὺς πόδας ἀπολαμβάνεσθαι, τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν ἀποκεκρύφθαι, διδόασιν ἐσθίειν τῷ ἀνθρώπῳ, κἂν μὴ θέλῃ, προσβιάζονται κεντοῦντες τὰ ὄμματα· φαγόντι δὲ πιεῖν μέλι καὶ γάλα συγκεκραμένον ἐγχέουσιν εἰς τὸ στόμα καὶ κατὰ τοῦ προσώπου καταχέουσιν. εἶτα πρὸς τὸν 3
ἥλιον ἀεὶ στρέφουσιν ἐναντία τὰ ὄμματα, καὶ μυιῶν προσκαθημένων πλήθους πᾶν ἀποκρύπτεται τὸ πρόσωπον. ἐντὸς δὲ ποιοῦντος ὅσα ποιεῖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐσθίοντας ἀνθρώπους καὶ πίνοντας, εὐλαὶ καὶ σκώληκες ὑπὸ φθορᾶς καὶ σηπεδόνος ἐκ τοῦ περιττώματος ἀναζέουσιν, ὑφ' ὧν ἀναλίσκεται τὸ σῶμα διαδυομένων εἰς τὰ ἐντός· ὅταν γὰρ ἤδη 4
φανερὸς ᾖ τεθνηκὼς ὁ ἄνθρωπος, ἀφαιρεθείσης τῆς ἐπάνω σκάφης ὁρῶσι τὴν μὲν σάρκα κατεδηδεσμένην, περὶ δὲ τὰ σπλάγχνα τοιούτων θηρίων ἑσμοὺς ἐσθιόντων καὶ προσπεφυκότων. οὕτως ὁ Μιθριδάτης ἑπτακαίδεκα ἡμέρας φθειρόμενος μόλις ἀπέθανεν.

Λοιπὸς δ' ἦν τῇ Παρυσάτιδι σκοπὸς ὁ τὴν κεφαλὴν 17
ἀποτεμὼν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Κύρου Μασαβάτης, βασιλέως εὐνοῦχος. ὡς οὖν αὐτὸς οὐδεμίαν καθ' ἑαυτοῦ λαβὴν παρεδίδου, τοιοῦτον ἐπιβουλῆς τρόπον ἡ Παρύσατις συνέθηκεν. ἦν τά τ' ἄλλα θυμόσοφος γυνὴ 2
καὶ δεινὴ κυβεύειν, διὸ καὶ βασιλεῖ πρὸ τοῦ πολέμου πολλάκις συνεκύβευεν· μετὰ δὲ τὸν πόλεμον διαλυθεῖσα πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔφευγε τὰς φιλοφροσύνας, ἀλλὰ καὶ συνέπαιζε καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐκοινώνει συμπράττουσα καὶ παροῦσα, καὶ ὅλως μικρότατον αὐτοῦ τῇ Στατείρᾳ μεταδίδου χρῆσθαι καὶ συνεῖναι, μισοῦσά τε μάλιστα πάντων ἐκείνην καὶ μέγιστον

3 αὐτὴ βουλομένη δύνασθαι. λαβοῦσα δή ποτε τὸν Ἀρτοξέρξην ὡρμημένον ἀλύειν σχολῆς οὔσης προυκαλεῖτο περὶ χιλίων δαρεικῶν κυβεῦσαι, καὶ κυβεύοντα περιεῖδε νικῆσαι καὶ τὸ χρυσίον ἀπέδωκεν. προσποιουμένη δ' ἀνιᾶσθαι καὶ φιλονεικεῖν ἐκέλευσεν αὖθις ἐξ ἀρχῆς περὶ εὐνούχου διακυβεῦσαι· κὰ-
4 κεῖνος ὑπήκουσεν. ποιησάμενοι δὲ συνθήκας πέντε μὲν ἑκάτερον ὑπεξελέσθαι τοὺς πιστοτάτους, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ὃν ἂν ὁ νικῶν ἕληται, δοῦναι τὸν ἡττώμενον, ἐπὶ τούτοις ἐκύβευον. σφόδρα δὴ γενομένη πρὸς τῷ πράγματι καὶ σπουδάσασα περὶ τὴν παιδιάν, εὖ δέ πως αὐτῇ καὶ τῶν κύβων πεσόντων, νικήσασα λαμβάνει τὸν Μασαβάτην· οὐ γὰρ ἦν ἐν
5 τοῖς ὑπεξῃρημένοις. καὶ πρὶν ἐν ὑποψίᾳ γενέσθαι βασιλέα τοῦ πράγματος ἐγχειρίσασα τοῖς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν προσέταξεν ἐκδεῖραι ζῶντα, καὶ τὸ μὲν σῶμα πλάγιον διὰ τριῶν σταυρῶν ἀναπῆξαι, τὸ δὲ δέρμα χωρὶς διαπατταλεῦσαι. γενομένων δὲ τούτων καὶ βασιλέως χαλεπῶς φέροντος καὶ παροξυνομένου πρὸς αὐτήν, εἰρωνευομένη μετὰ γέλωτος "ὡς ἡδύς" ἔφασκεν "εἰ καὶ μακάριος, εἰ χαλεπαίνεις διὰ γέροντα πονηρὸν εὐνοῦχον, ἐγὼ δὲ χιλίους ἐκκυβευθεῖσα δα-
6 ρεικοὺς σιωπῶ καὶ στέργω." βασιλεὺς μὲν οὖν ἐφ' οἷς ἐξηπατήθη μεταμελόμενος ἡσυχίαν ἦγεν, ἡ δὲ Στάτειρα καὶ πρὸς τἆλλα φανερῶς ἠναντιοῦτο καὶ τούτοις ἐδυσχέραινεν, ὡς ἄνδρας εὐνούχους καὶ πιστοὺς βασιλεῖ διὰ Κῦρον ὠμῶς καὶ παρανόμως ἀπολλυούσης αὐτῆς.

18 Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς Τισαφέρνης ἐξηπάτησε καὶ παρεσπόνδησεν ὅρκων γενομένων καὶ συλλαβὼν ἀνέπεμψεν ἐν πέδαις δεδεμένους, δεηθῆναί φησιν αὐτοῦ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτη-

σίας ὅπως κτενὸς εὐπορήσειεν. τυχόντα δὲ καὶ τημελήσαντα τὴν κεφαλὴν ἡσθῆναί τε τῇ χρείᾳ καὶ τὸν δακτύλιον αὐτῷ δοῦναι σύμβολον φιλίας πρὸς τοὺς ἐν Λακεδαίμονι συγγενεῖς καὶ οἰκείους· εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγῖδι Καρυάτιδας ὀρχουμένας. τὰ δὲ 2
πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τοὺς συνδεδεμένους στρατιώτας ἀφαιρεῖσθαι καὶ καταναλίσκειν, ὀλίγα τῷ Κλεάρχῳ διδόντας ἀπ' αὐτῶν. ἰάσασθαι δὲ καὶ τοῦτό φησιν ὁ Κτησίας, πλείονα τῷ Κλεάρχῳ πέμπεσθαι διαπραξάμενος, ἰδίᾳ δ' ἕτερα τοῖς στρατιώταις δίδοσθαι. καὶ ταῦτα μὲν ὑπουργῆσαι καὶ παρασχεῖν χάριτι καὶ γνώμῃ τῆς Παρυσάτιδος· πεμ- 3
πομένου δὲ καθ' ἡμέραν τῷ Κλεάρχῳ κωλῆνος ἐπὶ τοῖς σιτίοις, παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ διδάσκειν ὡς χρὴ μικρὸν εἰς τὸ κρέας ἐμβαλόντα μαχαίριον ἀποκρύψαντα πέμψαι καὶ μὴ περιδεῖν ἐν τῇ βασιλέως ὠμότητι τὸ τέλος αὐτοῦ γενόμενον, αὐτὸς δὲ φοβούμενος μὴ ἐθελῆσαι, βασιλέα δὲ τῇ μὲν μητρὶ παραιτουμένῃ μὴ κτεῖναι τὸν Κλέαρχον ὁμολογῆσαι καὶ ὀμόσαι, πεισθέντα δ' αὖθις ὑπὸ τῆς Στατείρας ἀποκτεῖναι πάντας πλὴν Μένωνος, ἐκ δὲ τούτου τὴν Παρύσατιν 4
ἐπιβουλεῦσαι τῇ Στατείρᾳ καὶ συσκευάσασθαι τὴν φαρμακείαν κατ' αὐτῆς, οὐκ εἰκότα λέγων, ἀλλὰ πολλὴν ἀλογίαν ἔχοντα τῆς αἰτίας, εἰ δεινὸν ἔργον οὕτως ἔδρασε καὶ παρεκινδύνευσεν ἡ Παρύσατις διὰ Κλέαρχον, ἀνελεῖν τολμήσασα τὴν γνησίαν βασιλέως γυναῖκα καὶ τέκνων κοινωνὸν ἐπὶ βασιλείᾳ τρεφομένων. ἀλλὰ 5
ταῦτα μὲν οὐκ ἄδηλον ὡς ἐπιτεραγῳδεῖται τῇ Κλεάρχου μνήμῃ· καὶ γὰρ ἀναιρεθέντων φησὶ τῶν στρατηγῶν τοὺς μὲν ἄλλους ὑπὸ κυνῶν σπαράττεσθαι καὶ ὀρνέων, τῷ δὲ Κλεάρχου νεκρῷ θύελλαν ἀνέμου γῆς θῖνα πολλὴν φέρουσαν ἐπιχῶσαι καὶ ἐπικρύψαι τὸ

σῶμα, φοινίκων δὲ τινῶν διασπαρέντων ὀλίγῳ χρόνῳ θαυμαστὸν ἄλσος ἀναρῦναι καὶ κατασκιάσαι τὸν τόπον, ὥστε καὶ βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλειν ὡς ἄνδρα θεοῖς φίλον ἀνῃρηκότι τὸν Κλέαρχον.

19 Ἡ δ' οὖν Παρύσατις, μίσους τε πρὸς τὴν Στάτειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένου καὶ ζηλοτυπίας, ὁρῶσα τὴν μὲν αὐτῆς δύναμιν αἰδουμένου βασιλέως καὶ τιμῶντος οὖσαν, τὴν δ' ἐκείνης ἔρωτι καὶ πίστει βέβαιον καὶ ἰσχυράν, ἐπεβούλευσεν ὑπὲρ τῶν μεγί-
2 στων, ὡς ᾤετο, παραβαλλομένη. Θεράπαιναν εἶχε πιστὴν καὶ δυναμένην παρ' αὐτῇ μέγιστον ὄνομα Γίγιν, ἣν ὁ μὲν Δείνων ὑπουργῆσαι τῇ φαρμακείᾳ φησί, συγγνῶναι δὲ μόνον ἄκουσαν ὁ Κτησίας. τὸν δὲ δόντα τὸ φάρμακον οὗτος μὲν ὀνομάζει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων Μελάνταν. ἐκ δὲ τῆς πρόσθεν ὑπ-
οψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμεναι πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ φοι-
τᾶν καὶ συνδειπνεῖν ἀλλήλαις, ὅμως τῷ δεδιέναι καὶ φυλάττεσθαι τοῖς αὐτοῖς σιτίοις καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν
3 ἐχρῶντο. γίνεται δὲ μικρὸν ἐν Πέρσαις ὀρνίθιον, ᾧ περιττώματος οὐδὲν ἔστιν, ἀλλ' ὅλον διάπλεων πιμελῆς τὰ ἐντός· καὶ νομίζουσιν ἀνέμῳ καὶ δρόσῳ τρέφεσθαι τὸ ζῷον· ὀνομάζεται δὲ ῥυντάκης. τοῦτό φησιν ὁ Κτησίας μικρᾷ μαχαιρίδι, κεχρισμένῃ τῷ φαρμάκῳ κατὰ θάτερα, τὴν Παρύσατιν διαιροῦσαν ἐκμάξει τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ φάρμακον, καὶ τὸ μὲν ἄχραντον καὶ καθαρὸν εἰς τὸ στόμα βαλοῦσαν αὐτὴν ἐσθίειν, δοῦναι δὲ τῇ Στατείρᾳ τὸ πεφαρμαγμένον·
4 ὁ δὲ Δείνων οὐ τὴν Παρύσατιν ἀλλὰ τὸν Μελάνταν τέμνοντα τῷ μαχαιρίῳ τὰ φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν τιθέναι κατὰ τὴν Στάτειραν. ἀποθνήσκουσα δ' οὖν ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ σπαραγμῶν αὐτή τε συνῳδάνετο τοῦ κακοῦ καὶ βασιλεῖ παρέσχεν ὑπ-

σφίαν κατὰ τῆς μητρός, εἰδότι τὸ θηριῶδες αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. ὅθεν εὐθὺς ἐπὶ τὴν ζήτησιν ὁρμήσας τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μητρὸς συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε, τὴν δὲ Γίγιν ἡ Παρύσατις πολὺν χρόνον εἶχεν οἴκοι μεθ' αὑτῆς καὶ βασιλέως ἐξαιτοῦντος οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' ὕστερον αὐτῆς δεηθείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφεθῆναι νυκτὸς αἰσθόμενος καὶ λόχον ὑφεὶς συνήρπασε καὶ κατέγνω θάνατον. ἀποθνήσκουσι δ' οἱ φαρμακεῖς ἐν Πέρσαις κατὰ νόμον οὕτως. λίθος ἔστι πλατύς, ἐφ' οὗ τὴν κεφαλὴν καταθέντες αὐτῶν ἑτέρῳ λίθῳ παίουσι καὶ πιέζουσιν, ἄχρι οὗ συνθλάσωσι τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλήν. ἡ ⟨μὲν⟩ οὖν Γίγις οὕτως ἀπέθανε· τὴν δὲ Παρύσατιν ὁ Ἀρτοξέρξης ἄλλο μὲν οὐδὲν οὔτ' εἶπε κακὸν οὔτ' ἐποίησεν, εἰς δὲ Βαβυλῶνα βουλομένην ἐξέπεμψεν εἰπών, ἕως ἐκείνη περίεστιν, αὐτὸς οὐκ ὄψεσθαι Βαβυλῶνα.

Τὰ μὲν κατὰ τὴν οἰκίαν οὕτως εἶχεν· ἐπεὶ δὲ τοὺς Κύρῳ συναναβάντας Ἕλληνας σπουδάσας λαβεῖν ὁ βασιλεὺς οὐδὲν ἧττον ἢ Κύρου περιγενέσθαι καὶ τὴν βασιλείαν κατασχεῖν οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ Κῦρον τὸν ἡγεμόνα καὶ τοὺς αὐτῶν στρατηγοὺς ἀποβαλόντες ἐξ αὐτῶν μόνον οὐχὶ τῶν βασιλείων ἐσώθησαν, ἐξελέγξαντες καὶ ἀποφήναντες τὰ Περσῶν καὶ βασιλέως πράγματα χρυσὸν ὄντα πολὺν καὶ τρυφὴν καὶ γυναῖκας, τὰ δ' ἄλλα τῦφον καὶ ἀλαζονείαν, πᾶσα μὲν ἡ Ἑλλὰς ἐξεθάρρησε καὶ κατεφρόνησε τῶν βαρβάρων, Λακεδαιμονίοις δὲ καὶ δεινὸν ἐφαίνετο μὴ νῦν γε δουλείας ἐξελέσθαι τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας Ἕλληνας μηδὲ παῦσαι προπηλακιζομένους ὑπ' αὐτῶν. πρότερον δὲ διὰ Θίμβρωνος, εἶτα διὰ Δερκυλλίδου πολεμοῦντες, οὐδὲν δὲ πράττοντες ἀξιόλογον, Ἀγησιλάῳ

2 τῷ βασιλεῖ τὸν πόλεμον ἐπέτρεψαν. ὁ δὲ περαιωθεὶς ναυσὶν εἰς Ἀσίαν εὐθὺς ἦν ἐνεργὸς καὶ δόξαν εἶχε μεγάλην καὶ Τισαφέρνην παραταξάμενος ἐνίκησε καὶ τὰς πόλεις ἀφίστη. τούτων δὲ γενομένων συμφρονήσας ὁ Ἀρτοξέρξης ὃν τρόπον αὐτοῖς ἐστὶ πολεμητέον, ἔπεμψε Τιμοκράτην τὸν Ῥόδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα χρυσίον πολὺ κομίζοντα, διδόναι καὶ διαφθείρειν τοὺς πλεῖστον ἐν ταῖς πόλεσι δυναμένους κελεύσας, καὶ
4 πόλεμον Ἑλληνικὸν κινεῖν ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα. τοῦ δὲ Τιμοκράτους ταῦτα πράσσοντος καὶ τῶν μεγίστων πόλεων συνισταμένων καὶ τῆς Πελοποννήσου διαταραττομένης, μετεπέμποντο τὸν Ἀγησίλαον ἐκ τῆς Ἀσίας οἱ ἄρχοντες, ὅτε δὴ καί φασιν αὐτὸν ἀπιόντα πρὸς τοὺς φίλους εἰπεῖν ὡς τρισμυρίοις τοξόταις ἐξελαύνοιτο τῆς Ἀσίας ὑπὸ βασιλέως· τὸ γὰρ Περσικὸν νόμισμα τοξότην ἐπίσημον εἶχεν.

21 Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῆς θαλάττης Λακεδαιμονίους Κόνωνι τῷ Ἀθηναίῳ μετὰ Φαρναβάζου στρατηγῷ χρησάμενος. ὁ γὰρ Κόνων διέτριβε μὲν ἐν Κύπρῳ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, οὐ τὴν ἀσφάλειαν ἀγαπῶν, ἀλλὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολὴν ὥσπερ
2 ἐν πελάγει τροπὴν περιμένων· ὁρῶν δὲ καὶ τοὺς ἑαυτοῦ λογισμοὺς δυνάμεως καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν ἀνδρὸς ἔμφρονος δεομένην, ἔπεμψεν ἐπιστολὴν βασιλεῖ περὶ ὧν διενοεῖτο, καὶ ταύτην ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα μάλιστα μὲν ἀποδοῦναι διὰ Ζήνωνος τοῦ Κρητὸς ἢ Πολυκρίτου τοῦ Μενδαίου (τούτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων ὀρχηστὴς ὁ δὲ Πολύκριτος ἰατρός), ἂν δ'
3 οὗτοι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίου τοῦ ἰατροῦ. λέγεται δ' ὁ Κτησίας τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν παρεγγράψαι τοῖς ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἐπεσταλμένοις ὅπως καὶ Κτησίαν ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν ὡς ὠφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ

θαλάσσῃ πράξεσιν. ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλέα φησὶ προσθεῖναι τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ταύτην. ἀλλ' ἐπεὶ κρατήσας τῇ περὶ Κνίδον ναυμαχίᾳ διὰ 4
Φαρναβάζου καὶ Κόνωνος ἀφείλετο τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν Λακεδαιμονίους, ἐπέστρεψε πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Ἑλλάδα πρὸς αὑτόν, ὥστε καὶ τὴν περιβόητον εἰρήνην βραβεῦσαι τοῖς Ἕλλησι τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου προσαγορευομένην. ὁ δ' Ἀνταλκίδας Σπαρ- 5
τιάτης ἦν, Λέοντος υἱός, καὶ σπουδάσας βασιλεῖ διεπράξατο τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας ἁπάσας καὶ νήσους, ὅσαι προσκυροῦσιν Ἀσίᾳ, παρεῖναι Λακεδαιμονίους αὐτῷ κεκτῆσθαι φόρων ὑποτελεῖς, εἰρήνης γενομένης τοῖς Ἕλλησιν, εἰ δεῖ τὴν τῆς Ἑλλάδος ὕβριν καὶ προδοσίαν εἰρήνην καλεῖν, ἧς πόλεμος οὐδεὶς ἀκλεέστερον ἤνεγκε τέλος τοῖς κρατηθεῖσιν.

Διὸ καὶ τοὺς ἄλλους Σπαρτιάτας ἀεὶ βδελυττόμε- 22
νος ὁ Ἀρτοξέρξης, καὶ νομίζων, ὡς φησὶ Δείνων, ἀνθρώπων ἁπάντων ἀναιδεστάτους εἶναι, τὸν Ἀνταλκίδαν ὑπερηγάπησεν εἰς Πέρσας ἀναβάντα. καί ποτε λαβὼν ἕνα τῶν ἀνθινῶν στεφάνων καὶ βάψας εἰς μύρον τὸ πολυτελέστατον ἀπὸ δείπνου ἔπεμψε τῷ Ἀνταλκίδᾳ· καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὴν φιλοφροσύνην. ἦν δ', ὡς ἔοικεν, ἐπιτήδειος οὗτος ἐντρυφηθῆναι καὶ 2
τοιοῦτον λαβεῖν στέφανον, ἐξορχησάμενος ἐν Πέρσαις τὸν Λεωνίδαν καὶ τὸν Καλλικρατίδαν. ὁ μὲν γὰρ Ἀγησίλαος, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸν εἰπόντα "φεῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου μηδίζουσιν ἡμῖν οἱ Λάκωνες" "οὐ μᾶλλον" εἶπεν "οἱ Μῆδοι λακωνίζουσιν;" τοῦ δὲ ῥήματος ἡ κομψότης τὴν τοῦ πράγματος αἰσχύνην οὐκ ἀφεῖλεν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡγεμονίαν ἀπώλεσαν ἐν Λεύκτροις ἀγωνισάμενοι κακῶς, ἡ δὲ δόξα τῆς Σπάρτης

προαπώλετο ταῖς ὁμολογίαις ἐκείναις. ἄχρι μὲν οὖν ἐπρώτευεν ἡ Σπάρτη, ξένον ἐποιεῖτο καὶ φίλον ἀνόμαζεν ἑαυτοῦ τὸν Ἀνταλκίδαν· ἐπεὶ δ' ἠττήθησαν ἐν Λεύκτροις, ταπεινὰ πράττοντες ἐδέοντο μὲν χρημάτων καὶ τὸν Ἀγησίλαον εἰς Αἴγυπτον ἐξέπεμψαν, ὁ δ' Ἀνταλκίδας ἀνέβη πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην παρὰ καλῶν ἐπαρκέσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις. ὃ δ' οὕτως ἐξημέλησε καὶ παρεῖδε καὶ ἀπέρριψεν αὐτὸν ὥστε καταβάντα καὶ χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, φοβούμενον δὲ καὶ τοὺς ἐφόρους, ἀποκαρτερῆσαι. ἀνέβη δὲ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος καὶ Πελοπίδας ἤδη τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην νενικηκώς. ἀλλ' οὗτος μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν ἐποίησεν, Ἰσμηνίας δὲ προσκυνῆσαι κελευόμενος ἐξέβαλε πρὸ αὐτοῦ χαπᾶζε τὸν δακτύλιον, εἶτα κύψας ἀνείλετο καὶ παρέσχε δόξαν προσκυνοῦντος. Τιμαγόρᾳ δὲ τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Βηλεύριδος τοῦ γραμματέως εἰσπέμψαντι γραμματιδίων ἀπόρρητον ἠσθεὶς μυρίους τε δαρεικοὺς ἔδωκε, καὶ γάλακτος βοείου δεομένῳ δι' ἀσθένειαν ὀγδοήκοντα βοῦς ἀμέλγεσθαι παρηκολούθουν· ἔτι δὲ κλίνην καὶ στρώματα καὶ τοὺς στρωννύντας ἔπεμψεν ὡς οὐ μεμαθηκότων Ἑλλήνων ὑποστρωννύναι, καὶ φορεῖς τοὺς κομίζοντας αὐτὸν μέχρι θαλάσσης μαλακῶς ἔχοντα. παρόντι δὲ δεῖπνον ἐπέμπετο λαμπρότατον, ὥστε καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως Ὀστάνην "ὦ Τιμαγόρα" φάναι, "μέμνησο ταύτης τῆς τραπέζης· οὐ γὰρ ἐπὶ μικροῖς οὕτω σοι κεκοσμημένη παράκειται." τοῦτο δ' ἦν ὀνειδισμὸς εἰς προδοσίαν μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπόμνησις.

Τιμαγόρου μὲν οὖν διὰ τὴν δωροδοκίαν Ἀθηναῖοι θάνατον κατέγνωσαν· ὁ δ' Ἀρτοξέρξης ἐν ἀντὶ πάντων ὧν ἐλύπει τοὺς Ἕλληνας ἠύφρανε, Τισαφέρνην

τὸν ἔχθιστον αὐτοῖς καὶ δυσμενέστατον ἀποκτείνας. ἀπέκτεινε δὲ ταῖς διαβολαῖς αὐτοῦ τῆς Παρυσάτιδος συνεπιθεμένης· οὐ γὰρ ἐνέμεινε τῇ ὀργῇ πολὺν χρόνον ὁ βασιλεύς, ἀλλὰ δμηλλάγη τῇ μητρὶ καὶ μετεπέμψατο, νοῦν μὲν ὁρῶν ἔχουσαν καὶ φρόνημα βασιλείας ἄξιον, αἰτίας δὲ μηδεμιᾶς οὔσης ἐμποδὼν ἔτι δι' ἣν ὑπόψονται συνόντες ἀλλήλοις ἢ λυπήσουσιν. ἐκ δὲ 2
τούτου πάντα πρὸς χάριν ὑπουργοῦσα βασιλεῖ, καὶ τῷ πρὸς μηδὲν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε δυσκολαίνειν ἔχουσα τὸ δύνασθαι παρ' αὐτῷ καὶ τυγχάνειν ἁπάντων, ᾤσθετο τῆς ἑτέρας τῶν θυγατέρων Ἀτόσσης ἐρῶντος ἔρωτα δεινόν, ἐπικρυπτομένου δὲ δι' ἐκείνην οὐχ ἥκιστα καὶ κολάζοντος τὸ πάθος, ὡς φασίν ἔνιοι, καίτοι γεγενημένης ἤδη πρὸς τὴν παρθένον ὁμιλίας αὐτῷ λαθραίας. ὡς οὖν ὑπώπτευσεν ἡ Πα- 3
ρύσατις, τὴν παῖδα μᾶλλον ἢ πρότερον ἠσπάζετο, καὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην ἐπῄνει τό τε κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ ἦθος ὡς βασιλικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς. τέλος οὖν γῆμαι τὴν κόρην ἔπεισε καὶ γνησίαν ἀποδεῖξαι γυναῖκα, χαίρειν ἐάσαντα δόξας Ἑλλήνων καὶ νόμους, Πέρσαις δὲ νόμον αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ δικαιωτὴν αἰσχρῶν καὶ καλῶν ἀποδεδειγμένον. ἔνιοι μέντοι λέ- 4
γουσιν, ὧν ἐστι καὶ Ἡρακλείδης ὁ Κυμαῖος, οὐ μίαν μόνον τῶν θυγατέρων ἀλλὰ καὶ δευτέραν, Ἀμηστρίν, γῆμαι τὸν Ἀρτοξέρξην, περὶ ἧς ὀλίγον ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν. τὴν δ' Ἀτόσσαν οὕτως ἠγάπησεν ὁ πατὴρ συνοικοῦσαν ὥστ' ἀλφοῦ καταμεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα δυσχεραίνει μὲν ἐπὶ τούτῳ μηδ' ὁτιοῦν, εὐχόμε- 5
νος δὲ περὶ αὐτῆς τῇ Ἥρᾳ προσκυνῆσαι μόνην θεῶν ἐκείνην, ταῖς χεραὶ τῆς γῆς ἁψάμενος, δῶρά τε τῇ θεᾷ τοσαῦτα πέμψαι τοὺς σατράπας καὶ φίλους αὐτοῦ κελεύσαντος ὥστε τὰ μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν

βασιλείων ἑκκαίδεκα στάδια χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πορφύρας καὶ ἵππων ἐμπλησθῆναι.

24 Πόλεμον δὲ πρὸς μὲν Αἰγυπτίους διὰ Φαρναβάζου καὶ Ἰφικράτους ἐξενεγκὼν ἀπέτυχε, στασιασάντων ἐκείνων, ἐπὶ δὲ Καδουσίους αὐτὸς ἐστράτευσε τριάκοντα μυριάσι πεζῶν καὶ μυρίοις ἱππεῦσιν. ἐμβαλὼν δ' εἰς χώραν τραχύτητι χαλεπὴν καὶ ὁμιχλώδη καὶ τῶν ἀπὸ σπόρου καρπῶν ἄγονον, ἀπίοις δὲ καὶ μήλοις καὶ τοιούτοις ἄλλοις ἀκροδρύοις τρέφουσαν ἀνθρώπους πολεμικοὺς καὶ θυμοειδεῖς, ἔλαθε μεγά-
2 λαις ἀπορίαις καὶ κινδύνοις περιπεσών· οὐδὲν γὰρ ἐδώδιμον ἦν λαμβάνειν οὐδ' ἔξωθεν ἐπεισάγεσθαι, τὰ δ' ὑποζύγια μόνον κατέκοπτον, ὥστ' ὄνου κεφαλὴν μόλις δραχμῶν ἑξήκοντα ὤνιον εἶναι. τὸ δὲ βασιλικὸν δεῖπνον ἐλελείφθη, καὶ τῶν ἵππων ὀλίγοι περιῆσαν ἔτι, τοὺς δ' ἄλλους ἐσθίοντες κατανηλώκεσαν. ἐνταῦθα Τηρίβαζος, ἀνὴρ πολλάκις μὲν ἐν πρώτῃ δι' ἀνδραγαθίαν τάξει γενόμενος, πολλάκις δ' ἀπορριφεὶς διὰ κουφότητα καὶ τότε ταπεινὰ πράττων καὶ περιορώμενος, ἔσωσε βασιλέα καὶ τὸν στρα-
3 τόν. ὄντων γὰρ δυοῖν ἐν τοῖς Καδουσίοις βασιλέων, ἑκατέρου δὲ χωρὶς στρατοπεδεύοντος, ἐντυχὼν τῷ Ἀρτοξέρξῃ καὶ φράσας περὶ ὧν διενοεῖτο πράττειν, ἐβάδιζεν αὐτὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν Καδουσίων, καὶ πρὸς τὸν ἕτερον κρύφα τὸν υἱὸν ἔπεμπεν. ἐξηπάτα δὲ ἑκάτερον ἑκάτερος, λέγων ὡς ἄτερος ἐπιπρεσβεύεται πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην φιλίαν μόνῳ πράττων ἑαυτῷ καὶ συμμαχίαν· οὐκοῦν, εἰ σωφρονεῖ, χρῆναι πρότερον ἐντυγχάνειν ἐκείνῳ, αὐτὸν δὲ συμπράξειν
4 ἅπαντα. τούτοις ἐπείσθησαν ἀμφότεροι, καὶ φθάνειν ἀλλήλους νομίζοντες ὁ μὲν τῷ Τηριβάζῳ συνέπεμψε πρέσβεις, ὁ δὲ τῷ παιδὶ τοῦ Τηριβάζου.

διατριβῆς δὲ γενομένης ὑποψίαι καὶ διαβολαὶ κατὰ τοῦ Τηριβάζου τῷ Ἀρτοξέρξῃ προσέπιπτον· αὐτὸς δὲ δυσθύμως εἶχε καὶ μετενόει πιστεύσας τῷ Τηριβάζῳ, καὶ τοῖς φθονοῦσιν ἐγκαλεῖν παρεῖχεν. ἐπεὶ δ' ἦκεν ὁ Τηρίβαζος, ἦκε δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοὺς Καδουσίους ἀγοντες, ἐγένοντο δὲ σπονδαὶ πρὸς ἀμφοτέρους καὶ εἰρήνη, μέγας ὢν ὁ Τηρίβαζος ἤδη καὶ λαμπρὸς ἀνεζεύγνυε μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐπιδεικνυμένου πᾶσαν τὴν δειλίαν καὶ τὴν μαλακίαν οὐ τρυφῆς καὶ πολυτελείας, ὥσπερ οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἔκγονον οὖσαν, ἀλλὰ μοχθηρᾶς φύσεως καὶ ἀγεννοῦς καὶ δόξαις πονηραῖς ἑπομένης. οὔτε γὰρ χρυσὸς οὔτε κάνδυς οὔτε ὁ τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων ταλάντων περικείμενος ἀεὶ τῷ βασιλέως σώματι κόσμος ἐκεῖνον ἀπεκώλυε πονεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν ὥσπερ οἱ τυχόντες, ἀλλὰ τήν τε φαρέτραν ἐνημμένος καὶ τὴν πέλτην φέρων αὐτὸς ἐβάδιζε πρῶτος ὁδοὺς ὀρεινὰς καὶ προσάντεις, ἀπολιπὼν τὸν ἵππον, ὥστε τοὺς ἄλλους πτεροῦσθαι καὶ συνεπικουφίζεσθαι τὴν ἐκείνου προθυμίαν καὶ ῥώμην ὁρῶντας· καὶ γὰρ διακοσίων καὶ πλειόνων σταδίων κατήνυεν ἡμέρας ἑκάστης πορείαν. 5 6

Ἐπεὶ δ' εἰς σταθμὸν κατέβη βασιλικὸν παραδείσους ἔχοντα θαυμαστοὺς καὶ κεκοσμημένους διαπρεπῶς ἐν τῷ πέριξ ἀδένδρῳ καὶ ψιλῷ χωρίῳ, κρύους ὄντος ἐπέτρεψε τοῖς στρατιώταις ἐκ τοῦ παραδείσου ξυλίζεσθαι τὰ δένδρα κόπτοντας, μήτε πεύκης μήτε κυπαρίττου φειδομένους. ὀκνούντων δὲ καὶ φειδομένων διὰ τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη, λαβὼν πέλεκυν αὐτὸς ὅπερ ἦν μέγιστον καὶ κάλλιστον τῶν φυτῶν ἔκοψεν. ἐκ δὲ τούτου ξυλιζόμενοι καὶ πολλὰ πυρὰ ποιοῦντες εὐμαρῶς ἐνυκτέρευσαν. οὐ μὴν ἀλλὰ πολ- 25 2

λοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀποβαλὼν ἄνδρας, ἵππους δ' ὁμοῦ
3 τι πάντας ἐπανῆλθεν. καὶ δόξας καταφρονεῖσθαι διὰ
τὴν ἀτυχίαν καὶ τὴν ἀπότευξιν τῆς στρατείας ἐν ὑπ-
οψίαις εἶχε τοὺς πρώτους, καὶ πολλοὺς μὲν ἀνῄρει δι'
ὀργὴν πλείονας δὲ φοβούμενος. ἡ γὰρ δειλία φονικώ-
τατόν ἐστιν ἐν ταῖς τυραννίσιν, ἧττον δὲ καὶ πρᾶον
καὶ ἀνύποπτον ἡ θαρραλεότης· διὸ καὶ τῶν θηρίων
τὰ ἀτιθάσευτα καὶ δυσεξημέρωτα ψοφοδεῆ καὶ δειλά,
τὰ δὲ γενναῖα πιστεύοντα μᾶλλον διὰ τὸ θαρρεῖν εὐ
φεύγει τὰς φιλοφροσύνας.

26 Ὁ δ' Ἀρτοξέρξης ἤδη πρεσβύτερος ὢν ἠσθάνετο
τοὺς υἱοὺς ἀγῶνα περὶ τῆς βασιλείας ἐν τοῖς φίλοις
καὶ τοῖς δυνατοῖς ἔχοντας. οἱ μὲν γὰρ εὐγνώμονες
ἠξίουν, ὡς ἔλαβεν αὐτός, οὕτως ἀπολιπεῖν πρεσβεῖα
Δαρείῳ τὴν ἀρχήν· ὁ δὲ νεώτατος Ὦχος ὀξὺς ὢν καὶ
βίαιος εἶχε μὲν καὶ τῶν περὶ τὸ βασίλειον οὐκ ὀλίγους
σπουδαστάς, ἤλπιζε δὲ μάλιστα κατεργάσασθαι τὸν
2 πατέρα διὰ τῆς Ἀτόσσης. ἐκείνην γὰρ ἐθεράπευεν
ὡς γαμησομένην καὶ συμβασιλεύσουσαν αὐτῷ μετὰ
τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν. ἦν δὲ λόγος ὅτι καὶ ζῶντος
ἐλάνθανεν αὐτῇ πλησιάζων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἠγνό-
ησεν ὁ Ἀρτοξέρξης, ταχὺ δὲ βουλόμενος ἐκκροῦσαι
τῆς ἐλπίδος τὸν Ὦχον, ὅπως μὴ τὰ αὐτὰ Κύρῳ τολ-
μήσαντος αὐτοῦ πόλεμοι καὶ ἀγῶνες αὖθις καταλά-
βωσι τὴν βασιλείαν, ἀνέδειξε τὸν Δαρεῖον βασιλέα
πεντηκοστὸν ἔτος γεγονότα, καὶ τὴν καλουμένην κί-
3 ταριν ὀρθὴν φέρειν ἔδωκε. νόμου δ' ὄντος ἐν Πέρ-
σαις δωρεὰν αἰτεῖν τὸν ἀναδειχθέντα καὶ διδόναι τὸν
ἀναδείξαντα πᾶν τὸ αἰτηθέν, ἄνπερ ᾖ δυνατόν, ᾔτη-
σεν Ἀσπασίαν ὁ Δαρεῖος τὴν μάλιστα σπουδασθεῖ-
σαν ὑπὸ Κύρου, τότε δὲ τῷ βασιλεῖ παλλακευομένην.
ἦν δὲ Φωκαῖς τὸ γένος ἀπ' Ἰωνίας, ἐλευθέρων γονέων

καὶ τεθραμμένη κοσμίως. ἐπεὶ δὲ Κύρου δαιτυμόνι- 4
τος εἰσήχθη μεθ' ἑτέρων γυναικῶν, αἱ μὲν ἄλλαι
παρακαθεζόμεναι προσπαίζοντος αὐτοῦ καὶ ἁπτο-
μένου καὶ σκώπτοντος οὐκ ἀηδῶς ἐνεδέχοντο τὰς
φιλοφροσύνας, ἐκείνη δὲ παρὰ τὴν κλίνην εἰστήκει
σιωπῇ καὶ Κύρου καλοῦντος οὐχ ὑπήκουε, βουλομέ-
νων δὲ προσάγειν τῶν κατενναστῶν "οἰμώξεται μέν-
τοι τούτων" εἶπεν "ὃς ἂν ἐμοὶ προσαγάγῃ τὰς χεῖ-
ρας." ἔδοξεν οὖν ἄχαρις τοῖς παροῦσιν εἶναι καὶ
ἀγροικος· ὁ δὲ Κῦρος ἡσθεὶς ἐγέλασε, καὶ εἶπε πρὸς 5
τὸν ἀγαγόντα τὰς γυναῖκας "ἆρ' ἤδη συνορᾷς ὅτι μοι
μόνην ταύτην ἐλευθέραν καὶ ἀδιάφθορον ἥκεις κομί-
ζων;" ἐκ δὲ τούτου προσεῖχεν ἀρξάμενος αὐτῇ, καὶ
μάλιστα πασῶν ἔστερξε καὶ σοφὴν προσηγόρευσεν.
ἑάλω δὲ Κύρου πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ καὶ διαρπαζομέ-
νου τοῦ στρατοπέδου.

Ταύτην ὁ Δαρεῖος αἰτήσας ἠνίασε τὸν πατέρα· 27
δύσζηλα γὰρ τὰ βαρβαρικὰ δεινῶς περὶ τὸ ἀκόλα-
στον, ὥστε μὴ μόνον τὸν προσελθόντα καὶ θιγόντα
παλλακῆς βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν πορείᾳ προσξελ-
θόντα καὶ διελάσαντα τὰς ἁμάξας ἐφ' αἷς κομίζονται,
θανάτῳ κολάζεσθαι. καίτοι τὴν μὲν Ἄτοσσαν εἶχεν 2
ἔρωτι ποιησάμενος γυναῖκα παρὰ τὸν νόμον, ἑξή-
κοντα δὲ καὶ τριακόσιαι παρετρέφοντο κάλλει διαφέ-
ρουσαι παλλακίδες. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἰτηθεὶς ἐκείνην
ἐλευθέραν ἔφησεν εἶναι καὶ λαμβάνειν ἐκέλευσε βου-
λομένην, ἄκουσαν δὲ μὴ βιάζεσθαι. μεταπεμφθείσης
δὲ τῆς Ἀσπασίας καὶ παρ' ἐλπίδας τοῦ βασιλέως ἑλο-
μένης τὸν Δαρεῖον, ἔδωκε μὲν ὑπ' ἀνάγκης τοῦ νόμου,
δοὺς δ' ὀλίγον ὕστερον ἀφείλετο· τῆς γὰρ Ἀρτέμιδος 3
τῆς ἐν Ἐκβατάνοις, ἣν Ἀνάϊτιν καλοῦσιν, ἱέρειαν
ἀνέδειξεν αὐτήν, ὅπως ἀγνὴ διάγῃ τὸν ἐπίλοιπον

βίον, οἰόμενος οὐ χαλεπὴν ἀλλὰ καὶ μετρίαν τινὰ καὶ παιδιᾷ μεμιγμένην ταύτην λήψεσθαι δίκην παρὰ τοῦ παιδός. ὃ δ' ἠνεγκεν οὐ μετρίως, εἴτ' ἔρωτι τῆς Ἀσπασίας περιπαθὴς γεγονώς, εἴτε ὑβρίσθαι καὶ
4 κεχλευάσθαι νομίζων ὑπὸ τοῦ πατρός. αἰσθόμενος δ' αὐτὸν οὕτως ἔχοντα Τηρίβαζος ἔτι μᾶλλον ἐξετράχυνεν, ἐν τοῖς ἐκείνου συνιδὼν τὰ καθ' αὑτόν. ἦν δὲ τοιαῦτα. πλειόνων οὐσῶν βασιλεῖ θυγατέρων ὡμολόγησε Φαρναβάζῳ μὲν Ἀπάμαν δώσειν γυναῖκα, Ῥοδογούνην δ' Ὀρόντῃ, Τηριβάζῳ δ' Ἀμηστριν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἔδωκε, Τηρίβαζον δ' ἐψεύσατο γήμας αὐτὸς τὴν Ἀμηστριν, ἀντ' ἐκείνης δὲ τῷ Τηριβάζῳ
5 τὴν νεωτάτην Ἄτοσσαν ἐνεγύησεν. ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτην ἐρασθεὶς ἔγημεν, ὡς εἴρηται, παντάπασι δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν ὁ Τηρίβαζος ἔσχεν, οὐδ' ἄλλως στάσιμος ὢν τὸ ἦθος ἀλλ' ἀνώμαλος καὶ παράφορος. διὸ καὶ νῦν μὲν εὐημερῶν ὅμοια τοῖς πρώτοις, νῦν δὲ προσκρούων καὶ σκορακιζόμενος οὐδεμίαν ἔφερεν ἐμμελῶς μεταβολήν, ἀλλὰ καὶ τιμώμενος ἦν ἐπαχθὴς ὑπὸ χαυνότητος, καὶ τὸ κολουόμενον οὐ ταπεινὸν οὐδ' ἡσυχαῖον ἀλλὰ τραχὺ καὶ ἀγέρωχον εἶχεν.

28 Πῦρ οὖν ἐπὶ πῦρ ἐγένετο τῷ νεανίσκῳ προσκείμενος ὁ Τηρίβαζος ἀεί, καὶ λέγων ὡς οὐδὲν ὀνίνησιν ἡ κίταρις ἑστῶσα περὶ τῇ κεφαλῇ τοὺς ὑφ' αὑτῶν μὴ ζητοῦντας ὀρθοῦσθαι [τοῖς πράγμασι], κἀκεῖνον ἀβέλτερα φρονεῖν, εἰ τοῦ μὲν ἀδελφοῦ διὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐνδυομένου τοῖς πράγμασι, τοῦ δὲ πατρὸς οὕτως ἔμπληκτον ἦθος καὶ ἀβέβαιον ἔχοντος, οἴεται
2 βέβαιον αὐτῷ τὴν διαδοχὴν ὑπάρχειν· ὁ γὰρ Ἑλληνικοῦ χάριν γυναίου τὸν ἄψυστον ἐν Πέρσαις ψευσάμενος νόμον οὐ δή που πιστός ἐστι τὰς περὶ τῶν μεγίστων ὁμολογίας ἐμπεδώσειν. οὐ ταὐτὸ δ' εἶναι

τὸ μὴ τυχεῖν Ὄχῳ κἀκείνῳ τὸ στέρεσθαι τῆς βασιλείας· Ὄχον μὲν γὰρ οὐδένα κωλύσειν ἰδιώτην βιοῦν μακαρίως, ἐκείνῳ δ' ἀποδεδειγμένῳ βασιλεῖ βασιλεύειν ἀνάγκην ἢ μηδὲ ζῆν εἶναι. καθόλου μὲν οὖν ἴσως, 3
τὸ Σοφόκλειον, ταχεῖα πειθὼ τῶν κακῶν ὁδοιπορεῖ· λεία γάρ τις ἡ πορεία καὶ κατάντης ἐπὶ τὸ βουλόμενον, βούλονται δὲ οἱ πλεῖστοι τὰ φαῦλα δι' ἀπειρίαν τῶν καλῶν καὶ ἄγνοιαν· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μέγεθος τὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τὸ πρὸς τὸν Ὄχον τοῦ Δαρείου δέος ὑπόθεσιν τῷ Τηριβάζῳ παρεῖχεν. Κυπρογένεια δ' οὐ πάμπαν ἀναίτιος, ἡ τῆς Ἀσπασίας ἀφαίρεσις.

Ἐπέδωκεν οὖν ἑαυτὸν τῷ Τηριβάζῳ. καὶ πολλῶν 29
ἤδη συνισταμένων εὐνοῦχος ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τὸν τρόπον, εἰδὼς ἀκριβῶς ὅτι νυκτὸς ἐγνώκασιν ἐν τῷ Θαλάμῳ κατακείμενον ἀναιρεῖν αὐτὸν ἐπεισελθόντες. ἀκούσαντι δὲ τῷ Ἀρτοξέρξῃ καὶ τὸ παριδεῖν κίνδυνον τηλικοῦτον, ἀμελήσαντα τῆς διαβολῆς, δεινὸν ἐδόκει, καὶ τὸ πιστεῦσαι μηδενὸς ἐλέγχου γενομένου δεινότερον. οὕτως οὖν ἐποίει. 2
τὸν μὲν εὐνοῦχον ἐκείνοις ἐκέλευσε παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν, αὐτὸς δὲ τοῦ Θαλάμου τὸν ὄπισθεν τῆς κλίνης τοῖχον ἐκκόψας καὶ θυρώσας κατεκάλυψεν αὐλαίᾳ τὰς θύρας. ἐνστάσης δὲ τῆς ὥρας καὶ φράσαντος τοῦ εὐνούχου τὸν καιρόν, ἐπὶ τῆς κλίνης ὑπέμεινε καὶ οὐκ ἐξανέστη πρότερον ἢ τῶν ἐπ' αὐτὸν ἐρχομένων τὰ πρόσωπα κατιδεῖν καὶ γνωρίσαι σαφῶς ἕκαστον. ὡς δ' εἶδεν ἐσπασμένους τὰ ἐγχειρίδια καὶ 3
προσφερομένους, ταχὺ τὴν αὐλαίαν ὑπολαβὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐντὸς οἴκημα καὶ τὰς θύρας ἐπήραξε κράζων. ὀφθέντες οὖν οἱ σφαγεῖς ὑπ' αὐτοῦ, πράξαντες δὲ μηθέν, ἀπεχώρουν φυγῇ διὰ θυρῶν, καὶ τοὺς περὶ τὸν Τηρίβαζον ἐκέλευον ἀποχωρεῖν ὡς φα-

4 νεροὺς γεγονότας. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι διαλυθέντες ἔφυγον, ὁ δὲ Τηρίβαζος συλλαμβανόμενος πολλοὺς ἀπέκτεινε τῶν βασιλέως δορυφόρων καὶ μόγις ἀκοντίῳ πληγεὶς πόρρωθεν ἔπεσε. τῷ δὲ Δαρείῳ μετὰ τῶν τέκνων ἀναχθέντι καθίσας τοὺς βασιλείους δικαστάς, οὐ παρὼν αὐτὰς ἀλλ' ἑτέρων κατηγορησάντων, ἐκέλευσεν ὑπηρέτας τὴν ἑκάστου γραψαμένους ἀπόφασιν
5 ὡς αὐτὸν ἐπανενεγκεῖν. ἀποφηναμένων δὲ πάντων ὁμοίως καὶ καταγνόντων τοῦ Δαρείου θάνατον, οἱ μὲν ὑπηρέται συλλαβόντες αὐτὸν εἰς οἴκημα πλησίον ἀπήγαγον, ὁ δὲ δήμιος κληθεὶς ἦκε μὲν ξυρὸν ἔχων, ᾧ τὰς κεφαλὰς ἀποτέμνουσι τῶν κολαζομένων, ἰδὼν δὲ τὸν Δαρεῖον ἐξεπλάγη καὶ ἀνεχώρει πρὸς τὰς θύρας ἀποβλέπων ὡς οὐ δυνησόμενος οὐδὲ τολμήσων αὐτὸ-
6 χειρ γενέσθαι βασιλέως. ἔξωθεν δὲ τῶν δικαστῶν ἀπειλούντων καὶ διακελευομένων ἀναστρέψας καὶ τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ δραξάμενος τῆς κόμης αὐτοῦ καὶ καταγαγὼν ἀπέτεμε τῷ ξυρῷ τὸν τράχηλον. ἔνιαι δέ φασι τὴν κρίσιν γενέσθαι βασιλέως αὐτοῦ παρόντος, τὸν δὲ Δαρεῖον, ὡς κατελαμβάνετο τοῖς ἐλέγχοις, ἐπὶ στόμα
7 πεσόντα δεῖσθαι καὶ ἱκετεύειν· τὸν δ' ὑπ' ὀργῆς ἀναστάντα καὶ σπασάμενον τὸν ἀκινάκην τύπτειν ἕως ἀπέκτεινεν, εἶτ' εἰς τὴν αὐλὴν προελθόντα τὸν ἥλιον προσκυνῆσαι καὶ εἰπεῖν "εὐφραίνεσθε ἀπιόντες ὦ Πέρσαι, καὶ λέγετε τοῖς ἄλλοις ὅτι τοῖς ἄθεμα καὶ παράνομα διανοηθεῖσιν ὁ μέγας Ὡροιμάζης δίκην ἐπιτέθεικεν."

30 Ἡ μὲν οὖν ἐπιβουλὴ τοιοῦτον ἔσχε τέλος, ὁ δ' Ὦχος ἤδη μὲν ἦν ταῖς ἐλπίσι λαμπρὸς ὑπὸ τῆς Ἀτόσσης ἐπαιρόμενος, ἔτι δ' ἐφοβεῖτο τῶν μὲν γνησίων τὸν ὑπόλοιπον Ἀριάσπην τῶν δὲ νόθων Ἀρσάμην. ὁ μὲν γὰρ Ἀριάσπης οὐ διὰ τὸ πρεσβύτερος εἶναι τοῦ Ὦχου,

πρᾶος δὲ καὶ ἁπλοῦς καὶ φιλάνθρωπος, ἠξιοῦτο βασιλεύειν ὑπὸ τῶν Περσῶν· ὁ δ' Ἀρσάμης καὶ νοῦν ἔχειν ἐδόκει καὶ μάλιστα τῷ πατρὶ προσφιλὴς ὢν οὐκ ἐλάνθανε τὸν Ὦχον. ἐπιβουλεύων οὖν ἀμφοτέροις καὶ δολερὸς ὢν ὁμοῦ καὶ φονικὸς ἐχρήσατο τῇ μὲν ὠμότητι τῆς φύσεως πρὸς τὸν Ἀρσάμην, τῇ δὲ κακουργίᾳ καὶ δεινότητι πρὸς τὸν Ἀριάσπην. ὑπέπεμψε γὰρ πρὸς αὐτὸν εὐνούχους καὶ φίλους βασιλέως ἀπειλάς τινας ἀεὶ καὶ λόγους φοβεροὺς ἀπαγγέλλοντας, ὡς τοῦ πατρὸς ἐγνωκότος ἀποκτιννύειν αὐτὸν ὠμῶς καὶ ἐφυβρίστως. οἱ δὲ ταῦτα καθ' ἡμέραν ἐκφέρειν δοκοῦντες ὡς ἀπόρρητα, καὶ τὰ μὲν μέλλειν τὰ δ' ὅσον οὔπω πράσσειν βασιλέα λέγοντες, οὕτως ἐξέπληξαν τὸν ἄνθρωπον καὶ τοσαύτην ἐνέβαλον πτοίαν αὐτῷ καὶ ταραχὴν καὶ δυσθυμίαν εἰς τοὺς λογισμοὺς ὥστε φάρμακον σκευάσαντα τῶν θανασίμων καὶ πιόντα τοῦ ζῆν ἀπαλλαγῆναι. πυθόμενος δὲ βασιλεὺς τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς, ἐκεῖνον μὲν ἀπέκλαυσε τὴν δ' αἰτίαν ὑπώπτευεν, ἐλέγχειν δὲ καὶ ζητεῖν ἐξαδυνατῶν διὰ γῆρας ἔτι μᾶλλον ἠσπάζετο τὸν Ἀρσάμην, καὶ δῆλος ἦν μάλιστα πιστεύων ἐκείνῳ καὶ παρρησιαζόμενος. ὅθεν οἱ περὶ τὸν Ὦχον οὐκ ἀνεβάλοντο τὴν πρᾶξιν, ἀλλ' Ἀρπάτην υἱὸν Τηριβάζου παρασκευάσαντες ἀπέκτειναν δι' ἐκείνου τὸν ἄνθρωπον. ἦν μὲν οὖν ἐπὶ ῥοπῆς μικρᾶς ὁ Ἀρτοξέρξης διὰ τὸ γῆρας ἤδη τότε, προσπεσόντος δ' αὐτῷ τοῦ περὶ τὸν Ἀρσάμην πάθους οὐδ' ὀλίγον ἀντέσχεν, ἀλλ' εὐθὺς ὑπὸ λύπης καὶ δυσθυμίας ἀπεσβέσθη, βιώσας μὲν ἐνενήκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη, βασιλεύσας δὲ δύο καὶ ἑξήκοντα, δόξας δὲ πρᾶος εἶναι καὶ φιλυπήκοος οὐχ ἥκιστα διὰ τὸν υἱὸν Ὦχον ὠμότητι καὶ μιαιφονίᾳ πάντας ὑπερβαλόμενον.

ΑΡΑΤΟΣ.

Παροιμίαν τινὰ παλαιάν, ὦ Πολύκρατες, δείσας μοι δοκεῖ τὸ δύσφημον αὐτῆς, ὁ φιλόσοφος Χρύσιππος, οὐχ ὃν ἔχει τρόπον ἀλλ' ὡς αὐτὸς ᾤετο βέλτιον εἶναι, διατίθεται,

τίς πατέρ' αἰνήσει εἰ μὴ εὐδαίμονες υἱοί;

Διονυσόδωρος δ' ὁ Τροιζήνιος ἐλέγχων αὐτὸν ἀντεκτίθησι τὴν ἀληθινὴν οὕτως ἔχουσαν

τίς πατέρ' αἰνήσει εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;

2 *καί φησι τοὺς ἀφ' αὑτῶν οὐδενὸς ἀξίους ὄντας, ὑποδυομένους δὲ προγόνων τινῶν ἀρετὰς καὶ πλεονάζοντας ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπαίνοις ὑπὸ τῆς παροιμίας ἐπιστομίζεσθαι. ἀλλ' ᾧ γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων κατὰ Πίνδαρον, ὥσπερ σοὶ πρὸς τὸ κάλλιστον ἀφομοιοῦντι τῶν οἴκοθεν παραδειγμάτων τὸν βίον, εὔδαιμον ἂν εἴη τὸ μεμνῆσθαι τῶν ἀπὸ γένους ἀρίστων, ἀκούοντας περὶ αὐτῶν ἀεί τι*

3 *καὶ λέγοντας· οὐ γὰρ ἰδίων ἀπορίᾳ καλῶν ἐξαρτῶσιν ἀλλοτρίων ἐπαίνων τὴν δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων τὰ οἰκεῖα συνάπτοντες, ὡς καὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ βίου καθηγεμόνας εὐφημοῦσι. διὸ κἀγὼ τὸν Ἄρατον τοῦ σοῦ πολίτου καὶ προπάτορος βίον, ὃν οὔτε τῇ δόξῃ τῇ περὶ σεαυτὸν οὔτε τῇ δυνάμει καταισχύνεις, ἀπέσταλκά σοι συγγραψάμενος, οὐχ ὡς οὐχὶ πάντων*

4 *ἀκριβέστατά σοι μεμεληκὸς ἐξ ἀρχῆς ἐπίστασθαι τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδές σου Πολυκράτης καὶ Πυθοκλῆς οἰκείοις παραδείγμασιν ἐντρέφωνται, τὰ μὲν ἀκούοντες τὰ δ' ἀναγινώσκοντες, ἅπερ αὐτοὺς μιμεῖσθαι προσήκει· φιλαύτου γὰρ ἀνδρός, οὐ φιλοκάλου, παντὸς ἀεὶ βέλτιστον ἡγεῖσθαι.*

Ἡ Σικυωνίων πόλις ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς ἀκρά- 2
του καὶ Δωρικῆς ἀριστοκρατίας ὥσπερ ἁρμονίας συγ-
χυθείσης εἰς στάσεις ἐνέπεσε καὶ φιλοτιμίας δημαγω-
γῶν, οὐκ ἐπαύσατο νοσοῦσα καὶ ταραττομένη καὶ τύ-
ραννον ἐκ τυράννου μεταβάλλουσα, μέχρι οὗ Κλέωνος
ἀναιρεθέντος εἵλοντο Τιμοκλείδαν ἄρχοντα καὶ Κλει-
νίαν, ἄνδρας ἐνδόξους τὰ μάλιστα καὶ ἐν δυνάμει τῶν
πολιτῶν ὄντας. ἤδη δέ τινα τῆς πολιτείας κατάστα- 2
σιν ἔχειν δοκούσης Τιμοκλείδας μὲν ἀπέθανεν, Ἀβαν-
τίδας δὲ ὁ Πασέου τυραννίδα πράττων ἑαυτῷ τὸν
Κλεινίαν ἀπέκτεινε καὶ τῶν φίλων καὶ οἰκείων τοὺς
μὲν ἔξέβαλε τοὺς δ' ἀνεῖλεν. ἐζήτει δὲ καὶ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ Ἄρατον ἀνελεῖν, ἑπταετῆ καταλελειμμένον. ἐν 3
δὲ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ταραχῇ συνεκπεσὼν τοῖς φεύ-
γουσιν ὁ παῖς, καὶ πλανώμενος ἐν τῇ πόλει περίφο-
βος καὶ ἀβοήθητος, κατὰ τύχην ἔλαθεν εἰς οἰκίαν
παρελθὼν γυναικός, ἀδελφῆς μὲν Ἀβαντίδου, Προ-
φάντῳ δὲ τῷ Κλεινίου ἀδελφῷ γεγαμημένης, ὄνομα
Σωσοῦς. αὕτη δὲ καὶ τὸ ἦθος οὖσα γενναία καὶ σὺν 4
θεῷ τινὶ τὸ παιδίον οἰομένη καταπεφευγέναι πρὸς
αὐτὴν ἀπέκρυψεν ἔνδον, εἶτα νυκτὸς εἰς Ἄργος ὑπε-
ξέπεμψεν.

Οὕτω δ' ἐκκλαπέντι τῷ Ἀράτῳ καὶ διαφυγόντι 3
τὸν κίνδυνον εὐθὺς μὲν ἐνεφύετο καὶ συνηύξετο τὸ
σφοδρὸν καὶ διάπυρον μῖσος ἐπὶ τοὺς τυράννους·
τρεφόμενος δὲ παρὰ τοῖς ἐν Ἄργει ξένοις καὶ φίλοις
πατρῴοις ἐλευθερίως, καὶ τὸ σῶμα βλαστάνον ὁρῶν
εἰς εὐεξίαν καὶ μέγεθος, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀσκήσει τῇ
περὶ παλαίστραν, ὥστε καὶ πένταθλον ἀγωνίσασθαι
καὶ στεφάνων τυχεῖν. ἐπιφαίνεται δ' ἀμέλει καὶ ταῖς 2
εἰκόσιν ἀθλητική τις ἰδέα, καὶ τὸ συνεστὸν τοῦ προσ-
ώπου καὶ βασιλικὸν οὐ παντάπασιν ἀρνεῖται τὴν

ἀδηφαγίαν καὶ τὸ σκάφιον. ὅθεν ἐνδεέστερον ἴσως ἢ πολιτικῷ προσῆκον ἦν ἀνδρὶ περὶ τὸν λόγον ἐσπούδασε· καίτοι γεγονέναι κομψότερον εἰπεῖν ἢ δοκεῖ τισὶν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων κρίνουσιν, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ὀνομάτων ἀμιλ-
3 λησάμενος κατέλιπεν. χρόνῳ δ' ὕστερον Ἀβαντίδην μὲν οἱ περὶ Δεινίαν καὶ Ἀριστοτέλη τὸν διαλεκτικόν, εἰωθότα τοῖς λόγοις αὐτῶν κατ' ἀγορὰν σχολαζόντων ἑκάστοτε παρεῖναι καὶ συμφιλονεικεῖν, ἐμβαλόντες εἰς τοιαύτην διατριβὴν καὶ κατασκευάσαντες ἐπιβουλὴν ἀνεῖλον, Πασέαν δὲ τὸν Ἀβαντίδου πατέρα τὴν ἀρχὴν ὑπολαβόντα Νικοκλῆς δολοφονήσας ἑαυ-
4 τὸν ἀνέδειξε τύραννον. τοῦτον ἐμφερέστατον λέγουσι τὴν ὄψιν Περιάνδρῳ τῷ Κυψέλου γενέσθαι, καθάπερ Ἀλκμαίωνι μὲν τῷ Ἀμφιάρεω τὸν Πέρσην Ὀρόντην, Ἕκτορι δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον ναυίσκον, ὃν ἱστορεῖ Μυρτίλος ὑπὸ πλήθους τῶν θεωμένων, ὡς τοῦτο ἔγνωσαν, καταπατηθῆναι.

4 Τοῦ δὲ Νικοκλέους τέσσαρας μῆνας τυραννοῦντος, ἐν οἷς πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασάμενος ἐκινδύνευσεν ὑπ' Αἰτωλῶν ἐπιβουλευομένην αὐτὴν ἀποβαλεῖν, ἤδη μειράκιον ὁ Ἄρατος ὢν ἀξίωμα λαμπρὸν εἶχε δι' εὐγένειαν καὶ φρόνημα, ὃ διέφαινεν οὐ μικρὸν οὐδ' ἀργόν, ἐμβριθὲς δὲ καὶ παρ' ἡλικίαν ἀσφαλε-
2 στέρᾳ γνώμῃ κεκραμένον. ὅθεν οἵ τε φυγάδες μάλιστα τὸν νοῦν ἐκείνῳ προσεῖχον, ὅ τε Νικοκλῆς οὐκ ἠμέλει τῶν πραττομένων, ἀλλ' ἀδήλως ἀπεθεώρει καὶ παρεφύλαττεν αὐτοῦ τὴν ὁρμήν, τόλμημα μὲν οὐδὲν τηλικοῦτον δεδιὼς οὐδ' ἔργον οὐδὲν οὕτω παρακεκινδυνευμένον, ὑποπτεύων δὲ τοῖς βασιλεῦσιν αὐτὸν διαλύεσθαι φίλοις οὖσι καὶ ξένοις πατρῴ-
3 οις. καὶ γὰρ ἀληθῶς ὁ Ἄρατος ἐπεχείρησε τὴν ὁδὸν

ἐκείνην βαδίζειν. ὡς δ' Ἀντίγονος μὲν ὑπισχνούμενος ἠμέλει καὶ παρῆκε τὸν χρόνον, αἱ δ' ἀπ' Αἰγύπτου καὶ παρὰ Πτολεμαίου μακρὰν ἦσαν ἐλπίδες, ἔγνω δὲ αὐτοῦ καταλύειν τὸν τύραννον.

Πρώτοις δὲ κοινοῦται τὴν γνώμην Ἀριστομάχῳ καὶ Ἐκδήλῳ. τούτων ὁ μὲν ἐκ Σικυῶνος ἦν φυγάς, ὁ δ' Ἔκδηλος Ἀρκὰς ἐκ Μεγάλης πόλεως, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικός, Ἀρκεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ γεγονὼς ἐν ἄστει συνήθης. δεξαμένων δὲ τούτων προθύμως διελέγετο τοῖς ἄλλοις φυγάσιν, ὧν ὀλίγοι μὲν αἰσχυνθέντες ἐγκαταλιπεῖν τὴν ἐλπίδα μετεῖχον τῶν πραττομένων, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπειρῶντο κατακωλύειν ὡς ἀπειρίᾳ πραγμάτων θρασυνόμενον. βουλευομένου δ' αὐτοῦ χωρίον τι τῆς Σικυωνίας καταλαβεῖν, ὅθεν ὡρμημένος διαπολεμήσει πρὸς τὸν τύραννον, ἦκεν εἰς Ἄργος ἀνὴρ Σικυώνιος ἐκ τῆς εἱρκτῆς ἀποδεδρακώς (ἦν δὲ τῶν φυγάδων ἑνὸς Ξενοκλέους ἀδελφός), καὶ τῷ Ἀράτῳ προσαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ξενοκλέους ἔλεγε τοῦ τείχους καθ' ὃν ὑπερβὰς αὐτὸς ἐσώθη τόπον, ἐντὸς μὲν ὀλίγου δεῖν ἐπίπεδον εἶναι, προσπεφυκότα χωρίοις πετρώδεσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ δ' ἔξωθεν ὕψος ὑπὸ κλιμάκων οὐ πάνυ ἀνέφικτον. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ἄρατος, ἐκπέμπει μετὰ τοῦ Ξενοκλέους οἰκέτας ἰδίους δύο, Σευθᾶν τε καὶ Τέχνωνα, κατασκεψομένους τὸ τεῖχος, ἐγνωκώς, εἰ δύναιτο, κρύφα καὶ πρὸς ἕνα κίνδυνον ὀξέως τὸ πᾶν ἀναρρῖψαι μᾶλλον ἢ μακρῷ πολέμῳ καὶ φανεροῖς ἀγῶσιν ἰδιώτης ἀντικαθίστασθαι πρὸς τύραννον. ὡς δ' ἐπανῆλθον οἱ περὶ τὸν Ξενοκλέα τοῦ μὲν τείχους εἰληφότες μέτρα καὶ τοῦ τόπου τὴν φύσιν ἀπαγγέλλοντες οὐκ ἄπορον οὐδὲ χαλεπήν, τὸ δὲ λαθεῖν προσελθόντας ἐργῶδες εἶναι φάσκοντες ὑπὸ

κηπουροῦ τοὺς κυναρίων μικρῶν μὲν ἐκτόπως δὲ μεγίστων καὶ ἀπαραιτήτων, εὐθὺς ἐνίστατο τὴν πρᾶξιν.

6 Ἡ μὲν οὖν τῶν ὅπλων παρασκευὴ συνήθης ἦν, πάντων ὡς ἔπος εἰπεῖν τότε κλωπείαις χρωμένων καὶ καταδρομαῖς ἐπ' ἀλλήλους· τὰς δὲ κλίμακας Εὐφράνωρ ὁ μηχανοποιὸς ἀναφαιδὸν ἐπήξατο, τῆς τέχνης αὐτῷ τὸ ἀνύποπτον διδούσης, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
8 ἦν τῶν φυγάδων. ἄνδρας δ' αὐτῷ τῶν μὲν ἐν Ἄργει φίλων ἕκαστος ἐξ ὀλίγων δέκα παράσχεν, αὐτὸς δὲ τῶν ἰδίων οἰκετῶν τριάκοντα καθώπλισεν. ἐμισθώσατο δὲ καὶ διὰ πρώτου Ξενοφίλου τῶν ἀρχιλόχων οὐ πολλοὺς στρατιώτας, οἷς διεδόθη λόγος ὡς ἐπὶ τὰς ἵππους τὰς βασιλικὰς εἰς τὴν Σικυωνίαν ἔξοδος ἔσοιτο. καὶ προεπέμφθησαν οἱ πολλοὶ σποράδες ἐπὶ τὸν Πολυγνώτου πύργον, ἐκεῖ κελευσθέντες περι-
9 μεῖναι. προεπέμφθη δὲ καὶ Καφισίας ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τεσσάρων ἄλλων εὔζωνος, οὓς ἔδει πρὸς τὸν κηπουρὸν ἀφικέσθαι σκοταίους, φάσκοντας ὁδοιπόρους εἶναι, καὶ καταυλισαμένους αὐτόν τε συγκλεῖσαι καὶ τοὺς κύνας· οὐ γὰρ ἦν ἄλλῃ παρελθεῖν. τὰς δὲ κλίμακας διαλυτὰς οὔσας ἐμβαλόντες εἰς ἀχάνας καὶ κα-
A τακαλύψαντες ἐφ' ἁμαξῶν προαπέστειλαν. ἐν τούτῳ δὲ κατασκόπων τινῶν ἐν Ἄργει τοῦ Νικοκλέους φανέντων καὶ περιμένειν λεγομένων ἀδήλως καὶ παραφυλάττειν τὸν Ἄρατον, ἅμ' ἡμέρᾳ προελθὼν καὶ φανερὸς ὢν ἐν ἀγορᾷ διέτριβε μετὰ τῶν φίλων, εἶτ' ἀλειψάμενος ἐν τῷ γυμνασίῳ καὶ παραλαβών τινας ἐκ τῆς παλαίστρας τῶν εἰωθότων πίνειν καὶ ῥᾳθυμεῖν μετ' αὐτοῦ νεανίσκων ἀπῆγεν οἴκαδε· καὶ μετὰ μικρὸν ἐωρᾶτο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ δι' ἀγορᾶς ὃ μὲν στεφάνους φέρων, ὃ δὲ λαμπάδας ὠνούμενος, ὃ δὲ

τοῖς εἰθισμένοις παρὰ πότον ψάλλειν καὶ αὐλεῖν γυναίοις διαλεγόμενος. ταῦτα δ' οἱ κατάσκοποι πάντα ὁρῶντες ἐξεπάτησαν καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀναγελῶντες ἔλεγον "οὐδὲν ἦν ἄρα τυράννου δειλότερον, εἰ καὶ Νικοκλῆς τηλικαύτην πόλιν ἔχων καὶ τοσαύτην δύναμιν ὀρωμβεῖ μειράκιον εἰς ἡδονὰς καὶ πότους μεθημερινοὺς τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια καταχρώμενον." 5

Οἱ μὲν οὖν οὕτω παραλογισθέντες ἀπηλλάγησαν, ὁ δ' Ἄρατος εὐθὺς μετ' ἄριστον ἐξελθὼν καὶ συνάψας πρὸς τὸν Πολυγνώτου πύργον τοῖς στρατιώταις εἰς Νεμέαν προῆγεν, ὅπου τὴν πρᾶξιν ἐξέφηνε τοῖς πολλοῖς τότε πρῶτον, ὑποσχέσεις τε καὶ παρακλήσεις ἐποιήσατο. καὶ σύνθημα παραδοὺς Ἀπόλλωνα ὑπερδέξιον προῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν, συμμέτρως τῇ περιφορᾷ τῆς σελήνης ἐπιταχύνων καὶ πάλιν ἀνιεὶς τὴν πορείαν, ὥστε τῷ μὲν φωτὶ χρῆσθαι καθ' ὁδόν, ἤδη δὲ δυομένης περὶ τὸν κῆπον εἶναι πλησίον τοῦ τείχους. ἐνταῦθα Καφισίας ἀπήντησεν αὐτῷ, τῶν μὲν κυναρίων οὐ κρατήσας (ἔφθη γὰρ ἀποπηδήσαντα), τὸν δὲ κηπουρὸν ἐγκεκλεικώς. ἀθύμους δὲ τοὺς πλείστους γενομένους καὶ κελεύοντας ἀπαλλάττεσθαι παρεθάρρυνεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἀπάξων ἂν οἱ κύνες ἄγαν ἐνοχλοῦσιν αὐτοῖς. ἅμα δὲ τοὺς τὰς κλίμακας φέροντας προπέμψας, ὧν Ἔκδηλος ἡγεῖτο καὶ Μνασιθεος, αὐτὸς ἐπηκολούθει σχολαίως, ἤδη τῶν κυναρίων εὐτόνως ὑλακτούντων καὶ συμπαρατρεχόντων τοῖς περὶ τὸν Ἔκδηλον. οὐ μὴν ἀλλὰ προσέμιξάν τε τῷ τείχει καὶ προσήρεισαν τὰς κλίμακας ἀσφαλῶς. ἀναβαινόντων δὲ τῶν πρώτων, ὁ τὴν ἑωθινὴν φυλακὴν παραδιδοὺς ἐφώδευε κώδωνι, καὶ φῶτα πολλὰ καὶ θάρυβος ἦν τῶν ἐπιπορευομένων. οἱ δ', ὥσπερ εἶχον, αὐτοῦ πτήξαντες ἐπὶ τῶν κλιμάκων τούτους

μὲν οὐ χαλεπῶς ἔλαθον, ἄλλης δὲ φυλακῆς ἐναντίας ταύτῃ προσερχομένης εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἦλ-
6 θον. ὡς δὲ κἀκείνην διέφυγον παρελθοῦσαν, εὐθὺς ἀνέβαινον οἱ πρῶτοι Μνασίθεος καὶ Ἔκβηλος, καὶ τὰς ἑκατέρωθεν ὁδοὺς τοῦ τείχους διαλαβόντες ἀπέστελλον Τέχνωνα πρὸς Ἄρατον ἐπείγεσθαι κελεύοντες.

8 Ἦν δ' οὐ πολὺ διάστημα ἀπὸ τοῦ κήπου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸν πύργον, ἐν ᾧ κύων μέγας ἐφορύρει θηρατικός. αὐτὸς μὲν οὖν οὐκ ᾔσθετο τὴν ἔφοδον, εἴτε φύσει νωθὴς ὢν εἴτε μεθ' ἡμέραν κατάκοπος γεγονώς; τῶν δὲ τοῦ κηπουροῦ κυναρίων κάτωθεν ἐκκαλουμένων αὐτὸν ὑπεφθέγγετο τυφλὸν καὶ ἄσημον τὸ πρῶτον, εἶτα μᾶλλον ἐπέτεινε παρερχομένων.
2 καὶ κατεῖχεν ἤδη πολὺς ὑλαγμὸς τὸ χωρίον, ὥστε τὸν πέραν φύλακα κραυγῇ μεγάλῃ πυνθάνεσθαι τοῦ κυνηγοῦ, πρὸς τίνα τραχέως οὕτως ὁ κύων ὑλακτεῖ, καὶ μή τι γίνεται καινότερον. ὃ δ' ἀπὸ τοῦ πύργου αὐτῷ ἀντεφώνησε μηδὲν εἶναι δεινόν, ἀλλὰ τὸν κύνα πρὸς τὸ φῶς τῶν τειχοφυλάκων καὶ τὸν ψόφον τοῦ
3 κώδωνος παρωξύνθαι. τοῦτο μάλιστα τοὺς Ἀράτου στρατιώτας ἐπέρρωσεν, οἰομένους τὸν κυνηγὸν ἐπικρύπτειν κοινωνοῦντα τῇ πράξει, εἶναι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐν τῇ πόλει τοὺς συνεργοῦντας. οὐ μὴν ἀλλὰ τῷ τείχει προσβαλόντων χαλεπὸς ἦν ὁ κίνδυνος καὶ μῆκος ἐλάμβανε, τῶν κλιμάκων κραδαινομένων εἰ μὴ καθ' ἕνα καὶ σχολαίως ἀναβαίνοιεν· ἡ δ' ὥρα κατήπειγεν ἤδη φθεγγομένων ἀλεκτρυόνων, καὶ ὅσον οὔπω τῶν ἐξ ἀγροῦ τι φέρειν εἰωθότων πρὸς ἀγορὰν
4 ἐπερχομένων. διὸ καὶ σπεύδων ὁ Ἄρατος ἀνέβαινε, τεσσαράκοντα τῶν πάντων ἀναβεβηκότων πρὸ αὐτοῦ. καὶ προσδεξάμενος ἔτι τῶν κάτωθεν ὀλίγους

ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ τυράννου καὶ τὸ στρατήγιον ἀνῆλθεν· ἐνταῦθα γὰρ οἱ μισθοφόροι παρενυκτέρευον. ἄφνω δ' ἐπιπεσὼν αὐτοῖς καὶ συλλαβὼν ἅπαντας, οὐδένα δ' ἀποκτείνας, εὐθὺς διεπέμπετο πρὸς τοὺς φίλους ἀνακαλούμενος ἕκαστον ἀπ' οἰκίας. καὶ συν- 8
δραμόντων πανταχόθεν ἡμέρα μὲν ὑπέλαμπεν ἤδη καὶ τὸ θέατρον ἦν ὄχλου μεστόν, ἔτι πρὸς τὴν ἄδηλον αἰωρουμένων φήμην καὶ σαφὲς οὐδὲν εἰδότων ὑπὲρ τῶν πραττομένων, πρίν γε δὴ προελθὼν ὁ κῆρυξ εἶπεν ὡς Ἄρατος ὁ Κλεινίου παρακαλεῖ τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν. τότε δὲ πιστεύσαντες ἥκειν ἃ 9
πάλαι προσεδόκων, ὥρμησαν ἀθρόοι πρὸς τὰς θύρας τοῦ τυράννου πῦρ ἐπιφέροντες. ἤρθη δὲ φλὸξ μεγάλη καὶ καταφανὴς μέχρι Κορίνθου τῆς οἰκίας ἀναφθείσης, ὥστε θαυμάσαντας τοὺς ἐν Κορίνθῳ παρὰ μικρὸν ὁρμῆσαι πρὸς τὴν βοήθειαν. ὁ μὲν οὖν Νικοκλῆς 2
ἔλαθε διὰ τινῶν ὑπονόμων ὑπεκδὺς καὶ ἀποδρὰς ἐκ τῆς πόλεως, οἱ δὲ στρατιῶται καταπαύσαντες μετὰ τῶν Σικυωνίων τὸ πῦρ διήρπαζον τὴν οἰκίαν. καὶ οὔτε ταῦτ' ἐκώλυσεν ὁ Ἄρατος, τά τε λοιπὰ χρήματα τῶν τυράννων εἰς μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. ἀπέθανε δ' οὐδεὶς οὐδ' ἐτρώθη τὸ παράπαν τῶν ἐπελθόντων οὐδὲ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ καθαρὰν καὶ ἄθικτον αἵματος ἐμφυλίου τὴν πρᾶξιν ἡ τύχη διεφύλαξεν.

Κατήγαγε δὲ φυγάδας τοὺς μὲν ὑπὸ Νικοκλέους 3
ἐκπεπτωκότας ὀγδοήκοντα, τοὺς δ' ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν τυράννων οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἡ πλάνη καὶ ὁμοῦ τι πεντηκονταετὴς ἐγεγόνει, κατελθόντες δ' οἱ πλεῖστοι πένητες ὧν κύριοι πρότερον ἦσαν ἐπελαμβάνοντο, καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας δεινὴν ἀπορίαν τῷ Ἀράτῳ

παρεῖχον, ἐπιβουλευομένην μὲν ἔξωθεν καὶ φθονουμένην ὑπ' Ἀντιγόνου τὴν πόλιν ὁρῶντι διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ταραττομένην δ' ὑφ' αὑτῆς καὶ στασιάζουσαν. ὅθεν ἐκ τῶν παρόντων ἄρστα πρίνας προσέμιξεν αὐτὴν φέρων τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ Δωριεῖς ὄντες ὑπέδυσαν ἑκουσίως ὄνομα καὶ πολιτείαν τὴν Ἀχαιῶν οὔτ' ἀξίωμα λαμπρὸν οὔτε μεγάλην ἰσχὺν ἐχόντων τότε· μικροπολῖται γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γῆν οὔτε χρηστὴν οὔτ' ἄφθονον ἐκέκτηντο, καὶ θαλάττῃ προσῴκουν ἀλιμένῳ, τὰ πολλὰ κατὰ ῥαχίας ἐκφερομένῃ πρὸς τὴν ἤπειρον. ἀλλὰ μάλιστα δὴ διέδειξαν οὗτοι τὴν Ἑλληνικὴν ἀλκὴν ἀπρόσμαχον οὖσαν, ὁσάκις τύχοι κόσμου καὶ συντάξεως ὁμοφρονούσης καὶ νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος, οἳ τῆς μὲν πάλαι τῶν Ἑλλήνων ἀκμῆς οὐδὲν ὡς εἰπεῖν μέρος ὄντες, ἐν δὲ τῷ τότε μιᾶς ἀξιολόγου πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δύναμιν οὐκ ἔχοντες, εὐβουλίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ, καὶ ὅτι τῷ πρώτῳ κατ' ἀρετὴν ἐδύναντο μὴ φθονεῖν ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, οὐ μόνον αὑτοὺς ἐν μέσῳ πόλεων καὶ δυνάμεων τηλικούτων καὶ τυραννίδων διεφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείστους ἐλευθεροῦντες καὶ σώζοντες διετέλουν. ἦν δ' Ἄρατος τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκριβέστερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πικρῶς μισοτύραννος, ἔχθρας ὅρῳ καὶ φιλίας ἀεὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι χρώμενος. ὅθεν οὐκ οὕτω δοκεῖ γεγονέναι φίλος ἀκριβὴς ὡς ἐχθρὸς εὐγνώμων καὶ πρᾶος, ὑπὸ τῆς πολιτείας ἑπ' ἀμφότερα τῷ καιρῷ μεταβαλλόμενος, ὁμονοίας ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων καὶ συνεδρίου καὶ θεάτρου μίαν φωνὴν ἀφιέντος ὡς οὐδενὸς ἄλλου τῶν καλῶν ἐραστής, πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρήσασθαι φανερῶς ἀθαρσὴς καὶ δύσελπις, κλέψαι δὲ

πράγματα καὶ συσκευάσασθαι κρύφα πόλεις καὶ τυράννους ἐπηβολώτατος. διὸ καὶ πολλὰ τῶν ἀνελπίστων κατορθώσας ἐν οἷς ἐτόλμησεν, οὐκ ἐλάττονα δοκεῖ τῶν δυνατῶν ἐγκαταλιπεῖν δὲ εὐλάβειαν. οὐ γὰρ μόνον, ὡς ἔοικε, θηρίων τινῶν ὄψεις ἐνεργεῖ διὰ σκότους οὖσαι μεθ' ἡμέραν ἀποτυφλοῦνται ξηρότητι καὶ λεπτότητι τῆς περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητος μὴ φερούσης τὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν, ἀλλὰ καὶ δεινότης τις ἔστιν ἀνθρώπου καὶ σύνεσις ἐν τοῖς ὑπαίθροις καὶ διακεκηρυγμένοις εὐτάρακτος φύσει, πρὸς δὲ τὰς ἐπικρύφους καὶ λαθραίους ἀναθαρσοῦσα πράξεις. τὴν δὲ τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἔνδεια λόγου φιλοσόφου περὶ τὰς εὐφυΐας ἀπεργάζεται, τὴν ἀρετὴν ὥσπερ καρπὸν αὐτοφυῆ καὶ ἀγεώργητον ἐκφερούσας δίχα τῆς ἐπιστήμης.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐξεταζέσθω τοῖς παραδείγμασιν· ὁ δ' Ἄρατος ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἑαυτὸν καὶ 11
τὴν πόλιν, ἐν τοῖς ἱππεῦσι στρατευόμενος ἠγαπᾶτο διὰ εὐπείθειαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καίπερ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλας δεδωκὼς τὴν ἑαυτοῦ δόξαν καὶ τὴν τῆς πατρίδος δύναμιν, ὡς ἑνὶ τῶν ἐπιτυχόντων χρῆσθαι παρεῖχεν αὐτῷ τῷ ἀεὶ στρατηγοῦντι τῶν Ἀχαιῶν, εἴτε Δυμαῖος εἴτε Τριταιεὺς εἴτε μικροτέρας τινὸς ὢν τύχοι πόλεως. ἦκε δ' αὐτῷ καὶ χρημάτων δωρεὰ παρὰ τοῦ βασιλέως πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα. ταῦτ' ἔλαβε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις ἐπέδωκεν ἀπορουμένοις εἰς τετάλλα καὶ λύτρωσιν αἰχμαλώτων.

Ἐπεὶ δ' οἱ φυγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἔχουσι 12
τὰς κτήσεις ἐνοχλοῦντες, ἥ τε πόλις ἐκινδύνευεν ἀνάστατος γενέσθαι, μίαν ὁρῶν ἐλπίδα τὴν Πτολεμαίου φιλανθρωπίαν ὥρμησεν ἐκπλεῦσαι καὶ δεηθῆναι τοῦ

βασιλέως ὅπως αὐτῷ χρήματα συμβάληται πρὸς τὰς
2 διαλύσεις. ἀνήχθη μὲν οὖν ἀπὸ Μοθώνης ὑπὲρ Μα-
λέας ὡς τῷ διὰ πόρου δρόμῳ χρησόμενος, πρὸς δὲ
μέγα πνεῦμα καὶ πολλὴν θάλασσαν ἐκ πελάγους
κατιοῦσαν ἐνδόντος τοῦ κυβερνήτου παραφερόμενος
μόλις ἥψατο τῆς Ἀδρίας πολεμίας οὔσης· ἐκρατεῖτο
γὰρ ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ φυλακὴν εἶχεν. ἣν φθάσας
ἀπέβη, καὶ τὴν ναῦν καταλιπὼν ἀπεχώρησε μακρὸν
ἀπὸ θαλάσσης, ἔχων ἕνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ Τι-
3 μάνθην. καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἴς τινα τόπον
ὕλης γέμοντα χαλεπῶς ἐνυκτέρευον. ὀλίγῳ δ' ὕστε-
ρον ὁ φρούραρχος ἐπελθὼν καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον
ὑπὸ τῶν θεραπόντων ἐξηπατήθη τῶν ἐκείνου, δεδι-
δαγμένων λέγειν ὡς εὐθὺς ἀποδρὰς εἰς Εὔβοιαν ἐξ-
έπλευσε. τὰ μέντοι κομιζόμενα καὶ τὴν ναῦν καὶ τοὺς
4 θεράποντας ἀπέφηνε πολέμια καὶ κατέσχε. μετὰ δ'
ἡμέρας οὐ πολλὰς ἐν ἀπόροις ὄντι τῷ Ἀράτῳ γίνεταί
τις εὐτυχία, Ῥωμαϊκῆς νεὼς παραβαλούσης κατὰ τὸν
τόπον ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐπὶ σκοπὴν ἀνιὼν τὰ δὲ κρυπτό-
μενος διῆγεν. ἔπλει μὲν οὖν ἡ ναῦς εἰς Συρίαν, ἐπέβη
δὲ πείσας τὸν ναύκληρον ἄχρι Καρίας διακομισθῆναι·
καὶ διεκομίσθη κινδύνοις αὖθις οὐκ ἐλάττοσι χρησά-
5 μενος κατὰ θάλατταν. ἐκ δὲ Καρίας χρόνῳ πολλῷ
περαιωθεὶς εἰς Αἴγυπτον αὐτόθεν τε τῷ βασιλεῖ
διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκείως ἐνέτυχε, καὶ θεθερα-
πευμένῳ γραφαῖς καὶ πίναξιν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἐν
οἷς κρίσιν ἔχων οὐκ ἄμουσον ὁ Ἄρατος ἀεί τι τῶν
τεχνικῶν καὶ περιττῶν, μάλιστα δὲ Παμφίλου καὶ
13 Μελάνθου, συνάγων καὶ κτώμενος ἀπέστελλεν. ἦν-
θει γὰρ ἔτι δόξα τῆς Σικυωνίας μούσης καὶ χρηστο-
γραφίας ὡς μόνης ἀδιάφθορον ἐχούσης τὸ καλόν,
ὥστε καὶ Ἀπελλῆν ἐκεῖνον ἤδη θαυμαζόμενον ἀφι-

κέσθαι καὶ συγγενέσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ ταλάντῳ, τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τῆς τέχνης δεόμενον μεταλαβεῖν. διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῶν τυράννων ἀνεῖλεν εὐθὺς ὁ Ἄρατος, ὅτε τὴν πόλιν ἠλευθέρωσε, περὶ δὲ τῆς Ἀριστράτου κατὰ Φίλιππον ἀκμάσαντος ἐβουλεύσατο πολὺν χρόνον. ἐγράφη μὲν γὰρ ὑπὸ πάντων 2
τῶν περὶ τὸν Μέλανθον ἅρματι νικηφόρῳ παρεστὼς ὁ Ἀρίστρατος, Ἀπελλοῦ συνεφαψαμένου τῆς γραφῆς, ὡς Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἱστόρηκεν· ἦν δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε γνάμπτεσθαι τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῆς τέχνης, αὖθίς τε μίσει τῷ πρὸς τοὺς τυράννους ἐξαγόμενον κελεύειν καθαιρεῖν. τὸν οὖν ζωγράφον 3
Νεάλκη φίλον ὄντα τοῦ Ἀράτου παραιτεῖσθαί φασι καὶ δακρύειν, ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, εἰπεῖν ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, οὐ τοῖς τῶν τυράννων· "ἐάσωμεν οὖν τὸ ἅρμα καὶ τὴν Νίκην, αὐτὸν δέ σοι παρέξω τὸν Ἀρίστρατον ἐγὼ παραχωροῦντα τοῦ πίνακος." ἐπιτρέψαντος οὖν τοῦ Ἀράτου διήλειψεν ὁ Νεάλκης τὸν Ἀρίστρατον, εἰς δὲ τὴν χώραν φοίνικα μόνον ἐνέγραψεν, ἄλλο δ' οὐδὲν ἐτόλμησε παραβαλεῖν. τοὺς 4
δὲ πόδας ἐξαλειφομένου τοῦ Ἀριστράτου διαλαθεῖν ὑπὸ τὸ ἅρμα λέγουσιν. ἔκ τε δὴ τούτων ὁ Ἄρατος ἠγαπᾶτο, καὶ δίδοὺς πεῖραν ἔτι μᾶλλον ἥψατο τοῦ βασιλέως, καὶ δωρεὰν ἔλαβε τῇ πόλει πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ τούτων τεσσαράκοντα μὲν εὐθὺς μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατῆρε, τὰ δὲ λοιπὰ διελὼν εἰς δόσεις ὁ βασιλεὺς ὕστερον κατὰ μέρος ἀπέστειλεν.

Ἦν μὲν οὖν μέγα καὶ τὸ χρήματα τοσαῦτα πορίσαι 14
τοῖς πολίταις, ὅσων μικρὸν μέρος ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες παρὰ βασιλέων ἠδίκουν καὶ κατεδουλοῦντο καὶ προέπινον αὐτοῖς τὰς πατρί-

δας, μείζων δ' ἡ διὰ τῶν χρημάτων τούτων παρασκευασθεῖσα τοῖς μὲν ἀπόροις πρὸς τοὺς πλουσίους διάλυσις καὶ ὁρόνοια τῷ δὲ δήμῳ παντὶ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια, θαυμαστὴ δ' ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἐν δυνάμει το-
2 σαύτῃ μετριότης. ἀποδειχθεὶς γὰρ αὐτοκράτωρ διαλλακτὴς καὶ κύριος ὅλως ἐπὶ τὰς φυγαδικὰς οἰκονομίας μόνος οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσκατέλεξεν ἑαυτῷ, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλαις πραγματείαις κατειργάσατο καὶ συνήρμοσε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. ἐφ' οἷς οὐ μόνον κοινῇ σύμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδοσαν αὐτῷ πρεπούσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φυγάδες εἰκόνα χαλκῆν ἀναστήσαντες ἐπέγραψαν τόδε τὸ ἐλεγεῖον.

3 βουλαὶ μὲν καὶ ἄεθλα καὶ ἃ περὶ Ἑλλάδος ἀλκά
τοῦδ' ἀνδρὸς στάλαις πλάθεται Ἡρακλέους·
ἄμμες δ' εἰκόν' Ἄρατε τεάν, νόστοιο τυχόντες,
στάσαμεν ἀντ' ἀρετᾶς ἠδὲ δικαιοσύνας
σωτῆρος σωτῆρσι θεοῖς, ὅττι πατρίδι τᾷ σᾷ
δαίμον' ἴσον θείαν τ' ὤπασας εὐνομίαν.

15 Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος τοῦ μὲν πολιτικοῦ φθόνου μείζων ἐγεγόνει διὰ τὰς χάριτας, Ἀντίγονος δ' ὁ βασιλεὺς ἀνιώμενος ἐπ' αὐτῷ, καὶ βουλόμενος ἢ μετάγειν ὅλως τῇ φιλίᾳ πρὸς αὑτὸν ἢ διαβάλλειν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ἄλλας τε φιλανθρωπίας ἐνεδείκνυτο μὴ πάνυ προσιεμένῳ, καὶ θύων θεοῖς ἐν
2 Κορίνθῳ μερίδας εἰς Σικυῶνα τῷ Ἀράτῳ διέπεμπε. καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἑστιωμένων πολλῶν, εἰς μέσον φθεγξάμενος "ὦμην" ἔφη "τὸν Σικυώνιον τοῦτον νεανίσκον ἐλευθέριον εἶναι τῇ φύσει μόνον καὶ φιλοπολίτην· ὃ δὲ καὶ βίων ἔοικε καὶ πραγμάτων βασιλικῶν ἱκανὸς εἶναι κριτής. πρότερον γὰρ ἡμᾶς ὑπερεώρα ταῖς ἐλπίσιν ἔξω βλέπων καὶ τὸν Αἰγύπτιον

ἐθαύμαζε πλοῦτον, ἀλεφαντας καὶ στόλους καὶ αὐλὰς
ἀκούων, νυνὶ δ' ὑπὸ σκηνὴν ἐσπρακὼς πάντα τὰ ἐπεὶ
πράγματα τραγῳδίαν ὄντα καὶ σκηνογραφίαν ὅλος 3
ἡμῖν πρυσκεχώρηκεν. αὐτὸς τ' οὖν ἀποδέχομαι τὸ
μειράκιον ἐγκακῶν εἰς ἅπαντα χρῆσθαι, καὶ ὑμᾶς
ἀξιῶ φίλον νομίζειν." τούτοις τοὺς λόγους ὑπόθεσιν
λαβόντες οἱ φθονεροὶ καὶ κακοήθεις διημιλλῶντο
ταῖς ἐπιστολαῖς ἀλλήλους πολλὰ καὶ δυσχερῆ κατὰ τοῦ
Ἀράτου τῷ Πτολεμαίῳ γράφοντες, ὥστε κἀκεῖνον
ἐγκαλοῦντα πέμψαι.

Ταῖς μὲν οὖν περιμαχήτοις καὶ διαπύροις τυξευο-
μέναις ἔρωσι φιλίαις βασιλέων καὶ τυράννων τοσοῦ-
τον προσῆν φθόνου καὶ κακοηθείας· ὁ δ' Ἄρατος 16
αἱρεθεὶς στρατηγὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὴν
μὲν ἀντιπέρας Λοκρίδα καὶ Καλυδωνίαν ἐπόρθησε,
Βοιωτοῖς δὲ μετὰ μυρίων στρατιωτῶν βοηθῶν ὑστέ-
ρησε τῆς μάχης ἣν ὑπ' Αἰτωλῶν περὶ Χαιρώνειαν
ἡττήθησαν, Ἀβιορίτου τε τοῦ βοιωτάρχου καὶ χι-
λίων σὺν αὐτῷ πεσόντων. ἐναυτῷ δ' ὕστερον αὖθις 2
στρατηγῶν ἐνίστατο τὴν περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον
πρᾶξιν, οὐ Σικυωνίων οὐδ' Ἀχαιῶν κηδόμενος, ἀλλὰ
κοινήν τινα τῆς Ἑλλάδος ὅλης τυραννίδα, τὴν Μακε-
δόνων φρουράν, ἐκεῖθεν ἐξελάσαι διανοούμενος.
Χάρης μὲν γὰρ ὁ Ἀθηναῖος ἔν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς 3
βασιλέως στρατηγοὺς εὐτυχήσας ἔγραψε τῷ δήμῳ τῶν
Ἀθηναίων ὡς νενικήκοι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης
ἀδελφήν· ταύτην δὲ τὴν πρᾶξιν οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις
ἀδελφὴν προσειπὼν τῆς Πελοπίδου τοῦ Θηβαίου καὶ
Θρασυβούλου τοῦ Ἀθηναίου τυραννοκτονίας, πλὴν
ὅτι τῷ μὴ πρὸς Ἕλληνας ἀλλ' ἐπακτὸν ἀρχὴν γεγονέ-
ναι καὶ ἀλλόφυλον αὕτη διήνεγκεν. ὁ μὲν γὰρ Ἰσθμὸς 4
ἐμφράσσων τὰς θαλάσσας εἰς ταὐτὸ συνάγει τῷ τόπῳ

καὶ συνάπτει τὴν ἤπειρον ἡμῖν, ὁ δ' Ἀκροκόρινθος, ὑψηλὸν ὄρος, ἐκ μέσης ἀναπεφυκὼς τῆς Ἑλλάδος, ὅταν λάβῃ φρουράν, ἐνίσταται καὶ ἀποκόπτει τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ πᾶσαν ἐπιμιξιῶν τε καὶ παρόδων καὶ στρατειῶν ἐργασίας τε κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἕνα κύριον ποιεῖ τὸν ἄρχοντα καὶ κατέχοντα φρουρᾷ τὸ χωρίον, ὥστε μὴ παίζοντα δοκεῖν τὸν νεώτερον Φίλιππον ἀλλ' ἀληθῶς ἑκάστοτε πέδας τῆς Ἑλλάδος τὴν Κορινθίων πόλιν προσαγορεύειν.

17 Πᾶσι μὲν οὖν περιμάχητος ἦν ὁ τόπος ἀεὶ καὶ βασιλεῦσι καὶ δυνάσταις, ἡ δ' Ἀντιγόνου σπουδὴ περὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀπέλιπε πάθει τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων, ἀλλ' ὅλος ἀνήρτητο ταῖς φροντίσιν ὅπως ἀφαιρήσεται δόλῳ τοὺς ἔχοντας, ἐπεὶ φανερῶς ἀνέλπιστος 2 ἦν ἡ ἐπιχείρησις. Ἀλεξάνδρου γάρ, ὑφ' ὃν τὸ χωρίον ἦν, ἀποθανόντος, ὡς λέγεται, φαρμάκοις ὑπ' αὐτοῦ, Νικαίας δὲ τῆς ἐκείνου γυναικὸς ἐπὶ τῶν πραγμάτων γενομένης καὶ φυλαττούσης τὸν Ἀκροκόρινθον, εὐθὺς ὑποπέμπων Δημήτριον τὸν υἱὸν αὐτῇ καὶ γλυκείας ἐλπίδας ἐνδιδοὺς γάμων βασιλικῶν καὶ συμβιώσεως πρὸς οὐκ ἀηδὲς ἐντυχεῖν γυναικὶ πρεσβυτέρᾳ 3 μειράκιον, αὐτὴν μὲν ἠρήκει τῷ παιδὶ χρησάμενος ὥσπερ ἄλλῳ τινὶ τῶν δελεασμάτων ἐπ' αὐτῇ, τὸν δὲ τόπον οὐ προϊεμένης ἀλλ' ἐγκρατῶς φυλαττούσης ἀμελεῖν προσποιούμενος ἔθυε γάμους αὐτῶν ἐν Κορίνθῳ καὶ θέας ἐπετέλει καὶ πότους συνῆγε καθ' ἡμέραν, ὡς ἄν τις μάλιστα παίζειν καὶ σχολάζειν τὴν 4 διάνοιαν ὑφ' ἡδονῆς καὶ φιλοφροσύνης ἀφεικώς. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν, ἄδοντος Ἀμοιβέου ἐν τῷ θεάτρῳ παρέπεμπε τὴν Νίκαιαν αὐτὸς ἐπὶ τὴν θέαν ἐν φορείῳ κεκοσμημένῳ βασιλικῶς, ἀγαλλομένην τε τῇ τιμῇ καὶ πορρωτάτω τοῦ μέλλοντος οὖσαν. γενόμενος δὲ τῆς

ὁδοῦ κατὰ τὴν ἐκτροπὴν τὴν ἄνω φέρουσαν, ἐκείνην μὲν ἐκέλευσε προάγειν εἰς τὸ θέατρον, αὐτὸς δὲ χαίρειν μὲν Ἀμοιβέαν χαίρειν δὲ τοὺς γάμους ἐάσας ἀνῄει πρὸς τὸν Ἀκροκόρινθον ἀμιλλώμενος παρ' ἡλικίαν, καὶ κεκλεισμένην τὴν πύλην εὑρὼν ἔκοπτε τῇ βακτηρίᾳ, κελεύων ἀνοίγειν. οἱ δ' ἔνδον ἀνέῳξαν καταπλαγέντες. οὕτω δὲ τοῦ τόπου κρατήσας οὐ κατέσχεν αὐτόν, ἀλλ' ἔπινε παίζων ὑπὸ χαρᾶς ἐν τοῖς στεναπτοῖς, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐλητρίδας ἔχων καὶ στεφάνους περικείμενος ἀνὴρ γέρων καὶ τηλικαύταις πραγμάτων μεταβολαῖς κεχρημένος ἐκώμαζε, δεξιούμενος καὶ προσαγορεύων τοὺς ἀπαντῶντας. οὕτως ἄρα καὶ λύπης καὶ φόβου μᾶλλον ἐξίστησι καὶ σάλον παρέχει τῇ ψυχῇ τὸ χαίρειν ἄνευ λογισμοῦ παραγινόμενον.

Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίγονος μέν, ὥσπερ εἴρηται, κτησάμενος τὸν Ἀκροκόρινθον ἐφύλαττε, μετὰ τῶν ἄλλων οἷς ἐπίστευε μάλιστα καὶ Περσαῖον ἐπιστήσας ἄρχοντα τὸν φιλόσοφον· ὁ δ' Ἄρατος ἔτι μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἐπεχείρησε τῇ πράξει, γενομένης δὲ συμμαχίας τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐπαύσατο. τότε δ' αὖθις ἐξ ὑπαρχῆς ἑτέραν ἔλαβε τῆς πράξεως ὑπόθεσιν τοιαύτην. ἦσαν ἐν Κορίνθῳ τέσσαρες ἀδελφοὶ Σύροι τὸ γένος, ὧν εἷς ὄνομα Διοκλῆς ἐν τῷ φρουρίῳ μισθοφορῶν διέτριβεν. οἱ δὲ τρεῖς κλέψαντες βασιλικὸν χρυσίον ἦλθον εἰς Σικυῶνα πρὸς Αἰγίαν τινὰ τραπεζίτην, ᾧ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Ἄρατος ἐχρῆτο, καὶ μέρος μὲν εὐθὺς διέθεντο τοῦ χρυσίου, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς αὐτῶν Ἐργῖνος ἐπιφοιτῶν ἡσυχῇ κατήλλαττεν. ἐκ δὲ τούτου γενόμενος τῷ Αἰγίᾳ συνήθης, καὶ προαχθεὶς εἰς λόγον ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς φρουρᾶς, ἵνα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνων πρὸς

18

2

3

τὸ πρυμνοῦδες ἐντομὴν καθεωρακέναι πλαγίαν, ἄγουσαν ἢ χθαμαλώτατον ἐπιφοδόμηται τῷ φρουρίῳ τὸ τεῖχος. προσπαίξαντος δ' αὐτῷ τοῦ Λίγίου καὶ εἰπόντος "εἶτ' ὦ βέλτιστε διὰ μικρὸν οὕτω χρυσίον ἀνασπᾶτε τὰς βασιλικὰς πράξεις, δυνάμενοι μίαν ὥραν πολλῶν ἀποδόσθαι χρημάτων; ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ τοιχωρύχοις καὶ προδόταις ἁλοῦσιν ἅπαξ ἀποθανεῖν
4 ὑπάρχει;" γελάσας ὁ Ἐργῖνος τότε μὲν ὡμολόγησεν ἀποπειρᾶσθαι τοῦ Διοκλέους (τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀδελφοῖς μὴ πάνυ τι πιστεύειν), ὀλίγαις δ' ὕστερον ἡμέραις ἐπανελθὼν συντίθεται τὸν Ἄρατον ἄξειν πρὸς τὸ τεῖχος, ὅπου τὸ ὕψος οὐ μεῖζον ἦν πεντεκαίδεκα ποδῶν, καὶ τἆλλα συμπράξειν μετὰ τοῦ Διοκλέους.
19 ὁ δ' Ἄρατος ἐκείνοις μὲν ἐξήκοντα τάλαντα δώσειν κατορθώσας ὡμολόγησεν, ἢν δ' ἀποτύχῃ, σωθῇ δὲ μετ' ἐκείνων, οἰκίαν ἑκατέρῳ καὶ τάλαντον· ἐπεὶ δ' ἔδει παρὰ τῷ Λίγίᾳ τὰ ἑξήκοντα τάλαντα κεῖσθαι τοῖς περὶ τὸν Ἐργῖνον, ὁ δ' Ἄρατος οὔτ' αὐτὸς εἶχεν οὔτ' ἐβούλετο δανειζόμενος αἴσθησιν ἑτέρῳ τῆς πράξεως παρασχεῖν, λαβὼν τῶν ἐκπωμάτων τὰ πολλὰ καὶ τὰ χρυσία τῆς γυναικὸς ὑπέθηκε τῷ Λίγίᾳ πρὸς
2 τὸ ἀργύριον. οὕτω γὰρ ἐπῆρτο τῇ ψυχῇ καὶ τοσοῦτον ἔρωτα τῶν καλῶν πράξεων εἶχεν ὥστε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐπιστάμενος Ἑλλήνων δικαιοτάτους καὶ κρατίστους γεγονέναι δοκοῦντας ἐπὶ τῷ διώσασθαι δωρεὰς μεγάλας καὶ μὴ προέσθαι χρημάτων τὸ καλόν, αὐτὸς εἰς ταῦτα δαπανᾶσθαι κρύφα καὶ πραυσφέρειν, ἐν οἷς ἐκινδύνευε μόνος ὑπὲρ πάν-
3 των, οὐδ' εἰδόπων τὰ πραττόμενα, ἠρεῖτο. τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσειε καὶ συναγωνίσαιτο ἔτι νῦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ τοῦ ἀνδρός, ὠνουμένου χρημάτων τοσούτων κίνδυνον τηλικοῦτον, καὶ τὰ τιμιώτατα δοκοῦντα

τῶν κτημάτων ὑποτιθέντας, ὅπως παρεισαχθεὶς νυκτὸς εἰς τοὺς πολεμίους διαγωνίσηται περὶ τῆς ψυχῆς, ἐνέχυρον λαβὼν τὴν ἐλπίδα τοῦ καλοῦ παρ' αὐτῶν, ἄλλο δ' οὐδέν;

Οὖσαν δὲ καθ' αὑτὴν ἐπισφαλῆ τὴν πρᾶξιν ἐπισφαλεστέραν ἐποίησεν ἁμαρτία τις αὐθὺς ἐν ἀρχῇ συμβᾶσα δι' ἄγνοιαν. ὁ γὰρ οἰκέτης τοῦ Ἀράτου Τέχνων ἐπέμφθη μὲν ὡς μετὰ τοῦ Διοκλέους κατασκεψόμενος τὸ τεῖχος, οὔπω δ' ἦν τῷ Διοκλεῖ πρότερον ἐντετυχηκὼς κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν μορφὴν αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχειν ἐξ ὧν ὁ Ἐργῖνος ἐπεσήμηνεν ὑλοκόμην καὶ μελάγχρουν καὶ ἀγένειον, ἐλθὼν [οὖν] ὅπου συνετέτακτο, τὸν Ἐργῖνον ὡς ἀφιξόμενον μετὰ τοῦ Διοκλέους ἀνέμενε πρὸ τῆς πόλεως πρὸ τοῦ καλουμένου Ὀρνιθος. ἐν δὲ τούτῳ πρῶτος ἀδελφὸς Ἐργίνου καὶ Διοκλέους ὄνομα Διονύσιος, οὐ συνειδὼς τὴν πρᾶξιν οὐδὲ κοινωνῶν, ὅμοιος δὲ τῷ Διοκλεῖ, προσῆει κατὰ τύχην. ὁ δὲ Τέχνων πρὸς τὰ σημεῖα τῆς μορφῆς τῇ ὁμοιότητι μνησθεὶς ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον εἴ τι συμβόλαιον αὐτῷ πρὸς Ἐργῖνον εἴη. φήσαντος δ' ἀδελφὸν εἶναι, παντάπασιν ὁ Τέχνων ἐπείσθη τῷ Διοκλεῖ διαλέγεσθαι· καὶ μήτε τοὔνομα πυθόμενος μήτ' ἄλλο μηδὲν προσμείνας τεκμήριον ἐμβάλλει τε τὴν δεξιὰν αὐτῷ καὶ περὶ τῶν συγκειμένων πρὸς τὸν Ἐργῖνον ἐλάλει κἀκεῖνον ἀνέκρινεν. ὃ δὲ δεξάμενος αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν πανούργως ὡμολόγει τε πάντα καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀναστρέψας ὑπῆγεν ἀνυπόπτως διαλεγόμενος. ἤδη δὲ πλησίον ὄντος αὐτοῦ καὶ μέλλοντος ὅσον οὔπω τὸν Τέχνωνα δαλαμβάνειν, ἀπὸ τύχης αὖ πάλιν ὁ Ἐργῖνος αὐτοῖς ἀπήντησεν. αἰσθόμενος δὲ τὴν ἀπάτην καὶ τὸν κίνδυνον διὰ νεύματος ἐδήλωσε τῷ Τέχνωνι φεύγειν, καὶ ἀπο-

πηδήσαντες ἀμφότεροι δρόμῳ πρὸς τὸν Ἄρατον ἀπεσώθησαν. οὐ μὴν ἀπέκαμε ταῖς ἐλπίσιν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἔπεμψεν αὐθὶς τὸν Ἐργῖνον χρυσίον τε τῷ Διονυσίῳ κομίζοντα καὶ δεησόμενον αὐτοῦ σιωπᾶν. ὃ δὲ καὶ τοῦτο ἐποίησε, καὶ τὸν Διονύσιον ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἄρατον ἦλθεν. ἐλθόντα δ' αὐτὸν οὐκέτι διῆκαν, ἀλλὰ δήσαντες ἐφύλαττον ἐν οἰκίσκῳ κατακεκλεισμένον· αὐτοὶ δὲ παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν ἐπίθεσιν.

21 Ἐπεὶ δ' ἦν ἕτοιμα πάντα, τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἐκέλευσεν ἐπὶ τῶν ὅπλων νυκτερεύειν, ἀναλαβὼν δὲ λογάδας τετρακοσίους οὐδ' αὐτοὺς εἰδότας τὰ πραττόμενα, πλὴν ὀλίγων, ἦγε πρὸς τὰς πύλας παρὰ τὸ Ἡραῖον. ἦν δὲ τοῦ ἔτους ἡ περὶ θέρος ἀκμάζον ὥρα, τοῦ δὲ μηνὸς πανσέληνος, ἡ δὲ νὺξ ἀνέφελος καὶ καταφανής, ὥστε καὶ φόβον τὰ ὅπλα παρέχειν ἀντιλάμποντα πρὸς τὴν σελήνην, μὴ τοὺς φύλακας οὐ λάθωσιν. ἤδη δὲ τῶν πρώτων ἐγγὺς ὄντων ἀπὸ θαλάσσης ἀνέδραμε νέφη, καὶ κατέσχε τήν τε πόλιν αὐτὴν καὶ τὸν ἔξω τόπον ἐπίσκιον γενόμενον. ἐνταῦθα δ' οἱ μὲν ἄλλοι συγκαθίσαντες ὑπελύοντο τὰς κρηπῖδας· οὔτε γὰρ ψόφον ποιοῦσι πολὺν οὔτ' ὀλισθήματα λαμβάνουσι γυμνοῖς τοῖς ποσὶν ἀντιλαμβανόμενοι τῶν κλιμάκων· ὁ δ' Ἐργῖνος ἑπτὰ λαβὼν νεανίσκους ἐσταλμένους ὁδοιπορικῶς ἔλαθε τῇ πύλῃ προσμίξας. καὶ τὸν πυλωρὸν ἀποκτιννύουσι καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ φύλακας. ἅμα δ' αἵ τε κλίμακες προσετίθεντο, καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ Ἄρατος ὑπερβιβάσας ἑκατὸν ἄνδρας, τοὺς δ' ἄλλους ἕπεσθαι κελεύσας ὡς ἂν δύνωνται τάχιστα, τὰς κλίμακας ἀναρπάσας ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως μετὰ τῶν ἑκατὸν ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἤδη περιχαρὴς διὰ τὸ λανθάνειν ὡς κατορθῶν. καί πως ἔτι

πρόσωθεν αὐτοῖς ἀπήντα σὺν φωτὶ φυλακὴ τεσσάρων ἀνδρῶν οὐ καθορωμένοις· ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν τῷ σκιαζομένῳ τῆς σελήνης· ἐκείνους δὲ προσιόντας ἐξ ἐναντίας καθορῶσι. μικρὸν οὖν ὑποστείλας τειχίοις τισὶ καὶ οἰκοπέδοις ἐνέδραν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καθίζει. καὶ τρεῖς μὲν αὐτῶν ἐμπεσόντες ἀποθήσκουσιν, ὁ δὲ τέταρτος πληγεὶς ξίφει τὴν κεφαλὴν ἔφυγε, βοῶν ἔνδον εἶναι τοὺς πολεμίους. καὶ μετὰ μικρὸν αἵ τε σάλπιγγες ἐπεσήμαινον, ἥ τε πόλις ἐξανίστατο πρὸς τὰ γινόμενα, πλήρεις τ' ἦσαν οἱ [τε] στενωποὶ διαθεόντων, καὶ φῶτα πολλὰ τὰ μὲν κάτωθεν ἤδη τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἄκρας περιέλαμπε, καὶ κραυγὴ συνερρήγνυτο πανταχόθεν ἄσημος.

Ἐν τούτῳ δ' ὁ μὲν Ἄρατος ἐμφὺς τῇ πορείᾳ παρὰ τὸ κρημνῶδες ἠμιλλᾶτο, βραδέως καὶ ταλαιπώρως τὸ πρῶτον, οὐ κατακρατῶν ἀλλ' ἀποπλανώμενος τοῦ τρίβου παντάπασιν ἐνδεδυκότος καὶ περισκιαζομένου ταῖς τραχύτησι καὶ διὰ πολλῶν ἑλιγμῶν καὶ παραβολῶν περαίνοντος πρὸς τὸ τεῖχος. εἶτα θαυμάσιον οἷον ἡ σελήνη λέγεται διαστέλλουσα τὰ νέφη καὶ ὑπολάμπουσα τῆς ὁδοῦ τὸ χαλεπώτατον σαφηνίζειν, ἕως ἥψατο τοῦ τείχους καθ' ὃν ἔδει τόπον· ἐκεῖ δὲ πάλιν συνεσκίασε καὶ ἀπέκρυψε νεφῶν συνελθόντων. οἱ δὲ περὶ τὰς πύλας ἔξω περὶ τὸ Ἡραῖον ἀπολειφθέντες τοῦ Ἀράτου στρατιῶται, τριακόσιοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὡς ποτε παρεισέπεσον εἰς τὴν πόλιν θορύβου τε παντοδαποῦ καὶ φώτων γέμουσαν, οὐ δυνηθέντες ἐξανευρεῖν τὸν αὐτὸν τρίβον οὐδ' εἰς ἴχνος ἐμβῆναι τῆς ἐκείνων πορείας, ἔπτηξαν ἀθρόοι πρός τινι παλινσκίῳ λαγόνι τοῦ κρημνοῦ συστείλαντες ἑαυτούς, καὶ διεκαρτέρουν ἐνταῦθα περιπαθοῦντες καὶ δυσανασχετοῦντες· βαλλομένων γὰρ ἀπὸ τῆς

22

1

2

3

ἄκρας ἤδη τῶν περὶ τὸν Ἄρατον καὶ μαχομένων, ἀλαλαγμὸς ἐναγώνιος ἐχώρει κάτω καὶ κραυγὴ περιήχει, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἀνάκλασιν συγκεχυμένη καὶ ἄδηλος ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. διαπορούντων δ' αὐτῶν ἐφ' ὅ τι χρὴ τραπέσθαι μέρος, Ἀρχέλαος ὁ τῶν βασιλικῶν ἡγεμὼν στρατιώτας ἔχων πολλοὺς μετὰ κραυγῆς ἀνέβαινε καὶ σαλπίγγων, ἐπιφερόμενος τοῖς περὶ τὸν Ἄρατον, καὶ παρήλλαττε τοὺς τριακοσίους.
4 οἱ δ' ὥσπερ ἐξ ἐνέδρας ἀναστάντες ἐμβάλλουσιν αὐτῷ καὶ διαφθείρουσιν οἷς ἐπέθεντο πρῶτοις, τοὺς δ' ἄλλους καὶ τὸν Ἀρχέλαον φοβήσαντες ἐτρέψαντο καὶ κατεδίωξαν ἄχρι τοῦ σκεδασθῆναι περὶ τὴν πόλιν διαλυθέντας. ἄρτι δὲ τούτων νενικηκότων Ἐργῖνος ἀπὸ τῶν ἄνω μαχομένων ἦλθεν, ἀγγέλλων συμπεπλέχθαι τοῖς πολεμίοις τὸν Ἄρατον ἀμυνομένοις εὐρώστως, καὶ μέγαν ἀγῶνα περὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος εἶναι,
5 καὶ τάχους δεῖν τῆς βοηθείας. οἱ δ' εὐθὺς ἐκέλευον ἡγεῖσθαι, καὶ προσβαίνοντες ἅμα φωνῇ διεσήμαινον ἑαυτούς, ἐπιθαρρύνοντες τοὺς φίλους· ἥ τε πανσέληνος ἀπέφαινε τὰ ὅπλα πλείονα φαινόμενα τοῖς πολεμίοις διὰ τὸ μῆκος τῆς πορείας, καὶ τὸ τῆς νυκτὸς ἠχῶδες τὸν ἀλαλαγμὸν ἀπὸ πολλαπλασιόνων ἢ το-
6 σούτων ἐποίει δοκεῖν φέρεσθαι. τέλος δὲ συνερείσαντες ἐξωθοῦσι τοὺς πολεμίους, καὶ καθυπέρτεροι τῆς ἄκρας ἦσαν καὶ τὰ φρούριον εἶχον ἡμέρας ἤδη διαυγούσης. ὅ τε ἥλιος εὐθὺς ἐπέλαμπε τῷ ἔργῳ, καὶ παρῆν ἐκ Σικυῶνος ἡ λοιπὴ δύναμις τῷ Ἀράτῳ, δεχομένων κατὰ πύλας τῶν Κορινθίων προθύμως καὶ τοὺς βασιλικοὺς συλλαμβανόντων.

23 Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῶς ἐδόκει πάντα ἔχειν, κατέβαινεν εἰς τὸ θέατρον ἀπὸ τῆς ἄκρας, πλήθους ἀπείρου συρρέοντος ἐπιθυμίᾳ τῆς τε ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν λόγων

οἷς ἔμελλε χρῆσθαι πρὸς τοὺς Κορινθίους. ἐπιστήσας 2
δὲ ταῖς παρόδοις ἑκατέρωθεν τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοὺς
ἀπὸ τῆς σκηνῆς εἰς μέσον προῆλθε, τεθωρακισμένος
καὶ τῷ προσώπῳ διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν
ἠλλοιωμένος, ὥστε τῆς ψυχῆς τὸ γαυρούμενον καὶ χαῖ-
ρον ὑπὸ τῆς περὶ τὸ σῶμα βαρύτητος κατακρατεῖσθαι.
τῶν δ' ἀνθρώπων ἅμα τῷ προελθεῖν αὐτὸν ἐκχυθέν- 3
των ταῖς φιλοφροσύναις, μεταλαβὼν εἰς τὴν δεξιὰν
τὸ δόρυ, καὶ τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα τῇ ῥοπῇ μικρὸν
ἐγκλίνας καὶ ἀπερεισάμενος, εἱστήκει πολὺν χρόνον
σιωπῇ δεχόμενος αὐτῶν τοὺς κρότους καὶ τὰς ἐπι-
βοήσεις, ἐπαινούντων μὲν τὴν ἀρετὴν ζηλούντων δὲ
τὴν τύχην. ὡς δ' ἐπαύσαντο καὶ κατέστησαν, συναγα- 4
γὼν ἑαυτὸν διεξῆλθε λόγον ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν τῇ
πράξει πρέποντα, καὶ συνέπεισε τοὺς Κορινθίους
Ἀχαιοὺς γενέσθαι, καὶ τῶν πυλῶν τὰς κλεῖς ἀπ-
έδωκε τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν καιρῶν
ὑπ' ἐκείνοις γενομένας. τῶν δ' Ἀντιγόνου στρατη-
γῶν Ἀρχέλαον μὲν ἀφῆκεν ὑποχείριον γενόμενον,
Θεόφραστον δ' ἀνεῖλεν οὐ βουλόμενον ἀπαλλάττε-
σθαι. Περσαῖος δὲ τῆς ἄκρας ἁλισκομένης εἰς Κεγ- 5
χρεὰς διεξέπεσεν. ὕστερον δὲ λέγεται σχολάζων πρὸς
τὸν εἰπόντα μόνον αὐτῷ δοκεῖν στρατηγὸν εἶναι
τὸν σοφόν "ἀλλὰ νὴ θεούς" φάναι "τοῦτο μάλιστα
κἀμοί ποτε τῶν Ζήνωνος ἤρεσκε δογμάτων· νῦν
δὲ μεταβάλλομαι νουθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σικυωνίου
νεανίου."

Ταῦτα μὲν περὶ Περσαίου πλείονες ἱστοροῦσιν· ὁ 24
δ' Ἄρατος εὐθὺς τό τε Ἡραῖον ὑφ' ἑαυτῷ καὶ τὸ Λέ-
χαιον ἐποιήσατο, καὶ νεῶν μὲν εἰκοσιπέντε βασιλι-
κῶν ἐκυρίευσεν, ἵππους δὲ πεντακοσίους καὶ Σύρους
τετρακοσίους ἀπέδοτο. τόν τ' Ἀκροκόρινθον ἐφύ-

λαττον οἱ Ἀχαιοὶ τετρακοσίοις ὁπλίταις καὶ πεντήκοντα κυσὶ καὶ κυνηγοῖς ἴσοις ἐν τῷ φρουρίῳ τρεφομένοις.

2 Οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι τὸν Φιλοποίμενα θαυμάζοντες Ἑλλήνων ἔσχατον προσηγόρευον, ὡς μηδενὸς μεγάλου μετ' ἐκεῖνον ἐν τοῖς Ἕλλησι γενομένου· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων ταύτην ἐσχάτην καὶ νεωτάτην φαίην ἂν πεπρᾶχθαι, τοῦτο μὲν τόλμῃ τοῦτο δὲ τύχῃ ταῖς ἀρίσταις ἐνάμιλλον, ὡς ἐδήλωσεν εὐθὺς τὰ
3 γινόμενα. Μεγαρεῖς τε γὰρ ἀποστάντες Ἀντιγόνου τῷ Ἀράτῳ προσέθεντο, καὶ Τροιζήνιοι μετ' Ἐπιδαυρίων συνετάχθησαν εἰς τοὺς Ἀχαιούς. ἔξοδόν τε πρώτην θέμενος εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε καὶ τὴν Σαλαμῖνα διαβὰς ἐλεηλάτησεν, ὥσπερ ἐξ εἱρκτῆς λελυμένῃ τῇ δυνάμει τῶν Ἀχαιῶν ἐφ' ὅ τι βούλοιτο χρώμενος. Ἀθηναίοις δὲ τοὺς ἐλευθέρους ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων, ἀρχὰς ἀποστάσεως ἐνδιδοὺς αὐτοῖς.
4 Πτολεμαῖον δὲ σύμμαχον ἐποίησε τῶν Ἀχαιῶν, ἡγεμονίαν ἔχοντα πολέμου καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. οὕτω δ' ἴσχυσεν ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς ὥστ', εἰ μὴ κατ' ἐνιαυτὸν ἐξῆν, παρ' ἐνιαυτὸν αἱρεῖσθαι στρατηγὸν αὐτόν, ἔργῳ δὲ καὶ γνώμῃ διὰ παντὸς ἄρχειν· ἑώρων γὰρ αὐτὸν οὐ πλοῦτον, οὐ δόξαν, οὐ φιλίαν βασιλικήν, οὐ τὸ τῆς αὑτοῦ πατρίδος συμφέρον, οὐκ ἄλλο τι τῆς αὐξήσεως τῶν Ἀχαιῶν ἐπίπροσθεν
5 ποιούμενον. ἡγεῖτο γὰρ ἀσθενεῖς ἰδίᾳ τὰς πόλεις ὑπαρχούσας σώζεσθαι δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἐνδεδεμένας τῷ κοινῷ συμφέροντι, καὶ καθάπερ τὰ μέρη τοῦ σώματος ζῶντα καὶ συμπνέοντα διὰ τὴν πρὸς ἄλληλα συμφυΐαν, ὅταν ἀποσπασθῇ καὶ γένηται χωρίς, ἀτροφεῖ καὶ σήπεται, παραπλησίως τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι μὲν ὑπὸ τῶν διασπώντων τὸ κοινόν, αὔξεσθαι

δ' ὑπ' ἀλλήλων, ὅταν ὅλου τινὸς μεγάλου μέρη γενόμεναι κοινῆς προνοίας τυγχάνωσιν.

Ὁρῶν δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν προσοίκων αὐτονομουμένους, Ἀργείοις δὲ δουλεύουσιν ἀχθόμενος, ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν τὸν τύραννον αὐτῶν Ἀριστόμαχον, ἅμα τῇ τε πόλει θρεπτήρια τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦναι φιλοτιμούμενος καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς προσκομίσαι τὴν πόλιν. οἱ μὲν οὖν τολμῶντες εὑρέθησαν, ὧν Αἰσχύλος προειστήκει καὶ Χαριμένης ὁ μάντις· ξίφη δ' οὐκ εἶχον, ἀλλ' ἀπείρητο κεκτῆσθαι καὶ ζημίαι μεγάλαι τοῖς κεκτημένοις ἐπῆσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου. κατασκευάσας οὖν ὁ Ἄρατος αὐτοῖς Κορίνθῳ μικρὰς παραξιφίδας ἐνέρραψεν εἰς σάγματα, καὶ ταῦτ' ἐπιθεὶς ὑποζυγίοις σκεύη τινὰ παρημελημένα κομίζουσιν εἰς Ἄργος ἀπέστειλεν. Χαριμένους δὲ τοῦ μάντεως προσλαβόντος ἐπὶ τὴν πρᾶξιν ἄνθρωπον, οἱ περὶ τὸν Αἰσχύλον ἠγανάκτησαν καὶ δι' ἑαυτῶν ἔπραττον, τοῦ Χαριμένους καταγνόντες. αἰσθόμενος δ' ἐκεῖνος ὀργῇ κατεμήνυσε τοὺς ἄνδρας ἤδη βαδίζοντας ἐπὶ τὸν τύραννον· ὧν οἱ πλεῖστοι φθάσαντες ἐξ ἀγορᾶς ἀπέφυγον καὶ διεξέπεσον εἰς Κόρινθον. οὐ μὴν ἀλλὰ χρόνου βραχέος διελθόντος ἀποθνήσκει μὲν ὑπὸ δούλων Ἀριστόμαχος, ὑπολαμβάνει δὲ τὴν ἀρχὴν φθάσας Ἀρίστιππος, ἐξωλέστερος ἐκείνου τύραννος. ὅσοι δὴ τῶν Ἀχαιῶν ἐν ἡλικίᾳ παρόντες ἔτυχον, τούτους ἀναλαβὼν ὁ Ἄρατος ἐβοήθει πρὸς τὴν πόλιν ὀξέως, οἰόμενος εὑρήσειν τὰ τῶν Ἀργείων πρόθυμα. τῶν δὲ πολλῶν ἤδη διὰ συνήθειαν ἐθελοδούλως ἐχόντων καὶ μηδενὸς ἀφισταμένου πρὸς αὐτόν, ἀνεχώρησεν ἔγκλημα κατεσκευακὼς τοῖς Ἀχαιοῖς ὡς ἐν εἰρήνῃ πόλεμον ἐξενηνοχόσι. καὶ δίκην ἔσχον ἐπὶ τούτῳ παρὰ Μαντινεῦσιν, ἣν Ἀράτου μὴ παρόν-

τος Ἀριστιππος εἶλε δωκων καὶ μνᾶν ἐτιμήθη τρι-
6 ἀκοντα. τὸν δ' Ἄρατον αὐτὸν ἅμα καὶ μισᾶν καὶ δε-
δοικὼς ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν συνεργοῦντος Ἀντιγό-
νου τοῦ βασιλέως· καὶ πανταχοῦ σχεδὸν ἦσαν οἱ
τοῦτο πράττοντες αὐτοῖς καὶ καιρὸν ἐπιτηροῦντες.
ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἀληθινὴ καὶ βέβαιος εὔνοια φυλακτή-
7 ριον ἀνδρὸς ἄρχοντος· ὅταν γὰρ ἐθισθῶσιν οὗ τε
πολλοὶ καὶ οἱ δυνατοὶ μὴ τὸν ἡγούμενον ἀλλ' ὑπὲρ
τοῦ ἡγουμένου δεδιέναι, πολλοῖς μὲν ὄμμασιν ὁρᾷ, διὰ
πολλῶν δ' ὤτων ἀκούει καὶ προαισθάνεται τὰ γινό-
μενα. διὸ καὶ βούλομαι τὸν λόγον ἐπιστήσας ἐνταῦθά
που διεξελθεῖν περὶ τῆς Ἀριστίππου διαίτης, ἣν ἡ
ζηλοτυπουμένη τυραννὶς αὐτῷ καὶ ὁ τῆς μακαρίας
καὶ περιβοήτου μοναρχίας ὄγκος περιέθηκεν.

26 Ἐκεῖνος γὰρ Ἀντίγονον μὲν ἔχων σύμμαχον, τρέ-
φων δὲ πολλοὺς ἕνεκα τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας,
οὐδένα δ' ἐν τῇ πόλει ζῶντα τῶν ἐχθρῶν ὑπολελοι-
πώς, τοὺς μὲν δορυφόρους καὶ φύλακας ἔξω παρεμ-
2 βάλλειν ἐκέλευεν ἐν τῷ περιστύλῳ, τοὺς δ' οἰκέτας,
ὁπότε δειπνήσαι, τάχιστα πάντας ἐξελαύνων καὶ τὴν
μέταυλον ἀποκλείων μετὰ τῆς ἑρωμένης αὐτὸς εἰς
οἴκημα κατεδύετο μικρὸν ὑπερῷον, θύρᾳ καταρ-
ρακτῇ κλειόμενον, ἧς ὑπεράνω τὴν κλίνην ἐπιτιθεὶς
ἐκάθευδεν, ὡς εἰκὸς παθεύδειν τὸν οὕτως ἔχοντα,
3 ταραχωδῶς καὶ περιφόβως. τὸ δὲ κλιμάκιον ἡ τῆς
ἑρωμένης μήτηρ ὑφαιροῦσα κατέκλειεν εἰς ἕτερον οἴ-
κημα καὶ πάλιν ἅμ' ἡμέρᾳ προσετίθει, καὶ κατεκάλει
τὸν θαυμαστὸν τύραννον, ὥσπερ ἑρπετὸν ἐκ φωλεοῦ
κατερχόμενον. ὃ δ' οὐχ ὅπλοις κατὰ βίαν, νόμῳ δ'
ὑπ' ἀρετῆς ἀκατάπαυστον ἀρχὴν περιπεποιημένος
ἐν ἱματίῳ καὶ χλαμυδίῳ τῷ τυχόντι, τῶν πώποτε
τυράννων κοινὸς ἀποδεδειγμένος ἐχθρός, ἄχρι τῆς

τήμερον ἡμέρας γένος εὐδοκιμώτατον ἀπολέλοιπεν ἐν τοῖς Ἕλλησιν. ἐκείνων δὲ τῶν τὰς ἄκρας καταλαμ- 4
βανόντων καὶ τοὺς δορυφόρους τρεφόντων καὶ τὰ ὅπλα καὶ τὰς πύλας καὶ τοὺς καταρράκτας προβαλλομένων ὑπὲρ τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας ὀλίγοι τὸν ἐκ πληγῆς θάνατον, ὥσπερ οἱ λαγωοί, διέφυγον· οἶκος δ' ἢ γένος ἢ τάφος ἔχων τιμωμένην μνήμην οὐδενὸς λέλειπται.

Πρὸς δ' οὖν τὸν Ἀρίστιππον ὁ Ἄρατος καὶ κρύφα 27
πολλάκις καὶ φανερῶς προσέπταισεν ἐπιχειρήσας καταλαμβάνειν τὸ Ἄργος. ἅπαξ δὲ κλίμακας προσθεὶς μετ' ὀλίγων ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη παραβόλως, καὶ τοὺς βοηθοῦντας ἐνταῦθα τῶν φυλάκων ἀπέκτεινεν. εἶτα 2
ἡμέρας ἐπιφανείσης καὶ τοῦ τυράννου παντιχόθεν αὐτῷ προσβάλλοντος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι, καθάπερ οὐχ ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας τῆς μάχης οὔσης, ἀλλ' ὡς τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων βραβεύοντες, ἴσοι καὶ δίκαιοι θεαταὶ καθῆντο τῶν γινομένων, πολλὴν ἡσυχίαν ἄγοντες, ὁ δ' Ἄρατος εὐρώστως ἀμυνόμενος λόγχῃ μὲν ἐκ χειρὸς διελαύνεται τὸν μηρόν, ἐκράτησε δὲ τῶν τόπων ἐν οἷς ἦν, καὶ οὐκ ἐξεώσθη μέχρι νυκτὸς ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων. εἰ δὲ καὶ 3
τὴν νύκτα τῷ πόνῳ προσεταλαιπώρησεν, οὐκ ἂν διήμαρτεν· ὁ γὰρ τύραννος ἤδη περὶ θρασμὸν εἶχε καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ θάλασσαν προεξέπεμψε. νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐδενὸς ἐξαγγείλαντος πρὸς τὸν Ἄρατον, ὕδατος δ' ἐπιλείποντος, ἑαυτῷ δὲ χρήσασθαι διὰ τὸ τραῦμα μὴ δυνάμενος ἀπήγαγε τοὺς στρατιώτας.

Ἐπεὶ δὲ ταύτην ἀπέγνω τὴν ὁδόν, ἐμβαλὼν φανε- 28
ρῶς τῷ στρατοπέδῳ τὴν Ἀργολίδα χώραν ἐπόρθει, καὶ περὶ τὸν Χάρητα ποταμὸν ἰσχυρᾶς μάχης γενομέ-

νης πρὸς Ἀρίστιππον αἰτίαν ἔσχεν ὡς ἐγκαταλιπὼν τὸν ἀγῶνα καὶ προέμενος τὸ νίκημα· τῆς γὰρ ἄλλης δυνάμεως ὁμολογουμένως ἐπικρατούσης καὶ τῷ διωγμῷ πολὺ προελθούσης εἰς τοὔμπροσθεν, αὐτὸς οὐχ οὕτως ἐκβιασθεὶς ὑπὸ τῶν καθ' αὑτὸν ὡς ἀπιστῶν τῷ κατορθώματι καὶ φοβηθεὶς ἀνεχώρησε τεταραγμένος εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐπεὶ δ' ἀπὸ τῆς διώξεως ἐπανελθόντες οἱ λοιποὶ χαλεπῶς ἔφερον ὅτι τρεψάμενοι τοὺς πολεμίους καὶ πολὺ πλείονας ἐκείνων καταβαλόντες ἢ σφῶν αὐτῶν ἀπολέσαντες παραλελοίπασι τοῖς ἡττημένοις στῆσαι κατ' αὐτῶν τρόπαιον, αἰσχυνθεὶς πάλιν ἔγνω διαμάχεσθαι περὶ τοῦ τροπαίου, καὶ μίαν ἡμέραν διαλιπὼν αὖθις ἐξέτασε τὴν στρατιάν. ὡς δ' ᾔσθετο πλείονας γεγονότας καὶ θαρραλεώτερον ἀνθισταμένους τοὺς περὶ τὸν τύραννον, οὐκ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἀπῆλθε τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελόμενος. οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ περὶ τὴν ὁμιλίαν καὶ πολιτείαν ἐμπειρίᾳ καὶ χάριτι τὴν διαμαρτίαν ταύτην ἀναμαχόμενος προσηγάγετο τὰς Κλεωνὰς τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων ἦγαγεν ἐν Κλεωναῖς ὡς πάτριον ὄντα καὶ μᾶλλον προσήκοντα τούτοις. ἦγαγον δὲ καὶ Ἀργεῖοι, καὶ συνεχύθη τότε πρῶτον ἡ δεδομένη τοῖς ἀγωνισταῖς ἀσυλία καὶ ἀσφάλεια, πάντας τῶν Ἀχαιῶν, ὅσους ἔλαβον ἠγωνισμένους ἐν Ἄργει, διὰ τῆς χώρας πορευομένους ὡς πολεμίους ἀποδομένων. οὕτω σφοδρὸς ἦν καὶ ἀπαραίτητος ἐν τῷ μισεῖν τοὺς τυράννους.

29 Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἀκούσας τὸν Ἀρίστιππον ἐπιβουλεύειν μὲν ταῖς Κλεωναῖς φοβεῖσθαι δ' ἐκεῖνον ἐν Κορίνθῳ καθεζόμενον, ἤθροισεν ἐκ παραγγέλματος στρατείαν, καὶ σιτία κελεύσας πλειόνων ἡμερῶν κομίζειν εἰς Κεγχρεὰς κατῆλθεν, ἐκκαλούμενος δι'

ἀπάτης τὸν Ἀρίστιππον ὡς αὐτοῦ μὴ παρόντος ἐπιθέσθαι τοῖς Κλεωναίοις. ὃ καὶ συνέβη· παρῆν γὰρ εὐθὺς ἐξ Ἄργους ἔχων τὴν δύναμιν. ὁ δ' Ἄρατος εἰς 2
Κόρινθον ἤδη σκοταῖος ἐκ Κεγχρεῶν ὑποστρέψας, καὶ τὰς ὁδοὺς φυλακαῖς διαλαβών, ἧγε τοὺς Ἀχαιοὺς ἑπομένους οὕτω μὲν εὐτάκτως οὕτω δὲ ταχέως καὶ προθύμως ὥστε μὴ μόνον ὀδεύοντας ἀλλὰ καὶ παρελθόντας εἰς τὰς Κλεωνὰς ἔτι νυκτὸς οὔσης καὶ συνταξαμένους ἐπὶ μάχην ἀγνοεῖσθαι καὶ λανθάνειν τὸν Ἀρίστιππον. ἅμα δ' ἡμέρᾳ τῶν πυλῶν ἀνοιχθεισῶν 3
καὶ τῆς σάλπιγγος ἐγκελευσαμένης, δρόμῳ καὶ ἀλαλαγμῷ προσπεσὼν τοῖς πολεμίοις εὐθὺς ἐτρέψατο, καὶ κατεῖχε διώκων ᾗ μάλιστα φεύγειν ὑπενόει τὸν Ἀρίστιππον, ἐκτροπὰς πολλὰς τῶν χωρίων ἐχόντων. γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἄχρι Μυκηνῶν, ὁ μὲν τύ- 4
ραννος ὑπὸ Κρητός τινος, ὡς Δεινίας ἱστορεῖ, τοὔνομα Τραγίσκου, καταληφθεὶς ἀποσφάττεται, τῶν δ' ἄλλων ἔπεσον ὑπὲρ χιλίους πεντακοσίους. ὁ δ' Ἄρατος οὕτω λαμπρῶς εὐτυχήσας καὶ μηδένα τῶν αὑτοῦ στρατιωτῶν ἀποβαλών, ὅμως οὐκ ἔλαβε τὸ Ἄργος οὐδ' ἠλευθέρωσε, τῶν περὶ Ἀγίαν καὶ τὸν νεώτερον Ἀριστόμαχον μετὰ δυνάμεως βασιλικῆς παρεισπεσόντων καὶ κατασχόντων τὰ πράγματα. τὸ μὲν οὖν πολὺ 5
τῆς διαβολῆς καὶ λόγους καὶ σκώμματα καὶ βωμολοχίας παρείλετο τῶν κολακευόντων τοὺς τυράννους καὶ διεξιόντων, ἐκείνοις χαριζομένων, ὡς τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκταράττοιτο μὲν ἡ κοιλία παρὰ τὰς μάχας, κάρος δὲ προσπίπτοι καὶ ὕλιγγος ἅμα τῷ παραστῆναι τὸν σαλπιγκτήν, ἐκτάξας δὲ τὴν δύναμιν καὶ τὸ σύνθημα παρεγγυήσας, καὶ πυθόμενος τῶν ὑποστρατήγων καὶ λοχαγῶν μή τις αὐτοῦ χρεία παρόντος (βεβλῆσθαι γὰρ τοὺς ἀστραγάλους), ἀπέρχοιτο

παραδοκήσων πόρρωθεν τὸ συμβησόμενον. ταῦτα γὰρ οὕτως ἴσχυσεν ὥστε καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς ζητοῦντας εἰ τὸ πάλλεσθαι τὴν καρδίαν καὶ τὸ χρῶμα τρέπεσθαι καὶ τὴν κοιλίαν ἐξυγραίνεσθαι παρὰ τὰ φαινόμενα δεινὰ δειλίας ἐστὶν ἢ δυσκρασίας τινὸς περὶ τὸ σῶμα καὶ ψυχρότητος, ὀνομάζειν ἀεὶ τὸν Ἄρατον ὡς ἀγαθὸν μὲν ὄντα στρατηγόν, ἀεὶ δὲ ταῦτα πάσχοντα παρὰ τοὺς ἀγῶνας.

30 Ὡς δ' οὖν τὸν Ἀρίστιππον ἀνεῖλεν, εὐθὺς ἐπεβούλευσε Λυδιάδῃ τῷ Μεγαλοπολίτῃ τυραννοῦντι τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος. ὃ δ' οὐκ ὢν ἀγεννὴς οὐδ' ἀφιλότιμος τὴν φύσιν, οὐδ' ὥσπερ οἱ πολλοὶ τῶν μοναρχῶν ἀκρασίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ πρὸς ταύτην ῥυεὶς τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαρθεὶς ἔρωτι δόξης ἔτι νέος, καὶ λόγους ψευδεῖς καὶ κενοὺς λεγομένους περὶ τυραννίδος ὡς μακαρίου καὶ θαυμαστοῦ πράγματος εἰς μέγα φρόνημα παραδεξάμενος ἀνοήτως, καὶ καταστήσας ἑαυτὸν τύραννον ταχὺ μεστὸς ἦν τῆς ἐκ μοναρχίας βαρύ-
2 τητος. ἅμα δὲ ζηλῶν εὐημεροῦντα καὶ δεδοικὼς ἐπιβουλεύοντα τὸν Ἄρατον ὥρμησε καλλίστην ὁρμὴν μεταβαλόμενος, πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ἐλευθεροῦσαι μισους καὶ φόβου καὶ φρουρᾶς καὶ δορυφόρων, εἶτα τῆς πατρίδος εὐεργέτης γενέσθαι· καὶ μεταπεμψάμενος τὸν Ἄρατον ἀφῆκε τὴν ἀρχήν, καὶ τὴν πόλιν εἰς τοὺς
3 Ἀχαιοὺς μετεκόμισεν. ἐφ' οἷς μεγαλύνοντες αὐτὸν οἱ Ἀχαιοὶ στρατηγὸν εἵλοντο. φιλοτιμούμενος δ' εὐθὺς ὑπερβαλεῖν δόξῃ τὸν Ἄρατον ἄλλας τε πολλὰς πράξεις οὐκ ἀναγκαίας εἶναι δοκούσας καὶ στρατείαν ἐπὶ Λακεδαιμονίους παρήγγελλεν. ἐνιστάμενος δ' ὁ Ἄρατος αὐτῷ φθονεῖν ἐδόκει. καὶ τό γε δεύτερον ὁ Λυδιάδης στρατηγὸς ᾑρέθη ἀντιπράττοντος ἄντικρυς Ἀράτου καὶ σπουδάζοντος ἑτέρῳ παραδοθῆναι τὴν

ἀρχὴν· αὐτὸς μὲν γάρ, ὡς εἴρηται, παρ' ἐνιαυτὸν ἦρχε. μέχρι μὲν οὖν τρίτης στρατηγίας ὁ Λυδιάδης εὖ φερόμενος διετέλει καὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἦρχεν ἐναλλὰξ τῷ Ἀράτῳ στρατηγῶν· φανερὰν δ' ἐξενεγκάμενος ἐχθραν καὶ πολλάκις αὐτοῦ κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς ἀπερρίφη καὶ παρώφθη, πεπλασμένῳ δοκῶν ἦθει πρὸς ἀληθινὴν καὶ ἀκέραιον ἀρετὴν ἀμιλλᾶσθαι. καὶ καθάπερ τῷ κόκκυγί φησιν Αἴσωπος, ἐρωτῶντι τοὺς λεπτοὺς ὄρνιθας ὅ τι φεύγοιεν αὐτόν, εἰπεῖν ἐκείνους ὡς ἔσται ποτὲ ἱέραξ, οὕτως ἔοικε τῷ Λυδιάδῃ παρακολουθεῖν ἐκ τῆς τυραννίδος ὑποψία βλάπτουσα τὴν φύσιν αὐτοῦ τῆς μεταβολῆς.

Ὁ δ' Ἄρατος εὐδοκίμησε καὶ περὶ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις, ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸ τῆς Μεγαρικῆς ὡρμημένων τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Λακεδαιμονίων Ἄγιδος ἀφικομένου μετὰ δυνάμεως καὶ συνεξορμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην τοὺς Ἀχαιούς, ἐναντιωθεὶς καὶ πολλὰ μὲν ὀνείδη πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν καὶ ἀτολμίαν καὶ σκώμματα καὶ χλευασμὸν ὑπομείνας οὐ προσήκατο τὸν τοῦ συμφέροντος λογισμὸν διὰ τὸ φαινόμενον αἰσχρόν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλοῦσι τὴν Γεράνειαν ἀμαχεὶ παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. ὡς μέντοι παρελθόντες ἐξαίφνης Πελλήνην κατέλαβον, οὐκέτ' ἦν ὁ αὐτὸς, οὐδ' ἔμελλε διατρίβων καὶ περιμένων ἀθροισθῆναι καὶ συνελθεῖν εἰς ταὐτὸ πανταχόθεν τὴν δύναμιν, ἀλλ' εὐθὺς ὥρμησε μετὰ τῶν παρόντων ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐν τῷ κρατεῖν ἀσθενεστάτους δι' ἀταξίαν καὶ ὕβριν ὄντας. ἅμα γὰρ τῷ παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρέντες ἐν ταῖς οἰκίαις ἦσαν, ἐξωθοῦντες ἀλλήλους καὶ διαμαχόμενοι περὶ τῶν χρημάτων, ἡγεμόνες δὲ καὶ λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς

θυγατέρας τῶν Πελληνέων περιόντες ἥρπαζον, καὶ τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιροῦντες ἐκείναις περιετίθεσαν τοῦ μηδένα λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τῷ κράνει δῆλον
4 εἶναι τὸν δεσπότην ἑκάστης. οὕτω δὲ διακειμένοις αὐτοῖς καὶ ταῦτα πράττουσιν ἐξαίφνης ὁ Ἄρατος ἐπιπεσὼν προσηγγέλθη. καὶ γενομένης ἐκπλήξεως οἵαν εἰκὸς ἐν ἀταξίᾳ τοιαύτῃ, πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον οἱ πρῶτοι περὶ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ προάστεια συμπεσόντες ἔφευγον ἤδη νενικημένοι, καὶ κατεπίμπλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπάδην ἀπορίας τοὺς συνισταμένους καὶ προσ-
32 βοηθοῦντας. ἐν τούτῳ δὲ τῷ ταράχῳ μία τῶν αἰχμαλώτων, Ἐπιγήθους ἀνδρὸς ἐνδόξου θυγάτηρ, αὐτὴ δὲ κάλλει καὶ μεγέθει σώματος εὐπρεπής, ἔτυχε μὲν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζομένη τῆς Ἀρτέμιδος, οὗ κατέστησεν αὐτὴν ὁ ἐπιλεκτάρχης ἑλὼν ἑαυτῷ καὶ περιθεὶς
2 τὴν τριλοφίαν, ἄφνω δ' ἐκδραμοῦσα πρὸς τὸν θόρυβον, ὡς ἔστη πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ καὶ κατέβλεψεν εἰς τοὺς μαχομένους ἄνωθεν ἔχουσα τὴν τριλοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πολίταις θέαμα σεμνότερον ἢ κατ' ἄνθρωπον ἐφάνη, καὶ τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὁρᾶν δοκοῦσι φρίκην ἐνέβαλε καὶ θάμβος, ὥστε μηδένα τραπέσθαι πρὸς ἀλκήν. αὐτοὶ δὲ Πελληνεῖς λέγουσι τὸ βρέτας τῆς Θεοῦ τὸν μὲν ἄλλον ἀποκεῖσθαι χρόνον ἄψαυστον, ὅταν δὲ κινηθὲν ὑπὸ τῆς ἱερείας ἐκφέρηται, μηδένα προσβλέπειν ἐναντίον ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι πάντας· οὐ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὅραμα φρικτὸν εἶναι καὶ χαλεπόν, ἀλλὰ καὶ δένδρα ποιεῖν ἄφορα καὶ καρποὺς ἀπαμβλίσκειν, δι' ὧν
3 ἂν κομίζηται. τοῦτο δὴ τότε τὴν ἱέρειαν ἐξενεγκαμένην καὶ τρέπουσαν ἀεὶ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντιπρόσωπον ἔκφρονας καταστῆσαι καὶ παρελέσθαι τὸν

λογισμόν. ὁ δ' Ἄρατος οὐδὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκε τοιοῦτον, ἀλλά φησι τρεψάμενος τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ φεύγουσι συνεισπεσὼν εἰς τὴν πόλιν ἐξελάσαι κατὰ κράτος, ἑπτακοσίους δ' ἀποκτεῖναι. τὸ δ' ἔργον ἐν τοῖς μεγίστοις διεβοήθη, καὶ Τιμάνθης ὁ ζωγράφος ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ διαθέσει τὴν μάχην ἔχουσαν.

Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλῶν ἐθνῶν καὶ δυναστῶν ἐπὶ 33
τοὺς Ἀχαιοὺς συνισταμένων εὐθὺς ὁ Ἄρατος ἔπραττε φιλίαν πρὸς τοὺς Αἰτωλούς, καὶ Πανταλέοντι τῷ πλεῖστον Αἰτωλῶν δυναμένῳ συνεργῷ χρησάμενος οὐ μόνον εἰρήνην ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς ἐποίησεν. τοὺς δ' Ἀθηναίους 2
σπουδάζων ἐλευθερῶσαι διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι σπονδὰς πεποιημένων αὐτῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ ἀνοχὰς ἀγόντων ἐπεχείρησε τὸν Πειραιᾶ καταλαβεῖν. αὐτὸς δ' ἀρνούμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν, Ἐργῖνον αἰτιᾶται, μεθ' οὗ τὰ περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον ἔπραξεν· ἐκεῖνον γὰρ ἰδίᾳ τῷ Πειραιεῖ προσβαλόντα καὶ 3
τῆς κλίμακος συντριβείσης διωκόμενον ὀνομάζειν καὶ καλεῖν συνεχῶς Ἄρατον ὥσπερ παρόντα, καὶ διαφυγεῖν οὕτως ἐξαπατήσαντα τοὺς πολεμίους. οὐ μὴν δοκεῖ πιθανῶς ἀπολογεῖσθαι· τὸν γὰρ Ἐργῖνον, ἄνθρωπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπ' οὐδενὸς ἦν εἰκότος ἐπὶ νοῦν βαλέσθαι τὴν τηλικαύτην πρᾶξιν, εἰ μὴ τὸν Ἄρατον εἶχεν ἡγεμόνα καὶ παρ' ἐκείνου τὴν δύναμιν καὶ τὸν καιρὸν εἰλήφει πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. ἐδήλωσε 4
δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄρατος οὐ δὶς οὐδὲ τρὶς ἀλλὰ πολλάκις, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, ἐπιχειρήσας τῷ Πειραιεῖ, καὶ πρὸς τὰς διαμαρτίας οὐκ ἀποκαμών, ἀλλὰ τῷ παρὰ μικρὸν ἀεὶ καὶ σύνεγγυς ἀποσφάλλεσθαι τῶν

ἐλπίδων πρὸς τὸ θαρρεῖν ἀνακαλούμενος. ἅπαξ δὲ καὶ τὸ σκέλος ἔσπασε διὰ ταῦ Θριασίου φεύγων, καὶ τομὰς ἔλαβε πολλὰς θεραπευόμενος, καὶ πολὺν χρόνον ἐν φορείῳ κομιζόμενος ἐποιεῖτο τὰς στρατείας.

34 Ἀντιγόνου δ' ἀποθανόντος καὶ Δημητρίου τὴν βασιλείαν παραλαβόντος ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο ταῖς Ἀθήναις καὶ ὅλως κατεφρόνει τῶν Μακεδόνων. διὸ καὶ κρατηθέντος αὐτοῦ μάχῃ περὶ Φυλακίαν ὑπὸ Βίθυος τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ, καὶ λόγου γενομένου πολλοῦ μὲν ὡς ἑάλωκε πολλοῦ δ' ὡς τέθνηκεν,
2 ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φρουρῶν Διογένης ἔπεμψεν ἐπιστολὴν εἰς Κόρινθον ἐξίστασθαι τῆς πόλεως κελεύων τοὺς Ἀχαιούς, ἐπειδὴ Ἄρατος ἀπέθανεν· ἔτυχε δὲ τῶν γραμμάτων κομισθέντων παρὼν αὐτὸς ἐν Κορίνθῳ, καὶ διατριβὴν οἱ τοῦ Διογένους καὶ γέλωτα πολὺν παρασχόντες ἀπηλλάγησαν. αὐτὸς δ' ὁ βασιλεὺς ἐκ Μακεδονίας ναῦν ἔπεμψεν ἐφ' ἧς κομισθήσε-
3 ται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδεμένος. πᾶσαν δ' Ἀθηναῖοι κουφότητα κολακείας τῆς πρὸς Μακεδόνας ὑπερβάλλοντες ἐστεφανηφόρησαν ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκώς. διὸ καὶ πρὸς ὀργὴν εὐθὺς ἐκστρατεύσας ἐπ' αὐτοὺς ἄχρι τῆς Ἀκαδημείας προῆλθεν· εἶτα πεισθεὶς οὐδὲν ἠδίκησεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι συμφρονήσαντες αὐτοῦ τὴν ἀρετήν, ἐπεὶ Δημητρίου τελευτήσαντος ὥρμησαν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἐκεῖνον ἐκά-
4 λουν. ὃ δέ, καίπερ ἑτέρου μὲν ἄρχοντος τότε τῶν Ἀχαιῶν, αὐτὸς δ' ἀρρωστίᾳ μακρᾷ κλινήρης ὑπάρχων, ὅμως ἐν φορείῳ κομιζόμενος ὑπήντησε τῇ πόλει πρὸς τὴν χρείαν, καὶ τὸν ἐπὶ τῆς φρουρᾶς Διογένη συνέπεισεν ἀποδοῦναι τόν τε Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸ Σούνιον τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ταλάντοις, ὧν αὐ-

τὸς ὁ Ἄρατος εἴκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. προσ- 3
εχώρησαν δ' εὐθὺς Αἰγικῆται καὶ Ἑρμιονεῖς τοῖς
Ἀχαιοῖς, ἥ τε πλείστη τῆς Ἀρκαδίας αὐτοῖς συνετέ-
λει. καὶ Μακεδόνων μὲν ἀσχόλων ὄντων διά τινας
προσοίκους καὶ ὁμόρους πολέμους, Αἰτωλῶν δὲ συμ-
μαχούντων, ἐπίδοσιν μεγάλην ἡ τῶν Ἀχαιῶν ἐλάμ-
βανε δύναμις.

Ὁ δ' Ἄρατος ἐξεργαζόμενος τὴν παλαιὰν ὑπόθεσιν, 35
καὶ δυσανασχετῶν τὴν ἐν Ἄργει τυραννίδα γειτνιῶ-
σαν αὐτοῖς, ἔπειθε πέμπων τὸν Ἀριστόμαχον εἰς μέ-
σον θεῖναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν,
καὶ ζηλώσαντα Λυδιάδην ἔθνους τηλικούτου μετ' εὐ-
φημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον ἢ μιᾶς πό-
λεως κινδυνεύοντα καὶ μισούμενον τύραννον. ὑπα- 2
κούσαντος δὲ τοῦ Ἀριστομάχου καὶ κελεύσαντος αὐ-
τῷ πεντήκοντα τάλαντα πέμψαι τὸν Ἄρατον, ὅπως
ἀπαλλάξῃ καὶ διαλύσηται τοὺς παρ' αὐτῷ στρατευα-
μένους, καὶ τῶν χρημάτων ποριζομένων, ὁ Λυδιάδης
ἔτι στρατηγῶν καὶ φιλοτιμούμενος ἴδιον αὐτοῦ πολί-
τευμα τοῦτο πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς γενέσθαι, τοῦ μὲν
Ἀράτου κατηγόρει πρὸς Ἀριστόμαχον ὡς δυσμενῶς
καὶ ἀδιαλλάκτως ἀεὶ πρὸς τοὺς τυράννους ἔχοντος,
αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πρᾶξιν ἐπιτρέψαι προσήγαγε τοῖς
Ἀχαιοῖς τὸν ἄνδρωπον. ἔνθα δὴ μάλιστα φανερὰν 3
ἐποίησαν οἱ σύνεδροι τῶν Ἀχαιῶν τὴν πρὸς τὸν Ἀρα-
τον εὔνοιαν καὶ πίστιν. ἀντεισπόντος μὲν γὰρ αὐτοῦ
δι' ὀργὴν ἀπήλασαν τοὺς περὶ τὸν Ἀριστόμαχον· ἐπεὶ
δὲ συμπεισθεὶς πάλιν αὐτὸς ἤρξατο περὶ αὐτῶν δια-
λέγεσθαι παρών, πάντα ταχέως καὶ προθύμως ἐψη-
φίσαντο, καὶ προσεδέξαντο μὲν τοὺς Ἀργείους καὶ
Φλιασίους εἰς τὴν πολιτείαν, ἐναντῷ δ' ὕστερον καὶ
τὸν Ἀριστόμαχον εἵλοντο στρατηγόν. ὁ δ' εὐημερῶν 4

παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ βουλόμενος εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐμβαλεῖν ἐκάλει τὸν Ἄρατον ἐξ Ἀθηνῶν. ὃ δ' ἔγραφε μὲν αὐτῷ τὴν στρατείαν ἀπαγορεύων καὶ τῷ Κλεομένει θράσος ἔχοντι καὶ παραβόλως αὐξανομένῳ συμπλέκεσθαι τοὺς Ἀχαιοὺς μὴ βουλόμενος, ὡρμημένου δὲ πάντως ὑπήκουσε καὶ παρὼν συνεστράτευεν, ὅτι δὴ καὶ κωλύσας περὶ τὸ Παλλάντιον τοῦ Κλεομένους ἐπιφανέντος αὐτοῖς μάχην συνάψαι τὸν Ἀριστόμαχον ὑπὸ Λυδιάδου κατηγορήθη, καὶ περὶ τῆς στρατηγίας εἰς ἀγῶνα καὶ ἀντιπαραγγελίαν αὐτῷ καταστὰς ἐκράτησε τῇ χειροτονίᾳ καὶ τὸ δωδέκατον ᾑρέθη στρατηγός.

36 Ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ περὶ τὸ Λύκαιον ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κλεομένους ἔφυγε, καὶ πλανηθεὶς νυκτὸς ἔδοξε μὲν τεθνάναι καὶ πάλιν οὗτος ὁ λόγος κατ' αὐτοῦ πολὺς ἐξεφοίτησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀνασωθεὶς δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν οὐκ ἠγάπησεν
2 ἀσφαλῶς ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος οὐδενὸς προσδοκῶντος οὐδὲ συλλογιζομένου τὸ μέλλον ἐξαίφνης ἐπέπεσε Μαντινεῦσι συμμάχοις οὖσι τοῦ Κλεομένους, καὶ τὴν πόλιν ἑλὼν φρουρὰν ἐνέβαλε καὶ τοὺς μετοίκους πολίτας ἐποίησεν αὐτῶν, καὶ μόνος, ἃ νικῶντες οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἔσχον, ἐκτήσατο νενικημένοις τοῖς Ἀχαιοῖς. αὖθις δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Μεγάλην πόλιν στρατευσάντων βοηθήσας ὤκνει μὲν ἀψιμαχοῦντι τῷ Κλεομένει λαβὴν παρασχεῖν καὶ τοῖς Μεγαλοπολίταις βιαζομένοις ἀντεῖχεν, οὔτ' ἄλλως πρὸς τὰς κατὰ στόμα μάχας εὖ πεφυκὼς καὶ τότε λειπόμενός τε πλήθει καὶ πρὸς ἄνδρα τολμητὴν καὶ νέον ἤδη παρακμάζοντι τῷ θυμῷ καὶ κεκολασμένῃ τῇ φιλοτιμίᾳ συνεστηκώς, καὶ νομίζων, ἣν διὰ τοῦ τολμᾶν ἐκεῖνος ἐξ οὐχ ὑπαρ-

χόντων ἐκτᾶτο δόξαν, αὐτῷ κεκτημένῳ φυλακτέον
εἶναι διὰ τῆς εὐλαβείας· οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν ψιλῶν 37
ἐκδραμόντων καὶ ὠσαμένων τοὺς Σπαρτιάτας ἄχρι
τοῦ στρατοπέδου καὶ περὶ τὰς σκηνὰς διασπαρέντων,
ὁ μὲν Ἄρατος οὐδ' ὡς ἐπήγαγεν, ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβὼν
χαράδραν ἐπέστησε καὶ κατεκώλυσε διαβῆναι τοὺς
ὁπλίτας· ὁ δὲ Λυδιάδης περιπαθῶν πρὸς τὰ γινό-
μενα καὶ τὸν Ἄρατον κακίζων ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἱπ-
πεῖς ὡς αὐτόν, ἀξιῶν ἐπιφανῆναι τοῖς διώκουσι καὶ
μὴ προέσθαι τὸ νίκημα μηδ' ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν
ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενον. πολλῶν δὲ συστρα- 2
φέντων καὶ ἀγαθῶν ἐπιρρωσθεὶς ἐνέβαλε τῷ δεξιῷ
τῶν πολεμίων καὶ τρεψάμενος ἐδίωκεν, ὑπὸ θυμοῦ
καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτως ἐπισπασθεὶς εἰς χωρία
σκολιὰ καὶ μεστὰ δένδρων πεφυτευμένων καὶ τά-
φρων πλατειῶν, ἐν οἷς ἐπιθεμένου τοῦ Κλεομένους
ἔπεσε λαμπρῶς ἀγωνισάμενος τὸν κάλλιστον τῶν
ἀγώνων ἐπὶ θύραις τῆς πατρίδος. οἱ δ' ἄλλοι φεύ- 3
γοντες εἰς τὴν φάλαγγα καὶ συνταράξαντες τοὺς ὁπλί-
τας ὅλον τὸ στράτευμα τῆς ἥττης ἐνέπλησαν. αἰτίαν
δὲ μεγάλην ὁ Ἄρατος ἔλαβε δόξας προέσθαι τὸν Λυ-
διάδην· καὶ βιασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπερχομένων
πρὸς ὀργὴν ἠκολούθησεν αὐτοῖς εἰς Αἴγιον. ἐκεῖ δὲ
συνελθόντες ἐψηφίσαντο μὴ διδόναι χρήματα αὐτῷ
μηδὲ μισθοφόρους τρέφειν, ἀλλ' αὐτῷ πορίζειν, εἰ
δέοιτο πολεμεῖν.

Οὕτω δὲ προπηλακισθεὶς ἐβουλεύσατο μὲν εὐθὺς 38
ἀποθέσθαι τὴν σφραγῖδα καὶ τὴν στρατηγίαν ἀφεῖ-
ναι, λογισμῷ δὲ χρησάμενος τότε μὲν ὑπέμεινε, καὶ
πρὸς Ὀρχομενὸν ἐξαγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς μάχην ἔθετο
πρὸς Μεγιστόνουν τὸν Κλεομένους πάτρωνα, ἐν ᾗ
κρατήσας τριακοσίους μὲν ἀπέκτεινε, ζῶντα δὲ τὸν

2 Μεγιστόνουν συνέλαβεν. εἰωθὼς δὲ στρατηγεῖν παρ' ἐνιαυτόν, ὡς ἡ τάξις αὐτῷ περιῆλθε, καλούμενος ἐξωμόσατο καὶ Τιμόξενος ἠρέθη στρατηγός. ἐδόκει δ' ἡ μὲν πρὸς τοὺς ὄχλους ὀργὴ πρόφασις εἶναι λεγομένη τῆς ἐξωμοσίας ἀπίθανος, αἰτία δ' ἀληθὴς τὰ περιεστῶτα τοὺς Ἀχαιούς, οὐκέθ' ὡς πρότερον ἀτρέμα καὶ σχέδην τοῦ Κλεομένους ἐπιβαίνοντος
3 οὐδ' ἐμπλεκομένου ταῖς πολιτικαῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς ἐφόρους ἀποκτείνας καὶ τὴν χώραν ἀναδασάμενος καὶ πολλοὺς τῶν μετοίκων ἐμβαλὼν εἰς τὴν πολιτείαν ἔσχεν ἰσχὺν ἀνυπεύθυνον, εὐθὺς ἐπικειμένου τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τῆς ἡγεμονίας ἑαυτὸν ἀξιοῦντος. διὸ καὶ μέμφονται τὸν Ἄρατον ἐν σάλῳ μεγάλῳ καὶ χειμῶνι τῶν πραγμάτων φερομένων ὥσπερ κυβερ-
4 νήτην ἀφέντα καὶ προέμενον ἑτέρῳ τοὺς οἴακας, ὅτι καλῶς εἶχε καὶ ἀκόντων ἐπιστάντα σώζειν τὸ κοινόν, εἰ δ' ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἀχαιῶν, εἶξαι τῷ Κλεομένει καὶ μὴ πάλιν τὴν Πελοπόννησον ἐκβαρβαρῶσαι φρουραῖς Μακεδόνων, μηδὲ πληρῶσαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν ὅπλων καὶ Γαλατικῶν, μηδ' οὓς αὐτὸς ἐν ταῖς πράξεσι καταστρατηγῶν καὶ καταπολιτευόμενος ἐν δὲ τοῖς ὑπομνήμασι λοιδορῶν διετέλει, τούτους ἐπάγεσθαι δε-
5 σπότας ταῖς πόλεσι, συμμάχους ὑποκοριζόμενον. εἰ δὲ Κλεομένης ἦν (λεγέσθω γὰρ οὕτως) παράνομος καὶ τυραννικός, ἀλλ' Ἡρακλεῖδαι πατέρες αὐτῷ καὶ Σπάρτη πατρίς, ἧς τὸν ἀφανέστατον ἄξιον ἀντὶ τοῦ πρώτου Μακεδόνων ἡγεμόνα ποιεῖσθαι τοὺς ἔν τινι λόγῳ τὴν Ἑλληνικὴν τιθεμένους εὐγένειαν. καίτοι Κλεομένης ᾔτει τὴν ἀρχὴν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν ὡς πολλὰ ποιήσων ἀγαθὰ τὰς πόλεις ἀντὶ τῆς τιμῆς καὶ
6 τῆς προσηγορίας ἐκείνης, Ἀντίγονος δὲ καὶ κατὰ γῆν

καὶ κατὰ θάλατταν αὐτοκράτωρ ἡγεμὼν ἀναγορευθεὶς οὐχ ὑπήκουσε πρὶν τὸν μισθὸν αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας ὁμολογηθῆναι τὸν Ἀκροκόρινθον, ἀτεχνῶς τὸν Αἰσώπου μιμησάμενος κυνηγόν· οὐ γὰρ πρότερον ἐπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς δεομένοις καὶ ὑποβάλλουσιν αὐτοὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ τῶν ψηφισμάτων ἢ τῇ φρουρᾷ καὶ τοῖς ὁμήροις ὥσπερ χαλινουμένους ἀνασχέσθαι. καίτοι πᾶσαν ὁ Ἄρατος ἀφίησι φωνὴν 1
ἀπολογιζόμενος τὴν ἀνάγκην. ὁ Πολύβιος δ' αὐτὸν ἐκ πολλοῦ φησὶ καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης, ὑφορώμενον τὸ θράσος τὸ τοῦ Κλεομένους, κρύφα τῷ Ἀντιγόνῳ διαλέγεσθαι καὶ τοὺς Μεγαλοπολίτας προκαθιέναι δεομένους Ἀχαιῶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντίγονον· οὗτοι γὰρ ἐπιέζοντο τῷ πολέμῳ μάλιστα, συνεχῶς ἄγοντος αὐτοὺς καὶ φέροντος τοῦ Κλεομένους. ὁμοί- 8
ως δὲ καὶ Φύλαρχος ἱστόρηκε περὶ τούτων, ᾧ μὴ τοῦ Πολυβίου μαρτυροῦντος οὐ πάνυ τι πιστεύειν ἄξιον ἦν· ἐνθουσιᾷ γάρ, ὅταν ἅψηται τοῦ Κλεομένους, ὑπ' εὐνοίας, καὶ καθάπερ ἐν δίκῃ τῇ ἱστορίᾳ τῷ μὲν ἀντιδικῶν διατελεῖ τῷ δὲ συναγορεύων.

Ἀπέβαλον δ' οὖν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Μαντίνειαν, πάλιν ἑλόντος αὐτὴν τοῦ Κλεομένους, καὶ μάχῃ μεγάλῃ περὶ τὸ Ἑκατόμβαιον ἡττηθέντες οὕτω κατεπλάγησαν ὥστε πέμπειν εὐθὺς ἐφ' ἡγεμονίᾳ τὸν Κλεομένη καλοῦντες εἰς Ἄργος. ὁ δ' Ἄρατος ὡς ᾔσθετο βαδί- 2
ζοντα καὶ περὶ Λέρναν ὄντα μετὰ τῆς δυνάμεως, φοβηθεὶς ἀπέστειλε πρέσβεις τοὺς ἀξιοῦντας ὡς παρὰ φίλους καὶ συμμάχους αὐτὸν ἥκειν μετὰ τριακοσίων, εἰ δ' ἀπιστεῖ, λαβεῖν ὁμήρους. ταῦτα ὕβριν εἶναι καὶ χλευασμὸν αὐτοῦ φήσας ὁ Κλεομένης ἀνέζευξεν, ἐπιστολὴν γράψας τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγκλήματα πολλὰ κατὰ τοῦ Ἀράτου καὶ διαβολὰς ἔχουσαν. ἔγραφε 3

δὲ κἀκεῖνος ἐπιστολὰς κατὰ τοῦ Κλεομένους, καὶ ἐφέροντο λοιδορίαι καὶ βλασφημίαι μέχρι γάμων καὶ γυναικῶν ἀλλήλους κακῶς λεγόντων. ἐκ τούτου κήρυκα πέμψας ὁ Κλεομένης πόλεμον προσροῦντα τοῖς Ἀχαιοῖς, μικροῦ μὲν ἔλαθε τὴν Σικυωνίων πόλιν ἁρπάσας διὰ προδοσίας, ἐκεῖθεν δ' ἀποτραπεὶς Πελλήνῃ προσέβαλε καὶ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκπεσόντος ἔσχε τὴν πόλιν. ὀλίγῳ δ' ὕστερον καὶ Φενεὸν ἔλαβε καὶ Πεντέλειον. εἶτ' εὐθὺς Ἀργεῖοι προσεχώρησαν αὐτῷ καὶ Φλιάσιοι φρουρὰν ἐδέξαντο· καὶ ὅλως οὐδὲν ἔτι τῶν ἐπικτήτων βέβαιον ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ θόρυβος πολὺς ἄφνω περιειστήκει τὸν Ἄρατον ὁρῶντα τὴν Πελοπόννησον κραδαινομένην καὶ τὰς πόλεις ἐξανισταμένας ὑπὸ τῶν νεωτεριζόντων πανταχόθεν. ἠτρέμει γὰρ οὐδὲν οὐδ' ἕστεργεν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἀλλὰ καὶ Σικυωνίων αὐτῶν καὶ Κορινθίων ἐγένοντο πολλοὶ καταφανεῖς διειλεγμένοι τῷ Κλεομένει καὶ πάλαι πρὸς τὸ κοινὸν ἰδίων ἐπιθυμίᾳ δυναστειῶν ὑπούλως ἔχοντες. ἐπὶ τούτους ἐξουσίαν ἀνυπεύθυνον ὁ Ἄρατος λαβὼν τοὺς μὲν ἐν Σικυῶνι διεφθαρμένους ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐν Κορίνθῳ πειρώμενος ἀναζητεῖν καὶ κολάζειν ἐξηγρίαινε τὸ πλῆθος ἤδη νοσοῦν καὶ βαρυνόμενον τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς πολιτείαν. συνδραμόντες οὖν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν μετεπέμποντο τὸν Ἄρατον, ἀνελεῖν ἢ συλλαβεῖν πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἐγνωκότες. ὁ δ' ἦκε μὲν αὐτὸς ἐφελκόμενος τὸν ἵππον ὡς οὐκ ἀπιστῶν οὐδ' ὑποπτεύων, ἀναπηδησάντων δὲ πολλῶν καὶ λοιδορουμένων αὐτῷ καὶ κατηγορούντων εὖ πως καθεστῶτι τῷ προσώπῳ καὶ τῷ λόγῳ πράως ἐκέλευε καθίσαι καὶ μὴ βοᾶν ἀτάκτως ἑστῶτας, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ θύρας ὄντας εἴσω παριέναι. καὶ ταῦθ'

ἅμα λέγων ὑπεξῄει βάδην ὡς παραδώσων τινὶ τὸν ἵππον. οὕτω δ' ὑπεκδύς, καὶ τοῖς ὑπαντῶσι τῶν Κο- 4
ρινθίων ἀθορύβως διαλεγόμενος καὶ κελεύων πρὸς τὸ Ἀπολλώνιον βαδίζειν, ὡς ἔλαθε πλησίον τῆς ἄκρας γενόμενος, ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ Κλεοπάτρᾳ τῷ ἄρχοντι τῆς φρουρᾶς διακελευσάμενος ἐγκρατῶς φυλάττειν ἀφίππευσεν εἰς Σικυῶνα, τριάκοντα μὲν αὐτῷ στρατιωτῶν ἑπομένων, τῶν δ' ἄλλων ἐγκαταλιπόντων καὶ διαρρυέντων. αἰσθόμενοι δ' οἱ 5
Κορίνθιοι μετ' ὀλίγον τὴν ἀπόδρασιν αὐτοῦ καὶ διώξαντες, ὡς οὐ κατέλαβον, μετεπέμψαντο τὸν Κλεομένη καὶ παρέδοσαν τὴν πόλιν οὐδὲν οἰομένῳ λαμβάνειν παρ' αὐτῶν τοσοῦτον ὅσου διήμαρτεν ἀφέντων Ἄρατον.

Οὗτος μὲν οὖν, προσγενομένων αὐτῷ τῶν τὴν λεγομένην Ἀκτὴν κατοικούντων καὶ τὰς πόλεις ἐγχειρισάντων, ἀπεσταύρου καὶ περιεστείχιζε τὸν Ἀκροκόρινθον· τῷ δ' Ἀράτῳ συνῆλθον εἰς Σικυῶνα τῶν 41
Ἀχαιῶν οἱ πολλοί, καὶ γενομένης ἐκκλησίας ᾑρέθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. καὶ περιεστήσατο φρουρὰν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ πολιτῶν, τριάκοντα μὲν ἔτη καὶ τρία πεπολιτευμένος ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, πεπρωτευκὼς δὲ καὶ δυνάμει καὶ δόξῃ τῶν Ἑλλήνων, τότε δ' ἔρημος καὶ ἄπορος συντετριμμένος, ὥσπερ ἐπὶ ναυαγίου τῆς πατρίδος ἐν τοσούτῳ σάλῳ καὶ κινδύνῳ διαφερόμενος· καὶ γὰρ Αἰτωλοὶ δεομένου βοηθεῖν ἀπει- 2
παντο, καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν χάριτι τοῦ Ἀράτου πρόθυμον οὖσαν οἱ περὶ Εὐκλείδην καὶ Μικίωνα διεκώλυσαν. ὄντων δὲ τῷ Ἀράτῳ καὶ χρημάτων ἐν Κορίνθῳ καὶ οἰκίας, ὁ Κλεομένης ἥψατο μὲν οὐδενὸς οὐδ' ἄλλον εἴασε, μεταπεμψάμενος δὲ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς διοικητὰς ἐκέλευε πάντα ποιεῖν καὶ

3 φυλάσσειν ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑφέξοντας· ἰδίᾳ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔπεμψε Τρίπυλον καὶ πάλιν Μεγιστόνουν τὸν πατρωὸν ὑπισχνούμενος ἄλλα τε πολλὰ καὶ δώδεκα τάλαντα σύνταξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενος τῷ ἡμίσει Πτολεμαῖον· ἐκεῖνος γὰρ ἓξ τάλαντα τῷ Ἀράτῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπέστελλεν. ἠξίου δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμὼν ἀναγορευθῆναι καὶ κοινῇ μετ' αὐτῶν φυλάσ-
4 σειν τὸν Ἀκροκόρινθον. τοῦ δ' Ἀράτου φήσαντος ὡς οὐκ ἔχοι τὰ πράγματα, μᾶλλον δ' ὑπ' αὐτῶν ἔχοιτο, καὶ κατειρωνεύεσθαι δόξαντος, ἐμβαλὼν εὐθὺς τὴν Σικυωνίαν ἐπόρθει καὶ κατέφθειρε καὶ προσεκάθητο τῇ πόλει τρεῖς μῆνας, ἐγκαρτεροῦντος τοῦ Ἀράτου καὶ διαποροῦντος εἰ δέξεται τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τῷ παραδοῦναι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐβούλετο βοηθεῖν.

42 Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνελήλυθότες εἰς Αἴγιον ἐκεῖ τὸν Ἄρατον ἐκάλουν, ἦν δὲ κίνδυνος τοῦ Κλεομένους πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντος διελθεῖν. καὶ κατεῖχον οἱ πολῖται δεόμενοι καὶ προήσεσθαι τὸ σῶμα τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων οὐ φάσκοντες· ἐξήρτηντο δ' αὐτοῦ καὶ γυναῖκες ἤδη καὶ παῖδες ὥσπερ πατρὸς κοινοῦ καὶ σωτῆρος περιεχόμενοι καὶ δακρύοντες.
2 οὐ μὴν ἀλλὰ θαρρύνας καὶ παραμυθησάμενος αὐτοὺς ἐξίππευσεν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἔχων δέκα φίλους καὶ τὸν υἱὸν ἤδη νεανίαν ὄντα· καὶ παρορμούντων ἐκεῖ πλοίων ἐπιβάντες εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφί-
3 σαντο καὶ παραδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον. ἔπεμψε δὲ καὶ τὸν υἱὸν Ἄρατος πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. ἐφ' οἷς οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες τά τε χρήματα διήρπασαν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκίαν τῷ Κλεομένει δωρεὰν ἔδωκαν.

Τοῦ δ' Ἀντιγόνου προσιόντος ἤδη μετὰ τῆς δυνά- 43
μεως (ἦγε δὲ πεζοὺς δισμυρίους Μακεδόνας, ἱππεῖς
δὲ χιλίους καὶ τριακοσίους) ἀπήντα μετὰ τῶν δημι-
ουργῶν ὁ Ἄρατος αὐτῷ κατὰ Θάλατταν εἰς Πηγάς,
λαθὼν τοὺς πολεμίους, οὐ πάνυ τι θαρρῶν τὸν
Ἀντίγονον οὐδὲ πιστεύων τοῖς Μακεδόσιν· ἤδει γὰρ
ηὐξημένον ἑαυτὸν ἐξ ὧν ἐκείνους κακῶς ἐποίησε, καὶ
πρώτην εἰληφότα μεγίστην ὑπόθεσιν τῆς πολιτείας
τὴν πρὸς Ἀντίγονον τὸν παλαιὸν ἔχθραν. ἀλλ' ὁρῶν 2
ἀπαραίτητον ἐπικειμένην ἀνάγκην καὶ τὸν καιρόν,
ᾧ δουλεύουσιν οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, ἐχώρει πρὸς τὸ
δεινόν. ὁ δ' Ἀντίγονος, ὥς τις αὐτῷ προσιόντα τὸν
Ἄρατον ἔφρασε, τοὺς μὲν ἄλλους ἠσπάσατο μετρίως
καὶ κοινῶς, ἐκεῖνον δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην ἀπάν-
τησιν ἐδέξατο τῇ τιμῇ περιττῶς, καὶ τἆλλα πειρώ-
μενος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν ἔχοντος ἐνδοτέρω τῆς
χρείας προσηγάγετο. καὶ γὰρ ἦν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον 3
ἐν πράγμασι μεγάλοις ὠφέλιμος, ἀλλὰ καὶ σχολάζοντι
βασιλεῖ συγγενέσθαι παρ' ὀντινοῦν ἐπίχαρις. διό,
καίπερ ὢν νέος ὁ Ἀντίγονος, ὡς κατενόησε τὴν φύ-
σιν τοῦ ἀνδρὸς μηδὲν ἀργὸν εἰς φιλίαν βασιλικὴν
οὖσαν, οὐ μόνον Ἀχαιῶν ἀλλὰ καὶ Μακεδόνων τῶν
σὺν αὐτῷ πάντα χρώμενος ἐκείνῳ διετέλει. καὶ τὸ 4
σημεῖον ἀπέβαινεν ὡς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἔδειξεν.
λέγεται γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ θύοντι τῷ Ἀράτῳ δύο
χολὰς ἐν ἥπατι φανῆναι μιᾷ πιμελῇ περιεχομένας, καὶ
τὸν μάντιν εἰπεῖν ὡς ταχὺ πρὸς τὰ ἔχθιστα καὶ πολε-
μιώτατα σύνεισιν εἰς ἄκραν φιλίαν. τότε μὲν οὖν
παρήνεγκε τὸ ῥηθέν, οὐδ' ἄλλως πολὺ νέμων πίστεως
ἱεροῖς καὶ μαντεύμασιν, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος·
ἐπεὶ δ' ὕστερον εὖ χωροῦντι τῷ πολέμῳ συναγαγὼν 5
ὁ Ἀντίγονος ἐστίασιν ἐν Κορίνθῳ καὶ πολλοὺς ὑπο-

3 φυλάσσειν ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑφέξοντας· ἰδίᾳ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔπεμψε Τρίπυλον καὶ πάλιν Μεγιστόνουν τὸν πατρῳὸν ὑπισχνούμενος ἄλλα τε πολλὰ καὶ δώδεκα τάλαντα σύνταξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενος τῷ ἡμίσει Πτολεμαῖον· ἐκεῖνος γὰρ ἓξ τάλαντα τῷ Ἀράτῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπέστελλεν. ἠξίου δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμὼν ἀναγορευθῆναι καὶ κοινῇ μετ' αὐτῶν φυλάσ-
4 σειν τὸν Ἀκροκόρινθον. τοῦ δ' Ἀράτου φήσαντος ὡς οὐκ ἔχοι τὰ πράγματα, μᾶλλον δ' ὑπ' αὐτῶν ἔχοιτο, καὶ κατειρωνεύεσθαι δόξαντος, ἐμβαλὼν εὐθὺς τὴν Σικυωνίαν ἐπόρθει καὶ κατέφθειρε καὶ προσεκάθητο τῇ πόλει τρεῖς μῆνας, ἐγκαρτεροῦντος τοῦ Ἀράτου καὶ διαπροῦντος εἰ δέξεται τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τῷ παραδοῦναι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐβούλετο βοηθεῖν.

42 Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνεληλυθότες εἰς Αἴγιον ἐκεῖ τὸν Ἄρατον ἐκάλουν, ἦν δὲ κίνδυνος τοῦ Κλεομένους πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντος διελθεῖν. καὶ κατεῖχον οἱ πολῖται δεόμενοι καὶ προήσεσθαι τὸ σῶμα τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων οὐ φάσκοντες· ἐξήρτηντο δ' αὐτοῦ καὶ γυναῖκες ἤδη καὶ παῖδες ὥσπερ πατρὸς κοινοῦ καὶ σωτῆρος περιεχόμενοι καὶ δακρύοντες.
2 οὐ μὴν ἀλλὰ θαρρύνας καὶ παραμυθησάμενος αὐτοὺς ἐξίππευσεν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἔχων δέκα φίλους καὶ τὸν υἱὸν ἤδη νεανίαν ὄντα· καὶ παρορμούντων ἐκεῖ πλοίων ἐπιβάντες εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφί-
3 σαντο καὶ παραδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον. ἔπεμψε δὲ καὶ τὸν υἱὸν Ἄρατος πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. ἐφ' οἷς οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες τά τε χρήματα διήρπασαν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκίαν τῷ Κλεο-
νέι δωρεὰν ἔδωκαν.

Τοῦ δ' Ἀντιγόνου προσιόντος ἤδη μετὰ τῆς δυνά- 43
μεως (ἦγε δὲ πεζοὺς δισμυρίους Μακεδόνας, ἱππεῖς
δὲ χιλίους καὶ τριακοσίους) ἀπήντα μετὰ τῶν δημι-
ουργῶν ὁ Ἄρατος αὐτῷ κατὰ θάλατταν εἰς Πηγάς,
λαθὼν τοὺς πολεμίους, οὐ πάνυ τι θαρρῶν τὸν
Ἀντίγονον οὐδὲ πιστεύων τοῖς Μακεδόσιν· ἤδει γὰρ
ηὐξημένον ἑαυτὸν ἐξ ὧν ἐκεῖνος κακῶς ἐποίησε, καὶ
πρώτην εἰληφότα μεγίστην ὑπόθεσιν τῆς πολιτείας
τὴν πρὸς Ἀντίγονον τὸν παλαιὸν ἔχθραν. ἀλλ' ὁρῶν 2
ἀπαραίτητον ἐπικειμένην ἀνάγκην καὶ τὸν καιρόν,
ᾧ δουλεύουσιν οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, ἐχώρει πρὸς τὸ
δεινόν. ὁ δ' Ἀντίγονος, ὥς τις αὐτῷ προσιόντα τὸν
Ἄρατον ἔφρασε, τοὺς μὲν ἄλλους ἠσπάσατο μετρίως
καὶ κοινῶς, ἐκεῖνον δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην ἀπάν-
τησιν ἐδέξατο τῇ τιμῇ περιττῶς, καὶ τἆλλα πειρώ-
μενος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν ἔχοντος ἐνδοτέρω τῆς
χρείας προσηγάγετο. καὶ γὰρ ἦν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον 3
ἐν πράγμασι μεγάλοις ὠφέλιμος, ἀλλὰ καὶ σχολάζοντι
βασιλεῖ συγγενέσθαι παρ' ὀντινοῦν ἐπίχαρις. διό,
καίπερ ὢν νέος ὁ Ἀντίγονος, ὡς κατενόησε τὴν φύ-
σιν τοῦ ἀνδρὸς μηδὲν ἀργὸν εἰς φιλίαν βασιλικὴν
οὖσαν, οὐ μόνον Ἀχαιῶν ἀλλὰ καὶ Μακεδόνων τῶν
σὺν αὐτῷ πάντα χρώμενος ἐκείνῳ διετέλει. καὶ τὸ 4
σημεῖον ἀπέβαινεν ὡς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἔδειξεν.
λέγεται γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ θύοντι τῷ Ἀράτῳ δύο
χολὰς ἐν ἥπατι φανῆναι μιᾷ πιμελῇ περιεχομένας, καὶ
τὸν μάντιν εἰπεῖν ὡς ταχὺ πρὸς τὰ ἔχθιστα καὶ πολε-
μιώτατα σύνεσιν εἰς ἄκραν φιλίαν. τότε μὲν οὖν
παρήνεγκε τὸ ῥηθέν, οὐδ' ἄλλως πολὺ νέμων πίστεως
ἱεροῖς καὶ μαντεύμασιν, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος·
ἐπεὶ δ' ὕστερον εὖ χωροῦντι τῷ πολέμῳ συναγαγὼν 5
ὁ Ἀντίγονος ἑστίασιν ἐν Κορίνθῳ καὶ πολλοὺς ὑπο-

δεχόμενος τὸν Ἄρατον ἐπάνω κατέκλινεν ἑαυτοῦ, καὶ μετὰ μικρὸν αἰτήσας περιβόλαιον ἠρώτησεν εἰ δοκεῖ κἀκείνῳ ψῦχος εἶναι, τοῦ δὲ καὶ πάνυ ὀλιγοῦν φήσαντος ἐκέλευσε προσχωρεῖν ἐγγυτέρω καὶ δάπιδος κομισθείσης ἀμφοτέρους ὁμοῦ περιέβαλον οἱ παῖδες, τότε δὴ τὸν Ἄρατον ἀναμνησθέντα τῶν ἱερῶν ἐκείνων γέλως ἔλαβε, καὶ διηγεῖτο τῷ βασιλεῖ τὸ σημεῖον καὶ τὴν προαγόρευσιν.

44 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη χρόνοις ὕστερον, ἐν δὲ ταῖς Πηγαῖς δόντες καὶ λαβόντες ὅρκους εὐθὺς ἐβάδιζον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ περὶ τὴν πόλιν ἀγῶνες ἦσαν, εὖ πεφραγμένου τοῦ Κλεομένους καὶ τῶν Κορινθίων ἀμυνομένων προθύμως. ἐν τούτῳ δ' Ἀριστοτέλης ὁ Ἀργεῖος φίλος ὢν Ἀράτου διαπέμπεται κρύφα πρὸς αὐτόν, ὡς ἀποστήσων τὴν πόλιν, εἰ
2 στρατιώτας ἐκεῖνος ἔχων ἔλθοι. τοῦ δ' Ἀράτου φράσαντος τῷ Ἀντιγόνῳ καὶ μετὰ χιλίων καὶ πεντακοσίων εἰς Ἐπίδαυρον ἐξ Ἰσθμοῦ πλοίοις κομιζομένου κατὰ τάχος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι προεξαναστάντες ἐπέθεντο τοῖς τοῦ Κλεομένους καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὁ δὲ Κλεομένης πυθόμενος ταῦτα καὶ δείσας μὴ κατασχόντες οἱ πολέμιοι τὸ Ἄργος ἀποκόψωσιν αὐτὸν τῆς οἴκαδε σωτηρίας, ἐκλιπὼν τὸν Ἀκρο-
3 κόρινθον ἔτι νυκτὸς ἐβοήθει. καὶ παρελθὼν μὲν εἰς Ἄργος ἔφθη καὶ τροπήν τινα τῶν πολεμίων ἐποίησεν, ὀλίγῳ δ' ὕστερον Ἀράτου προσφερομένου καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιφαινομένου μετὰ τῆς δυνάμεως ἀπεχώρησεν εἰς Μαντίνειαν. ἐκ τούτου τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς πάλιν αἱ πόλεις ἅπασαι προσεχώρησαν, Ἀντίγονος δὲ τὸν Ἀκροκόρινθον παρέλαβεν, Ἄρατος δὲ στρατηγὸς αἱρεθεὶς ὑπ' Ἀργείων ἔπεισεν αὐτοὺς Ἀντιγόνῳ τά τε τῶν τυράννων καὶ τὰ τῶν προδοτῶν

χρήματα δωρεὰν δοῦναι. τὸν δ' Ἀριστόμαχον ἐν Κεγχρεαῖς στρεβλώσαντες καπεπόντισαν, ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα κακῶς ἤκουσεν ὁ Ἄρατος ὡς ἄνθρωπον οὐ πονηρόν, ἀλλὰ καὶ κεχρημένον ἐκείνῳ καὶ πεπεισμένον ἀφεῖναι τὴν ἀρχὴν καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν, ὅμως περιδὼν παρανόμως ἀπολλύμενον.

Ἤδη δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέφερον, οἷον ὅτι τὴν μὲν Κορινθίων πόλιν Ἀντιγόνῳ δωρεὰν ἔδωκαν ὥσπερ κώμην τὴν τυχοῦσαν, τὸν Ὀρχομενὸν δὲ συνεχώρησαν αὐτῷ διαρπάσαντι φρουρὰν ἐμβαλεῖν Μακεδονικήν, ἐψηφίσαντο δ' ἄλλῳ μὴ γράφειν βασιλεῖ μηδὲ πρεσβεύειν πρὸς ἄλλον ἄκοντος Ἀντιγόνου, τρέφειν τε καὶ μισθοδοτεῖν ἠναγκάζοντο τοὺς Μακεδόνας, θυσίας δὲ καὶ πομπὰς καὶ ἀγῶνας Ἀντιγόνῳ συνιστέλουν, ἀξιαμένων τῶν Ἀράτου πολιτῶν καὶ δεξαμένων τῇ πόλει τὸν Ἀντίγονον ὑπ' Ἀράτου ξενιζόμενον, ἠτιῶντο πάντων ἐκεῖνον, ἀγνοοῦντες ὅτι τὰς ἡνίας ἐκείνῳ παραδεδωκὼς καὶ τῇ ῥύμῃ τῆς βασιλικῆς ἐφελκόμενος ἐξουσίας οὐδενὸς ἦν ἢ μόνης φωνῆς ἔτι κύριός ἐπισφαλῆ τὴν παρρησίαν ἐχούσης, ἐπεὶ φανερῶς γε πολλὰ τῶν πραττομένων ἐλύπει τὸν Ἄρατον, ὥσπερ τὸ περὶ τῶν εἰκόνων· ὁ γὰρ Ἀντίγονος τὰς μὲν τῶν ἐν Ἄργει τυράννων καταβεβλημένας ἀνέστησε, τὰς δὲ τῶν ἑλόντων τὸν Ἀκροκόρινθον ἐστώσας ἀνέτρεψε πλὴν μιᾶς τῆς ἐκείνου, καὶ πολλὰ περὶ τούτων δεηθεὶς ὁ Ἄρατος οὐκ ἔπεισεν. ἐδόκει δὲ καὶ τὰ περὶ Μαντίνειαν οὐχ ἑλληνικῶς διῳκῆσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς· κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν δι' Ἀντιγόνου τοὺς μὲν ἐνδοξοτάτους καὶ πρώτους ἀπέκτειναν, τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν ἀπέδοντο τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλαν πέδαις δεδεμένους, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραποδίσαντο, τοῦ δὲ συναχθέν-

τος ἀργυρίου τὸ τρίτον αὐτοὶ διείλοντο, τὰς δὲ δύο
5 μοίρας ἔνειμαν τοῖς Μακεδόσι. καὶ ταῦτα μὲν ἔσχε
τὸν τῆς ἀμύνης νόμον· καὶ γὰρ εἰ δεινὸν ἄνδρας ὁμο-
φύλους καὶ συγγενεῖς οὕτω μεταχειρίσασθαι διὰ ὀρ-
γήν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκαις γλυκὺ γίνεται καὶ οὐ σκληρὸν
κατὰ Σιμωνίδην, ὥσπερ ἀλγοῦντι τῷ θυμῷ καὶ
φλεγμαίνοντι θεραπείαν καὶ ἀναπλήρωσιν προσφε-
ρόντων. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα πραχθέντα περὶ τὴν πό-
λιν οὔτ' εἰς καλὴν οὔτ' εἰς ἀναγκαίαν ἔστι θέσθαι τῷ
6 Ἀράτῳ πρόφασιν· τῶν γὰρ Ἀχαιῶν τὴν πόλιν παρ'
Ἀντιγόνου δωρεὰν λαβόντων καὶ κατοικίζειν ἐγνω-
κότων αὐτὸς οἰκιστὴς αἱρεθεὶς καὶ στρατηγὸς ὢν
ἐψηφίσατο μηκέτι καλεῖν Μαντίνειαν ἀλλ' Ἀντιγό-
νειαν, ὃ καὶ μέχρι νῦν καλεῖται. καὶ δοκεῖ δι' ἐκεῖνον
ἡ μὲν ἐρατεινὴ Μαντίνεια παντάπασιν ἐξαλειφθαι,
διαμένει δ' ἡ πόλις ἐπώνυμος τῶν ἀπολεσάντων καὶ
ἀνελόντων τοὺς πολίτας.

46 Ἐκ τούτου Κλεομένης μὲν ἡττηθεὶς μάχῃ μεγάλῃ
περὶ Σελλασίαν ἐξέλιπε τὴν Σπάρτην καὶ ἀπέπλευσεν
εἰς Αἴγυπτον, Ἀντίγονος δὲ πάντα τὰ δίκαια καὶ φιλ-
άνθρωπα τῷ Ἀράτῳ πεποιηκὼς ἀνέζευξεν εἰς Μα-
κεδονίαν, κἀκεῖ νοσῶν ἤδη τὸν διάδοχον τῆς βασι-
λείας Φίλιππον, οὔπω πάνυ μειράκιον ὄντα, πέμπων
εἰς Πελοπόννησον Ἀράτῳ μάλιστα προσέχειν ἐκέλευσε
καὶ δι' ἐκείνου ταῖς πόλεσιν ἐντυγχεῖν καὶ γνωρισθῆναι
2 τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ μέντοι καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ
Ἄρατος οὕτω διέθηκεν ὥστε πολλῆς μὲν εὐνοίας πρὸς
αὐτὸν πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις φιλοτι-
μίας καὶ ὁρμῆς μεστὸν εἰς Μακεδονίαν ἀποστεῖλαι.

47 Τελευτήσαντος δ' Ἀντιγόνου καταφρονήσαντες
Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὴν ῥᾳθυμίαν (ἐθισθέντες
γὰρ ἀλλοτρίαις σώζεσθαι χερσὶ καὶ τοῖς Μακεδόνων

ὅπλοις αὐτοὺς ὑπεσταλκότες ἐν ἀργίᾳ πολλῇ καὶ ἀταξίᾳ διῆγον) ἐπέθεντο τοῖς κατὰ Πελοπόννησον πράγμασι, καὶ τὴν μὲν Πατρέων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν ὁδοῦ πάρεργον ἐποιήσαντο, τὴν δὲ Μεσσήνην ἐμβαλόντες ἐπόρθουν. ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατος ἀγανακτῶν, 2
καὶ τὸν στρατηγοῦντα τότε τῶν Ἀχαιῶν Τιμόξενον ὁρῶν ὀκνοῦντα καὶ διατρίβοντα τὸν χρόνον ἤδη τῆς στρατηγίας αὐτῷ τελευτώσης, αὐτὸς ᾑρημένος ἄρχειν μετ' ἐκεῖνον πρόελαβεν ἡμέραις πέντε τὴν ἀρχὴν ἕνεκα τοῦ βοηθῆσαι Μεσσηνίοις. καὶ συναγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάστους ὄντας καὶ ταῖς διανοίαις ἐκλελυμένους πρὸς τὸν πόλεμον ἠττᾶται περὶ Καφύας. καὶ θυμικώτερον ἐστρατηγηκέναι δό- 3
ξας οὕτως αὖ πάλιν ἀπημβλύνθη καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐλπίδας ὥστε πολλάκις λαβὴν τοὺς Αἰτωλοὺς παρασχόντας ἀνέχεσθαι καὶ περιορᾶν ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασύτητος. αὖθις οὖν τὰς χεῖρας ὀρέ- 4
γοντες εἰς Μακεδονίαν ἐπεσπῶντο καὶ κατῆγον ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις τὸν Φίλιππον, οὐχ ἥκιστα διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὔνοιαν αὐτοῦ καὶ πίστιν ἐλπίζοντες εὐκόλῳ περὶ πάντα χρήσεσθαι καὶ χειρόηθει.

Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλοῦ καὶ Μεγαλέου καὶ τι- 48
νῶν αὐλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἄρατον ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεύς, καὶ συναρχαιρεσιάσας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας στάσεως, ἐσπούδασε τοὺς Ἀχαιοὺς ἑλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. ὡς δ' ἐκείνου μὲν κατα- 2
φρονουμένου τελέως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τοῦ δ' Ἀράτου παραμελοῦντος ἐγίνετο τῶν χρησίμων οὐδέν, ἔγνω διαμαρτάνων τοῦ παντὸς ὁ Φίλιππος, καὶ ἀνακρουσάμενος αὖθις ἐπὶ τὸν Ἄρατον ὅλος ἦν ἐκείνου, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ πρός τε δύναμιν καὶ πρὸς

εὐδοξίαν ἐπιδιδόντων ἐξήρτητο τοῦ ἀνδρὸς ὡς δι'
3 ἐκεῖνον εὐδοκιμῶν καὶ αὐξόμενος. ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ
Ἄρατος οὐ μόνον δημοκρατίας ἀλλὰ καὶ βασιλείας
ἀγαθὸς εἶναι παιδαγωγός. ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτοῦ
καὶ τὸ ἦθος ὡς χρῶμα ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως
ἐπεφαίνετο· καὶ γὰρ ἡ πρὸς Λακεδαιμονίους ἁμαρ-
τόντας μετριότης τοῦ νεανίσκου, καὶ ἡ πρὸς Κρῆτας
ὁμιλία, δι' ἧς ὅλην προσηγάγετο τὴν νῆσον ἡμέραις
ὀλίγαις, ἥ τε πρὸς Αἰτωλοὺς στρατεία γενομένη θαυ-
μαστῶς ἐνεργὸς εὐπειθείας μὲν τῷ Φιλίππῳ δόξαν,
4 εὐβουλίας δὲ τῷ Ἀράτῳ προσετίθει. καὶ διὰ ταῦτα
μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονοῦντες, ὡς οὐδὲν ἐπέραινον
κρύφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοιδοροῦντο καὶ
προσέκρουον αὐτῷ παρὰ τοὺς πότους μετὰ πολλῆς
ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἅπαξ δὲ καὶ λίθοις βάλ-
λοντες ἀπιόντα εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ τὸ δεῖπνον κατ-
εδίωξαν. ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς αὐθὶς μὲν
αὐτοὺς ἐζημίωσεν εἴκοσι ταλάντοις, ὕστερον δὲ λυ-
μαίνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ταράττειν δοκοῦντας
ἀπέκτεινεν.

49 Ἐπεὶ δὲ τῆς τύχης εὐροούσης ἐπαιρόμενος τοῖς
πράγμασι πολλὰς μὲν ἀνέφυε καὶ μεγάλας ἐπιθυμίας,
ἡ δ' ἔμφυτος κακία τὸν παρὰ φύσιν σχηματισμὸν ἐκ-
βιαζομένη καὶ ἀναδύουσα κατὰ μικρὸν ἀπεγύμνου
καὶ διέφαινεν αὐτοῦ τὸ ἦθος, πρῶτον μὲν ἰδίᾳ τὸν
νεώτερον Ἄρατον ἠδίκει περὶ τὴν γυναῖκα καὶ πολὺν
χρόνον ἐλάνθανεν ἐφέστιος ὢν καὶ ξενιζόμενος ὑπ'
αὐτῶν, ἔπειτα πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ἐξετραχύνετο πο-
λιτείας καὶ φανερὸς ἦν ἤδη τὸν Ἄρατον ἀποσειόμενος.
2 ἀρχὴν δ' ὑποψίας τὰ Μεσσηνιακὰ παρέσχεν. στασια-
σάντων γὰρ αὐτῶν ὁ μὲν Ἄρατος ὑστέραι βοηθῶν, ὁ
δὲ Φίλιππος ἡμέρᾳ μιᾷ πρότερον ἐλθὼν εἷρε τὴν πάλιν

εὐθὺς οἰστρόν τινα κατ' ἀλλήλων ἐνέβαλε τοῖς ἀν-
θρώποις, ἰδίᾳ μὲν ἐρωτῶν τοὺς στρατηγοὺς τῶν Μεσ-
σηνίων εἰ νόμους κατὰ τῶν πολλῶν οὐκ ἔχουσιν, ἰδίᾳ
δὲ πάλιν τοὺς τῶν πολλῶν προεστῶτας εἰ χεῖρας
κατὰ τῶν τυραννούντων οὐκ ἔχουσιν. ἐκ δὲ τούτου 3
θαρρήσαντες οἱ μὲν ἄρχοντες ἐπελαμβάνοντο τῶν
δημαγωγῶν, ἐκεῖνοι δὲ μετὰ τῶν πολλῶν ἐπελθόντες
τούς τε ἄρχοντας ἀπέκτειναν καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγον
ἀπολείποντας διακοσίων.

Οὕτω δὲ δεινὸν ἔργον ἐξειργασμένου τοῦ Φιλίπ- 50
που, καὶ συγκρούοντος ἔτι μᾶλλον ἑαυτοῖς τοὺς Μεσ-
σηνίους, ἐπελθὼν ὁ Ἄρατος αὐτός τε δῆλος ἦν φέρων
βαρέως καὶ τὸν υἱὸν ἐπιτιμῶντα πικρῶς τῷ Φιλίππῳ
καὶ λοιδορούμενον οὐκ ἐκώλυσεν. ἐδόκει δ' ὁ ἐανί-
σκος ἐρᾶν τοῦ Φιλίππου, καὶ τότε λέγων εἶπε πρὸς
αὐτὸν ὡς οὐδὲ καλὸς ἔτι φαίνοιτο τὴν ὄψιν αὐτῷ τοι-
αῦτα δράσας, ἀλλὰ πάντων αἴσχιστος. ὁ δὲ Φίλιππος 2
ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν ἀντεῖπε, καίπερ ἐπίδοξος ὢν ὑπ'
ὀργῆς καὶ πολλάκις ἐξυλακτήσας λέγοντος αὐτοῦ, τὸν
δὲ πρεσβύτερον, ὡς ἐνηνοχὼς πράως τὰ λεχθέντα καί
τις ὢν μέτριος καὶ πολιτικὸς τὴν φύσιν, ἀνέστησεν ἐκ
τοῦ θεάτρου τὴν δεξιὰν ἐμβαλών, καὶ προσῆγεν εἰς
τὸν Ἰθωμάταν τῷ τε Διὶ θύσων καὶ θεωρήσων τὸν
τόπον. ἔστι γὰρ οὐχ ἧττον εὑρεκὴς τοῦ Ἀκροκορίν- 3
θου, καὶ λαβὼν φρουρὰν γίνεται χαλεπὸς καὶ δυσ-
εκβίαστος τοῖς παροικοῦσιν. ἀναβὰς δὲ καὶ θύσας,
ὡς προσήνεγκεν αὐτῷ τὰ σπλάγχνα τοῦ βοὸς ὁ μάν-
τις, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὑπολαβὼν ἐδείκνυε τῷ τε
Ἀράτῳ καὶ τῷ Φαρίῳ Δημητρίῳ, παρὰ μέρος ἀπο-
κλίνων εἰς ἑκάτερον καὶ πυνθανόμενος τί καθορῶ-
σιν ἐν τοῖς ἱεροῖς, κρατοῦντα τῆς ἄκρας αὐτὸν ἢ τοῖς
Μεσσηνίοις ἀποδιδόντα. γελάσας οὖν ὁ Δημήτριος 4

"εἰ μέν" ἔφη "μάντεως ἔχεις ψυχήν, ἀφήσεις τὸν τόπον, εἰ δὲ βασιλέως, ἀμφοτέρων τῶν κεράτων τὸν βοῦν καθέξεις," αἰνιττόμενος τὴν Πελοπόννησον ὡς, εἰ προσλάβοι τὸν Ἰθωμάταν τῷ Ἀκροκορίνθῳ, παντάπασιν ἐσομένην ὑποχείριον καὶ ταπεινήν. ὁ δ' Ἄρατος ἐπὶ πολὺ μὲν ἡσύχαζε, δεομένου δὲ τοῦ Φιλίππου τὸ φαινόμενον λέγειν "πολλὰ μέν" εἶπεν "ὦ Φίλιππε Κρητῶν ὄρη καὶ μεγάλα, πολλαὶ δὲ Βοιωτῶν ἄκραι καὶ Φωκέων ἐκπεφύκασι τῆς γῆς· εἰσὶ δέ που πολλοὶ καὶ τῆς Ἀκαρνάνων τοῦτο μὲν χερσαῖοι τοῦτο δ' ἔναλοι τόποι θαυμαστὰς ὀχυρότητας ἔχοντες· ἀλλ' οὐδένα τούτων κατείληφας, καὶ πάντες ἑκουσίως σοι ποιοῦσι τὸ προστασσόμενον. λῃσταὶ γὰρ ἐμφύονται πέτραις καὶ κρημνῶν περιέχονται, βασιλεῖ δὲ πίστεως καὶ χάριτος ἰσχυρότερον οὐδὲν οὐδ' ὀχυρώτερον. ταῦτά σοι τὸ Κρητικὸν ἀνοίγει πέλαγος, ταῦτα τὴν Πελοπόννησον. ἀπὸ τούτων ὁρμώμενος σὺ τοσοῦτος ἡλικίαν τῶν μὲν ἡγεμὼν τῶν δὲ κύριος ἤδη καθέστηκας." ἔτι λέγοντος αὐτοῦ τὰ μὲν σπλάγχνα τῷ μάντει παρέδωκεν ὁ Φίλιππος, ἐκεῖνον δὲ τῆς χειρὸς ἐπισπασάμενος "δεῦρο τοίνυν" ἔφη, "τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴωμεν," ὥσπερ ἐκβεβιασμένος ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὴν πόλιν ἀφῃρημένος.

51 Ὁ δ' Ἄρατος ἀπορρέων ἤδη τῆς αὐλῆς καὶ κατὰ μικρὸν ἑαυτὸν ἀνακομιζόμενος ἐκ τῆς πρὸς τὸν Φίλιππον συνηθείας, διαβαίνοντος εἰς Ἤπειρον αὐτοῦ καὶ δεομένου συστρατεύειν ἀπείπατο καὶ κατέμεινε, δεδιὼς ἀναπλησθῆναι δόξης πονηρᾶς ἀφ' ὧν ἐκεῖνος 2 ἔπραττεν. ἐπεὶ δὲ τάς τε ναῦς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπολέσας αἴσχιστα καὶ ὅλως ἀποτυχὼν ταῖς πράξεσιν ἐπανῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ τοὺς Μεσσηνίους αὖθις ἐπιχειρήσας φενακίζειν καὶ μὴ λαθὼν ἠδίκει φανερῶς

καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθει, παντάπασιν ὁ Ἄρατος ἀπεστράφη καὶ διεβλήθη πρὸς αὐτόν, ἤδη καὶ τῶν περὶ τὴν γυναικωνῖτιν ἀδικημάτων αἰσθόμενος καὶ φέρων ἀνιαρῶς αὐτός, ἀποκρυπτόμενος δὲ τὸν υἱόν· εἰδέναι γὰρ ὑβρισμένον περιῆν, ἄλλο δ' οὐδέν, ἀμύνα- 3
σθαι μὴ δυναμένῳ. μεγίστην γὰρ ὁ Φίλιππος δοκεῖ καὶ παραλογωτάτην μεταβαλέσθαι μεταβολήν, ἐξ ἡμέρου βασιλέως καὶ μειρακίου σώφρονος ἀνὴρ ἀσελγὴς καὶ τύραννος ἐξώλης γενόμενος. τὸ δ' οὐκ ἦν ἄρα μεταβολὴ φύσεως, ἀλλ' ἐπίδειξις ἐν ἀδείᾳ κακίας πολὺν χρόνον διὰ φόβον ἀγνοηθείσης.

Ὅτι γὰρ ἦν μεμιγμένον αἰσχύνῃ καὶ φόβῳ τὸ πρὸς 52
τὸν Ἄρατον αὐτοῦ πάθος ἀπ' ἀρχῆς συντεθραμμένον, ἐδήλωσεν οἷς ἔπραξε περὶ αὐτόν. ἐπιθυμῶν γὰρ ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ νομίζων οὐδ' ἂν ἐλεύθερος ἐκείνου ζῶντος εἶναι, μή τοί γε τύραννος ἢ βασιλεύς, βίᾳ μὲν οὐδὲν ἐπεχείρησε, Ταυρίωνα δὲ τῶν στρατηγῶν τινὰ καὶ φίλων ἐκέλευσεν ἀδήλῳ τρόπῳ τοῦτο πρᾶξαι, μάλιστα διὰ φαρμάκων, αὐτοῦ μὴ παρόντος. ὁ δὲ ποιησάμενος τὸν Ἄρατον συνήθη φάρμακον αὐ- 2
τῷ δίδωσιν οὐκ ὀξὺ καὶ σφοδρόν, ἀλλὰ τῶν θέρμας τε μαλακὰς τὸ πρῶτον ἐν τῷ σώματι καὶ βῆχα κινούντων ἀμβλεῖαν, εἶτα οὕτω κατὰ μικρὸν εἰς φθορὰν περαινόντων. οὐ μὴν ἔλαθέ γε τὸν Ἄρατον· ἀλλ' ὡς οὐδὲν ἦν ὄφελος ἐλέγχοντι, πράως καὶ σιωπῇ τὸ πάθος, ὡς δή τινα νόσον κοινὴν καὶ συνήθη νοσῶν, διήντλει. πλὴν ἑνός γε τῶν συνήθων ἐν τῷ δωματίῳ 3
παρόντος ἀναπτύσας δίαιμον, ἰδόντος ἐκείνου καὶ θαυμάσαντος, "ταῦτ'" εἶπεν "ὦ Κεφάλων ἐπίχειρα τῆς βασιλικῆς φιλίας."

Οὕτω δ' αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐν Αἰγίῳ τὸ ἑπτα- 53
καιδέκατον στρατηγοῦντος, καὶ τῶν Ἀχαιῶν φιλοτι-

μουμένων ἐκεῖ γενέσθαι ταφὰς καὶ μνήματα κρίπτοντα τῷ βίῳ τοῦ ἀνδρός, Σικυώνιοι συμφοραν
2 ἀποιοῦντο μὴ παρ' αὐτοῖς τεθῆναι τὸ σῶμα. καὶ τοὺς μὲν Ἀχαιοὺς ἔπεισαν ἐφιέναι, νόμου δ' ὄντος ἀρχαίου μηδένα θάπτεσθαι τειχῶν ἐντός, ἰσχυρᾶς τε τῷ νόμῳ δεισιδαιμονίας προσούσης, ἔπεμψαν εἰς Δελφοὺς ὑπὲρ τούτων ἐρησόμενοι τὴν Πυθίαν. ἡ δ' αὐτοῖς ἀναιρεῖ τὸν χρησμὸν τόνδε·

βουλεύῃ, Σικυών, ζωάγριον αἰὲν Ἀράτου,
ἀμφ' ὁσίῃ θαλίῃ τε κατοιχομένοιο ἄνακτος·
ὡς τὸ βαρυνόμενον τῷδ' ἀνέρι, καὶ τὸ βαρῦνον
γαίης ἔστ' ἀσέβημα καὶ οὐρανοῦ ἠδὲ θαλάσσης.

3 κσμισθείσης δὲ τῆς μαντείας οἵ τ' Ἀχαιοὶ σύμπαντες ἤρθησαν, καὶ διαφερόντως οἱ Σικυώνιοι μεταβαλόντες εἰς ἑορτὴν τὸ πένθος εὐθὺς ἐκ τοῦ Αἰγίου τὸν νεκρὸν ἐστεφανωμένοι καὶ λευχειμονοῦντες ὑπὸ παιάνων καὶ χορῶν εἰς τὴν πόλιν ἀνῆγον, καὶ τόπον ἐξελόμενοι περίοπτον ὅσπερ οἰκιστὴν καὶ σωτῆρα
4 τῆς πόλεως ἐκήδευσαν. καὶ καλεῖται μέχρι νῦν Ἀράτειον, καὶ θύουσιν αὐτῷ θυσίαν τὴν μέν, ᾗ τὴν πόλιν ἀπήλλαξε τῆς τυραννίδος ἡμέρᾳ πέμπτῃ Δαισίου μηνός, ὃν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν Ἀνθεστηριῶνα, καὶ τὴν θυσίαν ἐκείνην Σωτήρια προσαγορεύουσι, τὴν δὲ τοῦ μηνὸς ἐν ᾗ γενέσθαι τὸν ἄνδρα διαμνημονεύουσι. τῆς μὲν οὖν προτέρας ⟨ὁ⟩ τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος κατήρχετο θυηπόλος, τῆς δὲ δευτέρας ὁ τοῦ Ἀράτου, στρύφνον
5 οὐχ ὅλον λευκὸν ἀλλὰ μεσοπόρφυρον ἔχων, μέλη δ' ᾖδετο πρὸς κιθάραν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, καὶ συνεπόμπευεν ὁ γυμνασίαρχος ἡγούμενος τῶν τε παίδων καὶ τῶν ἐφήβων, εἶτ' ἐφεῖπετο ἡ βουλὴ στεφανηφορουῦσα καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁ βουλόμενος. ὧν ἔτι δείγματα μικρὰ ταῖς ἡμέραις ἐκεί-

ναις ἐξοσιούμενοι διαφυλάττουσιν· αἱ δὲ πλεῖσται τῶν τιμῶν ὑπὸ χρόνου καὶ πραγμάτων ἄλλων ἐκλελοίπασιν.

Ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἄρατος οὕτω βιῶσαι καὶ τοιοῦτος γενέσθαι τὴν φύσιν ἱστορεῖται· τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ μιαρὸς ὢν φύσει καὶ μετ' ὠμότητος ὑβριστὴς ὁ Φίλιππος οὐ θανασίμοις ἀλλὰ μανικοῖς ἐξέστησε τοῦ λογισμοῦ φαρμάκοις, καὶ παρέτρεψεν εἰς δεινὰς καὶ ἀλλοκότους ἐπιφοράς, πράξεων ἀτόπων καὶ σὺν αἰσχύνῃ παθῶν ὀλεθρίων ὀρεγόμενον, ὥστε τὸν θάνατον αὐτῷ, καίπερ ὄντι νέῳ καὶ ἀνθοῦντι, μὴ συμφορὰν ἀλλ' ἀπόλυσιν κακῶν καὶ σωτηρίαν γενέσθαι. δίκας γε μὴν ὁ Φίλιππος οὐ μεμπτὰς Διὶ ξενίῳ καὶ φιλίῳ τῆς ἀνοσιουργίας ταύτης τίνων διετέλεσε· καταπολεμηθεὶς μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐπέτρεψεν ἐκείνοις τὰ καθ' αὐτόν, ἐκπεσὼν δὲ τῆς ἄλλης ἀρχῆς καὶ τὰς ναῦς πλὴν πέντε πάσας προέμενος καὶ χίλια προσεκτίσειν ὁμολογήσας τάλαντα καὶ τὸν υἱὸν ὁμηρεύσοντα παραδοὺς δι' οἴκτου ἔτυχε Μακεδονίας καὶ τῶν συντελούντων, ἀποκτείνων δ' ἀεὶ τοὺς ἀρίστους καὶ συγγενεστάτους φρίκης ἐνέπλησε καὶ μίσους ὅλην τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτόν. ἓν δὲ μόνον ἐν τοσούτοις κακοῖς εὐτύχημα κτησάμενος, υἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα, τοῦτον φθόνῳ καὶ ζηλοτυπίᾳ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις τιμῆς ἀνεῖλε, Περσεῖ δὲ θατέρῳ τὴν ἀρχὴν παρέδωκεν, ὃν οὐ γνήσιον ἀλλ' ὑπόβλητον εἶναί φασιν, ἐκ Γναθαινίου τινὸς ἀκεστρίας γενόμενον. τοῦτον Αἰμίλιος ἐθριάμβευσε, καὶ κατέστρεψεν ἐνταῦθα τῆς Ἀντιγονικῆς βασιλείας ἡ διαδοχή. τὸ δ' Ἀράτου γένος ἐν τῇ Σικυῶνι καὶ τῇ Πελλήνῃ διέμεινε καθ' ἡμᾶς. 54 1 2

ΓΑΛΒΑΣ ΚΑΙ ΟΘΩΝ.

Ὁ μὲν Ἀθηναῖος Ἰφικράτης τὸν μισθοφόρον ἠξίου στρατιώτην καὶ φιλόπλουτον εἶναι καὶ φιλήδονον, ὅπως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγίαν ἐπιζητῶν ἀγωνίζηται παραβολώτερον, οἱ δὲ πλεῖστοι, καθάπερ ἐρωμένου σῶμα, τὸ στρατιωτικὸν ἀξιοῦσιν ἰδίᾳ μηδέποτε χρώ-
2 *μενον ὁρμῇ συγκινεῖσθαι τῇ τοῦ στρατηγοῦ. διὸ καὶ Παῦλον Αἰμίλιον λέγουσι τὴν ἐν Μακεδονίᾳ δύναμιν παραλαβόντα λαλιᾶς καὶ περιεργίας, οἷον διαστρατηγοῦσαν, ἀνάπλεων, παρεγγυῆσαι τὴν χεῖρα ποιεῖν ἑτοίμην καὶ τὴν μάχαιραν ὀξεῖαν ἕκαστον, αὐτῷ δὲ*
3 *τῶν ἄλλων μελήσειν. ὁ δὲ Πλάτων οὐδὲν ἔργον ὁρῶν ἄρχοντος ἀγαθοῦ καὶ στρατηγοῦ στρατιᾶς μὴ σωφρονούσης μηδ' ὁμοπαθούσης, ἀλλὰ τὴν πειθαρχικὴν ἀρετὴν ὁποίως τῇ βασιλικῇ νομίζων φύσεως γενναίας καὶ τροφῆς φιλοσόφου δεῖσθαι, μάλιστα τῷ πράῳ καὶ φιλανθρώπῳ τὸ θυμοειδὲς καὶ δραστήριον ἐμμελῶς*
4 *ἀνακεραννυμένης, ἄλλα τε πάθη πολλὰ καὶ τὰ Ῥωμαίοις συμπεσόντα μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἔχει μαρτύρια καὶ παραδείγματα τοῦ μηδὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπαιδεύτοις χρωμένης καὶ ἀλόγοις ὁρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς δυνάμεως. Δημάδης μὲν γὰρ Ἀλεξάνδρου τελευτήσαντος εἴκαζε τὴν Μακεδόνων στρατιὰν ἐκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι, πολλὰς κινουμένην ὁρῶν κινήσεις ἀτάκτους καὶ παραφόρους· τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὅμοια τοῖς λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι κατελάμβανεν, εἰς πολλὰ διασπωμένην ἅμα καὶ πολλαχόθεν αὖθις ἑαυτῇ συμπίπτουσαν, οὐχ οὕτως ὑπὸ φιλαρχίας τῶν ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων ὡς φιλοπλουτίας καὶ*

ἀκολασίας τοῦ στρατιωτικοῦ, δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἥλους τοὺς ἡγεμόνας ἐκκρούοντος. καίτοι Διονύσιος Φεραῖον ἄρξαντα Θετταλῶν δέκα μῆνας, εἶτ' εὐθὺς ἀναιρεθέντα, τὸν τραγικὸν ἀνεκάλει τύραννον, ἐπισκώπτων τὸ τάχος τῆς μεταβολῆς. ἡ δὲ τῶν Καισάρων ἑστία, τὸ Παλάτιον, ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ τέσσαρας αὐτοκράτορας ὑπεδέξατο, τὸν μὲν εἰσαγόντων ὥσπερ διὰ σκηνῆς, τὸν δ' ἐξαγόντων. ἀλλ' ἦν γε παραμυθία τοῖς κακῶς πάσχουσι μία τὸ μὴ δεηθῆναι δίκης ἑτέρας ἐπὶ τοὺς αἰτίους, ἀλλ' ὁρᾶν αὐτοὺς ὑφ' ἑαυτῶν φονευομένους, πρῶτον δὲ καὶ δικαιότατα πάντων τὸν δελεάσαντα καὶ διδάξαντα τοσοῦτον ἐλπίζειν ἐπὶ μεταβολῇ Καίσαρος ὅσον αὐτὸς ὑπέσχετο, κάλλιστον ἔργον διαβαλὼν τῷ μισθῷ, τὴν ἀπὸ Νέρωνος ἀποστασίαν προδοσίαν γενομένην. Νυμφίδιος γὰρ Σαβῖνος ὢν ἔπαρχος, ὥσπερ εἴρηται, μετὰ Τιγελλίνου τῆς αὐλῆς, ἐπεὶ τὰ Νέρωνος ἀπέγνωστο παντάπασι καὶ δῆλος ἦν ἀποδρασόμενος εἰς Αἴγυπτον, ἔπεισε τὸ στρατιωτικόν, ὡς μηκέτι παρόντος ἀλλ' ἤδη πεφευγότος, αὐτοκράτορα Γάλβαν ἀναγορεῦσαι, καὶ δωρεὰν ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα τοῖς αὐλικοῖς καὶ στρατηγικοῖς προσαγορευομένοις δραχμὰς ἑπτακισχιλίας πεντακοσίας, τοῖς δ' ἐκτὸς στρατευομένοις πεντήκοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ χιλίαις, ὅσον ἀμήχανον ἦν συναγαγεῖν μὴ πλείονα μυριάκις κακὰ παρασχόντα πᾶσιν ἀνθρώποις ὧν Νέρων παρέσχε. τοῦτο γὰρ εὐθὺς μὲν ἀπώλεσε Νέρωνα, μετ' ὀλίγον δὲ Γάλβαν· τὸν μὲν γὰρ ὡς ληψόμενοι προήκαντο, τὸν δὲ μὴ λαμβάνοντες ἀπέκτειναν. εἶτα τὸν τοσοῦτον δώσοντα ζητοῦντες ἔφθησαν ἐν ταῖς ἀποστάσεσι καὶ προδοσίαις ἀναλώσαντες αὐτοὺς ἢ τυχόντες ὧν ἤλπισαν. τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα τῶν γενομένων ἀπαγ-

γέλλειν ἀκριβῶς τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἐστίν, ὅσα δ' ἄξια λόγου τοῖς τῶν Καισάρων ἔργοις καὶ πάθεσι συμπέπτωκεν, οὐδ' ἐμοὶ προσήκει παραλθεῖν.

3 Γάλβας Σουλπίκιος ὅτι μὲν ἰδιώτης πλουσιώτατος ἁπάντων εἰς τὸν Καισάρων παρῆλθεν οἶκον, ὁμολογεῖται· μέγα δ' ἔχων εὐγενείας ἀξίωμα τὸν Σερβίων οἶκον, αὐτὸς ἐφρόνει μεῖζον ἐπὶ τῇ Κάτλου συγγενείᾳ, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς ἀρετῇ καὶ δόξῃ τῶν καθ' ἑαυτόν, εἰ καὶ τὸ δύνασθαι μᾶλλον ἐκῶν ἑτέροις παρ-
2 ῆκεν. ἦν δέ τι καὶ Λιβίᾳ τῇ Καίσαρος γυναικὶ κατὰ γένος προσήκων ὁ Γάλβας, καὶ διὰ τοῦτο Λιβίας παρασχούσης ὕπατος ἐκ Παλατίου προῆλθεν. λέγεται δὲ καὶ στρατεύματος ἐν Γερμανίᾳ καλῶς ἄρξαι καὶ Λιβύης ἀνθύπατος γενόμενος σὺν ὀλίγοις ἐπαινεθῆναι. τὸ δ' εὔκολον αὐτοῦ τῆς διαίτης καὶ φειδωλὸν ἐν δαπάναις καὶ ἀπέριττον αἰτίαν ἔσχεν αὐτοκράτορος γενομένου μικρολογίας, ἣν ἐωλόν τινα δόξαν εὐταξίας
3 ἔφερε καὶ σωφροσύνης. ἐπέμφθη δ' ὑπὸ Νέρωνος Ἰβηρίας ἄρχων, οὔπω δεδιδαγμένου φοβεῖσθαι τοὺς ἐν ἀξιώμασι μεγάλοις τῶν πολιτῶν. ἐκείνῳ δὲ καὶ φύσει δοκοῦντι πράῳ γενονέναι προσετίθει πίστιν εὐλαβείας τὸ γῆρας.

4 Ἐπεὶ δὲ τῶν ἀλιτηρίων ἐπιτρόπων ὠμῶς καὶ ἀγρίως τὰς ἐπαρχίας ἐκείνῳ διαφορούντων ἄλλο μὲν εἶχεν οὐδὲν βοηθεῖν, αὐτῷ δὲ τῷ φανερὸς εἶναι συναλγῶν καὶ συναδικούμενος ἁμῶς γέ πως ἀναπνοήν τινα καὶ παραμυθίαν τοῖς καταδικαζομένοις καὶ πωλουμένοις παρέσχε. καὶ ποιημάτων εἰς Νέρωνα γινομένων καὶ πολλαχοῦ περιφερομένων καὶ ᾀδομένων, οὐκ ἐκώλυεν οὐδὲ συνηγανάκτει τοῖς ἐπιτρόποις·
2 ἐφ' οἷς ἔτι μᾶλλον ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. καὶ γὰρ ἦν ἤδη συνήθης, ἔτος ὄγδοον ἐκεῖνο τὴν ἀρχὴν

ἔχων ἐν ᾧ Ἰούνιος Βίνδιξ ἐπανέστη Νέρωνι, Γαλατίας
ὢν στρατηγός. λέγεται μὲν οὖν καὶ πρὸ τῆς ἐμφανοῦς
ἀποστάσεως γράμματα πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι παρὰ
τοῦ Βίνδικος, οἷς μήτε πιστεῦσαι μήτε μηνῦσαι καὶ
κατειπεῖν, ὡς ἕτεροι τῶν ἡγεμονικῶν ἐπιστολὰς αὐ-
τοῖς γραφείσας ἔπεμψαν πρὸς Νέρωνα καὶ διέφθει-
ραν ὅσον ἐπ' αὐτοῖς τὴν πρᾶξιν, ἧς ὕστερον μετα-
σχόντες ὡμολόγησαν αὑτῶν οὐδὲν ἧττον ἢ ἐκείνου
προδόται γεγονέναι. ἀλλ' ἐπειδὴ λαμπρῶς τὸν πόλε- 3
μον ἐκφήνας ὁ Βίνδιξ ἔγραψε τῷ Γάλβᾳ παρακαλῶν
ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρασχεῖν ἑαυτὸν
ἰσχυρῷ σώματι ζητοῦντι κεφαλήν, ταῖς Γαλατίαις
δέκα μυριάδας ἀνδρῶν ὡπλισμένων ἐχούσαις ἄλλας
τε πλείονας ὁπλίσαι δυναμέναις, προύθηκε βουλὴν
τοῖς φίλοις. ὧν οἱ μὲν ἠξίουν περιμένειν καραδο-
κοῦντα τίνα κίνησιν ἡ Ῥώμη καὶ φορὰν ἕξει πρὸς τὸν
νεωτερισμόν· Τίτος δὲ Βίνιος ὁ τοῦ στρατηγικοῦ τά- 4
γματος ἡγεμών "αὐτός" εἶπεν "ὦ Γάλβα, τίνα τρό-
πον βουλεύσεσθε; τὸ γὰρ ζητεῖν Νέρωνι εἰ πιστοὶ με-
νοῦμεν, οὐκ ἤδη μενόντων ἐστίν. ὡς οὖν ὑπάρχοντος
ἐχθροῦ Νέρωνος οὐ δὴ προετέον τὴν τοῦ Βίνδικος
φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον εὐθὺς αὐτοῦ καὶ πολεμη-
τέον, ὅτι σὲ βούλεται Ῥωμαίους ἔχειν ἄρχοντα μᾶλλον
ἢ Νέρωνα τύραννον."

Ἐκ τούτου προγράμματι μὲν ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας 5
ἡμέραν ἐν ᾗ τὰς κατὰ μέρος ἐλευθερώσεις ἀποδώσει
τοῖς δεομένοις, λαλιὰ δὲ καὶ φήμη προεκπεσοῦσα πλῆ-
θος ἀνθρώπων ἤθροισε προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτε-
ρισμόν. οὐκ ἔφθη γοῦν φανερὸς ἐπὶ τοῦ βήματος γε-
νόμενος, καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐτοκράτορα
προσεῖπον. ὃ δὲ ταύτην μὲν εὐθὺς οὐ προσεδέξατο 2
τὴν προσηγορίαν, κατηγορήσας δὲ τοῦ Νέρωνος, καὶ

τῶν ἀνῃρημένων ἀνδρῶν ὑπ' αὐτοῦ τοὺς ἐπιφανεστάτους ὀλοφυράμενος, ὡμολόγησεν ἐπιδώσειν τῇ πατρίδι τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν, οὔτε Καῖσαρ οὔτ' αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς δὲ συγκλήτου καὶ δήμου Ῥω-
3 μαίων ὀνομαζόμενος. ὅτι δ' ὀρθῶς ὁ Ὀϑίνδιξ καὶ λελογισμένως ἐξεκαλεῖτο τὸν Γάλβαν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἐπιστώσατο μάρτυρι τῷ Νέρωνι· προσποιούμενος γὰρ ἐκείνου καταφρονεῖν καὶ παρ' οὐδὲν ἡγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν, ἅμα τῷ πυθέσθαι τὰ περὶ Γάλβαν (ἔτυχε δὲ λελουμένος καὶ ἀριστῶν) ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν.
4 οὐ μὴν ἀλλὰ συγκλήτου ψηφισαμένης πολέμιον τὸν Γάλβαν αὐτός τε παίζειν καὶ θρασύνεσθαι πρὸς τοὺς φίλους βουλόμενος, οὐ φαύλην ἔφη πρόρρησιν ἐμπεπτωκέναι λογισμοῦ δεομένῳ χρημάτων αὐτῷ, καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γένωνται, λαφυραγωγήσεσθαι [καὶ λίαν], ἡ δὲ Γάλβα πάρεστιν οὐσία
5 χρῆσθαι καὶ πωλεῖν ἤδη πολεμίου πεφηνότος. οὗτός τε δὴ τὰ Γάλβα πιπράσκειν ἐκέλευε, καὶ Γάλβας ἀκούσας, ὅσα Νέρωνος ἦν ἐν Ἰβηρίᾳ κηρύττων, εὕρισκε πολλοὺς προθυμοτέρους ὠνητάς.

6 Ἀφισταμένων δὲ πολλῶν τοῦ Νέρωνος καὶ πάντων ἐπιεικῶς τῷ Γάλβᾳ προστιθεμένων, μόνος Κλώδιος Μάκρος ἐν Λιβύῃ καὶ Ὀϑεργίνιος Ῥοῦφος ἐν Γαλατίᾳ τοῦ Γερμανικοῦ στρατεύματος ἡγούμενος αὐτοὶ
2 καθ' ἑαυτοὺς ἔπραττον, οὐ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔχοντες, ἀλλ' ὁ μὲν Κλώδιος ἐν ἁρπαγαῖς πραγμάτων γεγονὼς καὶ φόνοις ἀνδρῶν δι' ὠμότητα καὶ πλεονεξίαν δῆλος ἦν ἐν τῷ μήτε κατέχειν μήτ' ἀφιέναι τὴν ἀρχὴν δύνασθαι περιφερόμενος, Ὀϑεργίνιος δὲ ταγμάτων ἐπιστατῶν δυνατωτάτων πολλάκις αὐτὸν ἀναγορευόντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων οὔτ' αὐτὸς ἔφη λήψεσθαι τὴν ἡγεμονίαν οὔτ' ἄλλῳ περιόψεσθαι

διδομένην, ὃν ἂν μὴ ἡ σύγκλητος ἕληται. ταῦτα τὸν 3
Γάλβαν οὐ μετρίως ἐθορύβει τὸ πρῶτον· ἐπεὶ δὲ τὰ
Βεργινίου καὶ Βίνδικος στρατεύματα τρόπον τινὰ
βίᾳ τοὺς ἡγεμόνας, ὥσπερ [τοὺς] ἡνιόχους κρατῆσαι
χαλινῶν μὴ δυνηθέντας, εἰς μάχην ἐξενεγκόντα με-
γάλην συνέρραξαν, καὶ Βίνδικος ἑαυτὸν ἀνελόντος
ἐπὶ δισμυρίοις Γαλατῶν πεσοῦσι διῆλθε λόγος ὡς
βουλομένων πάντων ἐπὶ νίκῃ τοσαύτῃ τὸν Βεργίνιον
ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν ἢ πάλιν μεταβαλουμέ-
νων πρὸς Νέρωνα, τότε δὴ παντάπασι περίφοβος 4
γενόμενος ὁ Γάλβας ἔγραψε τῷ Βεργινίῳ, παρακα-
λῶν κοινοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμο-
νίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις. αὖθις δὲ μετὰ
τῶν φίλων εἰς Κλουνίαν, Ἰβηρικὴν πόλιν, ἀναχωρή-
σας ἐν τῷ μετανοεῖν περὶ τῶν γεγονότων καὶ ποθεῖν
τὴν συνήθη καὶ σύντροφον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον ἢ
πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων διέτριβεν.

Ἦν δὲ θέρος ἤδη, καὶ βραχὺ πρὸ δείλης ἧκεν ἀπὸ 7
Ῥώμης Ἴκελος ἀνὴρ ἀπελεύθερος ἑβδομαῖος, πυθόμε-
νος δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτὸν ἐβάδιζε
συντόνως ἐπὶ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, καὶ βίᾳ τῶν θαλα-
μηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν ἀπήγγειλεν ὅτι καὶ
ζῶντος ἔτι τοῦ Νέρωνος, οὐκ ὄντος δὲ φανεροῦ, τὸ 2
στράτευμα πρῶτον, εἶτα ὁ δῆμος καὶ ἡ σύγκλητος
αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειεν, ὀλίγον δ'
ὕστερον ἀπαγγελθείη τεθνηκὼς ἐκεῖνος· οὐ μὴν αὐ-
τός γε πιστεύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλ' ἐπελ-
θὼν τῷ νεκρῷ καὶ κείμενον θεασάμενος, οὕτως
ἐξελθεῖν. ταῦτ' ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν
Γάλβαν, καὶ συνέδραμε πλῆθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας
ἑκτεθαρρηκότων ὑπ' αὐτοῦ βεβαίως. καίτοι τὸ τάχος
ἦν ἄπιστον. ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέραις Βίνιος Τίτος 8

[πολλὰ τῶν] ἀπὸ στρατοπέδου μεθ' ἑτέρων ἀφίκετο τὰ δόξαντα τῇ συγκλήτῳ καθ' ἕκαστον ἀπαγγέλλων. οὗτος μὲν οὖν εἰς τάξιν ἔντιμον προήχθη· τῷ δ' ἀπελευθέρῳ δακτυλίους τε χρυσοῦς ἔδωκε, καὶ Μαρκιανὸς ὁ Ἴκελος ἤδη καλούμενος εἶχε τὴν πρώτην ἐν τοῖς ἀπελευθέροις δύναμιν.

8 Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβῖνος οὐκ ἠρέμα καὶ κατὰ μικρὸν ἀλλὰ συλλήβδην ὁμοῦ πάντα πράγματα φέρων περιήνεγκεν εἰς ἑαυτόν, ὡς Γάλβαν μὲν ὄντα πρεσβύτην καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἐξαρκέσοντα φοράδην κομισθῆναι διὰ γῆρας (ἦν γὰρ ἐτῶν τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα), τὰ δ' αὐτόθι στρατεύματα καὶ πάλαι πρὸς αὐτὸν εὐνόως ἔχοντα καὶ νῦν ἑνὸς ἐξηρτημένα μόνου διὰ τὸ τῆς δωρεᾶς μέγεθος εὐεργέτην ἐκεῖνον ἡγεῖ-
2 σθαι, Γάλβαν δὲ χρεωφειλέτην. εὐθὺς οὖν Τιγελλίνῳ μὲν τῷ συνάρχοντι προσέταξεν ἀποθέσθαι τὸ ξίφος, ὑποδοχὰς δὲ ποιούμενος ἐδείπνιζε τοὺς ὑπατικοὺς καὶ τοὺς ἡγεμονικούς, ἔτι τὸ Γάλβα προστιθεὶς ὄνομα ταῖς κλήσεσιν, ἔν τε τῷ στρατοπέδῳ πολλοὺς παρεσκεύασε λέγειν ὡς πεμπτέον ἐστὶ πρὸς Γάλβαν αἰτουμένους ἔπαρχον εἰσαεὶ Νυμφίδιον ἄνευ συνάρ-
3 χοντος. ἃ δ' ἡ σύγκλητος εἰς τιμὴν ἔπραττεν αὐτοῦ καὶ δύναμιν, ἀνακαλοῦσα εὐεργέτην καὶ συντρέχουσα καθ' ἡμέραν ἐπὶ θύρας καὶ παντὸς ἐξάρχειν δόγματος ἀξιοῦσα καὶ βεβαιοῦν, ἔτι περαιτέρω τόλμης ἀνῆγεν αὐτόν, ὥστε ὀλίγου χρόνου τοῖς θεραπεύουσι
4 μὴ μόνον ἐπίφθονον ἀλλὰ καὶ φοβερὸν εἶναι. τῶν δ' ὑπάτων οἰκέτας δημοσίους προχειρισαμένων τὰ δόγματα κομίζοντας τῷ αὐτοκράτορι, καὶ τὰ καλούμενα διπλώματα σεσημασμένα δόντων, ἃ γνωρίζοντες οἱ κατὰ πόλιν ἄρχοντες ἐν ταῖς τῶν ὀχημάτων ἀμοιβαῖς ἐπιταχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμμα-

τηφόρων, οὐ μετρίως ἠγανάκτησεν ὅτι μὴ παρ' αὐτοῦ καὶ σφραγῖδα καὶ στρατιώτας λαβόντες ἀνέπεμψαν, ἀλλὰ λέγεται καὶ βουλεύσασθαι περὶ τῶν ὑπάτων, εἶτα τὴν ὀργὴν ἀπολογησαμένους καὶ δεηθεῖσιν ἀνῆκε. τῷ δὲ δήμῳ χαριζόμενος οὐκ ἐκώλυε τὸν παραπίπτοντα τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζειν. Σπῖκλον μὲν οὖν τὸν μονομάχον ἀνδριᾶσι Νέρωνος ἑλκομένους ὑποβαλόντες ἐν ἀγορᾷ διέφθειραν, Ἀπόνιον δέ τινα τῶν κατηγορικῶν ἀνατρέψαντες ἁμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἄλλους δὲ διέσπασαν πολλούς, ἐνίους μηδὲν ἀδικοῦντας, ὥστε καὶ Μαύρικον, ἄνδρα τῶν ἀρίστων καὶ ὄντα καὶ δοκοῦντα, πρὸς τὴν σύγκλητον εἰπεῖν ὅτι φοβεῖται μὴ ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

Οὕτω δὲ προσάγων ὁ Νυμφίδιος ἐγγυτέρω ταῖς 9
ἐλπίσιν, οὐκ ἔφευγε Γαΐου Καίσαρος υἱὸς λέγεσθαι τοῦ μετὰ Τιβέριον ἄρξαντος. ἐγνώκει γὰρ ὁ Γάιος, ὡς ἔοικε, τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἔτι μειράκιον ὢν οὐκ ἀειδῆ τὴν ὄψιν οὖσαν, ἐκ δ' ἀκεστρίας ἐπιμισθίου Καλλίστῳ Καίσαρος ἀπελευθέρῳ γεγενημένην. ἀλλ' 2
ἦν ἡ πρὸς Γάιον ἔντευξις αὐτῆς, ὡς ἔοικε, νεωτέρα τῆς Νυμφιδίου γενέσεως, αἰτίαν δ' ἔσχεν ἐκ Μαρτιανοῦ τοῦ μονομάχου γεγονέναι, τῆς Νυμφιδίας ἐρασθείσης διὰ δόξαν αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἐδόκει καθ' ὁμοιότητα τῆς ἰδέας ἐκείνῳ προσήκειν. ἀλλ' ὁμολο- 3
γῶν γε Νυμφιδίας εἶναι μητρὸς ἔργον μὲν αὐτοῦ μόνου τὴν Νέρωνος ἐποιεῖτο κατάλυσιν, ἆθλα δ' αὐτῆς οὐ νομίζων ἱκανὰ καρποῦσθαι τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ Σπόρῳ τοῦ Νέρωνος συγκαθεύδειν, ὃν εὐθὺς ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἔτι καιομένου τοῦ νεκροῦ μεταπεμψάμενος ἐκεῖνος ἐν γαμετῆς εἶχε τάξει καὶ Ποππαίαν προσηγόρευεν, ἐπὶ τὴν διαδοχὴν παρεδύετο τῆς ἡγεμονίας. καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ διὰ τῶν 4

φίλων ὑπειργάζετο, καὶ γυναικῶν τινῶν αὐτῷ καὶ συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανομένων, ἕνα δὲ τῶν φίλων, Γελλιανόν, εἰς Ἰβηρίαν ἔπεμψεν [καὶ παρείκει] κατασκεψόμενον.

10 Τῷ δὲ Γάλβᾳ μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἐχώρει πάντα. Υ̓εργίνιος δὲ Ῥοῦφος ἀμφίβολος ὢν ἔτι φροντίδα παρεῖχε, μὴ τῷ δυνάμεως πολλῆς καὶ μαχιμωτάτης ἄρχειν προσειληφὼς τὸ νενικηκέναι Υ̓ίνδικα καὶ κεχειρῶσθαι μέγα μέρος τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ἐν
2 σάλῳ γενομένην ἀποστατικῷ Γαλατίαν ἅπασαν, ὑπακούσαι τοῖς παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. οὐδενὸς γὰρ ἦν ὄνομα μεῖζον, οὐδ' εἶχε δόξαν οὐδεὶς ὅσην ὁ Υ̓εργίνιος ὡς μεγίστη ῥοπὴ τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι τυραννίδος ὁμοῦ χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλλαγῆ γενόμενος. ἀλλ' ἐκεῖνος τότε τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμμένων λογισμοῖς ἐφύλαττε τῇ συγκλήτῳ τὴν αἵρεσιν τοῦ αὐτοκράτορος. καίτοι φανερᾶς γε τῆς Νέρωνος τελευτῆς γενομένης τό τε πλῆθος ἐνέκειτο τῷ Υ̓εργινίῳ πάλιν, καὶ τῶν χιλιάρχων τις τῶν ἐν τῇ σκηνῇ σπασάμενος τὸ ξίφος ἐκέλευε τὸν Υ̓εργί-
3 νιον δέχεσθαι τὴν ἡγεμονίαν ἢ τὸν σίδηρον. ἐπεὶ δὲ Φάβιος Υ̓άλης ἄρχων ἑνὸς τάγματος ὤρκωσε πρῶτος εἰς Γάλβαν καὶ γράμματα ἦκεν ἀπὸ Ῥώμης περὶ ὧν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' οὖν τοὺς στρατιώτας αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀνειπεῖν· καὶ πέμψαντος αὐτοῦ διάδοχον Φλάκκον Ὀρδεώνιον ἐδέξατο. καὶ παραδοὺς ἐκείνῳ τὴν δύναμιν αὐτὸς ἀπήντησε τῷ Γάλβᾳ πρόσω χωροῦντι, καὶ συνανέστρεφεν οὔτ' ὀργῆς οὔτε τιμῆς ἐπιδήλου τυ-
4 χάνων. αἴτιος δὲ τοῦ μὲν αὐτὸς ὁ Γάλβας αἰδούμενος τὸν ἄνδρα, τοῦ δ' οἱ φίλοι καὶ μάλιστα Υ̓ίνιος Τίτος, ὑπὸ φθόνου τὸν Υ̓εργίνιον οἰόμενος μὲν κολούειν,

ἠγνόει δ' ἄρα τῷ Οὐεργινίου χρηστῷ δαίμονι συνεργῶν, ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων καὶ κακῶν, ὅσα τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας κατέσχεν, ἐκτὸς εἰς βίον ἀκύμονα καὶ γῆρας εἰρήνης καὶ ἡσυχίας μεστὸν ὑπεκτιθεμένῳ.

Γάλβαν δὲ περὶ Νάρβωνα, πόλιν Γαλατικήν, οἱ 11
παρὰ τῆς συγκλήτου πρέσβεις ἐντυχόντες ἠσπάζοντο, καὶ παρεκάλουν ἐπιφανῆναι τῷ δήμῳ ποθοῦντι ταχέως. ὁ δὲ τάς τ' ἄλλας παρεῖχεν ἐντεύξεις καὶ συνουσίας αὐτοῖς φιλανθρώπους καὶ δημοτικάς, πρός τε τὰς ἑστιάσεις πολλῆς κατασκευῆς καὶ θεραπείας βασιλικῆς παρούσης, ἣν ἐκ τῶν Νέρωνος ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπεμψεν, οὐδενὶ χρώμενος ἐκείνων ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ πᾶσιν εὐδοκίμει, μεγαλόφρων ἀνὴρ καὶ κρείττων ἀπειροκαλίας φαινόμενος. ταχὺ μέντοι τὰ 2
γενναῖα ταῦτα καὶ ἄτυφα καὶ πολιτικὰ δημαγωγίαν Οὐίνιος ἀποφαίνων καὶ κομψότητα μεγάλων ἀπαξιοῦσαν αὐτήν, ἔπεισε χρήμασί τε χρῆσθαι τοῖς Νέρωνος καὶ περὶ τὰς ὑποδοχὰς μὴ φείδεσθαι τῆς βασιλικῆς πολυτελείας. καὶ ὅλως αἴσθησιν αὐτοῦ κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῷ Οὐινίῳ γενησομένου παρεῖχεν ὁ πρεσβύτης.

Ἦν δὲ Οὐίνιος ἀργυρίου μὲν ἐσχάτως καὶ παρ' ὀν- 12
τινοῦν ἥττων, ἔνοχος δὲ καὶ τοῖς περὶ γυναῖκας ἁμαρτήμασιν. ἔτι γὰρ ὢν νέος καὶ στρατευόμενος ὑπὸ Καλουισίῳ Σαβίνῳ τὴν πρώτην στρατείαν ἀκόλαστον οὖσαν τὴν γυναῖκα τοῦ ἡγεμόνος παρεισήγαγε νύκτωρ εἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐσθῆτι στρατιωτικῇ καὶ διέφθειρεν ἐν τοῖς ἀρχείοις, ἃ πριγκίπια καλοῦσι Ῥωμαῖοι. ἐπὶ τούτῳ δὲ Γάιος Καῖσαρ ἔδησεν αὐτόν· 2
ἐκείνου δὲ ἀποθανόντος εὐτυχίᾳ χρησάμενος ἀπελύθη. δειπνῶν δὲ παρὰ Κλαυδίῳ Καίσαρι ποτήριον ἀργυροῦν ὑφείλετο· πυθόμενος δ' ὁ Καῖσαρ τῇ ὑστε-

ραίᾳ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν, ἐλθόντι δ' ἐκέλευσεν ἐκείνῳ μηδὲν ἀργυροῦν ἀλλὰ κεράμεα πάντα προσφέρειν καὶ παρατιθέναι τοὺς ὑπηρέτας.
3 τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὴν Καίσαρος μετριότητα κωμικωτέραν γενομένην γέλωτος, οὐκ ὀργῆς ἄξιον ἔδοξεν· ἃ δὲ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑφ' αὑτῷ καὶ δυνάμενος μέγιστον ἐπὶ χρήμασιν ἔπραττε, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων τοῖς μὲν αἰτίαν τοῖς δὲ πρόφασιν παρέσχεν.

13 Ὁ γὰρ Νυμφίδιος εὐθὺς ἐπανελθόντος τοῦ Γαλλιανοῦ πρὸς αὐτόν, ὃν ἔπεμψε τοῦ Γάλβα τρόπον τινὰ κατάσκοπον, ἀκούσας τῆς μὲν αὐλῆς καὶ τῶν δορυφόρων ἔπαρχον ἀποδεδεῖχθαι Κορνήλιον Λάκωνα, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι τοῦ Θεινίου κράτος, αὐτῷ δὲ μηδέποτε τοῦ Γάλβα στῆναι πλησίον ἐγγυγονέναι μηδ' ἐντυχεῖν ἰδίᾳ, πάντων αὐτὸν ὑφορωμένων καὶ διαφυ-
2 λαττόντων, ἐθορυβήθη, καὶ συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτην ἐπιεικῆ καὶ μέτριον, ἐλάχιστα δὲ τοῖς αὑτοῦ χρώμενον λογισμοῖς ὑπὸ Θεινίου καὶ Λάκωνος οὐκ εὖ διοικεῖσθαι. πρὶν οὖν λαθεῖν αὐτοὺς ἣν ἔσχε Τιγελλῖνος ἰσχὺν ἐν τοῖς πράγμασι κτησαμένους, πεμπτέον εἶναι πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρέσβεις ἀπὸ στρατοπέδου τοὺς διδάξοντας ὅτι τῶν φίλων δύο μόνους τούτους ἀποσκευασάμενος ἡδίων παρέσται πᾶσι καὶ
3 ποθεινότερος. ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἄτοπον ἐδόκει καὶ ἀλλόκοτον ἡγεμόνα πρεσβύτην, ὥσπερ ἄρτι γενόμενον ἐξουσίας μειράκιον, οἷς χρήσεται φίλοις ἢ μή, ῥυθμίζειν, ἑτέραν ὁδὸν τραπόμενος ἔγραφε τῷ Γάλβᾳ διδιττόμενος, νῦν μὲν ὡς ὕποπτα καὶ μετέωρα πολλὰ τῆς πόλεως ἐχούσης, νῦν δὲ Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχειν,

αὖθις δὲ παρακινεῖν τὰ Γερμανικὰ τάγματα, καὶ περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ δυνάμεων ὅμοια πυνθάνεσθαι. τοῦ δὲ Γάλβα μὴ πάνυ τὸν νοῦν προσέχοντος αὐτῷ μηδὲ πιστεύοντος ἔγωγε προαπιχειρεῖν· καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιοχεύς, ἀνὴρ ἔμφρων, εὔνους δ' ἐκείνῳ καὶ πιστός, ἀπηγόρευε, λέγων οὐκ ἂν οἴεσθαι μίαν ἐν Ῥώμῃ συνοικίαν Καίσαρα προσειπεῖν Νυμφίδιον. ἀλλὰ πολλοὶ κατεγέλων, καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς ἐπισκώπτων τὴν φαλακρότητα καὶ ὀρυσότητα τοῦ Γάλβα νῦν ἔφη τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίοις, ὀφθέντα δὲ φανεῖσθαι τῶν ἡμερῶν τούτων ἃς καλεῖται Καῖσαρ ὄνειδος. 4

Ἔδοξεν οὖν περὶ μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμβολὴν παραγαγόντας ἀναδεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν Νυμφίδιον. πρῶτος δὲ τῶν χιλιάρχων Ἀντώνιος Ὀνωρᾶτος ἑσπέρας γενομένης τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ στρατιώτας συναγαγὼν ἐκάκιζε μὲν αὐτὸν ἐκάκιζε δ' ἐκείνους ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τροπὰς τοσαύτας τρεπομένους κατ' οὐδένα λογισμὸν οὐδ' αἰδεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός τινος αὐτοὺς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα προφάσεις ἔχειν τὰ Νέρωνος ἐγκλήματα· νῦν δὲ Γάλβαν προδιδόναι, τίνα φόνον μητρὸς ἐγκαλοῦντας ἢ σφαγὴν γυναικός, ἢ ποίαν αἰδουμένους θυμέλην ἢ τραγῳδίαν τοῦ αὐτοκράτορος; "ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνον ἐπὶ τούτοις ὑπεμείναμεν ἐγκαταλιπεῖν, ἀλλὰ Νυμφιδίῳ πεισθέντες ὅτι πρῶτος ἡμᾶς ἐγκατέλιπε καὶ πέφευγεν εἰς Αἴγυπτον. πότερον οὖν Νέρωνι Γάλβαν ἐπιθυσώμεθα, καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἑλόμενοι Καίσαρα τὸν ἐκ Λιβίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἐξ Ἀγριππίνης ἀνείλομεν; ἢ τούτῳ δίκην ἐπιθέντες ὧν δέδρακε, τιμωροὶ μὲν Νέρωνος, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ φανῶμεν;" 14 2 3

ταῦτα λέγοντι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τοὺς ἄλλους προσιόντες ἐμμένειν παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίστει· καὶ
4 τοὺς πλείους μετέστησαν. ἀρθείσης δὲ βοῆς, εἴτε πεισθεὶς ὁ Νυμφίδιος, ὡς φασὶν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη τοὺς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν σπεύδων τὸ θορυβοῦν ἔτι καὶ διστάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προῆλθε, λόγον τινὰ κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κιγγωνίου Ἄβρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρα-
5 τιώτας εἰπεῖν. ἰδὼν δὲ κεκλεισμένας τοῦ στρατοπέδου τὰς πύλας καὶ περὶ τὰ τείχη πολλοὺς ὡπλισμένους ἔδεισε, καὶ προσιὼν ἠρώτα τί βούλονται καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὅπλοις γεγόνασιν. ἀπαντώσης δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κἀκεῖνος ὁμόσε χωρῶν ἐπευφή-
6 μει καὶ τοὺς ἑπομένους ἐκέλευεν. τῶν δὲ παρὰ τὰς πύλας παρέντων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων αὐτὸς ἀκοντίζεται λόγχῃ· καὶ ταύτην μὲν ἐδέξατο πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπτίμιος, ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων φυγὼν καὶ διωχθεὶς ἐν οἰκήματι στρατιώτου σφάττεται. καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἑλκύσαντες καὶ περιβαλόντες κιγκλίδα θέαμα τοῖς βουλομένοις μεθ' ἡμέραν παρέσχον.

15 Οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος ὁ Γάλβας πυθόμενος, καὶ τῶν συνωμοτῶν αὐτοῦ κελεύσας ἀποθανεῖν ὅσοι μὴ δι' αὐτῶν εὐθὺς ἀπέθανον, ἐν οἷς ἦν καὶ Κιγγώνιος ὁ τὸν λόγον γράψας καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός, ἔδοξε μὴ νομίμως, εἰ καὶ δικαίως, μηδὲ δημοτικῶς ἀνῃρηκέναι πρὸ κρίσεως ἄνδρας οὐκ
2 ἀσήμους· ἕτερον γὰρ ἡγεμονίας σχῆμα προσεδέχοντο πάντες, ἐξαπατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων. ἔτι δὲ μᾶλλον ἠνίασεν αὐτοὺς ἀνὴρ ὑπα-

τικὸς καὶ Νέρωνι πιστὸς ἀποθανεῖν κελευσθείς, Πετρώνιος Τουρπιλιανός. Μάκρωνα γὰρ ἐν Λιβύῃ διὰ Τρεβωνιανοῦ καὶ Φοντήιον ἐν Γερμανίᾳ διὰ Βάλεντος ἀνελὼν πρόφασιν εἶχεν ἐν ὅπλοις καὶ στρατοπέδοις ὄντας φοβηθῆναι· Τουρπιλιανὸν δέ, γέροντα γυμνὸν καὶ ἄνοπλον, λόγου μεταλαβεῖν οὐδὲν ἐκώλυεν, εἴ τις ἦν ἐπαγγέλλεται μετριότητα τοῖς πράγμασιν ἔργῳ φυλάξειν ἔμελλεν.

Ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτας ἔχει μέμψεις· ἐπεὶ δὲ 3
προσιὼν ἀπεῖχε τῆς πόλεως περὶ πέντε καὶ εἴκοσι σταδίους, ἐνετύγχανεν ἀκοσμίᾳ καὶ θορύβῳ τῶν ἑρετῶν τὴν ὁδὸν προκατεχόντων καὶ περικεχυμένων πανταχόθεν. οὗτοι δ' ἦσαν οὓς εἰς ἓν τάγμα ὁ Νέρων συλλοχίσας ἀπέφηνε στρατιώτας· καὶ τότε παρόντες 4
ἐκβεβαιώσασθαι τὴν στρατείαν οὔτ' ὀφθῆναι τοῖς ἀπαντῶσιν οὔτ' ἀκουσθῆναι παρίεσαν τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐθορύβουν βοῇ σημεῖα τῷ τάγματι καὶ χώραν αἰτοῦντες. ἐκείνου δ' ὑπερτιθεμένου καὶ παρείκειν κελεύσαντος, ἀρνήσεως σχῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκοντες ἠγανάκτουν καὶ παρεῖποντο μὴ φειδόμενοι βοῆς. ἐνίων δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασαμένων ἐκέλευσε τοὺς ἱππεῖς ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας. 5
ὑπέστη δ' οὐδεὶς ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν εὐθὺς ἀνατραπέντες οἱ δὲ φεύγοντες διεφθάρησαν, οὐ χρηστὸν οὐδ' αἴσιον ποιοῦντες τῷ Γάλβᾳ τὸν οἰωνὸν εἰσιόντι διὰ πολλοῦ φόνου καὶ νεκρῶν τοσούτων εἰς τὴν πόλιν. ἀλλ' εἰ καί τις αὐτοῦ κατεφρόνει πρότερον ἀσθενοῦς καὶ γέροντος ὀρωμένου, τότε πᾶσι φρικώδης καὶ φοβερὸς ἐγένετο.

Βουλόμενος δὲ τῆς περὶ τὰς δωρεὰς ἀμετρίας καὶ 16
πολυτελείας τοῦ Νέρωνος ἀποδεικνύναι μεγάλην μεταβολήν, ἀστοχεῖν ἐδόκει τοῦ πρέποντος. Κάνου γὰρ

ταῦτα λέγοντι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τοὺς ἄλλους προσιόντες ἐμμένειν παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίστει· καὶ
4 τοὺς πλείους μετέστησαν. ἀρθείσης δὲ βοῆς, εἴτε πεισθεὶς ὁ Νυμφίδιος, ὡς φασὶν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη τοὺς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν σπεύδων τὸ θορυβοῦν ἔτι καὶ διστάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προῆει, λόγον τινὰ κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κιγγωνίου Θάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρα-
5 τιώτας εἰπεῖν. ἰδὼν δὲ κεκλεισμένας τοῦ στρατοπέδου τὰς πύλας καὶ περὶ τὰ τείχη πολλοὺς ὡπλισμένους ἔδεισε, καὶ προσιὼν ἠρώτα τί βούλονται καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὅπλοις γεγόνασιν. ἀπαντώσης δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κἀκεῖνος ὁμόσε χωρῶν ἐπευφή-
6 μει καὶ τοὺς ἑπομένους ἐκέλευεν. τῶν δὲ παρὰ τὰς πύλας παρέντων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων αὐτὸς ἀκοντίζεται λόγχῃ· καὶ ταύτην μὲν ἐδέξατο πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπτίμιος, ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων φυγὼν καὶ διωχθεὶς ἐν οἰκήματι στρατιώτου σφάττεται. καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἑλκύσαντες καὶ περιβαλόντες κιγκλίδα θέαμα τοῖς βουλομένοις μεθ' ἡμέραν παρέσχον.

15 Οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος ὁ Γάλβας πυθόμενος, καὶ τῶν συνωμοτῶν αὐτοῦ κελεύσας ἀποθανεῖν ὅσοι μὴ δι' αὐτῶν εὐθὺς ἀπέθανον, ἐν οἷς ἦν καὶ Κιγγώνιος ὁ τὸν λόγον γράψας καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός, ἔδοξε μὴ νομίμως, εἰ καὶ δικαίως, μηδὲ δημοτικῶς ἀνῃρηκέναι πρὸ κρίσεως ἄνδρας οὐκ ἀσήμους· ἕτερον γὰρ ἡγεμονίας σχῆμα προσεδέχοντο πάντες, ἐξαπατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ
2 λεγομένων. ἔτι δὲ μᾶλλον ἠνίασεν αὐτοὺς ἀνὴρ ὑπα-

τικὸς καὶ Νέρωνι πιστὸς ἀποθανεῖν κελευσθείς, Πετρώνιος Τουρπιλιανός. Μάκρωνα γὰρ ἐν Λιβύῃ διὰ Τρεβωνιανοῦ καὶ Φοντήιον ἐν Γερμανίᾳ διὰ Ὀάλεντος ἀνελὼν πρόφασιν εἶχεν ἐν ὅπλοις καὶ στρατοπέδοις ὄντας φοβηθῆναι· Τουρπιλιανὸν δέ, γέροντα γυμνὸν καὶ ἄνοπλον, λόγου μεταλαβεῖν οὐδὲν ἐκώλυεν, εἴ τις ἦν ἐπαγγέλλεται μετριότητα τοῖς πράγμασιν ἔργῳ φυλάξειν ἔμελλεν.

Ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτας ἔχει μέμψεις· ἐπεὶ δὲ 3
προσιὼν ἀπεῖχε τῆς πόλεως περὶ πέντε καὶ εἴκοσι σταδίους, ἐνετύγχανεν ἀκοσμίᾳ καὶ θορύβῳ τῶν ἐρετῶν τὴν ὁδὸν προκατεχόντων καὶ περικεχυμένων πανταχόθεν. οὗτοι δ' ἦσαν οὓς εἰς ἓν τάγμα ὁ Νέρων συλλοχίσας ἀπέφηνε στρατιώτας· καὶ τότε παρόντες 4
ἐκβεβαιώσασθαι τὴν στρατείαν οὔτ' ὀφθῆναι τοῖς ἀπαντῶσιν οὔτ' ἀκουσθῆναι παρίεσαν τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐθορύβουν βοῇ σημεῖα τῷ τάγματι καὶ χώραν αἰτοῦντες. ἐκείνου δ' ὑπερτιθεμένου καὶ παρείκειν κελεύσαντος, ἀρνήσεως σχῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκοντες ἠγανάκτουν καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι βοῆς. ἐνίων δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασαμένων ἐκέλευσε τοὺς ἱππεῖς ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας. ὑπέστη δ' οὐδεὶς ἐκείνων, ἀλλ' οἳ μὲν εὐθὺς ἀνατρα- 5
πέντες οἳ δὲ φεύγοντες διεφθάρησαν, οὐ χρηστὸν οὐδ' αἴσιον ποιοῦντες τῷ Γάλβᾳ τὸν οἰωνὸν εἰσιόντι διὰ πολλοῦ φόνου καὶ νεκρῶν τοσούτων εἰς τὴν πόλιν. ἀλλ' εἰ καί τις αὐτοῦ κατεφρόνει πρότερον ἀσθενοῦς καὶ γέροντος ὁρωμένου, τότε πᾶσι φρικώδης καὶ φοβερὸς ἐγένετο.

Βουλόμενος δὲ τῆς περὶ τὰς δωρεὰς ἀμετρίας καὶ 16
πολυτελείας τοῦ Νέρωνος ἀποδεικνύναι μεγάλην μεταβολήν, ἀστοχεῖν ἐδόκει τοῦ πρέποντος. Κάνου γὰρ

αὐλήσαντος αὐτῷ παρὰ δεῖπνον (ἀκρόαμα δ' ἦν ὁ Κάνος εὐδοκιμούμενον) ἐπαινέσας καὶ ἀποδεξάμενος ἐκέλευσεν αὐτῷ κομισθῆναι τὸ γλωσσόκομον, καὶ λαβὼν χρυσοῦς τινὰς ἐπέδωκε τῷ Κάνῳ, φήσας ἐκ
2 τῶν ἰδίων, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων χαρίζεσθαι. τὰς δὲ δωρεὰς ἃς Νέρων ἔδωκε τοῖς περὶ σκηνὴν καὶ παλαίστραν, ἀπαιτεῖσθαι συντόνως κελεύσας πλὴν τοῦ δεκάτου μέρους, εἶτα μικρὰ καὶ γλίσχρα κομιζόμενος (ἀνηλώκεσαν γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν λαβόντων, ἐφήμεροι καὶ σατυρικοὶ τοῖς βίοις ἄνθρωποι) τοὺς πριαμένους παρ' αὐτῶν ἢ λαβόντας ὁτιοῦν ἀνεζήτει καὶ
3 παρ' ἐκείνων ἐξέπραττε. τοῦ δὲ πράγματος ὅρον οὐκ ἔχοντος ἀλλὰ πόρρω νεμομένου καὶ προϊόντος ἐπὶ πολλούς, αὐτὸς μὲν ἠδόξει, φθόνον δὲ καὶ μῖσος εἶχεν Οὐίνιος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνελεύθερον παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μικρολόγον, αὐτὸς δὲ χρώμενος ἀσώτως καὶ λαμβάνων πάντα καὶ πιπράσκων.
4 ὁ μὲν γὰρ Ἡσίοδος ἀρχομένου τε πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι φησὶ δεῖν, ὁ δ' Οὐίνιος ὁρῶν ἀσθενῆ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν ἐνεπίμπλατο τῆς τύχης ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης ἅμα δὲ φθινούσης.

17 Ὁ δὲ πρεσβύτης ἠδικεῖτο τὰ μὲν πρῶτα τοῦ Οὐινίου κακῶς διοικοῦντος, ἃ δ' αὐτὸς ὀρθῶς προηρεῖτο διαβάλλοντος ἢ κωλύοντος· οἷον ἦν τὸ περὶ τὰς κο-
2 λάσεις τῶν Νερωνιανῶν. ἀπέκτεινε γὰρ τοὺς πονηρούς, ἐν οἷς ἦν ὁ Ἥλιος καὶ Πολύκλειτος καὶ Πετῖνος καὶ Πατρόβιος. ὁ δὲ δῆμος ἐκρότει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῶν ἀγομένων ἐβόα καλὴν μὲν εἶναι καὶ θεοφιλῆ πομπήν, ἀπαιτεῖν δὲ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τῆς τυραννίδος Τιγελλῖνον. ἐφθάκει δ' ὁ γενναῖος προειληφὼς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Οὐίνιον. εἶτα Τουρπιλιανὸς μέν, ὅτι μὴ

προεδίδου μηδ' ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα τοιοῦτον ὄντα μισούμενος, ἄλλο δὲ μηδὲν ἐν μέγα συναδικήσας, ἀπέθανεν· ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα καὶ γενόμενον τοιοῦτον ἐγκαταλιπὼν καὶ προδοὺς περιῆν, μέγα δίδαγμα τοῦ μηδὲν ἄπρακτον εἶναι παρὰ θινίῳ μηδ' ἀνέλπιστον τοῖς διδοῦσιν. οὐδενὸς γὰρ οὕτω θεάματος ἐρασθεὶς ὁ Ῥωμαίων δῆμος ὡς τοῦ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμενον, οὐδὲ παυσάμενος ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σταδίοις αἰτούμενος ἐκεῖνον, ἐπεπλήχθη διαγράμματι τοῦ αὐτοκράτορος Τιγελλῖνον μὲν οὐ πολὺν ἔτι βιώσεσθαι φάσκοντος χρόνον ὑπὸ φθινάδος νόσου δαπανώμενον, ἐκείνους δὲ παραιτουμένου μὴ διαγριαίνειν μηδὲ τυραννικὴν ποιεῖν τὴν ἡγεμονίαν. ἀχθομένου δὲ τοῦ δήμου καταγελῶντες ὁ μὲν Τιγελλῖνος ἔθυσε σωτήρια καὶ παρεσκεύασε λαμπρὰν ἑστίασιν, ὁ δ' θίνιος ἀναστὰς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ δεῖπνον ἐκώμασεν ὡς ἐκεῖνον, ἄγων τὴν θυγατέρα χήραν οὖσαν. καὶ προύπιεν ὁ Τιγελλῖνος αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρίου, καὶ τῶν παλλακίδων τὴν ἀγελαρχοῦσαν ἐκέλευσε τὸν περιδέραιον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνῃ περιάψαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

Ἐκ δὲ τούτου καὶ τὰ μετρίως πραττόμενα διαβολὴν εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας θίνδικι συναραμένους· ἐδόκουν γὰρ οὐ φιλανθρωπίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλ' ὠνούμενοι παρ' θινίου τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασμῶν καὶ πολιτείας. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο, τοὺς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεὰν μὴ κομιζομένους ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπὶς παρῆγεν ὡς, εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν, ἀποδώσοντος. ἐπεὶ δὲ μεμφομένους ἀκούσας ἀφῆκε φωνὴν ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπουσαν,

εἰπὼν εἰωθέναι καταλέγειν στρατιώτας, οὐκ ἀγοράζειν, πυθομένοις τοῦτο δεινὸν εἰσῆλθε μῖσος καὶ ἄγριον πρὸς αὐτόν· ἐδόκει γὰρ οὐκ αὐτὸς ἀποστερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς μεθ' 2 αὑτὸν αὐτοκράτορας. ἀλλὰ τῶν μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἦν ἔτι κίνημα, καί τις αἰδὼς ἅμα πρὸς παρόντα τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλησιν ἐνεποίει τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῆ μεταβολῆς ὁρᾶσθαι συνέστελλε καὶ συνέκρυπτεν ἁμῶς γέ πως τὴν δυσμένειαν αὐτῶν· οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Βεργινίῳ γενόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ περὶ Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὑτοὺς διὰ τὴν μάχην ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Ἰνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἄρχουσιν ἦσαν. αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ συντόνου ποδάγρας ἀδύνατον ὄντα τῷ σώματι καὶ πραγμάτων ἄπειρον ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὸ παράπαν ἐποιοῦντο. καί ποτε θέας οὔσης, καὶ τῶν χιλιάρχων καὶ λοχαγῶν τὸ Ῥωμαίοις σύνηθες εὐτυχίαν ἐπευχομένων τῷ αὐτοκράτορι Γάλβᾳ, διεθορύβησαν οἱ πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς εὐχαῖς ἐπιμενόντων ἐκείνων ἀντεφώνουν "εἰ ἄξιος."

19 Τοιαῦτα δ' ἕτερα καὶ τῶν ὑπὸ Τιγελλίνῳ ταγμάτων ὑβριζόντων πολλάκις ἐπέμπετο γράμματα τῷ Γάλβᾳ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων· ὃ δὲ φοβηθεὶς ὡς μὴ μόνον διὰ τὸ γῆρας ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπαιδίαν καταφρονούμενος, ἐβουλεύετο παῖδα θέσθαι τῶν ἐπιφανῶν τινὰ νεανίσκων καὶ διάδοχον ἀποδεῖξαι τῆς 2 ἀρχῆς. ἦν δὲ Μάρκος Ὄθων, ἀνὴρ γένει μὲν οὐκ ἀφανής, τρυφῇ δὲ καὶ φιληδονίαις εὐθὺς ἐκ παίδων ἐν ὀλίγοις Ῥωμαίων διεφθαρμένος, ὡς δὲ τὸν Ἀλέξανδρον Ὅμηρος Ἑλένης πόσιν ἠνυκόμοιο, μηδὲν ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο σεμνύνων ἀπὸ τῆς γυναικός, ὀνο-

μάζει πολλάκις, οὕτω γεγονὼς περιβόητος ἐν Ῥώμῃ διὰ τὸν Ποππαίας γάμον, ἧς ἦρα μὲν ὁ Νέρων Κρισπίνῳ συνούσης, ἔτι δ' αἰδούμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα φοβούμενος ὑφῆκε τὸν Ὄθωνα πειρῶντα τὴν Ποππαίαν. φίλῳ δὲ τῷ Ὄθωνι καὶ 3
συμβιωτῇ διὰ τὴν ἀσωτίαν ἐχρῆτο, καὶ σκωπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ πολλάκις εἰς μικρολογίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἔχαιρε. λέγεται δέ ποτε μύρῳ τῶν πολυτελῶν χρισαμένου τοῦ Νέρωνος καὶ τὸν Ὄθωνα καταβρέξαντος, ἐκεῖνος πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ δεχόμενος αὐτὸν ἅμα πολλαχόθεν ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς προβαλεῖν ἄφνω σωλῆνας, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μύρον ἐκχέοντας καὶ κατακλύζοντας. ἀλλὰ τήν γε Ποππαίαν προμοιχεύσας τῷ 4
Νέρωνι καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκεῖνον ἐλπίσιν ἔπεισεν ἀποστῆναι τοῦ ἀνδρός. ἐλθούσης δὲ παρ' αὐτὸν ὡς γαμετῆς οὐκ ἠγάπα μετέχων, ἀλλ' ἤσχαλλε μεταδιδούς, οὐδ' αὐτῆς ἀχθομένης, ὡς φασί, τῇ ζηλοτυπίᾳ τῆς Ποππαίας· καὶ γὰρ ἀποκλεῖσαι τὸν Νέρωνα 5
λέγεται μὴ παρόντος τοῦ Ὄθωνος, εἴτε τῆς ἡδονῆς ἀφαιροῦσα τὸ πλήσμιον, εἴτε, ὡς φασὶν ἔνιοι, βαρυνομένη τὸν Καίσαρος γάμον, ἐραστῇ δὲ μὴ φεύγουσα χρῆσθαι διὰ τὸ φιλακόλαστον. ἐκινδύνευσεν οὖν ὁ Ὄθων ἀποθανεῖν, καὶ παράλογον ἦν ὅτι τὴν γυναῖκα καὶ ἀδελφὴν ἀποκτείνας διὰ τὸν Ποππαίας γάμον ἐφείσατο τοῦ Ὄθωνος. Σενέκαν δ' εἶχεν εὔνουν, κά- 20
κείνου τὸν Νέρωνα πείσαντος καὶ παραινέσαντος ἐξεπέμφθη Λυσιτανῶν στρατηγὸς ἐπὶ τὸν Ὠκεανόν. καὶ παρέσχεν ἑαυτὸν οὐκ ἄχαριν οὐδ' ἐπαχθῆ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομένην. ἀποστάντος δὲ Γάλβα 2
πρῶτος αὐτῷ προσεχώρησε τῶν ἡγεμόνων, καὶ φέρων ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ τραπέζαις ἄργυρον

καὶ χρυσὸν ἔδωκε κατακόψαι ποιουμένῳ νόμισμα, καὶ τῶν οἰκετῶν ἐδωρήσατο τοὺς εἰθισμένους περὶ δίαιταν ἡγεμόνι ἐμμελῶς ὑπουργεῖν. καὶ τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδοὺς πεῖραν οὐδενὸς ἧττον ἐδόκει πραγμάτων ἔμπειρος εἶναι, καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἅπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχούμενος διετέ-
2 λεσεν. ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὸν Θίνιον ἐξεθεράπευσεν ὁμιλίᾳ καὶ δώροις, μάλιστα δὲ τῶν πρωτείων ὑφιέμενος αὐτῷ τό γε μετ' ἐκεῖνον δύνασθαι δι' ἐκεῖνον εἶχε βεβαίως. τῷ δ' ἀνεπιφθόνῳ περιῆν, προῖκα συμπράττων πάντα τοῖς δεομένοις, καὶ παρέχων ἑαυτὸν εὐπροσήγορον καὶ φιλάνθρωπον ἅπασι. πλεῖστα δὲ τοῖς στρατιωτικοῖς συνελάμ-
4 βανε καὶ προῆγε πολλοὺς ἐφ' ἡγεμονίας, τὰ μὲν αἰτούμενος ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ δὲ τὸν Θίνιον καὶ τοὺς ἀπελευθέρους παρακαλῶν Ἴκελον καὶ Ἀσιατικόν· οὗτοι γὰρ ἦσαν ἐν δυνάμει μάλιστα τῶν περὶ τὴν αὐλήν. ὁσάκις δὲ τὸν Γάλβαν εἱστία, τὴν παραφυλάττουσαν ἀεὶ σπεῖραν ἐδέκαζε χρυσοῦν ἑκάστῳ διανέμων, οἷς τιμᾶν αὐτὸν ἐδόκει καταπολιτευόμενος καὶ δημαγωγῶν τὸ στρατιωτικόν.

21 Ἀλλ' οὖν βουλευομένου γε τοῦ Γάλβα περὶ διαδόχου τὸν Ὄθωνα παρεισῆγεν ὁ Θίνιος, οὐδὲ τοῦτο προῖκα πράσσων, ἀλλ' ἐπὶ γάμῳ τῆς θυγατρός, ὁμολογίας γενομένης γαμεῖν αὐτὴν τὸν Ὄθωνα παῖδα τοῦ Γάλβα καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα τῆς ἡγεμονίας. ὁ δὲ Γάλβας ἀεὶ μὲν ἦν δῆλος πρὸ τοῦ ἰδίου τὸ κοινὸν τιθέμενος καὶ ζητῶν οὐχ αὑτῷ θέσθαι τὸν ἥδιστον
2 ἀλλὰ Ῥωμαίοις τὸν ὠφελιμώτατον, δοκεῖ δὲ μηδ' ἂν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις χρήμασι μόνον ἑλέσθαι τὸν Ὄθωνα κληρονόμον, ἀκόλαστον εἰδὼς καὶ πολυτελῆ καὶ πεντακισχιλίων μυριάδων ὀφλήμασι βεβαπτισμένον.

ὅθεν ἀκούσας τοῦ Οἰνίου σιωπῇ καὶ πράως ὑπερέθετο τὴν διάφεσιν. ἀποδείξας δ' αὐτὸν ὕπατον καὶ συνάρχοντα τὸν Οἴνιον ἐπίδοξος ἦν ἔτους ἀρχῇ τὸν διάδοχον ἀναγορεύσειν, καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἡδέως εἶχε τὸν Ὄθωνα παρ' ὀντινοῦν ἄλλον ἀναγορευθῆναι.

Καταλαμβάνει δ' αὐτὸν ἔτι μέλλοντα καὶ βουλευόμενον ἐκραγέντα τὰ Γερμανικά. κοινῇ γὰρ ἅπαντες οἱ στρατευόμενοι τὸν Γάλβαν ἐμίσουν οὐκ ἀποδιδόντα τὴν δωρεάν, ἰδίας δ' ἐκεῖνοι προφάσεις ἐποιοῦντο Ὀργινίου τε Ῥοῦφον ἀπερριμμένον ἀτίμως καὶ Γαλατῶν τοὺς πολεμήσαντας αὐτοῖς δωρεῶν τυγχάνοντας, ὅσοι δὲ μὴ προσέθεντο Οἰνδικι κολαζομένους, ᾧ μόνῳ τὸν Γάλβαν χάριν εἰδέναι καὶ τιμᾶν τεθνηκότα καὶ γεραίρειν δημοσίοις ἐγαγισμοῖς ὡς ὑπ' ἐκείνου Ῥωμαίων ἀποδεδειγμένον αὐτοκράτορα. τοιούτων ἀναφανδὸν ἤδη λόγων ἐν τῷ στρατοπέδῳ περιφερομένων ἐπῆλθεν ἡ νουμηνία τοῦ πρώτου μηνός, ἣν καλάνδας Ἰανουαρίας καλοῦσι· τοῦ δὲ Φλάκκου συναγαγόντος αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ὅρκον ὃν ἔθος ἐστὶν ὀμνύειν ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰς μὲν εἰκόνας τοῦ Γάλβα προσελθόντες ἀνέτρεψαν καὶ κατέσπασαν, αὐτοὶ δ' ὀμόσαντες ὑπὲρ συγκλήτου καὶ δήμου Ῥωμαίων διελύθησαν. εἶτα τοῖς ἡγεμονικοῖς παρίστατο δεδοικέναι τὴν ἀναρχίαν ὡς ἀπόστασιν. λέγει δέ τις ἐν αὐτοῖς "τί πάσχομεν ὦ συστρατιῶται, μήτ' ἄλλον ἡγεμόνα ποιούμενοι μήτε τὸν νῦν ὄντα φυλάττοντες, ὥσπερ οὐ Γάλβαν ἀλλ' ὅλως ἄρχοντα καὶ τὸ ἄρχεσθαι φεύγοντες; Φλάκκον μὲν οὖν Ὀρδεώνιον οὐδὲν ἄλλο ἢ σκιὰν ὄντα Γάλβα καὶ εἴδωλον ἑτέου, ἡμέρας δὲ μιᾶς ὁδὸν ἀφέστηκεν ἡμῶν Οὐιτέλλιος ὁ τῆς ἑτέρας Γερμανίας ἡγούμενος, πατρός τε τιμητοῦ καὶ τρὶς ὑπάτου γενομένου καὶ Κλαυδίῳ

22

2

3

4

5

Καίσαρι τρόπον τινὰ συνάρξαντος, αὐτός τε τὴν λοιδορουμένην ὑπ' ἐνίων πενίαν δεῖγμα λαμπρὸν ἔχων χρηστότητος καὶ μεγαλοφροσύνης. φέρε, τοῦτον ἑλόμενοι δείξωμεν ἀνθρώποις πᾶσιν ὡς Ἰβήρων καὶ Λυσιτανῶν ἀμείνους ἐσμὲν αὐτοκράτορα αἱρεῖσθαι."

6 *ταῦτα τῶν μὲν ἤδη προσιεμένων τῶν δ' οὐ προσιεμένων, εἰς ὑπεξελθὼν σημαιοφόρος ἀπήγγειλε τῷ Οὐιτελλίῳ νυκτός, ἑστιωμένων πολλῶν παρ' αὐτῷ. τοῦ δὲ λόγου διαπεσόντος εἰς τὰ στρατεύματα πρῶτος Φάβιος Οὐάλης, ἡγεμὼν ἑνὸς τάγματος, τῇ ὑστεραίᾳ μεθ' ἱππέων συχνῶν ἐλάσας αὐτοκράτορα τὸν Οὐιτέλλιον προσεῖπεν. ὁ δὲ τὰς μὲν ἔμπροσθεν ἡμέρας ἐδόκει διωθεῖσθαι καὶ ἀναδύεσθαι τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς*

7 *φοβούμενος, τότε δέ φασιν οἴνου διάπλεων καὶ τροφῆς ὄντα μεσημβρινῆς προελθεῖν καὶ ὑπακοῦσαι Γερμανικὸν ὄνομα θεμένων αὐτῷ, τὸ δὲ Καίσαρος οὐ*

8 *προσδεξάμενον. εὐθὺς δὲ καὶ τὸ μετὰ Φλάκκου στράτευμα τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ δημοκρατικοὺς εἰς σύγκλητον ὅρκους ἀφέντες ὤμοσαν Οὐιτελλίῳ τῷ αὐτοκράτορι ποιήσειν τὸ προστασσόμενον.*

23 *Οὕτω μὲν ἀνηγορεύθη Οὐιτέλλιος αὐτοκράτωρ ἐν Γερμανίᾳ, πυθόμενος δὲ τὸν ἐκεῖ νεωτερισμὸν ὁ Γάλβας οὐκέτι τὴν εἰσποίησιν ἀνεβάλλετο. γινώσκων δὲ τῶν φίλων ἐνίους μὲν ὑπὲρ Δολοβέλλα τοὺς δὲ πλείστους ὑπὲρ Ὄθωνος ἀρχαιρεσιάζοντας, ὧν οὐδέτερον ἐδοκίμαζεν αὐτός, ἄφνω μηδὲν προειπὼν μετεπέμψατο Πίσωνα Κράσσου καὶ Σκριβωνίας ἔκ-*

2 *γονον, οὓς Νέρων ἀνῄρηκει, νεανίαν ἐν τῇ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν εὐφυΐᾳ τὸ κόσμιον καὶ αὐστηρὸν ἐμφανέστατα ἔχοντα, καὶ κατέβαινεν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκεῖνον ἀποδείξων Καίσαρα καὶ διάδοχον. καίτοι μεγάλαι μὲν εὐθὺς ἐξιόντι διοσημίαι παρηκολούθουν,*

ἀρξαμένου δὲ τὰ μὲν λέγειν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τὰ δ' ἀναγινώσκειν τοσαυτάκις ἐβρόντησε καὶ κατήστραψε, καὶ τοσοῦτος ὄμβρος καὶ ζόφος ἐξεχύθη εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν, ὡς κατάδηλον εἶναι μὴ προσιέμενον μηδ' ἐπαινοῦν τὸ δαιμόνιον γινομένην οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν εἰσποίησιν. ἦν δὲ καὶ τὰ τῶν στρα- 3
τιωτῶν ὕπουλα καὶ σκυθρωπὰ μηδὲ τότε δωρεᾶς αὐτοῖς δοθείσης. τοῦ δὲ Πίσωνος οἱ παρόντες ἐθαύμασαν τῇ τε φωνῇ τεκμαιρόμενοι καὶ τῷ προσώπῳ τὸ τηλικαύτην χάριν ἀνεμπλήκτως, οὐ μὴν ἀναισθήτως δεχόμενον, ὥσπερ αὖ τοῦ Ὄθωνος ἐπεφαίνετο πολλὰ σημεῖα τῇ μορφῇ πικρῶς καὶ σὺν ὀργῇ τῆς ἐλπίδος τὴν ἀπότευξιν φέροντος, ἧς πρῶτος ἀξιωθεὶς καὶ τοῦ τυχεῖν ἐγγυτάτω γενόμενος τὸ μὴ τυχεῖν ἐποιεῖτο σημεῖον ἔχθους ἅμα καὶ κακονοίας τοῦ Γάλβα πρὸς αὐτόν. ὅθεν οὐδ' ἄφοβος ἦν περὶ τοῦ 4
μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸν Πίσωνα δεδιὼς καὶ τὸν Γάλβαν προβαλλόμενος καὶ τῷ Ὀθωνίῳ χαλεπαίνων ἀπῄει πολλῶν παθῶν πλήρης. οὐδὲ γὰρ τὸ ἐλπίζον ἐκλιπεῖν οὐδ' ἀπαγορεῦσαι παντάπασιν εἴων οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες ἀεὶ μάντεις καὶ Χαλδαῖοι, εἰς τὰ μάλιστα δὲ Πτολεμαῖος ἰσχυριζόμενος τῷ προειπεῖν πολλάκις ὡς οὐκ ἀποκτενεῖ Νέρων αὐτὸν ἀλλὰ τεθνήξεται πρότερος, αὐτὸς δὲ περιέσται καὶ ἄρξει Ῥωμαίων (ἐκεῖνο 5
γὰρ ἀληθὲς ἀποδείξας ἠξίου μηδὲ ταῦτα ἀπελπίζειν), οὐχ ἥκιστα δ' οἱ συναχθόμενοι κρύφα καὶ συνεπιστένοντες ὡς ἀχάριστα πεπονθότι. πλεῖστοι δὲ τῶν περὶ Τιγελλῖνον καὶ Νυμφίδιον ἐν τιμῇ γεγονότων ἀπερριμμένοι τότε καὶ ταπεινὰ πράττοντες ἐφθείροντο πρὸς αὐτὸν καὶ συνηγανάκτουν καὶ παρώξυνον, ἐν δὲ τούτοις Ὀστούριος καὶ Βάρβιος, ὁ μὲν 24
ὀπτίων ὁ δὲ τεσσεράριος· οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ

διαγγέλων καὶ διοπτήρων ὑπηρεσίας τελοῦντες. μεθ' ὧν Ὄθωνος ἀπελεύθερος Ὀνομαστὸς ἐπιφοιτῶν τοὺς μὲν ἀργυρίῳ τοὺς δ' ἐλπίσι διέφθειρεν ἤδη σαθροὺς ὄντας καὶ δεομένους προφάσεως. οὐ γὰρ ἦν ἡμερῶν τεσσάρων ἔργον ὑγιαίνοντος στρατοπέδου μεταστῆσαι πίστιν, ὅσαι μεταξὺ τῆς εἰσποιήσεως ἐγένοντο καὶ
2 τῆς σφαγῆς. ἕκτῃ γὰρ ἀνῃρέθησαν, ἣν ἄγουσι Ῥωμαῖοι πρὸ δεκαοκτὼ καλανδῶν Φεβρουαρίων. ἐκείνῃ γὰρ ἔωθεν εὐθὺς ὁ μὲν Γάλβας ἔθυεν ἐν Παλατίῳ τῶν φίλων παρόντων, ὁ δὲ Θύτης Ὀμβρίκιος ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱερείου τὰ σπλάγχνα καὶ προσιδεῖν οὐ δι' αἰνιγμῶν ἀλλ' ἄντικρυς ἔφη σημεῖα μεγάλης ταραχῆς καὶ μετὰ δόλου κίνδυνον ἐκ κεφαλῆς ἐπικείμενον τῷ αὐτοκράτορι, μόνον οὐχὶ τὸν Ὄθωνα
3 τοῦ θεοῦ χειρὶ λῃπτὸν παραδιδόντος. παρῆν γὰρ ὄπισθεν τοῦ Γάλβα, καὶ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις ὑπὸ τοῦ Ὀμβρικίου. θορυβουμένῳ δ' αὐτῷ καὶ χρόας ἀμείβοντι παντοδαπὰς ὑπὸ δέους παραστὰς Ὀνομαστὸς ἀπελεύθερος ἥκειν ἔφη καὶ περιμένειν αὐτὸν οἴκοι τοὺς ἀρχιτέκτονας. ἦν δὲ σύμβολον καιροῦ, πρὸς ὃν ἔδει ἀπαντῆσαι τὸν Ὄθωνα
4 τοῖς στρατιώταις. εἰπὼν οὖν ὅτι παλαιὰν ἐωνημένος οἰκίαν βούλεται τὰ ὕποπτα δεῖξαι τοῖς πωληταῖς, ἀπῆλθε, καὶ διὰ τῆς Τιβερίου καλουμένης οἰκίας καταβὰς ἐβάδιζεν εἰς ἀγοράν, οὗ χρυσοῦς εἱστήκει κίων, εἰς ὃν αἱ τετμημέναι τῆς Ἰταλίας ὁδοὶ πᾶσαι τελευτῶσιν.

25 Ἐνταῦθα τοὺς πρώτους ἐκδεξαμένους αὐτὸν καὶ προσεισπόντας αὐτοκράτορά φασι μὴ πλείους τριῶν καὶ εἴκοσι γενέσθαι. διό, καίπερ οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώματος μαλακίαν καὶ θηλύτητα τῇ ψυχῇ διατεθρυμμένος, ἀλλ' ἰταμὸς ὢν πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἄτρεπτος,

ἀπεδειλίασεν. οἱ δὲ παρόντες οὐκ εἴων, ἀλλὰ τοῖς 2
ξίφεσι γυμνοῖς περιιόντες αὐτοῦ τὸ φορεῖον ἐκέλευον
αἴρεσθαι, παραφθεγγομένου πολλάκις ἀπολωλέναι
καὶ τοὺς φορειαφόρους ἐπιταχύνοντος· ἐξήκουον γὰρ
ἔνιοι θαυμάζοντες μᾶλλον ἢ ταραττόμενοι διὰ τὴν
ὀλιγότητα τῶν ἀποτετολμημένων. φερομένῳ δὲ οὕτω
δι' ἀγορᾶς ἀπήντησαν ἕτεροι τοσοῦτοι, καὶ πάλιν
κατὰ τρεῖς καὶ τέτταρας ἄλλοι προσεπέλαζον. εἶτα 3
συνανέστρεφον ἅπαντες ἀνακαλούμενοι Καίσαρα καὶ
γυμνὰ τὰ ξίφη προϊσχόμενοι. τῶν δὲ χιλιάρχων ὁ τὴν
φυλακὴν ἔχων τοῦ στρατοπέδου Μαρτιάλιος, ὡς φασί,
μὴ συνειδώς, ἐκπλαγεὶς δὲ τῷ ἀπροσδοκήτῳ καὶ φο-
βηθεὶς ἐφῆκεν εἰσελθεῖν. γενομένῳ δ' ἐντὸς οὐδεὶς
ἀντέπεσεν· οἱ γὰρ ἀγνοοῦντες τὰ πραττόμενα τοῖς
εἰδόσι καὶ συνεστῶσιν ἐκ παρασκευῆς ἐμπεριεχόμενοι
καθ' ἕνα καὶ δύο σποράδες ὑπὸ δέους τὸ πρῶτον,
εἶτα πεισθέντες ἐπηκολούθησαν. εἰς δὲ τὸ Παλάτιον 4
εὐθὺς μὲν ἀπηγγέλη τῷ Γάλβᾳ, παρόντος ἔτι τοῦ
θύτου καὶ τῶν ἱερῶν ἐν χερσὶν ὄντων, ὥστε καὶ τοὺς
πάνυ πρὸς τὰ τοιαῦτα δυσπειθῶς καὶ ἀτενῶς ἔχον-
τας ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸ θεῖον· ὄχλου δὲ
παντοδαποῦ συρρέοντος ἐξ ἀγορᾶς, αὐτῷ μὲν Ὀθίνιος
καὶ Λάκων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἔνιοι γυμνὰ τὰ
ξίφη προϊσχόμενοι παρέστησαν, ὁ δὲ Πίσων προελ-
θὼν τοῖς φυλάττουσι τὴν αὐλὴν δορυφόροις ἐνετύγ-
χανε. τοῦ δ' Ἰλλυρικοῦ τάγματος ἐν τῇ καλουμένῃ 5
παστάδι Ὀθωνίᾳ στρατοπεδεύοντος ἀπεστάλη Μά-
ριος Κέλσος, ἀνὴρ ἀγαθός, προκαταληψόμενος.

Βουλευομένου δὲ τοῦ Γάλβα προελθεῖν, καὶ Ὀθι- 26
νίου μὲν οὐκ ἐῶντος, Κέλσου δὲ καὶ Λάκωνος παρ-
ορμώντων καὶ σφοδρότερον τοῦ Ὀθινίου καθαπτομέ-
νων, θροῦς διῆλθε πολὺς ὡς ἀνηρημένου τοῦ Ὄθω-

νος ἐν τῷ στρατοπέδῳ· καὶ μετὰ μικρὸν ὤφθη Ἰούλιος Ἀττικὸς τῶν οὐκ ἀσήμων ἐν τοῖς δορυφόροις στρατευόμενος, γυμνῷ τῷ ξίφει προσφερόμενος καὶ βοῶν ἀνῃρηκέναι τὸν Καίσαρος πολέμιον· ὡσάμενος δὲ διὰ τῶν προεστώτων ἔδειξε τῷ Γάλβᾳ τὸ ξίφος
2 ἡμαγμένον. ὃ δὲ βλέψας πρὸς αὐτόν "τίς σε" εἶπεν "ἐκέλευσε;" τοῦ δ' ἀνθρώπου τὴν πίστιν εἰπόντος καὶ τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε, καὶ τοῦ πλήθους ἐπιβοῶντος ὡς εὖ, καὶ κροτοῦντος, ἐμβὰς εἰς τὸ φορεῖον ἐκομίζετο τῷ τε Διὶ θῦσαι καὶ φανῆναι τοῖς πολίταις βουλόμενος. ἐμβαλόντος δ' εἰς τὴν ἀγοράν, ὥσπερ τροπαία πνεύματος, ἀπήντησε φήμη κρατεῖν τὸν
3 Ὄθωνα τοῦ στρατεύματος. οἷα δ' ἐν πλήθει τοσούτῳ, τῶν μὲν ἀναστρέφειν τῶν δὲ προ�ϊέναι, τῶν δὲ θαρρεῖν τῶν δ' ἀπιστεῖν βοώντων, καὶ τοῦ φορείου καθάπερ ἐν κλύδωνι δεῦρο κἀκεῖ διαφερομένου καὶ πυκνὸν ἀπονεύοντος, ἐφαίνοντο πρῶτον ἱππεῖς εἶτα ὁπλῖται διὰ τῆς Παύλου βασιλικῆς προσφερόμενοι, μιᾷ φωνῇ μέγα βοῶντες ἐκποδὼν ἵστασθαι τὸν
4 ἰδιώτην. τῶν μὲν οὖν πολλῶν δρόμος ἦν, οὐ φυγῇ σκιδναμένων, ἀλλ' ἐπὶ τὰς στοὰς καὶ τὰ μετέωρα τῆς ἀγορᾶς ὥσπερ θέαν καταλαμβανόντων· Ἀτιλίου δὲ Βεργιλίωνος εἰκόνα Γάλβα προσουδίσαντος ἀρχὴν τοῦ πολέμου ποιησάμενοι περιηκόντισαν τὸ φορεῖον, ὡς δ' οὐκ ἔτυχον αὐτοῦ, προσῆγον ἑσπασμένοις τοῖς ξίφεσιν. ἤμυνε δ' οὐδεὶς οὐδ' ὑπέστη πλὴν ἑνὸς ἀν-
5 δρός, ὃν μόνον ἥλιος ἐπεῖδεν ἐν μυριάσι τοσαύταις ἄξιον τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας. Σεμπρώνιος ἦν Δῆμος ἑκατοντάρχης, οὐδὲν ἰδιᾷ χρηστὸν ὑπὸ Γάλβα πεπονθώς, τῷ δὲ καλῷ καὶ τῷ νόμῳ βοηθῶν προέστη τοῦ φορείου. καὶ τὸ κλῆμα πρῶτον, ᾧ κολάζουσιν ἑκατοντάρχαι τοὺς πληγῶν δεομένους, ἐπαρά-

μενος τοῖς ἐπιφερομένοις ἐβόα καὶ διεκελεύετο φείδεσθαι τοῦ αὐτοκράτορος· ἔπειτα συμπλεκομένων αὐτῷ σπασάμενος τὸ ξίφος ἠμύνατο πολὺν χρόνον, ἕως τυφθεὶς τὰς ἰγνύας ἔπεσεν.

Τὸν δὲ Γάλβαν ἀποκλιθέντος τοῦ φορείου περὶ 27
τὸν Κουρτίου καλούμενον λάκκον ἐκκυλισθέντα τεθωρακισμένον ἔτυπτον ἐπιδραμόντες. ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας "δρᾶτε" εἶπεν, "εἰ τοῦτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἄμεινον ἐστίν." πολλὰς μὲν οὖν ἔλαβε πλη- 2
γὰς εἴς τε τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας, ἀπέσφαξε δ' αὐτόν, ὡς οἱ πλεῖστοι λέγουσι, Καμούριός τις ἐκ τοῦ πεντεκαιδεκάτου τάγματος. ἔνιοι δὲ Τερέντιον οἱ δὲ Λεκάνιον ἱστοροῦσιν, οἱ δὲ Φάβιον Φάβουλον, ὃν καί φασιν ἀποκόψαντα τὴν κεφαλὴν κομίζειν τῷ ἱματίῳ συλλαβόντα, διὰ τὴν ψιλότητα δυσπερίληπτον οὖσαν· ἔπειτα τῶν σὺν αὐτῷ κρύπτειν οὐκ 3
ἐώντων ἀλλ' ἐκφανῆ πᾶσι ποιεῖν τὴν ἀνδραγαθίαν, περιπείραντα περὶ λόγχην καὶ ἀναπήλαντα πρεσβύτου πρόσωπον ἄρχοντός τε κοσμίου καὶ ἀρχιερέως καὶ ὑπάτου δρόμῳ χωρεῖν ὥσπερ αἱ βάκχαι, πολλάκις μεταστρεφόμενον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην αἵματι καταρρεομένην. τὸν δ' Ὄθωνα τῆς κεφαλῆς κομισθείσης ἀνακραγεῖν λέγουσιν "οὐδέν ἐστι τοῦτο, ὦ συστρατιῶται· τὴν Πίσωνός μοι κεφαλὴν δείξατε." μετ' ὀλίγον δ' ἧκε κομιζομένη· τρωθεὶς γὰρ ἔφευγεν 4
ὁ νεανίσκος, καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μούρκου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Ἑστίας. ἀπεσφάττετο δὲ καὶ Βίνιος ὁμολογῶν κοινωνὸς γεγονέναι τῆς ἐπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας· ἐβόα γὰρ ἀποθνήσκειν παρὰ τὴν Ὄθωνος γνώμην. ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες καὶ Λάκωνος ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὄθωνα δωρεὰς αἰτοῦντες. ὡς δέ φησιν Ἀρχίλοχος 5

"ἑπτὰ γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσίν, χίλιοι φονῆες ἐσμέν," οὕτω τότε πολλοὶ τοῦ φόνου μὴ συνεφαψάμενοι, χεῖρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες ἐπεδείκνυντο καὶ δωρεὰς ἤτουν βιβλία διδόντες τῷ Ὄθωνι· εἴκοσι γοῦν καὶ ἑκατὸν εὑρέθησαν ὕστερον ἐκ τῶν γραμματείων, οὓς ὁ Βιτέλλιος ἀναζητήσας
6 ἅπαντας ἀπέκτεινεν. ἦκε δὲ καὶ Μάριος Κέλσος εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ πολλῶν αὐτοῦ κατηγορούντων ὅτι τοὺς στρατιώτας ἔπειθε τῷ Γάλβᾳ βοηθεῖν, καὶ τοῦ πλήθους ἀποκτιννύειν βοῶντος, Ὄθων οὐκ ἐβούλετο· φοβούμενος δ' ἀντιλέγειν οὐχ οὕτως ἔφη ταχέως ἀποκτενεῖν αὐτόν· εἶναι γὰρ ἃ δεῖ πρότερον ἐκπυθέσθαι παρὰ τοῦ ἀνδρός. ἐκέλευσεν οὖν δήσαντας φυλάττειν, καὶ παρέδωκε τοῖς μάλιστα πιστευομένοις.

28 Εὐθὺς δὲ βουλὴ συνεκαλεῖτο. καὶ καθάπερ ἄλλοι γεγονότες ἢ θεῶν ἄλλων γεγονότων συνελθόντες ὤμνυον ὅρκον ὑπὲρ τοῦ Ὄθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμόσας οὐκ ἐτήρησε, καὶ Καίσαρα καὶ σεβαστὸν ἀνηγόρευον ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικαῖς ἐσθῆσιν
2 ἐρριμμένων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. ταῖς δὲ κεφαλαῖς ὡς οὐδὲν εἶχον ἔτι χρῆσθαι, τὴν μὲν Οὐιτέλλιος τῇ θυγατρὶ δισχιλίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν ἀπέδοντο, τὴν δὲ Πίσωνος ἡ γυνὴ ἔλαβεν Θηρανία δεηθεῖσα, τὴν δὲ Γάλβα τοῖς Πατροβίου [καὶ Οὐιτελλίου] δούλοις ἐδω-
3 ρήσαντο. λαβόντες δ' ἐκεῖνοι καὶ πάντα τρόπον αἰκισάμενοι καὶ καθυβρίσαντες ἔρριψαν ἧ τοὺς ὑπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σεσσώριον καλεῖται. τὸ δὲ σῶμα τοῦ Γάλβα Πρίσκος Ἐλπίδιος ἀνείλετο τοῦ Ὄθωνος ἐπιτρέψαντος· ἔθαψε δὲ νυκτὸς Ἀργεῖος ἀπελεύθερος.

29 Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν Γάλβαν, ἄνδρα μήτε γένει

μήτε πλούτῳ πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων, ὁμοῦ δὲ πλούτῳ καὶ γένει πρωτεύσαντα πάντων τῶν καθ' αὐτόν, πέντε αὐτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμβιώσαντα μετὰ τιμῆς καὶ δόξης, ὥστε τῇ δόξῃ μᾶλλον ἢ τῇ δυνάμει καθελεῖν Νέρωνα· τῶν (γὰρ) συνεπιτιθεμένων 2
τότε τοὺς μὲν οὐδεὶς ἠξίωσε τῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' ἑαυτοὺς ἀπηξίωσαν, Γάλβας δὲ καὶ κληθεὶς καὶ ὑπακούσας αὐτοκράτωρ καὶ τῇ Ὀϊνδικος ἐμπαρασχὼν ὄνομα τόλμῃ, κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτοῦ λεγομένην τὴν ἀπόστασιν ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον ἀνδρὸς ἡγεμονικοῦ τυχοῦσαν. ὅθεν οὐχ ἑαυτῷ τὰ πράγματα λαμ- 3
βάνειν ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενος διδόναι τοῖς πράγμασιν, ἄρχειν ἠξίου τῶν ὑπὸ Τιγελλίνου καὶ Νυμφιδίου τετιθασευμένων ὡς Σκιπίων ἦρχε καὶ Φαβρίκιος καὶ Κάμιλλος τῶν τότε Ῥωμαίων. ὑπερειπόμενος δὲ τῷ γήρᾳ ἄχρι τῶν ὅπλων καὶ τῶν στρατευμάτων ἄκρατος ἦν καὶ ἀρχαῖος αὐτοκράτωρ, Ὀϊνίῳ δὲ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπελευθέροις πάντα τὰ πράγματα πωλοῦσι παρέχων ἑαυτὸν οἷον Νέρων παρεῖχε τοῖς ἀπληστοτάτοις, οὐδένα ποθοῦντα τὴν ἀρχήν, οἰκτείραντας δὲ τοὺς πολλοὺς τὸν θάνατον ἀπέλιπεν.

Ὁ δὲ νεώτερος αὐτοκράτωρ ἅμ' ἡμέρᾳ προελθὼν 1
εἰς τὸ Καπιτώλιον ἔθυσε, καὶ κελεύσας Μάριον Κέλσον ἀχθῆναι πρὸς αὑτὸν ἠσπάσατο καὶ διελέχθη φιλανθρώπως, καὶ παρεκάλεσε τῆς αἰτίας ἐπιλαθέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς ἀφέσεως μνημονεύειν. τοῦ δὲ Κέλσου μήτ' ἀγεννῶς ἀποκριναμένου μήτ' ἀναισθήτως, ἀλλὰ φήσαντος αὐτὸ τοῦ τρόπου διδόναι τὸ ἔγκλημα πίστιν (ἐγκεκλῆσθαι γὰρ ὅτι Γάλβᾳ βέβαιον ἑαυτὸν παρέσχεν, ᾧ χάριν οὐδεμίαν ὤφειλεν), ἠγάσθησαν οἱ παρόντες ἀμφοτέρων καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπῄνεσεν.

1 ἐν δὲ συγκλήτῳ πολλὰ δημοτικὰ καὶ φιλάνθρωπα διαλεχθείς, ὧν μὲν αὐτὸς ὑπατεύειν χρόνον ἤμελλε, τούτου μέρος ἔνειμεν Οὐεργινίῳ Ῥούφῳ, τοῖς δ' ἀποδεδειγμένοις ὑπὸ Νέρωνος ἢ Γάλβα πᾶσιν ἐτήρησε τὰς ὑπατείας. ἱερωσύναις δὲ τοὺς καθ' ἡλικίαν προ-
3 ήκοντας ἢ δόξαν ἐκόσμησε. τοῖς δ' ἐπὶ Νέρωνος φυγοῦσι καὶ κατελθοῦσιν ἐπὶ Γάλβα συγκλητικοῖς πᾶσιν ἀπέδωκεν ὅσα μὴ πεπραμένα τῶν κτημάτων ἑκάστου ἐξεύρισκεν. ὅθεν οἱ πρῶτοι καὶ κράτιστοι πεφρικότες πρότερον ὡς οὐκ ἀνδρὸς ἀλλά τινος ἢ Ποινῆς ἢ παλαμναίου δαίμονος ἄφνω τοῖς πράγμασιν ἐπιπεπτωκότος, ἡδίους ἐγένοντο ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ὥσπερ διαμειδιῶσαν.

2 Ὁμοῦ δὲ Ῥωμαίους πάντας οὐδὲν εὔφρανεν οὕτως οὐδ' ὡκειώσατο πρὸς αὐτὸν ὡς τὰ περὶ Τιγελλῖνον. ἐλελήθει μὲν γὰρ ἤδη κολαζόμενος αὐτῷ τῷ φόβῳ τῆς κολάσεως, ἣν ὡς χρέος ἀπήτει δημόσιον ἡ πόλις,
2 καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις σώματος, αὐτάς τε τὰς ἀνοσίους καὶ ἀρρήτους ἐν γυναιξὶ πόρναις καὶ ἀκαθάρτοις ἐγκυλινδήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρε δυσθανατοῦντος αὐτοῦ τὸ ἀκόλαστον ἐπιδραττόμενον, ἐσχάτην τιμωρίαν ἐποιοῦντο καὶ πολλῶν ἀντάξια θανάτων οἱ σωφρονοῦντες· ἡνία δὲ τοὺς πολλοὺς ὅμως τὸν ἥλιον ὁρῶν μετὰ τοσούτους καὶ τοιούτους δι' αὐ-
3 τὸν οὐχ ὁρῶντας. ἔπεμψεν οὖν ἐπ' αὐτὸν ὁ Ὄθων εἰς τοὺς περὶ Σινόεσσαν ἀγρούς· ἐκεῖ γὰρ διῃτᾶτο πλοίων παρορμούντων, ὡς φευξόμενος ἀπωτέρω. καὶ τόν γε πεμφθέντα χρυσίῳ πολλῷ πείθειν ἐπεχείρησε παρεῖναι· μὴ πεισθέντι δὲ δῶρα μὲν ἔδωκεν οὐδὲν ἧττον, ἐδεήθη δ' ὑπομεῖναι ἕως ἂν ἀποξύρηται τὸ γένειον, καὶ λαβὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαιμοτόμησεν.

Οὕτω δὲ τῷ δήμῳ τὴν δικαιοτάτην ἡδονὴν ἀπο- 3
δοὺς ὁ Καῖσαρ αὐτὸς ἰδίας ἕχθρας οὐδενὶ τὸ παράπαν
ἐμνησικάκησε, τοῖς δὲ πολλοῖς χαριζόμενος οὐκ ἔφευγε
τὸ πρῶτον ἐν τοῖς θεάτροις Νέρων προσαγορεύ-
εσθαι, καὶ τινῶν εἰκόνας Νέρωνος εἰς τούμφανὲς
προθεμένων οὐκ ἐκώλυσε. Κλούβιος δὲ Ῥοῦφος εἰς 2
Ἰβηρίαν φησὶ κομισθῆναι διπλώματα, οἷς ἐκπέμπουσι
τοὺς γραμματηφόρους, τὸ τοῦ Νέρωνος θετὸν ὄνομα
προσγεγραμμένον ἔχοντα τῷ τοῦ Ὄθωνος. οὐ μὴν
ἀλλὰ τοὺς πρώτους καὶ κρατίστους αἰσθόμενος ἐπὶ
τούτῳ δυσχεραίνοντας ἐπαύσατο. τοιαύτην δὲ τῆς
ἡγεμονίας κατάστασιν αὐτῷ λαμβανούσης οἱ μισθο-
φόραι χαλεποὺς παρεῖχον ἑαυτούς, ἀπιστεῖν παρα-
κελευόμενοι καὶ φυλάττεσθαι καὶ κολούειν τοὺς ἀξιο-
λόγους, εἴτ' ἀληθῶς φοβούμενοι δι' εὔνοιαν, εἴτε
προφάσει χρώμενοι ταύτῃ τοῦ ταράττειν καὶ πολε-
μοποιεῖν. Κρισπῖνον δὲ πέμψαντος αὐτοῦ τὴν ἑπτα- 3
καιδεκάτην σπεῖραν Ὠστίας ἀπάξοντα, κἀκείνου
νυκτὸς ἔτι ανσκευαζομένου καὶ τὰ ὅπλα ταῖς ἁμάξαις
ἐπιτιθέντες, οἱ θρασύτατοι πάντες ἐβόων οὐδὲν
ὑγιὲς τὸν Κρισπῖνον ἥκειν διανοούμενον, ἀλλὰ τὴν
σύγκλητον ἐπιχειρεῖν πράγμασι νεωτέροις καὶ τὰ
ὅπλα κατὰ Καίσαρος, οὐ Καίσαρι παρακομίζεσθαι.
τοῦ δὲ λόγου πολλῶν ἁπτομένου καὶ παροξύνοντος 4
οἳ μὲν ἐπελαμβάνοντο τῶν ἁμαξῶν, οἳ δὲ τοὺς ἐν-
ισταμένους ἑκατοντάρχας δύο καὶ τὸν Κρισπῖνον αὐ-
τὸν ἀπέκτειναν, πάντες δὲ διασκευασάμενοι καὶ πα-
ρακαλέσαντες ἀλλήλους Καίσαρι βοηθεῖν ἤλαυνον εἰς
τὴν Ῥώμην. καὶ πυθόμενοι παρ' αὐτῷ δειπνεῖν ὀγ-
δοήκοντα συγκλητικοὺς ἐφέροντο πρὸς τὰ βασίλεια,
νῦν καιρὸν εἶναι λέγοντες ἐν ταὐτῷ πάντας ἀνελεῖν
τοὺς Καίσαρος πολεμίους. ἡ μὲν οὖν πόλις ὡς αὐτίκα 5

διαπαγησομένη θόρυβον εἶχε πολύν, ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις ἦσαν διαδρομαί, καὶ τὸν Ὄθωνα δεινὴ κατελάμβανεν ἀπορία· φοβούμενος γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς ἦν φοβερὸς ἐκείνοις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνηρτημένους ἑώρα ταῖς ὄψεσιν ἀναύδους καὶ περιδεεῖς, ἐνίους καὶ μετὰ γυναικῶν ἥκοντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ἅμα δὲ τοὺς ἐπάρχους ἀπέστελλε τοῖς στρατιώταις διαλέγεσθαι καὶ πραΰνειν κελεύσας, ἅμα δὲ τοὺς κεκλημένους ἄνδρας ἀναστήσας καθ' ἑτέρας θύρας ἀφῆκε· καὶ μικρὸν ἔφθησαν ὑπεκφυγόντες διὰ τῶν μισθοφόρων ὠθουμένων εἰς τὸν ἀνδρῶνα καὶ πυνθανομένων τί γεγόνασιν οἱ Καίσαρος πολέμιοι. τότε μὲν οὖν ὀρθὸς ἀπὸ τῆς κλίνης πολλὰ παρηγορήσας καὶ δεηθεὶς καὶ μηδὲ δακρύων φεισάμενος μόλις ἀπέπεμψεν αὐτούς· τῇ δ' ὑστεραίᾳ δωρησάμενος ἅπαντας κατ' ἄνδρα χιλίαις καὶ διακοσίαις καὶ πεντήκοντα δραχμαῖς εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν ὡς πρὸς αὐτὸν εὔνουν καὶ πρόθυμον, ὀλίγους δέ τινας οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ φήσας ὑποικουρεῖν, διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα καὶ τὴν ἐκείνων εὐστάθειαν, ἠξίου συναγανακτεῖν καὶ συγκολάζειν. ἐπαινούντων δὲ πάντων καὶ κελευόντων δύο μόνους παραλαβών, οἷς οὐδεὶς ἔμελλεν ἄχθεσθαι κολασθεῖσιν, ἀπηλλάγη.

4 Ταῦτα οἱ μὲν ἀγαπῶντες ἤδη καὶ πιστεύοντες ἐθαύμαζον τὴν μεταβολήν, οἱ δ' ἀναγκαῖα πολιτεύματα πρὸς τὸν καιρὸν ἡγοῦντο δημαγωγοῦντος αὐτοῦ διὰ τὸν πόλεμον. ἤδη γὰρ ἠγγέλλετο βεβαίως Οὐιτέλλιος ἀξίωμα καὶ δύναμιν αὐτοκράτορος ἀνειληφώς, καὶ πτεροφόροι συνεχῶς ἐφοίτων ἀεί τι προσχωρεῖν ἐκείνῳ φράζοντες, ... ἕτεροι τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Δαλματικὰ καὶ τὰ περὶ Μυσίαν στρατεύματα·

ἡλοῦντες ἡρῆσθαι μετὰ τῶν ἡγεμόνων Ὄθωνα. ταχὺ 2
δ' ἀφίκετο καὶ παρὰ Μουκιανοῦ γράμματα καὶ παρὰ
Θεσπεσιανοῦ φίλια, τοῦ μὲν ἐν Συρίᾳ τοῦ δ' ἐν Ἰου-
δαίᾳ μεγάλας δυνάμεις ἐχόντων. ὑφ' ὧν ἐπαιρόμενος
ἔγραψεν Ὀυιτελλίῳ παραινῶν στρατιωτικὰ φρονεῖν,
ὡς χρήματα πολλὰ δώσοντος αὐτοῦ καὶ πόλιν, ἐν ᾗ
διώσεται ῥᾷστον καὶ ἥδιστον βίον μεθ' ἡσυχίας. ἀντ- 3
έγραψε δὲ κἀκεῖνος αὐτῷ κατειρωνευόμενος ἡσυχῇ
πρῶτον. ἐκ δὲ τούτου διαβαλλόμενοι πολλὰ βλάσ-
φημα καὶ ἀσελγῆ χλευάζοντες ἀλλήλοις ἔγραφον, οὐ
μενδῶς μὲν ἀνοήτως δὲ καὶ γελοίως θατέρου τὸν
ἕτερον ἃ προσῆν ἀμφοτέροις ὀνείδη λοιδοροῦντος· ἀσωτίας γὰρ καὶ μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέ-
μων καὶ τῶν πρόσθεν ἐπὶ πενίᾳ χρεῶν πλήθους
ἔργον ἦν εἰπεῖν ὁποτέρῳ μεῖον αὐτῶν μέτεστι. σημ- 4
είων δὲ καὶ φαντασμάτων πολλῶν λεγομένων, τὰ
μὲν ἄλλα φήμης ἀδεσπότους καὶ ἀμφιβόλους εἶχεν, ἐν
δὲ Καπιτωλίῳ Νίκης ἐφεστώσης ἅρματι τὰς ἡνίας
πάντες εἶδον ἀφειμένας ἐκ τῶν χειρῶν ὥσπερ κρα-
τεῖν μὴ δυναμένης, καὶ τὸν ἐν μεσοποταμίᾳ νήσῳ
Γαΐου Καίσαρος ἀνδριάντα μήτε σεισμοῦ γεγονότος
μήτε πνεύματος ἀφ' ἑσπέρας μεταστραφέντα πρὸς
τὰς ἀνατολάς· ὃ φασι συμβῆναι περὶ τὰς ἡμέρας ἐκεί- 5
νας ἐν αἷς οἱ περὶ Θεσπεσιανὸν ἐμφανῶς ἤδη τῶν
πραγμάτων ἀντελαμβάνοντο. καὶ τὸ περὶ τὸν Θύμ-
βριν δὲ σύμπτωμα σημεῖον ἐποιοῦντο οἱ πολλοὶ
μοχθηρόν· ἦν μὲν γὰρ ὥρα περὶ ἣν μάλιστα οἱ ποτα-
μοὶ πλήθουσιν, ἀλλ' οὕπω τοσοῦτος ῥοῦς πρότερον
οὐδ' ἀπώλεσε τοσαῦτα καὶ διέφθειρεν ὑπερχυθεὶς
καὶ κατακλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως, πλεῖστον δ'
ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ πράσει διαπωλοῦσι σῖτον, ὡς δεινὴν
ἀπορίαν ἡμερῶν συχνῶν κατασχεῖν.

Ἐπεὶ δὲ τὰς Ἄλπεις κατέχοντες ἤδη προσηγγέλλοντο Καικίνας καὶ Βάλης Ὀιτελλίῳ στρατηγοῦντες, ἐν Ῥώμῃ Δολοβέλλας εὐπατρίδης ἀνὴρ ὑποψίαν παρεῖχε τοῖς μισθοφόροις νεώτερα φρονεῖν. ἐκεῖνον μὲν οὖν, εἴτ' αὐτὸν εἴτ' ἄλλον δεδοικώς, εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρέπεμψε παραθαρρύνας, καταλέγων δὲ τῶν ἐν τέλει συνεκδήμους ἔταξεν ἐν τούτοις καὶ Λεύκιον τὸν Ὀιτελλίου ἀδελφόν, οὔτε προσθεὶς οὐδὲν οὔτ' ἀφελὼν ἧς εἶχε τιμῆς. ἰσχυρῶς δὲ καὶ τῆς μητρὸς ἐπεμελήθη τοῦ Ὀιτελλίου καὶ τῆς γυναικός, ὅπως μηδὲν φοβήσονται περὶ αὐτῶν. τῆς δὲ Ῥώμης φύλακα Φλάβιον Σαβῖνον ἀδελφὸν Οὐεσπεσιανοῦ κατέστησεν, εἴτι καὶ τοῦτο πράξας ἐπὶ τιμῇ Νέρωνος (παρ' ἐκείνου γὰρ εἰλήφει τὴν ἀρχὴν ὁ Σαβῖνος, ἀφείλετο δὲ Γάλβας αὐτόν), εἴτε μᾶλλον εὔνοιαν ἐνεδείκνυτο Οὐεσπεσιανῷ καὶ πίστιν αὔξων Σαβῖνον. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Βριξίλλῳ πόλει τῆς Ἰταλίας περὶ τὸν Ἠριδανὸν ἀπελείφθη, στρατηγοὺς δὲ τῶν δυνάμεων ἐξέπεμψε Μάριόν τε Κέλσον καὶ Σουητώνιον Παυλῖνον ἔτι τε Γάλλον καὶ Σπουρίναν, ἄνδρας ἐνδόξους, χρήσασθαι δὲ μὴ δυνηθέντας ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὡς προῃροῦντο τοῖς ἑαυτῶν λογισμοῖς δι' ἀταξίαν καὶ θρασύτητα τῶν στρατιωτῶν· οὐ γὰρ ἠξίουν ἑτέρων ἀκούειν, ὡς παρ' αὐτῶν τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ἄρχειν ἔχοντος. ἦν μὲν οὖν οὐδὲ τὰ τῶν πολεμίων ὑγιαίνοντα παντάπασιν οὐδὲ χειροήθη τοῖς ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἔμπληκτα καὶ σοβαρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐκείνοις ἐμπειρία γε παρῆν τοῦ μάχεσθαι καὶ τὸ κάμνειν ἐθάδες ὄντες οὐκ ἔφευγον, οὗτοι δὲ μαλακοὶ μὲν ἦσαν ὑπὸ σχολῆς καὶ διαίτης ἀπολέμου, πλεῖστον χρόνον ἐν θεάτροις καὶ πανηγύρεσι καὶ παρὰ σκηνὴν βεβιωκότες, ὕβρει δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμπέχειν ἐβούλοντο,

προσποιήσασθαι τὰς λειτουργίας ὡς κρείττονες ἀπαξιοῦντες, οὐχ ὡς ἀδύνατοι φέρειν. ὁ δὲ Σπουρίνας προσβιαζόμενος αὐτοὺς ἐκινδύνευσε μικρὸν ἐλθόντας ἀνελεῖν αὐτόν. ὕβρεως δὲ καὶ βλασφημίας οὐδε- 5
μιᾶς ἐφείσαντο, προδότην καὶ λυμεῶνα τῶν Καίσαρος καιρῶν καὶ πραγμάτων λέγοντες. ἔνιοι δὲ καὶ μεθυσθέντες ἤδη νυκτὸς ἦλθον ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐφόδιον αἰτοῦντες· εἶναι γὰρ αὐτοῖς πρὸς Καίσαρα βαδιστέον, ὅπως ἐκείνου κατηγορήσωσιν.

Ὧνησε δὲ τὰ πράγματα καὶ Σπουρίναν ἐν τῷ παρ- 6
αυτίκα λοιδορίᾳ περὶ Πλακεντίαν γενομένῃ τῶν στρατιωτῶν. οἱ γὰρ Ὀθιτελλίου τοῖς τείχεσι προσβάλλοντες ἐχλεύαζον τοὺς Ὄθωνος ἑστῶτας παρὰ τὰς ἐπάλξεις, σκηνικοὺς καὶ πυρριχιστὰς καὶ Πυθίων καὶ Ὀλυμπίων θεωρούς, πολέμου δὲ καὶ στρατείας ἀπείρους καὶ ἀθεάτους ἀποκαλοῦντες, καὶ μέγα φρονοῦντας ἐπὶ τῷ γέροντος ἀνόπλου κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, τὸν Γάλβαν λέγοντες, εἰς δ' ἀγῶνα καὶ μάχην ἀνδρῶν οὐκ ἂν ἐκφανῶς καταβάντας. οὕτω γὰρ ἐταράχθη- 2
σαν ὑπὸ τούτων τῶν ὀνειδῶν καὶ διεκάησαν ὥστε προσπεσεῖν τῷ Σπουρίνᾳ δεόμενοι χρῆσθαι καὶ προστάττειν αὐτοῖς οὐδένα κίνδυνον οὐδὲ πόνον ἀπολεγομένοις. ἰσχυρᾶς δὲ συστάσης τειχομαχίας καὶ μηχανημάτων πολλῶν προσαχθέντων ἐκράτησαν οἱ τοῦ Σπουρίνα, καὶ φόνῳ πολλῷ τοὺς ἐναντίους ἀποκορυσάμενοι διετήρησαν ἔνδοξον πόλιν καὶ τῶν Ἰταλῶν οὐδεμιᾶς ἧττον ἀνθοῦσαν. ἦσαν δὲ καὶ τἆλλα 3
τῶν Ὀθιτελλίου στρατηγῶν οἱ Ὄθωνος ἐντυχεῖν ἀλυπότεροι καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις, ἐκείνων δὲ Καικίνας μὲν οὔτε φωνὴν οὔτε σχῆμα δημοτικός, ἀλλ' ἐπαχθὴς καὶ ἀλλόκοτος, σώματος μεγάλου, γαλατικῶς ἀναξυρίσι καὶ χειρῖσιν ἐνεσκευασμένος, σημείοις καὶ ἄρχουσι

4 Ῥωμαϊκοῖς διαλεγόμενος. καὶ τὴν γυναῖκα παρὲπεμπον αὐτῷ λογάδην ἱππεῖς ὀχουμένην ἵππῳ, κεκοσμημένην ἐπιφανῶς. Φάβιον δὲ Ὀάλεντα τὸν ἕτερον στρατηγὸν οὔτε ἁρπαγαὶ πολεμίων οὔτε κλοπαὶ καὶ δωροδοκίαι παρὰ συμμάχων ἐνεπίμπλασαν χρηματιζόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐδόκει διὰ τοῦτο βραδέως ὁδεύων
5 ὑστερῆσαι τῆς προτέρας μάχης. οἳ δὲ τὸν Καικίναν αἰτιῶνται, σπεύδοντα τὴν νίκην ἑαυτοῦ γενέσθαι πρὶν ἐκεῖνον ἐλθεῖν, ἄλλοις τε μικροτέροις περιπεσεῖν ἁμαρτήμασι καὶ μάχην οὐ κατὰ καιρὸν οὐδὲ γενναίως συνάψαι, μικροῦ πάντα τὰ πράγματα διαφθείρασαν αὐτοῖς.

7 Ἐπεὶ γὰρ ἀποκρουσθεὶς τῆς Πλακεντίας ὁ Καικίνας ἐπὶ Κρεμώνην ὥρμησεν, ἑτέραν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πρῶτος μὲν Ἄννιος Γάλλος πρὸς Πλακεντίαν Σπουρίνᾳ βοηθῶν, ὡς ἤκουσε καθ' ὁδὸν τοὺς Πλακεντίνους περιγεγονέναι, κινδυνεύειν δὲ τοὺς ἐν Κρεμώνῃ, μετήγαγεν ἐκεῖ τὸ στράτευμα καὶ κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμίων· ἔπειτα
2 καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἐβοήθει τῷ στρατηγῷ. τοῦ δὲ Καικίνα λοχίσαντος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλώδη πολλοὺς ὁπλίτας, ἱππεῖς δὲ προεξελάσαι κελεύσαντος, κἂν συνάψωσιν οἱ πολέμιοι κατὰ μικρὸν ἀναχωρεῖν καὶ ἀναφεύγειν, ἄχρι ἂν ὑπάγοντες οὕτως ἐμβάλωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐνέδραν, ἐξήγγειλαν αὐτόμολοι τῷ Κέλσῳ. καὶ οὗτος μὲν ἱππεῦσιν ἀγαθοῖς ἀντεξελάσας, πεφυλαγμένως δὲ χρώμενος τῇ διώξει καὶ τὴν ἐνέδραν περισχὼν καὶ συνταράξας, ἐκάλει τοὺς ὁπλί-
3 τας ἐκ τοῦ στρατοπέδου. καὶ δοκοῦσιν ἂν ἐπελθόντες ἐν καιρῷ μηδένα λιπεῖν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ πᾶν τὸ μετὰ Καικίνα στράτευμα συντρῖψαι καὶ ἀνελεῖν ἐπισπόμενοι τοῖς ἱππεῦσι· νυνὶ δ' ὁ Παυλῖνος ὑφὲ

καὶ σχολῇ προαβοηθήσας αἰτίαν ἔσχεν ἐνδεέστερον τῆς δόξης στρατηγῆσαι δι' εὐλάβειαν. οἱ δὲ πολλοὶ 4
τῶν στρατιωτῶν καὶ προδοσίαν ἐνεκάλουν αὐτῷ, καὶ παρώξυνον τὸν Ὄθωνα μεγαληγοροῦντες ὡς νενικηκότων αὐτῶν, τῆς δὲ νίκης οὐκ ἐπὶ πᾶν προελθούσης κακίᾳ τῶν στρατηγῶν. ὁ δ' Ὄθων οὐχ οὕτως ἐπίστευεν αὐτοῖς ὡς ἐβούλετο μὴ δοκεῖν ἀπιστεῖν. ἔπεμψεν οὖν Τιτιανὸν ἐπὶ τὰ στρατεύματα τὸν ἀδελφὸν καὶ Πρόκλον τὸν ἔπαρχον, ὃς εἶχεν ἔργῳ τὴν πᾶσαν ἀρχήν, πρόσχημα δ' ἦν ὁ Τιτιανός. αἱ δὲ περὶ τὸν 5
Κέλσον καὶ Παυλῖνον ἄλλως ἐφείλκοντο συμβούλων ὄνομα καὶ φίλων, ἐξουσίαν καὶ δύναμιν ἐν τοῖς πράγμασι μηδεμίαν ἔχοντες. ἦν δὲ θορυβώδη καὶ τὰ παρὰ τοῖς πολεμίοις, μάλιστα δὲ τοῖς ὑπὸ τῷ Ὀάλεντι· καὶ τῆς περὶ τὴν ἐνέδραν μάχης ἀπαγγελθείσης ἐχαλέπαινον ὅτι μὴ παρεγένοντο μηδ' ἤμυναν ἀνδρῶν τοσούτων ἀποθανόντων. μόλις δὲ πείσασι καὶ παραιτησαμένοις ὥρμημένους αὐτοὺς βάλλειν ἀνέζευξε καὶ συνῆψε τοῖς περὶ Καικίναν.

Ὁ δ' Ὄθων παραγενόμενος εἰς Βητριακὸν εἰς τὸ 8
στρατόπεδον (ἔστι δὲ πολίχνη πλησίον Κρεμώνης τὸ Βητριακόν) ἐβουλεύετο περὶ τῆς μάχης. καὶ Πρόκλῳ μὲν ἐδόκει καὶ Τιτιανῷ τῶν στρατευμάτων ὄντων πραθύμων καὶ προσφάτου τῆς νίκης διαγωνίσασθαι, καὶ μὴ καθῆσθαι τὴν ἀκμὴν ἀμβλύνοντα τῆς δυνάμεως καὶ περιμένοντα Ὀιτέλλιον αὐτὸν ἐκ Γαλατίας ἐπελθεῖν· Παυλῖνος δὲ τοῖς μὲν πολεμίοις ἔφη πάντα 2
μεθ' ὧν μαχοῦνται παρεῖναι καὶ μηδὲν ἐνδεῖν, Ὄθωνι δὲ τῆς ἤδη παρούσης οὐκ ἐλάττονα προσδόκιμον εἶναι δύναμιν ἐκ Μυσίας καὶ Παννακίας, ἂν τὸν αὐτοῦ περιμένῃ καιρόν, ἀλλὰ μὴ στρατηγῇ πρὸς τὸν τῶν πολεμίων. οὐ γὰρ ἀμβλυτέροις γε χρήσεσθαι τότε 3

τοῖς νῦν θαρροῦσιν ἀπ' ἐλαττόνων, ἂν πλείονας τοὺς ἀγωνιζομένους προσλάβωσιν, ἀλλ' ἐκ περιουσίας ἀγωνιεῖσθαι· καὶ χωρὶς δὲ τούτου τὴν διατριβὴν εἶναι πρὸς αὐτῶν ἐν ἀφθόνοις πᾶσιν ὄντων, ἐκείνοις δὲ τὸν χρόνον ἀπορίαν παρέξειν τῶν ἀναγκαίων ἐν πο-
4 λεμίᾳ καθεζομένοις. ταῦτα λέγοντι Παυλίνῳ Μάριος Κέλσος ἐγένετο σύμψηφος. Ἄννιος δὲ Γάλλος οὐ παρῆν μέν, ἀλλ' ἐθεραπεύετο πεπτωκὼς ἀφ' ἵππου, γράψαντος δ' Ὄθωνος αὐτῷ συνεβούλευσε μὴ σπεύδειν, ἀλλὰ τὴν ἐκ Μυσίας περιμένειν δύναμιν ἤδη καθ' ὁδὸν οὖσαν. οὐ μὴν ἐπείθετο τούτοις, ἀλλ' ἐκράτησαν οἱ πρὸς τὴν μάχην παρορμῶντες.

9 Αἰτίαι δὲ πλείονες ἄλλαι ὑπ' ἄλλων λέγονται· προδήλως δὲ οἱ στρατηγικοὶ προσαγορευόμενοι καὶ τάξιν ἔχοντες δορυφόρων, τότε μᾶλλον ἀληθινῆς γευόμενοι στρατείας καὶ τὰς ἐν Ῥώμῃ διατριβὰς καὶ διαίτας ἀπολέμους καὶ πανηγυρικὰς ποθοῦντες, οὐκ ἦσαν καθεκτοὶ σπεύδοντες ἐπὶ τὴν μάχην, ὡς εὐθὺς ἐξ ἐπι-
2 δρομῆς ἀναρπασόμενοι τοὺς ἐναντίους. δοκεῖ δὲ μηδ' αὐτὸς Ὄθων ἐξαναφέρειν ἔτι πρὸς τὴν ἀδηλότητα μηδ' ὑπομένειν ἀληθείᾳ καὶ μαλακότητι τοὺς περὶ τῶν δεινῶν λογισμούς, ἐκπονούμενος δὲ ταῖς φροντίσι σπεύδειν ἐγκαλυψάμενος, ὥσπερ ἀπὸ κρημνοῦ, με-
3 θεῖναι τὰ πράγματα πρὸς τὸ συντυχόν. καὶ τοῦτο μὲν διηγεῖτο Σεκοῦνδος ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος τοῦ Ὄθωνος· ἕτερον δ' ἦν ἀκούειν ὅτι τοῖς στρατεύμασιν ἀμφοτέροις παρίσταντο ὁρμαὶ πολλαὶ ὡς εἰς ταὐτὸ συνελθεῖν, καὶ μάλιστα μὲν αὐτοὺς ὁμοφρονήσαντας ἐκ τῶν παρόντων ἡγεμονικῶν ἑλέσθαι τὸν ἄριστον, εἰ δὲ μή, τὴν σύγκλητον ὁμοῦ καθίσαντας ἐφεῖναι τὴν αἵρεσιν ἐκείνῃ τοῦ αὐτοκρά-
4 τορος. καὶ οὐκ ἀπεικός ἐστι μηδετέρου τότε τῶν

προσαγορευομένων αὐτοκρατόρων εὐδοκιμοῦντος ἐπιπίπτειν τοιούτους διαλογισμοὺς (τοῖς) γνησίοις καὶ διαπόνοις καὶ σωφρονοῦσι τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἔχθιστον εἴη καὶ δεινόν, ἃ πάλαι διὰ Σύλλαν καὶ Μάριον, εἶτα Καίσαρα καὶ Πομπήιον ᾠκτείροντο δρῶντες ἀλλήλους καὶ πάσχοντες οἱ πολῖται, ταῦτα νῦν ὑπομένειν ἢ Βιτελλίῳ λαιμαργίας καὶ οἰνοφλυγίας ἢ τρυφῆς καὶ ἀκολασίας Ὄθωνι τὴν ἡγεμονίαν χορήγημα προθεμένους. ταῦτ' οὖν ὑπονοοῦσι τούς τε περὶ τὸν Κέλσον αἰσθανομένους ἐμβαλεῖν διατριβήν, ἐλπίζοντας ἄνευ μάχης καὶ πόνων κριθήσεσθαι τὰ πράγματα, καὶ τοὺς περὶ τὸν Ὄθωνα φοβουμένους ἐπιταχῦναι τὴν μάχην.

Αὐτὸς δὲ πάλιν εἰς Βρίξιλλον ἀνεχώρησε, καὶ τοῦτο προσεξαμαρτών, οὐχ ὅτι μόνον τὴν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ παρόντος αἰδῶ καὶ φιλοτιμίαν ἀφεῖλε τῶν ἀγωνιζομένων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐρρωμενεστάτους καὶ προθυμοτάτους δι' αὐτὸν ἱππεῖς καὶ πεζοὺς ἀπαγαγὼν φυλακὴν τοῦ σώματος ὥσπερεί τι σῶμα τῆς δυνάμεως ἀπέκοψεν. συνέβη δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ περὶ τὸν Ἠριδανὸν ἀγῶνα γενέσθαι, τοῦ μὲν Καικίνα ζευγνύντος τὴν διάβασιν, τῶν δ' Ὄθωνος εἰργόντων καὶ προσμαχομένων. ὡς δ' οὐδὲν ἐπέραινον, ἐνθεμένων εἰς τὰ πλοῖα δᾷδα θείου καὶ πίττης ἀνάπλεων διὰ τοῦ πόρου πνεῦμα προσπεσὸν ἄφνω τὴν παρεσκευασμένην ὕλην ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξερρίπιζε. καπνοῦ δὲ πρῶτον, εἶτα λαμπρᾶς φλογὸς ἐκπεσούσης, ταραττόμενοι καὶ ἀποπηδῶντες εἰς τὸν ποταμὸν τάς τε ναῦς ἀνέτρεπον καὶ τὰ σώματα τοῖς πολεμίοις μετὰ γέλωτος παρεῖχον. οἱ δὲ Γερμανοὶ τοῖς Ὄθωνος μονομάχοις περὶ νησῖδα τοῦ ποταμοῦ προσμίξαντες ἐκράτησαν, καὶ διέφθειραν αὐτῶν οὐκ ὀλίγους.

11 Γενομένων δὲ τούτων καὶ τῶν ἐν Βητριακῷ στρατιωτῶν τοῦ Ὄθωνος ἐκφερομένων μετ' ὀργῆς ἐπὶ τὴν μάχην προήγαγεν αὐτοὺς ὁ Πρόκλος ἐκ τοῦ Βητριακοῦ, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων οὕτως ἀπείρως καὶ καταγελάστως ὥστε, τῆς μὲν ὥρας ἐαρινῆς οὔσης, τῶν δὲ κύκλῳ πεδίων πολλὰ νάματα καὶ ποταμοὺς ἀεννάους ἐχόντων, ὕδατος σπά-
2 νει πιέζεσθαι, τῇ δ' ὑστεραίᾳ βουλόμενον προάγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ὁδὸν οὐκ ἐλάττονα σταδίων ἑκατὸν οἱ περὶ τὸν Παυλῖνον οὐκ εἴων, ἀλλ' ᾤοντο δεῖν περιμένειν καὶ μὴ προπονεῖν ἑαυτούς, μηδ' εὐθὺς ἐκ πορείας μάχην τίθεσθαι πρὸς ἄνδρας ὡπλισμένους καὶ παρατεταγμένους καθ' ἡσυχίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ προῆσαν αὐτοὶ τοσαύτην ὁδὸν ἀναμεμιγμένων ὑπο-
3 ζυγίων καὶ ἀκολούθων. οὔσης δὲ περὶ τούτων ἀντιλογίας ἐν τοῖς στρατηγοῖς, ἦλθε παρ' Ὄθωνος ἱππεὺς τῶν καλουμένων Νομάδων γράμματα κομίζων κελεύοντα μὴ μένειν μηδὲ διατρίβειν, ἀλλ' ἄγειν εὐθὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἄραντες ἐχώρουν, ὁ δὲ Καικίνας πυθόμενος τὴν ἔφοδον αὐτῶν ἐθορυβήθη, καὶ κατὰ σπουδὴν ἀπολιπὼν τὰ ἔργα καὶ τὸν ποταμὸν ἦκεν εἰς τὸ στρατόπεδον.
4 ὡπλισμένων δ' ἤδη τῶν πολλῶν, καὶ τὸ σύνθημα παραλαμβανόντων παρὰ τοῦ Ἀάλεντος, ἐν ὅσῳ τὴν τάξιν διελάγχανε τὰ τάγματα, τοὺς ἀρίστους τῶν ἱπ-
12 πέων προεξέπεμψαν. ἐμπίπτει δὲ τοῖς προτεταγμένοις τῶν Ὄθωνος ἐκ δή τινος αἰτίας δόξα καὶ λόγος ὡς μεταβαλουμένων τῶν Βιτελλίου στρατηγῶν πρὸς αὐτούς. ὡς οὖν ἐγγὺς ἦσαν, ἠσπάσαντο φιλίως συστρατιώτας προσαγορεύσαντες. ἐκείνων δὲ τὴν προσαγόρευσιν οὐκ εὐμενῶς ἀλλὰ μετὰ θυμοῦ καὶ φωνῆς πολεμικῆς ἀμειψαμένων, τοῖς μὲν ἀσπασαμένοις ἀν-

μία τοῖς δὲ λοιποῖς ὑπόνοια κατὰ τῶν ἀσπασαμένων
ὡς προδιδόντων παρέστη. καὶ τοῦτο πρῶτον αὐτοὺς 2
ἐτάραξεν ἤδη τῶν πολεμίων ἐν χερσὶν ὄντων. εἶτα
τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν κόσμῳ γινόμενον, ἀλλὰ πολλὴν
μὲν ἀταξίαν τὰ σκευοφόρα τοῖς μαχομένοις ἐμπλαζό-
μενα παρεῖχε, πολλοὺς δὲ τὰ χωρία διασπασμοὺς
ἐποίει τάφρων ὄντα μεστὰ καὶ ὀρυγμάτων, ἃ φοβού-
μενοι καὶ περιόντες ἠναγκάζοντο φύρδην καὶ κατὰ
μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐναντίοις. μόναι δὲ 3
δύο λεγεῶνες (οὕτω γὰρ τὰ τάγματα Ῥωμαῖοι καλοῦ-
σιν), ἐπίκλησιν ἡ μὲν Θιτελλίου Ἅρπαξ ἡ δ' Ὄθωνος
Βοηθός, εἰς πεδίον ἐξελίξασαι ψιλὸν καὶ ἀναπεπτα-
μένον νόμιμόν τινα μάχην συμπεσοῦσαι φαλαγγηδὸν
ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. οἱ μὲν οὖν Ὄθωνος ἄνδρες
ἦσαν εὖρωστοι καὶ ἀγαθοί, πολέμου δὲ καὶ μάχης
τότε πρῶτον πεῖραν λαμβάνοντες, οἱ δὲ Θιτελλίου
πολλῶν ἀγώνων ἐθάδες, ἤδη δὲ γηραιοὶ καὶ πα-
ρακμάζοντες. ὁρμήσαντες οὖν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Ὄθωνος 4
ἐώσαντο καὶ τὸν ἀετὸν ἀφείλοντο, πάντας ὁμοῦ τι
τοὺς προμάχους ἀποκτείναντες· οἱ δ' ὑπ' αἰσχύνης
καὶ ὀργῆς ἐμπεσόντες αὐτοῖς τόν τε πρεσβευτὴν τοῦ
τάγματος Ὀρφίδιον ἔκτειναν καὶ πολλὰ τῶν σημείων
ἥρπασαν. τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμπειρίαν τε καὶ θάρ-
σος ἔχειν πρὸς τὰς συμπλοκὰς δοκοῦσιν ἐπήγαγεν
Ἄδρος Ἀλφῆνος τοὺς καλουμένους Βατάβους. εἰσὶ δὲ 5
Γερμανῶν ἱππῆς ἄριστοι, νῆσον οἰκοῦντες ὑπὸ τοῦ
Ῥήνου περιῤῥεομένην. τούτους ὀλίγοι μὲν τῶν μονο-
μάχων ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλεῖστοι φεύγοντες ἐπὶ τὸν
ποταμὸν ἐμπίπτουσιν εἰς σπείρας τῶν πολεμίων αὐ-
τόθι τεταγμένας, ὑφ' ὧν ἀμυνόμενοι πάντες ὁμαλῶς
διεφθάρησαν. αἴσχιστα δ' ἠγανίσαντο πάντων οἱ 6
στρατηγικοί, μηδ' ὅσον ἐν χερσὶ γενέσθαι τοὺς έναν-

τίους ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀηττήτους ἔτι φόβου καὶ ταραχῆς ἀνεπίμπλασαν φεύγοντες δ' αὐτῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοί γε τῶν Ὄθωνος νενικηκότες τοὺς καθ' αὑτοὺς ἐβιάσαντο, καὶ διεξέπεσον διὰ τῶν πολεμίων κρατούντων εἰς τὸ στρατόπεδον.

13 Τῶν δὲ στρατηγῶν οὔτε Πρόκλος οὔτε Παυλῖνος συνεισελθεῖν ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἐξέκλιναν φοβούμενοι τοὺς στρατιώτας ἤδη τὴν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τρέποντας. Ἄννιος δὲ Γάλλος ἀνελάμβανεν ἐν τῇ πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τοὺς ἐκ τῆς μάχης συλλεγομένους ὡς ἀγχωμάλου γενομένης καὶ πολλοῖς κεκρα-
2 τηκότας μέρεσι τῶν πολεμίων. Μάριος δὲ Κέλσος τοὺς ἐν τέλει συναγαγὼν ἐκέλευσε σκοπεῖν τὸ κοινόν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ τηλικαύτῃ καὶ φόνῳ τοσούτῳ πολιτῶν μηδ' Ὄθωνος, εἴπερ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐθελήσοντος ἔτι πειρᾶσθαι τῆς τύχης, ὅπου καὶ Κάτων καὶ Σκιπίων Καίσαρι κρατοῦντι μετὰ Φάρσαλον εἶξαι μὴ θελήσαντες αἰτίαν ἔχουσιν ὡς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐν Λιβύῃ παραναλώσαντες οὐκ ἀναγκαίως, καίπερ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἐλευθερίας.
3 τὰ γὰρ ἄλλα κοινὴν ἡ τύχη παρέχουσα πᾶσιν ἑαυτὴν ἐν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν ἀγαθῶν, τὸ κἂν πταίσωσιν εὐλογιστεῖν πρὸς τὰ συντυγχάνοντα. ταῦτα λέγων ἔπειθε τοὺς ἡγεμονικούς. ἐπεὶ δὲ πειρώμενοι τοὺς στρατιώτας ἑώρων εἰρήνης δεομένους καὶ Τιτιανὸς ἐκέλευε πρεσβεύειν ὑπὲρ ὁμονοίας, ἔδοξε Κέλσῳ καὶ Γάλλῳ βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι τοῖς περὶ τὸν Καικίναν καὶ Ἀλιενταν. βαδίζουσι δ' αὐτοῖς ἀπήντησαν
4 ἑκατοντάρχαι τὴν μὲν δύναμιν ἤδη κεκινημένην λέγοντες ἐρχομένην ἐπὶ τὸ Βητριακόν, αὐτοὶ δ' ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀποστάλθαι περὶ ὁμονοίας. ἐπαινέσαντες οὖν οἱ περὶ τὸν Κέλσον ἐκέλευσαν αὐτοὺς ἀναστρέ-

ψαντας πάλιν ἀπαντᾶν μετ' αὐτῶν τοῖς περὶ τὸν Καικίναν. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκινδύνευσεν ὁ Κέλσος. ἔτυχον γὰρ οἱ περὶ τὴν ἐνέδραν ἠττημένοι πρότερον ἱππεῖς προεξελαύνοντες. ὡς οὖν προσιόντα τὸν Κέλσον κατεῖδον, εὐθὺς βοήσαντες ὥρμησαν ἐπ' αὐτόν. οἱ δ' ἑκατοντάρχαι προέστησαν ἀνείργοντες· καὶ τῶν ἄλλων λοχαγῶν φείδεσθαι βοώντων οἱ περὶ τὸν Καικίναν πυθόμενοι καὶ προσελάσαντες τὴν ἀκοσμίαν ταχὺ τῶν ἱππέων ἔπαυσαν, τὸν δὲ Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλοφρόνως ἐβάδιζον μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Βητριακόν. ἐν δὲ τούτῳ μετάνοια Τιτιανὸν ἔσχεν ἐκπέμψαντα τοὺς πρέσβεις, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς θρασυνομένους αὖθις ἀναβίβαζεν ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς ἄλλους παρεκάλει βοηθεῖν. τοῦ δὲ Καικίνα προσελάσαντος τῷ ἵππῳ καὶ τὴν δεξιὰν ὀρέγοντος οὐδεὶς ἀντέσχεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἠσπάζοντο τοὺς στρατιώτας, οἱ δὲ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐξῆσαν καὶ ἀνεμίγνυντο τοῖς προσήκουσιν. ἠδίκει δ' οὐδείς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναι καὶ δεξιώσεις ἦσαν, ὤμοσαν δὲ πάντες περὶ τοῦ Ὀθιτελλίου καὶ προσεχώρησαν.

Οὕτω μὲν οἱ πλεῖστοι τῶν παραγενομένων ἀπαγγέλλουσι γενέσθαι τὴν μάχην, οὐδ' αὐτοὶ σαφῶς ὁμολογοῦντες εἰδέναι τὰ καθ' ἕκαστα διὰ τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ἀνωμαλίαν. ἐμοὶ δ' ὕστερον ὁδεύοντι διὰ τοῦ πεδίου Μέστριος Φλῶρος, ἀνὴρ ὑπατικὸς τῶν τότε μὴ κατὰ γνώμην ἀλλ' ἀνάγκῃ μετὰ τοῦ Ὄθωνος γενομένων, νεῶν ὄντα παλαιὸν ἐπιδείξας διηγεῖτο μετὰ τὴν μάχην ἐπελθὼν ἰδεῖν νεκρῶν σωρὸν τηλικοῦτον ὥστε τοὺς ἐπιπολῆς ἅπτεσθαι τῶν ἀστῶν. καὶ τὴν αἰτίαν ἔφη ζητῶν οὔτ' αὐτὸς εὑρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου του πυθέσθαι· θνήσκειν μὲν γὰρ παρὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, ὅταν τροπὴ γένηται, πλείονας εἰκὸς

ἐστι τῷ μηδένα ζωγρεῖν (χρῆσθαι γὰρ αὐτῇ ἔστιν τοῖς ἁλισκομένοις), ἡ δ' ἐπὶ τοσοῦτο σωρεία καὶ συμφόρησις οὐκ ἔχει τὴν αἰτίαν εὐσυλλόγιστον.

15 Τῷ δ' Ὄθωνι πρῶτον μὲν ἀσαφὴς, ὥσπερ εἴωθε περὶ τῶν τηλικούτων, προσέπεσε λόγος· ἐπεὶ δὲ καὶ τετρωμένοι τινὲς ἦκον ἐκ τῆς μάχης ἀπαγγέλλοντες, τοὺς μὲν φίλους ἧττον ἄν τις ἐθαύμασεν οὐκ ἐῶντας ἀπαγορεύειν ἀλλὰ θαρρεῖν παρακελευομένους, τὸ δὲ τῶν στρατιωτῶν πάθος ἅπασαν ὑπερέβαλε πίστιν,
2 ὡς οὐδεὶς ἀπῆλθεν οὐδὲ μετάστη πρὸς τοὺς κρατοῦντας, οὐδ' ὤφθη τὸ καθ' αὑτὸν ζητῶν ἀπεγνωκαμένου τοῦ ἡγεμόνος, πάντες δ' ὁμαλῶς ἐπὶ θύρας ἦλθον, ἐκάλουν αὐτοκράτορα, προελθόντα ἐμίνυνθα προτρόπαιοι, μετὰ βαῆς καὶ ἱκεσίας χειρῶν ἥπτοντο, προσέπιπτον, ἐδάκρυον, ἐδέοντο μὴ σφᾶς ἐγκαταλιπεῖν, μὴ προδοῦναι ταῖς πολεμίοις, ἀλλὰ χρῆσθαι μέχρι ἂν ἐμπνέωσι καὶ ψυχαῖς καὶ σώμασιν ὑπὲρ αὐ-
3 τοῦ. ταῦτα ὁμοῦ πάντες ἱκέτευον. εἷς δὲ τῶν ἀφανεστέρων ἀνατείνας τὸ ξίφος καὶ εἰπών "ἕξει, Καῖσαρ, οὗτος ὑπὲρ σοῦ παρατεταγμένους ἅπαντας" ἀπέσφαξεν ἑαυτόν. ἀλλὰ ταύτων αὐδὲν ἐπέκλασε τὸν Ὄθωνα, φαιδρῷ δὲ καὶ καθεστῶτι προσώπῳ παντα-χόσε τὰς ὄψεις περιαγαγὼν "ταύτην" εἶπεν "ὦ συστρατιῶται τὴν ἡμέραν ἐκείνης, ἐν ᾗ με πρῶτον ἐποιήσατε αὐτοκράτορα, μακαριωτέραν ἡγοῦμαι, τοιού-
4 τους ἐρῶν ὑμᾶς καὶ τηλικούτων ἀξιούμενος. ἀλλὰ μὴ μείζονες ἀποστερεῖτε, τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοσούτων καὶ τοιούτων πολιτῶν. εἰ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἄξιος γέγονα, δεῖ με τῆς ἐμῆς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφειδεῖν. εἶδα τὴν νίκην τοῖς ἐναντίοις οὔτε βεβαίαν οὔτ' ἰσχυρὰν οὖσαν. ἀπαγγέλλουσι τὴν ἐκ Μυσίας ἡμῶν δύναμιν οὐ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν

ἀπέχειν, ἤδη καταβαίνουσαν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. Ἀσία 5
καὶ Εὐρώπη καὶ Αἴγυπτος καὶ τὰ πολεμοῦντα Ἰουδαίοις
στρατεύματα μεθ' ἡμῶν, ἥ τε σύγκλητος παρ' ἡμῖν
καὶ τέκνα τῶν ἐναντίων καὶ γυναῖκες. ἀλλ' οὐκ ἔστι
πρὸς Ἀννίβαν οὐδὲ Πύρρον οὐδὲ Κίμβρους ὁ πόλε-
μος ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ Ῥωμαίοις πολεμοῦντες
ἀμφότεροι τὴν πατρίδα καὶ νικῶντες ἀδικοῦμεν καὶ
νικώμενοι· καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κρατοῦντος ἐκείνη 6
κακόν ἐστι. πιστεύσατε πολλάκις ὅτι δύναμαι κάλ-
λιον ἀποθανεῖν ἢ ἄρχειν· οὐ γὰρ ὁρῶ τί τηλικοῦτον
Ῥωμαίοις ὄφελος ἔσομαι κρατήσας ἡλίκον ἐπιδοὺς
ἐμαυτὸν ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας καὶ τοῦ μὴ πάλιν
ἡμέραν τοιαύτην ἐπιδεῖν τὴν Ἰταλίαν."

Τοιαῦτα διαλεχθεὶς καὶ πρὸς τοὺς ἑνίστασθαι καὶ 16
παρακαλεῖν ἐπιχειροῦντας ἀπισχυρισάμενος τούς τε
φίλους ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι καὶ τῶν συγκλητι-
κῶν τοὺς παρόντας· τοῖς δὲ μὴ παροῦσιν ἐπέστελλε
καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις, ὅπως παρακομισθῶ-
σιν ἐντίμως καὶ μετ' ἀσφαλείας. προσαγόμενος δὲ 2
τὸν ἀδελφιδοῦν Κοκκήιον, ἔτι μειράκιον ὄντα, θαρ-
ρεῖν παρεκάλει καὶ μὴ δεδιέναι Βιτέλλιον, ⟨οὗ⟩ καὶ
μητέρα καὶ γενεὰν καὶ γυναῖκα αὐτός, ὥσπερ οἰκείων
κηδόμενος, διαφυλάξαι. διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ θέσθαι
παῖδα βουλόμενος αὐτόν, ἀλλ' ἀναβαλέσθαι τὴν εἰσ-
ποίησιν, ὅπως συνάρχοι κρατήσαντος αὐτοῦ, μὴ
προσαπόλοιτο πταίσαντος. "ἐκεῖνο δ'" εἶπεν "ὦ
παῖ, παρεγγυῶμαί σοι τελευταῖον, μήτ' ἐπιλαθέσθαι
παντάπασι μήτ' ἄγαν μνημονεύειν ὅτι Καίσαρα θεῖον
ἔσχες." γενόμενος δ' ἀπὸ τούτων μετὰ μικρὸν ἤκουσε 3
θορύβου καὶ βοῆς ἐπὶ θύραις· οἱ γὰρ στρατιῶται
τῶν συγκλητικῶν τοῖς ἀπιοῦσι διηπείλουν ἀποσφά-
ξειν, εἰ μὴ παραμενοῦσιν ἀλλ' οἰχήσονται τὸν αὐτο-

κράτορα καταλιπόντες. πάλιν οὖν προῆλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθείς, καὶ τοὺς στρατιώτας, οὐκέτι δεητικὸς οὐδὲ πρᾶος ἀλλὰ τραχὺς ὀφθεὶς καὶ μετ' ὀργῆς εἰς τὸ θορυβοῦν μάλιστα διαβλέψας, ἀπελθεῖν ἐποίησεν εἴξαντας καὶ διατρέσαντας.

17 Ἤδη δ' ἑσπέρας οὔσης ἐδίψησε, καὶ πιὼν ὀλίγου ὕδατος, δυοῖν ὄντων αὐτῷ ξιφῶν, ἑκατέρου κατεμάνθανε τὸ σπάσμα πολὺν χρόνον, καὶ τὸ ἕτερον ἀπέδωκε, θάτερον δ' εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν τοὺς οἰκέτας προσεκαλεῖτο. καὶ φιλοφρονούμενος διένεμε τῶν χρημάτων τῷ μὲν πλέον τῷ δ' ἔλαττον, οὐχ ὥσπερ ἀλλοτρίων ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ
2 τὸ μέτριον ἐπιμελῶς φυλάττων. ἀποπέμψας δὲ τούτους ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνεπαύετο τῆς νυκτός, ὥστε τοὺς κατευναστὰς αἰσθάνεσθαι βαθέως αὐτοῦ καθεύδοντος. ὄρθρου δὲ καλέσας ἀπελεύθερον ᾧ συνδιῴκησε τὰ περὶ τοὺς συγκλητικούς, μαθεῖν προσέταξε· καὶ πυθόμενος γεγονέναι τοῖς ἀπερχομένοις ὧν ἕκαστος ἔχρῃζεν "ἴθι τοίνυν" ἔφη "σύ, καὶ ποίει τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σαυτόν, εἰ μὴ θέλεις κακῶς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν ὡς ἐμοὶ συμπράξας τὸν θάνατον."
3 ἐξελθόντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ξίφος ὑποστήσας ὀρθὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσί, καὶ περιπεσὼν ἄνωθεν, ὅσον ἅπαξ στενάξαι μόνον ἠσθετο τοῦ πόνου καὶ τοῖς ἐκτὸς αἴσθησιν παρέσχεν. ἀραμένων δὲ τῶν παίδων οἰμωγὴν εὐθὺς ἅπαν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν ἐπεῖχε κλαυθμός, καὶ μετὰ βοῆς οἱ στρατιῶται εἰσέπεσον ἐπὶ τὰς θύρας καὶ ὠλοφύροντο, περιπαθοῦντες καὶ λοιδοροῦντες ἑαυτοὺς μὴ φυλάξαντας τὸν αὐτοκράτορα μηδὲ κωλύσαντας ἀποθα-
4 νεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἀπέστη δ' οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτόν, ἐγγὺς ὄντων τῶν πολεμίων, ἀλλὰ κοσμήσαντες τὸ

σῶμα καὶ πυρὰν κατασκευάσαντες ἐξεκόμιζον ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ φθάσαντες ὑποδῦναι καὶ βαστάσαι τὸ λέχος ἐπιγαυρούμενοι. τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν τὸ τραῦμα τοῦ νεκροῦ κατεφίλουν προσπίπτοντες, οἱ δ' ἥπτοντο τῶν χειρῶν, οἱ δὲ προσεκύνουν πόρρωθεν. ἔνιοι δὲ τῇ πυρᾷ λαμπάδας ὑφέντες ἑαυτοὺς ἀπέσφαξαν, οὐδὲν ἐκδήλως οὔτε πεπονθότες χρηστὸν ὑπὸ τοῦ τεθνηκότος οὔτε πείσεσθαι δεινὸν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος δεδιότες. ἀλλ' ἔοικε μηδενὶ τῶν πώποτε τυράννων ἢ βασιλέων δεινὸς οὕτως ἔρως ἐγγενέσθαι καὶ περιμανὴς τοῦ ἄρχειν ὡς ἐκεῖνοι τοῦ ἄρχεσθαι καὶ ὑπακούειν Ὄθωνος ἠράσθησαν· οὗς γε μηδ' ἀποθανόντος ὁ πόθος προύλιπεν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς ἀνήκαστον ἔχθος Οὐιτελλίῳ τελευτήσας. 5

Τὰ μὲν οὖν ἄλλα καιρὸν οἰκεῖον ἔχει λεχθῆναι· 18
κρύψαντες δὲ τῇ γῇ τὰ λείψανα τοῦ Ὄθωνος οὔτε μεγέθει σήματος οὔτ' ἐπιγραφῇ ὄγκῳ τὸν τάφον ἐποίησαν ἐπίφθονον. εἶδον δ' ἐν Βριξίλλῳ γενόμενοι καὶ μνῆμα μέτριον καὶ τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἔχουσαν, εἰ μεταφρασθείη, "δαίμοσι Μάρκου Ὄθωνος." ἀπέθανε δ' Ὄθων ἔτη μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα βιώσας, ἄρξας δὲ τρεῖς μῆνας, ἀπολιπὼν δὲ μὴ χείρονας μηδ' ἐλάττους τῶν τὸν βίον αὐτοῦ ψεγόντων τοὺς ἐπαινοῦντας τὸν θάνατον· βιώσας γὰρ οὐδὲν ἐπιεικέστερον Νέρωνος ἀπέθανεν εὐγενέστερον. οἱ δὲ 3
στρατιῶται Πωλίωνος τοῦ ἑτέρου τῶν ἐπάρχων ὀμνύειν εὐθὺς εἰς τὸν Οὐιτέλλιον κελεύσαντος ἐδυσχέραινον· καὶ πυθόμενοι τῶν συγκλητικῶν ἐνίους ἔτι παρεῖναι τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆκαν, Ἐργινίῳ δὲ Ῥούφῳ πράγματα παρεῖχον ἅμα τοῖς ὅπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ κατακαλοῦντες αὖθις καὶ [κατα-] κελεύοντες ἄρχειν ἢ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν. ὁ δὲ 4

τὴν ἡγεμονίαν ἡττωμένων παραλαβεῖν, νενικηκότων πρότερον μὴ θελήσας, μανικὸν ἡγεῖτο· πρεσβεύειν δὲ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς δεδιὼς πολλὰ βεβιάσθαι παρὰ γνώμην ὑπ' αὐτοῦ δοκοῦντας ἔλαθε δι' ἑτέρων θυρῶν ἐκποδὼν ποιήσας ἑαυτόν. ὡς δὲ τοῦτο ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται, τούς τε ὅρκους ἐδέξαντο καὶ τοῖς περὶ τὸν Καικίναν προσέθεντο συγγνώμης τυχόντες.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

(Fragmentis lyricorum, tragicorum, comicorum atque historiae scriptorum graecorum a Plutarcho laudatis adpositi sunt numeri Bergkii, Nauckii, Meinekii, Muelleri.)

Ἀβαντες, Euboeae incolae I, 5, 1. 2.

Ἀβαντίδας, Sicyonis tyrannus LXVI, 2, 2. 3. 3, 3.

Ἀβας, Asiae fluvius XLV, 35, 2.

Ἀβιόκριτος, Boeotus LXVI, 16, 1.

Ἄβολδς, Siciliae fluvius XVIII, 34, 1.

Ἀβουλήτης, Persa XLVII, 68, 4.

Ἄβρα, Pompeiae ancilla LVII, 28, 2.

Ἀβρότονον, Themistoclis mater X, 1, 1.

Ἄβυδος, Troadis oppidum XV, 27, 2. XLVIII, 69, 5. Ἀβυδηνοί XV, 29, 2. Ἀβυδηναι καίραι XV, 36, 2.

Ἀγάθαρχος, pictor XII, 13, 2. XV, 16, 4.

Ἀγαθή = *Bona dea* XLVIII, 9, 2. LVII, 19, 3.

Ἀγαθόκλεια, Ptolemaei Philopatoris pellex LII, 33, 2.

Ἀγαθοκλῆς, Lysimachi filius LIX, 31, 3. 46, 4. 5. 47, 2.

Ἀγαθοκλῆς, Syracusanus XXX, 9, 1. 14, 4. 5. LIX, 25, 4.

Ἀγαμέμνων XII, 28, 5. XXI, 21, 3. XXXII, 15, 3. XXXVIII, 5, 4. XLI, 1, 3. XLIV, 5, 4. 9, 4.

Ἀγαμέμνων = Pompeius XLV, 67, 3. XLVI, 4, 3. XLVIII, 41, 1.

Ἀγαρίστη, Periclis mater XII, 3, 1.

Ἀγαυή XXXIX, 33, 2.

Ἄγγελος, Epirota XXX, 2, 1.

ἀγέλαι Spartanorum IV, 16, 4 sq. 17, 2. XLIV, 2, 1.

Ἀγησίας, Atheniensis XXIV, 13, 3.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ, Spartae rex XLIV. XLVI. — IV, 13, 6. 30, 5. XVIII, 36, 1. 2. XXI, 15, 2. 3. 21, 3. 30, 2. XXXII, 22, 3 sqq. 27, 1. 30, 3. XXXV, 19, 3. XLIX, 3, 4. LI, 3, 2. 4, 1. 14, 2. LXV, 20, 2. 4. 22, 2. 3. Ἀγησίλαοι XXVIII, 11, 3.

Ἀγησίλαος, Spartanus, Agidis IV. avunculus LI, 6, 2 sqq. 7, 1. 9, 1. 12, 3. 4. 13, 1. 3. 4. 16, 1. 3. 18, 3. 19, 4. LV, 4, 1.

Ἀγησίπολις I., Pausaniae filius, Spartae rex XXI, 4, 5. XLIV, 20, 5. 6. 24, 2. LI, 3, 3.

Ἀγησίπολις II., Cleombroti filius, Spartae rex LI, 3, 4.

Ἀγησιστράτα, Agidis mater LI, 4. 6, 4. 18, 4. 19, 7. 20, 2. 3. 5.

Ἀγιάδαι, stirps regia Spartanorum XXXII, 24, 3. 30, 3. LI, 3, 3.

Ἄγλας, Argivus LXVI, 29, 4.

Ἀγλαΐτις, Gylippi filia LII, 1, 1. 22, 1.

Ἄγις II., Archidami filius, Spar-

tae rex IV, 12, 3. 19, 2. 20, 3. 29, 6. 30, 1. XV, 23, 7. 8. 24, 2. 25, 1. 34, 4. 38, 4. XXXII, 9, 3. 14, 1. 22, 3 sq. XLIV, 1, 1. 3, 1 sqq. 4, 1.

Ἄγις III., Archidami filius, Spartae rex XLIV, 15, 4. 40, 3. LI, 3, 2. LVI, 24, 1.

ΑΓΙΣ IV., Eudemidae filius, Spartae rex LI. LV. — LII, 1, 2. 3. 2, 1. 3, 2. 3. 5, 2. 3. LXVI, 31, 1.

Ἄγκος Μάρκιος, Ancus Marcius, Romanorum rex V, 9, 4. 21, 3. XVI, 1, 1.

Ἀγνόθεμις XLVII, 77, 2.

Ἀγνούσιοι, Hagnuntis pagi Attici incolae I, 13, 2. 3.

Ἄγνων, Athenienais XII, 32, 2. Theramenis pater XXXII, 14, 5. XXXVIII, 2, 1.

Ἀγνών, Teius XLVII, 22, 2. 40, 1. Ἄγνωνες 55, 1.

Ἀγνωνίδης, Athenienais XLIX, 29, 3. 33, 3 sqq. 34, 5. 35, 1. 38, 1.

Ἄγρα, locus Athenarum LIX, 26, 2.

Ἀγραυλή, pagus Atticus X, 23, 1. XV, 22, 4.

Ἀγραυλος, Cecropis uxor XV, 15, 4.

Μάρκος Ἀγρίππας, M. Vipsanius Agrippa (cos. 716. 725. 726. = 37. 28. 27) LVIII, 3, 1. LX, 35, 3. 65, 2. 66, 3. 73, 3. 87. LXIII, 27, 3.

Ἀγρίππας, vid. Μενήνιος.

Ἀγριππίνα, Agrippina, Germanici filia LX, 87, 4. LXVII, 14, 3.

Ἀγύλαιος, Spartanus LII, 8, 2.

Ἀγχαρία, Ancharia, C. Octavii uxor LX, 31, 1.

Ἀγχάριος XXXI, 43, 3.

Ἄδα, Cariae regina XLVII, 29, 4.

Ἄδατος, scriba XLIV, 13, 2.

ἄδεια XII, 31, 2. XV, 21, 4. 28, 1.

Ἀδείμαντος, archon Atticus (ol. 75, 4 = 477) X, 5, 4.

Ἀδείμαντος, Atheniensis XV, 36, 4.

Ἄδης VIII, 21, 2. XII, 3, 4. XXV, 23, 2. XXXVII, 1, 2. XLVIII, 5, 2.

Ἀδιαβηνοί, Assyriae gens XXXVI, 26, 1. 4. 27, 6.

Ἄδμητος, Molossorum rex X, 24, 1 sq.

Ἄδμητος, Pherarum rex V, 4, 5.

Ἀδραμυττηνοί, Adramyttei Mysiae oppidi incolae LVII, 4, 4.

Ἀδρανός, deus Siculus XVIII, 12, 2.

Ἀδρανός, Siciliae oppidum XVIII, 12, 3. 16, 3. Ἀδρανῖται XVIII, 12, 2. 6. 16, 3.

Ἀδραστείας ὄρος, mons prope Cyzicum XXXVI, 9, 1.

Ἄδραστος, Argivorum rex I, 28, 4. 5.

Ἄδραστος = M. Aquinius LVII, 27, 1.

Ἀδρία, Etruscorum oppidum XI, 16, 1.

Ἀδρία, Piceni oppidum LXVI, 12, 2. Ἀδρίας LXII, 11, 4.

Ἀδριανός, Laculli legatus XXXVI, 17, 1. 2.

Ἀδρίας, mare Adriaticum XI, 16, 1. XIX, 2, 4. LX, 60, 2. LXVIII, 15, 4. Ἀδριατικὴ θάλασσα XI, 40, 1.

Ἀδρούμητον, Adrumetum, Africae oppidum L, 59, 5.

Ἀδώνια, festum Atticum XV, 18, 8. XXXVIII, 13, 7.

aediles (ἀγορανόμοι) XVI, 17, 2. 18, 2 sqq. XIX, 3, 1. XXII, 2, 2. XXXI, 5, 1. XXXVI, 1, 6. XLVIII, 5, 5. L, 46, 2.

aedium ratio VIII, 26, 2 sq. locatio XXXIII, 1, 2 sqq.

Ἀέροπος XXX, 8, 4. Macedo LIX, 20, 2.
Ἀετός, Pyrrhi cognomen XXX, 10, 1.
Ἀηνόβαρβος, *Ahenobarbus*, cognomen Rom. XIX, 25, 2. cf. Δομίτιος.
Ἀθαμᾶνες, gens Thessalica XXVIII, 15, 4. XLV, 66, 2.
Ἄθανις, historiae scriptor laudatur XVIII, 23, 4. 37, 6.
Ἀθηνᾶ X, 10, 2. 19, 3. XV, 2, 5. XXII, 30, 4. XXXIII, 9, 4. XXXVI, 10, 3. XXXVIII, 13, 4. XLII, 6, 5. 6. XLVII, 15, 4. LVI, 11, 5. LVII, 31, 5. LIX, 12, 2. 23, 3. 24, 1. LXV, 3, 1. Ἑλλανία IV, 6, 1. Ἰτωνία XLIV, 19, 2. Ἰτωνίς XXX, 26, 5. Ὀπτιλέτις IV, 11, 4. Πολιάς LVI, 26, 4. Ὑγίεια XII, 13, 8. Χαλκίοικος LI, 11, 5. 16, 3.
Ἀθῆναι I, 1, 2. 2, 1. 3, 3. 6, 2 cett. Ἀθηναῖοι I, 4. 16, 1 cett. Ἀθηναῖοι = cives Attici XII, 37, 3. 4.
Ἀθήναιον, Arcadiae locus LII, 4, 1.
Ἀθηνόδωρος, histrio XLVII, 29, 2. 3.
Ἀθηνόδωρος, Imbrius XLIX, 18, 4.
Ἀθηνόδωρος Κορδυλίων, philosophus stoicus L, 10, 1. 16, 1.
Ἀθηνόδωρος, Sandonis filius, scriptor laud. ἐν τῷ πρὸς Ὀκταυίαν τὴν Καίσαρος ἀδελφήν VIII, 17, 5.
Ἀθηνοφάνης, Atheniensis XLVII, 35, 3.
ἀθλοθέται XII, 13, 6.
Ἄθως, Macedoniae mons XLVII, 72, 4.
Αἰάκειον, Aeaci sacrum Aeginae LVI, 28, 4.
Αἰακίδης, Arybae filius, Molossorum rex XXX, 1, 3. 4. 2, 1. 3, 1. LIX, 25, 2.
Αἰακός, Aeginae rex I, 10, 2. 3. Αἰακίδαι, eius posteri X, 15, 1. XXX, 26, 5. XLVII, 2, 1.
Αἰαντίς, tribus Attica XXIV, 19, 4. Αἰαντίδαι XXIV, 19, 5.
Αἴας, Telamonis filius, Salaminius I, 29, 1. VII, 10, 1 sq. XV, 1, 1. XLV, 72, 2.
Αἰγαί, Aeolicum oppidum X, 26, 1.
Αἰγαῖοι, Aegarum Macedoniae oppidi incolae XXX, 26, 6. — XLVII, 41, 5.
ὁ Αἰγαῖος (πόντος), mare Aegaeum XXXV, 8, 5.
Αἰγεστεῖς, Segestae Siciliae oppidi incolae XXXVIII, 1, 3. 12, 1. 14, 3.
Αἰγεύς, Thesei pater I, 3, 3. 4. 12. 13, 1. 17. 22, 1. 3. 24, 1. III, 5, 2. 6, 5. XXXV, 8, 5. Αἰγείδης = Theseus I, 24, 5.
Αἰγηίς, tribus Attica XV, 21, 1. XXXVIII, 13, 2.
Αἰγιαλία, insula ad oram Laconicae LII, 31, 1. τὰ Αἰγίαλα 32, 1.
Αἰγίας, Sicyonius LXVI, 18, 2. 3. 19, 1.
Αἰγικορεῖς, tribus Attica VII, 23, 4.
Αἴγινα, insula X, 15, 1. 19, 1. XII, 8, 5. XXIV, 8, 2. XXXII, 9, 2. LVI, 1, 2. 26, 4. 27, 4. 28, 4. LIX, 33, 4. LXII, 5, 3. Αἰγινῆται X, 4, 1 sq. 17, 1. XII, 29, 4. 34, 1. XXXII, 14, 3. XXXVIII, 6, 6. XL, 4, 4. LVI, 28, 3. LXVI, 34, 5.
Αἴγιον, Achaiae oppidum LII, 17, 2. 25, 2. LXVI, 37, 3. 42, 1. 2. 53, 1. 3. Αἰγιεῖς XXV, 12, 3.
Αἴγλη, Panopei filia I, 20, 1. 29, 2.

Αἰγὸς Ἶλος, Caprae palus, locus Romae urbis II, 27, 6. 29, 2. 7. V, 2, 1. XI, 33, 7.
Αἰγὸς ποταμοί, Thraciae oppidum XV, 36, 4. XXXII, 9, 5. 12, 1. LXV, 21, 1.
Αἴγυπτος VII, 2, 4. 26, 1. X, 31, 3. XII, 20, 2. XXX, 4, 3. XXXV, 18. XXXVI, 2, 2. 5 sq. XXXVII, 3, 3. XXXIX, 13, 1. XLII, 8, 2. XLIV, 36, 4. XLV, 49, 7. 76, 5. 77, 1. 80, 5. 6. XLVI, 4, 5. 5. XLVII, 26, 2. 3. 27, 6. 29, 1. 40, 1. 59, 1. XLVIII, 49, 5. L, 35, 2. 4. 43, 1. 56, 1. LII, 22, 3. 7. 31, 3. 4. 32, 3. 35, 1. 38, 4. LVII, 39, 2. LIX, 18, 1. 27, 5. 53, 4. LX, 3, 2. 33, 2. 37, 2. 54, 4. 56, 2. 59, 2. 69, 1. 2. 72, 1. LXIII, 6, 2. 3. 28, 3. 33, 1. 2. LXV, 22, 3. LXVI, 4, 3. 12, 5. 46, 1. LXVII, 2, 1. 14, 2. LXVIII, 15, 5. *Αἰγύπτιοι* II, 12, 5. IV, 4, 5. V, 4, 4. 18, 4. XII, 37, 3. XXXVIII, 19, 1. XLIV, 36—40. XLV, 77, 2. 80, 2. XLVI, 4, 5. 5. XLVIII, 45, 5. 48, 5. 49, 4. LII, 31, 2. LX, 3, 3. 4. 25, 2. 29, 3. 31, 2. 33, 3. 50, 4. 56, 3. 64, 1. 2. LXV, 24, 1. *Αἰγύπτιος: πλοῦτος* LXVI, 15, 2. *διάλεκτος* LX, 27, 4. *τροχοί* V, 14, 5. *Αἰγυπτιακός: θρίαμβος* XLVIII, 55, 1.
Αἰδηψός, Euboeae oppidum XXXIII, 26, 3.
Αἴδουοι, Aedui, Galliae gens XLVIII, 26, 3.
Αἰδωνεύς, Molossorum rex I, 31, 4. 35, 1. 2.
Αἰθιοπία LX, 61, 3. 81, 2. *Αἰθίοπες* XXXV, 3, 2. LX, 27, 3. LXIII, 48, 2.
Αἴθρα, Thesei mater I, 3, 4. 4. 6, 1. 2. 7, 1. 34.
Αἰκανοί, Aequi, Italiae gens XI, 2, 1. 33, 1. 35, 1. XVI, 39, 6.
Αἰλία, Aelia, Sullae uxor XXXIII, 6, 11.
Αἴλιοι, Aelia gens XIX, 5, 4. 28, 7.
Σέξτος Αἴλιος, S. Aelius Paetus Catus (cos. a 555 u. c. = 198 a. Chr. n.) XVIII, 2, 2.
Αἴλιος Τουβέρων, Q. Aelius Tubero XIX, 5, 4. 27, 1. 28, 6. 7. stoicus XXXVI, 39, 3.
Αἰμιλία, Aemilia, L. Aemilii Pauli filia XIX, 2, 3.
Αἰμιλία, Aemilia, M. Aemilii Scauri filia, Pompeii uxor XXXIII, 33, 3. XLV, 9, 2. 3.
Αἰμίλιοι, Aemilia gens V, 8, 10. XIX, 2, 1.
Κόιντος Αἰμίλιος, Q. Aemilius Papus (cos. 471. 475 = 282. 278) XXX, 21, 2.
Μάρκος Αἰμίλιος, L. Aemilius Mamercinus (cos. 387 = 366) XI, 42, 5.
Αἰμίλιος, Aemilius, praeco XIX, 38, 4.
Αἰμίλιος, Aemilius, quaestor (censor?) V, 9, 3.
Αἰμίλιος, vid. *Παῦλος*.
Αἶμος, Thraciae mons XLVII, 2, 5.
Αἰμυλία, Aeneae filia II, 2, 3.
Αἴμων, Boeotiae fluvius I, 27, 6. LVI, 19, 2.
Αἰναρία, Aenaria, insula ad oram Campaniae XXXI, 37, 1. 40, 1.
Αἰνειάς, Troianus II, 2. 3, 2. III, 5, 1. XI, 20, 5. XVI, 29, 2.
Αἰνεάδαι = Romani XXVIII, 12, 6. 7.
Αἶνος, Thraciae oppidum L, 11, 1. *Αἴνιοι* L, 11, 2.
Αἰολεῖς X, 26, 1. *Αἰολικός: πολιτεύματον* X, 26, 1.

Αἰόλου νῆσοι, insulae prope Siciliam sitae XI, 8, 4.
Αἰπεία, Cypri oppidum VII, 26, 3.
Αἰσίων, Atheniensis LVI, 12, 4.
Αἰσχυλῖνος λόφος, *Esquilinus collis* Romae XXXIII, 9, 5.
Αἰσούιστος λειμών, in Etruria VIII, 9, 1.
Αἰσχίνης, Atheniensis XXIV, 13, 3.
Αἰσχίνης, Atheniensis orator LVI, 15, 3. 16, 2. 23, 1. 24, 2. laudatur VII, 11, 2 (*or.* 3, 108). LVI, 4, 1 (*or.* 3, 171). 9, 1 (*or.* 3, 152). 12, 4. 22, 2 (*or.* 3, 77).
Αἰσχίνης, Socraticus laudatur XII, 24, 4. 32, 3. XXIV, 25, 6.
Αἰσχύλος, Argivus LXVI, 25, 2. 3.
Αἰσχύλος, Corinthius XVIII, 4, 4.
Αἰσχύλος, poeta tragicus XXXV, 8, 8. XLVII, 8, 3. laudatur I, 1, 2 (*Sept.* 378. 417). 29, 5 (*frgm.* 52). II, 9, 6 (*Suppl.* 223). X, 14, 1 (*Pers.* 347 *sqq.*). XXIV, 3, 4 (*Sept.* 574). XLV, 1, 1 (*fr.* 196). LIX, 35, 2 (*fr.* 349).
Αἴσων, Macedoniae fluvius XIX, 16, 5.
Αἴσωπος, fabularum scriptor VII, 6, 3. 28, 1. XXI, 34, 4. XXXIX, 32, 4. laudatur LXVI, 30, 5. 38, 6.
Αἴσωπος, histrio LVII, 5, 3.
Αἰτωλοί XIX, 23, 3. XXV, 13, 7. XXVII, 7, 6. 15, 2. XXVIII, 5, 4. 7, 2. 8, 5. 9, 2. 4. 5. 10, 1. 15. XXIX, 1, 2. 2, 3. XXX, 7, 3. XLVII, 49, 8. LI, 13, 4. LII, 10, 6. 18, 3. LIX, 40, 4. 41, 1. LXVI, 4, 1. 16, 1. 32, 3. 33, 1. 34, 5. 41, 2. 47, 1. 3. 48, 3. *Αἰτωλικός*: *πόλεμος* LII, 34, 1. *πταῖσμα* XXXVIII, 6, 3. *πράξεις* LXVI, 31, 1.
Ἀκαδήμεια I, 32, 3. VII, 1, 4. XXVII, 1, 2. XXXIII, 12, 3. XXXV, 13, 8. XXXVI, 42, 2. XXXVII, 1, 3. XLIX, 4, 1. 14, 4. LVII, 3, 1. 4, 1. LX, 80, 2. LXII, 1, 1. 14, 2. 17, 1. 20, 2. 22, 4. 47, 2. 52, 2. 3. LXIII, 2, 2. LXVI, 34, 3. *Ἀκαδημαϊκοί* XXV, 22, 1. LXIII, 24, 1. LXVI, 5, 1. *Ἀκαδημαϊκός*: *τρόπος* LVIII, 1, 2.
Ἀκάδημος, Atheniensis I, 32, 3.
Ἀκαμαντίδης, e tribu Attica Acamantide XII, 3, 1.
Ἀκάνθιοι, Acanthi Thraciae oppidi incolae XXXII, 1, 1. 18, 1.
Ἀκαρνανία XII, 17, 2. 19, 4. XXX, 6, 2. XLIV, 22, 5. *Ἀκαρνᾶνες* V, 18, 4. XLIV, 22, 5. XLVII, 5, 5. 19, 2. LII, 28, 2. LXVI, 50, 5.
Ἄκαστος, Peliae filius XXXIII, 36, 3.
Ἀκέρραι, *Acerrae*, Galliae cisalp. oppidum XXII, 6, 2. 3.
Ἀκεσταδώρος, scriptor laudatur X, 13, 1.
acies Cimbrorum XXXI, 25, 6. 27, 1. Graecorum XXIV, 12, 1. 16. 17, 6. 18, 2. XXVII, 9, 2. 11, 1. Macedonum XXVIII, 8, 3 sq. Parthorum XXXIX, 23, 7. 24, 3. 25, 4. Romanorum XXXI, 25, 5. XXXIX, 23, 3. XLVIII, 45, 2 sq. LX, 45, 2.
Γάϊος Ἀχίλιος, *C. Acilius* XXV, 22, 4. historiae scriptor laud. II, 21, 7.
Μάνιος Ἀχίλιος, *M'. Acilius Glabrio* (cos. 562 = 191) XXV, 12, 1. 3. 14, 1. 3. XXVIII, 15, 2 sqq. 16, 1. 2. *Μάνιος* XXVII, 17, 4. 21, 6. *Ἀχίλιος* XXXIII, 12, 6.
Μάνιος (*Ἀχίλιος*), *M'. Acilius Glabrio*, trib. pl. XXVIII, 2, 1.

Ἀκίλιος, *Acilius*, Bruti amicus LXIII, 22, 3.

Ἀκίλιος, *Acilius* XLVIII, 16, 1.

Ἄκκα Λαρεντία, *Acca Larentia*, Faustuli uxor II, 4, 3.

Ἀκόντιον, Boeotiae mons XXXIII, 17, 3. 19, 3.

Ἄκουσις, Nysaeus XLVII, 53, 5.

Ἀκράγας, Siciliae oppidum XVIII, 35, 2. XXX, 22, 1. Ἀκραγαντῖνοι LXII, 26, 2. Ἀκραγαντίνη LXII, 49, 1.

Ἄκραι, Siciliae oppidum LXII, 27, 2.

Ἀκρίλλαι, Siciliae oppidum XXII, 18, 1.

Ἀκροκόρινθος, Corinthi arx LII, 16, 3. 19, 2. 4. LXVI, 16, 2. 4. 17, 2. 4. 18, 1. 24, 1. 33, 2. 38, 4. 6. 40, 4. 41, 3. 4. 42, 2. 44, 2. 3. 45, 3. 50, 3. 4.

Ἀκρότατος, Cleomenis filius, Spartanus LI, 3, 4.

Ἀκρότατος, Arei filius, Spartae rex XXX, 26, 3. 28, 2 sq. LI, 3, 4.

Ἀκρούριον, Phocidis mons XLIX, 33, 4.

Ἄκρων, Caeninensium rex II, 16, 3. 5. 7. III, 1, 3. XXII, 3, 3.

Ἀκταίων, heros Plataeensium XXIV, 11, 3.

Ἀκταίωνες δύο XLI, 1, 2.

Ἀκτή, Argolidis ora LIX, 25, 1. LXVI, 40, 4.

Ἄκτιον, *Actium*, Acarnaniae promontorium XLV, 24, 5. LX, 62, 3. 63, 1. 68, 1. 69, 3. 71, 1. LXIII, 53, 1. 2.

Μάρκος Ἀκυλιος, *M. Aquinius* LVII, 27, 1.

Ἀκυῖνος, *Aquinus*, Metelli legatus XLI, 13, 6.

Ἀκύλιοι, *Aquillia gens* VIII, 3, 3. 4, 1. 2. 5, 1. 2. 7, 1.

Μάνιος Ἀκύλιος, *M. Aquillius*, Marii legatus XXXI, 14, 7.

Μάνιος Ἀκύλιος, vid. Ἀκίλιος.

Ἀκύλλιος, *Aquillius*, trib. pl. L, 43, 4.

Ἀκύϊνον; *Aquinum*, Latii oppidum LXVIII, 5, 1.

Ἄλαι, pagus Atticus LX. 70, 3.

Ἄλαιαι, Boeotiae oppidum XXXIII, 26, 3. 4. Ἀλαῖοι, eius incolae *ibid.*

Ἀλαλκομένιος, mensis Boeotius XXIV, 21, 2.

Ἄλας, vid. Σερυλίιος.

Ἄλβα, *Alba longa*, Latii oppidum II, 3, 2. 7, 3. 8, 3. 9, 1. 2. 21, 6. 27, 1. 28, 1. III, 1, 2. XLVIII, 60, 2. LX, 60, 2. Ἄλβανοι II, 2, 3. 27, 1. XI, 17, 3. Ἀλβανὶς λίμνη, *lacus Albanus* XI, 3 sq. Ἀλβανόν, ager Albanus XXXIII, 31, 6. villa Pompeii XLV, 53, 4. 80, 6. LVII, 31, 2. Ἀλβανὸν ὄρος, Latii mons XXII, 22, 1.

Ἀλβανοί, Asiae gens XXXVI, 26, 4. XLV, 34, 1. 35, 1. 4. 38, 3. 45, 2. 4. LX, 34, 6.

Λεύκιος Ἀλβῖνος, *L. Albinus* XI, 21.

Ποστούμιος Ἀλβῖνος, *A. Postumius Albinus* (cos. 602 = 151), historiae scriptor XXV, 12, 5.

Ἀλβῖνος, *Sp. Postumius Albinus* (cos. 643 = 110) XXXI, 9, 3.

Ἀλβῖνος, *A. Postumius Albinus* (cos. 654 = 99) XXXIII, 6, 9.

Ἀλβῖνος, vid. Βρούτος.

Ἀλεᾶς, Boeotiae locus XXXII, 28, 4.

Ἀλεξάνδρεια, Aegypti oppidum XXXVI, 2, 5. XLVIII, 48, 2. L, 35, 2. LII, 32, 1. 35, 1. LX, 28, 1. 2. 50, 4. 53, 6. 54, 3. 58, 4. 69, 2. 71, 3. Ἀλεξανδρεῖς

XLV, 49, 6. XLVII, 26, 2. XLVIII, 49, 5. LII, 37, 8. 39, 2. LX, 3, 6. 29, 2.
Ἀλεξανδρόπολις, Thraciae oppidum XLVII, 9, 1.
Ἀλέξανδρος, Antiochensis, M. Antonii sodalis LX, 46, 3. 48, 1.
Ἀλέξανδρος, M. Antonii ex Cleopatra filius LX, 36, 3. 54, 4. 5.
Ἀλέξανδρος, Cassandri filius XXX, 6, 2. 7, 1. LIX, 36, 2 sqq. LXI, 5, 2.
Ἀλέξανδρος, Crassi praeceptor XXXIX, 3, 3.
Ἀλέξανδρος, Craterii filius LXVI, 17, 2. 18, 1.
Ἀλέξανδρος, Demetrii Poliorcetae filius LIX, 53, 4.
Ἀλέξανδρος, libertus XLV, 4, 1.
Ἀλέξανδρος I., Macedoniae rex, Philhellen XXIV, 15, 2 sqq. XXXV, 14, 2.
Ἀλέξανδρος II., Macedoniae rex, Amyntae filius XXI, 26, 3.
ΑΛΕΞΑΝΑΡΟΣ III., Macedoniae rex, Philippi filius, Magnus XLVII. — I, 5, 4. XI, 19, 4. 6. XIX, 8, 1. 12, 5. 6. 23, 5. 27, 3. 31, 3. XXI, 34, 2. XXIV, 11, 9. XXVIII, 7, 3. 21, 3. XXX, 8, 1. 11, 2. 12, 6. 19, 1. 2. XL, 4, 5. XLII, 1, 2. 3. 2, 1 sqq. 3, 1. 4. 6, 2. 6. 7, 3. 13, 1. 3. 4. 16, 4. 18, 1. XLII, 6, 5. XLIV, 15, 3. 4. XLV, 2, 1. 34, 5. 46, 1. XLVI, 2, 3. XLVIII, 11, 3. XLIX, 9, 6. 17. 18, 1. 4. 5. 21, 1. 2. 22, 3. 4. 29, 1. 36, 1. LII, 31, 2. LVI, 9, 1. 26, 5. 23. 24, 1. 25, 1. 27, 1. LIX, 3, 3. 5, 1. 2. 10, 3. 14, 2. 25, 3. 27, 3. 29, 1. 37, 2. 41, 3. 44, 1. 4. LX, 6, 3. 54, 5. 80, 1. LXI, 4, 1. LXVII, 1, 4. laudatur ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς XLVII, 8, 1. 17, 4. 20, 5. 22. 25, 5. 27, 5. 28, 1. 29, 4. 34, 1. (37, 2.) 39, 3. 6. 41, 2. 3. 42, 1. 46, 2. 47, 2. 55, 3. 57, 5. 60, 1. 6. 71, 5. XLIX, 17, 6. 18, 4. 21, 1. — αἱ περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαι XXVII, 4, 4. — Ἀλεξανδριαστής XLVII, 24, 4.
Ἀλέξανδρος, Myndius scriptor laudatur XXXI, 17, 3.
Ἀλέξανδρος = Paris I, 34, 2. III, 6, 4. XLVII, 15, 5. LXVII, 19, 2.
Ἀλέξανδρος, Persei filius XIX, 37, 3.
Ἀλέξανδρος, Pherarum tyrannus XXI, 26 sqq. 31 sqq.
Ἀλέξανδρος, Polysperchontis filius XLIX, 33, 1. LIX, 9, 3.
Ἀλέξανδρος = Pompeius XLV, 2, 2.
Ἀλέξανδρος, Pyrrhi filius XXX, 9, 1.
Ἀλέξανδρος, Rhoxanes filius XXX, 4, 2.
Ἀλέξανδρος, Thracum dux XIX, 18, 1.
Ἀλεξᾶς, Laodicenus, M. Antonii sodalis LX, 66, 5. 72, 2. 3.
Ἀλεξικράτης, Epirota XXX, 5, 4.
Ἀλέξιππος, medicus XLVII, 41, 3.
Ἀλησία, *Alesia*, Galliae oppidum XLVIII, 27.
Ἀλλία, *Allia*, Italiae fluvius XI, 18, 6. Ἀλιὰς ἡμέρα, *dies Alliensis* XI, 19, 1. 24, 1.
Ἀλίαρτος, Boeotiae oppidum XXXII, 28, 2. 3. 29, 5. 6. XXXIV, 4, 2. Ἀλιάρτιοι XXXII, 28, 2. 4. 5. 29, 6.
Ἁλικαρνασσός, Cariae oppidum X, 1, 2. XLVII, 17, 1. LIX, 7, 3. Ἁλικαρνασσεῖς XXXII, 25, 1. XLIV, 20, 3.

Ἁλιμούσιοι, Halimuntis pagi Attici incolae XXXV, 4, 2.
Ἁλκαῖος, poeta epigrammaticus XXVIII, 9, 3.
Ἁλκαῖος, Sardianus XLV, 37, 1.
Ἁλκανδρος, Spartanus IV, 11.
Ἁλκέτας, Macedo XLII, 5, 1. 2. 8, 4. Perdiccae frater XLVII, 55, 3.
Ἀλκέτας, Tharrhypae filius, Epiri rex XXX, 1, 3.
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ XV. XVII. — IV, 16, 3. V, 8, 10. XII, 20, 3. 37, 1. XXI, 4, 2. XXIV, 7, 3. 27, 1. XXXII, 3, 1. 4, 1 sqq. 10, 4. 11, 1. 19, 3. 22, 3. XXXIV, 4, 4. XXXVIII, 9 sqq. XL, 2, 1. 4. XLIV, 3, 1. 2. XLIX, 3, 4. LVI, 1, 1. 27, 5. LVIII, 4, 2. LX, 70, 1. Ἀλκιβιάδαι XXVIII, 11, 3.
Ἀλκιβιάδης, = Leotychides XLIV, 3, 1.
Ἀλκιδάμας, rhetor LVI, 5, 5.
Ἀλκιμένης, Achaeus LXII, 23, 2.
Ἄλκιμος, Atticae promontorium X, 32, 4.
Ἄλκιμος, Epirota LIX, 21, 4.
Ἀλκμαίων, Amphiarai filius LXVI, 3, 4.
Ἀλκμαίων, Atheniensium praetor VII, 11, 2. 29, 1.
Ἀλκμαίων, Atheniensis X, 23, 1. XXIV, 25, 7.
Ἀλκμαιωνίδαι, gens Attica VII, 30, 4. XV, 1, 1.
Ἀλκμᾶν, poeta IV, 28, 5. XXXIII, 36, 3. Δακεδαιμόνιος ποιητής laud. IV, 21, 4 (fr. 27).
Ἀλκμήνη, Herculis mater I, 7, 1. II, 28, 6. XXXII, 28, 5.
Ἀλκυονεύς, Antigoni Gonatae filius XXX, 34, 4. 5.
Ἀλλόβριγες, Allobroges, Galliae gens LVII, 18, 3. 5.
Ἁλόννησος, insula ad oram Thraciae LVI, 9, 5.
Ἄλπεις, montes XI, 15, 2. 16, 1. XIII, 2, 1. XIX, 6, 1. XXII, 6, 2. XXXI, 11, 8. 15, 1. 18, 1. 3. 23, 2. 24, 4. XXXIII, 4, 3. XXXVI, 5, 1. XXXIX, 9, 5. 7. XLV, 16, 2. 48, 3. 51, 3. 58, 6. 60, 1. 65, 2. XLVIII, 11, 2. 14, 6. 20, 1. 31, 1. 32, 1. 4. L, 41, 1. LVII, 10, 3. LX, 17, 3. 18, 4. LXIII, 6, 6. LXIV, 5, 1. LXVIII, 5, 1.
Ἄλυκος, Scironis filius I, 32, 5. Megaridis locus ibid.
Ἄλυκος, Siciliae fluvius XVIII, 34, 1.
Ἁλφῆνος, vid. Ἴδαρος.
Ἁλωπεκή, pagus Atticus X, 32, 1. XII, 11, 1. XXIV, 1, 1.
Ἁλώπεκον, collis Boeotiae XXXII, 29, 7.
Ἁμαζόνες I, 26 sqq. III, 1, 3. 6, 1. XII, 31, 4. XXXVI, 23, 5. XLV, 35, 3. 4. XLVII, 46, 1. 2. LVI, 19, 3. Ἁμαζονικόν: πύλαι XLV, 35, 3. Ἁμαζόνειον, locus Athenarum I, 27, 3. Chalcidis I, 27, 5.
Ἀμαθούσιοι, Amathuntis Cypri oppidi incolae I, 20, 2. 4.
Ἀμανός, Ciliciae mons XLV, 39, 2. LVII, 36, 4. LIX, 48, 4.
Ἀμβρακίδες πύλαι LIX, 49, 3.
Ἀμάντιος, Amantius, Caesaris amicus XLVIII, 50, 2. 51, 2.
Ἀμαρσυάδας Φέρεκλος I, 17, 5.
Ἀμβιόριξ, Gallorum rex XLVIII, 24, 1.
Ἀμβουσσος, vid. Φάβιος.
Ἀμβρακία, Acarnaniae oppidum XII, 17, 2. XXX, 6, 2. 8, 5.
Ἄμβρωνες, gens Celtica XXXI, 15, 4. 5. 19, 2 sqq. 20, 1. 2.
Ἀμεινίας, Atheniensis X, 14, 3. Ἀμεινίαι XXVI, 2, 2.

Ἀμειν̃ιας, Phocensis XXX, 29, 6.
Ἀμερία, *Ameria*, Umbriae oppidum XXXI, 17, 4.
Ἀμηστρις, Artoxerxis II. filia LXV, 23, 4. 27, 4.
Ἀμίλκας, *Hamilcar*, Karthaginiensis XVIII, 25, 2. Ἀμίλκας Βάρκας XXV, 8, 8. Βάρκας XIII, 17, 1.
Ἀμισός, Ponti oppidum XXXVI, 14, 3. 15, 1. 19. 32, 4. 33, 3. XLV, 38, 1. 42, 2. Ἀμισηνοί XXXVI, 19, 5. 32, 5.
Ἄμμων = Iuppiter XXXII, 20, 4. 5. 25, 3. XXXV, 18, 6. XXXVIII, 13, 1. XLVII, 3, 1. 26, 6. 27, 3. 47, 7. 50, 6. 72, 2.
Ἄμμων, Iovis ex Pasiphae filius LI, 9, 2.
Ἀμμώνιος, philosophus, Plutarchi magister X, 32, 5.
Ἀμνατος L, 19, 5.
Ἀμοιβέας, citharoedus LXVI, 17, 4.
Ἀμομφάρετος, Spartanus VII, 10, 4. XXIV, 17, 2 sqq.
Ἀμοργός, insula maris Aegaei LIX, 11, 3.
Ἀμούλιος, *Amulius*, Albae rex II, 3 sq. 6 sqq. 21, 6. III, 1, 2.
Ἀμύκλα, Lacaena IV, 16, 3. XV, 1, 2.
Ἀμύκλας, Daphnes pater LI, 9, 3.
Ἀμύντας, Macedo XLVII, 20, 1. 2.
Ἀμύντας, Macedo alius LVI, 18, 2.
Ἀμύντας, Lycaonum et Galatarum rex LX, 61, 2. 63, 3.
Ἀμφάρης, Spartanus LI, 18, 3. 4. 19, 2. 4. 20, 2. 5. 21, 1.
Ἀμφιάραος XXIV, 3. 4. Ἀμφιάρεως 19, 1. 2. LXVI, 3, 4.
Ἀμφίδιος, vid. Τύλλος.
Ἀμφίθεος, Thebanus XXXII, 27, 1.
Ἀμφικράτης, rhetor XXXVI, 22, 5.
Ἀμφικτύονες VII, 11, 1. XXV, 12, 5. XXXIII, 12, 4. 6. Ἀμφικτυονία X, 20, 3. Ἀμφικτυονικός: δίκη XXXV, 8, 4. συνέδρια X, 20, 3.
Ἀμφίλοχία, Acarnaniae regio XXX, 6, 2.
Ἀμφίπολις, Thraciae oppidum IV, 25, 5. XIX, 23, 5. 24, 1. XXXV, 8, 2. XXXVIII, 9, 3. 10, 3. XLV, 74, 1.
Ἄμφισσα, Locridis oppidum LVI, 18, 1. Ἀμφισσεῖς LX, 28, 2.
Ἀμφιτρωπή, pagus Atticus XXIV, 26, 2.
Ἀμφιτρύων XXXII, 28, 5.
Ἀναγραφαί archontum Atticorum XXIV, 5, 7. Λακωνικαί XLIV, 19, 6.
Ἀνάϊτις, vid. Ἀρτεμις.
Ἄνακες = Dioscuri I, 33, 2. V, 13, 6.
Ἀνακρέων, poeta XII, 2, 1. 27, 3.
Ἀναξαγόρας, Clazomenius philosophus X, 2, 3. XII, 4, 4. 5, 1. 6. 8, 1. 16, 5 sqq. 32, 1. 3. XXXII, 12, 2. 4. XXXVIII, 23, 2. 3.
Ἀναξανδρίδης, Delphicus scriptor laudatur XXXII, 18, 2.
Ἀνάξαρχος, Abderita, sophista XLVII, 8, 4. 28, 2. 3. 52.
Ἀναξήνορες κιθαρῳδοί LX, 24, 2.
Ἀναξίδαμος, Chaeronensis XXXIII, 17, 6. 19, 5.
Ἀναξίλαος, Byzantius XV, 31, 2.
Ἀναξίλας, Spartanus VII, 10, 4.
Ἀναξιμένης, rhetor LVI, 28, 3. LVIII, 2, 2.

Ἀναξώ, Troezenia I, 29, 1. III, 6, 1.
Ἄναπος, Siciliae fluvius XVIII, 21, 2. LXII, 27, 2.
Ἀναφλύστιοι, Anaphlysti pagi Attici incolae XXXV, 17, 4.
Ἀνάχαρσις, Scytha VII, 5.
Ἀνδοκίδης, Atheniensis orator XV, 21. XXXVIII, 13, 2. laudatur ἐν τῷ πρὸς τοὺς ἰταλιώτας X, 32, 3.
Ἀνδρόγεως, Minois filius I, 15, 1. 16, 1. III, 1, 4.
Ἀνδροκλείδας, Thebanus XXI, 5, 1. 3. 6, 2. XXXII, 27, 1.
Ἀνδροκλείδης, Epirota XXX, 2, 1.
Ἀνδροκλείδης, Spartanus XXXII, 8, 3.
Ἀνδροκλέων, Epirota XXX, 2, 2.
Ἀνδροκλῆς, Atheniensis XV, 19, 1. 2.
Ἀνδρόκοττος, Indorum rex XLVII, 62, 2. 4.
Ἀνδροκράτης, heros Plataeensium XXIV, 11, 3. 7.
Ἀνδροκύδης, Cyzicenus pictor XXI, 25, 5.
Ἀνδρομάχη, Hectoris uxor XXI, 29, 5. XLVII, 51, 5. LXIII, 23, 2. 3.
Ἀνδρόμαχος, Carrhensis XXXIX, 29, 2 sqq.
Ἀνδρόμαχος, Tauromenii tyrannus XVIII, 10, 4. 11, 2.
Ἀνδρόνικος, Rhodius XXXIII, 26, 1.
Ἄνδρος, insula maris Aegaei XII, 11, 5. XV, 35, 1. XXI, 2, 2.
Ἄνδριοι X, 21, 1.
Ἀνδροτίων, Atheniensis LVI, 15, 2.
Ἀνδροτίων, historiae scriptor laudatur VII, 15, 4 (*fr.* 40).
Ἀνδρων, Halicarnassensis scriptor laudatur I, 25, 5.
Ἀνθεμίων, Atheniensis XV, 4, 5. XVI, 14, 4.
Ἀνθεμόκριτος, Atheniensis XII, 30, 3 sq.
Ἀνθεστηριών, mensis Atticus XXXIII, 14, 6. LIX, 26, 1. 2. LXVI, 53, 4.
Ἀνθηδών, Boeotiae oppidum XXXIII, 26, 4.
Ἀνθώ, Amulii filia II, 3, 3.
Ἄνιη, *Anio*, Italiae fluvius II, 3, 3. VIII, 21, 6. XI, 41, 1. XVI, 6, 1. Ἀνιηνός XLVIII, 58, 4.
Ἀνίκιος Ἀνίκιος, *L. Anicius*, praetor XIX, 18, 2.
animae doctrina II, 28, 6 sqq.
Ἀννάλιος Ἀννάλιος, *L. Annalius*, Crassi adversarius XL, 2, 2.
anni ratio apud Acarnanes V, 18, 4. apud Aegyptios *ibid.* apud Arcades *ibid.* apud Romanos V, 18. 19.
Ἀννίβας, *Hannibal*, Karthaginiensis XII, 2, 4. XIII, 2 sqq. XIX, 7, 2. XXI, 2, 5. XXII, 1, 3. 9, 1 sqq. 24 sqq. XXIII, 1, 4. 5. 7. 2, 2. 3, 1. XXV, 1, 6. 12, 1. XXVI, 5, 4. XXVIII, 1, 3. 3, 3. 9, 6. 7. 13, 4. 20. 21. XXX, 8, 2. XXXVI, 31, 3. 32, 3. XLI, 1, 4. 5. 23, 2. XLIV, 15, 4. LIII, 1, 2. LXVIII, 15, 5. Ἀννιβαϊκὸς πόλεμος II, 22, 4. ἀννιβίζειν XXII, 10, 1. 3.
Γάϊος Ἄννιος, *C. Annius Luscus*, proprietor Hispaniae XLI, 7.
Ἄννιος, *P. Annius*, trib. mil. XXXI, 44, 3. 4.
Τίτος Ἄννιος, *T. Annius Luscus* (cos. 600 = 153) LIII, 14, 4. 5.
Ἄννιος Γάλλος, *Annius Gallus*, Othonis praetor LXVIII, 5, 3. 7, 1. 8, 4. 13, 1. 3.

Ἄννιος, vid. *Μίλων*.
annuli XVIII, 31, 3. XXXI, 10, 5. XXXIII, 3, 4. XXXVI, 3, 1. XLV, 80, 5. XLVII, 2, 2. LXV, 18, 1.
Ἄννων, *Hanno*, Karthaginiensis XVIII, 19, 1.
Anonymorum scriptorum verba laudantur I, 1, 1. 22, 5. 32, 5. IV, 20, 2. VII, 20, 5. X, 1, 1. 8, 3. XV, 4, 3. XXI, 29, 6. XXIV, 4, 2. XXXI, 45, 3. XXXIII, 2, 1. XXXIV, 1, 2. 3, 1. 4, 4. XXXV, 6, 5. 18, 3. XXXVI, 1, 3. 12, 1. XXXVIII, 11, 3. XL, 3, 6. XLV, 53, 6. XLVII, 53, 4. L, 73, 2. LII, 8, 4. LVI, 9, 4. LXVI, 1, 1.
Ἀνταγόρας, Chius XXIV, 23, 5.
Ἄνταιος, gigas I, 11, 1. XLI, 9, 3. 4.
Ἀνταλκίδας, Spartanus IV, 13, 6. XXI, 15, 2. 30, 4. XLIV, 28, 1. 2. 26, 2. 31, 5. 32, 1. LXV, 21, 4. 5. 22, 1. 3.
Ἄντεμνα, *Antemnae*, Sabinorum oppidum II, 17, 1. XXXIII, 30, 1.
Ἀντήνωρ V, 8, 9.
Ἀντιγένης, Macedo, argyraspidum praefectus XLII, 13, 2. 3. 16, 1. ὁ ἑτερόφθαλμος XLVII, 70, 3.
Ἀντιγένης, scriptor laudatur XLVII, 46, 1.
Ἀντιγενίδας, tibicen LIX, 1, 6.
Ἀντιγόνεια = Mantinea LXVI, 45, 6.
Ἀντιγόνη, Philippi ex Berenice filia XXX, 4, 4. 5, 1. 6. 6, 1. 9, 1.
Ἀντιγόνη, Pydnaea XLVII, 48, 3. 49, 1.
Ἀντιγονίς, tribus Attica LIX, 10, 4.
Ἀντίγονος, Philippi filius, Cyclops XIX, 6, 1. XX, 1, 1. XXI, 1, 1 sq. 2, 2. XXX, 4, 2. 8, 2. 26, 2. 34, 4. XLI, 1, 4. XLII, 3, 2. 3. 8—19. XLIII, 2, 2. XLVII, 77, 2. XLIX, 29, 1. 30, 5. LIX, 2, 1. 3—8. 10, 3. 11, 1. 12, 2. 17, 3 sqq. 18, 1. 19. 22, 4. 28, 1. 2. 29, 2. 4. 30, 1. 31, 4. 46, 5. LXI, 1, 1. Ἀντιγονικός: *βασιλεία* LXVI, 54, 3. Ἀντιγονίδες *φιάλαι* XIX, 35, 2. Ἀντιγόνεια sacra LII, 16, 5.
Ἀντίγονος ὁ Γονατᾶς, Macedoniae rex, Demetrii Poliorcetae filius XIX, 8, 1. XXX, 26. 29, 6. 30, 1. 31 sqq. LIX, 39, 3. 40, 1. 2. 51, 1. 2. 53, 1. 3. 4. LXVI, 4, 3. 9, 3. 12, 2. 15, 1. 17, 1. 18, 1. 23, 4. 24, 3. 25, 6. 26, 1. 34, 1.
Ἀντίγονος ὁ Δώσωνα, Macedoniae rex, Demetrii Cyrenensis filius XVI, 11, 3. XIX, 8, 2. XXVII, 6 sq. 8, 3. LII, 16, 3. 17, 1. 19, 4. 20. 21. 22, 7. 23, 1. 2. 25—30. 31, 2 sqq. 32, 2. 34, 1. 36, 4. LXVI, 38, 6. 7. 41—47.
Ἀντίγονος, ludaeorum rex LX, 36, 2.
Ἀντίγονος, scriptor laudatur II, 17, 3. 5.
Ἀντικάτων, Caesaris liber LVII, 39, 4. 5.
Ἀντικλείδης, scriptor laudatur XLVII, 46, 1.
Ἀντικράτης, Spartanus XLIV, 35, 1. 2.
Ἀντίκυρα, meretrix LIX, 24, 1.
Ἀντίκυρα, Phocidis oppidum LX, 68, 4.
Ἀντίλιβανος, Syriae mons XLVII, 24, 6.
Ἀντίλοχος, poeta XXXII, 18, 4.
Ἀντίμαχος, Colophonius poeta XVIII, 36, 2. XXXII, 18, 4. 5. Teius, ἐποποιός II, 12, 2.
Ἄντιον, *Antium*, Latii oppidum XIII, 2, 2. XVI, 22, 1. 26, 1. 39,

1. LXIII, 21, 1. Ἀντιᾶται II, 14, 6. XVI, 9, 4. 13, 3. 19, 1 sq. 20, 3. 39, 2. Ἀντίας, vid. Βαλέριος.
Ἀντιόπη, Amazon I, 26 sqq. III, 6, 1.
Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ Δάφνης, Syriae oppidum XXXVI, 21, 1. XLV, 40, 1. L, 13, 1. LIX, 32, 2.
Ἀντιοχεῖς LX, 46, 3. LXVII, 13, 4.
Ἀντιόχεια ἡ Μυγδονική, Mesopotamiae oppidum XXXVI, 32, 3.
Ἀντιοχίς, tribus Attica XXIV, 1, 3. 5, 3.
Ἀντίοχος, Ascalonita, philosophus academicus XXXVI, 42, 3. 4. LVII, 4, 1. 3. LXIII, 2, 2. laudatur ἐν τῇ περὶ θεῶν γραφῇ XXXVI, 28, 7.
Ἀντίοχος, Athenienis XV, 10, 1. 35, 4 sqq. XXXII, 5, 1. XXXIV, 4, 4.
Ἀντίοχος, Commagenus LX, 34, 2 sqq.
Ἀντίοχος I. Soter, Seleuci filius, Syriae rex LIX, 29, 3. 31, 3. 38. 50, 6. 51, 3.
Ἀντίοχος III. Magnus, Syriae rex XIX, 4, 1. 7, 2. XXV, 12, 1. 13, 1. 14, 1. XXVI, 2, 2. 5, 1. XXVII, 16, 1. 17, 1 sqq. XXVIII, 9, 6. 10, 1. 12, 1. 15, 1. 3. 16, 1. 17, 4. 5. 20, 2. XXXIII, 12, 6. XXXVI, 11, 4. 31, 3. XXXIX, 26, 6. Ἀντιοχικὸς πόλεμος XXVIII, 9, 7. 18, 1.
Ἀντίπατρος, Macedo XI, 19, 5. XXVI, 2, 4. XLII, 3, 3 sqq. 5 sq. 8, 3 sqq. 12, 1. XLIV, 15, 4. XLVII, 11, 4. 20, 5. 39, 6. 7. 46, 2. 47, 2. 49, 8. 55, 3. 57, 5. 68, 3. 71, 5. 74, 1. 2. 77, 2. XLIX, 1, 1. 2. 17, 6. 23, 4. 25, 3. 26. 27. 28, 4. 29, 2. 3. 30. 31. LI, 2, 2. 3, 2. LVI, 27, 1. 2. 28, 2. 4. 29, 1. 4. 5. 30, 1. 31, 3. LVIII, 4, 2. 5. LIX, 14, 2. 37, 3. LXI, 1, 3. laudatur ἐν ἐπιστολῇ XVII, 3, 2.
Ἀντίπατρος, Cassandri filius XXX, 6, 2 sq. LIX, 36, 1. 37, 2.
Ἀντίπατρος, Tarsensis, philosophus stoicus XXXI, 46, 2. LIII, 8, 5.
Ἀντίπατρος, Tyrius, philosophus stoicus L, 4, 1.
Ἀντισθένης, Socraticus IV, 30, 6. XII, 1, 5. laudatur XV, 1, 2.
Ἀντιστία, *Antistia*, Appii Claudii Pulchri uxor LIII, 4, 2.
Ἀντιστία, *Antistia*, Pompeii uxor XLV, 4, 2. 9, 2.
Ἀντίστιος, *C. Antistius Vetus* LXIII, 25, 1.
Ἀντίστιος, *P. Antistius*, Pompeii socer XLV, 4, 2. 3. 5. 9, 3.
Ἀντιφάνης, comicus LVI, 4, 4. laudatur 9, 5 (*fr. Νεοττίδος* 2).
Ἀντιφάτης, Atheniensis X, 18, 2.
Ἀντίφιλος, Atheniensis XLIX, 24, 1. 25, 3.
Ἀντιφῶν, orator XXXVIII, 6, 1. laudatur ἐν λοιδορίαις XV, 3. alius, ut videtur, laudatur LX, 28, 1.
Ἀντιφῶν, proditor LVI, 14, 4.
Ἀντίωρος, Spartanus, Lycurgi filius IV, 31, 4.
antrum in Hispania situm describitur XXXIX, 4, 4. 5.
Κόϊντος Ἀντύλλιος, *Qu. Antyllius* LIV, 13, 3. 4. 14, 1. 3. LV, 5, 1.
Ἀντύλλος, *M. Antonius Antyllus*, M. Antonii ex Fulvia filius LX, 28, 4. 71, 3. 81, 1. 87, 1.
Ἄντων, Herculis filius LX, 4, 1.
Ἀντωνία, *Antonia*, M. Antonii ex Octavia filia LX, 87, 3.

Ἀντωνιάς, navis Cleopatrae LX, 60, 3.
Ἀντώνιοι, *Antonia gens* LVII, 49, 4. LX, 4, 1.
Μάρκος Ἀντώνιος ὁ ῥήτωρ, *M. Antonius Orator* XXXI, 44. LX, 1, 1.
Ἀντώνιος ὁ Κρητικός, *M. Antonius Creticus*, M. Antonii Oratoris filius XLV, 24, 7. LX, 1, 1.
Γάϊος Ἀντώνιος, *C. Antonius Hybrida*, M. Antonii Oratoris filius (cos. 690 = 63) LVII, 11. 12, 3. 4. 16, 4. 22, 5. LX, 9, 2.
Γάϊος Ἀντώνιος, *C. Antonius*, M. Antonii Cretici filius LX, 15, 3. 22, 4. LXIII, 25, 2. 26, 2 sqq. 28, 1.
Λεύκιος Ἀντώνιος, *L. Antonius*, M. Antonii Cretici filius (cos. 712 = 41) LX, 15, 3. 30, 1.
Μάρκος ΑΝΤΩΝΙΟΣ, *M. Antonius Triumvir*, M. Antonii Cretici filius LX. LXI. — V, 20, 2. XIX, 38, 1. XLV, 58, 1. 4. 59, 2. 69, 1. XLVIII, 30, 2. 3. 31, 2. 39, 1. 44, 1. 51, 2. 61, 2. 62, 5. 63, 7. 66, 3. 67, 2. 3. 69, 7. L, 73, 3. LVII, 24, 4. 42, 2. 3. 43. 45—49. LIX, 1, 7. LXIII, 8, 1. 17—23. 27. 29, 5. 7. 38, 2. 41, 1. 42, 3. 45, 1. 46, 2. 47, 1. 50. 53, 3. LXIV, 4, 2. 5, 1. laudatur LX, 2, 2. *ἐν ταῖς πρὸς τοὺς Φιλιππικοὺς ἀντιγραφαῖς* LVII, 41, 4.
Ἀντώνειος: *κολοσσοί* LX, 60, 3.
Ἀντώνιος, *Iulus Antonius*, M. Antonii Tr. ex Fulvia filius LX, 87, 1. 3.
Ἀντώνιος Ὀνωράτος, *Antonius Honoratus*, trib. mil. LXVII, 14, 1.
Πόπλιος Ἀντώνιος, *P. Antonius* XLVIII, 4, 1. 2.
Ἀντώνιος, *L. Antonius Saturninus* XIX, 25, 3.
Ἀντώνιος, *Antonius*, Sertorii percussor XLI, 26, 5.
Ἄνυτος, Atheniensis XV, 4, 5 sqq. XVI, 14, 4.
Ἀξιός, Macedoniae fluvius LIX, 42, 2.
Ἄξιος LVII, 25, 4.
Ἀξίοχος, Milesius XII, 24, 2.
ἄξονες, Solonis legum tabulae VII, 19, 3. 23, 3. 24, 1. 25, 1. 2.
Ἀόλλιος, Romuli filius II, 14, 7.
Ἀβεντῖνος λόφος, *Aventinus mons* Romae V, 15, 3. LIV, 15, 1. *Ἀβεντῖνος* II, 9, 4. 20, 5. 23, 3.
aves II, 4, 2. 9, 5 sqq. IV, 20, 6. V, 8, 5. XI, 27, 2. XII, 13, 10. XV, 10, 1. XXXI, 17, 3. 36, 6. XXXIII, 7, 2. XXXVIII, 13, 3. XLV, 25, 6. XLVII, 25, 3. 26, 5. 27, 2. 33, 2. LIII, 17, 1. 3. LVII, 47, 5. 6. LX, 33, 3. 60, 3. LXII, 24, 4. 5. LXIII, 37, 4. 39, 3. 48, 2. LXV, 10, 3. 19, 3. LXVI, 30, 5.
Ἀπάμα, Artabazi filia, Ptolemaei Lagi uxor XLII, 1, 3.
Ἀπάμα, Artoxerxis II. filia LXV, 27, 4.
Ἀπάμα, Seleuci uxor LIX, 31, 3.
Ἀπελλῆς, Macedo LXVI, 48, 1.
Ἀπελλῆς, pictor XLVII, 4, 2. LIX, 22, 3. LXVI, 13, 1. 2.
Ἀπελλικῶν, Teius XXXIII, 26, 1.
Ἀπεραντοι, Aperantiae Thessaliae oppidi incolae XXVIII, 15, 4.
Ἀπήμαντος, Atheniensis LX, 70, 1. 2.
Ἄπις, deus Aegyptiorum LII, 34, 3.
Ἀποθέται, locus in Taygeto IV, 16, 1.

Ἀπολλόδωρος, Atheniensis LVI, 15, 1. LVIII, 3, 5.
Ἀπολλόδωρος, Babylonis praefectus XLVII, 73, 2.
Ἀπολλόδωρος, Phalereus, Socratis sodalis L, 46, 1.
Ἀπολλόδωρος, scriptor laudatur IV, 1, 2.
Ἀπολλόδωρος, Siculus XLVIII, 49, 1.
Ἀπολλόθεμις, scriptor laudatur IV, 31, 4.
Ἀπολλοκράτης, Dionysii minoris filius LXII, 37, 2. 51, 1. 56, 1.
Ἀπολλοφάνης, Cyzicenus XLIV, 12, 1.
Ἀπολλώνι, 18, 1. 22, 4. V, 4, 5. XXVIII, 1, 1. 12, 7. 16, 3. XXXII, 26. XXXIII, 22, 3. 29, 6. 32, 2. XXXVI, 23, 6. XLV, 24, 5. XLVII, 24, 3. L, 4, 1. LI, 9, 3. LVII, 47, 5. LXII, 23, 3. LXIII, 24, 5. LXVI, 7, 2. 40, 2. Δαφνηφόρος X, 15, 2. Δελφίνιος I, 14, 1. Θούριος XXXIII, 17, 4. Ἰσμήνιος VII, 4, 3. Λύκειος XXX, 31, 3. 32, 5. πατρῷος XV, 2, 5. Πύθιος XIX, 15, 6. XXXIII, 29, 6. Τεγυραῖος XXI, 16, 3.
Ἀπόλλων, Luculli coenaculum XXXVI, 41, 5. 6.
Ἀπολλωνία, Epiri oppidum XXXIII, 27, 1. XLVIII, 37, 2. 38, 1. LVII, 43, 6. LX, 16, 1. LXIII, 22, 2. 25, 2. 26, 2. 5. Ἀπολλωνιᾶται LXIII, 26, 2.
Ἀπολλωνία, Mysiae oppidum XXXVI, 11, 3.
Ἀπολλωνία, Siciliae oppidum XVIII, 24, 2.
Ἀπολλωνίδης, Demetrii Poliorcetae sodalis LIX, 50, 2. 4.
Ἀπολλωνίδης, philosophus stoicus L, 65, 6. 66, 4. 69, 1.
Ἀπολλώνιον LXVI, 40, 4.
Ἀπολλώνιος, Molonis filius, rhetor XLVIII, 3, 1. LVII, 4, 4. 5.
Ἀπολλώνιος, Zenodotiae tyrannus XXXIX, 17, 3.
Ἀπόνιος, Aponius, LXVII, 8, 5.
Ἀπορία, dea X, 21, 1.
Δεύκιος Ἀπουλήιος, L. Appuleius XI, 12, 1.
Ἀπουλία, Apulia, Italiae regio XXII, 24, 3.
ἀποφράδες ἡμέραι II, 21, 3. XI, 19. XV, 34, 1. XXXVI, 27, 7. XLVII, 14, 4.
Ἀππία ὁδός, via Appia XLVIII, 5, 5.
Ἄππιοι, Appii XIX, 38, 3.
Ἄππιος Κλαύδιος, Appius Claudius Sabinus (cos. 258 = 495) XVI, 19, 2. Ἄππιος Κλαύδιος VIII, 21, 2 sqq.
Ἄππιος Κλαύδιος, Appius Claudius Caecus (cos. 446 = 307) XXX, 18, 5 sqq.
Ἄππιος, Appius Claudius Pulcher (cos. 541 = 212) XIV, 2, 1. XXII, 13, 1. 14, 3.
Ἄππιος, Appius Claudius Pulcher (cos. 576 = 177) VIII, 7, 5.
Ἄππιος Κλαύδιος, Appius Claudius Pulcher (cos. 610 = 143) XIX, 38, 3 sq. LIII, 4, 1. 2. 9, 1. 13, 1.
Ἄππιος Κλαύδιος, Appius Claudius Pulcher (cos. 639=54) XXXVI, 19, 1. 21, 1. 6. 7. 28, 2. 29, 6. XLV, 57, 4. XLVIII, 21, 2.
Ἄππιος Κλαύδιος, Appius Claudius Pulcher, Sullanus XXXIII, 29, 3.
Μάρκος Ἄππιος, M. Appius LVII, 26, 8.
Ἀπρίλιος, Aprilis, mensis Romanus II, 4, 3. V, 19, 2. Ἀπρίλιαι εἰδοί, idus Apriles II, 23, 6.

Ἀπτεραῖοι, Apterae Cretae oppidi incolae XXX, 30, 4.
aquae calidae XXXI, 19, 2. XXXIII, 26, 3. aquae ductio VII, 23, 5. X, 31, 1. XVI, 1, 1. XXV, 19, 1.
Ἀραβία XLV, 38, 2. 42, 1. 45, 2. XLVII, 68, 1. LX, 36, 2. 37, 2. 61, 2. Ἄραβες I, 5, 2. XXXVI, 21, 4. 25, 5. 6. 26, 4. 29, 5. XXXIX, 21, 1. 22, 5. 28, 4. 29, 4. 31, 7. XLV, 39, 2. 41, 1. XLVII, 24, 6. LIX, 7, 1. LX, 27, 3. 69, 3. Ἀραβικός: πόλπος LX, 69, 3. βασιλεῖς XXXVII, 3, 2.
arae II, 14, 3 sq. IV, 18, 1. VII, 12, 1. X, 17, 1. 24, 3. XII, 13, 3. 32, 2. XVI, 33, 1. XVIII, 16, 4. XXIV, 19, 6. 20, 4. 6. XXXII, 18, 3. XXXV, 13, 6. XXXVIII, 13, 2. XLI, 22, 2. XLIV, 6, 6. XLVII, 62, 4. LI, 18, 2. LII, 10, 4. LVI, 27, 6. 29, 5. 30, 1. LVII, 20, 1. LIX, 10, 4. 12, 3.
Ἄραχος, Spartanus XXXII, 7, 2.
Ἀράξης, Armeniae fluvius XXXVI, 26, 4. XLV, 33, 1. 34, 2. 3. LX, 49, 3. 52, 2.
Ἀραρ., *Arar*, Galliae fluvius XLVIII, 18, 2. 26, 1.
Ἀράτειον, Sicyonis locus LXVI, 58, 4.
Ἀρατήριον, locus Atticae prope Gargettum I, 35, 3.
ΑΡΑΤΟΣ, Sicyonius LXVI. — XXVII, 1, 3. 8, 1 sqq. LI, 13, 4. 15. LII, 3, 4. 4, 1 sqq. 5, 1. 6, 2. 12, 1. 14, 1. 15, 1. 16, 1. 6. 17. 19. 20, 3. 4. 25, 2. Historiae scriptor laudatur LII, 17, 2. 19, 2. ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν LXVI, 32, 3. 33, 2. 38, 4.
Ἄρατος ὁ νεώτερος, Arati Sicyonii filius LXVI, 49, 1. 50, 1. 51, 2. 54, 1.
Ἀραχωσία, Persiae regio XLII, 19, 2.
Ἀρβάκης, Medus LXV, 14, 2.
Ἀρβηλα, Assyriae oppidum XI, 19, 3. XLVII, 31, 3. Ἀρβηλίτις XLV, 36, 2.
Ἀργᾶς, Demosthenis cognomen LVI, 4, 5.
Ἄργας, poeta LVI, 4, 5.
argentifodinae X, 4, 1. XXXVIII, 4, 2.
Ἀργιλεωνίς, Brasidae mater IV, 25, 5.
Ἀργινοῦσαι, insulae prope Lesbum XII, 38, 1. XXXII, 7, 1.
Ἄργος X, 23, 1. XII, 2, 1. XV, 12, 2. 15, 2. 23, 1. XXI, 24, 1. XXVII, 12, 2. 18, 3. XXVIII, 12, 2. XXX, 30 sqq. XLV, 24, 5. LII, 17, 1. 2. 4. 18, 1. 19. 20, 3. 21. 25, 3. 4. 26, 2. LIX, 25, 1. 2. LXVI, 2, 3. 3, 1. 5, 3. 6, 2. 4. 25, 2. 27, 1. 28, 4. 29, 1. 4. 35, 1. 39, 1. 44, 2. 3. 45, 3. Ἀργεῖοι IV, 7, 2. X, 20, 3. XV, 12, 2. 14, 3. 15, 1. 19, 3. XVII, 2, 2. XVIII, 4, 1. XXI, 24, 4. XXX, 31, 2 sqq. XXXII, 1, 2. 22, 1. XXXVIII, 10, 4. 6. 8. XLIV, 18, 1. 2. 21. 31, 6. LII, 20, 3. 21, 1. 25, 4. 5. 26, 1. LXVI, 25, 1. 4. 27, 1. 28, 4. 35, 3. 39, 4. 44, 2. 3. Ἀργεῖα = Argolis LII, 25, 4. — Ἀργολίς = Argiva XXV, 24, 5. = Argolis XLIV, 31, 6. Ἀργολὶς χώρα LXVI, 28, 1. Ἀργολικός: ἀσπίδες II, 21, 1. Ἀργολική = Argiva XIX, 8, 7. Ἀργολική = Argolis LII, 4, 4. 23, 3.
ἀργυράσπιδες, exercitus Macedonici pars XLII, 13, 2. 16, 1. 3. 17, 1. 18, 1. 19, 2.
Ἀργώ, navis I, 19, 4.
Ἀρδεᾶται, *Ardeates*, Ardeae

Latii oppidi incolae XI, 17, 3. 23, 2 sqq. 24, 1. 2.
Ἀρδηττός, collis Athenarum I, 27, 4.
Ἀρίθουσα, Syriae oppidum LX, 37, 1.
Ἄρειος, philosophus LX, 80. 81, 2.
Ἀρεταῖος, Dionis filius, Syracusanus LXII, 31, 1.
Ἀρετή, Dionysii maioris filia, Dionis uxor XVIII, 33, 2. LXII, 6, 1. 21, 3. 31, 1. 61. 58, 4.
Ἀρετή = Virtus XXII, 28, 1.
Ἀρεύς I., Spartae rex XXX, 26, 8. 27, 1. 29, 6. 30, 2. 32, 2.
Ἀρεύς II., Spartae rex LI, 3, 4.
Ἄρης I. 5, 3. II, 2, 3. 4, 2. 3. 29, 1. IV, 20, 5. V, 7, 4. 19, 2. 5. VI, 2, 3. XI, 32, 4. XIII, 2, 3. XXI, 19, 2. XXII, 8, 5. 21, 2. 30, 5. XXIV, 19, 6. XXVIII, 9, 2. XXXIII, 19, 5. XXXV, 7, 4. XLIV, 14, 2. LIX, 42, 5. LXI, 3, 2. Ἄρης Μακεδών = Philippus LVI, 30, 5. Ἄρεος παῖς = Marius minor XXXI, 46, 6. Ἀρήιος = Marcellus XXII, 1, 1. Ἀρήιοι = Mamertini XXX, 23, 1. Ἀρήιος θρίαμβος XXII, 22, 3. — Ἄρειος πάγος VII, 19. 22, 3. 31, 2. X, 10, 4. XII, 7, 6. 9, 3. XXXV, 10, 7. 15, 2. XLIX, 16, 3. LVI, 14, 2. 26, 1. LVII, 24, 5. Ἀρεοπαγῖται VII, 19, 2. 4. — Ἄρειον πεδίον, campus Martius Romae VIII, 8, 1. XLV, 53, 4. XLVIII, 23, 4. LVII, 44, 4. Ἄρεος πεδίον XXXIII, 38, 4. XXXVI, 43, 2.
Ἀρθμιάδας, Spartanus IV, 5, 4.
Ἄρθμιος, Zelita X, 6, 3.
Ἀριάδνη, Minois filia I, 19. 20. 21. 28, 3. 29, 2. III, 1, 5. 6, 1.
Ἀριαῖος, Cyri minoris familiaris LXV, 11, 1.
Ἀριάμνης, Arabs XXXIX, 21, 1.
Ἀριαράθης II., Cappadociae rex XLII, 3, 2. 6.
Ἀριαράθης X., Mithridatis filius, Cappadociae rex XXXIII, 11, 2. XLV, 37, 1. 42, 3.
Ἀριαμένης, Persa X, 14, 8.
Ἀριάσπης, Artoxerxis II. filius LXV, 30, 1. 2.
Ἀριδαῖος, Philippi filius XLVII, 10, 1. 77, 5.
Ἀριμάνιος, deus Persarum X, 28, 4.
Ἄριμινον, Ariminum, Umbriae oppidum XXII, 4, 1. XLV, 60, 1. XLVIII, 32, 2. 4. 6. 33, 1. L, 52, 1.
Ἀριμνηστος, Plataeensis XXIV, 11, 5 sqq.
Ἀριμνηστος, Spartanus XXIV, 19, 1.
Ἀριοβαρζάνης, Cappadociae rex XXXIII, 5, 3 sq. 22, 5. 24, 3. LVII, 36, 1. LIX, 4, 1.
Ἀριομάνδης, Persa XXXV, 12, 4.
Ἀριόυιστος, Arioviſtus, Germanorum rex XLVIII, 19, 1. 3.
Ἀριστα γόρας, Cyzicenus XXXVI, 10, 2.
Ἀριστάλκετος, Megalopolitanus XXVII, 13, 4. 17, 3.
Ἀριστανδρος, Telmessensis vates XLVII, 2, 3. 14, 5. 25, 1. 4. 31, 4. 33, 2. 50, 3. 52, 1.
Ἀριστέας, Argivus XXX, 30, 1. 32, 1.
Ἀριστέας, Proconnesius II, 28, 4.
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, Atheniensis, Lysimachi filius XXIV. XXVI. — X, 3, 1 sqq. 5, 5. 11, 1. 12, 6 sq. 16. 20, 1 sq. 21, 2. XII, 7, 2. XVII, 2, 4. 4, 5. XXI, 4, 2. XXXV, 5, 4. 6, 3. 10, 7. 8. XXXVIII, 11,

5. XL, 1, 2. XLIX, 3, 4. 7, 8. LVI, 14, 1.
Ἀριστείδης, Locrus XVIII, 6, 3.
Ἀριστείδης, Milesiacorum scriptor XXXIX, 32, 3.
Ἀριστείδης, Xenophili filius XXIV, 1, 6.
Ἀρίστιππος, Argivorum tyrannus XXX, 30, 1. LXVI, 25, 4 sqq. 27, 1. 28, 1. 29. 30, 1.
Ἀρίστιππος, Cyrenaeus philosophus LXII, 19, 2. 4.
Ἀριστίων, Athenarum tyrannus V, 9, 6. XXXIII, 12, 1. 13, 1. 23, 2. XXXVI, 19, 6.
Ἀριστοβούλη, vid. Ἀρτεμις.
Ἀριστόβουλος, Cassandrensis, historiae scriptor laudatur XLVII, 15, 1 (*fr.* 1c). 16, 7 (*fr.* 2). 18, 2 (*fr.* 4). 21, 4 (*fr.* 7). 46, 1 (*fr.* 14). 75, 4 (*fr.* 46). LVI, 23, 5 (*fr.* 1b).
Ἀριστόβουλος, Iudaeorum rex XLV, 39, 2. 45, 4. LX, 3, 1.
Ἀριστογείτων, Atheniensis XXIV, 27, 4.
Ἀριστογείτων, Atheniensis sycophanta XLIX, 10, 2. 5. LVI, 15, 2.
Ἀριστόδημος, Megalopolis tyrannus XXVII, 1, 3. LI, 3, 5.
Ἀριστόδημος, Milesius LIX, 9, 1. 17, 2 sqq.
Ἀριστόδημος, regiae Spartanorum stirpis conditor IV, 1, 4. XLIV, 19, 5.
Ἀριστόδικος, Tanagrensis XII, 10, 7.
Ἀριστόκλειτος, Spartanus, Lysandri pater XXXII, 2, 1.
Ἀριστοκράτης, Atheniensis LVI, 15, 2.
Ἀριστοκράτης, rhetor, M. Antonii sodalis LX, 69, 1.
Ἀριστοκράτης, Spartanus scriptor laudatur IV, 4, 6. 31, 6. XXVII, 16, 3.
Ἀριστόκριτος XLVII, 10, 1.
Ἀριστομάχη, Dionis soror, Dionysii maioris uxor XVIII, 33, 2. LXII, 3, 2. 3. 6, 1. 2. 14, 1. 51. 58, 4.
Ἀριστόμαχος, Achaeorum praetor LII, 4, 4.
Ἀριστόμαχος, Argivorum tyrannus LXVI, 25, 1. 4.
Ἀριστόμαχος, Argivorum tyrannus, minor LXVI, 29, 4. 35. 44, 4.
Ἀριστόμαχος, Sicyonius LXVI, 5, 1.
Ἀριστομένης, Messenius II, 25, 3. LI, 21, 2.
Ἀριστόνικος, Marathonius LVI, 28, 4.
Ἀριστόνικος, Mithridatis nauarchus XXXVI, 11, 5.
Ἀριστόνικος, Pergamenus, Eumenis II. filius XXVIII, 21, 6. LIII, 20, 4.
Ἀριστόνους, citharoedus XXXII, 18, 5.
Ἀριστόξενος ὁ μουσικός, laudatur IV, 31, 4. XVIII, 15, 2. XXIV, 27, 2. Ἀριστοξένεια ὑπομνήματα XLVII, 4, 2.
Ἀριστος, philosophus academicus LXIII, 2, 2.
Ἀριστοτέλης, Argivus LII, 20, 3. 4. LXVI, 44, 1.
Ἀριστοτέλης ὁ διαλεκτικός LXVI, 3, 3.
Ἀριστοτέλης, philosophus I, 3, 2. 25, 2. IV, 1, 1. 5, 7. 6, 2. 14, 1. 28, 1. 4. 31, 3. VII, 25, 1. 32, 4. X, 10, 4. XI, 22, 3. XII, 4, 1. 9, 2. 10, 7. 26, 3. 28, 1. XVII, 3, 2. XXVI, 2, 4. XXXIII, 26, 1. 2. XXXVIII, 1, 4. 2, 1. XXXIX, 3,

Hi oppidi incolae XI, 17, 3. 2 sqq. 24, 1. 2.
ητικός, collis Athenarum I, 4.
θουσα, Syriae oppidum , 37, 1.
ος, philosophus LX, 80. 2.
ατος, Dionis filius, Syranus LXII, 31, 1.
ή, Dionysii maioris filia, is uxor XVIII, 33, 2. LXII, 21, 3. 31, 1. 51. 58, 4.
ί = Virtus XXII, 28, 1.
I., Spartae rex XXX, 26, 1. 29, 6. 30, 2. 32, 2.
II., Spartae rex LI, 3, 4. 5, 3. II, 2, 3. 4, 2. 3. 29, 20, 5. V, 7, 4. 19, 2. 5. VI, XI, 32, 4. XIII, 2, 3. XXI, XXII, 8, 5. 21, 2. 30, 5. 19, 6. XXVIII, 9, 2. I, 19, 5. XXXV, 7, 4. 14, 2. LIX, 42, 5. LXI, ρης Μακεδών = Philip- I, 30, 5. Ἄρεος παῖς = ninor XXXI, 46, 6. Ἀρή- Marcellus XXII, 1, 1. = Mamertini XXX, 23, ος Θρίαμβος XXII, 22, εως πάγος VII, 19. , 2. X, 10, 4. XII, 7, 6. XV, 10, 7. 15, 2. XLIX, VI, 14, 2. 26, 1. LVII, σοπαγῖται VII, 19, 2. 4. ον πεδίον, campus tomae VIII, 8, 1. XLV, VIII, 23, 4. LVII, 44, 4. δίον XXXIII, 38, 4. 3, 2.
δας, Spartanus IV,
, Zelita X, 6, 3.
Minois filia I, 19. 20. 29, 2. III, 1, 5. 6, 1.
Ἀριαῖος, Cyri minoris familiaris LXV, 11, 1.
Ἀριάμνης, Arabs XXXIX, 21, 1.
Ἀριαράθης II., Cappadociae rex XLII, 3, 2. 6.
Ἀριαράθης X., Mithridatis filius, Cappadociae rex XXXIII, 11, 2. XLV, 37, 1. 42, 3.
Ἀριαμένης, Persa X, 14, 8.
Ἀριάσπης, Artoxerxis II. filius LXV, 30, 1. 2.
Ἀρίδαιος, Philippi filius XLVII, 10, 1. 77, 5.
Ἀριμάνιος, deus Persarum X, 28, 4.
Ἄριμινον, Ariminum, Umbriae oppidum XXII, 4, 1. XLV, 60, 1. XLVIII, 32, 2. 4. 6. 33, 1. L, 52, 1.
Ἀριμνήστος, Plataeensis XXIV, 11, 5 sqq.
Ἀρίμνηστος, Spartanus XXIV, 19, 1.
Ἀριοβαρζάνης, Cappadociae rex XXXIII, 5, 3 sq. 22, 5. 24, 3. LVII, 36, 1. LIX, 4, 1.
Ἀριομάνδης, Persa XXXV, 12, 4.
Ἀριόουιστος, Ariovistus, Germanorum rex XLVIII, 19, 1. 3.
Ἀριστάγορας, Cyzicenus XXXVI, 10, 2.
Ἀριστάινετος, Megalopolitanus XXVII, 13, 4. 17, 3.
Ἀριστανδρος, Telmessensis vates XLVII, 2, 3. 14, 5. 25, 1. 4. 31, 4. 33, 2. 50, 3. 52, 1.
Ἀριστέας, Argivus XXX, 30, 1. 32, 1.
Ἀριστέας, Proconnesius II, 28, 4.
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, Atheniensis, Lysimachi filius XXIV. XVI. — X, 3, 1 sqq. 5, 5. 11, 1. 12, 6 sq. 16. 20, 1 sq. 21, 2. XII, 7, 2. XVII, 2, 4. 4, 5. XXI, 4, 2. XXV, 5, 4. 6, 3. 10, 7. 8. XXXVIII, 11,

XLVI, 3, 2. LX, 39, 1. 50, 2. 3. 54, 5. 6. Ἀρμενιακός: πόλεμοι XLV, 31, 7.
Ἀρμιλούστριον, *Armilustrum*, locus in Aventino Romae II, 23, 3.
ἀρμοσταί Spartanorum IV, 30, 5. XV, 29, 3. 30, 1. XXI, 13, 2. 15, 4. XXXII, 13, 3. 15, 5. XLIV, 24, 3.
Ἀρνάκης, eunuchus X, 16, 4. XXIV, 9, 4.
arx Athenarum VII, 30, 3. XII, 13, 7. 8. XXXIII, 13, 2. 14, 7. XXXV, 5, 2. 13, 6. XXXVII, 1, 5. XXXVIII, 3, 3. LIX, 24, 1. LXI, 4, 2.
Ἀρυέρνοι, *Arverni*, Galliae gens XLVIII, 25, 3. 26, 4.
Ἄρπαλος, Macedo XIX, 15, 4. XLVII, 8, 2. 10, 3. 35, 8. 41, 4. XLIX, 21, 2 sqq. 22, 1. 2. LVI, 25. τὰ Ἁρπάλεια XLIX, 22, 3. LVIII, 3, 5.
Ἅρπαξ = *Rapax legio* LXVIII, 12, 3.
Ἁρπάκης, Persa LXV, 30, 4.
Ἅρποι, *Arpinum*, Latii oppidum LVII, 8, 2. Ἁρπίνη, ager Arpinas XXXI, 3, 1.
Ἅρπυιαι XXXVI, 7, 6.
Ἀρρενίδης, Atheniensis LVI, 25, 6.
Κόϊντος Ἄρριος, *Q. Arrius*, praetor LVII, 15, 3.
Ἀρρούντιος, *L. Arruntius* (cos. 731 = 22) LX, 66, 3.
Ἄρρων, *Arruns*, Etruscus XI, 15, 3.
Ἄρρων, *Arruns*, Porsenae filius VIII, 18, 2. 19, 3.
Ἄρρων, *Arruns*, Tarquinii Superbi filius VIII, 9, 1.
Ἀρσάκης, Parthorum rex XXXIII, 5, 4. XXXIX, 18, 1. 27, 3. XLV, 76, 6. LXI, 1, 3.
Ἀρσακίδαι, Parthorum regia stirps XXXIX, 32, 5.
Ἀρσάμης, Artoxerxis II. filius LXV, 30.
Ἀρσανίας, Armeniae fluvius XXXVI, 31, 4.
Ἀρσίκας = Artoxerxes LXV, 1, 2. 2, 2. 3.
Ἄρσιον ἄλσος, *Arsia silva* in Etruria VIII, 9, 1.
Ἄρσις, *Arsia*, Italiae fluvius XLV, 7, 3.
Ἀρταβάζης, Armeniae rex XXXIX, 19, 1. Ἀρτάβαζος LXI, 5, 2. cf. Ἀρταβάσδης.
Ἀρτάβαζος, Persa XXIV, 19, 4.
Ἀρτάβαζος, Persa, Barsines pater XLII, 1, 3. 7, 1. XLVII, 21, 4.
Ἀρτάβανος, Persa X, 27, 2 sqq.
Ἀρταγέρσης, Caduciorum dux LXV, 9, 1. 3. 4. 10, 1. 11, 1. 14, 1. 15, 4.
Ἀρτάξας, Armenius XXXVI, 31, 3.
Ἀρτάξατα, Armeniae oppidum XXXVI, 31, 2. 4.
Ἀρταβάσδης, Armeniae rex XXXIX, 21, 5. 22, 2. 3. 33, 1. 2. LX, 37, 3. 39, 1. 50, 2. cf. Ἀρταβάζης.
Ἀρτασύρας, Persa LXV, 12, 1. 2. 14, 3.
Ἀρταῦκτης, Persa X, 18, 2.
Ἀρτεμίδωρος, Cnidius XLVIII, 65, 1. 2.
Ἀρτεμίδωρος, Graecus XXXVI, 15, 3.
Ἀρτέμιος, Colophonius XLVII, 51, 2.
Ἀρτεμις X, 8, 3. XXII, 18, 3. XLI, 11, 3. XLIV, 32, 3. XLIX, 28, 2. LIV, 16, 4. LXVI, 32, 1. Ἀνάϊτις LXV, 27, 3. Ἀριστοβούλη X, 22, 1. Εὔκλεια XXIV, 20, 5. 6. Ἐφε-

3. XLVII, 7, 2. 4. 5. 8, 1. 2. 3. 52, 2. 54, 1. 55, 4. 5. 74, 3. 77, 2. LVII, 24, 3. laudatur *ἐν τῇ τῶν Βοιωτίων πολιτείᾳ* I, 16, 2. *ἐν τῇ τῶν Πυθιονικῶν ἀναγραφῇ* VII, 11, 1. XXI, 3, 1. 18, 4. *ἐν τῷ περὶ εὐγενείας* XXIV, 27, 2. XXXII, 2, 3 (*probl.* 30, 1). XXXV, 10, 2. LII, 8, 2. eius *περὶ ψυχῆς διάλογος* LXII, 22, 3.

Ἀριστοφάνης, comicus laudatur X, 19, 3 (*Eqn.* 812). XII, 26, 4 (*Babylon. fr.* 2). 30, 4 (*Ach.* 524). XV, 1, 4 (*Vesp.* 44). 16, 2 (*Ran.* 1445. 1452). XXXV, 16, 7 (*Lys.* 1138). XXXVIII, 2, 3 (*Equ.* 1099). 4, 6 (*Eqn.* 358). 8, 2 (*Av.* 643). ibid. (*Γεωργ. fr.* 1). LIX, 12, 1 (*Equ.* 382). LX, 70, 1 (*Lys.* 809. *Av.* 1548). *τὸ Ἀριστοφάνειον* XII, 26, 4 (*Babylon. fr.* 2).

Ἀριστοφάνης, Macedo XLVII, 51, 4.

Ἀριστοφῶν, archon Atticus (ol. 112, 3 = 330) LVI, 24, 1.

Ἀριστοφῶν, Atheniensis XLIX, 7, 3.

Ἀριστοφῶν, pictor XV, 16, 5.

Ἀρίστρατος, Sicyonis tyrannus LXVI, 13.

Ἀρίστων, Ceus philosophus laudatur X, 3, 1. XXIV, 2, 2.

Ἀρίστων, Chius philosophus laudatur XXV, 18, 3. LVI, 10, 1. 30, 1.

Ἀρίστων, Corinthius XXXVIII, 20, 5. 25, 2.

Ἀρίστων, Paeonum dux XLVII, 39, 1.

Ἀρίστων, Pisistrati familiaris VII, 30, 2.

Ἀρίφρων, Xanthippi filius, Atheniensis XV, 1, 1. 3.

Ἀρχαδία I, 11, 1. 32, 4. XXI, 20, 4. 24, 1. 5. 26, 1. XLIV, 15, 3. 4. 30, 5. LII, 4, 2. 7, 4. 14, 1. LVI, 27, 3. LIX, 25, 1. LXVI, 34, 5.

Ἀρχάδες II, 21, 2. 3. IV, 2, 1. V, 4, 2. 18, 4. X, 6, 3. XVI, 3, 3. XXI, 4, 4. 24, 4. XLI, 1, 2. XLIV, 22, 4. 32, 3. 33, 3. LII, 3, 5. LXVI, 5, 1. Ἀρχὰς ἀνήρ XXVII, 13, 6. 15, 1. Ἀ. ἄνθρωπος XXVIII, 13, 2. Ἀρχαδικός: γυνή XII, 29, 3. Αὐκαια XLVIII, 61, 1.

Ἀρχεσίλαος, philosophus academicus XXVII, 1, 2. LXVI, 5, 1.

Ἀρχεσίλαος, Spartanus LI, 18, 3.

Ἀρχεσίλας, Spartanus XXXV, 10, 5.

Ἀρχίσσος, Spartanus XXI, 13, 2. arma Achaeorum XXVII, 9, 1 sq. Alexandri Magni XLVII, 32, 5 sq. Karthaginiensium XXII, 12, 2. Cimbrorum XXXI, 25, 7. Gallorum XI, 40, 3. 41, 4. XXII, 7, 1. Hispanorum XLI, 14, 2. Macedonum XIX, 19, 1. 20, 5. Mithridatis XLV, 42, 3. Parthorum XXXIX, 24, 1. 5. Romanorum II, 21, 1. XI, 40, 4. 41, 4. XXXI, 25, 1. XXXVI, 28, 1. Spartanorum IV, 19, 2. LII, 11, 2. Thracum XIX, 18, 3.

Ἄρμενία XXXVI, 14, 5. 19, 1. 29, 6. 31, 4. 33, 4. 34, 5. XXXIX, 19. 2. 21, 5. 32, 1. XLII, 4, 1. 5, 1. 16, 3. XLV, 30, 2. 32, 9. 33, 1. 34, 1. 2. 45, 2. LVII, 10, 1. LIX, 46, 4. 5. LX, 34, 6. 37, 2. 3. 38, 1. 41, 3. 49, 3. 4. 50, 4. 52, 2. 54, 4. 55, 2. 56, 1. 4. 61, 3. Ἀ. ἡ μικρά XXXVI, 19, 1. XLV, 36, 1. XLVIII, 50, 1. Ἀρμένιοι XI, 19, 7. XXXIII, 5, 3. XXXV, 3, 2. XXXVI, 9, 4. 14, 7. 21, 2. 3. 23, 7. 25, 6. 26, 4. 27, 1. 29, 1. 31, 2. 3. 32, 3. 36, 6. 7. XXXIX, 18, 4. 19, 1. 3. 21, 5. 22, 2. 3. 29, 2. 33, 1. XLV, 28, 4. 39, 3. 45, 4. 67, 6.

XLVI, 3, 2. LX, 39, 1. 50, 2. 3. 54, 5. 6. Ἀρμενιακός: πόλεμοι XLV, 31, 7.
Ἀρμιλούστριον, *Armilustrum*, locus in Aventino Romae II, 23, 3.
ἄρμοστοι Spartanorum IV, 30, 5. XV, 29, 3. 30, 1. XXI, 13, 2. 15, 4. XXXII, 13, 3. 15, 5. XLIV, 24, 3.
Ἀρνάκης, eunuchus X, 16, 4. XXIV, 9, 4.
arx Athenarum VII, 30, 3. XII, 13, 7. 8. XXXIII, 18, 2. 14, 7. XXXV, 5, 2. 13, 6. XXXVII, 1, 5. XXXVIII, 3, 3. LIX, 24, 1. LXI, 4, 2.
Ἀρουέρνοι, *Arverni*, Galliae gens XLVIII, 25, 3. 26, 4.
Ἄρπαλος, Macedo XIX, 15, 4. XLVII, 8, 2. 10, 3. 35, 8. 41, 4. XLIX, 21, 2 sqq. 22, 1. 2. LVI, 25. τὰ Ἀρπάλεια XLIX, 22, 3. LVIII, 3, 5.
Ἅρπαξ = *Rapax legio* LXVIII, 12, 3.
Ἁρπάκης, Persa LXV, 30, 4.
Ἄρποι, *Arpinum*, Latii oppidum LVII, 8, 2. Ἀρπίνη, ager Arpinas XXXI, 3, 1.
Ἄρπυιαι XXXVI, 7, 6.
Ἀρρενίδης, Atheniensis LVI, 25, 6.
Κόϊντος Ἄρριος, *Q. Arrius*, praetor LVII, 15, 3.
Ἀρρούντιος, *L. Arruntius* (cos. 731 = 22) LX, 66, 3.
Ἄρρων, *Aruns*, Etruscus XI, 15, 3.
Ἄρρων, *Aruns*, Porsenae filius VIII, 18, 2. 19, 3.
Ἄρρων, *Aruns*, Tarquinii Superbi filius VIII, 9, 1.
Ἀρσάκης, Parthorum rex XXXIII, 5, 4. XXXIX, 18, 1. 27, 3. XLV, 76, 6. LXI, 1, 3.
Ἀρσακίδαι, Parthorum regia stirps XXXIX, 32, 5.
Ἀρσάμης, Artoxerxis II. filius LXV, 30.
Ἀρσανίας, Armeniae fluvius XXXVI, 31, 4.
Ἀρσίκας = Artoxerxes LXV, 1, 2. 2, 2. 3.
Ἄρσιον ἄλσος, *Arsia silva* in Etruria VIII, 9, 1.
Ἄρσις, *Arsia*, Italiae fluvius XLV, 7, 3.
Ἀρταβάζης, Armeniae rex XXXIX, 19, 1. Ἀρτάβαζος LXI, 5, 2. cf. Ἀρταβάσδης.
Ἀρτάβαζος, Persa XXIV, 19, 4.
Ἀρτάβαζος, Persa, Barsines pater XLII, 1, 3. 7, 1. XLVII, 21, 4.
Ἀρτάβανος, Persa X, 27, 2 sqq.
Ἀρταγέρσης, Cadusiorum dux LXV, 9, 1. 3. 4. 10, 1. 11, 1. 14, 1. 15, 4.
Ἀρτάξας, Armenius XXXVI, 31, 3.
Ἀρτάξατα, Armeniae oppidum XXXVI, 31, 2. 4.
Ἀρταβάσδης, Armeniae rex XXXIX, 21, 5. 22, 2. 3. 33, 1. 2. LX, 37, 3. 39, 1. 50, 2. cf. Ἀρταβάζης.
Ἀρτασύρας, Persa LXV, 12, 1. 2. 14, 3.
Ἀρταῦκτης, Persa X, 18, 2.
Ἀρτεμίδωρος, Cnidius XLVIII, 65, 1. 2.
Ἀρτεμίδωρος, Graecus XXXVI, 15, 3.
Ἀρτέμιος, Colophonius XLVII, 51, 2.
Ἀρτεμις X, 8, 3. XXII, 18, 3. XLI, 11, 3. XLIV, 32, 3. XLIX, 28, 2. LIV, 16, 4. LXVI, 32, 1. Ἀνάϊτις LXV, 27, 3. Ἀριστοβούλη X, 22, 1. Εὔκλεια XXIV, 20, 5. 6. Ἐφε-

σία XLVII, 3, 3. *Ὀρθία* I, 31, 2. IV, 18, 1. *Περσία* XXXVI, 24, 6. *Περσεπόλη* XXXVI, 13, 4. *Περσηΐδα* X, 8, 2.

Ἀρτεμισία, Cariae regina X, 14, 3.

Ἀρτεμίσιον, Euboeae promontorium X, 7, 2. 8, 2. 9, 1. 3. XV, 1, 1.

Ἀρτεμίσιος, mensis Macedonum XLVII, 16, 2.

Ἀρτέμων, mechanicus XII, 27, 3 sq.

artifices V, 13, 3. XI, 6, 1. XII, 3, 2. 12, 6. 13. 32, 2. XXXIII, 27, 2. XLIV, 2, 2. 26, 5. LIX, 2, 2. LXVI, 13.

Ἀρτοξέρξης I. ὁ *Μακρόχειρ*, Xerxis filius XV, 37, 4. LXV, 1, 1.

ΑΡΤΟΞΕΡΞΗΣΙΙ. ὁ *Μνήμων*, Darii Nothi filius LXV. — XXI, 30, 3.

Μάρκος Ἀρτώριος, *M. Artorius*, Caesaris Octaviani sodalis LXIII, 41, 4.

Ἀρύβας, Epiri rex XXX, 1, 3. Ἀρύμβας XLVII, 2, 1.

Ἀρχεβιάδης, Atheniensis XLIX, 10, 1.

Ἀρχέδαμος, Aetolus XIX, 23, 3. Ἀρχέδημος XXIX, 2, 3.

Ἀρχέδημος, Pythagoreus LXII, 18, 3.

Ἀρχέλαος, Antigoni Gonatae dux LXVI, 22, 3. 4. 23, 4.

Ἀρχέλαος, Cappadociae rex LX, 61, 1.

Ἀρχέλαος, Deliacus XXXIII, 22, 2.

Ἀρχέλαος, Mithridatis dux XXXI, 34, 5. XXXIII, 11, 3. 4. 15, 1. 16, 2. 3. 17, 3. 19—24. XXXIV, 4, 4. XXXVI, 8, 4. 9, 5. 11, 4.

Ἀρχέλαος, Archelai Mithridatici filius LX, 3, 5.

Ἀρχέλαος, physicus XXXV, 4, 9.

Ἀρχέλαος, poeta laudatur XXXV, 4, 1.

Ἀρχέλαος, Spartae rex IV, 5, 5.

Ἀρχέλαος, Phocidis locus XXXIII, 17, 3.

Ἀρχέπτολις, Themistoclis filius X, 32, 1. 2.

Ἀρχέστρατος, Atheniensis XV, 16, 5. XXXII, 19, 3.

Ἀρχέστρατος, Atheniensis alius XLIX, 33, 4.

Ἀρχέστρατος, chorodidascalus XXIV, 1, 3. 6.

Ἀρχίας, Atheniensis XXI, 10, 3.

Ἀρχίας, Thebanus XXI, 5, 2. 6, 1. 7, 3. 9, 2 sqq. XLIV, 23, 7. 24, 1.

Ἀρχίας, Thurius LVI, 28. 29. 30, 2.

Ἀρχίβιος, Cleopatrae sodalis LX, 86, 5.

Ἀρχιδαμία, Lacaena, Agidis avia XXX, 27, 2. LI, 4. 19, 7. 20, 3.

Ἀρχιδαμίδας, Spartanus IV, 20, 2. 4.

Ἀρχίδαμος II., Zeuxidami filius, Spartae rex IV, 29, 6. XII, 8, 4. 29, 5. XXXV, 16, 4. 6. XXXIX, 2, 8. XLIV, 1, 1. 2, 3. LII, 27, 1.

Ἀρχίδαμος III., Agesilai filius, Spartae rex XI, 19, 5. XLIV, 25. 33, 3. 5. 34, 6. 40, 3. LI, 3, 2.

Ἀρχίδαμος IV., Eudamidae filius, Spartae rex LI, 3, 2. LV, 5, 2. LIX, 35, 1.

Ἀρχίδαμος V., Eudamidae filius, Agidis frater, Spartae rex LII, 1, 1. 5, 2. 3.

Ἀρχίλοχοι, Cratini comoedia XXXV, 10, 3.

Ἀρχίλοχος, poeta V, 4, 6. XII,

2, 1. L, 7, 2. laudatur I, 5, 3 (*fr.* 4). XII, 28, 5 (*fr.* 30). XXXI, 21, 3 (*fr.* 147). XLIX, 7, 4 (*fr.* 1). LIX, 35, 4 (*fr.* 91). LXVII, 27, 5 (*fr.* 61).

Ἀρχιμήδης, mathematicus XXII, 14—19.

Ἀρχίππη, Themistoclis uxor X, 32, 1.

Ἀρχίππος, comicus laudatur XV, 1, 4 (*fr. inc.* 3).

Ἀρχιτέλης, Atheniensis X, 7, 5 sq.

ἄρχοντες Attici I, 36, 1. VII, 19, 1. 24, 1. 25, 2. XII, 9, 3. XXIV, 1, 2. 8. 5, 7. LIX, 10, 3. 46, 1. eorum indices XXIV, 5, 7. ἄρχων Plataeensium XXIV, 21, 4.

Ἀρχύτας, philosophus XXII, 14, 5. LXII, 18, 2. 20, 1.

Ἀρχωνίδης, Siculus LXII, 42, 3. 4.

Ἀσαία, Arcadiae oppidum LII, 7, 3.

Ἀσδρούβας, *Hasdrubal*, Karthaginiensis XVIII, 25, 2. XXVIII, 3, 3.

Ἀσία IV, 4, 3. 30, 5. X, 8, 3. 16, 1. 24, 4. 25, 2. 3. 31, 2. XII, 17, 1. 2. XVIII, 23, 2. XIX, 7, 2. XXI, 30, 1. XXIV, 9, 3. 11, 9. XXV, 12, 1. XXVI, 2, 3. XXVII, 14, 2. XXVIII, 6, 4. 12, 1. 15, 3. 16, 2. 21, 6. XXX, 12, 2. 5. XXXI, 11, 5. XXXII, 9, 3. 14, 1. 23, 1. 3. 27, 1. XXXIII, 11, 2. 22, 3. 5. 23, 4. 24, 4. 25, 2. XXXIV, 5, 2. XXXV, 12, 1. 19, 3. XXXVI, 4, 1. 4. 7, 1. 5. 14, 5. 20, 1. 4. 23, 1. 7. 25, 1. 33, 4. 34, 4. 36, 5. 7. XXXVII, 2, 4. 3, 1. XXXIX, 7, 5. XL, 4, 2. XLI, 23, 1. 3. 24, 1. 3. 4. XLII, 1, 3. 5, 1. XLIV, 6, 1. 2. 7, 2. 14, 2. 15, 1. 6. 17, 1. 18, 1. 19, 3. 20, 2. 23, 1. XLV, 37, 3. 45, 5. 46, 3. 80, 6. XLVI, 2, 3. 4, 7. XLVII, 3, 4. 7, 4. 9, 5. 16, 1. 8. 18, 5. 34, 1. 38, 2. 47, 1. 49, 7. XLVIII, 2. 3. 48, 1. 50, 1. XLIX, 18, 5. 21, 2. 25, 3. 26, 1. 30, 5. L, 10, 1. 11, 1. 12, 2. 14, 4. 29, 1. 54, 1. LI, 3, 2. LIII, 20, 4. 21, 2. LVI, 23, 2. 25, 1. LVII, 4, 4. 39, 2. LIX, 35, 3. 44, 1. 46, 2. LX, 24, 1. 3. 5. 26, 3. 30, 1. 33, 1. 35, 5. 37, 4. 67, 5. 69, 2. 72, 1. LXI, 1, 1. LXIII, 19, 3. 24, 3. 25, 1. 27, 1. 28, 2. 33, 4. 36, 1. 3. LXV, 20, 2. 3. 4. 21, 5. LXVIII, 15, 5. Ἀσιανός: ζῆλος LX, 2, 5. γυνή LI, 11, 4. ῥήτορες LVII, 4, 4. ἀκροάματα LX, 24, 2. Ἀσιάδες πόλεις XLI, 24, 3.

Ἄσία, Themistoclis filia X, 32, 3.

Ἀσιατικός, libertus LXVII, 20, 4.

Ἀσιναρία, festum Syracusanum XXXVIII, 28, 1.

Ἀσίναρος, Siciliae fluvius XXXVIII, 27, 3. 28, 1.

Ἀσίνιος Πωλίων, *C. Asinius Pollio* (cos. 713 = 40) XLVIII, 32, 5. 52, 6. L, 58, 1. 3. LX, 9, 1. 2. laudatur XLV, 72, 3. XLVIII, 46, 2.

Ἀσκαλίς, Iphthae filius XLI, 9.

Ἀσκαλωνῖται, Ascalonis Syriae oppidi incolae XXXVI, 42, 3. LVII, 4, 1. LXIII, 2, 2.

Ἀσκάνιος, Aeneae filius II, 2, 1.

Ἀσκληπιάδης, grammaticus VII, 1, 1.

Ἀσκληπιάδης, Hipparchi filius XLIX, 22, 3. 4.

Ἀσκληπιός V, 4, 6. XLV, 24, 5.

Ἄσκλον, *Asculum*, Picени oppidum XXX, 21, 5. 9. XLV, 4, 1.

Ἀσπασία, Pericli amica XII, 24. 25, 1. 30, 4. 32, 1. 3.

Ἀσπασία, Phocaeensis, Cyri

minoris pellex XII, 24, 7. LXV, 26, 3. 27, 2. 3. 28, 3.
Ἀσπενδος, Pamphyliae oppidum XV, 26, 7.
Ἀσπετος = Achilles apud Epirotas XXX, 1, 2.
Ἀσπις, Argorum locus XXX, 32, 1. 4. LII, 17, 5. 21, 3.
Ἀσσια, Phocidis locus XXXIII, 17, 3.
Ἀσσος, Phocidis fluvius XXXIII, 16, 7. 17, 3.
Ἀσσύριοι XXXVI, 26, 1. XXXIX, 22, 5.
Ἀστερια, Salaminis XXXV, 4, 8.
Ἀστεραπός, Spartanus LII, 10, 3.
Ἀστέροχος, Spartanus XV, 25, 5 sqq.
Ἀστυπαλαιεις, Astypalaeae insulae incolae II, 28, 4.
Ἀστυρα, *Astura*, Latii vicus LVII, 47, 1. 3. 4.
Ἀστύφιλος, Posidoniates, vates XXXV, 18, 3. 4.
asyla I, 36, 2. II, 9, 3. 20, 1. XLV, 24, 5. ἀσύλαιος Θεός II, 9, 3.
Ἀσωπιάς = Salamis VII, 9, 1.
Ἀσωπις = Asopi filia XXXVI, 23, 6.
Ἀσωπός, Boeotiae fluvius XXIV, 11, 2. 15, 1.
Ἀτήιος, *C. Ateius Capito*, tr. pl. (698 = 55) XXXIX, 16, 3 sqq.
Μάρκος Ἀτήιος, M. Ateius XXXIII, 14, 2.
Ἀτιλια, *Attilia*, C. Attilii Serrani filia, Catonis minoris uxor L, 7, 3. 9, 1. 24, 3.
Ἀτίλιοι, *Attilii* XXVI, 1, 3.
Μάρκος Ἀτίλιος, M. (immo *C.*) *Attilius Bulbus* (cos. 513 = 235) V, 20, 2.
Ἀτίλιος, *Attilius*, M. Bruti sodalis LXIII, 39, 6.
Ἀτίλιος Ὕεργιλίων, *Attilius Vergilio* LXVII, 26, 4.
ἄτιμοι VII, 19, 3. 20, 1. X, 6, 3.
Ἀτισών, *Athesis*, Italiae fluvius XXXI, 23, 2. 6.
Ἀτλαντίδες LI, 9, 2.
Ἀτλαντικός: λόγος VII, 26, 1. 31, 3. 32, 2. Θάλασσα XVIII, 20, 4. XLI, 8, 1. 24, 1. XLVIII, 23, 2. ὑπόθεσις VII, 32, 1. πέλαγος XLV, 38, 3. νῆσοι XLI, 8, 2.
Ἄτοσσα, Artoxerxis II. filia LXV, 23, 2. 4. 26, 1. 27, 2. 30, 1.
Ἀτρεύς LVII, 5, 3. Ἀτρεῖδαι XXXV, 7, 5.
Ἀτροπατηνή, Mediae pars LX, 38, 1. Ἀτροπατηνοί XXXVI, 31, 7.
Ἀττάλεια, Pamphyliae oppidum XLV, 76, 1.
Ἄτταλος, avunculus Cleopatrae, Philippi uxoris XLVII, 9, 4. 10, 4. 55, 3.
Ἄτταλος I., Pergami rex XXVIII, 6, 3. 4. LX, 60, 3.
Ἄτταλος III., ὁ Φιλομήτωρ, Pergami rex XI, 19, 7. LIII, 14, 1. 2. LIX, 20, 2.
Ἄττης, Phryx V, 4, 2. Ἄττεις δύο, alter Syrus, alter Arcas, XLI, 1, 2.
Ἄττια, *Atia*, Caesaris Octaviani mater LVII, 44, 5. LX, 31, 1.
Ἀττική I, 15, 1. 22, 1. 24, 1 cett.
Ἀττικοί I, 33, 2. IV, 19, 2. XXI, 30, 3. LVI, 1, 2. 4, 4. Ἀττική (mulier) XLVII, 38, 1. Ἀττικός: ἀνήρ III, 8, 2. πόλεμος XVIII, 35, 2. XXXII, 2, 4. γλῶσσα VII, 15, 5. δεινότης XXXV, 4, 4. νατῦς VII, 9, 4. XII, 23, 2. XXXVIII, 24, 2. χοινιξ LX, 45, 4. μέδιμνοι XXV, 6, 1. XLVIII, 55, 1. ποιηταί XII, 3, 2. δραχμαί XXXIII, 1, 4. μναῖ LII,

23, 1. νῆες X, 14, 1. τριήρεις XV, 32, 1. θέατρα I, 16, 9. ἀστικίζειν XV, 31, 3.
Ἀττικός, T. Pomponius Atticus LVII, 45, 2. LXIII, 29, 6.
Ἰούλιος Ἀττικός, Iulius Atticus, Galbae speculator LXVII, 26, 1.
Ἄττιος, vid. Θάρος, Τύλλος.
augures XXII, 2, 2. LIII, 4, 1. 17, 1. LVII, 36, 1. LX, 5, 1.
Αὔγουστος, Augustus, mensis Romanus II, 15, 5. V, 19, 4. XXXI, 26, 4.
Αὐλίς, Boeotiae oppidum XXI, 21, 3. XXXII, 27, 1. XLIV, 6, 4.
Αὖλος, Aulus, praenomen Rom., vid. Γαβίνιος, Πομπήιος.
Αὔξιμον, Auximum, Piceni oppidum XLV, 6, 3.
Αὐρηλία, Aurelia, Caesaris mater XLVIII, 9, 2. 10, 2 sq. LVII, 28, 2.
Γάιος Αὐρήλιος, C. Aurelius, eques Rom. XXXIX, 12, 3. XLV, 28, 1.
Κόιντος Αὐρήλιος, Q. Aurelius XXXIII, 31, 6.
auspicia V, 7, 2 sq.
Αὐτοκλείδης, scriptor laudatur ἐντοῖς ἐξηγητικοῖς XXXVIII, 23, 6.
Αὐτολέων, Paeonum rex XXX, 9, 1.
Αὐτόλυκος, athleta XXXII, 15, 5.
Αὐτόλυκος, Sinopes conditor XXXVI, 23, 3 sqq.
Αὐτομάτια = Fortuna XVIII, 36, 3.
αὐτόχθονες Athenienses I, 3, 1.
Αὐφίδιος, Aufidius, Sertorii socius XLI, 26, 1. 2. 27, 4.
Αὐφίδιος, Aufidus, Apuliae fluvius XIII, 15, 1.
Ἀφεταί, Thessaliae portus X, 7, 4.
Ἄφιδναι, pagus Atticus I, 31, 3. 32 sqq. III, 6, 4.
Ἄφιδνος, Thesei amicus I, 31, 3. 33, 2.
Ἀφράνιος, L. Afranius, Pompeii legatus XLI, 19, 3. 5. XLV, 34, 1. 36, 2. 39, 2. 44, 3. 66, 4. 67, 3. XLVIII, 36. 41, 2. 53, 1. 2.
Ἀφρικανός, Africanus, cognomen Rom. XXXI, 1, 1. Ἀφρικανοί XLVIII, 52, 3. cf. Σκιπίων.
Ἀφροδίσια XXXVII, 1, 3.
Ἀφροδίτη I, 20, 4. V, 12, 1. 19, 2. XXI, 19, 2. XXII, 22, 4. XXXIII, 19, 5. XXXVI, 12, 1. XXXIX, 17, 6. XLV, 68, 2. L, 6, 1. Ἐπιτραγία I, 18, 2. νικηφόρος XLV, 68, 2.
Ἀφροδίτη = Cleopatra LX, 26, 2. 3.
Ἀφροδίτης υἱός = Marius minor XXXI, 46, 6.
Ἄφυτοι, Aphytis Thraciae oppidi incolae XXXII, 20, 5.
Ἀχαΐα XII, 19, 4. XXV, 9, 2. 3. XXVII, 15, 3. 16, 4. LII, 16, 5. 17, 3. Ἀχαιοί XXVII, 2, 1. 6, 1 sqq. XXVIII, 5, 3. 13. 17. XXIX, 1, 2. 3, 1. XLIV, 22, 5. LI, 13, 4. 15, 1. LII, 3, 4. 5. 4, 4. 5. 5, 1. 6, 2 sqq. 7, 1. 3. 12, 1. 14. 15. 16, 2. 17. 19. 20, 4. 21, 3. 22, 7. 23, 2. 24, 4. 5. 25, 1. 2. 27, 3. 5. 34, 1. LVI, 17, 4. LXII, 1, 1. 23, 2. LXVI, 9, 4. 11, 1. 16, 1. 2. 18, 1. 23—25. 28—31. 33—48. 53.
Ἀχαϊκός: παιδεία XXVII, 16, 5. πολιτεία XXVII, 16, 6. Φεραί LII, 14, 1. Ἀχαΐς Δύμη XLV, 28, 4.
Ἀχαϊκός, cognomen XXXI, 1, 1.
Ἀχαιοὶ Φθιῶται XII, 17, 3. XXI, 31, 1. 35, 2. XXVIII, 10, 4.

Ἀχαιῶν λιμήν, Troadis locus XXXVI, 12, 2.
Ἀχαρναί, pagus Atticus XII, 33, 3. *Ἀχαρνεῖς* X, 24, 4. XII, 30, 4. XXIV, 13, 3.
Ἀχελῷος, Acarnaniae fluvius XII, 19, 4.
Ἀχιλλᾶς, Aegyptius XLV, 77, 2. 78. 79, 3. 80, 3. XLVIII, 49, 2. 3.
Ἀχιλλεύς I, 34, 2. XI, 13, 1. XV, 23, 6. XXIV, 7, 6. XXVII, 1, 2. 9, 7. XXX, 1, 2. 7, 4. 13, 1. XXXIV, 4, 3. XLIV, 5, 4. XLV, 29, 4. XLVII, 15, 4. 5. LII, 34, 3.
Ἀχιλλεύς = Alexander XLVII, 5, 5.
Ἀχιλλεύς, Macedo XXX, 2, 6.
Ἀχραδινή, Syracusarum pars XVIII, 8, 2. 3. 21, 2. XXII, 18, 4. LXII, 29, 1. 30, 7. 35, 4. 42, 1.
Ἀψεφίων, archon Atticus (ol. 77, 4 = 469) XXXV, 8, 7.
Ἄψος, Illyriae fluvius XXVIII, 3, 4. 5.
Ἄωος, Epiri fluvius XLVIII, 38, 2.

Βαβύκα, pons prope Spartam IV, 6, 1. 2. XXI, 17, 6.
Βαβυλών XXXVI, 26, 4. XXXIX, 17, 4. XL, 4, 4. XLII, 3, 1. XLVII, 69, 3. 73, 1. 2. LXV, 7, 1. 2. 8, 2. 19, 6. *Βαβυλωνία* XLVII, 35, 1. 7. LIX, 7, 2. LX, 45, 6. *Βαβυλώνιοι* XLVII, 57, 3. *Βαβυλώνιος*: *ἐπίβλημα* XXV, 4, 4.
Βάγα, Numidiae oppidum XXXI, 8, 1.
Βαγώας, eunuchus XLVII, 39, 6.
Βαγώας, alius XLVII, 67, 4.
Βαθυκλῆς VII, 4, 4.
Βαῖαι, *Baiae*, Campaniae oppidum XXXI, 34, 1.
Μάρκος Βαλβιος, *M. Baebius Tamphilus* (cos. 572 = 181) V, 22, 4.
Βαιτική, *Hispania Baetica* XLI, 12, 3.
Βαῖτις, Hispaniae fluvius XXV, 10, 3. XLI, 8, 1. 12, 3.
Βάκτρα, Asiae oppidum XL, 4, 4. LX, 37, 3. *Βάκτριοι* XXXIX, 16, 2. *Βακτριανός*: *Ἵππος* XLVII, 32, 3.
baculum IV, 11, 4. XXXVIII, 19, 3. 4.
Βάκχαι LX, 24, 3.
Βακχιάδαι, gens Corinthia XXXII, 1, 2.
Βακχίδης, Mithridatis eunuchus XXXVI, 18, 2. 4. 5.
Βακχυλίδης, poeta laudatur V, 4, 8 (*fr.* 37). 19, 5 (*fr.* 13).
Βάλβος, *L. Cornelius Balbus maior*, Caesaris socius XXXIII, 29, 3. XLVIII, 60, 5.
Βάλβος, vid. *Ποστούμιος*.
Βάλισσος, Mesopotamiae fluvius XXXIX, 23, 4.
Βάλτη, nympha VII, 12, 4.
Βαμβύχη = Hierapolis LX, 37, 1.
Λεύκιος Βάνδιος, *L. Bandius*, Nolanus XXII, 10, 2 sqq.
Βαντία, *Bantia*, Apuliae oppidum XXII, 29, 1.
βάραθρον XXIV, 3, 2.
Βάρβιος, tesserarius LXVII, 24, 1.
Βαργυλιῆται, Bargyliorum Cariae oppidi incolae XXVIII, 12, 1.
Βαρδυαῖοι, servi XXXI, 43, 3. 6.
Βάρδυλλις, Illyriorum rex XXX, 9, 1.
Βάρκας, Catonis minoris amicus L, 37, 4.
Βάρκας, vid. *Ἀμίλκας*.
Βαρσίνη, Artabazi filia, Alexandri uxor XLII, 1, 3. XLVII, 21, 4.

ὁ βασιλεύς = rex Persarum X, 23, 2. 26, 1. XII, 13, 5. 20, 2. XV, 31, 1. *ὁ μέγας βασιλεύς* XXI, 30, 1. XXV, 23, 3. XXXV, 12, 1.
basilica Fulvia XLVIII, 29, 3. Pauli XLVIII, 29, 3. LXVII, 26, 3. Porcia XXV, 19, 2. L, 5, 1.
Ασύχιος Βάσιλλος, L. Basillus XXXIII, 9, 5. 6.
Βασσάρναι, Bastarnae, Celtica gens XIX, 9, 4. 12, 2.
Βατάχης, sacerdos XXXI, 17, 5.
Βάταλος (tibicen vel poeta), Demosthenis cognomen LVI, 4, 3. 4.
Βάταβοι, Batavi, Celtica gens LXVIII, 12, 4.
Βατλάτης, vid. *Δέντλος*.
Βάττοι, Cyrenae principes XVI, 11, 2.
Βάτων, Sinopensis scriptor laudatur LI, 15, 2.
Βάλβινα, Arcadiae oppidum LII, 4, 1. 2.
Βέλγαι, Belgae, Gallica gens XLV, 51, 1. XLVIII, 20, 3.
Βελιτάρας, Persa LXV, 19, 2.
Βελλεροφόντης XVI, 32, 5.
Βελλῖνος XLV, 24, 6.
Βενέβεντον, Beneventum, Italiae oppidum XXX, 25, 2.
Βερενίκη, Chia, Mithridatis uxor XXXVI, 18, 2. 4.
Βερενίκη, Ptolemaei uxor XXX, 4, 4. 6, 1.
Βερενικίς, Epiri oppidum XXX, 6, 1.
Βερκέλλαι, Vercellae, Galliae cisalp. oppidum XXXI, 25, 3.
Βέροια, Macedoniae oppidum XXX, 11, 1. 3 sq. XLV, 64, 1. LIX, 44, 2.
Βήλαιος, Minturnensis XXXI, 40, 1.
Βῆλος XLVII, 18, 4.
Βήλουρις, Persa LXV, 22, 5.
Βηρυτός, Phoeniciae oppidum LX, 51, 1.
Βῆσσος, Persa XLVII, 42, 3. 43, 3.
Βηστία, L. Calpurnius Bestia, praetor XXXI, 9, 3.
Βηστία, L. Calpurnius Bestia, L. nepos, trib. pl. LVII, 23, 1.
Βητριακόν, Bedriacum, Italiae oppidum LXVIII, 8, 1. 11, 1. 13, 4. 5.
Βία, dea X, 21, 1.
Βίας, Prienensis VII, 4, 3. 4.
bibliothecae XXII, 30, 6. XXXIII, 26, 1. XXXVI, 42, 1. XLVIII, 49, 3. LX, 58, 5.
Καλπούρνιος Βίβλος, M. Calpurnius Bibulus (cos. 694 = 59) XLV, 47, 4. 48, 1. 3. 54, 4. XLVIII, 14, 1. 6. L, 25, 2. 3. 31, 5. 32, 2. 47, 3. 54, 4. LX, 5, 2.
Βίβλος, L. Calpurnius Bibulus, M. f., LXIII, 13, 2. laudantur eius *ἀπομνημονεύματα Βρούτου* 13, 2. 24, 1.
Πουβλίκιος Βίβλος, C. Publicius Bibulus, trib. pl. XXII, 27, 1. 3.
Βιθυνία I, 26, 2. XV, 37, 3 sq. XXV, 9, 1. XXVIII, 20, 2. 4. XXXIII, 11, 2. 22, 5. XXXIV, 5, 2. XXXVI, 6, 5. 7, 5. 11, 2. 13, 1. 14, 1. 33, 4. XLI, 23, 4. 24, 2. XLV, 30, 1. XLVIII, 1, 3. LXIII, 19, 3. 28, 2. *Βιθυνοί* V, 4, 2. XV, 29, 3.
Βίθυς, Demetrii II. dux LXVI, 34, 1.
Βιρκέννα, Bardyllidis filia XXX, 9, 1.
Βισάλται, gens Thraciae XII, 11, 5.
Βισάνθη, Thraciae oppidum XV, 36, 1.

Βίτων, Argivus VII, 27, 5.
Βίων, scriptor laudatur I, 26, 2.
Βλόσσιος, *C. Blossius*, Cumanus philos. stoicus LIII, 8, 4. 17, 4. 20, 3.
Βοηδρόμια, festum Atticum I, 27, 3.
Βοηδρομιών, mensis Atticus I, 27, 3. XI, 19, 3. 6. XXIV, 19, 7. XLVII, 31, 4. XLIX, 6, 3. 28, 1. LVI, 28, 1. LIX, 26, 1. 2.
Βοηθός = *Adiutrix legio* LXVIII, 12, 3.
Βόιοι II, 17, 6.
Βοιώρυξ, Cimbrorum rex XXXI, 25, 2.
Βοιωτία IV, 13, 6. X, 7, 2. 9, 3. XII, 17, 2. 18, 2. XXI, 6, 4. 14, 1. 15, 1. 2. 20, 1. XXIV, 8, 1. XXVIII, 6, 1. XXXI, 41, 1. XXXII, 27, 3. 28, 2. 29, 3. 7. XXXIII, 11, 4. 5. 15, 2. 3. 20, 2. 22, 4. 26, 4. XXXIV, 4, 2. 5, 1. XXXV, 1, 1. XXXVI, 8, 4. XLIV, 8, 3. 17, 1. 2. 23, 3. 24, 2. 26, 2. 28, 1. LVI, 23, 2.
Βοιωτοί XI, 19, 2. 5. XII, 33, 4. XIV, 3, 2. XV, 1, 1. 14, 4. 5. 24, 1. 31, 4. 6. XIX, 23, 3. XXI, 3, 4. XXIV, 19, 7. 20, 6. 21, 2. XXVII, 12, 3. XXVIII, 6, 4. XXXII, 22, 2. XXXVIII, 10, 2. 3. 21, 5. XLIV, 6, 5. 6. 19, 2. 22, 3. XLIX, 9, 4. 15, 1. 23, 4. 24, 2. LIX, 28, 2. 39. 40, 2. LXVI, 16, 1. 50, 5. *Βοιώτιος: πόλεμος* XLVI, 1, 4. *πεδίον* XXII, 21, 2. XXIV, 10, 2. *πεδία* XXXIII, 20, 4.
Βοιωτικός: πόλεμος XXXII, 27, 1. *βοιωτιάζειν* XXXVIII, 10, 7. *βοιωτάρχαι* XXI, 13, 1. 14, 1. 15, 3. 20, 2. 23, 9. 24, 1. 2. 25, 1. XLIV, 6, 6. 24, 4. 32, 8. LVI, 18, 4. LXVI, 16, 1.
Βόκχος, Mauretaniae rex XXXI, 10, 2 sqq. 32, 3. XXXIII, 3, 1 sqq. 5, 1. 6, 1.
Βόκχος, minor, Mauretaniae rex LX, 61, 6.
Βόκχωρις, Aegypti rex LIX, 27, 5. 6.
Βόλλαι, Latii oppidum XVI, 29, 1.
Βονωνία, *Bononia*, Galliae cisalp. oppidum LVII, 46, 3.
Βορυσθενῖται LII, 2, 2.
Βόσπορος XXXIII, 11, 2. XLV, 32, 1. 4. 35, 1. 38, 1. 39, 1. XXXVI, 24, 1. XXXVII, 3, 3. *ὁ Κιμμερικός* I, 27, 2.
Βοττίαιοι, Macedoniae regionis incolae I, 16, 2.
Βούβουλκοι, *Bubulci*, cognomen Romanum VIII, 11, 4.
Βουθρωτόν, Epiri oppidum LXIII, 26, 2.
Βουκάτιος, mensis Boeotius XXI, 25, 1.
Βουκεφάλας, Alexandri equus XLVII, 6, 1. 16, 7. 32, 7. 44, 2. 61.
Βουκεφαλία, Indiae oppidum XLVII, 61.
βουλή, senatus Athenienšium VII, 19, 1. 25, 2. XV, 14, 6 sq. LIX, 10, 4.
Βούσιρις, deus Aegyptius I, 11, 1.
Βούτας, Catonis minoris libertus L, 70, 2 sqq.
Βούτας, scriptor *αἰτίας μυθώδεις ἐν Ἑλεγείοις περὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀναγράφων* II, 21, 5.
Βουτέων, vid. *Φάβιος*.
Βούτης, Persa XXXV, 7, 2.
Βρασίδας, Spartanus IV, 25, 5. 30, 5. XXXII, 1, 1. 18, 1. XXXVIII, 19, 2.
Βραυρών, Atticae oppidum VII, 10, 2.

Βραχύλλης, Thebanus XXXVIII, 6, 1.
Βρέννος, Gallorum rex XI, 17, 2. 5. 6. 22 sqq.
Βρεντέσιον, *Brundisium*, Calabriae oppidum XIX, 36, 3. XXV, 14, 4. XXXIII, 27, 1. XXXIX, 17, 1. XLV, 27, 1. 2. 62, 2. 63, 2. 65, 2. XLVIII, 35, 1. 37, 2. 4. 38, 1. 39, 1. L, 15, 4. LVII, 32, 3. 39, 2. 3. 41, 2. LX, 7, 1. 62, 2. *Βρεντεσῖνοι* XLV, 62, 3. 4. LX, 35, 1.
Βρεττανία, *Britannia* XL, 4, 2. XLVIII, 16, 3. *Βρεττανοί* XLV, 51, 1. XLVIII, 23, 2.
Βρέττιοι, *Bruttii*, Italiae gens XIII, 21. 22, 2 sqq. XVIII, 16, 2. 19, 1. 3. 30, 2. XXXIX, 6, 7. L, 52, 3. *Βρεττία* (femina) XIII, 21, 4. *Βρεττία*, *Bruttius ager* XIII, 22, 1.
Βρέττιος Σούρρας, *Brutius Sura*, Sentii legatus XXXIII, 11, 4. 5.
Βριάρεως, gigas XXII, 17, 1.
Βρίγες, servi LXIII, 45, 1.
Βριξίλλον, *Brixellum*, Galliae cisalp. oppidum LXVIII, 5, 3. 10, 1. 18, 1.
Βριτόμαρτος, Gallorum rex II, 16, 7. XXII, 6, 2. 8, 3.
Βροῦτοι, *Bruti* XLVIII, 61, 5. LXIII, 29, 7.
Δεύκιος Βροῦτος, *L. Iunius Brutus*, M. Iunii filius VIII, 1, 3 sqq. 2, 2. 3 sqq. XLVIII, 61, 5. LXIII, 1, 1. 9, 3. eius filii
Τίτος et *Τιβέριος Βροῦτος*, *T.* et *Ti. Brutus* VIII, 6, 1.
Ἰούνιος Βροῦτος, *L. Iunius Brutus*, trib. pl. primus XVI, 7, 1. 13, 1.
Βροῦτος, *D. Iunius Brutus Callaicus* (cos. 615 = 138) LIII, 21, 2.
Βροῦτος, *L. Iunius Brutus Damasippus* XXXIII, 9, 2.
Βροῦτος, *M. Iunius Brutus*, tr. pl. (671 = 82) XLV, 7, 1. 16, 2 sqq. 64, 3.
Μάρκος ΒΡΟΥΤΟΣ, *M. Iunius Brutus*, M. f. LXIII. LXIV. — XLV, 16, 5. 64, 3. 80, 6. XLVIII, 46, 2. 54, 2. 57, 3. 62. 64, 1. 65, 1. 66, 6. 67. 68, 4. 69, 5 sqq. L, 36, 1. 73, 4. LVII, 42, 1. 2. 43, 1. 45, 2. 47, 1. LVIII, 4, 3. LX, 11, 3. 18, 1. 2. 14. 15, 1. 21, 4. 22. 69, 1. LXI, 2, 2. 3. LXII, 1, 1. 2, 3. laudatur *ἐν ταῖς πρὸς Ἀττικὸν ἐπιστολαῖς* LVII, 45, 2. eius epistolae LXIII, 2, 3. 4. 5. 21, 3. 22, 3. 23, 1. 29, 6. 53, 5. *ἐπιτομὴ Πολυβίου* 4, 4. *Βροῦτος*, inscriptio libri ab Empylo editi de caede Caesaris LXIII, 2, 3.
Δέκιμος Βροῦτος Ἀλβῖνος, *D. Iunius Brutus Albinus* XLVIII, 64, 1. 4. 66, 3. LX, 11, 1. LXIII, 12, 4.
bulla puerorum II, 20, 3. 25, 5.
Βυζάντιον XII, 17, 2. XV, 31, 4 sqq. XXIV, 23, 5. XXXV, 6, 6. 9, 2. XLIX, 14, 2. 3. L, 34, 4. 36, 1. LVII, 34, 2. *Βυζάντιοι* XV, 31, 2 sqq. XXXV, 6, 4. XXXVIII, 22, 3. XLVII, 9, 1. XLIX, 14, 3. 4. L, 36, 1. LVI, 9, 1. 17, 2. LVII, 24, 7.
Βυλλίς, Illyrici oppidum LXIII, 26, 2.
Βωλανοί, *Bolani*, Bolae Latii oppidi incolae XVI, 28, 3.
Γαβηνοί, gens Persica XLII, 15, 3.
Γαβινία ὁδός XI, 29, 4.
Αὖλος Γαβίνιος, *A. Gabinius* (cos. 695 = 58) XLV, 25, 2. 27, 2. 48, 3. L, 33, 4. LVII, 30, 1. 31, 4. LX, 3, 1. 2. 7, 1. 2.

Γαβίνιος, *A. Gabinius*, Sullae trib. mil. XXXIII, 16, 8. 17, 7.
Γάβιοι, *Gabii*, Latii oppidum II, 6, 1.
Γάγγης, Indiae fluvius XLVII, 62, 1. 3.
Γαδειραῖος πορθμός XLI, 8, 1.
Γάζα, Syriae oppidum XLVII, 25, 3. LIX, 5, 2.
Γάιος, *Caius*, praenomen Rom. II, 29, 2. XI, 33, 5. cf. *Ἀκίλιος*, *Ἄννιος*, *Ἀντώνιος*, *Αὐρήλιος*, *Γάλβας*, *Γράκχος*, *Ἑρέννιος*, *Καῖσαρ*, *Καννίκιος*, *Κοριολανός*, *Κορνήλιος*, *Κρασσιανός*, *Λαίλιος*, *Λιγάριος*, *Λούσιος*, *Μαγκῖνος*, *Μάριος*, *Μάρκελλος*, *Μάρκιος*, *Μέμμιος*, *Μέτελλος*, *Μινούκιος*, *Μόμμιος*, *Ὀκτάϐιος*, *Ὄππιος*, *Ὀϐετούριος*, *Ὀϐίλλιος*, *Πακιανός*, *Πίσων*, *Ποπίλιος*, *Τρεβώνιος*, *Φαβρίκιος*, *Φάννιος*, *Φλαμίνιος*.
Γάιος, *Caius*, Caesaris Germanici filius LX, 87, 4.
Γάιος Καῖσαρ, *Caius Caesar Caligula*, imperator LXVII, 9, 1. 2. 12, 2. LXVIII, 4, 4.
Γάιος, cum Mithridate educatus XLV, 42, 3.
Γαισάται, Gallica gens XXII, 3, 1. 6, 2 sq. 7, 5.
Γαίσυλος, Spartanus LXII, 49, 3. 5.
Γαλάτης, Phocidis mons XLIX, 33, 4.
Γαλατία, *Gallia* XXXI, 2, 1. 11, 2. 24, 2. 43, 6. XXXIX, 9, 5. 14, 3. 5. 16, 3. 17, 4. XLI, 3, 1. 21, 5. XLV, 16, 3. 48, 6. 52, 3. 57, 4. 59, 3. 64, 3. 66, 4. XLVIII, 15, 3. 18, 1. 19, 1. 21, 2. 23, 1. 3. 26, 1. 3. 27, 2. 29, 2. L, 33, 3. 45, 3. 49, 1. LVII, 12, 4. 18, 3. 30, 2. LX, 5, 1. 18, 4. 61, 3. LXVII, 4, 2. 6, 1. 10, 1. LXVIII, 8, 1. *Γαλατίαι* LXVII, 4, 3. *Γαλατία ἡ ἐκτὸς Ἄλπεων*, *G. transalpina* XXXI, 11, 8. XLV, 48, 3. *Γαλατία ἡ ἐντὸς Ἄλπεων*, *G. cisalpina* XXXVI, 5, 1. XLV, 16, 2. XLVIII, 32, 4. 48, 3. LVII, 10, 3. LXIII, 6, 6. LXIV, 5, 1. *Γαλατία ἡ περὶ τὸν Ἠριδανόν* LXIII, 19, 3. *Γαλατία ἡ περὶ Ναρβῶνα*, *G. Narbonensis* XLI, 12, 4. *Γαλατία ἡ κάτω*, *G. cisalp.* XIX, 9, 4. *Γαλατία ἡ περὶ Πάδον*, *G. cisalp.* XXXIX, 9, 7. XLI, 4, 1. XLVIII, 20, 1. 25, 1. *Γαλάται*, *Galli* II, 16, 7. XI, 14, 2. 15 sqq. XIII, 2, 4. XIX, 6, 1. 13, 1. XXII, 1, 3. 3, 1 sqq. 6, 1. 7, 1. 8, 3. XXV, 17, 4. XXVIII, 18, 4. XXX, 22, 1. 26, 2 sqq. 28, 1 sq. 30, 2. 32, 1 sq. XXXI, 39, 1. XXXIX, 8, 1. 25, 7. 9. XLV, 67, 6. XLVIII, 20, 3. 24, 1. 25, 1. 3. LIV, 15, 1. LXIV, 5, 2. LXVII, 5, 3. 4. 6, 3. 18, 1. 22, 1. *Γαλάται οἱ περὶ τὸν Ἴστρον* XIX, 9, 4. *Γαλάται ἱππεῖς* XXXVI, 28, 2. *Γαλατικός*: *πλοῦτος* XLVIII, 29, 2. *πόλεμος* XI, 41, 6. *κώμη* XXII, 6, 3. *πόλις* LXVII, 11, 1. *φρουρά* XXX, 26, 6. *ἀγῶνες* XXII, 3, 1. XXXV, 1, 1. *πόλεμοι* LXVII, 10, 2. *πόλεις* XXII, 7, 4. *σκηναί* XLVIII, 27, 4. *κινήματα* XIX, 6, 2. *ὅπλα* LV, 2, 4. LXVI, 38, 4. *τὰ Γαλατικά* XLVIII, 15, 1. *γαλατικῶς*, *gallice* LXVIII, 6, 3.
Γαλατία, *Galatia*, Asiae minoris provincia XXXI, 31, 1. XXXVI, 14, 1. 33, 4. 36, 2. XXXIX, 17, 1. XLV, 30, 2. 31, 2. 5. 33, 4. *Γαλάται*, *Galatae* XXXVI, 14, 1. XXXIX, 17, 2. L, 12, 2. 15, 1. 2. LX, 61, 2.

Σίρβιοι Γάλβαι, Servii Sulpicii Galbae XXVI, 1, 4.
Σίρβιος Γάλβας, Ser. Sulpicius Galba (cos. 609=144) XIX, 30, 3 sq. 31, 6. XXV, 15, 4.
Γάλβας, Ser. Sulpicius Galba, Sullae legatus XXXIII, 17, 7.
Γάιος Σουλπίκιος Γάλβας, C. Sulpicius Galba, praetor (690 = 63) XLVIII, 51, 1. LVII, 19, 2.
Σουλπίκιος Γάλβας, Sulpicius Galba, avus imperatoris, historiae scriptor laudatur II, 17, 5.
Σουλπίκιος ΓΑΑΒΑΣ, Ser. Sulpicius Galba, imperator LXVII. — LXVIII, 1, 1. 3. 5, 2. 6, 1.
Γαληψός, Macedoniae oppidum XIX, 23, 5.
Γάλλος, vid. *Ἄννιος.*
Γάλλος, C. Cornelius Gallus, Caesaris Octaviani sodalis LX, 79, 1.
Φλάβιος Γάλλος, Flavius Gallus, M. Antonii legatus LX, 42. 43, 1.
Γανδαρῖται, gens Indica XLVII, 62, 2.
Γαργηττός, pagus Atticus I, 13, 2. 35, 3.
Γαυγάμηλα, Assyriae oppidum XLVII, 31, 3.
Γεγανία, Gegania, Vestalis V, 10, 1.
Γεγανία, Gegania, Rom. mulier VI, 3, 7.
Γεδρωσία, Persiae provincia XLVII, 66, 3. 67, 3.
Γέλα, Siciliae oppidum XVIII, 35, 2. XXXV, 8, 8.
Γέλαι, gens Scythica XLV, 35, 4.
Γελάνωρ, Argivorum rex XXX, 32, 5.
Γαλέοντες, tribus Attica VII, 23, 4.
Γελλιανός, Gellianus LXVII, 9, 4. 13, 1.
Δεύχιος Γέλλιος, L. Gellius Poplicola (cos. 681=72) XXXIX, 9, 7. XLV, 22, 5. L, 8, 1. 2. LVII, 26, 3.
Μάρκος Γέλλιος, Marcus Gellius, senator LVII, 27, 3.
Γέλων, Epirota XXX, 5, 3 sqq.
Γέλων, Syracusarum tyrannus XVI, 16, 1. XVIII, 23, 5. LXII, 5, 4. 5.
Γελῷοι, Geiae Siciliae oppidi incolae LXII, 26, 2.
γέλωτος ἀγαλμάτιον IV, 25, 2. ei sacra aedes Spartae LII, 8, 2.
Γεμῖνιος, Geminius, M. Antonii sodalis LX, 59.
Γεμῖνιος, Geminius, Pompeii sodalis XLV, 2, 3. 16, 4.
Γεμῖνιος, Geminius, Tarracinensis XXXI, 36, 1. 38, 1.
γένη Atheniensium I, 24, 2.
genethliace II, 12, 4.
Γένθιος, Illyrici rex XIX, 9, 4. 13, 1. 2.
Γενύκιος, Genucius, tr. pl. LIV, 3, 3.
geometrae XIX, 15, 7.
Γεράδας, Spartanus IV, 15, 10.
Γεραιστός, Euboeae promontorium XLIV, 6, 4.
Γεράνδας, Spartanus XXI, 25, 6.
Γεράνεια, Corinthiae mons LII, 20, 1. LXVI, 31, 1.
Γέργιθος, Troadis oppidum XLIX, 18, 5.
Γερμανία XIX, 25, 3. XLVIII, 58, 3. LXVII, 3, 2. 15, 2. 18, 3. 22, 5. 23, 1. *Γερμανοί* XXXI, 11, 3. XL, 4, 2. 3. XLV, 67, 6. XLVIII, 18, 4. 19, 1. 3. 4. 58, 3. L, 51, 1. 4. LXVIII, 10, 3. 12, 5.

18, 4. *Γερμανικός: στράτευμα* LXVII, 6, 1. *πόλεμοι* XLV, 70, 2. *γένη* XXXI, 11, 2. *ἔθνη* XLVIII, 22, 1. 3. *τάγματα* LXVII, 13, 3. *τὰ Γερμανικὰ* XXXIX, 2, 7. XLVIII, 23, 1. *τὰ Γερμανικά* LXVII, 22, 1. *ἡ Γερμανικὴ* XLVIII, 23, 1.

Γερμανικός, *Caesar Germanicus*, Claudii Neronis Drusi filius LX, 87, 3. 4.

Γερμανικός, *Germanicus* = Nero LX, 87, 4.

Γερμανικός, *Germanicus* = Vitellius LXVII, 22, 7.

Γερμανός, vid. *Κερμαλός*.

γέροντες, *γερουσία* Spartanorum IV, 5, 7 sq. 6, 1 sqq. 26. 29, 3. XXX, 27, 2. XLIV, 4, 2 sq. LI, 8, 1. 9, 1. 11, 1. 19, 3. LII, 10, 1.

Γίσχων, Karthaginiensis XVIII, 30, 3. 34, 1.

Γέται, gens Scythica LX, 63, 4.

γεωμόροι Atheniensium I, 25, 1. 2.

Γῆ XXXIII, 9, 7. LXIII, 19, 1.

γῆς ἀναδασμοί IV, 8, 1. V, 16, 3. VI, 2, 6. VII, 14, 1. 15, 6. 16, 1. LI, 8, 1. 12, 1. 13, 4. 14, 1. LII, 11, 1. 17, 3. 18, 2. LIII, 9, 3. LXII, 37, 3. LXVI, 38, 3.

Γίγαντες XXI, 21, 4. XXXI, 23, 4.

gigantomachia Athenis super theatrum posita LX, 60, 2.

Γίγις, Parysatidis ancilla LXV, 19, 2. 5. 6.

Γίσχων, Karthaginiensis XIII, 15, 2. cf. *Γίσχων*.

Μάνιος Γλαβρίων, *M'. Acilius Glabrio* (cos. 686=67) XXXIII, 33, 3. XLV, 30, 1.

gladiatores XXXIX, 8. XLVIII, 55, 2. L, 27, 1. 4. LIV, 12, 3. LXVII, 8, 5. 9, 2. LXVIII, 10, 3. 12, 4. 5.

Γλαυκίαι, *Glaueiae* XXXIV, 1, 2.

Γλαυκίας, Illyriorum rex XXX, 3, 1 sq. 4, 1.

Γλαυκίας, *C. Servilius Glaucia* XXXI, 28, 5.

Γλαύκιππος, Atheniensis orator laudatur XLIX, 4, 1.

Γλαῦκος, Bellerophontis nepos LXII, 1, 1.

Γλαῦκος, medicus XLVII, 72, 1. LX, 59, 4.

Γλαῦκος, Polymedis filius, Atheniensis XLIX, 13, 3.

Γλαῦκος Ἡόντιος, Ciceronis poema LVII, 2, 3.

Γλύκων, Atheniensis XII, 31, 5.

Γναθαίνιον, Argiva XIX, 8, 7. LXVI, 54, 3.

Γναῖος, *Cneius*, praenomen Rom., vid. *Ὀνατάσιος*, *Πομπήιος*, *Σκιπίων*, *Φούλβιος*.

Γογγύλος, Corinthius XXXVIII, 19, 1. 2. 5.

Γόμφοι, Thessaliae oppidum XLVIII, 41, 3.

Γονατᾶς, vid. *Ἀντίγονος*.

Γοργίας, Eumenis dux XLII, 7, 4.

Γοργίας, Leontinus laudatur XXXV, 10, 5.

Γοργίας, rhetor, Ciceronis aequalis LVII, 24, 6. 7.

Γοργίδας, Thebanus XXI, 12, 2. 4. 14, 1. 18, 1. 19, 3.

Γοργολέων, Spartanus XXI, 17, 3.

Γοργόνιον X, 10, 4.

Γόργος, Ceus XVIII, 35, 2.

Γοργώ, Leonidae uxor IV, 14, 4.

Γόρδιον, Phrygiae oppidum XLVII, 18, 1.

Γόρδιος, Cappadox XXXIII, 5, 3.

Γορδύαια δρη XLVII, 21, 5.
Γορδυνή, Armeniae regio XXXVI, 21, 2. 30, 3. 34, 5. XLV, 36, 2. *Γορδυηνοί* XXXVI, 26, 1. 4. 29, 5 sqq.
Γορπιαῖος, mensis Macedonicus I, 20, 4.
Γορτύνιοι, Gortynae Cretae oppidi incolae XXVII, 13. XXX, 27, 1.
Γούρας, Tigranis frater XXXVI, 32, 4. 5.
graeca vocabula explicantur: *ἄνδρια* IV, 12, 1. *ἀπελλάζειν* IV, 6, 2. *ἀποσκεπῆρες ἤμεν* IV, 6, 4. *Ἀργᾶς* LVI, 4, 5. *ἀρχαγέται* IV, 6, 2. *Βάταλος* LVI, 4, 4. *δεικελίκτας* XLIV, 21, 5. *διατάγματα* XXII, 24, 7. *δραχμή* XXXII, 17, 3. *Δώσων* XIX, 8, 2. *εἴρενες* IV, 17, 2. *εἰρεσιώνη* I, 22, 5. *ἐμπνεῖσθαι* LII, 3, 2. *ἑταῖραι* VII, 15, 3. *θρησκεύειν* XLVII, 2, 5. *ἱππικόν* VII, 23, 5. *κάδδιχος*, *κεκαδδίσθαι* IV, 12, 6. *κάνναθρα* XLIV, 19, 5. *κλάρια* LI, 18, 8. *κρίκος* LVI, 30, 3. *κρυπτεία* IV, 28. *λαός*, *λήϊον* II, 26, 3. *λευκὴ ἡμέρα* XII, 27, 2. *μελλείρενες* IV, 17, 2. *ὀβολός* XXXII, 17, 3. *οἴκημα* VII, 15, 3. *ὄπτιλοι* IV, 11, 4. *οὐλαμός* IV, 23, 1. *παρασιτεῖν* VII, 24, 3. *περιφόρητος* XII, 27, 3 sq. *πρόδικοι* IV, 3, 1. *σάμαινα* XII, 26, 3. *σεισάχθεια* VII, 15, 3. *σκυτάλη* XXXII, 19, 5. *συκοφαντεῖν* VII, 24, 1. *συντάξεις* VII, 15, 3. *σχῖνος* XII, 3, 2. *τρέσαντες* XLIV, 30, 2. *φιδίτια* IV, 12, 1. *φυλακαί* VII, 15, 3. *φυλὰς φυλάξαι* IV, 6, 2. *χρωκοπίδαι* VII, 15, 7. *ὠβὰς ὠβάξαι* IV, 6, 2.
Γραικὰ γερόντια XXV, 9, 2.
Γραικός, *Graeculus* LVIII, 5, 2. 38, 4.
Γραικῖνος, Sertorii socius XLI, 26, 2.
Γράχχοι, *Gracchi* LIII, 4, 3. 8, 5. LIV, 4, 3. 18, 2. LV, 1, 1. 4. 2, 3. 4, 2.
Τιβέριος Σεμπρώνιος, *Ti. Sempronius Gracchus*. P. f. (cos. 576. 590 = 177. 163) XXII, 5, 1 sq. XXV, 12, 1. LIII, 1, 1. 3. 4, 3. 17, 4.
ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΓΡΑΚΧΟΣ, *Ti. Sempronius Gracchus*, Ti. f. LIII. LV. — LI, 2, 4. LIV, 1, 1. 5. 14, 2. 15, 2. 3.
ΓΑΙΟΣ ΓΡΑΚΧΟΣ, *C. Sempronius Gracchus*, Ti. f. LIV. LV. — LI, 2, 4. LIII, 1, 1. 5. 2, 2 sqq. 8, 7. 13, 1. 21, 1. 2. 5. laudatur *ἔν τινι βιβλίῳ* LIII, 8, 7.
γραμματηφόροι XLV, 41, 3.
Γράνικος, Mysiae fluvius XI, 19, 4. XXXVI, 11, 6. XLVII, 16, 1. 2.
Γράνιος, *Granius*, Marii privignus XXXI, 35, 6. 37, 1. 40, 1.
Γράνιος, *Granius*, praetor XXXIII, 37, 3.
Γράνιος Πέτρων, *Granius Petronius*, quaestor XLVIII, 16, 4.
Γρυπός, cognomen XVI, 11, 2. XXXI, 1, 3.
Γύαρ (?), agri Syracusani pars LXII, 37, 1.
Γύθιον, Laconicae oppidum XXVII, 14, 4. LII, 29, 3.
Γύλιππος, Spartanus IV, 30, 5. XII, 22, 3. XV, 23, 2. XX, 2, 2. XXXII, 16, 1. 2. 17, 1. XXXVIII, 18, 5. 6. 19—21. 26, 1. 27, 2 sqq. 28, 2. LXII, 49, 3.
Γύλιππος, Spartanus minor LII, 1, 1.

Γύλωνος, Demosthenis avus LVI, 4, 1.
γυμνάσιον Athenis I, 36, 2.
γυμνοπαιδίαι, festum Spartanorum IV, 15, 1. XLIV, 29, 2.
Γυμνοσοφισταί Indorum IV, 4, 6. XLVII, 64.
Γυναικεῖα=*Bona dea* XLVIII, 9, 2. LVII, 19, 3.
Γωβρύης, Persa XXXV, 12, 4.

Δαίδαλος, artifex I, 19, 4 sqq.
Δαΐμαχος, Plataeensis historiae scriptor laudatur IX, 4, 1 (*fr.* 7). *ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας* XXXII, 12, 4 (*fr.* 5).
Δαίσιος, mensis Macedonicus XLVII, 16, 2. 75, 4. 76, 1. Sicyonius LXVI, 53, 4.
Δαλματικὰ στρατεύματα LXVIII, 4, 1.
Δαμαγόρας, Rhodius XXXVI, 3, 8. 9.
Δαμασκός, Syriae oppidum XLVII, 20, 6. 21, 4. 24, 1. 48, 3.
Δαμάστης ὁ Ἱροκρούσης I, 11, 1.
Δαμάστης, historiae scriptor laudatur XI, 19, 4 (*fr.* 7).
Δάμιππος, Spartanus XXII, 18, 2.
Δαμοκλείδας, Thebanus XXI, 8, 2. 11, 1.
Δαμοκράτης, heros Plataeensium XXIV, 11, 3.
Δαμοκράτης, Spartanus LII, 4, 3.
Δαμοτέλης, Spartanus LII, 28, 3.
Δαμόφαντος, Eleus XXVII, 7, 6.
Δαμοχάρης, Spartanus LI, 18, 3. 19, 2. 6.
Δαμυρίας, Siciliae fluvius XVIII, 31, 2.
Δάμων, Macedo XLVII, 22, 2.
Δάμων, musicus Atheniensis XII, 4. XXIV, 1, 7. XXXVIII, 6, 1.
Δάμων, cognomine *Περιπόλτας* XXXV, 1, 2.
Δαμωνίδης, Atheniensis XII, 9, 2.
Δαναοί = Graeci XXXV, 7, 5.
Δαναός, Argorum conditor XXX, 32, 5.
Δάνδαμις, Indus XLVII, 8, 4. 65, 2. 3.
Δανδάριοι, gens Pontica XXXVI, 16, 1. 3.
Δάοχος, Thessalus LVI, 18, 2.
Δαρδανεῖς, Illyrica gens XIX, 9, 3.
Δάρδανος, Troiae conditor XI, 20, 5.
Δάρδανος, M. Bruti satelles LXIII, 51, 3. 52, 1.
Δάρδανος, Troadis oppidum XXXIII, 24, 1.
Δαρεικοί, nummi Persici XXXV, 10, 8.
Δαρεῖος I., Hystaspis filius, Persarum rex X, 4, 2. XXIV, 5, 1.
Δαρεῖος II., Nothus, Artoxerxis I. filius, Persarum rex LXV, 1, 1. 2, 3. 3, 1.
Δαρεῖος III., Codomannus, Arsamis filius, Persarum rex XLIV, 15, 3. 4. XLVII, 16—33. 37, 1. 4. 38, 1. 39, 6. 42, 3. 43, 1. 3. 48, 3. 56. 70, 2. XLIX, 17, 6.
Δαρεῖος, Artoxerxis II. filius LXV, 26. 27. 28, 3. 29, 4 sqq.
Δασκυλίτις λίμνη in Bithynia XXXVI, 9, 6.
Δασσαρῆτις, Illyrici regio XXVIII, 4, 1.
Δᾶτις, Persa XXIV, 5, 1.
Δάφνη, Amyclae filia LI, 9, 3.
Δάφνη, v. *Ἀντιόχεια*.

Δείδιος, *T. Didius* (cos. 655 = 98) XLI, 3, 3.
Δείναρχος, Corinthius XVIII, 21, 2. 24, 4. XLIX, 33, 3 sqq. LVI, 31, 4.
Δεινίας, rhetor LXVI, 3, 3.
Δεινίας, historiae scriptor laudatur LXVI, 29, 4 (*fr.* 9).
Δεινοκράτης, Messenius XXVII, 18 sqq. XXVIII, 17, 3.
Δεινομάχη, Megaclis filia XV, 1, 1.
Δείνων, historiae scriptor laudatur X, 27, 1 (*fr.* 20). XLVII, 36, 2 (*fr.* 16). LXV, 1, 2 (*fr.* 22). 6, 6 (*fr.* 23). 9, 4 (*fr.* 24). 10 (*ibid.*). 13, 3 (*fr.* 25). 19, 2. 4 (*fr.* 26). 22, 1 (*fr.* 28).
Δειραδιῶται, pagi Attici incolae XV, 25, 5.
Δεκέλεια, pagus Atticus XV, 23, 2. 34, 3. XXXII, 9, 3. Δεκελεῖς X, 14, 3. XXXV, 8, 1.
decimatio LX, 39, 7. 44, 3.
Δέκιμος, *Decimus*, praenomen Rom., vid. Βροῦτος.
Δίλλιος, *Q. Dellius*, Antonii socius LX, 25, 23. historiae scriptor 59, 3. 4.
Δελφίνιον, Apollinis sacrum Athenis I, 12, 3. 18, 1.
Δελφίνιον Chalcidensium XXVIII, 16, 3.
Δελφίνιος, vid. Ἀπόλλων.
Δελφοί, Phocidis oppidum cum oraculo I, 5, 1. 16, 2. 18, 2. 24, 4. 26, 4. II, 28, 5. IV, 5, 3. 6, 1. 29, 2. 3. V, 9, 6. VII, 4, 1. 4. 9, 1. 11, 1. 25, 2. XI, 4, 4. 8, 2. XII, 21, 2. XIII, 18, 3. XVIII, 8, 2. 30, 4. XIX, 28, 2. 36, 3. XXII, 8, 6. XXIV, 11, 3. 20, 4. XXVII, 2, 1. 10, 8. XXVIII, 12, 6. XXXII, 1, 1. 18, 1. 26, 2. 29, 3. XXXIII, 12, 4. 29, 6. XXXVIII, 13, 3. XLIV, 19, 3. XLVII, 3, 1. 14, 4. 40, 4. 74, 4. XLIX, 8, 3. LI, 11, 3. LXII, 5, 1. LIX, 13, 1. 40, 4. LXVI, 53, 2. Δελφοί, incolae XII, 21, 2. XXXII, 18, 2. XXXV, 17, 3. XXXVIII, 13, 4. Δελφῶν ὑπομνήματα VII, 11, 2.
Δεξιθέα, Phorbantis f. II, 2, 2.
Δέξιος XXX, 17, 2.
Δερκέταιος, M. Antonii satelles LX, 78, 1.
Δερκυλλίδας, Spartanus IV, 15, 2. LXV, 20, 2.
Δέρκυλλος, Atheniensis XLIX, 32, 3.
Δευκαλίων, Minois filius I, 19, 5. 6.
Δευκαλίων, Promethei filius XXX, 1, 1.
defectus lunae XIX, 17, 3 sqq. XXXVIII, 23. XLVII, 31, 4. LXII, 24, 1. solis II, 12, 2. 5. 27, 6. XII, 35, 1. XXI, 31, 2. XLIV, 17, 2. LXII, 19, 4.
Δεχάς, locus Spartae LI, 19, 5.
Δηιάνειρα νέα = Aspasia XII, 24, 6.
Δηιδάμεια, Pirithoi uxor I, 30, 3.
Δηιδάμεια, Aeacidae f., Pyrrhi regis soror XXX, 1, 4. 4, 2. 7, 2. LIX, 25, 2. 30, 2. 3. 32, 3. 53, 4.
Δήιμαχος, Thessalus XXXVI, 23, 5.
Δηιονεύς, Euryti filius I, 8, 3.
Δηιόταρος, Galatiae rex XXXIX, 17, 1. XLV, 73, 6. L, 12, 2. 15, 1. 3. LX, 63, 3.
Δήλιον, Boeotiae oppidum XV, 7, 4. XXXII, 29, 6. 7. XXXIII, 22, 3. XXXVIII, 6, 3.
Δῆλος, insula maris Aegaei I, 21. XII, 12, 1. XXIV, 25, 2. XXXVIII, 3, 4. 5. 6. Δήλιοι I,

21. XXXVIII, 3, 6. *Δηλιακός*: *ἔμπορος* XXXIII, 22, 2.
Δῆλος, mons Boeotiae XXI, 16, 3.
Δημάδης, Atheniensis orator VII, 17, 2. XLIX, 1, 1. 2. 16, 4. 20, 3. 22, 3. 26, 2. 30, 2 sqq. LII, 27, 1. LVI, 8, 5. 10, 1. 11, 5. 13, 2. 23, 5. 28, 2. 31, 3. LXVII, 1, 4.
Δημαίνετος, Syracusanus XVIII, 37, 1 sq.
Δημάρατος, Corinthius, Tarquinii Prisci pater II, 16, 3. VIII, 14, 1.
Δημάρατος, Corinthius, Philippi et Alexandri Mac. socius XLIV, 15, 3. XLVII, 9, 6. 37, 4. 56.
Δημάρατος, Rhodius XLIX, 18, 4.
Δημάρατος, Spartae rex IV, 20, 2. X, 29, 5 sq. LXV, 2, 3.
Δημάρετος, Corinthius XVIII, 21, 2. 24, 4. 27, 4.
Δημαρίστη, Timoleontis mater XVIII, 3, 2.
Δημέας, Demadis filius, Atheniensis XLIX, 30, 4.
Δημήτηρ II, 22, 3. IV, 27, 2. VII, 8, 4. XIII, 18, 2. XV, 22, 3. XLII, 6, 5. 6. LIX, 12, 1. *Ἐλευσινία* XXIV, 11, 3. 5. 6.
Δημήτρια = *Διονύσια* LIX, 12, 2.
Δημητριάς, tribus Attica LIX, 10, 4.
Δημητριάς = *ἴνη καὶ νία* LIX, 12, 2.
Δημητριάς = Sicyon LIX, 25, 2.
Δημητριάς, Thessaliae oppidum XXVIII, 10, 1. LIX, 53, 3. LXIII, 25, 2.
Δημήτριον, Thessaliae oppidum XIX, 26, 2.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ I., Antigoni filius, Poliorcetes, Macedoniae rex LIX. LXI. — XIX, 8, 1. XXX, 4, 2 sq. 6, 2. 7, 1 sqq. 10. 26, 2. 34, 4. XLII, 18, 3. LXI, 13, 3.
Δημήτριος, Cyrenae rex, Demetrii Poliorc. filius LIX, 53, 4.
Δημήτριος ὁ Ἀσπετός, Demetrii Poliorc. filius LIX, 53, 4.
Δημήτριος II., Antigoni Gonatae filius, Macedoniae rex XIX, 8, 1. LXVI, 17, 2. 34, 1. 3.
Δημήτριος, Philippi III. Maced. filius XIX, 8, 6. 7. XXVIII, 9, 5.
Δημήτριος, Cassii servus LXIII, 45, 1.
Δημήτριος, Magnes scriptor laudatur *ἐν τοῖς περὶ συνωνύμων* LVI, 15, 3. 27, 5. 28, 3.
Δημήτριος, philosophus peripateticus L, 65, 6. 69, 1. 70, 1.
Δημήτριος, Syracusanus XVIII, 39, 3.
Δημήτριος ὁ Φαληρεύς I, 23, 1. LVI, 28, 4. XLIX, 35, 2. LIX, 8, 3. laudatur IV, 23, 1 (*fr.* 13). VII, 23, 3 (*fr.* 8). LVI, 9, 4 (*fr.* 16). 11, 1. 3 (*fr.* 17). 14, 2. *ἐν τῷ Σωκράτει* XXIV, 1, 2. 5. 8. 9. 5. 7. 27, 2. 3. 4 (*fr.* 14. 15).
Δημήτριος, Pompeii libertus XLV, 2, 4. 40. L, 13, 2.
Δημήτριος, Pharius LXVI, 56, 3. 4.
Δημήτριος Φαίδων XLVII, 54, 4.
Δημητριών = *Μουνυχιών* LIX, 12, 2.
δημιουργοί Atheniensium I, 25, 1. 2.
Δημοκλείδης, Atheniensis LIX, 13, 1.
Δημοκλῆς, Atheniensis LIX, 24, 2.
Δημοκράτης, Atheniensis XV, 3.

Δημόκριτος, philosophus laudatur XVIII, (1), 2.
Δημολέων, Thessalus XXXVI, 23, 5.
Δημόπολις, Themistoclis filius X, 32, 3.
Δημοσθένης, Atheniensis, orator is pater LVI, 4, 1. 20, 3.
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, orator LVI. LVIII. — XXV, 2, 4. 4, 1. XXX, 14, 1. XLVII, 11, 3. XLIX, 5, 2. 4. 7, 3. 9, 5. 16, 1. 17, 1. 2. 26, 2. 27, 3. 29, 1. LVII, 5, 3. 24, 3. 4. eius orr. *περὶ τοῦ στεφάνου, κατ' Ἀριστοκράτους, ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν* LVI, 13, 4. *κατὰ Τιμοθέου* 15, 1. *πρὸς Φορμίωνα καὶ Στέφανον* 15, 1. *κατ' Ἀνδροτίωνος καὶ Τιμοκράτους καὶ Ἀριστοκράτους* 15, 2. *κατ' Ἀριστογείτονος* 15, 2. *περὶ τῶν ἀτελειῶν* 15, 2. *περὶ παραβάσεως* 15, 3. *Φιλιππικοί* 12, 1. 13, 4. *ψήφισμα* 20, 3. laudatur XV, 10, 2 (*or.* 21, 145). LVIII, 1, 6 (*or.* 6, 36). *Δημοσθενικὸς λόγος* LVIII, 1, 3. *δημοσθενίζειν* LVII, 24, 4.
Δημοσθένης, Atheniensis, Alcisthenis filius XV, 1, 2. XXXVIII, 6, 3. 7, 1. 8, 1. 20. 27, 1. 2. 28, 4.
Δημόστρατος, Atheniensis XV, 18, 2. XXXVIII, 12, 4.
Δημόφιλος, Atheniensis XLIX, 38, 1.
Δημοφῶν, Thesei filius I, 28, 2. 34, 1. VII, 26, 2.
Δημοχάρης, Atheniensis, Demosthenis necessarius LIX, 24, 5. historiae scriptor laudatur LVI, 30, 4 (*fr.* 1).
Δημοχάρης, Seliensis LIX, 27, 2.
Δημώ, meretrix LIX, 24, 1. 27, 4.
Δήμων, Atheniensis LVI, 23, 3. 27, 4.
Δήμων, historiae scriptor laudatur I, 19, 2 (*fr.* 3). 23, 3 (*fr.* 4).
Δημώναξ XXXVI, 9, 5.
Δῆνσος, vid. *Σεμπρώνιος*.
deorum imagines V, 8, 7 sq. eis cari homines V, 4, 2 sqq.
Διαγόρας, olympionices XXI, 34, 4.
Διαδήματος, vid. *Μέτελλος*.
Διάκριοι, factio Atheniensium VII, 13, 1. 29, 1.
Διαμπερές, Argorum porta XXX, 32, 1.
Δίδιος, *C. Didius*, Caesaris legatus XLVIII, 56, 3.
Δίδυματον, Apollinis templum prope Miletum XLV, 24, 5.
Δίδυμος, grammaticus laudatur *ἐν τῇ περὶ τῶν ἀξόνων τῶν Σόλωνος ἀντιγραφῇ πρὸς Ἀσκληπιάδην* VII, 1, 1.
Διευνυχίδας, scriptor laudatur IV, 1, 4.
Δικαιάρχεια = *Puteoli*, Campaniae oppidum XXXIII, 37, 3.
Δικαίαρχος, scriptor laudatur I, 21, 2 (*fr.* 49). 32, 4 (*fr.* 13). XLIV, 19, 6 (*fr.* 17).
Δίκη XI, 13, 2. XLVII, 52, 4.
Δικόμης, Getarum rex LX, 63, 4.
dictator XI, 1, 1. 2, 1. 5, 1. 18, 5. 25, 4. 29, 3. 31, 2. 33, 1. 34, 1. 36, 4. 39, 2. 5. 40, 2. 42, 4. XIII, 3, 5. 4, 1. 4. 9, 1. 2. 3. 4. 10, 1. XVI, 3, 2. XXII, 24, 7. XXXIII, 33, 1. XLVIII, 37, 1. 51, 1. LIV, 18, 1. LX, 8, 3.
diluvium XXX, 1, 1.
Δινδυμήνη = Cybele X, 30, 3.
Διογείτων, Thebanus XXI, 35, 1.
Διογένης, Archelai privignus XXXIII, 21, 3.

Διογένης, Demetrii II. dux LXVI, 34, 2. 4.
Διογένης, Sinopensis philosophus IV, 31, 2. XIII, 10, 1. XVIII, 15, 5. XLVII, 14. 65, 1. 2.
Διογένης, philosophus stoicus XXV, 22, 1.
Διόδωρος ὁ περιηγητής, scriptor laudatur I, 36, 3 (*fr.* 3). XXXV, 16, 1 (*fr.* 4). *ἐν τοῖς περὶ μνημάτων* X, 32, 4 (*fr.* 1).
Διόδωρος, Syphacis filius XLI, 9, 4. 5.
Διοκλείδης XV, 20, 4.
Διοκλῆς, Megarensis I, 10, 3.
Διοκλῆς, Peparethius scriptor laudatur II, 3, 1. 8, 7 (*fr.* 2).
Διοκλῆς, Syrus LXVI, 18, 2. 4. 20.
Διοκλῆς, Themistoclis filius X, 32, 1.
Διομήδης, Atheniensis XV, 12, 2 sq.
Διομήδης, Cleopatrae scriba LX, 76, 5.
Διομήδης, Tydei filius II, 2, 1.
Δῖον, Macedoniae oppidum LIX, 36, 2.
Διονύσιος, Colophonius pictor XVIII, 36, 2.
Διονύσιος, Corinthius XVIII, 24, 3.
Διονύσιος, Halicarnassensis historiae scriptor laudatur II, 16, 8 (*ant. rom.* 2, 35). XVII, 2, 2 (8, 2). XXX, 17, 4. 21, 9.
Διονύσιος, Magnes rhetor LVII, 4, 4.
Διονύσιος, Messenius XLVII, 73, 4.
Διονύσιος, Syracusarum tyrannus, mater VII, 20, 4. XVIII, 6, 3 sq. 15, 4. XXI, 31, 4. 34, 1. XXV, 24, 8. XXXII, 2, 5. LXII, 3—6, 2. 7, 3. 9, 3. 11, 3. 4. 5, 1. LXVII, 1, 5.
Διονύσιος, Syracusarum tyrannus, minor XVIII, 1, 1 sq. 7, 3. 9, 2. 11, 3. 13 sqq. 33, 2. 39, 2. XX, 1, 2. 2, 3. XXXVIII, 23, 4. LXII, 6, 1. 3. 4. 7, 1. 9, 2. 11—44. 48, 3. 50, 1. 3. 56, 1. LXIV, 2, 1. 2. 3, 3. 5. 6. 4, 1. 2.
Διονύσιος, Syrus LXVI, 20, 2. 4. 5.
Διονύσιος ὁ Χαλκοῦς, poeta XXXVIII, 5, 2.
Διονυσόδωρος, Troezenius LXVI, 1, 1.
Διόνυσος I, 20, 1. 5. 23, 3. VII, 31, 3. XI, 5, 2. XXI, 16, 5. XXII, 22, 5. XXIV, 1, 3. XXXII, 27, 3. 28, 4. XXXV, 2, 2. 3, 2. 13, 4. XXXVIII, 3, 3. XXXIX, 8, 3. XLVII, 2, 5. 13, 3. XLVIII, 9, 3. LIX, 2, 3. 12, 1. LX, 60, 2. 3. *ὠμηστής* X, 13, 2. XXI, 21, 3. XXIV, 9, 2. *οἱ περὶ Διόνυσον τεχνῖται* XXXIII, 26, 3. XXXVI, 29, 4. LII, 12, 2. LX, 56, 4. 57, 1. LXIII, 21, 3. LXVI, 53, 5. *Διονύσια*, festum Atticum XLVII, 29, 3. LIX, 12, 2. 3. festum Romanum = *Liberalia* XLVIII, 56, 3.
Διόνυσος = M. Antonius LX, 24, 3. 26, 3. *Διόνυσος νέος* LX, 60, 3.
Διοπείθης, Atheniensis XII, 32, 1.
Διοπείθης, Atheniensis alius XLIX, 7, 3. LVIII, 3, 1.
Διοπείθης, Spartanus vates XXXII, 22, 5. 6. XLIV, 3, 3.
Διοσκορίδης ὁ συντεταγμένος τὴν Δακωνικὴν πολιτείαν laudatur IV, 11, 4. *Διοσκουρίδης* XLIV, 35, 1.
Διόσκουροι I, 31, 1. 32, 5. V, 13, 6. XVI, 3, 4. XIX, 23, 6. 25, 1. XXXII, 12, 1. 18, 1. XXXIII, 6,

3. XLV, 2, 4. XLVII, 50, 4. L, 27, 4. 28, 3. LIII, 2, 1. *Διοσκούρειον* Romae, =*templum Castoris* XXXIII, 33, 4.
divini honores hominibus tributi XXX, 1, 2. XXXI, 27, 5. XLVII, 72, 2. XLVIII, 67, 4. LXVI, 53, 4. LIX, 10, 3.
divortium II, 22, 3. III, 6, 3. VI, 3, 7. XV, 8, 3. XIX, 5, 1. XXXIII, 6, 11. 35, 2. XXXVI, 38, 1. XLV, 9, 2. L, 24, 3. LVII, 28, 3. 41, 2. LX, 9, 2. 57, 3.
Διοφάνης, Achaeorum praetor XXVII, 16, 1 sq. XXVIII, 17, 1. XXIX, 3, 1.
Διοφάνης, Mytilenaeus rhetor LIII, 8, 4. 5. 20, 3.
Διόφαντος, Atheniensis XXIV, 26, 2.
Δίπυλον, porta Athenarum XXXIII, 14, 4.
Δίρκη, fons ad Thebas LIX, 45, 3.
Δίφιλος, Atheniensis LIX, 46, 1.
Δίφιλος, comicus laudatur XXXVIII, 1, 2 (*fr. inc.* 38).
Διφρίδας, Spartanus XLIV, 17, 1.
ΔΙΩΝ, Syracusanus LXII. LXIV. — XVIII, 1, 1. 13, 4. 5. 22, 1. 33, 2. XX, 2. XXIV, 1, 4. XXXVIII, 14, 6. 28, 4.
Διώνασσα, Lycurgi mater IV, 1, 4.
Δόκιμος, Macedo XLII, 8, 4.
Δολοβέλλας, *Cn. Cornelius Dolabella* (cos. 672 = 81), Sullae socius XXXIII, 28, 5. 29, 4. XXXIV, 2, 4. XLVIII, 4, 1.
Δολοβέλλας, *P. Cornelius Dolabella* (cos. 709 = 44), Caesaris socius, Ciceronis gener XLVIII, 51, 2. 62, 5. LVII, 48, 2. LX, 9. 10, 1. 11, 2. 3. LXIII, 2, 4. 8, 1. 25, 1. eius filius
Κορνήλιος Δολοβέλλας, *P. Cornelius Dolabella*, Octaviani socius LX, 84, 1.
Δολοβέλλας, Galbae imperatoris aequalis LXVII, 23, 1. LXVIII, 5, 1.
Δόλοπες, gens Thessalica I, 36, 1. XXVIII, 15, 4. XXXV, 8, 3. 5.
Δομετιανός, *T. Flavius Domitianus*, imperator V, 19, 4. VIII, 15, 3. 5. XIX, 25, 3. 4.
Δομέτιος Καλβῖνος, *Cn. Domitius Calvinus* (cos. 700 = 53) XLV, 10, 1. 11, 1. 12, 1. 4. 54, 3. 69, 1 (*Δεύκιος*). XLVIII, 44, 1. 50, 1.
Δομέτιος Καλβίσιος, *Domitius Calvisius* (Calvinus?) procos. XLI, 12, 3.
Δομέτιος Ἀηνόβαρβος, *Cn. Domitius Ahenobarbus* (cos. 721 = 32), M. Antonii socius LX, 40, 5. 56, 2. 63, 2. 3. 87, 3.
Δομέτιος Ἀηνόβαρβος, *Cn. Domitius Ahenobarbus* (cos. 784 =32 p. Chr.), Agrippinae maritus LX, 87, 4.
Δεύκιος Δομέτιος (*Δομίτιος*) *Ἀηνόβαρβος*, *L. Domitius Ahenobarbus* (cos. 699 = 54), Pompeii socius XXXIX, 15, 1 sqq. XL, 2, 1. XLV, 52, 1. 2. 67, 3. 5. 69, 1. XLVI, 4, 3. XLVIII, 34, 3. 35, 1. 42, 1. 44, 2. L, 41, 2 sqq. 42, 1. LVII, 38, 3.
Δεύκιος Δομέτιος, *L. Domitius Ahenobarbus*, Cn. f. LX, 87, 4.
donaria X, 15, 2. 31, 1. XI, 8, 2 sq. XII, 12, 1. 14, 1. XVIII, 29, 3. 31, 1. XXI, 25, 5. 29, 4. XXII, 2, 4. 8, 3. 6. 20, 3. 30, 4. XXIV, 1, 3. XXV, 19, 3. XXVIII, 12, 6. 16, 3. XXX, 26, 5. 32, 4. XXXI, 32, 2. 40, 1. XXXIII, 12, 3. XXXV,

5, 2. 7, 3. XXXVI, 26, 2. XXXVIII, 1, 5. 3, 3. 6. 13, 3. 16, 6. XL, 1, 4. XLVII, 27, 4. 40, 4. LVII, 1, 4. 31, 5. LIX, 12, 1. 13, 1. LXV, 23, 5.

Δόξη = *Honor* XXII, 28, 1.

Δορύλαος, Mithridatis dux XXXIII, 20, 2. 3. XXXVI, 17, 3.

dos VII, 20, 4. XXIV, 27, 1. 4. XXX, 9, 1.

Δοῦρις, Samius historiae scriptor laudatur XII, 28, 1sq. (*fr.* 60). XV, 32, 2 (*fr.* 64). XXXII, 18, 3 (*fr.* 65). XLII, 1, 1 (*fr.* 7). XLIV, 3, 1 (*fr.* 63). XLVII, 15, 1 (*fr.* 10). 46, 1 (*fr.* 18). XLIX, 4, 2 (*fr.* 22). 17, 6 (*fr.* 23). LVI, 19, 3 (*fr.* 6). 23, 3 (*fr.* 9).

Δραχοντίδης, Atheniensis XII, 31, 2.

Δράκων, Atheniensium legislator VII, 17. 19, 2. 25, 1.

Δρομιχαίτης, Thrax LIX, 39, 3. 52, 4.

Δρομοκλείδης, Atheniensis LIX, 34, 4.

Δίβιος Δροῦσος, *M. Livius Drusus* (cos. 641 = 112) LIII, 2, 4. LIV, 8, 4. 9. 10. 11, 2.

Δίβιος Δροῦσος, *M. Livius Drusus* (tr. pl. 662 = 91) L, 1, 1. 2, 1.

Δροῦσος, *Claudius Nero Drusus*, Tib. Claudii Neronis ex Livia f., Caes. Octaviani privignus LX, 87, 3.

Δρυὰς νύμφη XLVIII, 9, 3.

Δύμη, Achaiae oppidum XLV, 28, 4. Δύμαι LII, 14, 2. Δυμαῖοι LII, 14, 2. LXVI, 11, 1. 47, 1.

Δυρράχιον, Illyrici oppidum XXXIII, 27, 1. XLV, 62, 2. 74, 1. XLVIII, 16, 2. 35, 1. L, 53, 2. 54, 5. 55, 1. 2. LVII, 32, 3. 39, 1.

Δωδώνη, Epiri oppidum XXX, 1, 1. Δωδωναῖος, Iovis cognomen X, 28, 3. αἱ Δωδωνίδες, eius sacerdotes XXXII, 25, 3. XLIX, 28, 2.

Δωριεῖς IV, 11, 4. XII, 17, 2. XXXII, 24, 3. XLIV, 31, 2. LI, 21, 1. LXVI, 9, 4. Δώριος: νόμος LII, 16, 4. Δωρικόν τι XXXII, 5, 5. Δωρικός: ἀριστοκρατία LXVI, 2, 1.

Δωρίς, Graeciae regio X, 9, 3.

Δωρίς, Dionysii maioris uxor LXII, 3, 2.

Δώσων, cognomen XVI, 11, 3. cf. Ἀντίγονος.

Ἑβραῖοι LX, 27, 3.

Ἔγγυιον, Siciliae oppidum XXII, 20, 2. Ἔγγυῖοι XXII, 20, 7.

Ἔδεσσα, Macedoniae oppidum XXX, 10, 2. LIX, 43, 1.

Ἔδεσσα, Syriae oppidum XXX, 12, 6.

educatio puerorum apud Spartanos IV, 12, 4. 13 sqq.

εἵλωτες, Spartanorum servi IV, 2, 1. 24, 3. 28, 2 sqq. VI, 1, 4. 2. 4. VII, 22, 2. XXXV, 16, 6. 17, 2. XLIV, 3, 1. 32, 7. LII, 23, 1. LIX, 1, 4.

Εἰράς, Cleopatrae tonstrix LX, 60, 1. 85, 4.

εἰσαγγελία XII, 32, 1. XV, 19, 2. 22, 3.

Ἑκάβη, Priami uxor III, 6, 5. XXI, 29, 5.

Ἑκάλη (s. Ἑκαλίνη), mulier I, 14, 2.

Ἑκαλήσιον, sacrum I, 14, 2.

Ἕκαλος (Ἑκάλειος), Iovis cognomen I, 14, 2.

Ἑκαταῖος, Cardianorum tyrannus XLII, 3, 3. 4.

Ἑκαταῖος, sophista IV, 20, 2.

Ἑκαταῖος, Eretriensis scriptor laudatur XLVII, 46, 1.
Ἑκατόμβαιον, templum sive vicus prope Dymas in Achaia LII, 14, 2. LXVI, 39, 1.
Ἑκατομβαιών, mensis Atticus I, 12, 1. 24, 4. 36, 3. XI, 19, 2. XLIV, 28, 5. XLVII, 3, 3.
Ἑκατόμπεδον, Athenis = Parthenon XXV, 5, 3.
Ἑκατόμπεδον, Syracusarum locus LXII, 45, 3.
Ἐκβάτανα, Mediae oppidum XXI, 30, 2. XLIV, 15, 1. XLVII, 72, 1. LVI, 14, 2.
Ἐκδηλος, Megalopolitanus LXVI, 5, 1. 7, 4. 6.
Ἐκδημος, Megalopolitanus XXVII, 1, 2.
Ἔκνομον, Siciliae mons LXII, 26, 2.
Ἐκπρεπής, Spartanus LI, 10, 4.
Ἐκρηγμα, Sirbonidis in Aegypto lacus ostium LX, 3, 3.
ἐκτημόροι Atheniensium VII, 13, 2.
Ἕκτωρ, Priami filius I, 34, 2. XLV, 29, 4. LXIII, 23, 2. 3. 4. LXVI, 3, 4.
Ἐκφανής, Spartanus LI, 6, 2.
Ἔλαια, Aeolidis oppidum XXXVI, 4, 2. XLIX, 18, 5.
Ἔλαια, fons in Boeotia XXI, 16, 4.
Ἐλαιοῦς, Chersonesi oppidum XXXII, 9, 4.
Ἐλατεία, Phocidis oppidum XLIX, 33, 4. LVI, 18, 1. Ἐλατικός: πεδία XXXIII, 16, 1.
Ἔλατος, Spartanus IV, 7, 1.
Ἐλία, *Velia*, Lucaniae oppidum XVIII, 35, 2. XIX, 29, 1. LXIII, 23, 1. Ἐλεᾶται XII, 4, 3.
Ἐλένη, Iovis filia I, 29, 2. 31, 1 sq. 34, 1. III, 6, 1. VII, 4, 2. LX, 6, 1. LXVII, 19, 2.
Ἔλενος, Pyrrhi filius XXX, 9, 1. 33, 1. 34, 5. 6.
Ἐλίπολις = Lamia LIX, 27, 2.
Ἐλευθεραί, Atticae oppidum I, 29, 5.
Ἐλευθερία = *Libertas* LVII, 33, 1.
Ἐλευθέρια, festum Graecorum XXIV, 21, 1.
Ἐλευσίς, pagus Atticus I, 10, 3. 11, 1. 29, 5. X, 15, 1. XII, 13, 4. XV, 22, 3. 34, 3. XXI, 14, 3. XXIV, 11, 5. XLIV, 24, 5. XLIX, 22, 2. 28, 1. 37, 2. LIX, 33, 3. Ἐλευσινία Δημήτηρ XXIV, 11, 3. 5. 6.
elephanti XXII, 12, 3. 26, 2 sq. XXX, 15, 1. 5. 17, 3. 20, 2. 21, 6 sq. 24, 1. 25, 2 sqq. 26, 3. 9. 32, 1. 33, 4. XLII, 16, 2. 18, 2. XLV, 12, 5. 14, 4. 52, 4. XLVII, 60, 1. 5 sqq. 62, 1. 2. LIX, 28, 3. 29, 3.
Ἐλεφήνωρ, Chalcodontis filius I, 35, 3. 5.
Ἑλίκοῦς (Ἑλισσών?), Arcadiae oppidum LII, 23, 3.
Ἑλικών, artifex XLVII, 32, 6.
Ἑλίκων, Cyzicenus LXII, 19, 4.
Ἑλικών, Boeotiae mons XXXII, 29, 7. XLIV, 18, 4.
Ἑλιμία, Macedoniae provincia XIX, 9, 3.
Ἑλλανία, vid. Ἀθηνᾶ.
Ἑλλάνικος, Mytilenaeus scriptor laudatur I, 17, 3 (*fr.* 73). 25, 5 (*fr.* 76). 26, 1 (*ibid.*). 27, 2 (*fr.* 84). 31, 1 (*fr.* 74). XV, 21, 1 (*fr.* 78).
Ἑλλάνικος, Siculus LXII, 42, 3. 4.
Ἑλλάνιος, vid. Ζεύς.
Ἑλλάς I, 6, 5 cett. Ἕλληνες I, 10, 2. 19, 4 cett. Ἕλλην ἀνήρ XXV, 22, 3. Ἑλλὰς φωνή XXXIX, 31,

1. Ἑλληνίδες (feminae) LII, 1, 1. Ἑλληνὶς γλῶσσα XXII, 8, 4. XXXI, 2, 2. πόλις XVIII, 10, 1. φωνή X, 6, 2. Ἑλληνίδες πόλεις X, 11, 4. XI, 21, 1. 22, 2. XII, 20, 1. XXX, 11, 1. 14, 3. XXXVI, 14, 5. 33, 4. XLIV, 9, 1. XLVII, 26, 2. LVII, 32, 4. LXV, 21, 5. Ἑλληνικός: ἀνήρ LII, 16, 6. λόγος XXXVI, 1, 5. XLV, 79, 2. πόλεμος XXXII, 27, 1. XXXV, 18, 5. XLIV, 15, 2. LXV, 20, 3. χάραξ XXV, 13, 4. ἀλκή LXVI, 9, 5. διάλεκτος V, 13, 6. δύναμις XXXV, 19, 2. εὐγένεια LXVI, 38, 5. θάλασσα XXXV, 13, 4. XXXVI, 11, 5. XLII, 19, 2. XLIV, 15, 1. ἱστορία XXXVI, 1, 5. κοτύλη XI, 27, 5. μοῦσα XXV, 23, 1. οἰκία VIII, 20, 3. ὀπώρα XLVII, 50, 2. παιδεία XIX, 6, 4. XXII, 1, 2. XXV, 2, 4. 22, 3. 23, 1. 3. XLVII, 21, 4. παίδευσις V, 1, 2. πολιτεία XXVII, 8, 1. στάσις XLVII, 53, 4. στρατιά XXI, 24, 2. σύνταξις XXIV, 21, 1. φωνή XXIX, 33, 2. LXIII, 40, 2. χάρις XXII, 21, 3. γύναιον X, 26, 4. LXV, 28, 2. πρυτανεῖον XXXVI, 42, 2. στράτευμα XLI, 9, 4. XLIX, 25, 3. συνέδριον XXIV, 19, 7. ἐπιτάφιοι VIII, 9, 7. Θρῦβοι XVIII, 36, 4. λόγοι XLVIII, 65, 1. μυοπάρωνες XXXVI, 2, 3. πόλεμοι X, 6, 3. XXI, 17, 5. ποταμοί XXXIII, 20, 4. συγγραφεῖς IV, 4, 5. XXIII, 1, 5. φιλόσοφοι LXIII, 5, 1. ἀσπίδες XVIII, 19, 2. βίβλοι V, 22, 4. ἑορταί LIX, 11, 1. ἐπιστολαί LVII, 24, 7. Θέαι XXXI, 2, 2. Θυσίαι XLVII, 62, 4. Μοῦσαι καὶ Χάριτες XXXI, 2, 3. νῆες X, 14, 2. νουμηνίαι II, 12, 2. πόλεις XVIII, 29, 3. XXVII, 18, 1. πολιτεῖαι LXVI, 49, 1. πράξεις X, 29, 6. 30, 1. XXVII, 8, 3. XXVIII, 18, 1. XXXV, 18, 6. LII, 13, 1. LXVI, 24, 2. 46, 2. 47, 4. στάσεις XXXV, 19, 3. ταραχαί XVIII, 2, 2. LVI, 20, 4. τριήρεις X, 15, 1. 31, 3. φρουραί XXX, 12, 5. φυτεῖαι XLVII, 35, 8. βιβλίον XXV, 2, 4. γράμματα XXV, 2, 4. XXVIII, 1, 1. XXX, 1, 3. XXXI, 2, 2. XXXIII, 19, 5. XXXIX, 33, 2. XLVII, 47, 3. 69, 2. δόγματα XXV, 2, 4. ἔθη XXX, 1, 3. ἔργα XXVI, 5, 1. ἱερά XII, 17, 1. XXXIII, 12, 6. κράνη XXVIII, 14, 1. λάφυρα XVIII, 29, 3. μαθήματα XXV, 23, 3. ὀνόματα II, 15, 3. V, 7, 5. πράγματα X, 29, 4. 31, 2. LI, 3, 6. LVI, 28, 1. στρατεύματα LII, 12, 3. — ἡ Ἑλληνική = Graecia XLIV, 34, 1. τὸ Ἑλληνικόν XXIV, 11, 1. XXVIII, 9, 4. Ἑλληνικόν τι XXXVI, 41, 1. τὰ Ἑλληνικά X, 29, 2. 31, 3. XVIII, 3, 1. XXV, 12, 4. 23, 2. XXVII, 17, 2. XXXV, 16, 3. XXXVIII, 1, 2. XLVII, 11, 2. 52, 5. LVI, 27, 1. LVII, 41, 1. LXIII, 23, 2. Ἑλληνικόν (καὶ γενναῖον) IV, 22, 5. Ἑλληνικὰ (καὶ φιλάνθρωπα) XXXII, 27, 4. Ἑλληνικώτατον πολίτευμα XL, 2, 5. — Ἑλλήνιος: Θεοί XXIV, 18, 5. — ἑλληνικῶς XLVII, 74, 1. LXVI, 45, 4. ἑλληνιστί II, 21, 3. 26, 3. XXV, 12, 4. 5. XLV, 60, 2. 78, 3. XLVII, 27, 5. XLVIII, 46, 2. 66, 5. LVII, 4, 4. LXIII, 2, 3. 17, 3. 52, 1. Ἑλλήσποντος X, 16, 1. 4. XII, 17, 2. XV, 26, 5. 27, 2. 28, 6. 30, 2. XXIV, 9, 3. 10, 1. XXXII, 9, 4. 20, 1. 24, 1. XXXIII, 23, 1. XXXVI, 12, 1. XLIV, 8, 3. 16, 1. XLVII, 15, 4. 16, 2. XLIX, 14, 2. 3. 5.

Ἑλβήττιοι, Helvetii XLVIII, 18, 1. 2.
Ἑλβία, Helvia, Ciceronis mater LVII, 1, 1.
Ἑλβίδιος Πρίσκος, Helvidius Priscus, Galbae aequalis LXVII, 28, 3.
Ἑλπινίκη, Cimonis soror XII, 10, 4. 5. 28, 4 sq. XXXV, 4, 2. 5. 7. 14, 4. 15, 3.
Ἑλυμαῖοι, Mediae gens XLV, 36, 2.
Ἐμπεδοκλῆς, philosophus LIX, 5, 1.
Ἔμπυλος, rhetor LXIII, 2, 3.
Ἐνάρσφορος, Hippocoontis filius I, 31, 1.
Ἐνδηΐς, Scironis filia I, 10, 3.
Ἔνδυμίων V, 4, 2.
Ἔννα, Siciliae oppidum XXII, 20, 2.
Ἐνυάλιος II, 29, 1. VII, 9, 4. XLIX, 7, 4.
Ἔνυώ = Bellona XXXIII, 7, 6. 9, 4. 27, 6. 30, 2. LVII, 13, 4.
Ἐξάθρης, Darii frater XLVII, 43, 3.
Ἐξάπυλα, Syracusarum porta XXII, 18, 3. 19, 1.
Ἐξηκεστίδης, Solonis pater VII, 1, 1.
exsecratio publica XV, 22, 4. 33, 3. XXIV, 10, 6. 25, 1. XXXIX, 16, 5 sq.
Ἐπαμεινώνδας, Thebanus IV, 13, 3. XIII, 27, 2. XVI, 4, 3. XVII, 4, 6. XVIII, 36, 1. 2. XXI, 3 sqq. XXII, 21, 2. XXIII, 1, 1. 2, 2. XXIV, 1, 4. XXV, 8, 8. XXVI, 4, 4. XXVII, 3, 1. 14, 1. XXXIV, 4, 2. XLIV, 19, 6. 27—35. XLIX, 3, 4. LVI, 20, 1. LXVI, 19, 2.
Ἐπαφρόδιτος, Caesaris Octaviani libertus LX, 79, 3.
Ἐπαφρόδιτος, Sullae cognomen XXXIII, 34, 2.
Ἐπήρατος, Achaeus LXVI, 48, 1.
ἐπιγαμία I, 13, 3. II, 29, 3.
Ἐπιγήθης, Pellenensis LXVI, 32, 1.
Ἐπίγονος, Colophonis tyrannus XXXVI, 3, 3.
epigrammata, vid. inscriptiones.
Ἐπίδαμνος, Illyrici oppidum LXIII, 25, 2. 3.
Ἐπίδαυρος, Argolidis oppidum XII, 35, 3. XXXIII, 12, 3. XLV, 24, 5. LII, 20, 4. LXVI, 44, 2. ἡ Ἐπίδαυρία I, 8, 1. Ἐπιδαύριοι LII, 19, 3. LXVI, 24, 3.
Ἐπιείκεια=Clementia XLVIII, 57, 3.
Ἐπιζεφύριοι, v. Λοκροί.
ἐπίκληροι VII, 20, 2 sq.
Ἐπίκλῆς, Hermionensis X, 5, 2.
Ἐπίκουρος, Atheniensis, Phocionis accusator XLIX, 38, 1.
Ἐπίκουρος, philosophus XXX, 20, 3. XXXVII, 1, 3. XLVIII, 66, 2. LXIII, 37, 1. 39, 3. LIX, 34, 2.
Ἐπικούρειοι LXIII, 12, 3.
Ἐπικράτης, Atheniensis, Themistoclis familiaris X, 24, 4.
Ἐπικράτης ὁ σακεσφόρος, Atheniensis XXI, 30, 7.
Ἐπικύδης, Atheniensis X, 6, 1 sq.
Ἐπικυδίδας, Spartanus XLIV, 15, 2.
Ἐπίλυκος, Atheniensis XII, 36, 1.
Ἐπιμενίδης, Cretensis VII, 12, 4 sqq.
Ἐπιξύης X, 30, 1.
Ἐπιπολαί, Syracusarum pars XVIII, 21, 2. XXXVIII, 17, 1. 21, 5. LXII, 27, 1. 29, 3.

epistolae IV, 19, 4. VIII, 4, 2. 5, 2. X, 23, 3. XIII, 19, 6. XV, 28, 6. XVIII, 7, 3 sqq. XIX, 15, 3. 21, 3. XXI, 10, 3. XXIV, 10, 2. XXV, 20, 8. XXX, 6, 3. 4. 21, 1. 2. XXXII, 14, 4. 20, 1 sq. XXXV, 6, 2. XXXVI, 21, 7. 26, 6. XXXVIII, 19, 7. XXXIX, 13, 3. XLI, 27, 2. 3. XLII, 3, 5. 5, 1. 11, 2. XLIV, 13, 4. 21, 5. 23, 6. XLV, 13, 5. 16, 4. 5. 20, 4. 37, 2. 41, 3. 5. 42, 7. 59, 2. XLVII, 7, 4. 10, 3. 17, 4. 19, 3. 20, 5. 22, 1. 25, 5. 27, 5. 28, 1. 29, 4. 39, 3. 4. 6. 7. 41, 2. 3. 42, 1. 46, 2. 47, 2. 55, 3. 57, 5. 60, 1. 6. 77, 4. XLVIII, 17, 4. 30, 2. 31, 1. 48, 2. 50, 2. XLIX, 17, 6. 30, 5. 32, 1. 34, 3. L, 11, 1. 24, 2. 51, 2. 58, 4. 60, 3. 62, 1. LII, 4, 2. 17, 2. 22, 7. 35, 3. 4. LIV, 13, 2. LVI, 20, 4. 5. 23, 2. 30, 1. 31, 3. LVII, 15, 2. 3. 18, 4. 24, 4. 36, 5. 37, 2. 3. 45, 2. LIX, 18, 1. 22, 1. 24, 3. 4. 26, 1. 2. 47, 2. 51, 2. LX, 5, 3. 10, 4. 30, 2. 53, 1. 67, 7. 78, 2. LXII, 11, 1. 14, 3. 21, 1. 2. 26, 3 sqq. 31, 1. 2. 52, 3. 58, 1. LXIII, 2, 3 sqq. 5, 3. 21, 3. 22, 3. 22, 1. 26, 4. 29, 6. 53, 5. LXIV, 3, 5. LXV, 21, 2. 3. LXVI, 15, 3. 16, 3. 34, 2. 35, 4. 39, 2. 3. LXVII, 4, 2. LXVIII, 4, 2. 9, 3. 11, 3. 16, 1.

Ἐπιταδεύς, Spartanus LI, 5, 2.

Ἔπλειμος, Pharsalius XII, 36, 3.

Ἐπιτραγία, vid. Ἀφροδίτη.

Ἐπίχαρμος, comicus laudatur ἐν λόγῳ πρὸς Ἀντήνορα V, 8, 9. VIII, 15, 5.

Ἐπτάχαλκον, locus Athenarum XXXIII, 14, 1.

equi XV, 11, 1. XXV, 5, 4. 6. XLI, 16, 3. XLII, 11, 3 sqq. XLIV, 9, 3 sq. 18, 2. XLVII, 6. LXV, 9, 1.

equites Achaeorum XXVII, 7, 3. Atheniensium VII, 18, 1. Eumenis XLII, 4, 2. 3. Gallorum XXXVI, 28, 2. Parthorum XXXIX, 20 sqq. Spartanorum IV, 23, 1. Thessalorum XXX, 17, 3. Thracum XXXVI, 28, 2.

Ἐραστοκράτος, Atheniensis XV, 13, 1. XLIV, 15, 5.

Ἐρασιστράτος, medicus LIX, 38, 3 sqq.

Ἐρατοσθένης IV, 1, 2. laudatur ἐν τοῖς περὶ πλούτου X, 27, 5. XLVII, 3, 2 (*chron. fr.* 16). XI, 8 (*fr.* 17). LVI, 9, 4 (*fr.* 14). 20, 3 (*fr.* 15).

Ἐργάδεις, tribus Atticae VII, 23, 4.

Ἔργινος, Syrus LXVI, 18, 2. 4. 19, 1. 20. 21, 2. 22, 4. 23, 2. 3.

Ἐργοτέλης X, 26, 1.

Ἐρέννιοι, *Herennia gens* XXXI, 5, 4 sq.

Γάϊος Ἐρέννιος, *C. Herennius* XXXI, 5, 4.

Ἐρέννιος, *C. Herennius*, Sertorii legatus XLV, 18, 3.

Ἐρέννιος, *Herennius*, centurio LXII, 48.

Ἐρέσιοι, Eresi Lesbi oppidi incolae VII, 22, 3.

Ἐρετρία, Euboeae oppidum XLIX, 13, 4. Ἐρετριεῖς X, 11, 5. XLVII, 46, 1. XLIX, 12, 1.

Ἐρεφικός: γυνή X, 27, 5.

Ἐρεχθεύς, Athenarum rex I, 3, 1. 19, 5. 92, 1. Ἐρεχθεῖδαι I, 18, 1. Ἐρεχθηΐδες III, 6, 1.

Ἐριαυθος, Thebanus XXXII, 15, 2.

Ἐριγυιος, Alexandri socius XLVII, 10, 3.

Ἐρικιος, *Ericius* XXXIII, 16, 3. 18, 1.

Ἐρινύς LXII, 55, 2. Ἐρινύων

ἄλσος, *lucus Furiarum* Romae LIV, 17, 2.
τὰ Ἐρκύνια, *Hercynia silva* XXXI, 11, 6.
Ἑρμαγόρας, rhetor XLV, 42, 5.
Ἑρμαῖος, sacerdos XXXVI, 17, 3.
Ἑρμῆς V, 7, 5. 19, 3. XV, 20, 4. *χθόνιος* XXIV, 21, 5. *Ἑρμαῖ* I, 12, 3. XV, 18, 3. 20, 3. 21, 1. XXXV, 7, 3. XXXVIII, 1, 3. 13, 2.
Ἑρμῖνιος, *Herminius* VIII, 16, 4.
Ἑρμιόνη, Argolidis oppidum VI, 3, 4. X, 5, 2. XLV, 24, 5.
Ἑρμιονεῖς LII, 19, 3. LXVI, 34, 5. *Ἑρμιονικός*: *πορφύρα* XLVII, 36, 1.
Ἑρμιππος, Callimachius scriptor laudatur IV, 5, 4 (*fr.* 4). 23, 2 (*fr.* 5). VII, 2, 1 (*fr.* 9). 6, 3 (*fr.* 10). 11, 2 (*fr.* 11). XLVII, 54, 1 (*fr.* 49). LVI, 5, 5 (*fr.* 60). 12, 4 (*fr.* 63). 28, 3 (*fr.* 70). 30, 1 (*fr.* 62).
Ἑρμιππος, comicus XII, 32, 1. laudatur 33, 7 (*Μοιρῶν fr.* 1).
Ἑρμοκράτης, Syracusanus XXXVIII, 1, 3. 16, 4. 26, 1. 28, 2. 4. LXII, 3, 1.
Ἑρμόλαος, Macedo XLVII, 55, 2.
Ἕρμος, Atheniensis I, 26, 5.
Ἕρμος, pagus Atticus I, 11, 1. XLIX, 22, 2.
Ἑρμότιμος, Phocaeus XII, 24, 7.
Ἕρμων, Atheniensis XV, 25, 10.
Ἕρμων, Syracusanus XXXVIII, 1, 3.
Ἑρσιλία, *Hersilia*, Romuli uxor II, 14, 6. 18, 5. 19, 5. III, 6, 2.
ἱρυθρὰ θάλασσα XXXVII, 3, 2. XLV, 38, 2. LX, 3, 3. 69, 2.
Ἔρυξ, Siciliae oppidum XXX, 22, 4. *Ἐρυκίνη*, ager Erycinus XXXI, 40, 2.
Ἔρως VII, 1, 4. XV, 16, 1. *Ἔρωτες* LX, 26, 2.
Ἔρως, M. Antonii servus LX, 76, 4.
Ἑστία II, 2, 5. 3, 2. 18, 7. V, 11, 1. XI, 20, 3. 31, 4. LXVII, 27, 4. *Ἑστιάδες*, *Vestales virgines* II, 3, 3. 22, 1. V, 9 sqq. 13, 2. VIII, 8, 4. XI, 20, 3. 5. 21, 1. 31, 4. XIII, 18, 3. XXV, 20, 5. XXXIX, 1, 2. LVII, 19, 4. 20, 1. LX, 21, 3. 58, 3.
Ἑστίαια, Euboeae oppidum X, 8, 2. *Ἑστιεῖς* XII, 23, 2.
ἑστιάσεις XII, 2, 2. 11, 4. XLIX, 20, 1.
ἑταιρεῖαι XXXII, 13, 3. 4. 21, 1. XLIV, 20, 2.
Ἐτεοκλῆς, Spartanus XXXII, 19, 3.
Ἐτυμοκλῆς, Spartanus XLIV, 25, 4.
Εὐάγγελος, Pericli servus XII, 16, 5.
Εὐάγγελος, tacticorum scriptor XXVII, 4, 4.
Εὐαγόρας, Cypri rex XXXII, 11, 5.
Εὔαλκος, Spartanus XXX, 30, 4. 6.
Εὔανδρος, Arcas II, 13, 2. 21, 2. 3.
Εὔανδρος, Cretensis XIX, 23, 3.
Εὐάνδρου λόφος in Messenia XXVII, 18, 4.
Εὐάνθης, Samius VII, 11, 2.
Εὔβοια I, 5, 3. 35, 3. VII, 9, 2 (*Νίσαια*?). X, 8, 2. XII, 7, 6. 17, 3. 22, 2. 23, 2. XIV, 2, 1. XXXIII, 11, 3. 23, 2. XLIX, 12, 1. LVI, 17, 1. LXVI, 12, 3. *Εὐβοεῖς* VII, 14, 4. X, 7, 4. XII, 22, 1. XXVIII, 10, 4. LVI, 17, 4.
Εὔβουλος, Atheniensis XLIX, 7, 3.

Εὐδαίμων, cognomen XVI, 11, 2.
Εὐδαμίδας I., Archidami III. filius, Spartae rex LI, 3, 2.
Εὐδαμίδας II., Archidami IV. filius, Spartae rex LI, 3, 2.
Εὐδαμίδας, Spartanus LI, 3, 2.
Εὔδαμος, elephantorum praefectus XLII, 16, 2.
Εὔδημος, Cyprius LXII, 22, 3.
Εὔδημος, Pergamenus LIII, 14, 1. 2.
Εὔδοξος, philosophus XXII, 14, 5.
Εὐεργέτης, cognomen XVI, 11, 2.
Εὔθιππος, Atheniensis XXXV, 17, 4.
Εὐθύδημος, Atheniensis XXXVIII, 20, 1. 4.
Εὔθυμος, Leucadius XVIII, 30, 3. 32, 1.
Εὔθυνος, Thespiensis XLIV, 34, 4.
Εὔιος = Bacchus XXII, 22, 5.
Εὔιος, tibicen XLII, 2, 1.
Εὔηλεια, Herculis filia XXIV, 20, 5. 6.
Εὐήλεια, vid. *Ἄρτεμις*.
Εὐηλείδας, Spartanus, Cleomenis III. frater XXVII, 6, 2. LII, 11, 3. 28, 2. 4. 5. LV, 5, 2.
Εὐηλείδας, Spartanus alius LXV, 5, 1.
Εὐηλείδης, archon Atticus (ol. 94, 2 = 403) XXIV, 1, 6.
Εὐηλείδης, Atheniensis LXVI, 41, 2.
Εὐηλείδης, Corinthius XVIII, 13, 2.
Εὔηνος, Macedo XIX, 23, 3.
Εὔλαιος, Macedo XIX, 23, 3.
ΕΥΜΕΝΗΣ, Cardianus XLII. XLIII. — XLI, 1, 6. LX, 60, 3.
Εὐμένης II., Pergami rex XXV, 8, 7. XXVIII, 21, 6.
Εὐμενίδες I, 27, 4.
Εὔμηλος XIX, 15, 6.
Εὔμολπος, Thrax XXXIII, 13, 4. *Εὐμολπίδαι* XV, 22, 3. 23, 3. 34, 5.
Εὔνεως, Atheniensis I, 26, 3.
Εὔνομος, Atheniensis LVI, 6, 4.
Εὔνομος, Spartae rex IV, 1, 4.
Εὔνους, servus XXXIII, 36, 4.
Εὔξεινος πόντος I, 26, 1. XXXI, 24, 5. 45, 2. XXXVI, 4, 1. LIX, 4, 2. cf. *Πόντος*.
εὐπατρίδαι Atheniensium I, 25, 1. 2. 26, 5. 32, 1.
Εὐπόλεμος, Siculus XVIII, 32, 1.
Εὔπολις, comicus laudatur XII, 4 (*Δήμων fr.* 5). 24, 6 (*fr.* 9). XV, 13, 2 (*fr.* 8). XXXV, 15, 3 (*Πόλεων fr.* 10). XXXVIII, 4, 5 (*Μαρικᾶ fr.* 5).
Εὐπωλία, Agesilai filia XLIV, 19, 6.
Εὐπωλία, Archidami uxor XLIV, 1, 1.
Εὐριπίδης, poeta tragicus IV, 31, 3. XXXVIII, 29, 2. 3. XLVII, 8, 3. LVI, 7, 2. eius *Βάκχαι* XXXIX, 33, 2. *Ἱκετίδες* I, 29, 4. 5. *Τρῳάδες* XXI, 29, 5. Alcibiadis encomium ei tribuitur LVI, 1, 1. laudatur I, 3, 2 (*Hipp.* 11). 15, 2 (*fr.* 383. 384). VI, 3, 3 (*Andr.* 597). VII, [1, 2. *Bacch.* 8] 22, 2 (*fr.* 985). XIII, 17, 3 (*fr.* 983). XV, 1, 3. 11, 2. XXI, 3, 3 (*Suppl.* 861). XXIII, 3, 2 (*fr.* 984). [XXX, 9, 2. *Phoen.* 66] XXXII, 15, 3 (*Electr.* 167). XXXIII, 4, 4 (*Phoen.* 541). XXXVIII, [5, 4: *Iph. Aul.* 449. 9, 5: *fr.* 370] 17, 4 (*epigr.*). XXXIX, 33, 3 (*Bacch.* 1161). 4 (*ib.* 1171). XL, 4, 4

(*Phoen.* 534). [XLIV, 15, 2. *Troad.* 781]. XLVII, [10, 4. *Med.* 290] 51, 5 (*Andr.* 693). 53, [2. *fr.* 897] 3 (*Bacch.* 263). L, 45, 3 (*Bacch.* 4). LXI, 3, 2 (*fr.* 982). [LXIII, 51, 1. *Med.* 332]. *Εὐριπίδειος Ἡρακλῆς* XXII, 21, 5. XXXV, 4, 4 (*fr.* 476). *τὸ Εὐριπίδειον* XXX, 14, 1 (*Phoen.* 526). L, 52, 4 (*Herc.* 174). LIX, 14, 3 (*Phoen.* 406).

Εὐρυβιάδης, Spartanus X, 7, 2 sqq. 11, 2 sqq. 17, 1. XXIV, 8, 2. 5.

Εὐρυδίκη, Demetrii Poliorcetae uxor LIX, 14, 1. 53, 4.

Εὐρυδίκη, Philae soror LIX, 46, 3.

Εὐρυκλείδας, Spartanus LII, 8, 1.

Εὐρυκλῆς, Spartanus LX, 67, 2. 3.

Εὐρυκλῆς, Syracusanus XXXVIII, 28, 1.

Εὐρύλοχος, Aegaeus XLVII, 41, 5.

Εὐρυμέδων, Atheniensis XXXVIII, 20, 1. 24, 2.

Εὐρυμέδων, Pamphyliae fluvius XXVIII, 11, 3. XXXV, 12, 4.

Εὐρυπτόλεμος, Atheniensis XII, 7, 4. XV, 32, 3. XXXV, 4, 9. 16, 1.

Εὐρυπῶν, Spartae rex IV, 1, 4. 2, 2. *Εὐρυπωντίδαι* IV, 2, 2. XXXII, 24, 3. 30, 3. XLVI, 2, 1. LI, 3, 2.

Εὐρυσάκης, Aiacis filius VII, 10, 2. XV, 1, 1.

Εὔρυτος, Oechaliae rex I, 8, 3.

Εὐρώπη X, 16, 1. 3. XI, 15, 1. XII, 17, 1. XXIV, 9, 3. XXX, 12, 2. XLV, 45, 5. XLVII, 9, 5.

Εὐρώτας, Spartae fluvius IV, 15, 10. 16, 7. XXI, 17, 6. 24, 2. 30, 2. XXIII, 2, 1. XLIV, 19, 4. 31, 2. 32, 1. 2. 33, 5. 34, 4.

Εὐτέρπη, Themistoclis mater X, 1, 1.

Εὐτυχής = *Felix*, Sullae cognomen XXXIII, 34, 2.

Εὔτυχος LX, 65, 3.

Εὐφημίδης, Atheniensis X, 6, 1. euphemismus XII, 15, 2 sq. LVII, 22, 2.

Εὐφορίων, Solonis pater VII, 1, 1.

Εὐφραντίδης, Atheniensis vates X, 13, 2. XXIV, 9, 2.

Εὐφράνωρ, opifex LXVI, 6, 1.

Εὐφράτης, Asiae fluvius XXXIII, 5, 4. XXXVI, 21, 1. 24, 4. 6. 7. 36, 5. XXXIX, 17, 2. XLV, 32, 3. 9. 33, 1. 6. 76, 6. XLVII, 29, 4. 31, 1. 68, 1. 73, 1. 2. LIX, 17, 2. LX, 30, 1. 61, 3.

Εὐφρόνιος, M. Antonii liberorum magister LX, 72, 1.

Εὐχίδας, Plataeensis XXIV, 20, 4. 5.

Ἔφεσος, Ioniae oppidum XV, 8, 4. 29, 1. 35, 5. XXII, 21, 2. XXVIII, 21, 3. XXXII, 3, 2. 5, 3. 6, 6. XXXIII, 26, 1. XXXVI, 23, 1. 25, 1. XLIV, 7, 1. 9, 3. XLVII, 3, 4. L, 14, 1. LIX, 30, 1. LX, 24, 3. 56, 1. *Ἔφέσιοι* XV, 12, 1. 29, 1. XXXII, 5, 1. LX, 58, 5. *Ἔφεσία*, vid. *Ἄρτεμις*.

ἐφέται, iudices Atheniensium VII, 19, 2. 3. 4.

ἐφημερίδες Alexandri M. (ab Eumene conditae) laudantur XLVII, 23, 3. 76, 1. 77, 1.

Ἐφιάλτης, Atheniensis, Periclis sodalis XII, 7, 6. 9, 4. 10, 6 sq. XXXV, 10, 7. 8. 13, 5. 15, 2. 16, 8. LVI, 14, 1. *Ἐφιάλται* XII, 16, 2.

Ἐφιάλτης, Atheniensis minor LVI, 23, 3.

Ἐφιάλτης, Macedo XLVII, 41, 4.

Ἔφοροι, Spartanorum magistratus IV, 7, 1. 28, 4. 29, 6. X, 19, 1. XII, 28, 2. XV, 28, 6. XXIV, 10, 7. XXXII, 20. XXXV, 6, 3. XLIV, 2, 3. 4, 2 sq. 5, 2. 15, 2. 17, 1. 28, 3. 29, 3. 32, 1. 6. 34, 8. LI, 5, 2. 6, 1. 10, 4. 11, 3. 12. 13, 4. 16, 1. 18, 2. 19, 2 sqq. 21, 3. LII, 3, 2. 4, 1. 3. 5, 2. 6, 1. 7, 1. 2. 8, 1. 9, 2. 4. 10, 1 sqq. LXVI, 38, 3.

Ἔφορος, historiae scriptor laudatur X, 27, 1 (*fr.* 115). XI, 19, 4 (*fr.* 98). XII, 27, 3 (*fr.* 117). 28, 1. XV, 32, 3 (*fr.* 121). XVIII, 4, 4 (*fr.* 156). XXI, 17, 2 (*fr.* 140). XXXII, 17, 2 (*fr.* 127). 20, 6. 25, 3. 30, 3 (*ibid.*). XXXV, 19, 4. 5 (*fr.* 116). LXII, 35, 3. 36, 2 (*fr.* 152).

Ἐχεδήμια = *Ἀκαδήμεια* I, 32, 4.

Ἐχέδημος I, 32, 4.

Ἐχεκράτης, Boeotus XXI, 16, 3.

Ἐχεκρατίδης, sophista XLIX, 13, 4.

Ζάκυνθος, insula maris Ionici XXXVIII, 23, 4. *Ζακύνθιοι* XXVIII, 17, 2. LXII, 22, 5. 57, 1. 2. LXV, 13, 3. 4.

Ζάλευκος, Locrorum legislator V, 4, 7.

Ζαρβιηνός, Gordyenae rex XXXVI, 21, 2. 29, 6 sqq.

Ζάρητρα, Euboeae oppidum XLIX, 13, 4.

Ζελῖται, Zeliae Troadis oppidi incolae X, 6, 3.

ζευγῖται Atheniensium VII, 18, 2.

Ζεύγμα, Commagenae oppidum XXXIX, 19, 3. 27, 7.

Ζευξίδαμος, Spartanus, Archidami II. regis pater XXXV, 16, 4. XLIV, 1, 1.

Ζεῦξις, pictor XII, 13, 2.

Ζεύς I, 14, 3. 16, 3. 25, 4. II, 16, 4. 18, 1. 6. V, 7, 4. 5. 15, 3. 5. X, 29, 5. XI, 5, 5. XVI, 24, 2. XIX, 23, 2. XXIV, 11, 3. 21, 5. XXV, 17, 7. 21, 5. XXVIII, 12, 6. 16, 4. XXXIX, 12, 3. XLV, 23, 1. 72, 2. XLVII, 27, 1. 5. 28, 2. 33, 1. 52, 4. 65, 2. XLIX, 37, 1. L, 59, 2. LI, 9, 2. LVII, 24, 3. 44, 2. LIX, 12, 2. 29, 1. 42, 5. LXIII, 51, 1. LXVI, 50, 2. LXVII, 26, 2. *Ἄρειος* XXX, 5, 2. *Δωδωναῖος* X, 28, 3. *Ἔκαλος* (*Ἑκάλειος*) I, 14, 2. *ἐλευθέριος* XXIV, 19, 6. 7 20, 4. *Ἑλλάνιος* IV, 6, 1. *Καπετωλίνος* VIII, 13, 1. 14, 1. XVI, 33, 1. *ξένιος* XII, 3, 3. LXVI, 54, 2. *Ὀλύμπιος* XII, 2, 1. XXXIII, 17, 2. 19, 6. XXXVIII, 14, 5. *πολιεύς* XVI, 3, 3. *σώτειρα* = *Stator* II, 18, 7. *Σωτῆρες* = *Stator* LVII, 16, 3. *σωτὴρ* XXIV, 11, 5. LVI, 27, 6. LXVI, 53, 4. *Φαέτριος* II, 16, 6. XXII, 6, 6. 7, 3. 8, 3. 4. 5. *φίλιος* LXVI, 54, 2. *Δῖον πῦρ* VII, 1, 2.

Ζεύς = Menecrates XLIV, 21, 5.

Ζεὺς σχινοκέφαλος = Perseles XII, 13, 6.

Ζῆλα, Ponti oppidum XLVIII, 50, 2.

Ζηνοδοτία, Mesopotamiae oppidum XXXIX, 17, 3.

Ζηνόδοτος, Troezenius II, 14, 7.

Ζήνων, Cittieus philosophus IV, 31, 2. XLIX, 5, 2. LII, 2, 2. LXVI, 23, 5.

Ζήνων, Cretensis LXV, 21, 2.

Ζήνων, Eleates philosophus XII, 4, 3. 5, 4.

Ζωίλος, opifex LIX, 21, 3.

Ζώπυρος, Alcibiadis paedagogus IV, 16, 4. XV, 1, 3.

Ζώπυρος, Macedo XXX, 34, 3.

Ζωροάστρης V, 4, 7.

Ζωσίμη, Tigranis uxor XLV, 45, 4.

Ἡγησία, nympha V, 4, 2. 13, 1. 15, 5.

Ἡγίστρατος, archon Atticus (ol. 55, 2 = 559) VII, 32, 3.

Ἡγήμων, Athenienses XLIX, 23, 7. 35, 2.

Ἡγησίας, Magnesius scriptor laudatur XLVII, 3, 3 (fr. 1).

Ἡγησιπύλη, Olori filia XXXV, 4, 1.

Ἡδύλιον, Phocidis mons XXXIII, 16, 7. 17, 3.

Ἡδωνίδος XLVII, 2, 5.

Ἥλειος, Cimonis filius XII, 29, 2. XXXV, 26, 1.

Ἡλέκτρα, Agamemnonis filia XXXII, 15, 3.

Ἡλιαία, iudicium Atheniensium XLIX, 16, 1.

Ἥλιος = Alexander, M. Antonii filius LX, 36, 3.

Ἥλιος, Neronianus LXVII, 17, 2.

ἡλιοτρόπιον LXII, 29, 3.

Ἡλιουπολῖται, Heliopolis Aegypti oppidi incolae VII, 26, 1.

Ἥλις IV, 31, 4. XXI, 24, 1. Ἥλιοι IV, 20, 3. 30, 6. V, 1, 4. XV, 15, 1. XXI, 24, 4. XXIV, 11, 2. XXVII, 7, 6. XXXVIII, 10, 8. LII, 3, 5. 5, 1. 14, 2.

Ἡλύσιον πεδίον XLI, 8, 3.

Ἡμαθία = Macedonia XXVIII, 9, 2.

Ἡμαθίων, Tithoni filius II, 2, 1.

Ἡνιόχη, Pitthei filia I, 25, 4.

Ἥπειρος I, 31, 4. X, 24, 1. XIX, 29, 1. XXVIII, 3, 3. 5, 1. XXX, 1, 1. 2, 3, 3. 5, 1. 6, 1. 7, 3. 13, 1. 5. 21, 4. 26, 9. 34, 6. XLVII, 9, 5. 68, 3. XLVIII, 37, 5. LIX, 36, 1. 41, 2. LX, 62, 3. LXVI, 51, 1. Ἠπειρῶται XXVIII, 4, 3. XXX, 5, 2. 7, 5. 10, 1. 13, 6. 18, 1. LIX, 21, 4. Ἠπειρωτικός: δύναμις XXX, 12, 7.

Ἥρα V, 19, 3. VII, 27, 5. XI, 5, 3. 6, 1. 27, 2. XII, 2, 1. XXXIX, 17, 6. XLV, 24, 5. XLVII, 3, 2. LI, 1, 1. LXV, 23, 5. Καθαιρωνία XXIV, 11, 3. 18, 1. κυρῖτις II, 29, 1.

Ἥρα νέα = Aspasia XII, 24, 6.

Ἥραια, festum Argivorum LIX, 25, 2. Samiorum XXXII, 18, 4.

Ἡραία, Arcadiae oppidum XXXII, 22, 4. LII, 7, 3.

Ἡραία = Iunonia (Carthago) LIV, 11, 1.

Ἡραῖον in Corinthia XLIV, 22, 1. 3. LXVI, 21, 1. 22, 2. 24, 1. LII, 26, 2. Corinthiae promontorium LII, 20, 3.

Ἡραῖον prope Plataeas XXIV, 18, 1.

Ἡράκλεια, Bithyniae oppidum XXXV, 6, 6. XXXVI, 13, 3.

Ἡράκλεια, Italiae oppidum XXX, 16, 4.

Ἡράκλεια, Thessaliae oppidum XXVIII, 15, 4. LIX, 23, 1.

Ἡρακλεῶται XXXII, 18, 4.

Ἡρακλείδης, Cumanus scriptor laudatur LXV, 23, 4.

Ἡρακλείδης, Ponticus philosophus laudatur VII, 1, 2. 22, 4. 31, 2. 32, 3. X, 27, 1. XII, 27, 3. 35, 4. XLVII, 26, 2. ἐν τῷ περὶ ψυχῆς XI, 22, 2.

Ἡρακλείδης, Syracusanus XXXVIII, 24, 2.

Ἡρακλείδης, Syracusanus, Dionis socius LXII, 12, 1. 32. 38. 37, 2. 38, 2. 45, 2. 47—49. 53. 54, 2. 56, 2.

Ἡρακλειτος, Ephesius philosophus II, 28, 7. XI, 19, 1. XVI, 38, 4.

Ἡρακλῆς I, 6, 5 sqq. 8, 1. 11, 1. 25, 4. 26, 1. 28, 1. 29, 5. 30, 4. 5. 33. 35. II, 2, 1. 5, 1. 9, 5. IV, 1, 3. 4. 30, 2. VII, 16, 1. X, 1, 2. XIII, 1, 1. 22, 6. XIX, 17, 6. 19, 2. XXI, 16, 5. 18, 4. 21, 2. XXII, 21, 5. XXIV, 20, 6. XXVIII, 16, 3. XXX, 22, 5. XXXII, 2, 3. 7, 4. 24, 5. 27, 3. XXXIII, 35, 1. XXXV, 3, 2. 4, 4. XXXVI, 23, 5. XXXVIII, 1. 3. 24, 4. 25, 1. XXXIX, 2, 2. 12, 2. XLI, 1, 3. 9, 4. XLV, 1, 1. XLVII, 24, 3. 75, 3. L, 52, 5. LII, 13, 2. 16, 4. 31, 2. LX, 4, 1. 36, 4. 60, 3. LXI, 3, 3. LXVI, 14, 3.

Ἡράκλειος: στῆλαι XVIII, 20, 4. XIX, 6, 2. XXXVIII, 12, 2. XLV, 25, 2. XLVII, 68, 1. LX, 61, 3.

Ἡράκλεια, Herculis fana I, 35, 2.

Ἡράκλειον, Achaiae LX, 60, 2. Atticae X, 13, 1. Boeotiae LVI, 19, 2. Macedoniae XIX, 15, 4. Syracusarum XXXVIII, 24, 4.

Ἡρακλεῖδαι, Herculis posteri I, 22, 5. IV, 1, 3. XXXI, 1, 3. XXXII, 2, 1. 22, 3. 6. 24, 3. 5. XLIV, 3, 5. XLVII, 2, 1. LI, 11, 2. LV, 2, 4. LX, 4, 1. LXVI, 38, 5.

Ἡρακλῆς, Alexandri M. filius XLII, 1, 3.

Ἡρέας, Megarensis historiae scriptor laudatur I, 20, 2 (*fr.* 1). 32, 5 (*fr.* 3). VII, 10, 3 (*fr.* 2).

Ἠριδανός = *Padus*, Italiae fluvius XXXI, 24, 2. LXIII, 19, 3. LXVIII, 5, 3. 10, 2.

Ἠιππίδας, Spartanus XXI, 13, 2. XLIV, 11, 3. 4.

Ἡρόδοτος, Bithynus V, 4, 2.

Ἡρόδοτος, Halicarnassensis historiae scriptor laudatur X, 7, 5 (8, 5). 17, 1 (8, 93). 21, 1 (8, 111). XXIV, 16, 1 (9, 46). 19, 5 (9, 85). XXVI, 2, 1 (9, 64).

Ἡρόδωρος, Ponticus scriptor laudatur I, 26, 1 (*fr.* 16). 29, 3 (*fr.* 17). 30, 4 (*fr.* 34). II, 9, 5 (*fr.* 10).

Ἡρόστρατος, Bruti socius LXIII, 24, 2.

Ἡρόφυτος, Samius XXXV, 9, 3.

Ἡρῶ, Aristotelis consobrina XLVII, 55, 4.

ἡρῷα I, 17, 6. 27, 3. XXIV, 11, 7. heroes Plataeensium XXIV, 11, 3.

Ἡρώδης, Ciceronis amicus LVII, 24, 6.

Ἡρώδης, Iudaeorum rex LX, 61, 2. 71, 1. 72, 2. 3.

Ἡσίοδος, poeta I, 16, 3. 20, 2. V, 4, 6. laudatur I, 3, 2 (*Ἔργ.* 370). VII, 2, 3 (*ib.* 309). XI, 19, 1 (*ib.* 760). XXVI, 3, 4 (*ib.* 279. 284). LXVII, 16, 4 (*ib.* 366). eius Ἔργα καὶ Ἡμέραι I, 3, 2.

Ἡσυχία, Clazomenia XXXVIII, 13, 4.

Ἡφαιστίων, Macedo, Alexandri M. familiaris XXI, 34, 2. XLII, 1, 2. 2, 1 sqq. XLVII, 28. 3. 39, 5. 41, 3. 47, 5. 6. 49, 6. 54, 4. 55, 1. 72. 75, 2.

Ἥφαιστος II, 24, 3. 28, 5. 6.

Ἡών, Thraciae oppidum XXXV, 7, 1. 4. 8, 2.

Θαΐς, meretrix XLVII, 38, 1.

Θαλαία, Pinarii coniux VI, 3, 7.

Θαλάμαι, Laconiae oppidum LI, 9, 2.

Θάλης, Cretensis = Thaletas IV, 4, 1. LI, 10, 3.

Θαλῆς, Milesius VII, 2, 4. 3, 5. 4, 3 sq. 5, 1. 6. 7, 2. 12, 6.

Θάλλος, Atheniensis XLIX, 13, 3.

Θάνατος: eius fanum LII, 8, 2.

Θαργηλία, meretrix XII, 24, 2.

Θαργηλιών, mensis Atticus XI, 19, 4. XV, 34, 1. XVIII, 27, 1. LIX, 8, 3.
Θαρρύπας, Epiri rex XXX,1,3.
Θάσος, insula maris Aegaei LXIII, 38, 1. 44, 1. Θάσιοι XII, 13, 11. XXXV, 4, 4. 14, 2. Θάσιος: ῥεῦμα LIX, 19, 4. λίθοι L, 11, 2.
Θάψακος, Mesopotamiae oppidum XLVII, 68, 1.
Θάψος, Africae oppidum XLVIII, 53, 1. L, 58, 7.
Θάψος, Siciliae oppidum XXXVIII, 17, 1.
Θεαγγελεῖς, Theangelorum Cariae oppidi incolae XLVII, 46, 1.
Θεαγένης, Thebanus XLVII, 12, 3.
Θεανώ, Menonis filia XV, 22, 4.
Θεαρίδας, Megalopolitanus LII, 24, 2. 5.
Θεαρίδης, Dionysii maioris frater LXII, 6, 1.
theatra XVIII, 34, 3. 4. 38, 3. XXII, 20, 5. 30, 6. XXIV, 3, 4. XXVII, 11, 2. 15, 1. XXVIII, 13, 2. 19, 4. XXXI, 2, 2. XXXIII, 35, 3. XXXV, 8, 7. XLI, 4, 3. XLIV, 29, 2. XLV, 40, 5. 42, 4. 52, 4. XLVII, 29, 3. 67, 4. 72, 1. XLIX, 5, 3. 19, 2. 3. 30, 3. 34, 2. L, 46, 2. 4. LII, 12, 2. 17, 5. LVII, 5, 3. 13, 2 sqq. LIX, 21, 4. 34, 3. LX, 56, 4. 57, 1. 60, 2. LXII, 38, 2. 43, 1. LXIII, 14, 2. 21, 3. LXVI, 8, 5. 17, 4. 23, 1. LXVIII, 3, 1.
Θέμις XLVII, 52, 4.
Θεμίσκυρα, Ponti oppidum XXXVI, 14, 2.
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ, Atheniensis X. — I, 6, 7. XII, 7, 2. XV, 37, 4. XVII, 2, 4. XXI, 4, 2. 21, 3. XXIV, 2 sqq. 22, 2. 24, 4. 25, 6. 7. 26. XXV, 8, 3. 8. XXVI, 1, 4. 2, 1. 3. 5, 3. XXVIII, 20, 5. XXXII, 14, 5. 6. XXXV, 5, 1 sqq. 8, 1. 9, 1. 10, 7. 12, 2. 16, 2. 18, 5. 6. XXXVII, 3, 5. XL, 3, 3. XLV, 63, 1. XLIX, 3, 4. LVIII, 4, 2. LX, 37, 1. Θεμιστόκλειος: στρατήγημα XLVI, 4, 3.
Θεμιστοκλῆς, Atheniensis, Plutarchi familiaris X, 32, 5.
Θεογείτων, Megarensis XXIV, 20, 2.
Θεοδέκτης, Phaselita XLVII, 17, 5.
Θεοδότης, Syracusanus LXII, 12, 1. 45, 2. 47, 1.
Θεόδοτος, Chius rhetor XLV, 77, 2. 3. 80, 6. XLVIII, 48, 2. LXIII, 33, 2 sqq.
Θεόδοτος, vates XXX, 6, 5.
Θεόδωρος ὁ Ἄθως, philosophus XLIX, 38, 2.
Θεόδωρος, Atheniensis hierophanta XV, 33, 3.
Θεόδωρος, paedagogus LX, 81, 1. 2
Θεόδωρος, Phegaeensis XV, 19, 1. 22, 3.
Θεόδωρος, Tarentinus XLVII, 22, 1.
Θεόκριτος, vates XXI, 22, 2.
Θεόμνηστος, philosophus academicus LXIII, 24, 1.
Θεόπομπος, Chius historiae scriptor laudatur X, 19, 1 (*fr.* 89). 25, 3 (*fr.* 90). 31, 2 (*fr.* 91). XV, 32, 3. XVIII, 4, 4 (*fr.* 215). XXXII, 17, 2 (*fr.* 10). 30, 2 (*fr.* 22). XLIV, 10, 5 (*fr.* 24). 31, 3 (*fr.* 291). 32, 8 (*fr.* 292). 33, 1. LVI, 4, 1 (*fr.* 105). 13, 1 (*fr.* 106). 14, 3 (*fr.* 107). 18, 3. 4 (*fr.* 239). 21, 2 (*fr.* 263). 25, 6 (*fr.* 108). LXII, 25, 1 (*fr.* 211).
Θεόπομπος, Cnidius, ὁ συνα-

γαγὼν τοὺς μύθους XLVIII, 48, 1.

Θεόπομπος, comicus laudatur XXXII, 13, 5 (*fr. inc.* 13).

Θεόπομπος, Spartae rex IV, 6, 4. 7, 1. 20, 3. 30, 3. LI, 21, 2.

Θεόπομπος, Spartanus XXI, 17, 3.

Θεόπομπος, Thebanus XXI, 8, 2.

Θεοφάνης, Lesbius XLV, 42, 4. 49, 7. 76, 5. 78, 2. LVII, 38, 4. laudatur XLV, 37, 2. 3.

Θεόφιλος, Corinthius LX, 67, 7.

Θεόφιλος, faber armorum XLVII, 32, 5.

Θεόφραστος, Antigoni Gonatae dux LXVI, 23, 4.

Θεόφραστος, philosophus laudatur IV, 10, 2. VII, 4, 4. 31, 2. X, 25, 3. XII, 23, 1. 35, 4. XXIV, 25, 2. XXXII, 13, 2. 19, 3. XXXIII, 26, 1. 2. XXXVIII, 10, 2. 11, 7. XLI, 13, 4. XLIV, 2, 3. 36, 6. L, 37, 2. LI, 2, 1. LVI, 10, 1. 2. 17, 3. LVII, 24, 3. *ἐν τοῖς περὶ βασιλείας* X, 25, 1. *ἐν τοῖς Ἠθικοῖς* XII, 38, 2.

Θερμοπύλαι, Oetae montis saltus X, 9, 1. XXV, 13, 1. XXVI, 2, 2. XXVIII, 11, 3. 15, 3 LIX, 23, 1. 40, 1.

Θέρμος, v. *Μινύκιος*.

Θερμώδων, Boeotiae fluvius I, 27, 6. LVI, 19, 1. 2. 3.

Θερμώδων, Ponti fluvius XXXVI, 14, 2. XLV, 35, 3.

Θερμώδων, heros LVI, 19, 3.

Θέσπιππος, Atheniensis VII, 31, 2.

Θεσμοθέται = archontes VII, 25, 2.

Θεσμοφόροι = Ceres et Proserpina LXII, 56, 3. *Θεσμοφόρια*, festum Atticum LVI, 30, 4. Thebanum XXI, 5, 3.

Θεσπιαί, Boeotiae oppidum XXI, 14, 2. 3. 15, 4. XXXII, 29, 1. XLIV, 24, 3. 5. LIX, 39, 2.

Θεσπιεῖς XLIV, 34, 4. LIX, 39, 1.

Θέσπις, poeta tragicus VII, 29, 4 sq.

Θεσπρωτοί, Epirotica gens XXX, 1, 1. 4, 1.

Θεσσαλία (*Θετταλία*) I, 27, 6. 34, 2. II, 2, 1. X, 7, 1. XIX, 7, 2. 9, 3. XXI, 26, 2. 29, 1. XXIV, 8, 1. XXVIII, 5, 2. 3. 7, 2. 9, 2. XXX, 7, 2. 12, 5. XXXIII, 11, 3. 15, 3. 20, 1. 23, 1. 27, 1. XXXV, 1, 1. XXXVI, 23, 5. XLIV, 16, 3. XLV, 66, 2. 5. XLVI, 4, 3. XLVII, 11, 3. XLIX, 25, 3. L, 55, 1. LIX, 36, 4. 39, 1. 40, 1. LXIII, 25, 1. *Θεσσαλοί* (*Θετταλοί*) X, 7, 2. 20, 3. XI, 19, 2. XII, 17, 3. XV, 23, 5. XXI, 26. 31. XXIV, 10, 2. XXV, 18, 4. XXVIII, 10, 4. XXX, 1, 4. 14, 1. XXXV, 14, 3. XXXVI, 10, 2. XLIV, 16, 3. XLVII, 6, 1. 24, 1. 33, 1. 42, 3. XLVIII, 48, 1. XLIX, 25, 3. LVI, 18, 2. LIX, 27, 2. LXII, 22, 4. LXVII, 1, 5. *Θετταλοὶ ἔμποροι* XXXV, 8, 3. *Θεσσαλικός* (*Θετταλικός*): *ἵππος* XXX, 17, 3. *πόλεις* XLVIII, 39, 4. 41, 3.

Θεσσαλονίκη, Cassandri uxor XXX, 6, 2. LIX, 36, 1.

Θεσσαλονίκη, Macedoniae oppidum L, 11, 1. LXIII, 46, 1.

Θεσσαλός, Cimonis filius XII, 29, 3. XV, 19, 2. 22, 3. XXXV, 16, 1.

Θεσσαλός, histrio XLVII, 10, 2. 3. 29, 2.

Θεσσαλός, Pisistrati filius XXV, 24, 5.

Θέστη, Dionysii minoris soror LXII, 21, 4. 5.
Θετίδειον, Thessaliae locus XXI, 32, 1.
Θέωλος XV, 1, 4.
Θεωρία XXXIII, 3, 4. *Θεωρικά* XII, 9, 1. 3. *Θεωροί* XI, 8, 4. LIX, 11, 1.
Θεωρίς, sacerdos LVI, 14, 4.
Θῆβαι, Boeotiae oppidum VII, 4, 3. XI, 19, 6. XXI, 3, 1. 4, 4. 7, 2 sqq. XXIII, 1, 3. XXXII, 27, 4. 29, 1. XXXIII, 19, 6. XLIV, 15, 6. 22, 1. 24, 3. 27, 1. XLVI, 3, 2. XLVII, 11, 4. 13, 1. 14, 1. XLIX, 17, 1. 2. 3. 27, 1. LVI, 18, 1. LIX, 9, 2. 39. 40. 45, 3. *Θηβαῖοι* I, 29, 4. IV, 13, 6. 28, 5. 30, 6. X, 20, 3. XIII, 27, 2. XV, 2, 5. XXI, 3, 3. 5 sqq. XXIII, 1, 2. 4. XXIV, 16, 5. 18, 6. 19, 2. XXVIII, 6, 1. 3. XXXII, 15, 2. 27 sqq. XXXIII, 19, 6. XLIV, 6, 6. 18—34. XLVI, 1, 4. 4, 5. 6. XLVII, 9, 2. 11, 3 sqq. 13, 2. 46, 1. LVI, 9, 1. 2. 17, 4. 5. 18. 20, 1. 23, 1. 2. LIX, 1, 6. 46, 1. LXII, 17, 4. LXV, 22, 4. LXVI, 16, 3.
Θήβη, Iasonis filia, Alexandri uxor XXI, 28, 3. 31, 3. 35, 3 sq.
Θηραμένης, Atheniensis, Hagnonis filius XV, 1, 2. 31, 4. XXXII, 14, 5. XXXVIII, 2, 1. LVII, 39, 4.
Θηρίκλεια, vasa XXVII, 9, 5.
Θηρίκλειοι φιάλαι XIX, 33, 2.
Θηρυκίων, Spartanus LII, 8, 1. 31, 1. 4. 6.
Θησαυρός, locus in urbe Megalopoli XXVII, 19, 3.
thesauri XXXII, 1, 1. 18, 1.
ΘΗΣΕΥΣ, Aegei filius I. III. — VII, 26, 2. XXXIII, 13, 4. XXXV, 8, 5. 6. *Θησεὶδης Οἰνοπίωνι* I, 20, 2. *Θησεῖα*, festum I, 4. 27, 5. *Θησεῖα*, locus Delphis I, 5, 1. *Θησεῖα*, Thesei fana I, 35, 2. *Θησεῖον* Athenis I, 27, 5. *Θησηίς*, comae gerendae modus I, 5, 1. poema I, 28, 1.
Θῆτες Athenienses VII, 13, 2. 18, 2. 29, 1.
Θλιβρων, Spartanus LXV, 20, 2.
Θόας, Atheniensis I, 26, 3.
Θοίνων, Syracusanus XXX, 28, 4.
Θούδιππος, Atheniensis XLIX, 35, 2. 36, 2.
Θουκυδίδης, Atheniensis, Melesiae filius XII, 6, 2. 3. 8, 3 sq. 9, 1. 11, 1. 14. 16, 3. XIV, 3, 1. XXXVIII, 2, 1. 2. 11, 5. LVI, 13, 5. *Θουκυδίδαι* XII, 16, 2.
Θουκυδίδης, Atheniensis, Olori filius XII, 28, 1. XIII, 1, 5. XV, 20, 4. XXV, 2, 4. XXXV, 4, 1. 2. XXXVIII, 1, 1. 2. 5. historiae scriptor laudatur IV, 27, 3 (2, 39). 28, 3 (4, 80). X, 25, 2 (1, 137). 27, 1 (1, 137). XII, 15, 5. 16, 1 (2, 65). 28, 6 (8, 76). 33, 1 (1, 126). XV, 6, 2 (6, 15). 11, 1 (6, 16). 13, 3 (8, 73). XVII, 2, 1 (5, 45). XXIV, 24, 3 (2, 13). XXVIII, 19, 5. 20, 5 (7, 40). 28, 4 (7, 86). XXXVIII, 4, 1 (7, 50). XLIV, 33, 4 (5, 64). LVI, 6, 1 (1, 18).
Θούριοι, Italiae oppidum XII, 11, 5. XV, 22, 1. 23, 1. XVIII, 16, 2. 19, 1. XXXVIII, 5, 2. LVI, 28, 3.
Θούριον, Boeotiae mons XXXIII, 17, 4. 6. 18, 1. 19, 5.
Θούριος, v. *Ἀπόλλων*.
Θουρώ, Chaeronis mater XXXIII, 17, 4.
Θρᾴκη I, 16, 2. XII, 11, 5. 17, 2. XV, 36, 2. XXV, 12, 1. XXVIII, 12, 1. XXX, 11, 1. XXXII, 16, 1. 20, 5. XXXIII, 11, 2. 15, 1. XXXV,

4, 1. 27, 1. XXXVIII, 6, 3. 4. XXXIX, 9, 5. 11, 1. XL, 2, 4. XLIV, 16, 1. XLIX, 28, 4. L, 11, 1. LIX, 39, 3. 44, 2. LX, 61, 1. 63, 3. Θρᾷκες II, 17, 2. XII, 19, 1. XV, 30, 4. 36, 3. 37, 2. 4. XIX, 15, 4. 16, 2. 18, 1. 3. XXXV, 7, 2. 14, 1. XXXIX, 8, 1. 2. XLII, 7, 3. XLVII, 12. LVI, 30, 2. LIX, 52, 4. Θρᾷκες βορυφόροι LVI, 29, 1. ἱππεῖς XXXVI, 28, 2. Θράκιος: ἄθως XLVII, 72, 4. γέρρα XIX, 32, 4. Θρήισσα X, 1, 1. XXXV, 4, 1. Θρῇσσαι XLVII, 2, 5. Θρᾷττα X, 1, 1.

Θρακλακώμη, prope Cyzicum XXXVI, 9, 2.

Θρασέας, scriptor laudatur L, 25, 1. 37, 1.

Θρασύβουλος, Atheniensis, Lyci filius XV, 1, 2. 26, 6. XXI, 7, 2. 13, 3. XXXII, 27, 4. 29, 1. LXVI, 16, 3.

Θρασύβουλος, Atheniensis, Thrasonis filius XV, 36, 1.

Θρασυδάτος, Philippi legatus LVI, 18, 2.

Θράσυλλος, Atheniensis XV, 29, 1 sq.

Θρασυμένη λίμνη, *Trasimenus lacus* Etruriae XIII, 3, 1.

Θράσων, Atheniensis XV, 36, 1.

Θρίαμβος = Bacchus XXII, 22, 5.

Θριάσιαι πύλαι, porta Athenarum XII, 30, 3.

Θριάσιοι, Thriae Attici pagi incolae LVI, 6, 4.

Θριάσιον πεδίον, in Attica prope Eleusin X, 15, 1. XLIV, 24, 5. Θριάσιον XXI, 8, 1. LXVI, 33, 4.

Θυάτειρα, Lydiae oppidum XXXIII, 25, 1.

Θυέστης, Pelopis filius LVII, 5, 3.

Θυμαιτάδαι, pagus Atticus I, 19, 5.

Θύμβρις (Θύβρις), *Tiberis*, Italiae fluvius II, 1, 2. 2, 2. 3, 4 sq. 7, 6. 18, 3. XI, 18, 6. 21, 1. XIII, 1, 1. XIX, 30, 1. LXVIII, 4, 5. cf. *Τίβερις*.

Θυρέα, Argolidis oppidum XXXVIII, 6, 6. Θυρεᾶτις, regio inter Argolidem et Laconicam XXX, 32, 5.

Θύρσος, Caesaris Octaviani libertus LX, 73, 1.

Θωνίς, meretrix LIX, 27, 5.

Θωράνιος, *Thoranius*, Metelli legatus XLI, 12, 4.

Θώραξ, Larisaeus LIX, 29, 5.

Θώραξ, Spartanus XXXII, 9, 4. 19, 4.

Θωύθ, mensis Aegyptius II. 12, 5.

Ἰαχχος X, 15, 1. XI, 19, 6. XV, 34, 3. XLIX, 28, 1. Ἰαχχεῖον Athenis XXIV, 27, 3.

Ἰάλυσος, Rhodi oppidum X, 21, 3. LIX, 22, 2.

Ἰάμψας, *Hiempsal*, Numidiae rex XXXI, 40, 2. 5. XLV, 12, 4.

Ἰάνοκλος, *Ianiculum* V, 22, 2. Ἰανοῦκλον ὄρος XXXI, 42, 2.

Ἰανός, *Ianus*, deus Romanorum V, 19, 5. 6. 20, 1.

Ἰανουάριος, *Ianuarius*, mensis Romanus V, 18, 3. 19, 1. 5. XLVIII, 37, 2. Ἰανουάριαι καλάνδαι, *kalendae Ianuariae* XXXI, 12, 2. 45, 1. LXVII, 22, 3.

Ἰαπυγία, Italiae regio I, 16, 2. LXII, 25, 1. 35, 2. Ἰαπυγία ἄκρα, Calabriae promontorium XXX, 15, 2.

Ἴαρφας, *Iarba*, Numidiae rex XLV, 12, 4.

Ἀάσων, Aesonis filius I, 19, 4. 29, 3. XXXV, 3, 2.
Ἀάσων, Pheraeus XXI, 28, 3. 4.
Ἀάσων, Trallianus histrio XXXIX, 33, 2 sqq.
Ἴβηρ, *Iberus*, Hispaniae fluvius XLI, 16, 1.
Ἰβηρία = Hispania IV, 4, 6. XIII, 25, 1. 26, 2. XIX, 4, 1. XXV, 5, 6. 10, 3. 11, 1. XXVIII, 3, 3. XXXI, 1, 1. 6, 1. 14, 1. XXXVI, 5, 2. 8, 5. 34, 4. XXXIX, 4, 1. 7, 6. 11, 1. 8. 15, 5. XLI, 3, 3. 4, 1. 6, 2. 3. 7, 3. 8, 1. 11, 1. 12, 3. 15, 1. 22, 6. 23, 3. 25, 1. XLV, 13, 5. 14, 1. 17, 1. 18, 1. 19, 6. 21, 2. 29, 1. 38, 3. 52, 3. 62, 2. 63, 1. 2. 65, 2. 66, 4. 67, 3. XLVIII, 5, 3. 11, 1. 3. 12, 1. 21, 2. 28, 5. 36. 41, 2. 56, 1. L, 31, 2. 43, 1. 59, 5. LIV, 6, 2. LVII, 38, 1. LX, 6, 4. 7, 1. 10, 4. 11, 1. 13, 1. 61, 3. LXVII, 3, 3. 5, 5. 9. 4. LXVIII, 3, 2.
Ἴβηρες XIII, 7, 1. XVIII, 28, 6. XIX, 6, 1. 39, 4. XXII, 12, 3. XXIII, 3, 4. XXXI, 6, 1. XLI, 13 5. 6. 14, 5. 15, 1. 20, 2. 21, 2. 22, 4. 25, 2. 4. 27, 1. XLIII, 1, 2. LIII, 5, 3. LX, 37, 3. LXVII, 22, 5. Ἰβηρικός: *πόλεμος* XXVI, 2, 2. XXXVI, 5, 2. *πόλις* LXVII, 6, 4. *στρατιά* XLI, 12, 5. *ἔθος* XLI, 14, 4. *πόλεις* XXVI, 5, 1. *παράξεις* XXV, 11, 1. *τὰ Ἰβηρικά* XXXIX, 15, 5.
Ἴβηρες, Asiae gens XXXVI, 26, 4. 31, 5. XLV, 34, 1. 4. 5. 36, 7. 45, 2. 4. LX, 34, 6. Ἰβηρικός: *ὄρη* XLV, 34, 2.
Ἴβυκος, poeta laudatur VI, 3, 3 (*fr.* 61).
Ἰγνάτιος, *Ignatius*, Crassi legatus XXXIX, 27, 6.
ignis sacer V, 9, 5 sq. 11, 1. XI, 20, 3 sq. 31, 4. XXIV, 20, 4 sq. XXXIII, 13, 3.
Ἰδαῖοι Δάκτυλοι V, 15, 3.
Ἴδας, Lynceï frater I, 31, 1.
Ἴδη, Phrygiae mons XLII, 8, 3.
Ἰδομενεύς, Lampsacenus scriptor laudatur XII, 10, 6 (*fr.* 7). 35, 4 (*fr.* 8). XXIV, 1, 8 (*fr.* 9). 4, 3 (*fr.* 10). 10, 8 (*fr.* 11). XLIX, 4, 1 (*fr.* 14). LVI, 15, 3 (*fr.* 15ᵃ). 23, 3 (*fr.* 16).
Ἰδριεύς, Cariae dynasta XLIV, 13, 4.
ἱερὰ ὁδός, *sacra via* Romae LVII, 16, 3. 22, 1.
Ἱεράπολις, Syriae oppidum XXXIX, 17, 5. Ἱερὰ πόλις LX, 37, 1.
ἱερὸν ὄρος, *mons sacer* in Sabinis XVI, 6, 1.
ἱερὸς λόχος Thebanorum XXI, 15, 3. 16, 2. 18, 1 sqq. 20, 2.
ἱερὸς πόλεμος XII, 21, 1.
Ἱέρων, Atheniensis, Niciae familiaris XXXVIII, 5, 2. 3.
Ἱέρων, Syracusarum tyrannus X, 24, 4. 25, 1. XXII, 8, 6. 14, 4. 7 sqq.
Ἱερώνυμος, Cardianus XLII, 12, 1. LIX, 39, 2.
Ἱερώνυμος, Carrhensis XXXIX, 25, 11.
Ἱερώνυμος, Rhodius scriptor laudatur XXIV, 27, 2. XXX, 17, 4. 21, 8. 27, 4. XLIV, 14, 1.
Ἱερώνυμος, Syracusarum tyrannus XXII, 13, 1.
Ἴσται, Siciliae oppidum XVIII, 30, 3.
Ἰθαγένης, Samius XII, 26, 2.
Ἰθωμάτας, Messeniorum arx LXVI, 50, 2. 4.
Ἰθώμη, Messeniae oppidum XXI, 24, 5. XXXV, 17, 2.

Ἰκέλος Μαρκιανός, Hibertus LXVII, 7, 1. 20, 4.
Ἰκέτης, Leontinorum tyrannus XVIII, 1, 3. 2, 2. 7, 3. 5. 2—33.
Ἰκέτης, Syracusanus LXII, 58, 4.
Ἰκτῖνος, architectus XII, 13, 4.
Ἴλλα, Numitoris filia II, 3, 3. 8, 3.
Ἴλλα, Syllae uxor XXXIII, 6, 11.
Ἰλιάς, Homeri poema XLVII, 8, 2. 26, 1.
Ἴλιτον (*Ilicium*), locus Romae V, 15, 6.
Ἴλιον, Troadis oppidum I, 34, 1. 35, 5. XI, 19, 4. XXXVI, 10, 3. 12, 2. XLI, 1, 3. XLVII, 15, 4. LXII, 1, 1. Ἰλιεῖς XXXVI, 10, 3. XLI, 1, 3.
Ἰλλυριοί XIX, 2, 4. 13, 1. 31, 3. XXVII, 6. XXX, 3, 1. 10, 1. XLV, 48, 3. XLVII, 3, 5. 9, 5. 11, 3. L, 33, 3. LII, 10, 6. 27, 3. 28, 2. LX, 56, 4. 61, 3. Ἰλλυρικός: μάχαιρα XXX, 34, 3. τάγμα LXVII, 25, 5. ὅπλα LV, 2, 4. LXVI, 38, 4. τὸ Ἰλλυρικόν XLV, 59, 3. XLVIII, 14, 6. 31, 1. Ἰλλυρὶς γυνή LIX, 53, 4.
Ἴμβριοι, Imbri maris Aegaei insulae incolae XLIX, 18, 4.
Ἰμέρα, Siciliae oppidum XVIII, 23, 5. Ἰμεραῖοι XLV, 10, 6.
Ἰμεραῖος, Atheniensis LVI, 28, 4.
Ἰνδία XLVII, 55, 5. Ἰνδοί XIX, 12, 6. XXXIX, 16, 2. XLV, 70, 3. XLVII, 13, 3. 59, 3. 63, 1. 69, 4. LIX, 7, 2. 32, 4. LX, 37, 3. LXIV, 4, 1. Ἰνδός: ὠκεανός XL, 2, 5. Ἰνδικός: γλῶττα XLVII, 65, 3. Θάλασσα XL, 4, 2. ἡ Ἰνδική IV, 4, 6. XLII, 1, 2. XLVII, 47, 6. 57, 1. 59, 1. 62, 1. 2. 66, 2. LX, 81, 2.
Ἰνδοῦ μνημεῖον Athenis XLVII, 69, 4.
Inscriptiones et epigrammata IV, 20, 5. X, 1, 1. 5, 4. 8, 3. XII, 21, 2. XV, 21, 2. XVIII, 29, 3. 31, 1. XIX, 15, 6. XXII, 17, 7. 20, 3. 30, 5. XXIV, 1, 3. 19, 6. 20, 5. XXV, 1, 3. 19, 3. XXVIII, 9, 2. 3. 12, 6. 7. 16, 3. XXX, 26, 5. XXXII, 1, 1. XXXIII, 19, 5. 34, 2. 38, 4. XXXV, 7, 4 sc. XXXVIII, 3, 6. 17, 4. XLV, 27, 3. XLVII, 16, 8. 69, 2. LIV, 17, 6. LVI, 19, 3. 20, 2. 30, 5. 31, 2. LVII, 1, 4. 31, 5. LIX, 13, 2. LX, 60, 3. 70, 4. LXIII, 9, 3. LXVI, 14, 3. LXVIII, 18, 1.
Ἰνσομβρες, *Insubres*, Gallica gens XXII, 3, 1. 4, 1. 6, 2.
Μάρκος Ἰνστήιος, *M. Insteius*, M. Antonii legatus LX, 65, 1.
interpretes XXV, 12, 4. 5. 22, 4. XXXIX, 28, 3. XLVII, 37, 1.
Ἰνώ, Cadmi filia XI, 5, 2.
Ἰξίων, Thessaliae rex LI, 1, 1.
Ἰόβας, *Iuba* I. Numidiae rex XLV, 76, 5. XLVIII, 52, 1. 53, 1. 2. 55, 1. L, 56, 3. 57, 1. 2. 58, 1. 7. 60, 3. 62. 63, 2. eius filius
Ἰόβας, *Iuba* II. XLVIII, 55, 2. LX, 87, 1. historiae scriptor laudatur II, 14, 6 (*fr.* 4). 15, 3 (*fr.* 5). 17, 5 (*fr.* 6). V, 7, 5 (*fr.* 7). 13, 6 (*fr.* 8). XXIII, 1, 5 (*fr.* 17). XXXIII, 16, 8 (*fr.* 18). XLI, 9, 5 (*fr.* 19).
Ἰόλας, Macedo, Antipatri filius XLVII, 74, 1. 77, 1.
Ἰόλεως, Herculis socius XXI, 18, 4.
ὁ Ἰόνιος (πόντος), mare Ionicum XIX, 36, 3. XXX, 15, 1. XXXIII, 20, 1. XLVIII, 37, 2. LX, 7, 1. 30, 4. 61, 3. 62, 3.
Ἰόπη, Iphidis filia I, 29, 1.

Ἶος, insula maris Aegaei XLI, 1, 3.
Ἰούβιος (*L. Vibullius Rufus?*), Pompeii amicus XLV, 65, 3.
Ἰοῦγκος XLVIII, 2, 3.
Ἰουγούρθας, *Iugurtha*, Numidiae rex XXXI, 7, 1. 8, 1. 10, 1 sqq. 11, 2. 12, 2. 32, 2. LIV, 18, 1. Ἰογόρθας XXXIII, 3, 1 sqq. 6, 1.
Ἰουδαῖα XLV, 39, 2. 45, 2. LXVII, 13, 3. LXVIII, 4, 2. Ἰουδαῖοι XLV, 45, 4. LVII, 7, 5. LX, 3, 1. 36, 2. 61, 2. 71, 1. LXVIII, 15, 5. Ἰουδαΐζειν LVII, 7, 5.
Ἰουλία, *Iulia*, M. Antonii Cretici uxor LX, 2, 1.
Ἰουλία, *Iulia*, Caesaris amita, Marii uxor XXXI, 6, 2. XLVIII, 1, 1. 5, 1.
Ἰουλία, *Iulia*, Caesaris filia, Pompeii uxor XLV, 47, 6. 49, 3. 70, 4. XLVIII, 14, 4. 23, 4. 55, 2. L, 31, 4.
Ἰούλιος, *C. Iulius Iulus* (censor 360 = 393) XI, 14, 1.
Ἰούλιος Σαλινάτωρ, *Iulius Salinator* XLI, 7, 1. 2.
Ἰούλιος, vid. Ἀττικός, Πρόκλος.
Ἰούλιος, *Iulius*, mensis Romanus V, 19, 4. XVI, 3, 4. Ἰούλιαι νῶναι, *nonae Iuliae* II, 27, 3. XI, 33, 5. XXXIII, 27, 6.
Ἰουλίς, Ceï insulae oppidum LVI, 1, 2.
Ἰουνία, *Iunia*, M. Bruti soror, Cassii uxor LXIII, 7, 1.
Μάρκος Ἰούνιος, *M. Iunius Pera* (dic. 537 = 216) XIII, 9, 4.
Ἰούνιος, vid. Βροῦτος, Ἴνδιξ, Σιλανός.
Ἰούνιος, *Iunius*, mensis Romanus V, 19, 3.
Ἰουνωνία, *Iunonia* = Karthago LIV, 11, 1.
iura iuranda XII, 30, 3. XV, 15, 4. XXIV, 25, 1. XXX, 5, 2. XXXI, 29. XXXIII, 10, 4. XLII, 12, 1. 2. L, 32, 3 sqq. LVII, 23, 2. LXVII, 22, 3. 28, 1. LXVIII, 18, 3.
Ἰοφῶν, Pisistrati filius XXV, 24, 5.
Ἱππαρίτη, Hipponici filia XV, 8, 2. 3.
Ἱππαρῖνος, Syracusanus LXII, 3, 2.
Ἱππαρῖνος, Syracusanus, Dionis filius LXII, 31, 1.
Ἱππαρχος, Asclepiadis pater XLIX, 22, 3.
Ἱππαρχος, Atheniensis XXXVIII, 11, 6.
Ἱππαρχος, Corinthius, M. Antonii sodalis LX, 67, 7. 73, 3.
Ἱππαρχος, Spartanus IV, 4, 6. 31, 6.
Ἱππίας, Epirota XXX, 2, 2.
Ἱππίας, mimus LX, 9, 4.
Ἱππίας, sophista IV, 23, 1. eius ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφή V, 1, 4.
Ἱππίτας, Spartanus LII, 37, 3. 6.
Ἱπποδάμεια, Pelopis uxor I, 7, 1.
Ἱπποδρόμιος, mensis Boeotius XI, 19, 2.
Ἱπποκλος, Pelopidae pater XXI, 3, 1.
Ἱπποκόων, Oebali filius I, 31, 1.
Ἱπποκράτης, Atheniensis XXXVIII, 6, 3.
Ἱπποκράτης, mathematicus VII, 2, 4.
Ἱπποκράτης, medicus XXV, 23, 3.
Ἱπποκράτης, Pisistrati pater VII, 30, 1.
Ἱπποκράτης, Spartanus XV, 30, 1.

Ἱπποκράτης, Syracusanus XXII, 14, 1 sq. 18, 1.
Ἱππόλυτος, Thesei filius I, 3, 2. 28, 2. V, 4, 5.
Ἱππολύτη, Amazon I, 27, 4.
Ἱππόμαχος ὁ ἀλειπτής LXII, 1, 2.
Ἱππομέδων, Spartanus LI, 6, 3. 16, 3.
Ἱππόνικος, Atheniensis, Solonis familiaris VII, 15, 6.
Ἱππόνικος, Atheniensis alius XII, 24, 5. XV, 8, 1.
Ἱπποσθενίδας, Thebanus XXI, 8, 3.
Ἵππων, Messanae tyrannus XVIII, 34, 2 sq. 37, 6.
Ἵππων, Syracusanus LXII, 37, 3.
Ἱππώνιον, *Hippo*, Lucaniae oppidum LVII, 32, 2. cf. Βιβών.
Ἵρτιος, *A. Hirtius* (cos. 710 = 43) XIX, 38, 1. LVII, 43, 2. 45, 3. LX, 17, 1.
Ἰσαῖος, orator LVI, 5, 4.
Ἰσαυρικός, vid. Σερουίλιος.
Ἰσθμός I, 8, 2. 25, 3. X, 9, 3. 11, 2. 19, 2. 17, 1. 21, 3. XLV, 24, 5. XLVII, 14, 1. LII, 20, 1. LIX, 25, 3. 31, 1. 39, 1. LXVI, 16, 4. 44, 2. Κορίνθιος XLVIII, 58, 4.
Ἴσθμια, festum Graecorum I, 25, 4. 5. VII, 23, 3. XVIII, 26, 2. XXVIII, 10, 3. 12, 8. XLIV, 21, 1. 2. Ἰσθμιονῖται VII, 23, 3.
Ἰσίας, Corinthius XVIII, 21, 2.
Ἰσίδας, Spartanus XLIV, 34, 6.
Ἰσίδωρος, Mithridatis dux XXXVI, 12, 2.
Ἶσις, dea LX, 54, 6. 74, 1.
Ἰσιγνέα = Cleopatra LX, 54, 6.
Ἰσμηνίας, Thebanus XXI, 5, 1. 3. eius filius
Ἰσμηνίας, Thebanus, Pelopidae socius XXI, 27, 1. 29, 6. LXV, 22, 4.
Ἰσμηνίας, Thebanus, tibicen XII, 1, 5. LIX, 1, 6.
Ἰσμήνιον, Apollinis sacrum Thebis XXXII, 29, 6.
Ἰσμήνιος, vid. Ἀπόλλων.
Ἰσμηνός, Boeotiae fluvius LIX, 45, 3.
Ἰσοδίκη, Euryptolemi filia XXXV, 4, 9. 16, 1.
Ἰσοκράτης, orator XXV, 23, 2. LVI, 5, 4. 5. LVIII, 2, 2. eius oratio περὶ τοῦ ζεύγους XV, 12, 3.
Ἰσόμαντος, Boeotiae fluvius XXXII, 29, 5.
Ἱσπανία ἐντός, *Hispania citerior* XXV, 10, 1.
Ἰσσός, Ciliciae oppidum XLVII, 24, 1. 32, 5.
Ἰσσώριον, Laconicae mons XLIV, 32, 3. 5.
οἱ ἱστορικοί laudantur VI, 3, 6. XIII, 16, 5. LXI, 4, 2.
histriones XXXIII, 21, 3. 36, 1. XXXVI, 29, 4. XXXX, 33, 2. XLIV, 21, 4. XLVII, 20, 2. 29, 2. 72, 1. XLIX, 19, 2. LII 12, 2. LVI, 1, 2. 7, 1. 28, 3. LVII, 5, 3. LX, 56, 4. LXIII, 21, 3.
Ἱστρος, historiae scriptor laudatur XLVII, 46, 1 (*fr.* 64). ἐν τῇ τῶν Ἀττικῶν I, 14, 2 (*fr.* 12).
Ἴστρος, fluvius XII, 9, 4. XXV, 12, 1. XLVII, 11, 3. 36, 2.
Ἰταλία I, 16, 2. I, 2, 1 cett.
Ἰταλοί XXX, 16, 9. XLV, 64, 1. Ἰταλὸς ἀνήρ XXI, 16, 8. Ἰταλικός: ἱστορία II, 3, 1. πόλις XXXI, 37, 1. XLVI 3, 4. βασιλεῖς VIII, 16, 1. ἐλπίδες XIX, 26, 1. πόλεις XXXI, 17, 4. ἔθνη XXXI, 32, 3. ὀνόματα II, 15, 3. οἱ Ἰταλικοί XIX, 15, 3. XXX, 18, 4. XXXI, 19, 4. 34, 1. XXXIV, 4, 5. Ἰταλιῶται XVI, 3, 1.

XIX, 25, 1. XXX, 13, 5. 16, 3. XXXVIII, 18, 5. XLVII, 34, 2. LIV, 5, 1. 10, 3.

Ἰταλία, Themistoclis filia X, 32, 2.

Ἰταλός, Romae pater II, 2, 1.

Ἰτύχη, *Utica*, Africae oppidum XXXI, 8, 4. XLV, 11, 2. 13, 1. XLVIII, 54, 1. L, 59, 5. 60, 3. 61, 3. 62. 64, 2. 72, 1. Ἰτυκαῖοι L, 58, 1. 3. 63, 2. 3. 65, 3. 67, 1. 71, 1.

Ἰτωνία, Ἰτωνίς, vid. Ἀθηνᾶ.

Ἰφθας, Maurus XLI, 9, 1.

Ἰφικλῆς, Amphitryonis filius I, 29, 1.

Ἰφικράτης, Atheniensis XXI, 2, 1. XLIV, 22, 2. LXV, 24, 1. LXVII, 1, 1.

Ἴφιτος, Euryti filius I, 6, 5. IV, 1, 1. 23, 2.

Ἴχναι, Mesopotamiae oppidum XXXIX, 25, 11.

Ἰωλκός, Thessaliae oppidum LIX, 53, 3.

Ἴων, Chius poeta et scriptor laudatur I, 20, 2 (*fr.* 6). XII, 5, 3. 28, 5. XVII, 2, 3. XXXV, 5, 3. 9, 1. 16, 8. LVI, 3, 2 (*trag. fr.* 58).

Ἴων, Macedo XIX, 26, 3.

Ἴων, Xuthi filius VII, 23, 4.

Ἰωνία I, 25, 3. X, 26, 4. XV, 23, 5. 35, 2. 24, 1. 26, 5. 31, 2. XXIV, 26, 2. XXXV, 12, 1. LVI, 25, 1. LX, 30, 1. LXV, 26, 3. Ἴωνες X, 9, 2. XII, 17, 2. 28, 5. XXIV, 26, 2. XXXII, 23, 7. XXXV, 14, 3. Ἰωνικός: ξένη XLIX, 19, 3. πολυτέλειαι IV, 4, 3. Ἰωνίδες XXXVI, 18, 2. Ἰωνίδες ἑταῖραι XV, 36, 2. XXXIX, 32, 5. Ἰαονία Σαλαμίς VII, 10, 4. Ἰάδες XII, 24, 2.

Ἰψός, Phrygiae oppidum XXX, 4, 3. LIX, 33, 1.

Ἴωξος, Melanippi filius I, 8, 3. Ἰωξίδαι et Ἰωξίδες ibid.

Κάβειρα, Asiae oppidum XXXVI, 14, 5. 15, 1. 3. 18, 1. XXXVII, 3, 1.

Κάβειροι XXII, 30, 4.

Καδμεία, Thebarum arx I, 29, 4. XXI, 5, 2. 6, 1. 12, 3. 13, 1. 15, 4. 18, 1. XLIV, 23, 3. 7. XLVII, 11, 5. XLIX, 26, 3.

Καδμεῖα, Neoptolemi soror XXX, 5, 5.

Κάδμος, Agenoris filius XXXIII, 17, 5.

Καδούσιοι, gens Asiae LXV, 9, 1. 24, 1. 3. 5.

καθάρσια II, 21, 3. 8.

Μάρκος Καιδίκιος, *M. Caedicius* XI, 14, 1. 30, 3.

Καιήτη, *Caieta*, Latii oppidum LVII, 47, 4.

Καικίας, ventus XLI, 17, 3. 5. 6.

Καικιλία, *Caecilia*, L. Luculli mater XXXVI, 1, 1.

Καικιλία, *Caecilia*, Sullae uxor XXXIII, 6, 10. cf. *Μετέλλα*.

Καικίλιος, *Q. Caecilius Niger*, Siculus LVII, 7, 5.

Καικίλιος, rhetor: eius σύγκρισις τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος LVI, 3, 2.

Καικίνας, *C. Caecina Alienus* (cos. 821 = 69 p. Chr.) LXVIII, 5, 1. 6, 3. 5. 7, 1 sqq. 10, 2. 11, 3. 13, 3 sqq. 18, 4.

Κατκοί, *Caeci*, cognomen Romanum XVI, 11, 4.

caelibes IV, 15, 1. 2. VII, 6 sq. XI, 2, 2.

Καλίιος, *M. Caelius Rufus* LVII, 36, 5. LVIII, 1, 4.

Καινὴ ὁδός, *nova via* Romae XI, 14, 2.

Καινινῆται, *Caeninenses*, Cae-

ninae Latii oppidi incolae II, 16, 3. 7. 17, 1. XXII, 8, 3.
Καινόν, Ponti oppidum XLV, 37, 1.
Καιπίων, *Q. Servilius Caepio* (cos. 647 = 106) XI, 19, 6. XXXI, 16, 5. 19, 2. XXXVI, 27, 7. XLI, 3, 1.
Σερουίλιος Καιπίων, *Servilius Caepio*, Iuliae sponsus XLV, 47, 6. XLVIII, 14, 4.
Καιπίων, *Q. Servilius Caepio*, M. Catonis min. frater uterinus L, 1, 1. 2, 2. 3, 5. 6. 8, 1. 11, 2. 4. 15, 4.
ΓΑΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ, *C. Iulius Caesar*, dictator XLVIII. — II, 17, 2. 20, 6. V, 19, 4. XIX, 38, 1. XXXI, 6, 2. XXXVI, 42, 6. XXXIX, 3, 2. 7, 5. 7. 13, 3. 14, 1 sqq. 15, 5. 16, 3. 17, 4. 25, 2. XL, 2, 3. 4, 2. 3. XLV, 10, 4. 5. 16, 5. 25, 4. 46—75. 76, 3. 77, 3. 4. 80, 5. XLVI, 1, 3. 3, 4. 4, 1. XLVII, 1, 1. L, 22, 3. 4. 23, 1. 24. 26, 1. 27, 1. 4. 5. 30—33. 35, 2. 36, 3. 41, 1. 43, 5. 6. 45, 3. 49, 1. 51. 52, 1. 54. 55. 58. 59, 3. 61. 63—73. LVII, 20, 3. 4. 21, 2 sqq. 23, 1. 2. 24, 5. 26, 3. 28. 29, 7. 30, 2 sqq. 31, 3. 37—39. 40, 4. 42. 43, 6. 44, 1. 2. 5. LVIII, 4, 3. LX, 5—16. 33, 1. 54, 4. 58, 5. 62, 3. 71, 2. 81, 2. LXIII, 1, 2. 4. 2, 3. 4—18. 20. 21, 2. 22, 1. 2. 25, 2. 29, 3. 33, 1. 4. 35, 2. 3. 45, 5. LXIV, 1, 1. 2—4. LXVIII, 9, 4. laudatur *ἐν τῇ πρὸς Κικέρωνα περὶ Κάτωνος ἀντιγραφῇ* XLVIII, 3, 2. *ἐν ταῖς ἐφημερίσι* XLVIII, 22, 2 (*comment. de bello gall.* 4, 1). eius *Ἀντικάτων* XLVIII, 54, 3.
Λεύκιος Καισαρ, *L. Iulius Caesar*, M. Antonii avunculus (cos. 689=64) LVII, 46, 4. LX, 19, 2. 20, 3.
Λεύκιος Καισαρ, *L. Iulius Caesar*, Catonis minoris socius L, 66, 1. 3.
Καισαρ, *Sex. Iulius Caesar* (cos. 662 = 91) XXXIII, 5, 2.
Καισαρ (*ὁ νέος*), *C. Iulius Caesar Octavianus Augustus*, imperator VIII, 17, 5. XII, 1, 1. XXII, 30, 6. XLVII, 69, 4. XLVIII, 67, 4. L, 73, 3. LVII, 43, 6. 44, 1. 2. 45—47. 49, 3. LVIII, 3, 1. LX, 11, 1. 16—25. 28, 1. 30—35. 53, 1. 3. 54, 2. 55, 1. 56, 3. 58—69. 71—87. LXI, 1, 2. 2, 1. LXIII, 22. 23, 1. 27. 29, 5. 38. 39, 1. 41. 42. 46, 2. 47, 1. 2. 4. 50, 1. 53, 1. 2. LXIV, 5. LXVII, 3, 2. *ὁ Σεβαστός* XXII, 30, 4. laudatur *ἐν τοῖς πρὸς Ἀγρίππαν καὶ Μαικήναν ὑπομνήμασιν* LVIII, 3, 1. *ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν* LX, 22, 2. LXIII, 27, 2. 41, 4. cf. XXII, 30, 4.
Καισαρ, *Caesar*, titulus imperatorius LXVII, 1, 6. 5, 2. 13, 4. 14, 3. 19, 5. 22, 7. 23, 2. 25, 3. 26, 1. 28, 1. 3. LXVIII, 3, 1. 3, 3 sqq. 5, 6. 15, 3. 16, 2. cf. *Γάιος*, *Κλαύδιος*.
Καισαρες, *Caesares* XIV, 3, 5. XXXI, 6, 2. LX, 2, 1. LXVII, 1, 5. 2, 3. 3, 1.
Καισαρίων, *Caesario*, Caesaris ex Cleopatra filius XLVIII, 49, 5. LX, 54, 4. 71, 2. 81, 2.
Καλαϊκοί, *Gallaeci*, Hispaniae gens XLVIII, 12, 1.
Καλάνδαι νέαι = *kal. Ianuariae* LVII, 2, 1.
Καλανός, Indus XLVII, 8, 4. 65, 2. 3. 69, 3.
Καλαυρία (*Καυλωνία?*) XVIII, 31, 2.
Καλαυρία, insula ad oram Argolidis XLV, 24, 5. XLIX, 29, 1. LVI, 29, 1. 30, 5.

Καληνός, Q. *Fufius Calenus*, Caesaris legatus (cos. 706 = 47) XLVIII, 43, 1. LXIII, 8, 3.
Κάλλαισχρος, Atheniensis XV, 33, 1.
Καλλιάδης, Atheniensis XXXVIII, 6, 3.
Καλλίας ὁ ᾳδοῦχος, Atheniensis, Hipponici filius XXIV, 5, 6. 25, 3 sqq. XXVI, 4, 6. XXXV, 13, 6.
Καλλίας ὁ πλούσιος, Atheniensis minor, Hipponici filius XII, 24, 5. XV, 8, 1. 2. XXXV, 4, 7.
Καλλίας, Syracusanus LVI, 5, 5.
Καλλίβιος, Spartanus XXXII, 15, 5.
Καλλίδρομον, Thessaliae mons XXV, 13, 3.
Καλλικλῆς, Atheniensis, Arrhenidae filius LVI, 25, 6.
Καλλικλῆς, Atheniensis, fenerator XLIX, 9, 1.
Καλλικρατίδας, Spartanus IV, 30, 5. XXI, 2, 1 sq. XXXII, 5, 5. 6, 1 sqq. LXV, 22, 2.
Καλλικράτης, Atheniensis architectus XII, 13, 4. 5.
Καλλικράτης, Spartanus XXIV, 17, 7.
Καλλικράτης, Spartanus alius XLIV, 35, 2.
Καλλικράτης, Syracusanus XXXVIII, 18, 2.
Καλλιμάχειον ἐπίγραμμα LX, 70, 4 (*Anth. Pal.* 7, 320, 3).
Καλλίμαχοι XXVI, 2, 2.
Καλλίμαχος, Amisenus XXXVI, 19, 2. 32, 4. 5.
Καλλιμέδων ὁ Κάραβος, Atheniensis XLIX, 27, 5. 33, 3. 35, 1. 2. LVI, 27, 2.
Καλλινίκος, cognomen XVI, 11, 2. XXXI, 1, 3.
Καλλιππίδης, histrio XV, 32, 2. XLIV, 21, 4.
Κάλλιππος, Atheniensis, Syracusarum tyrannus XVIII, 11, 4. XX, 2, 2. 3. XXXVIII, 14, 6. LXII, 17, 1. 28, 3. 54, 1. 4. 56, 57, 3. 58, 2. 4.
Καλλισθένης, Atheniensis LVI, 23, 3.
Καλλισθένης, libertus XXXVI, 43, 1. 2.
Καλλισθένης, Olynthius philosophus et historiae scriptor XXXIII, 36, 3. XLVII, 52—55. laudatur XI, 19, 4 (*fr.* 15). XXI, 17, 2 (*fr.* 5). XXIV, 27, 2 (*fr.* 16). XXXV, 12, 4 (*fr.* 1). 13, 5 (*ib.*). XLIV, 34, 4 (*fr.* 14). XLVII, 27, 3 (*fr.* 36). 33, 1. 6 (*fr.* 37).
Κάλλιστος, Caii Caesaris libertus LXVII, 9, 1.
Καλλίστρατος, Atheniensis LVI, 5, 1. 13, 2.
Καλλίστρατος, Mithridati a consiliis XXXVI, 17, 7.
Καλλιφῶν, Atheniensis XXXIII, 14, 5.
Καλσῖνος, vid. *Δομέτιος*.
Καλσίσιος, *C. Calvisius Sabinus*, Caesaris sodalis (cos. 714 = 39) LX, 58, 5. 59, 1.
Καλσίσιος Σαβῖνος, *C. Calvisius Sabinus* (cos. 778 = 26 p. Chr.) LXVII, 12, 1.
Καλσίσιος, vid. *Δομέτιος*.
Κάλπος, Numae filius V, 21, 1. 2.
Καλπουρνία, *Calpurnia*, C. Calpurnii Pisonis filia, Caesaris uxor XLV, 47, 6. XLVIII, 14, 5. 63, 5. 6. 7. 64, 3. 4. LX, 15, 1.
Καλπούρνιοι, *gens Calpurnia* V, 21, 2.
Καλπούρνιος Λανάριος, *Calpurnius Lanarius* XLI, 7, 1.

Καλπούρνιος, vid. *Βίβλος, Πίσων.*
Καλυδανία LXVI, 16, 1.
Καμαριναῖοι, Camarinae Siciliae oppidi incolae LXII, 27, 1.
Καμβύσης, Persiae rex XLVII, 26, 6.
cameli XXXVI, 11, 4. XXXIX, 25, 1. 32, 2. XLII, 15, 4. XLVII, 31, 3. 37, 2. 40, 1. LIX, 7, 1.
Καμερία, *Cameria*, Latii oppidum II, 24, 3. *Καμέριοι* II, 24, 2. *Καμερῖνοι* XXXI, 28, 2.
Κάμιλλος, *Camillus*, cognomen Romanum XXXI, 1, 2.
Μάρκος Φούριος ΚΑΜΙΛΛΟΣ, *M. Furius Camillus* XI. — II, 29, 3. XIII, 3, 1. LXVII, 29, 3. *Λεύκιος* non recte dictus ab Aristotele XI, 22, 3.
Λεύκιος, *M. Furius Camillus*, M. f. XI, 35, 1.
Κάμιλλος, puer Iovis sacerdoti ministrans V, 7, 5.
Καμουλᾶτος, *Camulatus*, M. Bruti sodalis LXIII, 49, 2.
Καμούριος, *Camurius* LXVII, 27, 2.
Καμπανία, *Campania*, Italiae provincia XIII, 6, 1. XIV, 2, 1. XXII, 26, 4. XXXIII, 27, 4. XXXIX, 22, 5. L, 33, 1. LVII, 6, 3. 26, 3. *Καμπανοί* LXII, 27, 1.
Κάνηθος, Scironis pater I, 25, 4.
canes X, 10, 6. XII, 1, 1. XV, 9. XIX, 10, 4. XXV, 5, 4. XLVII, 61. LXI, 4, 2. LXVI, 5, 5. 6, 3. 7, 3. 4. 8, 1.
Κάνθαρος, Athenarum portus XLIX, 28, 3.
Καυλίος, *P. Canidius Crassus*, Antonii legatus LX, 34, 6. 42, 4. 56, 1. 2. 63, 3. 65, 2. 67, 5. 68, 3. 71, 1.
Καυλίος (immo *Καυίνιος*), *L. Caninius Gallus*, tr. pl. (697 = 56) XLV, 49, 6.
Καυλίος, *Canidius* (*Καυίνιος*?) L, 35, 1. 36, 1. 37, 1 sqq. LXIII, 3, 1. 2.
Καυίνιος Ῥεβίλιος, *C. Caninius Rebilus* (cos. 708 = 45) XLVIII, 58, 1.
Κάνναι, *Cannae*, Apuliae oppidum XIII, 9, 3. 15, 1. XIX, 2, 2. XXII, 9, 1. 10, 2. 4. 13, 2. 24, 1.
Γάϊος Καννίκιος, *C. Cannicius* XXXIX, 11, 2.
Κᾶνος, tibicen LXVII, 16, 1.
Κανουλήια, *Canuleia*, Vestalis V, 10, 1.
Κανούτιος, *Canutius*, histrio LXIII, 21, 3.
Κανύσιον, *Canusium*, Apuliae oppidum XXII, 9, 1. 2. 25, 2.
Κάνωβος, Aegypti oppidum LII, 37, 1. LXI, 3, 3. *Κανωβῖται ἁλιεῖς* LX, 29, 4. *Κανωβὶς ἀκτή* VII, 26, 1. *Κανωβικὸς στόμα* XLVII, 26, 3.
Καπανεύς, Hipponoi filius XXI, 3, 3.
Καπηνᾶται, *Capenates*, Capenae Etruriae oppidi incolae XI, 2, 6. 5, 2. 17, 3.
Καπιτώλιον (*Καπετώλιον*), *Capitolium*, Romae arx II, 17, 2. 5. 6. 18, 1. 25, 5. V, 7, 2. 12, 7. VIII, 13, 4. 14, 2 sq. 15, 2. 5. XI, 12, 3. 20, 2 sq. 22, 4. 6. 23 sqq. 31, 4. 36, 2. 5 sq. 42, 3. XIII, 17, 1. 22, 6. XIX, 30, 4. XXII, 23, 1. XXXI, 12, 5. 30, 3. 32, 2. XXXIII, 6, 1. 10, 4. 27, 6. XLVIII, 6, 1. 3. 61, 4. 67, 2. L, 40, 1. LIII, 15, 2. 17, 2. 5. 19, 4. 20, 4. LIV, 3, 3. 13, 3. 14, 2. LVII, 31, 5. 34, 1. 44, 2. LX, 14, 1. 16, 3. LXIII, 1, 1. 18, 4. 6. 19, 2. LXVIII, 1, 1.

4, 4. *Καπιτώλιος* (*Καπετώλιος*) *Ζεύς, Iuppiter Capitolinus* VIII, 13, 1. 14, 1. XVI, 33, 1.
Καπιτωλῖνος, C. Scantinius Capitolinus XXII, 2, 3.
Καπιτωλῖνος, vid. *Κοΐντιος, Μάλλιος*.
Καπίτων, vid. *Φοντήιος*.
Καππαδοκία, Asiae minoris provincia XXXI, 31, 1. 34, 5. XXXIII, 5, 3. 11, 2. 22, 5. XXXIV, 5, 2. XXXVI, 6, 1. 21, 4. 35, 6. XLI, 23, 4. 24, 2. XLII, 3, 2. 6. 5, 1. 9, 2. 10, 1. 13, 1. 16, 3. XLV, 30, 2. 45, 2. XLVIII, 50, 1. L, 73, 1. LVII, 36, 1. LVIII, 3, 3. LIX, 4, 4. LX, 61, 1. *Καππαδόκαι* XXXIII, 5, 3. 9, 4. 22, 4. 23, 2. XXXVI, 14, 7. 26, 1. XXXIX, 18, 4. XLII, 6, 4. 12, 3. XLVII, 18, 3. LVIII, 3, 6.
Καπράριοι, Caprarii, nomen Romanum VIII, 11, 4.
Καπρατῖναι νῶναι, nonae Caprotinae, dies quo Romulus obiit II, 29, 2. 6. V, 2, 1. XI, 33, 6. 7.
Καπύη, Capua, Campaniae oppidum XIII, 17, 3. XIV, 2, 1. XXXIII, 27, 5. XXXIX, 8, 1. 9, 1. LIV, 8, 3.
Κάραβος, vid. *Καλλιμέδων*.
Κάρανος, regni Macedonici conditor XLVII, 2, 1.
Κάρβων, Cn. Papirius Carbo, Cinnae socius (cos. 668 = 85) XXXI, 16, 5. XXXIII, 22, 1. 28, 3. 8. 29, 4. XLI, 7, 1. 22, 3. XLV, 5, 2. 6, 2 sqq. 7, 3. 10, 1. 3.
Κάρβωνες, Carbones XLI, 6, 1. LXIII, 29, 4.
Καρδιανοί, Cardiae Chersonesi oppidi incolae XLI, 1, 6. XLII, 1, 1. 3, 3. 4. XLVII, 51, 2.
Καρία, Asiae minoris provincia I, 8, 3. X, 1, 2. XV, 35, 4. XLIV, 9, 1. 10, 1. XLVII, 10, 1. 2. 22, 4. LVII, 36, 5. LIX, 46, 2. LXVI, 12, 4. 5. *Κᾶρες* XXIV, 19, 1. XLIV, 13, 4. XLVII, 10, 3. LVII, 4, 4. LXV, 10, 3. 14, 3 sqq. *Καρίνη* (mulier) X, 1, 1. *Καρικός: γλῶσσα* XXIV, 19, 2.
Καρῖνναι, C. Carrinas, Carbonis dux XLV, 7, 1.
Καρμανία, Persiae provincia XLVII, 67, 1.
Καρμέντα, Carmentis, dea Italica II, 21, 2. *Καρμενταλία, Carmentalia*, eius festum II, 21, 1.
Καρμεντὶς πύλη, porta Carmentalis Romae XI, 25, 2.
Καρνεάδης, philosophus academicus XXV, 22, 1. 2. 23, 1. XXXVI, 42, 3. LVII, 4, 1.
Καρνεῖος, mensis Syracusius XXXVIII, 28, 1.
Καρνουτῖνοι, Carnutes, Galliae gens XLVIII, 25, 3.
Σπόριος Καρβίλιος, Sp. Carvilius Maximus Rugas (cos. 519. 525 = 234. 228) III, 6, 3. VI, 3, 7.
Κάρραι, Mesopotamiae oppidum XXXIX, 25, 11. 27, 6. 28, 2. 29, 4. *Καρρηνοί* XXXIX, 28, 3. 29, 2.
Καρυάτιδες LXV, 18, 1.
Κάρυστος, Euboeae oppidum LXIII, 24, 3.
Καρχηδών, Karthago, Africae oppidum XII, 20, 3. XIII, 25, 2. 26, 5. 27, 1. XV, 17, 3. 4. XIX, 22, 4. XXII, 19, 3. XXV, 26, 1. 27, 1. XXVIII, 1, 1. 20, 2. 3. XXX, 14, 5. XXXI, 40, 4. XLV, 11, 2. XLVIII, 57, 5. LIV, 10, 2. 11, 1. 13, 1. LV, 3, 2. LXII, 6, 4. 52, 2. *Καρχηδόνιοι* II, 15, 2.

XI, 19, 4. 6. XIII, 5, 3. 12, 4. 15 sq. 17, 1. 25, 1. 4. 26, 3. XIV, 2, 3. 3, 1. XVIII, 2, 1 sq. 7, 3. 4. 9 sqq. XX, 1, 1. 2. XXII, 1, 3. 10, 2. 12, 2. 13, 1. 14, 1. 18, 1. 25, 3. 26, 3. XXIII, 3, 4. XXV, 26, 1. 3. 27, 2. 4. XXVI, 5, 4. XXX, 22, 1. 23, 2. 5 sq. 24, 1. XXXI, 12, 1. XXXVI, 31, 3. XXXVIII, 12, 2. XLI, 1, 2. XLV, 11, 3. 14, 1. LXII, 5, 4. 14, 3. 4. 25, 5. 6. ἡ Καρχηδονία XXXI, 40, 3. Καρχηδόνιος: πόλεμοι XXII, 3, 1. καρχηδονίζειν XXII, 20, 3.

Καρχηδὼν ἡ ἐν Ἀρμενίοις, Armeniae oppidum XXXVI, 32, 3.

Καρχηδὼν ἡ νέα, *Carthago nova*, Hispaniae oppidum XLI, 17, 2.

Κασάνδρα, Priami filia LI, 9, 2.

Κασάνδρεια, Macedoniae oppidum LIX, 45, 1. Κασανδρεῖς LVI, 23, 5.

Κάσανδρος, Antipatri filius, Macedoniae rex XXX, 3, 1. 3. 6, 2. XLII, 12, 1. XLVII, 74. XLIX, 30, 5. 6. 31, 1. 32, 1. LVI, 13, 3. 31, 4. LIX, 8, 1. 3. 9, 2. 18, 2. 23, 1. 2. 31, 4. 32, 3. 36, 1. 37, 2.

Κασιλῖνον, *Casilinum*, Campaniae oppidum XIII, 6, 1.

Κασινᾶτον, *Casinum*, Latii oppidum XIII, 6, 1.

Κάσκας, *P.* et *C. Servilius Casca* fratres XLVIII, 66, 4. 5. Πόπλιος Κάσκας, *P. Servilius Casca* LXIII, 15, 2. 17, 2. 3. 45, 5. 6.

Κασπία θάλασσα XXXVI, 26, 4. XLV, 34, 1. 36, 1. XLVIII, 58, 3. LXI, 1, 2. Κάσπιον πέλαγος XLV, 33, 1. XLVII, 44, 2. τὸ Κάσπιον XLV, 34, 2.

Κάσσιοι, *Cassii* LXIII, 29, 7.

Κάσσιος, *C. Cassius Longinus*, Bruti socius XXXIX, 18, 5. 20, 2. 22, 4. 23, 3. 4. 26, 5. 28, 3 sqq. 29, 1. 4. XLV, 16, 5. XLVIII, 57, 3. 62, 2 sqq. 64, 1. 66, 2. 68, 4. 69, 3. LVII, 42, 1. 2. LX, 11, 3. 13, 1. 14, 1. 2. 21, 4. 22. 25, 1. LXI, 2, 2. LXIII, 1, 2. 6, 3. 7—20. 27—30. 32, 2. 34. 35, 1. 37. 38—40. 42—45. 46, 3. 5. 49, 4. LXIV, 1, 1. 3.

Κόιντος Κάσσιος, *Q. Cassius Longinus*, tr. pl. (704 = 49) LX, 5, 6. 6, 2.

Κάσσιος Σαβάκων, *Cassius Sabaco*, Marii socius XXXI, 5, 3.

Κάσσιος Σκεύας, *M. Cassius Scaeva* XLVIII, 16, 2.

Κάσσιος, *C. Cassius Varus* (cos. 680 = 73) XXXIX, 9, 7.

Κάστλων, *Castulo*, Hispaniae oppidum XLI, 3, 3.

Καστόριον μέλος IV, 22, 2.

Κάστος, *Castus*, Crassi legatus XXXIX, 11, 2.

Κατάνη, Siciliae oppidum XV, 20, 2. XVIII, 13, 1. 18, 1. 3. 30, 2. 34, 1. 2. XXII, 30, 4. XXXVIII, 15, 4. 16, 2 sqq. LXII, 58, 2. Κατανταῖοι XXXVIII, 16, 1.

Καταονία, Cappadociae regio LIX, 48, 1.

Καταπυγοσύνη = Impudicitia XII, 24, 6.

Λεύκιος Κατιλίνας, *L. Sergius Catilina* XXXIII, 32, 2. XXXVI, 38, 3. XXXIX, 13, 2. 3. XLVIII, 7, 3 sqq. L, 22, 1. 2. 26, 2. LVII, 10, 2. 11. 12, 1. 3. 14—22. 24, 1. 29, 1. 30, 2. LVIII, 3. 4. LX, 2, 1. LXIII, 5, 2.

Κάτλοι, *Catuli* XXXIX, 14, 2. LVII, 1, 3.

Λουτάτιος Κάτλος, *Q. Luta-*

tius Catulus (cos. 651 = 102) XXXI, 14, 8. 15, 4. 23 sqq. 44, 5. XXXIII, 4, 2. 3.

Δουτάτιος Κάτλος (*Κάτουλος*), *Q. Lutatius Catulus Capitolinus* (cos. 675 = 78) VIII, 15, 1. XXXIII, 34, 5. XXXIX, 13, 1. XLV, 15, 2. 16, 1. 17, 3. 25, 5. 6. 30, 4. 31, 7. XLVIII, 6, 4. 7, 1 sqq. 8, 1. L, 16, 4 sqq. LVII, 21, 3. 29, 6. LXVII, 3, 1.

Κάτων, *Cato*, cognomen Romanum XXXI, 1, 2.

Κάτων, *M. Porcius Cato*, Catonis maioris proavus XXV, 1, 1.

Μάρκος, *M. Porcius Cato*, Catonis maioris pater XXV, 1, 1.

Μάρκος Πόρκιος ΚΑΤΩΝΟ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, *M. Porcius Cato maior*, *Censorius* XXV. XXVI. — XVI, 8, 3. XIX, 5, 4. 21, 1. XXI, 1, 1. XXVIII, 18. 19. L, 1, 1. 5, 1. *Κάτων*, Ciceronis *Cato maior* LVII, 39, 4. 5.

Μάρκος, *M. Porcius Cato Licinianus*, Catonis maioris filius XIX, 21, 1. eius filius (cos. 635 = 118) XXV, 27, 5.

Σαλώνιος, *M. Porcius Cato Salonianus*, Catonis maioris filius XXV, 24, 6. 27, 5.

Μάρκος (immo *Δεύκιος*), *L. Porcius Cato*, Saloniani filius (cos. 664 = 89) XXV, 27, 5.

ΚΑΤΩΝ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ, *M. Porcius Cato minor*, *Uticensis* L. — XXV, 27, 5. XXXVI, 38, 1. 40, 3. 42, 5. 6. 43, 1. XXXIX, 7, 7. 15, 2 sqq. XL, 2, 1. 3, 3. 4, 3. XLV, 40. 44. 46, 3. 47, 2. 48, 1. 4. 6. 52, 1. 2. 54, 2 sqq. 55, 5. 6. 56, 3. 59, 4. 60, 4. 5. 61, 1. 65, 1. 67, 2. 76, 2. XLVIII, 3, 2. 8, 1. 4. 13. 14, 5 sqq. 21, 4. 22, 3. 28, 5. 41, 1. 2. 52, 1. 54. 62, 1. XLIX, 3. 4, 1. LVII, 21, 3. 23, 3. 34, 2. 35, 3. 38, 1. 39. LVIII, 1, 5. LX, 5, 5. LXIII, 2, 1. 3, 1. 2. 5, 2. 3. 6, 6. 12, 3. 13, 2. 4. 5. 34, 2. 40, 4. 49, 5. LXVIII, 13, 2. eius duo filii L, 52, 2. horum maior

Μάρκος, *M. Porcius Cato*, LXIII, 49, 5. cf. 65, 4. 66, 2. 68, 3. 69, 1. 70, 6. 72. 73.

Κάτωνες, *Catones* XXV, 19, 5. XXXIX, 14, 2. L, 12, 5. 64, 3. LXIII, 29, 7.

Καύχασος, Asiae mons XXXVI, 14, 5. XLV, 34, 1. 35, 4. XLVIII, 58, 3. LIX, 7, 2. LX, 34, 6. LXI, 1, 2.

Καυλωνία, *Caulonia*, Bruttii oppidum XIII, 22, 1. LXII, 26, 4.

Καῦνος, Cariae oppidum LIX, 49, 3. *Καύνιοι* XXXVIII, 29, 3. LIX, 22, 2. LXV, 11, 5. 12, 3. 14, 1.

Κάφις, Phocensis XXXIII, 12, 4. 5. 15, 3.

Καφισίας, Sicyonius LXVI, 6, 3. 7, 3.

Καφισίας, tibicen XXX, 8, 3.

Καφύαι, Arcadiae oppidum LII, 4, 4. LXVI, 47, 2.

Κεβαλῖνος, Macedo XLVII, 49, 3.

Κεγχρεαί, Argolidis oppidum XXI, 24, 5.

Κεγχρεαί, Corinthi portus L, 38, 2. LIX, 23, 2. LXVI, 23, 5. 29, 1. 2. 44, 4.

Κέθηγος, *C. Cornelius Cethegus*, Catilinae socius XLVIII, 7, 4. L, 22, 2. 26, 1. LVII, 16, 2. 18, 2. 19, 1. 2. 22, 2. 5. 30, 4.

Κορνήλιος Κέθηγος, *M. Cornelius Cethegus* (cos. 549 = 204) XXII, 5, 3.

Πόπλιος Κορνήλιος, *P. Cor-*

nelius Cethegus (cos. 572=181) V, 22, 4.
Κέθηγος, P. Cornelius Cethegus, Sullae socius XXXI, 40, 2. XXXVI, 5, 3. 6, 1. 3. 4.
Κεχροπία ἀγορά XXXV, 4, 6.
Κεχροπίδες III, 6, 1.
Κελαιναί, Phrygiae oppidum XLII, 8, 4. LIX, 6, 3.
Κέλερ, Celer, Romuli familiaris II, 10, 1. 2.
Κέλερ, vid. *Μέτελλος.*
Κέλερες, Celeres, Romanorum equites II, 26, 2. V, 7, 4.
Κέλσος, vid. *Κλώδιος, Μάριος.*
Κελτίβηρες, Celtiberi, Hispaniae gens XXV, 10, 1. XXXI, 3, 2. XLI, 3, 2.
Κελτοί, Galli II, 17, 5. 6. 29, 3. V, 12, 7. VII, 2, 4. XI, 18, 2. 7. 22 sqq. 36, 2. 5. 40, 1. 41. XXII, 6, 4. 7, 4 sq. XXIII, 1, 2. 2, 2. XXXI, 11, 2. XL, 4, 2. XLV, 7, 2. XLVIII, 19, 1. 20, 3. 58, 3. L, 51, 4. LX, 37, 3. 41, 5. *Κελτική, Gallia* XXXI, 11, 4. XLV, 8, 4. 5. XLVIII, 15, 1. 20, 3. 22, 1. 32, 2. *Κελτικὴ ἡ ἐντὸς Ἄλπεων καὶ ἡ ἐκτός, Gallia cisalpina et transalpina* XLVIII, 14, 6. *ἡ ὑπὸ ταῖς Ἄλπεσι* XLVIII, 20, 1. *Κελτικός: κίνδυνος* XXXI, 27, 5. *πόλεμος* XXII, 3, 2. 3. *ἐσθής* XLI, 3, 2. *γένος* XI, 15, 1. *ἔθνος* XXII, 3, 1. *ἀγῶνες* XLVIII, 29, 3. *πόλεμοι* XLV, 51, 1. XLVIII, 18, 1. 28, 2. 34, 2. *πάθη* V, 1, 1. 12, 5. XIII, 17, 4. *τὰ Κελτικά* II, 22, 2.
Κελτόριοι, Galliae gens XI, 15, 2.
Κελτοσκύθαι XXXI, 11, 5.
censores (*τιμηταί*) XI, 2, 2. 14, 1. XVI, 1, 1. XIX, 38, 5. XXV, 16. XXXIX, 13, 1. XLV, 22, 4.
census Atheniensium VII, 18, 1 sq. XLIX, 28, 4.
Κένταυροι I, 30, 3. LI, 1, 1. *κενταυρομαχία* I, 29, 3. III, 1, 3.
Κεραμεικός, Athenarum locus XXXIII, 14, 1. 4. XXXV, 5, 2. XLIX, 34, 2. LIX, 11, 3. 12, 2.
Κέρατα, mons in confinio Megaridis et Atticae X, 13, 1.
Κερατών, ara I, 21, 2.
Κεραύνια ὄρη, Illyriae mons XLIX, 29, 3.
Κεραυνός, vid. *Πτολεμαῖος.*
Κέρβερος I, 31, 4. XXXVIII, 1, 3.
Κερέατον, Cereatum, vicus prope Arpinum XXXI, 3, 1.
Κερησσός, Boeotiae oppidum XI, 19, 2.
Κέρκινα, insula ad oram Africae XXXI, 40, 7. LXII, 25, 3.
Κέρκυρα, insula maris Ionici X, 24, 1. XII, 29, 3. XIX, 36, 3. XXX, 10, 4. 5. L, 38, 2. 55, 3. *Κερκυραῖοι* XII, 29, 1. XXX, 9, 1. LVI, 17, 4. *Κερκυραῖος: νῆες* XVIII, 8, 3.
Κερκύων, Arcas I, 11, 1. 29, 1.
Κερμαλός, olim *Γερμανός, Cermalus* v. *Germalus,* locus Romae ad montem Palatinum II, 3, 5.
certamen singulare LX, 62, 3. 75, 1.
cervi XLI, 11, 2 sqq. 20.
Κέφαλος, Corinthius XVIII. 24, 3.
Κεφάλων, Arati amicus LXVI, 52, 3.
Κέως, insula maris Aegaei XVIII. 35, 2. XXXVIII, 2, 1. LVI, 1, 2 *Κεῖοι* X, 3, 1. 5, 4. XXIV, 2, 2. 3.
Μάρκιος Κηνσωρῖνος, C. Marcius Rutilus Censorinus (cens. 459. 488=294. 265) XVI, 1, 1.

Κηνσωρῖνος, *C. Marcius Censorinus*, Marii socius XXXIII, 5, 6.

Λεύκιος Κηνσωρῖνος, *L. Marcius Censorinus* (cos. 714 = 39) LX, 24, 1.

Κηνσωρῖνος, *Marcius Censorinus*, Crassi familiaris XXXIX, 25, 3. 12.

Κήρυκες, gens Attica XV, 22, 3. 33, 3. 34, 5.

κήρυκες I, 13, 2. 22, 1 sqq. II, 29, 3. V, 12, 7. 14, 1. XII, 30, 2. 3. XV, 29, 3. XVI, 25, 2. 26, 1 sq. XVIII, 23, 1. 39, 3. XXIV, 11, 9. XXVIII, 10, 3. 5. 12, 2. 8. XXX, 16, 3. XXXII, 29, 2. XXXVIII, 6, 5. 19, 2. XLVII, 44, 3. LII, 17, 2. 24, 4. 26, 2. LIX, 8, 5. 22, 2. LXII, 13, 3. 31, 1. 49, 4. LXIII, 27, 4. LXVI, 8, 5. 39, 3.

Κηφισόδοτος, Atheniensis XLIX, 19, 1.

Κηφισόδωρος, Thebanus XXI, 11, 5.

Κηφισσός, Atticae fluvius I, 12, 1. XLIV, 31, 5.

Κηφισσός (*Κηφισός*), Boeotiae fluvius XXXIII, 16, 5. 7. 17, 4. 20, 5. XLVII, 9, 2. LVI, 19, 2.

Κιγγώνιος Ὄάρρων, *Cingonius Varro*, senator LXVII, 14, 4. 15, 1.

Κιθαιρών, mons in confinio Atticae et Boeotiae XXIV, 11, 4. 6. 7. 14, 1. XXXII, 28, 2. LVI, 23, 3. *Κιθαιρωνία Ἥρα* XXIV, 11, 3. 18, 1.

Μάρκος Τύλλιος ΚΙΚΕΡΩΝ, *M. Tullius Cicero* LVII. LVIII. — XXXVI, 38, 3. 41, 3. 4. 42, 3. 43, 1. XXXIX, 3, 2. 13, 3. 4. XLV, 46, 5. 48, 6. 49, 1 sqq. 59, 3. 64, 4. XLVIII, 3, 1. 2. 4, 4. 7, 3 sqq. 8, 2. 3. 14, 9. 31, 1. 54, 2. 57, 2. 4. 58, 1. 59, 3. L, 6, 2. 19, 3. 21, 5. 22, 1. 3. 23, 3. 31, 5. 32, 4. 5. 33, 4. 34, 2. 35, 1. 40. 50, 2. 55, 3. LVI, 3, 1 sqq. LX, 2, 1. 2. 9, 2. 16, 3. 17, 1. 19, 1. 2. 20, 2. 22, 4. LXI, 5, 1. LXIII, 12, 2. 19, 1. 21, 3. 22, 3. 4. 24, 2. 26, 4. 27, 5. 28, 1. 2. laudatur *ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς* XIX, 10, 4 (*de div.* 1, 46). XXV, 17, 4 (*de senect.* 12). *ἐν τῷ περὶ γήρως* XXVIII, 18, 5 (*de senect.* 12). *ἐν ἐπιστολαῖς* XLV, 42, 7. 63, 1. *ἐν τῷ περὶ ὑπατείας* XLVIII, 8, 3. XLIX, 3, 1 (*ep. ad Att.* 2, 1, 8). LIV, 1, 6 (*de div.* 1, 26). LVII, 20, 2. 37, 2 (*ad Att.* 8, 7). *ἐν τῇ Καιλίου συνηγορίᾳ* LVIII, 1, 4 (*pro Cael.* 17). *ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς* LX, 6, 1 (2, 22). 9, 3. eius *epistolae* LVII, 24, 4. 6. *Κάτωνος ἐγκώμιον* XLVIII, 54, 2. LVII, 39, 4. 5. *Γλαῦκος Πόντιος* poema LVII, 2, 3. *Φιλιππικοί* LVII, 24, 4. 41, 4. 48, 4.

Κικέρων, *M. Tullius Cicero*, oratoris filius LVII, 49, 4. LXIII, 24, 2. 26, 3.

Κόϊντος Κικέρων, *Q. Tullius Cicero*, oratoris frater LVII, 20, 2. 33, 3. 45, 2. 47, 2. 3. 48, 2. 49, 2. XLVIII, 24, 2.

Κικέρωνες, *Cicerones* XXXIX, [illegible] 2.

Κιλικία, Asiae minoris provincia X, 31, 3. XXXII, 9, 2. XXXVI, 6, 1. 3. 21, 4. 23, 7. 26, 1. 33, 4. XLII, 4, 1. 6, 3. XLV, 24, 1. 26, 3. 28, 1. 29, 1. 30, 2. 33, 4. 45, 2. 59, 3. 76, 1. XLVII, 17, 3. 19, 1. 20, 2. 42, 1. 48, 3. XLVIII, 31, 1. LVII, 36, 1. 5. LVIII, 3, 3. LIX, 31, 4. 32, 3. 4. 47, 4. 48, 4. LX, 25, 1. 2. 36, 2. 54, 4. 61, 1. LXIII, 4, 2. *Κίλικες* XXXVI, 23, 2. 4.

XXXIX, 10, 4. XLI, 9, 1. XLV, 28, 4. XLVIII, 2, 1. LVII, 36, 2. *Κιλίκιος*: *Σόλοι* LIX, 20, 4. *Κιλίσσαι ληστρίδες* XXXIX, 10, 3. XLI, 7, 3. *νῆες* XXXV, 18, 5.

Κίλλης, Ptolemaei Lagi dux LIX, 6, 1. 3.

Κίμβροι, Germanica gens XI, 19, 7. XXXI, 11, 2 sqq. 15, 4. 5. 23 sqq. 39, 1. 44, 5. XXXVI, 27, 7. XLI, 3, 1. 3. XLVIII, 18, 1. 19, 2. LXVIII, 15, 5. *Κιμβρικός*: *φόβοι* XLVIII, 26, 1. *νῖκαι* XXXVI, 38, 3. *κατορθώματα* XLVIII, 6, 2.

Κίμβρος, vid. *Τίλλιος*.

Κιμμέριοι XXXI, 11, 5. 7. *Κιμμερικὸς Βόσπορος* I, 27, 2.

ΚΙΜΩΝ, Atheniensis XXXV. XXXVII. — I, 36. X, 5, 3. 20, 4. 24, 4. 31, 3. 4. XII, 5, 3. 7, 2. 3. 9 sqq. 28, 4. 29, 2 sq. XIV, 1, 2. 3, 1. XV, 19, 2. 22, 3. XXI, 4, 2. XXIV, 10, 8. 23, 1 sq. 25, 6. 7. XXV, 5, 4. XXVIII, 11, 3. LVI, 13, 5. 14, 1. *Κίμωνες* XII, 16, 2. *Κιμώνεια* (*μνήματα*) XXXV, 4, 2. 19, 4.

Κίμων ὁ Κοάλεμος, Atheniensis, Miltiadis pater XXXV, 4, 3.

Κινέας, Atheniensis XLIX, 13, 3.

Κινέας, Thessalus XXX, 14 sqq. 18 sqq. 22, 3.

Κίνναι, *Cinnae* LXIII, 29, 4.

Λεύκιος Κίνναις, *L. Cornelius Cinna* (cos. 666 = 87) XXXI, 41 sqq. XXXIII, 10, 3. 12, 8. 22, 1. XXXIX, 4, 1. 6, 1. XLI, 4, 4. 5. 5, 1 sqq. 6, 1. XLV, 3, 1. 4, 1. 5, 1. 2. XLVIII, 1, 1. 68, 3. LVII, 17, 4. LXIII, 18, 6. 20, 6. 25, 1.

Κίννας, *C. Helvius Cinna* XLVIII, 68, 2. LXIII, 20, 5. 21, 1.

Κίος, Bithyniae oppidum XLIX, 18, 5.

Κίρκαιον, *Circeii*, Latii oppidum et promontorium XVI, 28, 2. XXXI, 36, 1. XLVIII, 58, 4. LVII, 47, 3.

Κίρκη II, 2, 1.

circus maximus Romae II, 5, 5. 14, 3. 20, 4. XXVIII, 1, 1. *Κίρκοι* XIX, 32, 1.

Κίρρα, Phocidis oppidum IV, 31, 4. V, 4, 5. *Κιρραῖοι* VII, 11, 1.

Κίσσος, Macedo XLVII, 41, 4.

Κισσοῦσα, Boeotiae fons XXXII, 28, 4.

Κίτιον, Cypri oppidum XXXV, 19, 1. *Κιτιεῖς* XXXV, 19, 4. XLVII, 32, 6. LII, 2, 2.

civitas Atheniensium VII, 24, 2. XII, 37, 2 sqq. LX, 57, 2. Romanorum LVII, 24, 5. Spartanorum LXII, 17, 4.

Κλαζομεναί, Ioniae oppidum XV, 28, 1. XXXVIII, 13, 4. *Κλαζομένιοι* XII, 4, 4.

Κλάριον, Apollinis templum prope Colophonem XLV, 24, 5.

Κλάριος, Cypri fluvius VII, 26, 2.

Κλαστίδιον, *Clastidium*, Galliae cisalp. oppidum XXII, 6, 3.

Κλαύδιοι, *Claudia gens* VIII, 21, 6. cf. *Ἄππιος*, *Μάρκελλος*.

Κλαυδία, *Claudia*, App. Claudii Pulchri filia, Ti. Gracchо nupta LIII, 4, 2.

Κλαύδιος Κατσαρ, *Ti. Claudius Drusus Caesar*, imperator LX, 87, 3. 4. LXVII, 12, 2. 22, 5.

Κλαῦσος, vid. *Ἄππιος*.

Κλεαλνετος, Atheniensis LIX, 24, 3.

Κλεανδρίδης, Spartanus XII, 22, 2 sq. XXXVIII, 28, 3.

Κλέανδρος, Mantinensis XXVII, 1, 1.

Κλεάνθης, medicus, Catonis min. libertus L, 70, 2.
Κλεάνθης, philosophus stoicus XV, 6, 2.
Κλέαρχος, Macedo LVI, 18, 2.
Κλέαρχος, Spartanus LXV, 6, 3. 8, 2 sqq. 13, 4. 18.
Κλείδημος, historiae scriptor laudatur I, 19, 4 (*fr.* 5). 27, 3 (*fr.* 6). X, 10, 4 (*fr.* 13). XXIV, 19, 4 (*fr.* 14).
Κλεινίας, Atheniensis, Solonis familiaris VII, 15, 6.
Κλεινίας, Atheniensis, Alcibiadis pater XV, 1, 1. 11, 2. 22, 3.
Κλεινίας, Sicyonius, Arati pater LXVI, 2, 1. 2. 3. 8, 5.
Κλεισθένης, Atheniensis XII, 3, 1. XXIV, 2, 1. XXXV, 15, 2.
Κλειτάρχος, historiae scriptor laudatur X, 27, 1 (*fr.* 24). XLVII, 46, 1 (*fr.* 9).
Κλειτόμαχος, philosophus academicus LVII, 3, 1. 4, 1.
Κλειτόριοι, Clitoris Arcadiae oppidi incolae IV, 2, 1. *Κλειτορία γυνή* XXXV, 16, 1.
Κλείτος ὁ μέλας, Macedo, Alexandri socius XLVII, 13, 3. 16, 5. 50. 51. 52, 1.
Κλείτος, Macedo alius XLIX, 34, 1 sqq. 35, 1.
Κλείτος, M. Bruti servus LXIII, 52, 1.
Κλέοβις, Argivus VII, 27, 5.
Κλεόδαιος, Hylli filius XXX, 1, 2.
Κλεόχριτος, Corinthius XXIV, 8, 6. 20, 2.
Κλεόμαντις, Spartanus XLVII, 50, 3.
Κλεόμβροτος I., Spartae rex, Pausaniae filius XXI, 13, 2. 20, 1. 23, 1 sq. XXXIV, 4, 2. XLIV, 24, 2. 26, 2. 28, 3. 5. LI, 3, 3. 21, 2.
Κλεόμβροτος II., Spartae rex, Leonidae gener LI, 11, 5. 16, 3. 17, 1. 2. 18, 1. 2.
Κλεομήδων, Atheniensis LIX, 24, 3. 4.
Κλεομένης, Atheniensis XXXII, 14, 5.
Κλεομένης, Spartanus VII, 10, 4.
Κλεομένης II., Spartae rex, Cleombroti filius LI, 3, 4.
ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ III., Spartae rex, Leonidae filius LII. LV. — XXVII, 5 sq. LI, 2, 6. LXVI, 35—46.
Κλεομήδης, Astypalensis II, 28, 4.
Κλεονίκη, Byzantia XXXV, 6, 4 sqq.
Κλεοπάτρα, Philippi Maced. uxor XLVII, 9, 4. 10, 4. 25, 4. 68, 3.
Κλεοπάτρα, Alexandri M. soror XLII, 3, 5. 8, 4.
Κλεοπάτρα, Mithridatis filia, Tigranis uxor XXXVI, 22, 5.
Κλεοπάτρα, Aegypti regina XLVIII, 48, 3. 5. 49, 2. 5. LX, 10, 3. 25—33. 36. 37. 50, 4. 51, 1. 53. 54. 56—60. 62—69. 71—87. LXI, 1, 3. 3, 3. 4.
Κλεοπάτρα, M. Antonii ex Cleopatra filia LX, 36, 3. 87, 1.
Κλεόπατρος, Achaeorum dux LXVI, 40, 4.
Κλεοπτόλεμος, Chalcidensis XXVIII, 16, 1.
Κλεόρα, Agesilai uxor XLIV, 19, 6.
Κλεοφάνης, Atheniensis XLIX, 13, 3.
Κλεόφαντος, Themistoclis filius X, 32, 1.
Κλέψυδρα, Athenarum fons LX, 34, 1.

Κλέων, Atheniensis XII, 33, 6. 7. 35, 4. XXXVIII, 2, 2. 3. 3, 2. 4, 6. 7, 2. 8, 3. 9, 2. XL, 3, 1. 4. LIII, 2, 2. LIX, 11, 2. *Κλέωνες* XL, 2, 3.

Κλέων, Halicarnassius XXXII, 25, 1 sq. XLIV, 20, 3.

Κλέων, Sicyonis tyrannus LXVI, 2, 1.

Κλεωναί, Argolidis oppidum XLIX, 29, 1. LII, 19, 1. LVI, 28, 4. LXVI, 28, 3. 29, 1. *Κλεωναῖοι* XVIII, 4, 1. XXXV, 17, 1. LXVI, 29, 1.

Κλεωνίδης, Ptolemaei Lagi dux LIX, 15, 1.

Κλεώνυμος, Cleomenis II. Spartae regis filius XXX, 26, 7 sqq. LI, 3, 3. 4. 5. LIX, 39, 1. 2.

Κλεώνυμος, Spartanus, Sphodriae filius XLIV, 25. 28, 5.

κλῆροι, Spartanorum LI, 5, 2 sqq. 8, 1. LII, 11, 1.

κληρουχίαι XII, 9, 1. 11, 5. 34, 1.

Κλίμαξ, Lyciae mons XLVII, 17, 4.

Κλοιλία, *Cloelia*, Romana virgo VIII, 19.

Κλοιλία, *Cloelia*, Sullae uxor XXXIII, 6, 11.

Κλολλιαι τάφροι, *fossae Cluiliae* XVI, 30, 1.

Κλολλιος (immo *Κολλιος*), *C. Coelius Caldus* (cos. 659 = 94) XLV, 7, 1.

Κλουνία, Hispaniae oppidum LXVII, 6, 4.

Κλούσιος Ῥοῦφος, *M. Cluvius Rufus*, historiae scriptor laudatur LXVIII, 3, 2.

Κλούσιον, *Clusium*, Etruriae oppidum VIII, 16, 1. XI, 17, 1. 5. *Κλουσῖνοι* V, 12, 6. XI, 17, 1 sqq.

Κλυμένη I, 34, 1.

Κλωδία, *Clodia*, M. Licinii Luculli uxor, P. Clodii soror XXXVI, 38, 1.

Κλωδία, *Clodia* (*Quadrantaria*), P. Clodii soror altera LVII, 29, 2. 4.

Κλωδία, *Clodia*, P. Clodii ex Fulvia filia LX, 20, 1.

Κλώδιοι, *Clodii* XVI, 11, 4.

Πόπλιος Κλώδιος, *P. Clodius Pulcher* (tr. pl. 695=58) XXXVI, 34, 1 sqq. XLV, 46, 4. 48, 5. 49, 2 sqq. XLVIII, 9, 10. 14, 9. L, 19, 3. 31, 2. 32, 5. 33, 3. 34, 2. 3. 40. 45, 1. LVII, 28—31. 33—35. LX, 2, 4. 10, 3. LXIII, 20, 4.

Κλώδιος, *Appius Clodius Glaber*, praetor XXXIX, 9, 1.

Κλώδιος, *Clodius* LX, 18, 2.

Κλώδιος, *Clodius*, transfuga LXIII, 47, 4.

Κλώδιος Κέλσος, *Clodius Celsus*, Antiochenus LXVII, 13, 4.

Κλώδιος Μάκρος, *Clodius Macer* LXVII, 6, 1. 2. 13, 3.

Κλώδιος, *Clodius*, historiae scriptor laudatur *ἐν ἐλέγχῳ χρόνων* V, 1, 1.

Κλώδωνες XLVII, 2, 5.

Κναχλων, Laconicae finvius IV, 6, 1. 2. XXI, 17, 6.

Κνίδος, Cariae oppidum XXXV, 12, 2. XLIV, 17, 2. LXV, 21, 4.

Κνίδιοι XV, 27, 1. XXXVI, 3, 3. XLVIII, 48, 1. 65, 1.

Κνωσσός, Cretae oppidum I, 19, 6.

Κοάλεμος, Cimonis maioris cognomen XXXV, 4, 3.

cognomina XVI, 11, 2 sqq. XXIV, 6, 1. 2. XLV, 13, 6. 7. LIX, 42, 6.

Κοδρίδαι, Codri regis posteri VII, 1, 1.

Κόθορνος, Theramenis cognomen XXXVIII, 2, 1.
Κοίλιος, *Coelius*, M. Antonii legatus LX, 65, 1.
Κοῖνος, Macedo XLVII, 60, 5.
Κοΐντιος Καπιτωλῖνος, *T. Quintius Capitolinus*, dictator (sed cf. Liv. 6, 12) XI, 36, 4.
Λεύκιος Κοΐντιος, *L. Quintius*, tr. pl. (679 = 74) XXXVI, 5, 4. 33, 5.
Κοΐντιος, vid. *Φλαμινῖνος*.
Κόϊντος, *Quintus*, praenomen Rom., vid. *Αἰμίλιος*, *Ἀντύλλιος*, *Ἄρριος*, *Αὐρήλιος*, *Κάσσιος*, *Κικέρων*, *Λιγάριος*, *Μάρκιος*, *Μέτελλος*, *Ὁρτήσιος*, *Ὀαλέριος*, *Πομπήιος*, *Σερτώριος*, *Σουλπίκιος*, *Τίτιος*, *Φούλβιος*.
Κόϊντος (immo *Κοΐντιος*), *L. Quintius*, Crassi legatus XXXIX, 11, 4.
Κοκκήιος, *M. Cocceius Nerva*, imperator LXVIII, 16, 2.
Κόκλιος, vid. *Ὁράτιος*.
Κολλατῖνος, vid. *Ταρκύνιος*.
Κολλίνη πύλη, *porta Collina* Romae V, 10, 4. XI, 22, 1. XXXIII, 29, 2.
Κολλυτός, pagus Atticus LVI, 11, 5.
coloniae I, 8, 3. XVI, 12, 4. 13, 1. 3. XVIII, 23. 35, 2. XXVIII, 1, 4. XLVIII, 57, 5. LIV, 8, 3. 10, 2. 11, 1.
Κολοφώνιοι, Colophonis Ioniae oppidi incolae XVIII, 36, 2. XXXII, 18, 4. XXXVI, 3, 3. XLVII, 51, 2.
Κολχίς, Asiae regio XLV, 30, 2. 32, 9. 45, 2. *Κόλχοι* I, 29, 3. XXXVI, 14, 7. *ἡ Κολχική* XLV, 34, 5.
Κολωνίς, Messeniae vicus XXVII, 18, 3.
comae gerendae ratio IV, 22, 1. XXXII, 1, 2.
cometes XLVIII, 69, 3.
Κόμινιος, *Postumus Cominius Auruncus* (cos. 252. 260 = 501. 493) XVI, 8, 1 sq. 9, 3 sq. 11, 1.
Πόντιος Κόμινιος, *Pontius Cominius* XI, 25. 26, 1.
Κόμιτιον, *comitium* in foro Romano II, 11, 1. 19, 7. V, 22, 5.
Κομμαγηνή, Syriae pars LX, 61, 1. *Κομμαγηνοί* XLV, 45, 4. *Κομμαγηνὸς Ἀντίοχος* LX, 34, 2.
Κοννίδας, Thesei magister I, 4.
consules (*ὕπατοι*) VIII, 1, 4. 9, 5. 11, 1. 2. XI, 1, 1 sq. 40, 1. 42, XIII, 2, 1. 19, 5. 24, 3. XIX, 11, 1. XXII, 12, 1. 23, 2. 24, 7. XXVIII, 2, 1. XXXI, 12, 1. 14, 7. 28, 6. 45, 7.
Κόνων, Atheniensis, Solonis familiaris VII, 15, 6.
Κόνων, Atheniensis, Timothei filius XV, 37, 2. XXXII, 11, 3 sqq. XXXIII, 6, 3. XLIV, 17, 2. 23, 1. LXV, 21, 1. 3. 4.
Κόπιλλος, Tectosagum dux XXXIII, 4, 1.
Κορακήσιον, Ciliciae oppidum XLV, 28, 1.
Κορδύβη, *Corduba*, Hispaniae oppidum XLVIII, 17, 2.
Κορδυλίων, vid. *Ἀθηνόδωρος*.
Κόρη, Aidonei filia I, 31, 4. = Proserpina XV, 22, 3. XVIII, 8, 1. 4. XXIV, 11, 3. 6. XXXVIII, 1, 3. *Κόρεια*, festum Syracusanorum in honorem Proserpinae LXII, 56, 4.
Κόρινθος I, 12, 2. IV, 13, 5. VII, 4, 1. XVIII, 7, 4. 9, 3. 13, 4. 14, 1 sq. 15, 2. 5. 21, 2. 24, 2. 3. 29, 2. XXVII, 21, 5. XXVIII, 10, 1. 12, 8. XXX, 29, 6. XXXI, 1, 1.

XXXII, 1, 2. XXXV, 17, 1. XXXVIII, 19, 1. XL, 3, 2. XLIV, 15, 3. 16, 4. 17, 1. 21, 1. 22, 3. XLVII, 14, 1. 22, 2. XLVIII, 57, 5. LI, 3, 4. 15, 1. LII, 17, 4. 19, 1. 3. 21, 2. LIX, 15, 1. 2. 25, 1. 43, 3. 51, 1. 53, 2. 3. LX, 67, 7. LXII, 53, 1. LXVI, 9, 1. 15, 1. 17, 3. 18, 2. 25, 2. 3. 29, 1. 2. 34, 2. 40, 2. 41, 2. 43, 5. *Κορίνθιοι* I, 25, 5. X, 5, 5. 24, 1. XII, 29, 1. 4. XV, 14, 5. 18, 3. 39, 4. XVIII, (1) 4. 2 sqq. XXIV, 8 6. 20, 2. XXV, 12, 3. XXVIII, 10, 4. 12, 8. XXXII, 22, 2. XXXV, 17, 1. XXXVIII, 6, 4. 10, 2. 19, 5. 20, 5. 25, 2. XLIV, 15, 3. 21, 2. 22, 1. 4. XLVII, 9, 6. 10, 3. 37, 4. 56. XLIX, 33, 3. LII, 19, 2. 4. 21, 1. LVI, 17, 4. 31, 4. LXII, 1, 1. 53, 2. LXVI, 16, 5. 22, 6. 23, 1. 4. 40, 1. 4. 5. 42, 3. 44, 1. 45, 1. *ἡ Κορινθία* XXXVIII, 6, 4. *Κορίνθιος*: *Ἰσθμός* XLVIII, 58, 4. *στρατηγός* XVIII, 38, 2. *γυναῖκες* XVIII, 32, 2. *νῆες* XVIII, 8, 3.

Γάιος Μάρκιος ΚΟΡΙΟΑΝΟΣ, *C. Marcius Coriolanus* XVI. XVII.

Κοριολανοί, *Coriolani*, Coriolorum Latii oppidi incolae XVI, 8, 1 sq.

Κορκύνη, Ariadnae nutrix I, 20, 5.

Κορνηλία, *Cornelia*, Scipionis maioris filia, Ti. Gracchi uxor LIII, 1, 2 sqq. 4, 3. 8, 5. LIV, 4, 2 sqq. 13, 2. 19. laudatur *ἐν ἐπιστολίοις* LIV, 13, 2.

Κορνηλία, *Cornelia*, Marii uxor XXXI, 34, 2.

Κορνηλία, *Cornelia*, Cinnae filia, Caesaris uxor XLVIII, 1, 1. 5, 3.

Κορνηλία, *Cornelia*, Metelli Scipionis filia, Pompeii uxor XLV, 55, 1. 2. 66, 3. 74. 77, 1. 78, 4. 79, 3. 80, 6.

Κορνήλιοι, *Cornelii* XXXI, 1, 3. *Κορνήλιοι τρεῖς* (L. Cornelius Cinna, L. Cornelius Sulla, P. Cornelius Lentulus Sura) LVII, 17, 4.

Γάιος Κορνήλιος, *C. Cornelius*, vates XLVIII, 47, 1.

Κορνήλιος Νέπως, *Cornelius Nepos*, historiae scriptor laudatur XXII, 30, 4. XXIII, 1, 5. XXXVI, 43, 1. LIII, 21, 2.

Κορνήλιος, *Cornelius*, Sullae libertus XLVIII, 1, 3.

Κορνήλιος, vid. *Δολοβέλλας*, *Κέθηγος*, *Κόσσος*, *Δάκων*, *Δέντλος*, *Μερούλας*, *Σκιπίων*, *Σύλλας*.

Λεύκιος Κορνιφίκιος, *L. Cornificius*, M. Bruti accusator LXIII, 27, 3.

cornus sacra Romae II, 20, 5 sq.

Κορνοῦτος, *M. Cornutus*, Marii adversarius XXXI, 43, 6.

Κόροιβος, architectus XII, 13, 4.

coronae XV, 33, 2. XVI, 3, 2. XVIII, 26, 1 sq. XIX, 34, 3. XXXI, 22, 3. XXXIII, 17, 5. XXXVI, 24, 1. XLI, 22, 2. XLVII, 70, 1. 71, 5. XLVIII, 30, 2. 47, 2. 61, 3. XLIX, 35, 2. 37, 1. L, 13, 1. 46, 3. LII, 6, 4. 37, 2. LVI, 22, 2. LIX, 11, 3. 53, 2. LX, 12, 2 sq. 34, 1. LXII, 27, 2. 28, 3. LXIII, 39, 2. LXV, 22, 1. LXVI, 34, 3. 53, 5.

Κορουῖνος, vid. *Μεσσάλλας*, *Βαλέριος*.

Κόρραγος, Demetrii Poliorcetae filius LIX, 53, 4.

Κόρραγος, Stratonicae pater LIX, 2, 1.

Κορυνήτης, Periphetae cognomen I, 8, 1. III, 1, 2.
Κορφίνιον, *Corfinium*, Italiae oppidum XLVIII, 34, 3.
Κορφίνιος (*Κορνιφίκιος*?), *Q. Cornificius*, Caesaris quaestor XLVIII, 43, 1. 51, 2.
Κορώνεια, Boeotiae oppidum XII, 18, 3. XV, 1, 1. XXXII, 29, 5. XLIV, 15, 3. 18, 1.
Κοσκώνιος, *C. Cosconius*, praetor (654 = 99) XLVIII, 51, 1.
Κοσσαῖοι, gens Persica XLVII, 72, 3.
Κοσσίνιος, *Cossinius*, praetor XXXIX, 9, 4. 5.
Κορνήλιος Κόσσος, *A. Cornelius Cossus* (cos. 325 = 428) II, 16, 7. 8. XXII, 8, 3.
Αἰκίνιος Κόσσος, *Licinius Cossus* (?) XI, 4, 4.
Κόττας, *Cotta*, praetor in Hispania XLI, 12, 3.
Κόττας, *L. Aurelius Cotta* (cos. 634 = 119) XXXI, 4, 2.
Αὐρήλιος Κόττας, *L. Aurelius Cotta* (cos. 688 = 65) LVII, 27, 2.
Μάρκος Κόττας, *M. Aurelius Cotta* (cos. 679 = 74) XXXVI, 5, 1. 6, 5. 8, 1 sqq.
Κόττας, *L. Aurunculeius Cotta*, Caesaris legatus XLVIII, 24, 1.
Κοτύλων, vid. *Βάριος*.
Κότυς, Paphlagonum rex XLIV, 11, 1. 2.
Κουαδραντάρια, *Quadrantaria* = Clodia LVII, 29, 4.
Κούινδα, Ciliciae oppidum XLII, 13, 1. *Κίνδα* LIX, 32, 1.
Κουϊντίων, *Quintio*, libertus XXV, 21, 6.
Κουλέων, *Κουλλέων*, vid. *Τριάντιος*.
Κούναξα, Babyloniae vicus LXV, 8, 2.
Κούρης νέος = Epimenides VII, 12, 4.
curia Romana VIII, 19, 6. curiae II, 20, 2.
Κούριοι, *Curii* XXVI, 1, 3.
Μάνιος Κούριος, *M. Curius Dentatus* (cos. 463 = 290) XXV, 2, 1. 8, 8. XXVI, 4, 4. XXX, 25, 2 sqq.
Κουρίων, *C. Scribonius Curio*, Sullae legatus (tr. pl. 664 = 89) XXXIII, 14, 7.
Κουρίων, *C. Scribonius Curio* (tr. pl. 703 = 50) XLV, 58. XLVIII, 8, 2. 29, 2. 30, 2. 31, 2. L, 14, 4. 46, 4. LX, 2, 3. 5, 1.
currus falcati XXXIII, 18, 2 sq. XXXVI, 7, 4. 37, 3. LIX, 28, 3. triumphalis II, 16, 8.
cursores XXIV, 20, 5.
Κούρτιος, *M. Curtius* II, 18, 4. *Κουρτίου λάκκος*, locus in foro Romano LXVII, 27, 1. *Κούρτιος λάκκος* II, 18, 4.
Κράνειον, Corinthi gymnasium XLVII, 14, 2.
Κραννών, Thessaliae oppidum XI, 19, 5. XLIX, 26, 1. LVI, 28, 1. LIX, 10, 2.
Γάιος Κρασσιανός, *C. Crassianus*, centurio XLV, 71, 1. 3.
Κρασσῖνιος, *C. Crassinius* XLVIII, 44, 5.
Κράσσος, *P. Licinius Crassus Dives* (cos. 548 = 205) XIII, 25, 4.
Πόπλιος Αἰκίνιος, *P. Licinius Crassus* (cos. 582 = 171) XIX, 19, 2.
Πόπλιος Κράσσος ὁ ἀρχιερεύς, *P. Licinius Crassus Dives Mucianus*, pont. max. (cos. 622 = 131) LIII, 9, 1. 21, 1. 2. LIV, 16, 4.

Κράσσος, Crassus, Muciani filius LIV, 15, 4.

Μάρκος ΚΡΑΣΣΟΣ, M. Licinius Crassus Dives XXXIX. XL. — XXXIII, 28, 8. 29, 5. 30, 1. XXXVI, 36, 6. 7. 38, 4. 40, 3. 42, 5. 6. XXXVIII, 1, 1. XLV, 21—23. 31, 7. 43, 1. 47, 2. 51, 3 sqq. 52, 3. 4. 53, 6. 55, 1. 76, 6. XLVIII, 11, 1. 13, 2. 14, 1. 2. 21, 3. 4. 28, 1. L, 19, 5. 41, 1. 3. 42, 1. 5. LVII, 8, 4. 9, 1. 2. 15, 1. 2. 25, 2 sqq. 26, 1. 2. 30, 2. 33, 5. LX, 34, 2. 37, 2. 46, 4. LXIII, 43, 5. eius filius

Πόπλιος Κράσσος, P. Licinius Crassus XXXIX, 13, 4. 17, 6. 23, 4. 25. 26. XLV, 55, 1. 74, 3. LVII, 33, 5. 36, 1.

Κράσσος, P. Licinius Crassus Iunianus, Pompeii socius L, 70, 3.

Κράσσος, M. Licinius Crassus Frugi Magnus LXVII, 28, 1.

Κρατερός, Macedo XLII, 5—7. 8, 2. 10, 4. XLVII, 40, 4. 41, 3. 4. 42, 1. 47, 5. 6. 48, 5. 55, 3. XLIX, 18, 5. 26, 1. 4. LVI, 28, 2. LIX, 14, 2. scriptor laudatur XXIV, 26, 1. 2 (*fr.* 6). *ἐν τοῖς ψηφίσμασιν ἃ συνήγαγε* XXXV, 13, 6 (*fr.* 7).

Κράτης, philosophus LIX, 46, 2.

Κρατησικλεια, Cleomenis mater LII, 6, 1. 22, 5. 38, 1. 4. 5.

Κρατησιπολις, Alexandri Polysperchontis filii uxor LIX, 9, 3.

Κρατῖνος, comicus laudatur VII, 25, 1 (*fr. inc.* 139ᵃ). XII, 13, 5 (*fr. inc.* 139ᵇ). *ἐν Ἀρχιλόχοις* XXXV, 10, 3 (*fr.* 1). *ἐν Θρᾴτταις* XII, 13, 6 (*fr.* 1). *ἐν Νεμέσει* XII, 3, 3 (*fr.* 10). *ἐν Χείρωσι* XII, 3, 3 (*fr.* 3). 24, 6 (*fr.* 4).

Κράτιππος, philosophus peripateticus XLV, 75, 3. LVII, 24, 5. 6. LXIII, 24, 1.

Κραῦγις, Philopoemenis pater XXVII, 1, 1.

Κρεμώνη, Cremona, Italiae oppidum LXVIII, 7, 1. 8, 1.

Κρέων, Thebarum rex XXI, 21, 2. LVI, 29, 5.

Κρεώφυλος IV, 4, 4.

Κρήτη, insula maris Aegaei I, 25 sqq. 36, 3. IV, 4, 1. 3. 31, 4. 5. VII, 12, 4. XXVII, 7, 1. 13, 1. 6. XXIX, 1, 1. XXX, 27, 1. 2. 29, 6. XXXVI, 2, 3. XLV, 29, 1. LXIII, 19, 3. *Κρῆτες* I, 15 sq. IV, 12, 1. 31, 4. XIX, 15, 4. 16, 1. 23, 3 sqq. 26, 1. XXII, 20, 3. XXVII, 13, 2. XXIX, 2, 2. XXX, 30, 4. 32, 2. XXXII, 20, 1. XLII, 18, 3. XLIV, 34, 4. LII, 6, 3. 21, 3. LIV, 16, 3. LXV, 21, 2. LXVI, 29, 4. 48, 3. 50, 5. *Κρητικός: δασμός* III, 1, 4. *βίλος* XXX, 29, 4. *ἦθος* XXVII, 13, 6. *πέλαγος* LXVI, 50, 6. *σχῆμα* LXII, 53, 2. *δίαιται* IV, 4, 3. *νῆες* I, 19, 1. *πέλται* XIX, 32, 4. *Κρήσιοι σεύρακες* XXXII, 28, 4.

Κρητικός, cognomen, vid. *Ἀντώνιος.*

Κρίμησος, Siciliae fluvius XVIII, 25, 4. 27, 2. 28, 4.

Κριασπῖνος, T. Quintius Crispinus (cos. 545=208) XXII, 29, 5. 8. 9.

Κριασπῖνος, Crispinus Rufus, Poppaeae maritus LXVII, 19, 2.

Κριασπῖνος, Crispinus LXVIII, 3, 3. 4.

Κριτίας, Atheniensis, Callaeschri filius IV, 9, 4. laudatur *ἐν ἐλεγείαις* XV, 33, 1 (*fr.* 4). XXXV, 10, 5 (*fr.* 5). 16, 8.

Κρισολαΐδας, Spartanus VII, 10, 4.
Κριτόλαος, philosophus peripateticus laudatur XII, 7, 5.
Κρίτων, Atheniensis XXIV, 1, 9.
Κροῖσος, Lydiae rex VII, 4, 4. 27 sq. IX, 1, 1.
Κρομμυών, Corinthiae locus I, 9. *Κρομμυωνία ὗς* I, 9.
Κρόνιος, mensis Atticus, qui postea *Ἑκατομβαιών* I, 12, 1.
Κρόνος VIII, 12, 2. XII, 3, 3. XXIV, 24, 2. XXXV, 10, 6. LIII, 10, 6. *Κρόνια*, *Saturnalia*, festum Romanum VI, 1, 5. XXX, 20, 5. XXXIII, 18, 5. *Κρονιάδες νύκτες* LVIII, 18, 2. *Κρονικός*: *ἑορτή* XLV, 34, 2. *ἰσονομία* VI, 1, 5.
Κρότων, Italiae oppidum II, 28, 4. *Κροτωνιᾶται* XLVII, 34, 2. LVII, 18, 4. 5. 19, 2.
Κρουστουμέριον, *Crustumerium*, Sabinorum oppidum II, 17, 1.
κρυπτεία apud Spartanos IV, 28.
Κρωβύλος = Hegesippus, Atheniensis LVI, 17, 3.
Κρωβύλος, Corinthius XLVII, 22, 2.
Κτησίας, Cnidius medicus LXV, 13, 4. 14, 1. 21, 2. 3. historiae scriptor laudatur LXV, 1, 2 (*fr.* 38[a]). 6, 6 (*fr.* 44). 9, 1. 4 (*fr.* 39). 11 (*fr.* 40). 13, 3. 4 (*fr.* 41). 18, 1. 2 (*fr.* 44). 19, 2. 3 (*fr.* 45).
Κτησίβιος LVI, 5, 5.
Κτήσιον, Scyri portus XXXV, 8, 3.
Κτήσιππος, Atheniensis, Chabriae filius XLIX, 7, 2. LVI, 15, 2.
Κτησιφῶν, Atheniensis LVI, 24, 1.
Κυάνεαι, Ponti insulae XXXV, 13, 4.
Κυβερνήσια, festum Atheniensium I, 17, 6.
Κυβισθός, Thaletis filius VII, 7, 2.
Κύδνος, Ciliciae fluvius XLVII, 19, 1. LX, 26, 1.
Κυζικός, Propontidis oppidum XV, 28, 1. 6. XXXVI, 12, 1. 33, 3. LXIII, 28, 2. *Κυζικηνοί* XV, 24, 1. 28, 3. XXI, 25, 5. XXXVI, 9, 1. 3. 10, 1 sqq. 11, 1. XLIV, 12, 1. LXII, 19, 4.
Κύθηρα, insula ad oram Laconicae XXXVIII, 6, 4. XL, 3, 4. XLIV, 32, 1. LII, 31, 1.
Κυθηρίς = Volumnia, meretrix LX, 9, 4.
Κύινδα, cf. *Κούινδα*.
Κυιντίλιαι (*Κυντίλιαι*) *εἰδοί*, *idus Quintiles* = *Iuliae* XI, 30, 1. *Κ. νῶναι*, *nonae Quintiles* = *Iuliae* II, 27, 3. XI, 33, 5. XXXIII, 27, 6.
Κυκλάδες νῆσοι, insulae maris Aegaei XXXIII, 11, 3. LIX, 30, 3.
Κύκλωψ VIII, 16, 5. XXV, 9, 3. LXVII, 1, 4.
Κύκνος, Martis filius I, 11, 1.
Κυλάραβις, gymnasium Argivum XXX, 32, 2. LII, 26, 2. *Κυλαραβάϊον* LII, 17, 1.
Κύλων, Atheniensis VII, 12, 1. *οἱ Κυλώνειοι* VII, 12, 2. *Κυλώνειος*: *ταραχή* VII, 13, 1. *ἄγος* VII, 12.
Κυμαῖοι, *Cumani*, Cumarum Campaniae oppidi incolae LIII, 8, 5. 17, 4. 20, 3.
Κύμη, Aeolidis oppidum X, 26, 1. *Κυμαῖοι* XLVIII, 61, 5. LXV, 23, 4.
Κυναίγειροι XXVI, 2, 2.

Κυνίσκα, Agesilai sorer XLIV, 20, 1.
Κυνόσαργες, gymnasium Athenarum X, 1, 2.
Κυνὸς κεφαλαί, Thessaliae oppidum I, 27, 6. XXI, 32, 2. XXVIII, 8, 1.
Κυνὸς σῆμα, Salaminis promontorium X, 10, 6. XXV, 5, 4.
Κύπρις = Venus VII, 26, 4. XVIII, 36, 1.
Κυπρογένεια = Venus LXV, 28, 3. *Κυπρογενής* VII, 31, 3.
Κύπρος, insula I, 20, 3. VII, 26, 2. X, 31, 3. XII, 10, 7. 26, 1. XXVIII, 11, 3. XXXII, 11, 5. XXXV, 12, 4. 18, 2. 6. XXXVI, 3, 1. 2. 43, 1. XLV, 48, 6. 77, 1. 80, 4. XLVII, 24, 2. XLVIII, 21, 4. L, 34, 2. 4. 35, 1. 36, 1. 37, 2. 40, 2. 45, 1. 2. LVII, 34, 2. LIX, 5, 2. 15. 17, 2. 5. 19, 1. 21, 3. 33, 4. 35, 3. LX, 36, 2. 54, 4. LXIII, 3, 1. LXV, 21, 1. *Κύπριοι* XLVII, 29, 1. LXII, 22, 3.
κύρβεις, Solonis leges V, 22, 2. VII, 25, 1. 2.
Κύρεις, *Cures*, Sabinorum oppidum V, 3, 4. *Κυρῖται*, *Quirites* = Romani II, 19, 7. 29, 1. V, 3, 4.
Κυρήνη, Africae oppidum L, 56, 2. LII, 31, 1. 35, 3. LIX, 14, 1. 53, 4. LX, 61, 3. *Κυρηναῖοι* XXVII, 1, 3. XXXVI, 2, 3. 4. LXII, 19, 2.
Κυρῖνος, *Quirinus* = Romulus II, 28. 2. 3. 29, 1. V, 2, 3. XI, 20, 6. XXII, 8, 5. *Κυρίνου λόφος*, *collis Quirinalis* V, 14, 1. *Κυρίνας λόφος* II, 29, 2. *Κυρινάλιος φλάμην*, *flamen Quirinalis* V, 7, 4.
Κύρνος, *Corsica*, maris mediterranei insula XLV, 26, 4. 66, 4.
Κύρνος, Asiae fluvius XLV, 34. 2. 35, 1.
Κῦρος, maior, regni Persici conditor VII, 28, 2 sqq. XV, 35, 4. XLVII, 30, 7. 69, 2. LX, 6, 3. LXV, 1, 2. 3, 2.
Κῦρος, minor, Darii Nothi filius, Persarum rex XII, 24, 7. XXXII, 4, 1 sqq. 6, 1. 5. 7, 2. 9, 1. 18, 1. XXXIV, 4, 2. LXV, 1—12. 14. 15, 4. 17, 1. 6. 20, 1. 26, 2 sqq.
Κυρρηστική, Syriae regio LIX, 48, 4. LX, 34, 1.
Κυχρεύς, Salaminius I, 10, 2. 3. VII, 9, 1.
Κύψελος, Corinthi tyrannus LXVI, 3, 4.
Κωλιάς, Atticae promontorium VII, 8, 4.
Κωμίας, archon Atticus (ol. 55, 1 = 560) VII, 32, 3.
οἱ κωμικοί laudatur XII, 13, 10 sq. 16, 1. XV, 10, 2. 13, 3. XXIV, 5, 6. XXXVIII, 4, 3. XL, 3, 6. LVI, 9, 4. 5. LIX, 27, 2. *αἱ κωμῳδίαι* XII, 8, 3. 24, 6.
Κῶνσα, Italiae oppidum XXVIII, 1, 4.
Κωνσίδιος, *Considius* XLVIII, 14, 8.
Κῶνσος, *Consus*, deus Italicus II, 14, 3. *Κωνσάλια*, *Consualia*, festum Romanum II, 15, 5.
Πόπλιος Κώνστας, *P. Constans* LVII, 26, 6.
Κωνωπίων, Atheniensis XLIX, 37, 2.
Κῶοι, Coi insulae maris Aegaei incolae VII, 4, 2 sq. XV, 27, 1. XXXVI, 3, 3.
Κωπώνιος, *Coponius*, Crassi legatus XXXIX, 27, 7. 8.
Κῶσις, regis Albanorum frater XLV, 35, 2.

Αβεών, *Labeo*, Bruti socius LXIII, 12, 4. 51, 2.
Αβιηνός, *T. Attius Labienus*, Caesaris, mox Pompeii socius XLV, 64, 3. 68, 1. XLVIII, 18, 2. 34, 2. L, 56, 2. LVII, 38, 6.
Αβιηνός, *Q. Attius Labienus*, M. Bruti socius LX, 28, 1. 30, 1. 33, 4.
Αβύριν θος Cretae I, 15, 2. 16, 1. 19, 1. 6. 21, 1.
Αγγοβρῖται, gens Hispaniae XLI, 13, 4.
Ἄγγων, Elidis oppidum LII, 14, 2.
Ἀέρτης, Ulixis pater LVII, 40, 3.
Ἄθυρος, cognomen XVI, 11, 3.
Γάιος Λαλιος, *C. Laelius Sapiens* (cos. 613 = 140) L, 7, 3. LIII, 8, 4.
Λαλιος, *D. Laelius* (tr. pl. 699 = 54) LVIII, 4, 3.
Λαλιος, *Laelius* LX, 18, 2.
Λαῖνας, vid. *Ποπλιος*.
Λάϊος, Oedipi pater XXI, 19, 1.
Λαιβῖνος, *P. Valerius Laevinus* (cos. 473 = 280) XXX, 16, 3 sq. 17, 2. 18, 1. *Λαιβῖνοι* 19, 4.
Λαΐς, Corinthia meretrix XV, 39, 4. XXXVIII, 15, 4.
Λακεδαιμόνιος, Cimonis filius XII, 29, 2 sq. XXXV, 16, 1.
Λακεδαίμων I, 34, 1. IV, 9, 2 cett. *Λακεδαιμόνιοι* I, 32, 3. II, 16, 1 cett. *Λακεδαιμόνιος νεανίσκος* LXVI, 3, 4. *Λάκωνες* III, 6, 1. IV, 22, 4 cett. *Λάκων πρεσβευτής* XLVII, 40, 3. *Λάκαιναι* IV, 14, 4. 16, 3. XV, 1, 2. XXX, 28, 3. *Λάκαινα γυνή* XLIV, 31, 5. — *ἡ Λακωνική*, Lacedaemo IV, 8, 3. 4. 9, 3 cett. XXI, 24, 1. 25, 1. XXVII, 4, 1. 16, 2. XXX, 26, 10. XXXVIII, 6, 4. 6. 10, 8. XLIV, 23, 1. 28, 1. 31, 1. 6. 32, 8. 34, 1. LII, 4, 1. 10, 6. 18, 3. 21, 2. 23, 1. 26, 1. 4. 31, 4. LIX, 35, 1. LXVI, 35, 4. *τὸ Λακωνικόν* IV, 12, 4. XXXII, 8, 4. XXXVIII, 28, 3. LII, 13, 3. 32, 1. *Λακωνικόν τι* LII, 12, 3. *Λακωνικός*: *διάλογος* XXXII, 23, 8. *κώθων* IV, 9, 4. *λόγος* IV, 19, 2. *μάγειρος* IV, 12, 7. *νομοθέτης* XXII, 22, 6. XLIV, 5, 3. *ποιητής* = Alcman IV, 21, 4. *βακτηρία* XXXVIII, 19, 3. *βασιλεία* XX, 2, 2. *βραχυλογία* LXIII, 2, 3. *δίαιτα* XXXIV, 3, 1. LII, 11, 2. *μάχαιρα* IV, 19, 2. *παιδεία* XXXII, 2, 2. *πολιτεία* IV, 11, 4. XLIX, 20, 3. *προαίρεσις* XXXV, 10, 7. *ἦθος* XLIV, 40, 3. *ζεῦγος* LI, 2, 6. *ῥῆμα* XLIV, 14, 2. *στράτευμα* LI, 14, 2. *σχῆμα* LXII, 53, 2. *ἔρωτες* XLIV, 20, 6. *πλοῦτοι* LI, 7, 3. *ἀναγραφαί* XLIV, 19, 6. *δίαιται* LI, 4. *τιτθαί* IV, 16, 3. *ἤθη* XXX, 26, 10. *ἐπιτηδεύματα* V, 1, 3. *ξιφίδια* LXII, 58, 3. *ποιήματα* IV, 20, 3. *λακωνικώτατον διανόημα* LI, 13, 1. *λακωνικῶς* LIX, 42, 2. *λακωνισμός* XII, 10, 1. 2. 29, 2. XXXV, 15, 3. *λακωνισταί* XLIX, 10, 1. *λακωνίζειν* XV, 23, 3. XXXII, 3, 2. 28, 6. XXXV, 17, 2. 4. XLIV, 23, 2. 24, 4. LII, 13, 3. 19, 1. LXV, 22, 2.
Λακετανοί, *Lacetani*, Hispaniae gens XXV, 11, 1.
Λακιάδαι, pagus Atticus XV, 22, 3. XXXV, 4, 2. 10, 2.
Λακίνιον, *Lacinium*, Bruttii promontorium XLV, 24, 5.
Λακραεῖδαι, Atheniensis XII, 35, 4.

Δαχρατίδας, Spartanus XXXII, 30, 4.
Δάχριτος, Atheniensis rhetor LVI, 28, 3.
Κορνήλιος Δάκων, *Cornelius Laco*, praef. praetorio LXVII, 13, 1. 2. 25, 4. 26, 1. 27, 4. 29, 4.
Δάμαχος, Atheniensis XII, 20, 1. XV, 1, 2. 18, 1. 20, 2. 21, 6. XXXVIII, 12, 3. 4. 14, 3. 15, 1. 3. 18, 1. 2.
Δάμαχος, Myrinaeus sophista LVI, 9, 1.
Δαμία, meretrix LIX, 16, 3. 19, 4. 24, 1. 25, 5. 27. 28, 1. LXI, 3, 1.
Δαμία, Thessaliae oppidum XLII, 3, 3. XLIX, 23, 4. 26, 4. LVI, 27, 1. *Δαμιαχός*: *πόλεμος* XXX, 1, 4. XLIX, 23. *τὰ Δαμιακά* LIX, 10, 2.
Δαμπιδώ, Archidami uxor XLIV, 1, 1.
Δαμπρίας, Plutarchi avus LX, 28, 2.
Δαμπτρεῖς, Lamptrarum pagi Attici incolae XXIV, 13, 3. XLIX, 32, 5.
Δάμπων, Atheniensis vates XII, 6, 2. 3.
Δαμπώνιος, *M. Lamponius*, Lucanus XXXIII, 29, 1. XXXIV, 4, 5.
Δάμψαχος, Mysiae oppidum X, 29, 7. XV, 36, 4. XXXII, 9, 4. 5. 11, 6. *Δαμψαχηνοί* X, 27, 1. XXXII, 9, 4.
Δανάριος, vid. *Καλπούρνιος*.
Δάνασσα, Agathoclis filia XXX, 9, 1. 10, 5.
Δάνασσα, Cleodaei filia XXX, 1, 2.
Δαοδίκη, Priami filia I, 34, 1. XXXV, 4, 5.
Δαοδικεῖς, Laodiceae Syriae oppidi incolae LX, 72, 2.
Δαομέδων, Atheniensis XXXV, 9, 1.
Δαομέδων, Orchomenius athleta LVI, 6, 2.
Δαομέδων, Troiae rex XXXVIII, 1, 3. XLI, 1, 3.
Δαυέρνη, *porta Lavernalis* Romae XXXIII, 6, 6.
Δαυικανοί, *Labicani*, Labicorum Latii oppidi incolae XVI, 28, 3.
Δαυινία, *Lavinia*, Latini filia II, 2, 3.
Δαυίνιον, *Lavinium*, Latii oppidum II, 23, 2. XVI, 29, 2.
lapidatio XXVII, 21, 5. XXXIII, 6, 9. 9, 1. XXXVIII, 28, 4. XLVII, 55, 4. L, 28, 2. LXVI, 48, 4.
Δαπίθαι, Thessaliae gens I, 29, 3. 30, 3 sq.
lapis de caelo delapsus XXXII, 12.
Δάρας, vid. *Πορσήνας*.
largitio XII, 37, 3. XV, 10, 1. 16, 3. XVI, 14, 2 sqq. 16, 1. XIX, 28, 1. XXIV, 24, 3. XXXIII, 35, 1. XXXVI, 29, 3. XXXIX, 2, 2. 12, 2. XL, 1, 4. XLV, 42, 6. 44, 3. XLVIII, 29, 3. 51, 1. 55, 2. 57, 5. XLIX, 6, 3. L, 30, 5. 46, 3. LIX, 10, 1. 11, 3. LX, 68, 4. LXVI, 13, 4. LXVIII, 3, 7.
Δαρεντία, vid. *Ἄλμα*. alia II, 5 6, 1. 7, 5.
Δαρέντια, *Larentalia*, festum Romanum II, 4, 3.
Δάρισα, Thessaliae oppidum XXI, 26, 2. XXXIII, 23, 1. XLIV, 16, 3. XLV, 73, 2. LIX, 36, 5. LXIII, 6, 1. *Δαρισαῖοι* LIX, 29, 5.
Δάρισα, Syriae oppidum LX, 37, 1.

Ἄρισος, Elidis fluvius XXVII, 7, 6.
Τίτος Ἀρχιος, *T. Larcius Flavus* s. *Rufus* (cos. 252 = 501) XVI, 8 sq.
Ἄρυμνα, Boeotiae oppidum XXXIII, 26, 4.
latina vocabula explicata: *Ahenobarbus* XIX, 25, 2. *alligare* II, 26, 3. *ancilia* V, 13, 5. *Aprilis* V, 19, 2. *as* XI, 13, 1. *augures* XIX, 3, 1. XXII, 2, 2. LX, 5, 1. *Bona dea* XLVIII, 9, 2. *bulla* XLI, 14, 3. *capra* II, 29, 2. VIII, 11, 4. XI, 33, 7. *caprificus* II, 29, 6. *carcer* XIX, 37, 1. *carere* II, 21, 2. *carmina* II, 21, 2. *catus* XXV, 1, 2. *Celer* XVI, 11, 3. *celeres* II, 10, 2. V, 7, 4. *cicer* LVII, 1, 2. *clientes* II, 13, 5. *Cocles* VIII, 16, 5. *coire* II, 19, 7. *consilium* II, 14, 3. *consules* II, 14, 3. *decies* LX, 4, 4. *deliciae* LX, 59, 4. *denarius* XI, 13, 1. *Diadematus* XVI, 11, 3. *dicere* XXII, 24, 7. *dictator* XXII, 24, 7. *dictatura* XIII, 3, 5. *edicta* XXII, 24, 7. *fasces* VIII, 12, 4. *faustus* XXXIII, 34, 3. *Februarius* II, 21, 3. V, 19, 5. *felix* XXXIII, 34, 2. *feretrius, ferire* II, 16, 6. XXII, 8, 4. *fetiales* V, 12, 3. *flamines* V, 7, 5. *fodere, fossae* XIII, 1, 2. *furca, furcifer* XVI, 24, 5. *germanus* II, 3, 5. *hoc age* V, 14, 2. XVI, 25, 2. *iuniores* V, 19, 3. *Iunonia* LIV, 11, 1. *legio* II, 13, 1. LXVIII, 12, 3. *lictores* II, 26, 3. *ligare* II, 26, 3. *lituus* II, 22, 1. XI, 32, 5. *lucus* II, 20, 1. *lupa* II, 4, 3. *magnus* XXXIX, 7, 1. XLI, 18, 2. XLV, 13, 5. *maiores* V, 19, 3. *manipuli, manipulares* II, 8, 6. *Marcellus* XXII, 1, 1. *maximus* XIII, 1, 2. XLV, 13, 7. *mens* II, 21, 2. *mille* (passuum) LIV, 7, 2. *mundus* II, 11, 2. *nundinae* XVI, 19, 1. *opimia* II, 16, 7. XXII, 8, 4. *ops* II, 16, 7. *optio* LXVII, 24, 1. *opus* II, 16, 7. *ovatio* XXII, 22, 1. 4. XXXIX, 11, 8. *oves* XXII, 22, 5. *Ovicula* XIII, 1, 3. *pagi* V, 16, 4. *patres, p. conscripti* II, 13, 4. *patricii* II, 13, 1. 2. XXXIII, 1, 1. *patronatus* II, 13, 2. *patroni* II, 13, 5. XIII, 3, 3. XXXI, 5, 4. *peculia* VIII, 11, 4. *pomoerium* II, 11, 3. *pons* V, 9, 2. *pontifices* V, 9, 1 sq. *Poplicola* VIII, 10, 6. *populus* II, 13, 1. *porcus* VIII, 11, 4. *postumus* XVI, 11, 4. XXXIII, 37, 4. *potens* V, 9, 1. *principia* LXVII, 12, 1. *Proculus* XVI, 11, 4. *Quadrantaria* LVIII, 29, 4. *quadrata Roma* II, 9, 4. *Reges* V, 21, 2. *Regia* V, 14, 1. *ruma* II, 4, 1. *sapiens* LIII, 8, 4. *Scaevola* VIII, 17, 3. *senatus* II, 13, 1. 2. *septempagium* II, 25, 4. *spolia* XXII, 8, 4. *stator* II, 18, 7. LVII, 16, 3. *sura* LVII, 17, 3. *Tucita* V, 8, 6. *tesserarius* LXVII, 24, 1. *tribuni* II, 20, 2. *tribus* II, 20, 2. *velatura* II, 5, 5. *velum* II, 5, 5. *Verres* LVII, 7, 5. *veterem memoriam* V, 13, 7. *vicus* XXXVI, 37, 4. *vindicta* VIII, 7, 5. *Vopiscus* XVI, 11, 4.
Ἀατῖνοι, Latini, Italiae gens II, 2, 1. 4, 2. 3. 8, 6. 23, 5. 29, 3. 5. III, 4, 1. V, 10, 4. VIII, 8, 3. 21, 1. XI, 33. 34. XVI, 3, 1. 24, 1. 28, 2 sq. 30, 4. XIX, 25, 1. XXII, 8, 4. XXVIII, 9, 2. XXX, 23, 1. LIV, 8, 3. 9, 3. LVII, 1, 2.
Ἀατῖνος: ἑορταί, feriae Latinae XI, 4, 4 (*Ἀατῖναι* 42, 5). *ὀνόματα* V, 7, 5.
Ἀατῖνος, Telemachi filius II, 2, 3.

Λατοτδης = Apollo XXVIII, 12, 7.
Λατομίαι, lautumiae Syracusanae XXXVIII, 28, 2. LXII, 35, 4.
latrones I, 6, 3. 8, 1 sqq.
Λατταμύας, Thessalus XI, 19, 2.
Λατώ, vid. *Λητώ*.
Λαύρεντον, *Laurentum*, Latii oppidum II, 23, 1. 24, 1. *Λαυρέντιοι* II, 23, 3.
Λαυρεωτική, Atticae regio XXXVIII, 4, 2. *Λαυρεωτικός*: *πρόσοδος* X, 4, 1.
Λαύρων, *Lauron*, Hispaniae oppidum XLI, 18, 2. XLV, 18, 3. *Λαυρωνῖται* XLV, 18, 3.
Λαφύστιος, Syracusanus XVIII, 37, 1.
Λαχάρης, Athenarum tyrannus LIX, 33, 1. 4.
Λαχάρης, Spartanus LX, 67, 2. 3.
Λάχαρτος, Corinthius XXXV, 17, 1.
Λεβάδεια, Boeotiae oppidum XXXII, 28, 2. XXXIII, 17, 1. *Λεβαδεῖς* XXXIII, 16, 4.
leges Atheniensium XII, 3, 1. 30, 1. 37, 2 sq. XV, 8, 4. 5. XLIX, 30, 3. LVI, 27, 6. LIX, 8, 5. Chaeronensium VII, 21, 5. Draconis VII, 17. 19, 2. 25, 1. Graecorum XXI, 1, 5. XXXVIII, 6, 5. Lycurgi IV, 4 sqq. Persarum LXV, 13, 2. 19, 6. 23, 3. 26, 3. 27, 2. 28, 2. Plistrati VII, 31, 2. Romanorum VIII, 11, 2 sq. 12, 1 sq. XI, 7, 2. 9, 1. 11, 1. 24, 3. 39, 5. 41, 6. 42, 1. XIII, 4, 1. XVI, 3, 3. 25, 2. XXII, 3, 3. XXXI, 4, 2. 4. 12, 1. 29, 1. XXXIII, 1, 1. 8, 2. 35, 2. XLV, 10, 2. 25, 2. 30. 48, 2. 49, 4. 52, 3. XLVIII, 14, 1. L, 8, 2. 16, 1. 21, 3. 26, 2. 31, 3. 33, 1. 40, 2. 43, 1. 5. LIII, 8 sqq. 14, 1. 16, 1. LIV, 2, 5 sqq. LVII, 12. 23, 2. Sicyoniorum LXVI, 53, 2. Solonis, cf. *Σόλων*. Spartanorum XXXII, 7, 2. XLIV, 1, 1. 24, 2. 30, 4. LI, 11, 2. cf. *ῥῆτραι*.
legiones Romanae II, 13, 1. 20, 1. *decima* XLV, 69, 2. XLVIII, 19, 2. 3. 44, 1. *duodecima* et *septima* XLVIII, 20, 4. *Illyrica* LXVII, 25, 5. *Rapax* et *Adiutrix* LXVIII, 12, 3.
Λειβηθρα, Macedoniae oppidum XLVII, 14, 5.
Λεκάνιος, *Lecanius* LXVII, 27, 2.
Λεκτόν, Troadis promontorium XXXVI, 3, 8.
Κορνήλιος Λέντλος, *Cn. Cornelius Lentulus* (? cos. 552 = 201) XIII, 16, 6 sqq.
Λέντλος, *Cn. Cornelius Lentulus Clodianus* (cos. 681 = 73) XXXIX, 9, 7. XLV, 22, 5.
Κορνήλιος Λέντλος Σούρας, *P. Cornelius Lentulus Sura* (cos. 682 = 71), Catilinae socius XLVIII, 7, 4. LVII, 17. 18, 1. 3. 19, 2. 22, 1. 2. 5. 24, 1. 30, 4. LX, 2, 1. 2.
Λέντλος Σπινθήρ, *P. Cornelius Lentulus Spinther* (cos. 696 = 57), Pompeii socius XLV, 49, 5. 6. 67, 5. XLVIII, 42, 1. LVII, 33, 3. 38, 4. eius filius
Λέντλος Σπινθήρ, *P. Cornelius Lentulus Spinther* XLVIII, 67, 3.
Λεύκιος Λέντλος, *L. Cornelius Lentulus Crus* (cos. 704 = 49) XLV, 59, 1. 3. 4. 80, 4. XLVIII, 29, 1. 30, 3. 31, 2. 33, 3.
Λέντλος, *Cornelius Lentulus*,

T. Flaminini legatus XXVIII, 12, 1.

Λέντλος = P. Cornelius Dolabella, Ciceronis gener, a Cn. Lentulo adoptatus LVII, 41, 5. cf. *Δολοβέλλας*.

Λέντλος Βατιάτος, Capuanus XXXIX, 8, 1. 9, 7.

Λέντουλοι ἀμφότεροι = P. Cornelius Lentulus Spinther et L. Cornelius Lentulus Crus XLV, 73, 6.

leones XLV, 12, 5. 52, 4. XLVII, 40, 3. 73, 3.

Λεοννᾶτος, Macedo, Alexandri M. dux XLII, 3, 2 sqq. XLVII, 21, 1. 40, 1. XLIX, 25, 3.

Λεοννᾶτος, Macedo alius XXX, 16, 8 sqq.

Λεοντίδας, Thebanus XXI, 5, 2. 6, 1 sq. 11, 1. 3 sqq. XLIV, 23, 7. 24, 1.

Λεοντῖνοι, Siciliae oppidum eiusque incolae XVIII, 1, 3. 16, 5. 24, 1. 32, 1. 2. XXII, 14, 1. 2. XXX, 22, 1. XXXV, 10, 3. XXXVIII, 12, 1. 14, 5. 16, 1. LXII, 27, 1. 39, 2. 40. 42.

Λεοντίς, tribus Attica X, 1, 1. XXIV, 5, 3.

Λεοντοκέφαλον, Phrygiae oppidum X, 30, 1.

Λεπίδα, Scipionis Metelli uxor L, 7, 1.

Μάρκος Αἰμίλιος Λέπιδος, *M. Aemilius Lepidus* (cos. 566. 578 = 187. 175) XIX, 38, 6.

Μάρκος Λέπιδος, *M. Aemilius Lepidus* (cos. 675 = 78) XXXIII, 34, 4. 5. 38, 1. XLV, 15, 1. 3. 16, 1 sqq. 17, 1. 31, 7. XLVI, 1, 2.

Μάρκος Λέπιδος, *M. Aemilius Lepidus*, triumvir (cos. 707 = 46) XLVIII, 63, 4. 67, 2. LVII, 46, 2. 4. LX, 6, 4. 10, 1. 14, 1. 18. 19, 2. 21, 1. 4. 30, 4. 55, 1. 2. LXIII, 19, 2. 27, 5.

Λεπτίνης, Apolloniae tyrannus XVIII, 15, 6. 24, 2.

Λεπτίνης, Dionysii minoris frater LXII, 9, 4. 11, 3.

Λεπτίνης, Callippi percussor LXII, 58, 3.

Λεπτός, vid. *Δημήτριος*.

Λέρνα, Argolidis locus LII, 15, 2. LXVI, 39, 2. *Λερναῖα ὕδρα* XXX, 19, 5.

Λέσβος, insula maris Aegaei XII, 17, 2. XXXVIII, 6, 2. XLV, 66, 3. *Λέσβιοι* VII, 14, 1. X, 8, 1. 13, 3. XV, 12, 1. 24, 1. XXIV, 23, 4. XLV, 76, 5. XLVII, 61. LVII, 38, 4.

λέσχαι IV, 16, 1. 24, 4. 25, 1.

Λευκανία, *Lucania*, Italiae provincia XXII, 24, 4. XXX, 16, 3. 25, 1 sq. XXXIX, 10, 3. 11, 5. L, 20, 1. LVII, 31, 5. 32, 2. LXIII, 23, 1. *Λευκανοί* XIII, 20, 4. 5. XVIII, 34, 2. XXX, 13, 6. 17, 5. XXXIII, 29, 1. 4. *Λευκανία* (mulier) II, 2, 1. *Λευκανὶς λίμνη*, *lacus Lucanus* XXXIX, 11, 1.

Λευκάς, insula ad oram Acarnaniae X, 24, 1. XVIII, 15, 1. XLV, 24, 5. *Λευκάδιοι* XVIII, 8, 3. 30, 3. LVI, 17, 4. LXII, 22, 3.

Λευκάσπιδες, Macedonici exercitus pars LII, 23, 1.

Λευκὴ κώμη, Syriae oppidum LX, 51, 1.

Λεύκιος (*Λούκιος*), *Lucius*, praenomen Rom., cf. *Ἀλβῖνος*, *Ἀνίκιος*, *Ἀννάλιος*, *Ἀντώνιος*, *Ἀπουλήιος*, *Βάνδιος*, *Βάσιλλος*, *Βροῦτος*, *Γέλλιος*, *Δομέτιος*, *Καῖσαρ*, *Κάμιλλος*, *Κατιλίνας*,

Κηνσωρῖνος, Κίννας, Κοΐντιος, Κορνιφίκιος, Κόττας, Λέντλος, Λούκουλλος, Λουκρήτιος, Μάλλιος, Μόμμιος, Μουρήνας, Ὀχτάβιος, Ὄπλιος, Ὄστιος, Ὀυϊτέλλιος, Παῦλος, Πέλλας, Ῥοῦφος, Σατορνῖνος, Σέξτιος, Σκηπίων, Σύλλας, Τερέντιος, Φίλιππος, Φλαμινῖνος.

Λευκοθέα = Ino XI, 5, 2.

Λευκονοεῖς, Leuconoae pagi Attici incolae LIX, 24, 5.

Λεῦκος, Macedoniae fluvius XIX, 16, 5. 21, 3.

Λεῦκτρα, Boeotiae oppidum IV, 30, 6. XI, 19, 2. XVI, 4, 3. XXI, 20, 3. 30, 2. XXIII, 1, 3. 4. 2, 2. XXXIV, 4, 2. XLIV, 15, 3. 28, 5. 29, 2. 40, 2. XLVI, 2, 2. 3, 3. LI, 21, 2. LXV, 22, 2. 3. 4.

Λευκτρικός: ἀγών XXI, 16, 1. *πεδίον* XXI, 20, 3. *μήνιμα* XXI, 20, 4. *τὰ Λευκτρικά* XXI, 21, 1. 25, 5. XXXII, 18, 1.

Λευκτρίδας, Scedasi filiae XXI, 20, 3.

Λεῦκτρον, Arcadiae oppidum XXI, 20, 4. *Λεῦκτρα* LII, 6, 1.

Λεύκων, heros Plataeensium XXIV, 11, 3.

Λευτυχίδας, vid. *Λεωτυχίδης*.

Λέχαιον, Corinthi portus LXVI, 24, 1. LII, 20, 2.

Λεωβότης, Atheniensis X, 28, 1.

Λεωκράτης, Atheniensis XIV, 1, 2. XXIV, 20, 1. *Λεωκράται* XII, 16, 2.

Λέων, Byzantius XXXVIII, 22, 3. XLIX, 14, 4.

Λέων, Spartanus LXV, 21, 5.

Λέων, vid. *Ἅλιριος*.

Λεωνίδας, Alexandri educator XLVII, 5, 4. 22, 5. 25, 4. 5.

Λεωνίδας I., Anaxandridae filius, Spartae rex IV, 3, 5. 14, 4. 20, 1. X, 9, 1. XXI, 21, 2. LI, 14, 2. LII, 2, 3. LXV, 22, 2.

Λεωνίδας II., Cleonymi filius, Spartae rex XLIV, 40, 3. LI, 3. 1. 5. 6. 7, 4. 5. 10—12. 16, 2. 4. 17, 1. 18, 1. 2. 4. 19, 3. 21, 1. 4. LII, 1, 1. 2. 3, 3. 5.

Λεώς, Atheniensis I, 13, 2.

Λεωσθένης, Atheniensis XVIII, 6, 3. XXX, 1, 4. XLIX, 7, 3. 23, 1. 24, 1. 26, 4. LVI, 27, 1. LVIII, 3, 1.

Λεωτυχίδης, Aristonis filius, Spartae rex IV, 13, 5. XXXVII, 3, 5. *Λευτυχίδας* X, 21, 2.

Λεωτυχίδης, Agidis II. filius XV, 23, 7. 8. XXXII, 22, 3 sqq. XLIV, 3, 1. 3. 5. 4, 1. XLVI, 1, 2. 2, 1.

Λεωτυχίδης, Spartanus XXX, 26, 8.

Λεωχάρης, statuarius XLVII, 40, 4.

Λῆγες, gens Scythica XLV, 35, 4.

Λῆμνος, insula maris Aegaei XII, 25, 1. XXIV, 27, 4. XXXVI, 12, 2.

Ληνῶ LXIII, 24, 4. *Ληνοῦ* X, 21, 2.

Λιβιττινα, *Libitina*, dea Italica V, 12, 1.

Λιβύη IV, 4, 6. XIII, 8, 4. 25, 2. 26, 2. 5. XV, 17, 3. 4. XVIII, 20, 5. 22, 5. XIX, 6, 1. XXV, 3, 5. XXVIII, 3, 3. 20, 3. 21, 2. 7. XXX, 14, 5. 22, 2. 23, 3. XXXI, 7, 1. 4. 9, 3. 10, 1. 12, 1. 35, 7. 40, 1. 3. 41, 2. 42, 3. XXXII, 20, 5. 25, 3. XXXIII, 1, 2. 3, 1. 28, 8. XXXVI, 2, 2. XXXVIII, 12, 1. 2. XXXIX, 6, 2. XLI, 5, 1. 7, 2. 8, 2. 9, 1. 11, 1. 27, 4. XLIV, 40, 2. XLV, 10, 1. 11, 1. 12, 5. 13, 5. 14, 4. 38, 3. 45, 5. 50, 1. 52, 3.

76, 2. 5. XLVII, 68, 1. XLVIII, 16, 4. 28, 5. 52, 1. 2. 55, 1. L, 43, 1. 56, 1. 3. 4. 57, 3. 58, 5. 59, 2. LII, 32, 1. LIII, 4, 4. LIV, 2, 3. 10, 2. 11, 1. LVII, 26, 4. LX, 10, 2. 30, 4. 54, 4. 61, 3. 67, 6. 69, 1. 2. 74, 1. LXII, 6, 4. 25, 3. 5. LXIII, 6. 6. 19, 3. LXVII, 3, 2. 6, 1. 13, 3. 15, 2. LXVIII, 13, 2. *Αἰβυες* XVIII, 28, 6. XXIII, 1, 5. XXVIII, 9, 6. XXXII, 25, 3. XLI, 9, 3. 12, 2. 19, 4. XLVIII, 52, 5. LX, 61, 1. LXIII, 6, 3. *Αἰβυκός: αὐλητής* XXXVI, 10, 2. *Ἁλιαμβος* XLVIII, 55, 1. *πόλεμος* XXII, 3, 2. *Θάλασσα* XXX, 32, 2. *πέλαγος* XXX, 15, 2. XLV, 26, 4. *ἴθνη* XLI, 9, 4. *Ἠπεῖρος* XXXIII, 5, 1. *σῦκα* XXV, 27, 1. *Αἰβυσσα βῶλος* XXVIII, 20, 3.

Αἰβυς, Spartanus LI, 6, 2.

Αἰβυσσα, Bithyniae vicus XXVIII, 20, 4.

Αἰβων, L. Scribonius Libo, Pompeii socius (cos. 719 = 34) LX, 7, 2.

Γάιος Αἰγάριος, C. Ligarius, Pompei sodalis LXIII, 11.

Κόιντος Αἰγάριος, Q. Ligarius LVII, 39, 5.

Αἰγγονικά, Lingonum agri in Gallia XLVIII, 26, 3.

Αἴγυες, Ligures, Italica gens in Gallia cisalp. XIII, 2, 1. XIX, 18, 1. 31, 3. 39, 4. XXXI, 15, 4. 19, 4. 5. *παράλπειοι* XIX, 6, 1 sq.

Αἰγυστῖνοι = *Αἴγυες* XIX, 6, 1.

Αἰκιννία, Licinia, P. Licinii Crassi Muciani filia, C. Gracchi uxor LIII, 21, 1. LIV, 15, 4. 17, 5.

Αἰκιννία, Licinia, Vestalis XXXIX, 1, 2.

Αἰκίνιος, Licinius, C. Gracchi sodalis LIII, 2, 5. LIV, 16, 4.

Αἰκίνιος Μάκερ, C. Licinius Macer (tr. pl. 680 = 73) LVII, 9, 1.

Αἰκίνιος Φιλόνειχος XIX, 38, 4.

Αἰκίνιος, vid. *Κόσσος, Κράσσος, Μουρήνας, Στόλων*.

lictores II, 26, 2 sq. XIII, 4, 2. 9, 4. XIX, 4, 1. XXXVI, 36, 3. XLVIII, 21, 2. L, 32, 2. LVII, 16, 4.

Αἰκυμνίου σηκός Argis XXX, 34, 2.

Αἰλίβαιον, Siciliae promontorium XVIII, 25, 1.

Αἰμνατος, Macedo XLVII, 63, 4.

Αἶμνος, Macedo XLVII, 49, 2 sqq.

Αἰνδος, Rhodi oppidum XXII, 30, 4.

Αἰσία, Livia Drusilla, Caesaris Octaviani uxor LX, 33, 4. 87, 1. LXVII, 3, 2. 14, 3.

Μάρκος Αἴσιος, M. Livius Macatus, Tarenti praefectus XIII, 23, 3.

Αἴσιος Ποστούμιος, Postumius Livius, Latinorum dux II, 29, 3.

Αἴσιος, T. Livius, Patavinus historiae scriptor XLVIII, 47, 1. laudatur XI, 6, 2 (5, 22). XXII, 11, 4 (23, 16). 24, 4 (27, 2). 30, 4. XXIII, 1, 5. XXV, 17, 4 (39, 42). XXVIII, 18, 4. 20, 6 (39, 51). XXXVI, 28, 7. 31, 8. XLVIII, 47, 2. 63, 6. *Τίτος* XXXIII, 6, 10.

Αἴσιος, vid. *Ἀρρῦσος*.

Αἰπαραῖοι, Liparae insulae incolae XI, 8, 4.

Αἴρις, Liris, Campaniae fluvius XXXI, 37, 3.

Αἰσσος, Dalmatiae oppidum LX, 7, 5.

Λίγας, Spartanus XXXV, 10, 5.
[*Λοῦρόνος*, *Vulturnus*, Campaniae fluvius XIII, 6, 1.]
Λοκρίς, Graeciae provincia XXI, 16, 2. 17, 1. LXVI, 16, 1. *Λοκροί* XII, 17, 2. XVIII, 6, 3. XXIV, 20, 6. XXVIII, 10, 4. LXII, 3, 2. *Λοκρίς* (femina) LXII, 3, 3. 6, 1.
Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, Italiae gens XXII, 29, 1.
Μάρκος Λόλλιος, *M. Lollius Palicanus* (tr. pl. 682 = 71) L, 16, 6.
ludi I, 16, 1. 19, 2. 21, 2. 25, 4. II, 14, 3. 4. VII, 1, 4. 9, 4. 21, 1. VIII, 13, 3. 21, 1. X, 5, 4. XII, 13, 7. XV, 11. XVI, 11, 3. XIX, 28, 3. XXVII, 11, 1. XXX, 22, 6. XXXVI, 23, 1. 29, 4. XLIV, 20, 1. 21, 2. 3. 29, 2. 3. XLV, 42, 4. 52, 4. XLVII, 29, 1. 67, 4. 70, 1. XLVIII, 55, 2. 61, 2. L, 3, 1. LIV, 12, 3. LIX, 40, 4. LX, 12, 1. 24, 3. LXIII, 21, 2. 3. LXVI, 45, 2.
Λοῦκα, *Luca*, Etruriae oppidum XXXIX, 14, 5. XLV, 51, 3. XLVIII, 21, 2.
Λουκερήνσης, *Luceres*, tribus Romana II, 20, 1.
Λουκλλιος, *Lucilius*, tr. pl. XLV, 54, 2.
Λουκλλιος, *Lucilius*, M. Antonii sodalis LX, 69, 1.
Λουκλλιος, *C. Lucilius*, M. Bruti sodalis LXIII, 50.
Σέξτος Λουκῖνος, *Sex. Lucinus* XXXI, 45, 1.
Λούκιος, *Lucius*, praenomen Rom. II, 29, 2. XI, 33, 5. XXXI, 14, 7. cf. *Λεύκιος*.
Λούκουλλοι ἀμφότεροι XL, 3, 6. XLVIII, 15, 2.
Λεύκιος ΛΟΥΚΟΥΛΛΟΣ (*Λεύκολλος*), *L. Licinius Lucullus* (cos. 679 = 74) XXXVI. XXXVII. — XI, 19, 7. XXV, 24, 7. XXVIII, 21, 6. XXXI, 34, 2. XXXIII, 6, 6. 11, 5. 27, 8. XXXV, 1, 5. 2, 2. 3, 1. XXXIX, 11, 2. 16, 2. 18, 4. 26, 6. XL, 4, 2. XLV, 2, 6. 20, 1. 30 sqq. 38, 1. 39, 1. 46, 3. 48, 1. 3. 4. XLVI, 4, 4. L, 10, 2. 19, 5. 24, 3. 29, 3. 4. 31, 1. 5. 54, 1. LVII, 29, 3. 31, 4. *Λουκούλλειον νόμισμα* XXXVI, 2, 2. *Λουκούλλεια* 23, 1. *Λουκουλλιανοὶ κῆποι* XXXVI, 39, 2.
Μάρκος Λούκουλλος (*Λεύκολλος*), *M. Licinius Lucullus* (cos. 680 = 73) XXXIII, 27, 7. XXXVI, 1, 6. 37, 1. 43, 3. XLVIII, 4, 1. 10, 5.
Λουκούμων, *Lucumo*, Etruscus XI, 15, 3 sq.
Λουκρητία, *Lucretia*, Numae coniux V, 21, 2.
Λουκρητία, *Lucretia*, L. Tarquinii Collatini uxor VIII, 1, 3. 5. 12, 4.
Λουκρήτιος, *Sp. Lucretius Tricipitinus* (cos. 244 = 509) VIII, 12, 4.
Λουκρήτιος, *T. Lucretius Tricipitinus* (cos. 245. 249 = 508 504) VIII, 16, 2. 4. 22, 3 sq.
Λεύκιος Λουκρήτιος, *L. Lucretius Flavus Tricipitinus* (cos. 360 = 393) XI, 32.
Λουκρήτιος Ὄφελλας, *Q. Lucretius Ofella*, Sullae socius XXXIII, 29, 8. 33, 3. XXXIV, 2. 4.
luctus V, 12, 2. VIII, 23, 3. IX, 1, 4. XIII, 18, 1. XVI, 39, 5. XXI, 33 sqq. XXIV, 14, 6. XLI, 22, 6. XLVII, 72, 2. L, 53, 1.
Λούπερκοι, *Luperci*, Panis sa-

cerdotes II, 21, 4 sqq. *Λουπερκάλια*, *Lupercalia*, festum Romanum II, 21, 3. V, 19, 5. XLVIII, 61, 1. LX, 12, 1.
lupi VII, 23, 3. 4. LXII, 26, 4.
Γάιος Λούσιος, *C. Lusius*, Marii sororis filius XXXI, 14, 3 sqq.
Λουτάτιος, vid. *Κάτλος*.
Λύγδαμις, Cimmeriorum dux XXXI, 11, 5.
Λυγκεύς, Apharei filius I, 31, 1.
Λυγκεύς, Samius scriptor laudatur LIX, 27, 2.
Λυδία, Asiae minoris provincia I, 6, 5. II, 2, 1. X, 31, 1. XXXII, 3, 2. 6, 5. XXXV, 9, 4. XLIV, 10, 1. LIX, 46, 2. LX, 30, 1. LXV, 2, 3. *Λυδοί* I, 6, 5. VII, 27, 6. XIX, 12, 5. XXIV, 17, 8. 19, 1. 2. XLII, 8, 4. *Λύδιος*: *ἄρμα* XXXVIII, 1, 2.
Λυδιάδας, Megalopolitanorum tyrannus LII, 6, 3. 4. LXVI, 30. 35, 1. 2. 5. 37, 1. 3.
Λύκαια, festum Arcadum II, 21, 3. XLVIII, 61, 1. = Lupercalia LX, 12, 1.
Λύκαιον, Arcadiae mons LXVI, 36, 1. LII, 5, 1.
Λυκαονία, Asiae minoris provincia XXXVI, 23, 7. XLII, 10, 1. XLV, 30, 2. *Λυκάονες* LX, 61, 2.
Λύκειον, Athenarum gymnasium I, 27, 4. XXXIII, 12, 3. XLIX, 38, 2.
Λυκία, Asiae minoris provincia XLVII, 17, 2. *Λύκιοι* XLVII, 37, 1. LXIII, 30, 2. 31, 1. 4. 32, 2.
Λυκομήδης, Atheniensis X, 15, 2.
Λυκομήδης, Scyri rex I, 35, 4. XXXV, 8, 5.
Λυκομίδαι, gens Attica X, 1, 3.
Λυκόρτας, Achaeorum praetor XXVII, 20, 2. 21, 1 sq.
Λύκος, Illyriae oppidum XXVIII, 4, 1.
Λύκος, Phrygiae fluvius LIX, 46, 5.
Λύκος, Ponti fluvius XXXVI, 15, 2.
Λυκοῦργος, Atheniensis VII, 29, 1.
Λυκοῦργος, Atheniensis orator XXVIII, 12, 4. XL, 1, 3. XLIX, 7, 3. 9, 6. 17, 2. LVI, 23, 3.
Λυκοῦργος, Byzantius XV, 31, 2.
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ, Spartanorum legislator IV. VI. — I, 1, 2. V, 4, 7. 8. VII, 16, 1. 22, 2. XV, 28, 6. XXIV, 2, 1. XXVI, 3, 1. XXVII, 16, 5. XLIV, 26, 3. 33, 2. XLIX, 20, 3. LI, 5, 1. 6, 2. 9, 3. 10, 1 sqq. 19, 5. LII, 10, 1. 4. 5. 16, 4. 18, 2. 4. LV, 2, 3. 5, 3. *Λυκούργειος*: *ἀγωγή* XXVII, 16, 5. *διαίρεσις* VI, 2, 3. *Λυκούργειον* XXXII, 1, 2. *Λυκουργίδες* (*ἡμέραι*) IV, 31, 5.
Λυκόφρων, Corinthius XXXVIII, 6, 4.
Λυκόφρων, Pheraeus, Iasonis filius XXXI, 35, 3.
Λύκωνα, Scarphensis histrio XLVII, 29, 3.
Λύκων, Syracusanus LXII, 57, 2.
Λύρα, sidus XLVIII, 59, 3.
Λυσανδρίδας, Megalopolitanus LII, 24, 2. 3. 5.
Λύσανδρος, Atheniensis X, 32, 1.
ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, Aristocriti filius, Spartanus XXXII. XXXIV. — IV, 30, 1. 5. XV, 35 sqq. XXXVIII, 28, 3. XLIV, 2, 1. 3, 3. 5. 6—8. 20, 2. 3. XLVI, 1, 2.

3. 2, 1. LI, 14, 2. *Αὐσανδροι* XXVIII, 11, 3. *Αυσάνδρια*, festum = *Ἥραια* Samiorum XXXII, 18, 4. *Αυσάνδρια*, poemata XXXII, 18, 4.

Αὐσανδρος, Libyis filius, Spartanus LI, 6, 2. 3. 8, 1. 9, 1. 11, 1. 4. 12, 1. 13, 3. 19, 4.

Αυσανοριδας, Spartanus XXI, 13, 2.

Αυσίας, Atheniensis orator XXV, 7, 2.

Αυσιδίκη, Pelopis filia I, 7, 1.

Αυσικλῆς, Atheniensis XII, 24, 4.

Αυσίμαχος, Acarnan, Alexandri paedagogus XLVII, 5, 5. 24, 6. 7. *Αυσίμαχοι* 55, 1.

Αυσίμαχος, Atheniensis, Aristidis pater X, 3, 1. 12, 6. XXIV, 1, 1. 6. 25, 3. XXXV, 5, 4.

Αυσίμαχος, Atheniensis, Aristidis filius XXIV, 27, 1 sq.

Αυσίμαχος, Atheniensis, Aristidis nepos XXIV, 27, 3.

Αυσίμαχος, Thraciae rex XXX, 6, 3 sq. 11, 1. 12, 1. 5. 29, 2. XLVII, 46, 2. LIX, 12, 5. 18, 2. 20, 4. 25, 4. 5. 27, 3. 31, 2. 3. 35, 3. 39, 3. 44. 46, 2. 4. 48, 3. 51, 2. 3. 52, 4. LXI, 4, 1.

Αὐσιππος, Achaeorum praetor XXVII, 12, 4.

Αὐσιππος, statuarius XLVII, 16, 8. 40, 4. *Αυσίππειος: ἀνδριάντες* XLVII, 4, 1.

Αυσιτανία, *Lusitania* XLI, 12, 2. *Αυσιτανοί* XLI, 10, 1. 11, 1. 12, 2. 25, 2. XLIII, 1, 2. XLVIII, 12, 1. LIII, 21, 2. LXVII, 20, 1. 22, 5.

Αῶος, mensis Macedonicus XLVII, 3, 3.

Μαγαῖος, Persa XV, 39, 1. 2.

Μάγας, Ptolemaei, Philopatoris frater LII, 33, 3. 4.

magi XLVII, 3, 4. 18, 4.

magister equitum (*Ἱππαρχος*) XI, 5, 1. 39, 5. XIII, 4, 1. 7, 3.

Γάιος Μαγνίνος, *Caius Hostilius Mancinus* (cos. 616 = 137) LIII, 5, 1. 2. 7, 3.

Μαγνησία, Cariae oppidum I. 29, 7. 30, 3. 31, 2 sqq. 32, 2. 3. *Μάγνητες* X, 32, 3.

Μαγνησία, Thessaliae provincia XXVIII, 12, 2. *Μάγνητες* XXI, 31, 1. 35, 2. XXVIII, 10, 4. 15, 4. XLVII, 3, 3. LVI, 15, 3. 27, 5. LVII, 4, 4. LX, 24, 4.

Μάγνος, *Magnus*, cognomen Rom. XLI, 18, 2. XLV, 13, 4. cf. *Πομπήιος*.

Μάγων, *Mago*, Karthaginiensis XVIII, 17, 1. 18, 1. 3. 20 sqq.

Μαζαῖος, Persa XLVII, 32, 3. 39, 6.

Μαῖα, Mercurii mater V, 19, 3.

Μαῖδοι, gens Thraciae XLVII. 9, 1. *Μαιδική* XIX, 12, 3. XXXIII, 23, 5.

Μαικήνας, *C. Cilnius Maecenas*, Caesaris Octaviani familiaris LVIII, 3, 1. LX, 25, 2.

Σπόριος Μαίλιος, *Sp. Maelius*, eques Rom. LXIII, 1, 3.

Μαιμακτηριών, mensis Atticus XXIV, 21, 2.

Μάιος, *Maius*, mensis Romanus V, 19, 3. *Μάϊαι καλάνδαι*, *kalendae Maiae* II, 12, 1. V, 3, 4.

Μαιῶτις, lacus XXXI, 11, 4. 5. XXXIII, 11, 2. XXXVI, 16, 1. XLV, 35, 1. LX, 56, 4. *Μαιῶτις λίμνη* XLVII, 44, 1.

Μακαρία, Herculis filia XXI, 21, 2.

Μακάρων νῆσοι, insulae ad oram Africae XLI, 8, 2.

Μακεδονία XIX, 8, 3. 9, 2. 24, 1. 2. 36, 3. XX, 1, 1. XXI, 26, 3. 27, 2. XXVIII, 3, 1. XXX, 6, 2. 7, 1. 2. 10, 1. 4. 11, 1. 12, 7. 13, 1. 14, 6. 19, 2. 26, 2. XXXIII, 11, 2. 4. 15, 1. 23, 1. 5. 27, 1. XXXV, 2, 1. 14, 2. XLII, 3, 5. 12, 1. 13, 1. 19, 2. XLV, 64, 4. XLVII, 9, 1. 10, 1. 3. 15, 3. 20, 1. 68, 3. XLVIII, 4, 1. 39, 5. XLIX, 12, 1. 18, 5. 30, 5. L, 9, 1. LII, 27, 3. 30, 1. LVI, 14, 2. 16, 1. 31, 3. LVII, 12, 4. 30, 1. 47, 1. LVIII, 4, 2. LIX, 36, 2. 37, 2. 39, 1. 41, 1. 5. 43, 1. 44, 1. 2. 7. 46, 1. 53, 4. LX, 7, 1. 21, 4. 22, 4. 63, 3. 67, 5. LXI, 2, 2. LXIII, 4, 3. 24, 2. 25, 2. 28, 1. 4. LXVI, 34, 2. 45, 4. 46, 1. 2. 47, 4. 54, 2. LXVII, 1, 2. *Μακεδόνες* I, 5, 4. XI, 19, 6. XVIII, 15, 4. XIX, 7, 1 sqq. 8, 2. 12 sqq. XX, 1, 1. XXI, 26, 3. XXIV, 15, 2. 5. 26, 1. XXV, 12, 2. 15, 5. XXVII, 6, 6. 8, 3. 9, 2. 12, 2. 15, 1. XXVIII, 2, 2 sq. 4 sqq. XXIX, 1, 2. 2, 1. 3. XXX, 6, 1. 7, 5. 8, 1. 10, 2. 3. 11, 3 sqq. 26, 4. 7. 29, 3. XXXIII, 12, 6. XLII, 1, 3. 3, 1 sqq. 4, 2. 3. 5, 2. 6, 1. 7, 1. 2. 8, 1. 2. 6. 7. 9, 4. 6. 10, 4. 12, 2. 3. 13, 4. 5. 14, 1. 2. 17, 2. 3. 18, 1. XLIII, 1, 2. XLIV, 15, 3. 16, 2. XLV, 34, 5. XLVII, 3, 3. 9, 2. 3. 4. 11, 2 sqq. 13, 3. 16, 2. 6. 18, 4. 5. 19, 2. 5. 20, 1. 6. 24, 2. 8 cett. XLIX, 1, 1. 12, 1. 25, 1. 3. 28, 1. 33, 6. LII, 16, 1. 3. 4. 17, 3. 20, 1. 25, 4. 26, 4. 27, 3. 5. 28, 4. 31, 2. LVI, 9, 2. 16, 1. 17, 1. 2. 18, 2. 20, 4. 23, 4. 27, 2. 3. 29, 5. 30, 4. 5. LVIII, 4, 2. LIX, 14, 2. 20, 2. 23, 1. 36, 1. 37, 1. 2. 41, 3. 42, 3. 44, 3 sqq. LX, 54, 6. LXI, 4, 1. 6, 1. LXVI, 16, 2. 33, 2. 34, 1. 3. 5. 38, 4. 5. 43, 1. 3. 45, 1. 4. 47, 1. LXVII, 1, 4. *Μακεδών* Ἄρης LVI, 30, 5. *βασιλεύς* XXX, 11, 3. *Μακεδονικός*: *πόλεμος* XIX, 10, 3. *τρίπους* LVI, 29, 3. *βασίλεια* XXVIII, 9, 5. *φρουρά* LXVI, 45, 1. *δράμα* LIX, 53, 4. *χωρίον* XXX, 2, 2. *πίλται* XXVIII, 14, 1. *πόλεις* XLVIII, 39, 4. *πράξεις* XIX, 38, 1. *λόγη* XLVII, 47, 3. *ὅπλα* XIX, 32, 3. XLVII, 47, 3. *προστάγματα* LII, 16, 5. *μακεδονίζειν* XLVII, 30, 4. LVI, 14, 1. 24, 2. *μακεδονικῶς* LII, 23, 1. *μακεδονιστί* (XLII, 14, 5. XLVII, 51, 4.

Μακεδονικός, cognomen, vid. *Μέτελλος*.

Μάκερ, vid. *Λικίνιος*.

Μακρῖνος, *Macrinus*, cognomen XXXI, 1, 3.

Μάκρος, vid. *Κλώδιος*.

Μακρόχειρ, vid. *Ἀρτοξέρξης*.

Μάκρων (*Μάκρος*?) LXVII, 15, 2. cf. *Κλώδιος Μάκρος*.

Μαλάκη, *Malaca*, Hispaniae oppidum XXXIX, 6, 1.

Μαλέα, Laconicae promontorium XXXIII, 11, 3. LI, 8, 1. LXVI, 12, 2.

Μαλιεὺς κόλπος, Thessaliae sinus XII, 17, 3.

Μάλκιτος, Thebanus XXI, 35, 1.

Μάλλιοι, *Manlii* XXXI, 1, 3.

Μάλλιος, *C. Manlius* s. *Mallius*, Sullae sodalis LVII, 14, 2. 15, 3. 16, 2. 4.

Μάλλιος, *Cn. Mallius Maximus* (cos. 648 = 105) XXXI, 19, 2.

Λεύκιος Μάλλιος, *L. Manlius* XXV, 13, 3.

Λεύκιος Μάλλιος (*Μανλίιος*?), *L. Manlius* (*Manilius*), Galliae procos. XLI, 12, 4.

Μάρκος Μάλλιος Καπιτω-

λτνος, *M. Manlius Capitolinus* (cos. 361 = 392) XI, 27, 4 sq. 36, 2 sqq.
Μάλλιος Τορκουᾶτος, *T. Manlius Imperiosus Torquatus* (cos. 406. 409. 413 = 347. 344. 340) XIII, 9, 2.
Τίτος Μάλλιος, *T. Manlius Torquatus* (cos. 518 = 235) V, 20, 2.
Τορκουᾶτος, *Manlius Torquatus*, Sullae legatus XXXIII, 29, 4.
Μάλλιος, *Manlius*, Sertorii praetor XLI, 26, 1. 2. 27, 4.
Μάλλιος, *Manlius*, vir consularis LIII, 11, 1.
Μαλλοί, gens Indica XLVII, 63, 1. 68, 2.
Μάλχος, Arabiae rex LX, 61, 2.
Μαμέρκιοι, *Mamerci*, gens Romana (immo gentis Aemiliae cognomen) V, 21, 2.
Μάμερκος, Catinae tyrannus XVIII, 13, 1. 30, 2. 31, 1. 34, 1 sqq. 37, 6.
Μάμερκος, *Mamercus*, Numae filius V, 8, 9. 21, 1. 2.
Μάμερκος, Pythagorae filius, gentis Aemiliae conditor XIX, 2, 1.
Μαμερτῖνοι, Sicula gens XXX, 23, 1. 5. 24, 1. XLV, 10, 2.
Μαμούριος, vid. *Ὀστούριος*.
Μανδροκλείδας, Spartanus XXX, 26, 11. LI, 6, 2. 3. 9, 1. 12, 1.
Μανδύριον, *Manduria*, Italiae oppidum LI, 3, 2.
Μαντία = Demo LIX, 27, 4.
Μαντλιος, *C. Manilius*, Pompeii amicus, tr. pl. (687 = 66) XLV, 30, 1. LVII, 9, 4 sqq.
Μαντλιος, *P. Manilius* XXV, 17, 7.
Μάνιος, *Manius*, praenomen Rom., vid. *Ἀχίλιος*, *Ἀχόλιος*, *Ὑλαβρίων*, *Κούριος*.
Μάνιος (*M. Aquilius*?) XXXVI, 4, 2.
Μαντινεια, Arcadiae oppidum XV, 15, 1. XXI, 4, 4. XXVII, 1, 1. 10, 1. 11, 1. XLIV, 33, 4. 35, 1. LII, 5, 1. 7, 3. 23, 1. LIX, 25, 1. 35, 1. LXVI, 39, 1. 44, 3. 45, 4. 6. *Μαντινεις* V, 13, 4. XV, 15, 1. 19, 3. XVII, 2, 2. XXXVIII, 10, 8. XLIV, 30, 5. 34, 3. LII, 14, 1. LXVI, 25, 5. 36, 2.
manu missi VIII, 7, 5. XXXI, 35, 5. 41, 2. XXXIII, 18, 5. XXXVI, 19, 7. XXXVIII, 3, 3. L, 39, 3. 60, 2. LII, 23, 1.
Μάξιμος, *Maximus*, cognomen Rom. XLV, 3, 7. cf. *Ὁυαλέριος*, *Φάβιος*.
Μάραθος, Atheniensis I, 32, 4.
Μαραθών, pagus Atticus I, 30, 1. 32, 4. 35, 5. X, 3, 3. 4. XI, 19, 3. XXIV, 5, 1. 5. 16, 4. XXVI, 2, 1. 5, 1. XXXV, 5, 3. LXVI, 16, 3. *Μαραθώνιοι* LVI, 28, 4. *Μαραθώνιος*: *ταῦρος* I, 14, 1. 25, 3. *ἔργον* XXVIII, 11, 3.
Μαργιανὸς σίδηρος XXXII, 24, 1.
Μαργίτης LVI, 23, 2.
Μαρδίων, eunuchus LX, 60, 1.
Μάρδοι, Asiae gens XXXVI, 31, 5. LX, 41. 47, 1. 3. 48, 4.
Μαρδόνιος, Persa X, 4, 4. 16, 5. XXIV, 5, 7. 10, 1. 5 sq. 14 sqq. LI, 3, 3.
Μάρθα, Syra XXXI, 17, 1.
Μαρίκας ἄλσος, *lucus Maricae* prope Minturnas XXXI, 39, 4.
Μάριοι, *Marii* XLV, 8, 2. XLVIII, 1, 2. LXIII, 29, 4.
Γάιος ΜΑΡΙΟΣ, *C. Marius* XXXI. — XXIII, 3 sq. 6 sqq. 12, 8. 28, 4. XXVIII, 21, 7. XXXIV,

4, 4. 5. XXXVI, 4, 4. 38, 3. XXXIX, 2, 8. 4, 1. 2. XLI, 3, 2. 4, 4. 5, 1 sqq. 6, 1. 7, 1. XLV, 11, 1. 13, 3. XLVI, 4, 4. XLVIII, 1, 1. 5, 1. 2. 6, 1. 4. 15, 2. 19, 2. LX, 1, 1. LXVIII, 9, 4. *Μαριανός*: στάσις XLVIII, 6, 1. *ἡμίονοι* XXXI, 13, 1. 2. *οἱ Μαριανοί* XLVIII, 6, 3.

Μάριος, C. Marius, minor XXXI, 40, 5. 46, 5. XXXIII, 27, 5. 28, 4 sqq. 29, 1. 4. 8. 30, 4. 32, 1. 33, 3. XLI, 6, 1. XLVIII, 1, 1.

Μάρκος Μάριος, M. Marius, Catilinae adversarius XXXIII, 32, 2.

Μάρκος Μάριος, M. Marius, Sertorii legatus XXXVI, 8, 5. 12, 5. XLI, 24, 3.

Μάριος Κέλσος, P. Marius Celsus (cos. 814 = 62 p. Chr.) LXVII, 25, 5. 26, 1. 27, 5. LXVIII, 1, 1. 5, 3. 7, 2. 5. 8, 4. 9, 5. 13, 1 sqq.

Μαρκελλῖνος, Cn. Cornelius Lentulus Marcellinus (cos. 697 = 56) XXXIX, 15, 1. XLV, 51, 5. 6.

Μάρκελλος, Marcellus, cognomen Rom. XXXI, 1, 2.

Μάρκος Κλαύδιος, M. Claudius Marcellus XXII, 1, 1. eius filius

Μάρκος Κλαύδιος ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ, M. Claudius Marcellus (cos. 531. 538. 539. 543. 545 = 222. 215. 214. 210. 208) XXII. XXIII. — II, 16, 7. 8. XIII, 19, 1. 3 sqq. 22, 1. 6. XXVIII, 1, 3. 4. 18, 1. eius filius cognominis (cos. 557 = 196) XXII, 2, 3. XXVIII, 18, 1.

Μάρκελλος, M. Claudius Marcellus (cos. 702 = 51) XLVIII, 29, 1. 2. L, 18, 3. 4. LVII, 15, 1.

Μάρκελλος, C. Claudius Marcellus (cos. 703 = 50) XLV, 58, 4. 6. 59, 1.

Μάρκελλος, C. Claudius Marcellus (cos. 704 = 49) LX, 5, 2.

Γάιος Μάρκελλος, C. Claudius Marcellus, Octaviae maritus XXII, 30, 6. LVII, 44, 1. LX, 31, 1. 87, 2. eius filius

Μάρκελλος, M. Claudius Marcellus, a Caesare Octaviano adoptatus XXII, 30, 6. LX, 87, 2.

Κλαύδιος Μάρκελλος, Claudius Marcellus, Marii legatus XXXI, 20, 4. 21, 1.

Μαρκία, Marcia, Catonis minoris uxor L, 25, 1. 5. 37, 4. 5. 39, 4. 52, 3. 5.

Μάρκιοι, Marcia gens XVI, 1, 1. 11, 2.

Μάρκιον ὄρος, Marcius mons Latii XI, 33, 1. 34, 1.

Μάρκιος, Marcius, Numae affinis V, 5, 2. 6, 1. 21, 3.

Μάρκιος, Marcius, Numae gener, Anci Marcii pater V, 21, 3.

Γάιος Μάρκιος, C. Marcius Figulus (cos. 591 = 162) XXII, 5, 1.

Πόπλιος Μάρκιος, P. Marcius XVI, 1, 1.

Κόϊντος Μάρκιος, Q. Marcius Rex (pract. 609 = 144) XVI, 1, 1.

Μάρκιος Ῥήξ, Q. Marcius Rex (cos. 685 = 68) LVII, 16, 2. 29, 4.

Μάρκιος, Marcius LVII, 38, 5.

Μάρκιος, vid. *Ἄγχος, Κηνσωρῖνος, Κοριολανός, Φίλιππος.*

Μάρκος, Marcus, praenomen Romanum II, 29, 2. XI, 33, 5. Antonii vetitum LVII, 49, 4. cf. *Ἀγρίππας, Αἰμίλιος, Ἀκυλῖνος, Ἀντώνιος, Ἄππιος, Ἀρτώ-*

ριος, Ἀτήιος, Ἀτίλιος, Βαίβιος, Βροῦτος, Γίλλιος, Ἰνστήιος, Ἰούνιος, Καισίλιος, Κάμιλλος, Κάτων, Κικέρων, Κόττας, Κράσσος, Λέπιδος, Λίκιος, Λόλλιος, Λούκουλλος, Μάλλιος, Μάριος, Μάρκελλος, Μινούκιος, Ὄθων, Ὀκτάιος, Ὁράτιος, Ὄυαλέριος, Παπίριος, Ῥούβριος, Σαρπήδων, Σιλανός, Φαώνιος.

Μαρρουκῖνοι, Marrucini, Sabina gens XIX, 20, 2.

Μαρσοί, Marsi, Samnitica gens XIII, 20, 1. XXXIX, 6, 2. XXXIII, 4, 1. *Μαρσικός: πόλεμος* XXXVI, 1, 5. 2, 1. XLI, 4, 1. LVII, 3, 1.

Μαρσύας, historiae scriptor laudatur LVI, 18, 2 (*fr.* 7).

Μαρσύας, Syracusanus LXII, 9, 5.

Μαρτιάλιος, Iulius Martialis, trib. mil. LXVII, 25, 3.

Μαρτιανός, Martianus, gladiator LXVII, 9, 2.

Μάρτιος, Martius, mensis Romanus V, 13, 4. 18, 3. 19, 1. 2. 5. XLVIII, 63, 3. LXIII, 10, 2. 14, 2. *Μάρτιαι καλάνδαι, kalendae Martiae* VIII, 9, 5. XXXIII, 14, 6. *εἰδοί, idus Martiae* XLVIII, 83, 3. LXII, 14, 2. 35, 2. 40, 5.

Μάρυλλος, L. Epidius Marullus, tr. pl. XLVIII, 61, 4. 5.

Μαρφαδάτης, Cappadox L, 73, 1. 2.

Μασαβάτης, eunuchus LXV, 17, 1.

Μασίστιος, Persa XXIV, 14, 4 sqq.

Μασσαλία, Massilia, Galliae oppidum VII, 2, 4. XLVIII, 16, 1. *Μασσαλιῆται* XXXI, 21, 3.

Μασσανάσσης, Masinissa, Numidiae rex XXV, 26, 1. 2.

Μάσων, C. Papirius Maso (cos. 522 = 231) XIX, 5, 1.

Ματοῦτα μήτηρ, mater Matuta = Leucothea XI, 5, 1 sq.

Ματρωνάλια, Matronalia, festum Romanum II, 21, 1.

Μαύρικος, senator LXVII, 8, 1.

Μαυρουσία, Mauretania, Africae provincia XLI, 7, 2. *Μαρούσιοι, Mauri* XXXI, 41, 2. XLI, 9, 1. 2. 13, 5. 27, 4.

Μαχαιρίωνες, Spartani, Anticratis posteri XLIV, 35, 1.

Μαχανίδας, Lacedaemonis tyrannus XXVII, 10, 1 sqq. 12, 4.

Μαχάρης, Mithridatis filius XXXVI, 24, 1.

Μαχάρας, Epirota XXVIII, 4, 3. machinae bellicae XII, 27, 3. XXII, 14, 3 sqq. XXXVI, 10, 2. LIX, 20, 4. 5. 21. 39, 2. 40. 1. LX, 38, 2. 3. LXIII, 30, 5. LXVIII. 6, 2.

Μεγάβαχχος, Crassi familiaris XXXIX, 25, 3. 12.

Μεγαβάτης, Persa XLIV, 11, 2. 5 sqq.

Μεγάβυζος, Persa XLVII, 42, 1.

Μεγακλῆς, Atheniensis, archon VII, 12, 1 sq.

Μεγακλῆς, Atheniensis, Alcmaeonis filius VII, 29, 1. 30, 4.

Μεγακλῆς, Atheniensis, Alcibiadis avus XV, 1, 1.

Μεγακλῆς, Atheniensis, Eurytolemi pater XXXV, 4, 9. 16, 1.

Μεγακλῆς, Epirota XXX, 16, 5. 17, 1. 2.

Μεγακλῆς, Syracusanus, Dionis frater LXII, 28, 3. 29, 1.

Μεγαλέας, Macedo LXVI, 48, 1.

Μεγάλη πόλις, Arcadiae oppidum XXI, 20, 4. XXVII, 1, 1. 5. 1. 13, 4. 15, 5. 16, 4. 18, 3. 21, 1. 4. XXX, 26, 9. LI, 3, 2. 5. LII,

23, 2. 25, 2. 26, 2. 29, 2. 37, 6. LXVI, 5, 1. 36, 3. *Μεγαλοπολῖται* XXVII, 1, 2. 13, 1. 4. 16, 3. 17, 3. XLVII, 3, 1. LII, 4, 1. 6, 3. 4. 23, 2. 4. 24, 2sqq. LXVI, 30, 1. 36, 3. 38, 7. *Μεγαλοπολῖτις* LII, 6, 2. *Μεγαλοπολιτικός*: *μειράκιον* XXVII, 6, 7. *ἡ Μεγαλοπολιτική* LII, 12, 2. 23, 3.

Μεγαλοφάνης, Megalopolitanus XXVII, 1, 2.

Μέγαρα I, 10, 2. XII, 30, 4. XXI, 13, 2. XXVII, 12, 3. XLIV, 27, 1. XLVIII, 43, 1. LIX, 9, 2. 5. 30, 3. 39, 1. LXIII, 8, 3. *Μεγαρεῖς* I, 10, 3. 19, 2. 27, 6. VII, 8 sqq. 12, 3. IX, 4, 1. XII, 22, 1. 29, 4. 5. 30, 2 sq. XV, 31, 4. XXIV, 14, 1 sqq. 20, 2. XXXII, 22, 1. XXXV, 17, 1. XXXVIII, 6, 4. XLIX, 15. LVI, 17, 4. LIX, 9, 5. LX, 23, 3. LXII, 17, 4. LXIII, 8, 4. LXVI, 24, 3. *Μεγαρίς* X, 13, 1. *Μεγαρικός*: *ξένη* XXVII, 2, 1. *ψήφισμα* XII, 29, 5. *ἡ Μεγαρική* I, 10, 1. 25, 3. 32, 5. XII, 19, 2. 30, 3. 34, 2. XLIX, 37, 2. LI, 13, 4. LIX, 9, 3. LXVI, 31, 1. *οἱ Μεγαρόθεν συγγραφεῖς* laudantur I, 10, 2.

Μέγαρα, Macedoniae oppidum XXX, 2, 2.

Μεγαρεῖς, Megarorum Siciliae oppidi incolae XXII, 18, 1. 20, 2.

Μέγας = *Magnus* XLV, 23, 2.

Μέγιλλος, Veliensis XVIII, 35, 2.

Μεγιστόνους, Spartanus LII, 7, 1. 11, 1. 19, 2. 21, 1. 2. LXVI, 38, 1. 41, 3.

medici XII, 13, 8. 15, 3. XXI, 1, 2. XXV, 23, 3. XXX, 21, 1. XXXI, 6, 3. XXXVI, 40, 2. XLIV, 21, 5. 27, 2. XLV, 2, 6. 57, 1. XLVII, 19, 2. 41, 3. 4. 72, 1. XLVIII, 34, 3. 4. L, 70, 2. 6. LVI, 6, 2. LIX, 38, 3. LX, 28, 2. 59, 4. 82, 2. LXII, 6, 2. 34, 4. LXV, 21, 2.

Μεδιόλανον, *Mediolanum*, Galliae cisalp. oppidum XXII, 7, 4. 5. XLVIII, 17, 5. LXIV, 5, 1.

Μεθύδριον, Arcadiae oppidum LII, 4, 4.

Μειδίας, Atheniensis, Demosthenis adversarius XV, 10, 2. LVI, 12, 1. 2.

Μειδίας, Atheniensis, Sullae aequalis XXXIII, 14, 5.

Μελάνθιος, Atheniensis XLIX, 19, 2.

Μελάνθιος, poeta XXXV, 4, 1. 8. laudatur ib. 6 (*fr.* 1).

Μέλανθος, pictor LXVI, 12, 5. 13, 2.

Μελάνιππος, Thesei filius I, 8, 3.

Μελάντας, Persa LXV, 19, 2. 4.

Μελάνωπος, Atheniensis LVI, 13, 2.

Μέλας, Boeotiae fluvius XXI, 16, 3. XXXIII, 20, 4.

Μελέαγρος, Oenei filius I, 29, 3.

Μελησίας, Atheniensis, Thucydidis pater XII, 8, 3. XXXVIII, 2, 1.

Μελησιππίδας, Spartanus XLIV, 1, 1.

Μελίβοια, Thessaliae oppidum XXI, 29, 4.

Μελικέρτης = Palaemo, deus marinus I, 25, 4.

Μέλισσος, Samius philosophus X, 2, 3. XII, 26, 2 sq. 27, 1.

Μελίτεια, Thessaliae oppidum XXXIII, 20, 1.

Μελίτη, pagus Atticus VII, 10, 2. X, 22, 2. XLIX, 18, 5.

Μελλαρία, *Mellaria*, Hispaniae oppidum XLI, 12, 3.

Μέλων, Thebanus XXI, 8, 2. 4. 11, 1. 12, 1. 13, 1. 25, 3. XLIV, 24, 4.
Γάιος Μέμμιος, *C. Memmius Gemellus* (tr. pl. 687 = 66) XXXVI, 37, 1. L, 6, 2. 29, 3. 4.
Μέμμιος, *Memmius*, Pompeii legatus et quaestor XLI, 21, 1. XLV, 11, 2.
Μέμνων, Darii dux XLVII, 18, 3. 21, 4.
Μέμφις, Aegypti oppidum XXXVI, 2, 6.
Μένανδρος, Alexandri M. socius XLVII, 57, 2.
Μένανδρος, Antigoni dux XLII, 9, 4 sqq.
Μένανδρος, Atheniensis XV, 36, 4. XXXVIII, 20, 1. 4.
Μένανδρος, comicus laudatur XLVII, 17, 4 (*fr. inc.* 39).
Μένανδρος, Mithridatis dux XXXVI, 17, 1.
Μένδη, Macedoniae oppidum XL, 4, 4. *Μενδαῖοι* LXV, 21, 2.
Μένδης, Aegypti oppidum XLIV, 38, 1. *Μενδήσιοι* XLIV, 38, 2.
Μενέδημος, Luculli cubicularius XXXVI, 16, 4. 5.
Μενεκλείδας, Boeotus XXI, 25, 3. 6 sq.
Μενεκράτης, scriptor laudatur ἐν τῷ περὶ *Νικαίας* I, 26, 2.
Μενεκράτης, medicus XLIV, 21, 5.
Μενεκράτης, pirata LX, 32, 1.
Μενέλαος Sophoclis LIX, 45, 2.
Μενέλαος, Ptolemaei Lagi frater LIX, 15, 2. 16, 1. 4.
Μενελάου λιμήν, Africae oppidum XLIV, 40, 2.
Μενέμαχος, Mithridatis dux XXXVI, 17, 1.
Μενεσθεύς, Petei filius, Athenarum rex I, 32, 1. 33, 1. 35, 4 sq. XXXV, 7, 5.
Μενεσθεύς, Atheniensis XLIX, 7, 3.
Μενέσθης, Atheniensis I, 17, 6.
Μενήνιος Ἀγρίππας, *Agrippa Menenius Lanatus* (cos. 250 = 503) XVI, 6, 2.
Μένιππος, Atheniensis XII, 13, 10.
Μένιππος, Car rhetor LVII, 4, 4.
Μενοικεύς, Creontis filius XXI, 21, 2.
Μενοίτιος, Patrocli pater XXIV, 20, 6.
menses Aegyptiorum II, 12, 5. 6. Atheniensium VII, 25, 3. XXIV, 19, 7. 21, 2. XLVIII, 37, 2. LIX, 12, 2. 26, 2. LXVI, 53, 4. Boeotorum XXIV, 19, 7. 21, 2. Macedonum XLVII, 3, 3. 16, 2. 75, 4. Romanorum II, 21, 1. V, 18 sq. XLVIII, 37, 2. 59, 2. Sicyoniorum LXVI, 53, 4. Syracusanorum XXXVIII, 28, 1.
Μέντωρ, Alexandri satelles XLII, 2, 1.
Μένυλλος, Macedo XLIX, 28, 1. 4. 30, 1. 31, 1.
Μένων, Atheniensis XV, 22, 4.
Μένων, statuarius XII, 31, 2. 5.
Μένων, Thessalus LXV, 18, 3.
Μένων, Thessalus alius, Alexandri M. dux XXX, 1, 4. XLIX, 25, 3.
Μερκηδόνιος, *Mercedonius*, mensis Romanus intercalaris XLVIII, 59, 2. *Μερκηδῖνος* V, 18, 2.
Μερόπη, Erechthei filia I, 19, 5.
Κορνήλιος Μερούλας, *L. Cornelius Merula* (cos. 666=87) XXXI, 41, 1. 45, 2.

Μέση δυοῖν γεφυρῶν, *inter duos pontes* insula Tiberina Romae VIII, 8, 3.

Μεσοποταμία, Asiae regio XXXVI, 21, 4. 30, 1. XXXIX, 17, 2. 18, 2. 19, 2. 28, 4. XLV, 45, 2. LIX, 7, 2. LX, 28, 1. 34, 2.

Μεσσάλλαι, *Messallae* IX, 1, 2.

Μεσσάλλας (*Μεσσάλας*), *M. Valerius Messalla* (cos. 700 = 53) XXXIII, 35, 4. XLV, 54, 3.

Μεσσάλας Κορβῖνος, *M. Valerius Messalla Corvinus* (cos. 722 = 31), Bruti socius LXIII, 40, 6. 41, 3. 45, 4. 53, 1. 2. laudatur eius historia 40, 1. 2. 42, 4. 45, 1.

Μεσσάπιοι, *Messapii*, Italiae inferioris incolae XXX, 13, 6. 15, 5. LI, 3, 2.

Μεσσήνη, Peloponnesi provincia XXI, 25, 1. 30, 5. 31, 1. XXVII, 5, 2. 12, 4 sq. 18, 3. 4. XXVIII, 17, 3. XXIX, 1, 3. 3, 1. XLIV, 34, 1. XLVI, 3, 2. LII, 5, 2. 12, 2. 24, 1. 4. 5. LV, 5, 2. LIX, 33, 2. LXVI, 47, 1. *Μεσσήνιοι* II, 25, 3. IV, 7, 2. 28, 6. XXI, 24, 5. XXVII, 12, 4. 18, 3. 4. 19, 5. 20, 1. 21, 5. XXVIII, 17, 3. XXIX, 3, 1. XXXV, 16, 7. 17, 2. XLIV, 35, 2. XLVII, 73, 4. LI, 21, 2. LII, 10, 2. 19, 4. 35, 1. LVI, 13, 3. LXVI, 47, 2. 49, 2. 50, 1. 3. 51, 2. *Μεσσηνία* XXVII, 21, 1. XLIV, 35, 3. *Μεσσηνία χώρα* XXI, 24, 5. *τὰ Μεσσηνιακά* LXVI, 49, 2.

Μεσσήνη, *Messana*, Siciliae oppidum XV, 22, 1. XVIII, 20, 1. 34, 2. XXX, 23, 1. XLV, 10, 2. L, 53, 1. LXII, 48, 3. *Μεσσήνιοι* XVIII, 34, 3. LXII, 58, 3. *Μεσσηνία* XVIII, 30, 3.

Μέστριος, vid. *Φλῶρος*.

Μεταγειτνιών, mensis Atticus VIII, 14, 3. XI, 19, 5. XXXVIII, 28, 1. LVI, 28, 1.

Ματαγένης, architectus XII, 13, 4.

Μεταπόντιον, Lucaniae oppidum XIII, 19, 6.

Μετέλλα, *Caecilia Metella*, L. Caecilii Metelli Dalmatici filia, Sullae uxor XXXIII, 6, 10 sqq. 13, 1. 22, 1. 33, 3. 34, 3. 35, 2. 37, 2. 4. XLV, 9, 2. L, 3, 1. cf. *Χαικίλλα*.

Μέτελλοι, *Metelli* XVI, 11, 3. XXXIV, 1, 2. XLVIII, 15, 2. *Μετέλλων οἰκία* L, 26, 3.

Κόϊντος Μέτελλος ὁ Μακεδονικός, *Q. Caecilius Metellus Macedonicus* (cos. 610 = 143) XXXI, 1, 1. LIII, 14, 3.

Καικίλιος Μέτελλος, *L. Caecilius Metellus Dalmaticus* (cos. 634=119) XXXI, 4, 1 sq. XXXIII, 6, 10 (*ὁ ἀρχιερεύς*). XLV, 2, 4.

(*Μέτελλος*) *Διαδήματος*, *L. Caecilius Metellus Diadematus* (cos. 636 = 117) XVI, 11, 3.

Μέτελλος ὁ Νομαδικός, *Q. Caecilius Metellus Numidicus* (cos. 644 = 109) XVII, 4, 5. XXXI, 7 sq. 10. 28, 4. 5. 29, 2 sqq. 42, 3. XXXVI, 1, 1. L, 32, 3 (*ὁ παλαιός*).

Μέτελλος Πίος, *Q. Caecilius Metellus Pius* (cos. 673 = 80) XXV, 24, 7. XXXI, 42, 3. XXXIII, 6, 5. 28, 8. XXXVI, 6, 4. XXXIX, 6, 2. XL, 3, 2. 6. XLI, 1, 5. 12, 4. 5. 13, 3. 6. 15, 1. 17, 2. 18, 1. 19, 1. 2. 6. 21, 1. 22, 1. 5. 27, 1. XLV, 8, 4. 5. 17, 1. 3. 18, 1. 2. 19. 29, 1. 31, 7. XLVIII, 7, 1.

Μέτελλος, *Q. Caecilius Metellus Creticus* (cos. 684 = 69) XLV, 29. eius filius

Μέτελλος, *L. Caecilius Metellus* (tr. pl. 704 = 49) XLV, 62, 1. XLVIII, 35, 3. 4.

Κόϊντος Μέτελλος Κέλερ, *Q. Caecilius Metellus Celer* II, 10, 2. XVI, 11, 3. eius filius

Κόϊντος Μέτελλος Κέλερ, *Q. Caecilius Metellus Celer* (cos. 693 = 60) LVII, 16, 1. 29, 4.

Μέτελλος Νέπως, *Q. Caecilius Metellus Nepos* (cos. 696 = 57) XLVIII, 21, 2. L, 20, 2. 3. 21, 2. 26—29. LVII, 23, 1. 26, 4. 6. 7.

Μέτελλος Σκιπίων, *Q. Caecilius Metellus Pius Scipio*, P. Cornelii Scipionis Nasicae filius, a Q. Metello Pio adoptatus (cos. 701 = 52) XLV, 7, 3. 55, 1. 4. 62, 1. 2. 66, 5. 67, 5. 69, 1. 76, 6. XLVI, 1, 3. 3, 5. 4, 7. XLVIII, 30, 2. 3. 39, 7. 42, 1. 44, 2. 52. 53, 1. 55, 1. L, 7, 1. 2. 47, 1. 56, 3. 57. 58. 60, 3. 61, 3. 62, 1. LVII, 15, 1. LXIII, 6, 6. LXVIII, 13, 2.

Γάϊος Μέτελλος, *C. Metellus* XXXIII, 31.

Μετίλιος, *M. Metilius* (tr. pl. 536 = 217) XIII, 7, 3. 8, 3. 9, 2.

Μετοίκια (immo *Συνοίκια*), festum Atticum I, 24, 4.

Μίτων, Atheniensis astronomus XV, 17, 4 sq. XXXVIII, 13, 5.

Μίτων, Tarentinus XXX, 13, 3 sqq.

Μήδεια, Aeetae filia I, 12, 2. XLVII, 10, 4. 35, 5.

Μηδία, Asiae regio XXXII, 9, 2. XXXVI, 14, 5. XXXVII, 3, 2. XL, 4, 4. XLII, 16, 3. XLV, 45, 2. XLVII, 49, 7. 72, 1. LIX, 46, 4. 5. LX, 34, 2. 38, 1. 2. 49, 3. 50, 2. 54, 4. 55, 2. LXV, 7, 2.

Μῆδοι I, 35, 5. V, 9, 6. X, 6, 3. 8, 3. 21, 5. XII, 28, 4. XIX, 25, 1. XXIV, 9, 3. 10, 6. XXXV, 3, 2. 5, 2. 6, 1. 7, 4. 18, 3. XXXVI, 9, 4. 14, 7. 26, 4. 27, 6. XLII, 18, 2. XLIV, 23, 2. XLV, 34, 5. 36, 2. LX, 27, 3. 39, 7. 46, 1. 52, 1. 2. 53, 4. 6. 54, 5. 61, 2. LXI, 5, 2. LXV, 14, 2. 22, 2. *ὁ Μῆδος*, rex Persarum X, 6, 1. 20, 3. *Μηδικός*: *πόλεμος* XXIV, 11, 9. *ἐσθής* LX, 54, 5. *στολή* XLVII, 45, 2. *χιτῶνες* XXXIII, 16, 3. *ἐπιδρομαί* XXXV, 1, 1. *ῥάβδοι* XLVII, 51, 1. *ἀριστεῖα* XXXVIII, 13, 3. *τὰ Μηδικά* I, 36, 1. XXI, 16, 3. XXIV, 1, 6. XXXIII, 13, 4. XLVII, 34, 2. *μηδισμός* X, 21, 4. XII, 24, 2. *μηδίζειν* X, 7, 1. 2. 21, 5. XXIV, 18, 4. XLIV, 23, 2. LXV, 22, 2.

Μήδιος, Larisaeus, Alexandri M. et Antigoni familiaris XLVII, 75, 3. 76, 1. LIX, 19, 1.

Μήλιοι, Meli insulae incolae XV, 16, 4. 5. XXXII, 14, 3. XL, 3, 4.

Μηνᾶς, pirata LX, 32, 1. 4.

Μῆνιγξ, insula ad oram Africae XXXI, 40, 2.

μήνυσις XII, 31, 2. 5.

Μηριόνης, Cretensis XXII, 20, 3.

μήτηρ μεγάλη = Cybele XXXI, 17, 5. *μ. θεῶν* XXXI, 31, 1.

Μητρόβιος, Atheniensis XXXV, 10, 4.

Μητρόβιος, histrio XXXIII, 2, 4. 36, 1.

Μητρόδωρος, saltstor LX, 24, 2.

Μητρόδωρος, Scepsius XXXVI, 22, 2 sqq.

Μίδας, Phrygiae rex VIII, 15, 5. XXVIII, 20, 5. XLVII, 18, 1. XLVIII, 9, 3.

Μίλητα, Macedoniae oppidum XLVII, 7, 3.
Μίθρας, Persarum deus XLV, 24, 5. XLVII, 30, 4. LXV, 4, 4.
Μιθριδάτης, Ariobarzanis filius, regni Pontici conditor LIX, 4.
Μιθριδάτης, Ponti rex XXVIII, 21, 6. XXXI, 31, 2. 3. 34, 1. 5. 41, 1. 45, 2. XXXIII, 5, 3. 6, 9. 8, 4. 10, 4. 11, 1. 15, 1. 20, 1. 22 sqq. 27, 8. XXXIV, 4, 4. 5. 5, 1. 4. XXXVI, 3, 4. 5. 7. 4, 1. 5, 2. 6, 1. 7—36. 37, 3. XXXVII, 3, 3. XXXIX, 16, 2. XLI, 4, 4. 23. 24. XLV, 20, 1. 30 sqq. 34, 1. 36, 2. 3. 37, 1. 38, 1. 3. 39, 1. 41, 2. 5. 42, 1. 2. 3. 45, 4. XLVIII, 50, 1.
Μιθριδατικός: *πόλεμος* XXXI, 34, 1. 45, 1. 6. XXXIII, 7, 1. 8, 2. 22, 2. XXXVI, 2, 2. 5, 1. 6, 4. XLV, 20, 1. 24, 1. *στρατιά* XXXIII, 20, 2. *στρατηγοί* XXXIII, 23, 6. *νοσήματα* XXXIII, 13, 2. *οἱ Μιθριδατικοί* XXXVI, 9, 2. 4. *τὰ Μιθριδατικά* V, 9, 6.
Μιθριδάτης, Commagenes rex LX, 61, 1.
Μιθριδάτης, Parthus LX, 46, 2. 48, 1.
Μιθριδάτης, Persa LXV, 11, 3. 14, 3. 4. 15. 16.
Μιθριδάτης, Ponticus, Galbae imp. aequalis LXVII, 13, 4. 15, 1.
Μιθροβαρζάνης, Tigranis dux XXXVI, 25, 2. 4.
Μιθροπαύστης, Persa X, 29, 5.
Micipsa, Numidiae rex LIV, 2, 3.
Μικίων, Atheniensis LXVI, 41, 2.
Μικίων, Macedo XLIX, 25, 1. 2.
Μίλητος, Ioniae oppidum VII, 4, 2 sq. 6, 1. XXXII, 6, 2. 8, 1. XLVII, 17, 1. XLVIII, 2, 3. LIX, 46, 3. *Μιλήσιοι* VII, 4, 3. 12, 6. XII, 24, 1. 2. 25, 1. 28, 2. XXXII, 19, 2. XXXVI, 18, 2. XLVIII, 2, 3. LIX, 9, 1. 17, 2. *Μιλησία* VII, 12, 6. *Μιλήσιος*: *χλανίς* XV, 23, 3. *ἑταῖραι* XXXIX, 32, 5. *Μιλησιακά*, Aristidis opus XXXIX, 32, 3. 4. 5.
milliaria LIV, 7, 2.
Μίλτας, Thessalus LXII, 22, 4. 24, 2. 3.
Μιλτιάδης, Atheniensis I, 6, 7. X, 3, 3 sq. 4, 3. XXIV, 5, 1 sq. 16, 4. 26, 3. XXVI, 2, 1. XXXV, 4. 5, 1. 8, 1. LIX, 14, 1.
Μιτιτώ, Cyri pellex XII, 24, 7.
Ἄννιος Μίλων, *T. Annius Milo* (tr. pl. 696 = 57) L, 47, 1. LVII, 33, 3. 35.
Μίλων, Macedo XIX, 16, 1 sq.
Μιμαλλόνες XLVII, 2, 5.
mimi LX, 9, 4. LXIII, 45, 4.
Μινδαρος, Spartanus XV, 27, 2. 28, 1. 5 sq.
Γάιος Μινούκιος, *C. Minucius* VIII, 3, 2.
Μινούκιος, *Minucius*, dictator (Fabius Maximus?) XXII, 5, 4.
Μάρκος Μινούκιος, *M. Minucius Rufus* (mag. equ. 536 = 217) XIII, 4, 1. 5, 4. 8 sqq. XIV, 2, 2. 3, 1.
Μάρκος Μινούκιος, *M. Minucius*, quaestor VIII, 12, 3.
Μίντουρνα, *Minturnae*, Latii oppidum XXXI, 37, 1. *Μιντοῦρναι* 38, 2. *Μιντουρνήσιοι* XXXI, 39, 1.
Μινύκιος Θέρμος, *Q. Minucius Thermus* (tr. pl. 691 = 62) L, 27, 3. 5. 28, 1.
Μίνωα, insula ad oram Megaridis XXXVIII, 6, 4. XL, 3, 4.

Μίνφα, Siciliae oppidum LXII, 25, 5.
Μίνως, Cretae rex I, 15 sqq. 20, 5. 25, 3. V, 4, 7. XXV, 22, 2.
Μινώταυρος I, 15 sqq.
Μισηνοί, *Misenum*, Campaniae promontorium cum oppido XXXI, 34, 2. LIV, 19, 1. LX, 32, 2.
Μιτυλήνη, Lesbi insulae oppidum XLV, 42, 4. 74, 1. *Μιτυληναῖοι* VII, 14, 4. XXXVI, 4, 2. 3. XLV, 75, 2. XLVII, 54, 3. LIII, 8, 5.
Μνασίθεος, Sicyonius LXVI, 7, 4. 6.
Μνήμων, cognomen XXXI, 1, 3. cf. *Ἀρτοξέρξης*.
Μνησικλῆς, architectus XII, 13, 7.
Μνησιπτολέμα, Themistoclis filia X, 30, 1. 3. 32, 2.
Μνησίφιλος, Atheniensis X, 2, 4.
Μνῆστρα, Attica femina XXXV, 4, 8.
Μοθώνη, Messeniae oppidum LXVI, 12, 2.
Μοιροκλῆς, Atheniensis LVI, 13, 5. 23, 3.
Μόλος, Boeotiae fluvius XXXIII, 17, 4. 19, 5.
Μολοσσοί (*Μολοττοί*), Epirotica gens I, 31, 4. 35, 1. X, 24, 1. 3. XXX, 1, 1. 2, 1. 10, 4. 19, 2. 26, 5. 30, 2. 5. LIX, 25, 2. *Μολοττίς* XXX, 5, 2.
Μολοσσός, Atheniensis XLIX, 14, 1.
Μολπαδία, Amazon I, 27, 4.
Μόλων, Rhodius XLVIII, 3, 1. LVII, 4, 4.
Γάϊος Μόμμιος, *C. Mummius* XXXIII, 9, 5.
Λεύκιος Μόμμιος, *L. Mummius Achaicus* (cos. 607 = 146) XXVII, 21, 6. XXXI, 1, 1. XXXVI, 19, 5. XL, 3, 2.
Μόμμιος, *Mummius*, Crassi legatus XXXIX, 10, 1. 2.
Μοναίσης, Parthus LX, 37, 1. 2. 46, 2. 3.
Μονῆτα, *Moneta*, dea Italica II, 20, 4. XI, 36, 7.
Μονίμη, Milesia, Mithridatis uxor XXXVI, 18, 2. 3. XLV, 37, 2.
montium et maris altitudo XIX, 15, 6 sq.
μόραι Spartanorum XXI, 17, 2. XLIV, 17, 1. 22, 2. 4.
morbi I, 15, 1. II, 24, 1. V, 13, 1 XI, 28, 1. 43. XII, 34, 3. 36, 4. 38, 1. XVI, 12, 2. XXXI, 17, 6. 45, 4. XXXIII, 26, 3. 35, 2. 36, 2 sqq. XXXVI, 40, 2. XXXVIII, 6, 3. 17, 3. 22, 4. XXXIX, 33, 5. XLII, 14, 3. XLIV, 27, 1. XLV, 57, 1. XLVII, 19, 1. 55, 5. 72, 1. 75, 4. 76. XLVIII, 17, 2. 40, 2. L, 5, 3. LII, 30, 1. LIX, 38. 47, 1. 48, 3. LX, 45, 5. 49, 4. LXIII, 25, 3. 4.
Μοσχικὰ ὄρη, Ponti mons XLV, 34, 1.
Μουκία, *Mucia*, Pompeii uxor XLV, 42, 7.
Μουκιανός, *M. Licinius Crassus Mucianus*, Syriae praefectus LXVIII, 4, 2.
Μούκιος Σκαιόλας, *C. Mucius Cordus*, *Scaevola* VIII, 17.
Μούκιος Σκαιόλας ὁ νομικός, *P. Mucius Scaevola* (cos. 620 = 133) XXXIII, 36, 3. *ὁ νομοθέτης* LIII, 9, 1.
Μούκιος, *Q. Mucius Scaevola*, *Augur* (cos. 636 = 117) XXXI, 35, 6. LVII, 3, 1.
Μούκιος, *Mucius*, tr. pl. LIII, 13, 2. 18, 1.

mulctae XI, 18, 1. 39, 4. XII, 22, 3. 35, 4. XXI, 6, 1. 13, 2. 14, 1. 29, 1. XXII, 2, 4. XXV, 19, 2. 22, 1. XXVIII, 9, 5. XXXV, 4, 3. XXXVI, 4, 1. XLIV, 34, 8. XLVII, 29, 3. XLIX, 26, 2. 27, 3. 30, 3. LVI, 26, 1. 27, 6. LIX, 24, 3. LXIII, 32, 2. LXVI, 25, 5. 48, 4. 54, 2.

Μουνάτιος, vid. *Πλάγκος*.

Μουνάτιος, *Munatius Rufus*, Catonis minoris sodalis L, 9, 1. 2. 25, 1. 27, 5. 30, 2. 3. 36, 3. 37, 1. 4. 52, 3.

Μοῦνδα, *Munda*, Hispaniae oppidum XLVIII, 56, 2.

Μουνυχία, Piraeei arx VII, 12, 5. XXXIII, 15, 1. XLIX, 27, 3. 31, 1. 32, 5. LVI, 28, 1. LIX, 8, 3. 9, 2. 10, 1. 34, 4. LXVI, 34, 4.

Μουνυχιών, mensis Atticus I, 18, 1. XXXII, 15, 1. XLIX, 37, 1. LIX, 12, 2. 26, 2.

Μούνυχος, Demophontis filius I, 34, 1.

Μουρήνας, *L. Licinius Murena*, Sullae legatus XXXIII, 17, 3. 7. 18, 2. 19, 2 sqq.

Λεύκιος Λικίνιος Μουρήνας, *L. Licinius Murena* (cos. 691 = 62) XXXVI, 15, 1. 19, 7. 25, 5. 6. 27, 2. L, 21, 3. 5. 6. 28, 2. LVII, 14, 6. 35, 3. LVIII, 1, 5.

muri Athenarum X, 19, 1 sq. XV, 37, 3. XXXII, 14, 4 sqq. 15, 1. 4. XXXV, 13, 6. 7. XXXVII, 1, 5. XLIV, 23, 1.

Μοῦρκος, *Murcus* LXVII, 27, 4.

Μοῦσαι IV, 21, 4. V, 4, 6. 5, 6. 13, 1 sq. VII, 31, 3. X, 21, 4. XI, 20, 4. XII, 1, 5. XVI, 1, 4. XXXI, 2, 3. XXXVI, 42, 1. XLIX, 7, 4.

Μουσαῖος, poeta laudatur XXXI, 36, 6.

Μουσεῖον, Athenarum locus I, 27, 1. 3. LIX, 34, 5.

Μουσεῖον Chaeroneae XXXIII, 17, 6.

musica, musici X, 2, 3. 5, 2. XII, 1, 5. 4, 1. 13, 6. XV, 2, 4. 5. XXXV, 9, 1. LI, 10, 3. 4. LIX, 1, 6.

Μουτίνη, *Mutina*, Galliae cisalp. oppidum XLV, 16, 3. *Μυτίνη* LX, 17, 1.

Μυγδονική, Mesopotamiae regio XXXVI, 32, 3. *Μυγδονική Ἀντιόχεια*, vid. *Ἀντιόχεια*.

Μῦθος = Demetrius Poliorcetes LIX, 27, 2.

Μυκάλη, Asiae promontorium XI, 19, 3. XII, 3, 1. XIX, 25, 1.

Μυκῆναι, Argolidis oppidum LXVI, 29, 4. *Μυκηναῖοι* XLI, 9, 4.

Μυλαί, Siciliae oppidum XVIII, 37, 6.

Μύλασα, Cariae oppidum XLIX, 18, 5.

Μύνδιοι, Myndi Cariae oppidi incolae XXXI, 17, 3.

Μυοῦς, Cariae oppidum X, 29, 7.

Μυριναῖοι, Myrinae Asiae min. oppidi incolae LVI, 9, 1.

Μυρτίλος, Epirota XXX, 5, 3 sq.

Μυρτίλος, scriptor laudatur LXVI, 3, 4.

Μυρτώ, Aristidis neptis XXIV, 27, 2.

Μυρτώ, Menoetii filia XXIV, 20, 6.

Μύρων, Atheniensis VII, 12, 3.

Μύρων, Mithridatis dux XXXVI, 17, 1.

Μυρωνίδης, Atheniensis XII, 24, 6. XIV, 1, 2. XXIV, 10, 8. 20, 1. *Μυρωνίδαι* XII, 16, 2.

Μυσία, *Moesia* LXVIII, 4, 1. 8. 1. 4. 15, 4.

Μυσοί, Asiae gens I, 5, 2.
mysteria I, 30, 5. 33, 1. XI, 19, 6. XV, 19, 1. 20, 3. 22, 3. 34, 2. XXXVI, 13, 2. XLVII, 2, 1. 13, 1. XLIX, 6, 3. 28, 1 sqq. LIX, 26, 1.
Μυτίνη, vid. *Μοντίνη*.

Ναβαταῖοι, gens Arabica XLV, 67, 6. LIX, 7, 1. LX, 36, 2.
Νάβις, Lacedaemoniorum tyrannus XXVII, 12, 4 sq. 13, 1. 14, 1. 5. 7. 15, 2. 4. 19, 2. XXVIII, 13, 1. XXIX, 3, 1.
Νάξος, insula maris Aegaei I, 20, 1. 5. X, 25, 2. XI, 19, 3. XII, 11, 5. XLIX, 6, 2. *Νάξιοι* I, 20, 5. XXXVIII, 3, 6.
Νάξος, Siciliae oppidum XXXVIII, 16, 7.
navalis res Atheniensium I, 17, 6. 23, 1. X, 4. 7, 1 sq. 10. 14, 1. 19, 2 sqq. XII, 11, 4. 15, 1. XV, 37, 3. XXXII, 15, 1. XXXV, 11. 12, 2. XXXVIII, 25, 2. Graecorum I, 19, 4. X, 14, 2. Macedonum et Aegyptiorum LIX, 43, 4. 5. Persarum X, 14, 2. — navalis pugna descr. LX, 65 sqq. — navalia Athenarum LVI, 14, 4. navis sacra X, 7, 5.
Ναρβών, *Narbo*, Galliae oppidum XLI, 12, 4. LXVII, 11, 1.
Ναρθάκιον, Thessaliae mons XLIV, 16, 5.
Νάρνεια, *Narnia*, Umbriae oppidum XXVIII, 1, 4.
Νασικᾶς, vid. *Σκιπίων*.
ναυαρχία Spartanorum XXXII, 7, 2.
Ναυκράτης, Lycius LXIII, 30, 3.
Ναύπακτος, Aetolorum oppidum XXVIII, 15, 4.
Ναυπλία, Argolidis oppidum XXX, 31, 1.
Ναυσίθοος, Salaminius I, 17, 6.
Ναυσικράτης, rhetor laudatur XXXV, 19, 4.
naphtha XLVII, 35, 1.
Νάξα, Syracusarum pars XXII, 18, 4.
Νεάλκης, pictor LXVI, 13, 3.
Νέανδρος, Epirota XXX, 2, 2.
Νεάνθης, Cyzicenus scriptor laudatur X, 1, 2.
Νέα πόλις, *Neapolis*, Campaniae oppidum XXII, 10, 1. XXXVI, 39, 3. XXXVII, 1, 5. XLV, 57, 1. LVII, 8, 2. LXIII, 21, 3. *Νεαπολῖται* XXII, 10, 1. XLV, 57, 1.
Νέα πόλις, Siciliae oppidum LXII, 49, 1. *Νεαπολῖται* LXII, 41, 1.
Νέαρχος, Cretensis, Alexandri M. dux XLII, 2, 2. 18, 3. XLVII, 10, 3. 66, 2. 68, 1. 3. 73, 1. 2. 75, 3. 76, 2.
Νέαρχος, Pythagoricus XXV, 2, 3.
Νεῖλος, Aegypti fluvius VII, 26, 1. XXXIII, 20, 4. XLVII, 36, 2.
Νεκτάναβις, Aegyptius XLIV, 37—39.
Νεμέα, Argolidis locus XII, 19, 3. LXVI, 7, 1. *Νεμέα* picta tanquam femina XV, 16, 5. *Νίμεια*, festum Graecorum XVIII, 26, 2. XXVII, 11, 1. XXVIII, 12, 2. LII, 17, 4. LXVI, 27, 2. 28, 3.
Νίμεσις XXVII, 18, 2.
Νεοκλῆς, Atheniensis, Themistoclis pater X, 1, 1. XXIV, 2, 1.
Νεοκλῆς, Atheniensis, Themistoclis filius X, 32, 1. 3.
Νεοκωμῖται, *Novocomenses*, Novi Comi Galliae oppidi incolae XLVIII, 29, 1.
Νεοπτόλεμος, Achillis filius XXX, 1, 2. XLVII, 2, 1.

Νεοπτόλεμος, Alcetae filius, Epiri rex XXX, 2, 1. 4, 1. 5, 1 sqq.
Νεοπτόλεμος, Alexandri M. dux XLII, 1, 3. 4, 1. 5 sqq.
Νεοπτόλεμος, Mithridatis dux XXXI, 34, 5. XXXVI, 3, 8 sqq.
Νεόχωρος, Boeotus XXXII, 29, 6.
Νέπως, vid. *Κορνήλιος, Μέτελλος*.
Νέρβιοι, *Nervii*, Galliae gens XLVIII, 20, 4. 5.
Νέρων, *Tiberius Claudius Nero Drusus Germanicus Caesar*, imp. XXVIII, 12, 8. LXVII, 1, 3. 6. 2—7. 8, 5. 9, 3. 10, 1. 2. 11, 1. 2. 14, 2. 3. 15, 3. 16, 1. 2. 17, 3. 18, 2. 19, 2 sqq. 20, 1. 23, 2. 4. 29, 1. 4. LXVIII, 1, 3. 3, 1. 5, 2. 18, 3. *Γερμανικός* LX, 87, 4. *Νερωνιανοί* LXVII, 17, 1.
Νέρων, *Nero*, Othonis cognomen LXVIII, 3, 2.
Νέστωρ, Pyli rex XXI, 18, 2. XXV, 15, 5. LXIII, 34, 3.
νεωκόροι II, 5, 1.
Νέων, Boeotus XIX, 23, 3.
Νέων, Corinthius XVIII, 18, 2.
Νηλεύς, Scepsius XXXIII, 26, 2.
Νηρηΐδας LX, 26, 2.
Νῆσος, Syracusarum pars = Ortygia XVIII, 9, 2.
Πόπλιος Νιγίδιος, *P. Nigidius Figulus*, Ciceronis sodalis LVII, 20, 2.
Νίγροι, *Nigri*, cognomen XVI, 11, 4.
Νίγρος, *Niger*, M. Antonii familiaris LX, 53, 2.
Νικαγόρας, Messenius LII, 35.
Νικαγόρας, Troezenius X, 10, 3.
Νικαία, Alexandri Crateri filii uxor LXVI, 17, 2. 4.
Νικαία, Bithyniae oppidum I, 26, 2.
Νικάνωρ, Macedo XLII, 17, 2. XLIX, 31. 32, 3 sqq. 33, 1. 2.
Νικαρχος, Plutarchi proavus LX, 68, 4.
Νικάτωρ, vid. *Σέλευκος*.
Νίκη II, 24, 3. XXXIII, 11, 1. 19, 5. XLVIII, 47, 1. LIX, 29, 1. LXIII, 39, 2. LXVI, 13, 3. LXVIII, 4, 4. *Νίκαι* XXXI, 32, 2. XLI, 22, 2. XLVIII, 6, 1.
Νικήρατος, Atheniensis, Niciae pater XV, 13, 1. XXXVIII, 2, 1. 4, 4.
Νικήρατος, Heracleota poeta XXXII, 18, 4.
ΝΙΚΙΑΣ, Atheniensis XXXVIII. XL. — XV, 1, 2. 13 sqq. 17, 3. 18, 1 sq. 20, 2. 21, 6. XXI, 4, 2. XXIV, 7, 3. *Νικίαι* XXVIII, 11, 3. *Νικίειος: εἰρήνη* XV, 14, 2. XXXVIII, 9, 7.
Νικίας, servus L, 39, 3.
Νικίας, Siculus XXII, 20, 3 sqq.
Νικίας XLIV, 13, 4.
Νικογένης, Atheniensis X, 26, 1 sqq. 28, 3.
Νικόδημος, Messenius LVI, 13, 3.
Νικόδημος, Thebanus XXI, 3, 4.
Νικοκλῆς, Athenienses XLIX, 17, 2. 35, 2. 36, 3.
Νικοκλῆς, Sicyonis tyrannus XXVII, 1, 3. LXVI, 3, 3. 4, 1. 2. 6, 4. 5. 9, 2. 3.
Νικοκρέων, Cypri rex XLVII, 29, 1. 2.
Νικόλαος, philosophus laudatur LXIII, 53, 4. 5.
Νικομάχη, Themistoclis filia X, 32, 2.
Νικόμαχος, Carrhensis XXXIX, 25, 11.

Νικόμαχος, Macedo XLVII, 49, 2.
Νικόμαχος, pictor XVIII, 36, 2.
Νικομήδεια, Bithyniae oppidum XXXVI, 13, 1.
Νικομήδης, Atheniensis X, 32, 2.
Νικομήδης, Bithyniae rex XXXIII, 22, 5. 24, 3. XLVIII, 1, 3.
Νικόπολις, meretrix XXXIII, 2, 4.
Νικόπολις, Acarnaniae oppidum LX, 62, 3.
Νικοστράτη, Euandri uxor II, 21, 2.
Νίκων, asinus LX, 65, 3.
Νίκων, elephantus Pyrrhi XXX, 33, 4.
Νίκων, servus XLVII, 42, 1.
Νικωνίδης, Thessalus XXXVI, 10, 2.
Νίσαια, Megaridis oppidum VII, 12, 3. XXXVIII, 6, 4. XLIX, 15, 2.
Νισαῖος ἵππος XXX, 11, 2.
Νισιβις, Mesopotamiae oppidum XXXVI, 32, 3. 36, 7. XXXVII, 3, 1.
Νιφάτης, Armeniae mons XLVII, 31, 5.
Νοέμβριος, *November*, mensis Romanus XXII, 3, 4.
noctua, monetae Atticae signum XXXII, 16, 2.
Νομάδες, *Numidae* XIII, 11, 4. 12, 3. 26, 3. XVIII, 28, 6. XXII, 12, 3. 30, 2. 3. XXIII, 3, 4. XXV, 26, 1. 2. XXXI, 32, 2. 40, 2. 5. XXXIII, 3, 1. XLVIII, 52, 4. 53, 2. 55, 2. LIV, 18, 1. LXVIII, 11, 3. *Νομὰς ληστάρχης* XXXIX, 22, 4. *Νομαδικός*: *ληστήριον* XXXIII, 3, 1. *ἀγῶνες* XXV, 26, 3. *ἡ Νομαδική*, *Numidia* XLV, 12, 4. *νομαδικὸν γένος* Thracum XXXIX, 8, 2.
Νομαδικός, cognomen, vid. *Μέτελλος*.
Νομαντία, *Numantia*, Hispaniae oppidum XIX, 22, 4. XXXI, 3, 2. 13, 2. XXXVI, 38, 3. LIII, 7, 4. 8, 7. 13, 1. 21, 4. LIV, 15, 3. LV, 3, 2. *Νομαντῖνοι* LIII, 5. 6. 7, 3.
NOMAΣ Πομπίλιος, *Numa Pompilius*, rex Rom. V. VI. — I, 1, 2. II, 18, 5. 21, 1. 22, 1. XI, 18, 1. 20, 3 sq. 31, 3. XVI, 1, 1. 25, 2. 39, 5. XIX, 2, 1. XXII, 8, 5. XLVIII, 59, 2. XLIX, 3, 4.
Νομήτωρ, *Numitor*, Albae rex II, 3, 2. 6, 1. 7 sq. 27, 1.
nomina et cognomina Romanorum XXXI, 1, 1 sqq.
Νομίσερων, *Numistro*, Lucaniae oppidum XXII, 24, 4.
Νουμέριος, *Numerius*, Marii amicus XXXI, 35, 6.
Νουμέριος, *Numerius*, Pompeii amicus XLV, 63, 2.
numerorum doctrina I, 36, 4. IV, 5, 3. XIII, 4, 5.
nummaria res apud Athenienses VII, 15, 4. 23, 2 sq. apud Romanos VIII, 11, 4. XXXIII, 1, 4. apud Spartanos IV, 9. XXXII, 17. nummi Lucullei XXXVI, 3, 2. nummorum signa XXXII, 16, 2. XLIV, 15, 6. XLVII, 4, 5. LXV, 20, 4.
nuptiae II, 15, 2 sqq. IV, 15. VI, 3 sq. VII, 6 sq. 20, 3 sqq. XLVII, 70, 2.
Νοῦρσα, *Nursia*, Sabinorum oppidum XLI, 2.
nutrices IV, 16, 3. XV, 1, 2.
νύμφαι XIII, 1, 1. XXIV, 11, 4.
Νύμφαιον, prope Apolloniam XXXIII, 27, 1.
Νυμφιδία, *Nymphidia*, meretrix LXVII, 9, 3. 14, 3.

Νυμφίδιος Σαβῖνος, *Nymphidius Sabinus*, praetorio praefectus LXVII, 2, 1. 8, 1. 2. 9, 1. 2. 11, 1. 13, 1. 4. 14. 15, 1. 23, 5. 29, 3.

Νῦσα, arx XLVII, 58, 4.

Νυσαῖος, Syracusanus XVIII, 1, 2.

Νύσσα, Mithridatis soror XXXVI, 18, 2.

Νύψιος, Neapolitanus LXII, 41, 1. 2. 44, 2. 46, 3.

Νῶλα, *Nola*, Campaniae oppidum XXII, 10, 1. 12, 2. XXXIII, 8, 4. 9, 3. *Νωλανοί* XXII, 11, 2.

Νώνακρις, Arcadiae oppidum XLVII, 77, 2.

Νώνιος, *A. Nonius* XXXI, 29, 1.

Νώνιος, *Nonius*, Sullae sororis filius XXXIII, 10, 2.

Νώνιος, *M. Nonius Sufenas* (tr. pl. 697 = 56) LVII, 38, 5.

Νῶρα, Cappadociae oppidum XLII, 10, 1. 11, 1. 12, 2.

Νωρβανοί, *Norbani* XLI, 6, 1.

Νωρβανός, *C. Norbanus Balbus* (cos. 670 = 83) XXXIII, 27, 5.

Νωρβανός, *C. Norbanus Flaccus* (cos. 715 = 38) LXIII, 38, 1.

Νωρικοί, gens Germaniae XXXI, 15, 4.

Ξανθιππίδης, archon Atticus (ol. 75, 2 = 479) XXIV, 5, 7.

Ξάνθιππος, Atheniensis, Pericilis pater X, 10, 6. 21, 2. XII, 3, 1. XV, 1, 1. XXIV, 10, 8. XXV, 5, 4.

Ξάνθιππος, Atheniensis, Pericilis filius XII, 24, 5. 36.

Ξάνθος, Lyciae oppidum LXIII, 30, 4. *Ξάνθιοι* XLVII, 17, 2. LXIII, 2, 5. 30, 5. 31, 2. 5.

Ξεναγόρης (*Ξεναγόρας*), Eumeli filius XIX, 15, 6. 7.

Ξενάρης, Spartanus LII, 3, 2 sqq.

Ξέναρχος, scriptor XXXVIII, 1, 2.

ξενηλασία Spartanorum IV, 27, 3. LI, 10, 2.

Ξενόδοχος, Cardianus XLVII, 51, 2.

Ξενοκλῆς, Adramyttenus rhetor LVII, 4, 4.

Ξενοκλῆς, Atheniensis architectus XII, 13, 4.

Ξενοκλῆς, Sicyonius LXVI, 5, 3. 4. 5.

Ξενοκλῆς, Spartanus XLIV, 16, 3.

Ξενοκράτης, philosophus academicus XXVIII, 12, 4. XXXI, 2, 3. XXXVII, 1, 3. XLVII, 8, 4. XLIX, 4, 1. 27, 1. 2. 4. 29, 4.

Ξενόφαντος, tibicen LIX, 53, 2.

Ξενόφιλος, Atheniensis XXIV, 1, 6.

Ξενόφιλος, praedo LXVI, 6, 2.

Ξενοφῶν, Atheniensis, Euripidis filius XXXVIII, 6, 3.

Ξενοφῶν, Atheniensis philosophus et scriptor XV, 32, 3. XLIV, 9, 1. 20, 2. XLVI, 3, 1. LX, 45 6. laudatur IV, 1, 3 (*de rep. Lac.* 10, 5). XXII, 21, 2 (*Hell.* 3, 4, 17). XXIII, 3, 1 (*Cyrop.* 4, 1, 3). XLIV, 4, 1 (*Ages.* 6, 4). 18, 1 (*Hell.* 4, 3, 16). 19, 5. 6 (*Ages.* 8, 7). 29, 2 (*symp. init.*). 34, 4 (*Hell.* 7, 5, 10). LXV, 4, 1. 8, 1 (*Anab.* 1, 8). 9, 4. 13, 3. 4 (*Anab.* 1, 8, 27). eius *συμπόσιον* XXXII, 15, 5.

Ξέρξης, Persarum rex X, 4, 3 sq. 9, 1 sqq. 12 sqq. 20, 1. 27, 1. XXIV, 8, 1. 10, 1. XXVI, 5, 1.

XXXIII, 15, 4. XLIV, 16, 1. XLVII, 37, 3. 38, 2. LXV, 1, 1. 2, 3.
Ξέρξης ἐκ τηβέννου (*Xerxes in toga*) = Lucullus XXXVI, 39, 3.
Ξοῦθοι χοραῦλαι LX, 24, 2.
Ξυπέτιοι, Xypetae pagi Attici incolae XII, 13, 4.

Ὀάρσης = Artoxerxes LXV, 1, 2.
Ὀδυσσεύς, Ithacae rex II, 2, 1. VII, 30, 1. XV, 21, 1. XVI, 22, 2. XXII, 20, 3. XXV, 9, 3. XXXII, 20, 4. XLIV, 5, 4.
Μάρκος ΟΘΩΝ, *M. Salvius Otho*, imp. LXVIII. — LXVII, 19, 2 sqq. 21. 23, 1. 3. 24. 26—28.
Μάρκος Ὄθων, *M. Salvius Otho*, praetor LVII, 13, 2. 3.
Οἶα, pagus Atticus XII, 9, 2.
Οἰδίπους LIX, 46, 5. *Οἰδιπόδειος κρήνη* Thebis XXXIII, 19, 6.
Οἰνάνθης, leno LII, 33, 2.
Οἶναρος, Naxius I, 20, 1.
Οἰνηΐς, tribus Attica XXXV, 17, 3.
Οἰνιάδαι, Acarnaniae oppidum XII, 19, 4. XLVII, 49, 8.
Οἰνοπίων, Thesei filius I, 20, 2.
Οἰνοῦς, Spartae fluvius IV, 6, 2.
Οἰταῖοι, gens Thessalica XII, 17, 3.
Οἰχαλεὺς Εὔρυτος I, 8, 3.
Ὀκταβία, *Octavia*, Caesaris Octaviani soror VIII, 17, 5. XXII, 30, 6. LX, 31. 33, 3. 35. 53. 54, 1. 56, 2. 57. 59, 2. 72, 2. 83, 4. 87.
Ὀκταβιανός, *Octavianus* = Caesar Augustus LX, 11, 1.
Γάιος Ὀκτάβιος, *C. Octavius* XLVIII, 67, 3.
Ὀκτάβιος, *C. Octavius*, Caesaris Augusti pater LVII, 44, 5.
Γναῖος Ὀκτάβιος, *Cn. Octavius* (cos. 588 = 165) XIX, 26, 1. 4.
Ὀκτάβιος, *Cn. Octavius* (cos. 666 = 87) XXXI, 41 sq. 45, 2. XXXIII, 12, 8. XLI, 4, 4. 5.
Ὀκτάβιος, *L. Octavius* (cos. 678 = 75) XXXVI, 6, 1.
Λεύκιος Ὀκτάβιος, *L. Octavius*, Pompeii legatus XLV, 29, 2. 5.
Μάρκος Ὀκτάβιος, *M. Octavius*, Ti. Gracchi sodalis (tr. pl. 620 = 133) LIII, 10, 1. 3 sqq. 11, 3. 4. 12. 15, 1. LIV, 4, 2.
Μάρκος Ὀκτάβιος, *M. Octavius*, M. Antonii legatus LX, 65, 1.
Μάρκος Ὀκτάβιος, *M. Octavius*, Pompeii socius L, 65, 2.
Ὀκτάβιος, *Octavius*, Crassi legatus XXXIX, 27, 5. 29, 5 sqq. 30, 5. 31, 1. 4. 5.
Ὀκτάβιος, *Octavius* LVII, 26, 4.
Ὀκτάβιος, *Octavius* = Caesar Augustus LXIII, 29, 7.
Ὀκτὼβριαι εἰδοί, *idus Octobres* II, 25, 5. *νῶναι*, *nonae Octobres* XXXVI, 27, 7.
Ὀλβιανοί XLI, 9, 4.
Ὄλβιος, paedagogus X, 26, 2.
olea sacra Athenis VII, 12, 6.— oleum VII, 2, 4. 24, 1. olei fons XLVII, 57, 4.
Ὀλθακός, dynastes Dandaricorum XXXVI, 16, 1 sqq.
Ὀλίγυρτος, Arcadiae mons LII, 26, 3.
Ὀλιζών, Thessaliae oppidum X, 8, 2.
Ὄλολχρον, Macedoniae mons XIX, 20, 3.
Ὄλορος, Thraciae rex XXXV, 4, 1.

Ὀλυμπία, Elidis oppidum IV, 1, 1. X, 5, 3. 25, 1. XV, 11, 1. XIX, 28, 2. XXI, 34, 4. XXIV, 11, 9. XXXIII, 12, 3. XLIV, 13, 3. 20, 1. XLVII, 4, 5. L, 46, 3. LI, 11, 3. LVI, 1, 1. 9, 2. LIX, 11, 1.

Ὀλύμπια, festum Graecorum I, 25, 4. IV, 20, 3. 22, 4. V, 1, 3. 8, 5. VII, 23, 3. X, 17, 2. XXV, 5, 4. LXVIII, 6, 1. Ὀλυμπικός: νίκη XV, 12, 2. Ὀλυμπιακός: ἐκεχειρία IV, 1, 1. 23, 2. νῖκαι XXI, 34, 5. ὀλυμπιονῖκαι V, 1, 3. 4. VII, 23, 3. XXIV, 27, 2.

ὀλυμπιάδες II, 12, 3 (6, 3). 5 (2, 1). XXXVI, 5, 1. πρώτη IV, 1, 2. ἑκκαιδεκάτη V, 1, 3.

Ὀλυμπιάς, Philippi Maced. uxor XLII, 12, 2. 13, 1. XLVII, 2, 1. 4. 6. 3, 2. 5. 5, 4. 9, 3. 5. 10, 4. 25, 4. 68, 3. 77, 1. 5. LIX, 22, 1. laudatur ἐν ἐπιστολῇ XLVII, 39, 4. 5.

Ὀλυμπιεῖον, Iovis Olympii templum Athenis VII, 32, 2.

Ὀλυμπιεῖον, vicus prope Syracusas XXXVIII, 16, 6.

Ὀλυμπιόδωρος, Atheniensis XXIV, 14, 3.

Ὀλύμπιος, Periclis cognomen XII, 8, 2. 39, 2.

Ὄλυμπος, Thessaliae mons XIX, 14, 1. 15, 5. 17, 1. XXI, 34, 4. XLV, 24, 5. Ὀλυμπικός: ὑπώρεια XIX, 13, 3.

Ὄλυμπος = caelum II, 11, 2. Ὀλύμπιος, vid. Ζεύς. Ὀλυμπία (γῆ) I, 27, 4.

Ὄλυμπος, medicus XL, 82, 2.

Ὀλύνθιοι, Olynthi Thraciae oppidi incolae XXXIII, 36, 3. LVI, 9, 1.

Ὀμβρικὴ πόλις XXXIX, 6, 5.

Ὀμβρίκιος, Umbriciss, haruspex LXVII, 24, 2.

Ὄμηρος, poeta IV, 1, 2. 4, 4. XIII, 19, 2. XV, 7, 1. XVIII, 36, 2. XIX, 28, 2. XLI, 1, 3. XLVII, 26, 2. 4. laudatur I, 5, 6 (*Il.* 23, 145). 16, 3 (*Od.* 19, 179). 20, 2 (*Od.* 11, 630). 25, 2 (*Il.* 2, 547). 34, 1 (*Il.* 3, 144). VII, 10, 1 (*Il.* 2, 557). 25, 3 (*Od.* 14, 162. 19, 307). XVI, 32, 4 (*Od.* 21, 1. 9, 339). 5 (*Od.* 9, 299. *Il.* 1, 188. 6, 161). XIX, 34, 4 (*Il.* 24, 525). XXI, 1, 5. 18, 2 (*Il.* 2, 363). XXII, 1, 2 (*Il.* 14, 86). XXVI, 3, 4 (*Od.* 14, 222). XXVII, 1, 2 (*Il.* 9, 438). 9, 7 (*Il.* 19, 12). XXX, 22, 6 (*Il.* 5, 717. 9, 237 *sim.*). XXXV, 7, 5 (*Il.* 2, 552). XLIV, 5, 4 (*Od.* 8, 77). XLVII, 26, 3 (*Od.* 4, 354). LII, 9, 4 (*Il.* 3, 172). LIX, 42, 5 (*Il.* 1, 238). LXIII, 34, 3 (*Il.* 1, 259). LXVII, 19, 2 (*Il.* 3, 329). non addito nomine I, 2, 1 (*Il.* 8, 281). XVI, 22, 2 (*Od.* 4, 246). XVIII, (1), 1 (*Il.* 24, 630). XXV, 27, 4 (*Od.* 10, 495). XXX, 18, 1 (*Il.* 1, 491). 29, 2 (*Il.* 12, 243). XXXVIII, 9, 1 (*Od.* 4, 230). XLV, 29, 4 (*Il.* 22, 207). 53, 7 (*Il.* 15, 189). 72, 2 (*Il.* 11, 548). XLVII, 54, 1 (*Il.* 21, 107). XLIX, 17, 1 (*Od.* 1, 494). LII, 34, 3 (*Il.* 1, 491). LVI, 12, 2 (*Il.* 20, 467). LXII, 19, 1 (*Od.* 12, 428). LXIII, 23, 3 (*Il.* 6, 429). 23, 4 (*Il.* 6, 491). 24, 4 (*Il.* 16, 849). eius νεκυία (*Od. lib.* 11) XXXI, 11, 6. Ὁμηρικός: Ὀδυσσεύς VII, 30, 1. βιβλίον XV, 7, 1. τὸ Ὁμηρικόν LX, 25, 2 (*Il.* 14, 162). τὰ Ὁμηρικά XXVII, 4, 4. LIII, 21, 4 (*Od.* 1, 47).

Ὁμολώιχος, Chaeronensis XXXIII, 17, 6. 19, 5.

Ὁμόνοια = *Concordia* XI, 42, 3. 4. LIV, 17, 6. LVII, 19, 1.
Ὁμφάλη, Lydiae regina I, 6, 5. LXI, 3, 3.
Ὁμφάλη νέα = Aspasia XII, 24, 6.
Ὄνεια, Megaridis mons LII, 20, 1.
Ὀνησίκρατος, Alexandri socius XLVII, 46, 2. 65, 1. 66, 2. historiae scriptor laudatur XLVII, 8, 2 (*fr.* 1). 15, 1 (*fr.* 2). 46, 1 (*fr.* 5). 60, 4 (*fr.* 8). 61 (*fr.* 9).
Ὀνόμαρχος, Macedo XLII, 18, 4.
Ὀνόμαρχος, Phocensis XVIII, 30, 4.
Ὀνομαστός, Othonis libertus LXVII, 24, 1. 3.
Ὀνωράτος, vid. Ἀντώνιος.
Ὀξάθρης, Persa, Darii Nothi filius LXV, 1, 1. 5, 3.
Ὀξυάρτης, Persa XLVII, 58, 2. 68, 4.
Ὀφικούλας, vid. Φάβιος.
Λεύκιος Ὀπίμιος, *L. Opimius* (cos. 632 = 121) LIV, 11, 2. 13, 1. 3. 4. 14, 1. 3. 4. 16, 2. 3. 17, 3. 4. 6.
Ὁπλακος, Frentanus XXX, 16, 10.
Ὁπλίας, Boeotiae fluvius XXXII, 29, 5.
Ὁπλῖται, tribus Attica VII, 23, 4.
Ὁπλίτης, fluvius prope Haliartum in Boeotia XXXII, 29, 3 sqq.
Ὀπούντιοι, Locri Opuntii XXVIII, 5, 4.
Γάιος Ὄππιος, *C. Oppius*, Caesaris socius XLV, 10, 4. 5. XLVIII, 17, 6. scriptor laudatur XLVIII, 17, 4.
Ὀπτιλέτις, vid. Ἀθηνᾶ.
oraculum I, 3, 3. 24, 5. 26, 4. 27, 2. 32, 4. 36, 1. II, 2, 4. 9, 3. 14, 1. 28, 5. III, 6, 5. IV, 5, 3. 6, 1. 5. 29, 4. V, 4, 5. 8, 10. 9, 3. VII, 4, 2. 9, 1. 10, 4. 14, 4. VIII, 13, 1. X, 10, 1 sqq. 28, 3. XI, 4, 3 sq. XIII, 4, 4. XXII, 3, 4. XXIV, 9, 2. 11, 3. 20, 4. XXVIII, 20, 3. XXX, 32, 4. XXXII, 22, 5. 26, 2 sq. 29, 5 sqq. XXXIII, 17, 1. XXXV, 8, 6. 18, 6 sq. 19, 4. XXXVIII, 13, 1. 4. XLIV, 3, 4. 30, 1. XLVI, 1, 2. 2, 1. XLVII, 3, 1. 14, 4. 27, 1. 4. 5. 37, 1. 72, 2. 75, 2. 76, 4. XLVIII, 52, 3. XLIX, 28, 2. LI, 9, 1. 3. 11, 3. LVI, 19, 1. 3. 20, 1. 21, 3. LVII, 5, 1. 17, 4. LIX, 13, 1. LX, 34, 1. LXVI, 53, 2. or. Amphiarai XXIV, 19, 1. in Cithaerone XXIV, 11, 4. Delphicum, vid. Πυθώ. Trophonii Lebadense XXIV, 19, 1. XXXIII, 16, 4. 17, 1. Pasiphaae in Laconica LI, 9, 1 sqq. Tegyraeum XXI, 16, 3.
Μάρκος Ὁράτιος, M. Horatius Pulvillus (cos. 244 = 509) VIII, 12, 4. 14, 2. 4 sq. 15, 1.
Ὁράτιος Κόκλιος, *P. Horatius Cocles* VIII, 16, 4 sq.
orgia XLVII, 2, 5. 6. XLVIII, 9, 3. 10, 3. LVII, 19, 3.
Ὀρθαίτιος, vid. Φλάκκος.
Ὀρεξάρτης, Scythiae fluvius XLVII, 45, 4.
Ὀρέστειον, Arcadiae oppidum XXIV, 10, 7.
Ὀρέστης, *L. Aurelius Orestes* (cos. 627 = 126) LIV, 1, 4. 2, 3.
Ὀρθαγόρας, Corinthius XVIII, 4, 4.
Ὀρθία, vid. Ἄρτεμις.
Ὀρθόπαγος, Boeotiae mons XXXIII, 17, 4.
Ὀρκύνια, Cappadociae locus XLII, 9, 2.

Ὀρχωμόσιον, Athenarum locus I, 27, 5.
Ὀρνεύς, Erechthei filius I, 32,1.
Ὄρνις, locus prope Corinthum LXVI, 20, 2.
Ὄρνυτος, Athoniensis I, 8, 3.
Ὀροάνδης, Cretensis XIX, 26, 1. 2.
Ὀρόβαζος, Parthus XXXIII, 5, 4. 5..
Ὀρόντης, Persa LXV, 27, 4. LXVI, 3, 4.
Ὀρσοδάτης, Persa XLVII, 57, 2.
Ὀρτήσιος, *L. Hortensius*, Sullae legatus XXXIII, 15, 3. 4. 17, 7. 19, 1 sqq.
Κόιντος Ὀρτήσιος, *Q. Hortensius Hortalus*, orator XXXIII, 35, 4. XXXVI, 1, 5. L, 25, 2. 4. 5. 52, 3. 4. LVII, 7, 6. 35, 3.
Ὀρτήσιος, *Q. Hortensius Hortalus*, oratoris filius XLVIII, 32, 2. LX, 22, 5. LXIII, 25, 2. 28, 1.
horti XXXVI, 39, 2. XLV, 40, 5. 44, 3. LXIII, 20, 2. LXV, 25, 1.
Ὄρυσσος, Cretensis XXX, 30,4.
Ὀρφεύς XXXVII, 1, 2. XLVII, 14, 5. Ὀρφικός: ὀργιασμοί XLVII, 2, 5. τὰ Ὀρφικά XLVIII, 9, 3.
Ὀρφίδιος, *Orfidius* LXVIII, 12, 4.
Ὀρχαλίδης, collis Boeotiae XXXII, 29, 7.
Ὀρχομενός, Arcadiae oppidum LII, 23, 1. 26, 3. LXVI, 38, 1. 45, 1. Ὀρχομένιοι LII, 4, 1. 7, 3.
Ὀρχομενός, Boeotiae oppidum XXI, 16, 2. XXXIII, 20, 3. 21, 2. 4. 26, 4. XXXVI, 3, 6. 11, 4. Ὀρχομένιοι XXI, 16, 1. 17, 4. XXIII, 1, 2. XXXII, 28, 2. XXXIII, 20, 4. 22, 4. XXXV, 2, 1. XLIV, 18, 1. 2. LVI, 6, 2. ἡ Ὀρχομενία XXI, 17, 1.
Ὄσκα, Hispaniae oppidum XLI, 14, 2. 25, 4.
Ὀστάνης, Persa, Darii Nothi filius LXV, 1, 1. 5, 3. 22, 6.
ostenta II, 24, 1. X, 15, 1. XIII, 2, 2 sq. XVI, 38, 1. XVIII, 8, 2. 3. 26, 3. XXII, 4, 1. 28, 2. XXX, 31, 3. XXXI, 17, 4. XXXII, 12, 1. XXXIII, 7, 2. 3. 6. 11, 1. 27, 4 sqq. XXXVI, 8, 6. XXXIX, 19, 3 sqq. XLV, 68, 3. 4. XLVII, 57, 3. 73, 3. XLVIII, 43, 3. 47. 63. XLIX, 28, 3. LIII, 17. LIV, 11, 1. LVI, 19, 1. LVII, 20, 1. LX, 60. 75, 3. LXII, 24, 3. 4. 38, 1. 55. LXIII, 36. 39, 2. 3. 48, 1. LXVI, 32, 2. LXVII, 23, 2. LXVIII, 4, 4 sq.
Ὀστίλιος, *Hostilius*, Tulli Hostilii avus II, 14, 7. 18, 4.
Τύλλος Ὀστίλιος, *Tullus Hostilius*, Romanorum rex II, 18, 5. V, 21, 3. 22, 7. XVI, 1, 1.
Ὀστίλιος, *A. Hostilius Mancinus* (cos. 583 = 170) XIX, 9, 3.
Λεύκιος Ὄστιος, *L. Hostius* II, 22, 4.
ὀστρακισμός X, 5, 5. 11, 1. 12, 6. 22, 3. XII, 4, 2. 7, 1. 9, 4. 10, 1. 14, 2. 16, 3. XIV, 3, 1. XV, 13, 4. XXIV, 1, 2. 7. 7, 2 sqq. 25, 7. 26, 3. XXVI, 2, 3. XXXV, 17, 2. XXXVIII, 6, 1. 11.
Ὀτακίλιος, *T. Otacilius Crassus*, praetor XXII, 2, 1.
Ὀτρύαι, Phrygiae locus XXXVI, 8, 7.
Βαγίσης, Parthus XXXIX, 18, 2.
vaccae sacrae Dianae XXXVI, 24, 6.
Βακκαῖοι, Hispaniae gens XLI, 21, 5.

Βαλεντία, *Valentia*, Hispaniae oppidum XLV, 18, 3.
Βαλερία, *Valeria*, P. Valerii Poplicolae soror XVI, 33.
Βαλερία, *Valeria*, P. Valerii Poplicolae filia VIII, 18, 2. 19, 3. 5.
Βαλερία, *Valeria*, M. Valerii Messallae filia, Sullae uxor XXXIII, 35, 4 sq. 37, 4.
Βαλέριοι, *Valeria gens* IX, 1, 2.
Βαλέριος Ἀντίας, *Valerius Antias*, historiae scriptor laudatur II, 14, 6. XXV, 2, 4. XXVIII, 18, 4. οἱ περὶ Ἀντίαν V, 22, 4.
Κόιντος Βαλέριος, *Q. Valerius*, Sullae adversarius XLV, 10, 4.
Βαλέριος Κορβῖνος, *M. Valerius Corvus* (cos. 405. 407. 410. 418. 453. 454 = 348. 346. 343. 335. 300. 299) XXXI, 28, 6.
Βαλέριος Λέων, *Valerius Leo* XLVIII, 17, 5.
Μάρκος Βαλέριος Μάξιμος, *M. Valerius Maximus*, P. Valerii Poplicolae frater (cos. 248 = 505) VIII, 5, 1 sq. 14, 4 sq. 20, 1. XVI, 5, 2. XLV, 13, 7.
Βαλέριος Μάξιμος, *Valerius Maximus*, scriptor laudatur XXII, 30, 4. LXIII, 53, 4 (4, 6, 5).
Βαλέριος Ποτῖτος, *L. Valerius Potitus* (tr. mil. 339. 347. 350. 352. 355 = 414. 406. 403. 401. 398) XI, 4, 4.
Βαλέριος, *Volesus Valerius*, P. Valerii Poplicolae proavus VIII, 1, 1. cf. Βόλησος.
Βαλέριος, vid. Ποπλικόλας, Φλάκκος.
Βάλης, vid. Φάβιος.
Βαργοντήιος, *Vargunteius*, Crassi legatus XXXIX, 28, 2.
Ἥπλιος Βαρῖνος, *P. Varinus Glaber*, praetor (680 = 75) XXXIX, 9, 4.
Βάριος Κοτύλων, *Varius Cotyla*, Antonii sodalis LX, 18, 4.
Ἀλφήνος Βᾶρος, *Alfenus Varus*, Vitellii dux LXVIII, 12, 4.
Ἄττιος Βᾶρος, *P. Attius Varus*, Pompeii socius L, 56, 3. 57, 1. 3.
Τερέντιος Βάρρων, *C. Terentius Varro* (cos. 537 = 216) XIII, 14 sqq.
Τερέντιος Βάρρων, *M. Terentius Varro*, Reatinus II, 12, 3 sq. XLVIII, 36. scriptor laudatur II, 16, 7.
Βάρρων, vid. Κιγγώνιος.
vates, vaticinatio IV, 9, 3. V, 7, 2. VII, 12, 3. VIII, 13, 3. X, 13, 2. XI, 4, 1. 5, 4. 7, 5. 18, 4. 32, 5. XII, 6, 2. XIII, 18, 3. XVI, 24, 1. XVIII, 8, 4. 26, 3. XIX, 3, 1 sq. XXI, 21, 1 sq. 22, 2. 31, 3. XXII, 2, 2. 28, 2. 29, 1. 4. 5. XXIV, 9, 2. 11, 2. 15, 1. 18, 1. 2. XXX, 6, 5. 25, 2. 30, 3. XXXI, 8, 4. 17, 1. 36, 5. 42, 4. XXXII, 22, 5. XXXIII, 6, 7. 7, 3. 5. 6. 9, 3. XXXV, 1, 1. 18, 3 sq. XXXVIII, 4, 2. 5, 3. 13, 1. 14, 6. 23, 5. 25, 1. XXXIX, 8, 3. 18, 5. 19, 6. XL, 5, 2. XLIV, 3, 3. XLVII, 2, 3. 3, 5. 14, 5. 24, 5. 25, 1. 26, 6. 31, 4. 33, 2. 50, 3. 52, 1. 57, 5. 73, 2. 74, 1. 75, 1. XLVIII, 19, 4. 47, 1. 63, 3. 7. 64, 2. LIII, 1, 2. 17, 1. LVI, 20, 1. LVII, 17, 4. 32, 3. 38, 6. LX, 33, 2. LXII, 22, 4. 24, 2. 5. 27, 2. 29, 3. LXIII, 15, 1. 39, 3. LXVI, 25, 2. 50, 3. 7. LXVII, 28, 4.
Βατίνιος, *P. Vatinius* (cos. 706 = 47) XLV, 52, 2. L, 42, 4. LVII, 9, 3. 26, 1. 2. LXIII, 25, 2.

Οὐόλσος, *Volesus* V, 5, 1. cf. Οὐαλέριος.
Οὐελία, *Velia*, locus ad collem Palatinum Romae VIII, 10, 2. 23, 3.
Οὐελιτρανοί, *Veliterni*, Veliterarum Volscorum oppidi incolae XI, 42, 1. XVI, 12, 2 sq.
Οὐίλλουτος, vid. *Σιλίνιος*.
venena X, 31, 5. XXVII, 20. XXVIII, 20, 5. 6. XXXVI, 18, 4. 43, 1. 2. XXXIX, 33, 5. XLV, 32, 9. XLVII, 77. XLIX, 36, 2. 4. L, 36, 1. 56, 3. LIII, 13, 4. LVI, 29, 4. 30. LVII, 26, 5. LIX, 20, 2. 45, 1. LX, 71, 4. 86, 2. LXII, 3, 3. 6, 2. 58, 1. LXV, 19, 2 sqq. 30, 3. LXVI, 17, 2. 52, 1. 2. 54, 1.
Οὐενουσία, *Venusia*, Apuliae oppidum XIII, 16, 5. Οὐενουσία XXII, 29, 1.
Οὐεντίδιοι δύο, *Ventidii duo*, Picentes XLV, 6, 3.
Οὐεντίδιος, *P. Ventidius Bassus*, Antonii legatus LX, 33, 1. 4. 34.
Οὐέντων, vid. *Περπέννας*.
verberatio puerorum apud Spartanos IV, 18, 1. XXIV, 17, 8.
Οὐεργεντόριξ, *Vercingetorix*, Gallorum rex XLVIII, 25, 3. 27, 5.
Οὐεργιλία, *Vergilia*, Coriolani uxor (?) XVI, 33 sqq.
Οὐεργίλιος, *C. Vergilius*, praetor (691 = 62) LVII, 32, 2.
Οὐεργιλίων, vid. Ἀτίλιος.
Οὐεργίνιος Ῥοῦφος, *L. Verginius Rufus* (cos. 815 = 63 p. Chr.) LXVII, 6. 10. 18, 3. 22, 1. LXVIII, 1, 2. 18, 3.
Οὐεργίνιος, *Verginius*, tr. pl. XXXIII, 10, 4.
Οὐέρρης, *C. Verres* LVII, 7, 3 sqq. 8, 1.
Οὐερρουκῶσος, vid. *Φάβιος*.
Οὐεσπασιανός, *T. Flavius Vespasianus*, imperator VIII, 15, 2. Οὐεσπεσιανός LXVIII, 4, 2. 5. 5, 2.
Γάιος Οὐετούριος, *C. Veturius* LIV, 3, 3.
Πόπλιος Οὐετούριος, *P. Veturius Geminus Cicurinus*, quaestor (cos. 254 = 499) VIII, 12, 3.
Οὐετούριος Μαμούριος, *Veturius Mamurius*, artifex V, 13, 3. 7.
Οὐετούριος, *Veturius*, optio LXVII, 24, 1.
Οὐέτους, *Vetus*, praetor XLVIII, 5, 3.
Σπόριος Οὐέττιος, *Sp. Vettius*, interrex V, 7, 1.
Οὐέττιος, *Vettius*, C. Gracchi amicus LIV, 1, 3.
Οὐέττιος, *L. Vettius*, Catilinae socius XXXVI, 42, 7.
Οὐήδιος, *Vedius*, Pompeii adversarius XLV, 6, 3.
Οὐήιοι, *Veii*, Etruriae oppidum eiusque incolae II, 25, 1. 5. 27, 2. VIII, 13, 1. 3. 4. XI, 2, 3. 3, 3. 5, 3. 7, 5. 17, 3. 18, 7. 24, 1. 31, 2. Οὐηιεντανοί XI, 2, 3.
Οὐήλαβρον, *Velabrum*, vicus Romae II, 5, 5.
Οὐηρανία, *Verania*, L. Pisonis Frugi Liciniani uxor LXVII, 28, 2.
Οὐηρανία, *Verania*, Vestalis V, 10, 1.
Οὐίβιος Παχιανός, *Vibius Pacianus*, Crassi amicus XXXIX, 4, 2. 5, 2 sqq.
Οὐίβιος, *Vibius*, Siculus LVII, 32, 2.
Οὐίβων, *Vibona Valentia*, Lucaniae oppidum LVII, 32, 2.
Οὐίκα πότα, *Vica Pota* = Victoria VIII, 10, 4.

Γάϊος Ἥλλιος, C. Villius, Ti. Gracchi socius LIII, 20, 3.
Πόπλιος Ἥλλιος, P. Villius Tappulus (cos. 554 = 199) XXVIII, 3, 1. 4. 12, 1.
Ἰνδίλιος, Vindicius, servus VIII, 4—7.
Ἰούνιος Ἴνδιξ, C. Iulius Vindex, Galliae propraetor LXVII, 4, 2 sqq. 5, 3. 6, 3. 10, 1. 18, 1. 3. 22, 2. 29, 2.
Τίτος Ἴνιος, T. Vinius, Galbae legatus (cos. 821 = 69 p. Chr.) LXVII, 4, 4. 7, 3. 10, 4. 11. 12, 1. 13, 1. 2. 16, 3. 4. 17. 18, 1. 20, 3. 4. 21. 23, 4. 25, 4. 26, 1. 27, 4. 28, 2. 29, 5.
Ἰτέλλιοι, Vitellii VIII, 3, 3. 4.
Ἰτέλλιος, A. Vitellius, imperator VIII, 15, 2. LXVII, 22, 5 sqq. 23, 1. 27, 5. 28, 2. LXVIII, 4, 1. 2. 5, 1. 6, 1. 3. 8, 1. 9, 4. 12, 1. 8. 13, 7. 16, 2. 17, 5. 18, 3. eius frater
Λεύκιος (Ἰτέλλιος), L. Vitellius LXVIII, 5, 1.
Ἰψανία πασπάς, Vipsania porticus LXVII, 25, 5.
Οὐλιάδης, Samius XXIV, 23, 5.
Οὐλίξης = Ὀδυσσεύς XXII, 20, 3.
Ὀκωνιος, Voconius, Luculli legatus XXXVI, 13, 1. 2.
Ὀλουμνία, Volumnia, Coriolani mater (?) XVI, 4, 4. 33 sqq.
Πόπλιος Ὀλούμνιος, P. Volumnius, M. Brutl amicus LXIII, 51, 3. 52, 1. 2. eius historia laudatur LXIII, 48, 1. 51, 1.
Ὀλούμνιος, Volumnius, mimus LXIII, 45, 4.
Ὀλοῦσκοι, Volsci, Italiae gens XI, 2, 1. 17, 3. 33, 1. 34, 1. 3. 35, 1. 37, 2. XVI, 8 sqq. 12, 4. 21 sqq. XVII, 2, 6. 4, 2 sq. LVII, 1, 1.
Ὀπλακος, Vopiscus, cognomen Rom. XVI, 11, 4.
Ὀυλτεούρνος, Volturnus, Campaniae fluvius XIII, 6, 1.
Οὖσιπαι, Usipetes, Germaniae gens XLVIII, 22, 1.
Ὀωκώνιος, Q. Voconius Naso LVII, 27, 2.
Ὀφέλλας, vid. *Λουκήτιος*.
Ὀφέλτας, Boeotiae rex XXXV, 1, 1.
Ὀφέλτας, Cyrenae rex LIX, 14, 1.
Ὀψίγονος = Mucius Scaevola VIII, 17, 5.

Παγασαί, Thessaliae oppidum X, 20, 1.
Πάδος, Padus, Italiae fluvius II, 17, 6. XXII, 6, 2. XXXIX, 9, 7. XLI, 4, 1. XLV, 16, 4. XLVIII, 20, 1. 21, 2. 25, 1.
παιᾶνες XXVIII, 16, 4. XXXI, 20, 1. XXXII, 18, 3.
Παιανιεῖς, Paeaniae pagi Attici incolae LVI, 20, 3. 27, 4.
παιδαγωγοί IV, 16, 4. X, 12, 3. 26, 2.
Παιδάρητος, Spartanus IV, 25, 4.
Παίονες, Macedoniae gens XIX, 18, 3. XXX, 9, 1. XLV, 41, 2. XLVII, 29, 1.
Παίων, Amathusius scriptor laudatur I, 20, 2.
Γάϊος Πακιανός, C. Pacianus XXXIX, 32, 2.
Πακιανός, Pacianus, Sullae legatus XLI, 9, 3.
Πακιανός, vid. *Βίβιος*.
Πάκκιος, servus XXV, 10, 5.
Πάχορος, Hyrodis filius, Parthus XXXIX, 33, 1. 5. LX, 34, 1.
Παλαιστίνη, Syriae regio XXXVI, 14, 5. XLV, 45, 2.

Παλάτιον, *Palatinus mons* Romae II, 18, 5. 20, 4. 22, 2. VIII, 19, 5. 20, 2. XI, 32, 4. XLI, 24, 1. LIV, 12, 1. LVII, 8, 3. 16, 3. 22, 1. LXVII, 1, 5. 3, 2. 24, 2. 25, 4. *Παλάντιον* II, 1, 3.

Παλλάδιον, sacrum Athenis I, 27, 4.

Παλλάδιον, Minervae simulacrum, Athenis in arce XXXVIII, 3, 3. Delphis XXXVIII, 13, 3. Troicum XI, 20, 5.

Παλλάντειον, Arcadiae oppidum LII, 4, 4. LXVI, 35, 5.

Πάλλας, Aegei frater I, 3, 5. 13, 3. *Παλλαντίδαι* I, 3, 5. 13, 1. 2.

Παλληνεῖς, Pallenae pagi Attici incolae I, 13, 3.

Παμμένης, Thebanus XXI, 18, 2. 26, 5.

Πάμφιλος, pictor LXVI, 12, 5.

Παμφυλία, Asiae minoris provincia XXXV, 12, 1. 2. XLV, 76, 1. XLVII, 17, 3. LXIII, 3, 1.

Πάν V, 4, 6. XXIV, 11, 3. *Πᾶνες* V, 15, 3. LX, 24, 3.

Παναθήναια, festum Atticum I, 24, 3. XII, 13, 6. XLIX, 20, 1.

Παναίτιος, philosophus laudatur XXIV, 1, 5. 7. XXXV, 4, 9. LVI, 13, 4. *ἐν τοῖς περὶ Σωκράτους* XXIV, 27, 3.

Παναίτιος, Tenius X, 12, 7.

Πάναχτον, Atticae castellum XV, 14, 4. XXXVIII, 10, 3. LIX, 23, 2.

Πανδίων, Athenarum rex I, 13, 1.

Πανδοσία, *Pandosia*, Italiae oppidum XXX, 16, 4.

Πανέλληνες XXXV, 10, 4.

Πάνεμος, mensis Boeotius XI, 19, 5. XXIV, 19, 7.

πανηγυρικοὶ λόγοι XVIII, 37, 3.

pantherae LVII, 36, 5.

Πανθοίδης, Chius X, 32, 2.

Πανθοίδης, Spartanus XXI, 15, 4.

Παννονία, *Pannonia* LXVIII, 8, 1. *Παννονικός: στρατεύματα* LXVIII, 4, 1.

Πανοπεῖς, Panopae Boeotiae oppidi incolae XXXII, 29, 3. XXXIII, 16, 4.

Πανοπεύς, Phoci filius I, 29, 2. *Πανοπηὶς Αἴγλη* I, 20, 1.

Πάνσας, *C. Vibius Pansa* (cos. 710 = 43) XIX, 38, 1. LVII, 43, 2. 45, 3. LX, 17, 1.

Πανταλέων, Aetolus LXVI, 33, 1.

Πάνταυχος, Demetrii Poliorcetae dux XXX, 7, 3 sqq. LIX, 41, 1. 2.

Παντεύς, Spartanus LII, 23, 4. 37, 6. 7. 38, 3. 5.

Παπιρία, *Papiria*, C. Papirii Masonis filia, Aemilii Pauli uxor XIX, 5, 1. 3.

Μάρκος Παπίριος, *M. Papirius* XI, 22, 5.

Πάππος, scriptor laudatur LVI, 30, 1.

Παραιτόνιον, Marmaricae oppidum LX, 69, 1.

Πάραλοι, factio Attica VII, 13, 1. 29, 1.

Πάραλος, Pericli filius XII, 24, 5. 36, 4.

Παραποτάμιοι, Parapotamiae Phocidis oppidi incolae XXXIII, 16, 7.

Παραυαία, Macedoniae regio XXX, 6, 2.

Παρθενών, Minervae templum in arce Athenarum LIX, 23, 3. 26, 3. LXI, 4, 2.

Παρθία, Asia regio XXXIX, 19, 2. LX, 55, 2. *Πάρθοι* XXXIII,

5, 4. 5. XXXVI, 14, 5. 21, 4. 30, 1. 2. 31, 1. 36, 6. 7. XXXIX, 2, 2. 16—33. XL, 5, 1. XLV, 33, 6. 36, 2. 38, 2. 39, 3. 52, 3. 53, 6. 55, 1. 70, 3. 74, 3. 76, 4. 5. XLVIII, 28, 1. 58, 3. 60, 1. LVII, 36, 1. LIX, 20, 2. LX, 5, 2. 30, 1. 2. 33, 1. 4. 34, 1. 2. 5. 37, 1. 2. 38, 1. 39—50. 52. 54, 4. LXI, 1, 2. LXIII, 22, 2. 43, 6. *Παρθικός: αὐτοκράτωρ* LX, 28, 1. *πόλεμος* XXXIX, 16, 2. XL, 4, 1. LX, 25, 1. 35, 4. LXIII, 25, 2. *στρατιά* LX, 28, 1. *Σύβαρις* XXXIX, 32, 4. *πταῖσμα* LVII, 36, 2. *πόλεμοι* XLV, 70, 2. *νεανιεύματα* LXIII, 7, 2. *παθήματα* XXXVIII, 1, 1. *ἡ Παρθική* XLVII, 45, 1. *τὰ Παρθικά* XLV, 56, 3. LX, 53, 6. — *Παρθυαῖοι* XLII, 18, 2. LX, 27, 3. LXIV, 4, 1. — *παρθιστί* LX, 46, 2.

Παρίλια, Palilia, festum Romanum II, 12, 1. 21, 3.

Πάρις, Priami filius I, 34, 2. XXXIV, 4, 3. LXI, 3, 4.

Παρίσακας, eunuchus LXV, 12, 1.

Παρμενίδης, philosophus XII, 4, 3.

Παρμενίων, Macedo, Alexandri M. socius XLVII, 3, 5. 10, 3. 16, 2. 19, 3. 21, 4. 22, 2. 29, 4. 31, 5. 32. 33, 6. 39, 6. 48, 1. 2. 49, 2. 7. 50, 3.

Παρμῖται, Parmenses, Parmae Italiae oppidi incolae XXXI, 27, 4.

Παρνασσός, Phocidis mons XXXIII, 15, 3.

Παρράσιος, pictor I, 4.

parricidium II, 22, 4.

Παρύσατις, Darii Nothi uxor LXV, 1, 1. 2, 3. 6, 4. 5. 14, 5. 15, 2. 16, 1. 17. 18, 2. 4. 19. 23, 1. 3.

Πασακᾶς, Cyri equus LXV, 9, 1.

Πασαργάδαι, Persiae oppidum LXV, 3, 1.

Πασίας, Sicyonius LXVI, 2, 2. 3, 3.

Πασικράτης, Cypri rex XLVII, 29, 1. 2.

Πασιτίγρις, Asiae fluvius (cum Euphrate iunctus Tigris) XLII, 14, 2.

Πασιφάη, Minois uxor I, 19, 2. *Πασιφάα*, eiusque oraculum LI, 9, 1. 2. LII, 7, 2.

Πασιφῶν, scriptor laudatur *ἐν διαλόγοις* XXXVIII, 4, 2.

Πασσαρῶνες, Epiri oppidum XXX, 5, 2.

Πάταικος VII, 6, 3.

Πατάριον, Patavium, Galliae cisalp. oppidum XLVIII, 47, 1.

Πατάρεις, Patarorum Lycise oppidi incolae LXIII, 2, 4. 5. 32, 1.

Πάτραι, Achaiae oppidum LIX, 9, 3. LX, 60, 2. *Πατρεῖς* XV, 15, 3. XXV, 12, 3. LXVI, 47, 1.

patricii II, 13, 1. 2. 20, 1. 27, 1. 8. 28, 1. V, 2, 2. 4. 6. 8, 10. 22, 1. VIII, 18, 2. XI, 36, 7. 39, 2. 42, 5.

Πατρόβιος, Neronianus LXVII, 17, 2. 28, 2.

Πατροκλῆς, Seleuci familiaris LIX, 47, 3.

Πάτροκλος, Menoetii filius I, 34, 2. XXIV, 20, 6. XLVII, 54, 1.

patroni II, 13, 5.

Πάτρων, Euandri sodalis II, 13, 2.

Πατρωνίς, Phocidis vicus XXXIII, 15, 4.

Παυλῖνος, vid. *Συνγκλῆτος*.

Αεύκιος Παῦλος, L. Aemilius Paulus (cos. 534. 537 = 219. 216) XIX, 2, 2. eius filius.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ, *L. Aemilius Paulus Macedonicus* (cos. 571. 585 = 182. 168) XIX. XX. — XIII, 14, 3 sqq. 15, 4. 16, 5 sqq. XVIII, (1), 4. XXII, 10, 4. XXV, 15, 5. 20, 7. 8. 24, 1. XXXIII, 12, 6. LXVI, 54, 3. LXVII, 1, 2.

Παῦλος, *L. Aemilius Paulus*, M. Aemilii Lepidi frater (cos. 703 = 50) XLV, 58, 1. XLVIII, 29, 3. LVII, 46, 4. LX, 19, 2. *Παύλου βασιλική* LXVII, 26, 3.

Πανσανίας, Macedo XLVII, 10, 4.

Πανσανίας, Macedo, Philippi percussor LVI, 22, 1.

Πανσανίας, medicus XLVII, 41, 4.

Πανσανίας, Seleuci dux LIX, 50, 4.

Πανσανίας, Spartanus, Cleombroti filius IV, 20, 4. X, 21, 2. 23. XXIV, 11, 1. 14, 2. 17, 3 sqq. 20, 3. 23. XXVI, 2, 1. XXXV, 6. XXXVII, 3, 5. LI, 3, 3. eius nepos

Πανσανίας, Spartae rex, Pleistoanactis filius XXXII, 14, 1. 21, 3. 28 sq. LI, 3, 3.

Παφλαγονία, Asiae minoris provincia XXXIII, 22, 5. 23, 3. XXXVI, 33, 4. XLII, 3, 2. XLIV, 11, 1. XLV, 45, 2. LX, 61, 1. *Παφλαγόνες* XLII, 6, 4. XLIV, 11, 1. 4. XLVII, 18, 3.

Πάφος, Cypri oppidum L, 35, 1.

Πάχης, Atheniensis XXIV, 26, 3. XXXVIII, 6, 2.

Πάχυνον, Siciliae promontorium LXII, 25, 2.

Πεδανοί, *Pedani*, Pedi Latii oppidi incolae XVI, 28, 3.

Πεδιεῖς, factio Atticа VII, 13, 1. 29, 1.

Πεδιεύς (*Πειραιεύς*?) X, 14, 3.

Πειθώ, dea X, 21, 1.

Πειραιεύς, pagus Atticus, Athenarum portus X, 10, 4. 19, 2 sq. 32, 4. XII, 8, 5. XV, 26, 3. XXI, 14, 2. XXXII, 14, 3. 4. 15, 5. XXXIII, 12, 1. 14, 7. 26, 1. XXXIV, 14, 4. XXXVIII, 30, 1. XLIV, 24, 3. 5. XLIX, 32, 3. 5. LVI, 1, 2. 6, 4. 27, 5. LIX, 8, 3. 34, 4. 43, 3. LXIII, 28, 4. LXVI, 33, 2. 3. 4. 34, 2. 4. *Πειραϊκαὶ πύλαι*, porta Athenarum I, 27, 3. *Πειραϊκὴ πύλη* XXXIII, 14, 3.

Πειρίθοος, Ixionis filius I, 20, 2. *Πειρίθους* I, 30. 31, 4. 35, 1.

Πείσανδρος, Atheniensis XV, 26, 1.

Πείσανδρος, Plataeensium heros XXIV, 11, 3.

Πείσανδρος, Spartanus XLIV, 10, 6. 17, 2.

Πείσαυρα, *Pisaurum*, Umbriae oppidum LX, 60, 2.

Πεισιανάκτειος στοά = Poecile stoa Athenis XXXV, 4, 5.

Πεισίστρατος, Atheniensium tyrannus I, 20, 2. VII, 1, 2. 4. 8, 3 sq. 10, 2. 29 sqq. IX, 3, 4. XII, 7, 1. XXV, 24, 5. *Πεισιστρατίδαι* XII, 3, 1. 16, 1.

Πελάγων, Euboensis X, 7, 4.

Πέλασγοι II, 1, 1.

Πελασγός XXX, 1, 1.

Πέλιας, Neptuni filius XXXIII, 36, 3.

Πελίγνοι, *Peligni*, Italica gens XIX, 20, 1 sq.

Πέλλα, Macedoniae oppidum XIX, 23, 1. 3. XLII, 3, 5. LIX, 43, 1. 3. *Πελλαῖοι* XLVII, 69, 2.

Λεύκιος Πέλλας, *L. Pella* LXIII, 35, 1.

Πελλήνη, Achaiae oppidum LII, 17, 3. LXVI, 31, 2. 39, 3. 54, 3. LXVI, 31, 3. 32, 2.

Πελλήνη, Laconicae oppidum LI, 8, 1.

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ, Thebanus XXI. XXIII. — XVIII, 36, 1. XXIV, 1, 4. XLIV, 24, 4. LXV, 22, 4. LXVI, 16, 3.

Πελοπόννησος I, 3, 1. 6, 6. 25, 3. 33, 2. X, 7, 4. 9, 3. XII, 8, 5. 17, 2. 3. 19, 2. 34, 1 sq. XV, 15, 1. 17, 3. 23, 1. XVIII, 2, 2. 16, 1. 30, 4. XIX, 25, 1. XXI, 13, 2. 24, 1. 26, 1. XXVII, 8, 2. 14, 1. 16, 1. XXVIII, 15, 4. 17, 2. XXX, 26, 9. XXXII, 6, 3. 24, 3. XXXV, 18, 1. XXXVI, 2, 2. XXXVIII, 15, 4. XLIV, 13, 2. 30, 1. XLIX, 29, 3. LI, 13, 4. 14, 1. 15, 1. 21, 1. LII, 16, 2. 3. 17, 3. 18, 4. 21, 4. 34, 1. LV, 2, 4. LIX, 25, 1. 33, 2. 4. 36, 1. 39, 1. LX, 66, 4. LXII, 15, 2. 32, 2. 58, 4. LXV, 20, 4. LXVI, 13, 4. 31, 1. 38, 4. 39, 4. 46, 1. 47, 1. 3. 50, 4. 6. 51, 2. *Πελοποννήσιοι* X, 11, 2. 12, 2. XII, 22, 2. 29, 1. 33, 2. 4. 34, 1. 38, 1. XV, 27, 3. 28, 3. 6. 31, 4. 6. XXVII, 10, 1. XXXII, 11, 5. XXXV, 4, 4. 17, 6. XXXVIII, 7, 1. LII, 3, 4. 26, 4. 33, 4. LXII, 42, 1. 4. 43, 1. *Πελοποννήσιος ἀνήρ* XXVII, 13, 6. *Πελοποννησιακός: πόλεμος* XII, 29, 1. XXIV, 1, 6. XXXII, 3, 1. 29, 6. LII, 27, 1. LX, 70, 1. *τὰ Πελοποννησιακά* IV, 28, 3. XVI, 14, 4. XXIV, 1, 6.

Πίλοψ, Tantali filius I, 3, 1. 7, 1.

Πελοπίδαι I, 3, 1. XXXI, 1, 3.

Πίλοψ, Byzantius LVII, 24, 7.

Πενθεύς, Thebarum rex XXXIX, 33, 3.

Πενία, dea X, 21, 1.

πενταχοσιομέδιμνοι Atheniensium VII, 18, 1. XXIV, 1, 2.

Πενταέλειον, Arcadiae oppidum LII, 17, 3. LXVI, 39, 3.

Πενταελή, pagus Atticus VIII, 15, 4.

Πεπαρήθιοι, Peparethi insulae maris Aegaei incolae II, 3, 1. 8, 7.

πέπλος Minervae LIX, 10, 4. 12, 2.

Περγαμία, Pergami Cretae oppidi ditio IV, 31, 4.

Πέργαμον, Mysiae oppidum XXXIII, 11, 1. 2. 23, 4. XXXVI, 3, 4. XLVIII, 2, 3. 4. L, 10, 1. LIII, 21, 3. LX, 58, 5. *Περγαμηνοί* XXXIII, 11, 1. LIII, 14, 1. 2. LXIII, 2, 4.

Περδίκκας, Macedoniae rex XL, 2, 4.

Περδίκκας, Macedo, Alexandri M. dux XLII, 1, 2. 3, 3. 6. 7. 4, 1. 5, 1. 5. 8, 2. XLVII, 15, 2. 3. 41, 3. 77. 4. LVI, 31, 3.

Περίανδρος, Corinthi tyrannus VII, 4, 1. 12, 4. LXVI, 3, 4.

Περίβοια, Aiacis mater I, 29, 1.

Περιγούνη, Sinidis filia I, 8, 2.

Περιθοίδαι, pagus Atticus eiusque incolae XV, 13, 3. XXXVIII, 11, 3 sqq.

Περικλείδας, Spartanus XXXV, 16, 7.

ΠΕΡΙΚΑΗΣ, Atheniensis XII. XIV. — IV, 16, 4. X, 2, 3. 10, 6. XV, 1, 3. 6, 3. 7, 2. 14, 2. 17, 1. XXI, 4, 2. XXIV, 1, 7. 24, 3. 25, 6. 26, 3. XXV, 8, 3. XXXV, 13, 5. 14, 4. 15, 2. 16, 1. 17, 6. XXXVIII, 2, 2. 3, 1. 6, 1. 3. 9, 7. 23, 3. XL, 1, 2. XLV, 63, 1. XLIX, 7, 3. LVI, 6, 4. 9, 3. 13, 5. 20, 1. LVII, 39, 4.

Πέρινθος, Thraciae oppidum XLVII, 70, 3. XLIX, 14, 2. *Περινθίοις* LVI, 17, 2.

περίοικοι Spartae IV, 8, 3.
Περιπατητικοί XXXIII, 26, 2. L, 65, 6. 67, 2. LVII, 24, 5. LXIII, 24, 1.
Περιπόλτας = Damon XXXV, 1, 2 sqq.
Περιπόλτας, Thessalus vates XXXV, 1, 1.
Περίτας, canis XLVII, 61.
Περίφημος, Salaminius VII, 9, 1.
Περιφήτης, praedo I, 8, 1.
Περπέννας Ὀϑέντων, *M. Perpenna*, Sertorii socius XLI, 15. 25, 1. 26, 1 sqq. 27, 1. 3. XLV, 10, 1. 2. 18, 3. 20, 2 sqq.
Περραιβία, Thessaliae regio XIX, 15, 1. *Περραιβοί* XXVIII, 10, 4.
Πέρσαι VII, 28, 3. X, 4, 2. 12, 3. 27, 4. 28, 1 sqq. 30, 1. XI, 19, 3. XII, 24, 7. 25, 2. XV, 24, 5. XXI, 30, 2. XXIV, 10, 5. 7. 14, 5. 15, 1. 16, 1. 5. 18, 3. 19, 1. 6. XXVIII, 7, 3. XXXII, 23, 1. 24, 1. XXXV, 7, 1 sq. 9, 3. 13, 2. 14, 1. 19, 3. XXXVII, 2, 2. 3, 3. 5. XLIV, 6, 1. 8, 3. 13, 3. 23, 3. XLV, 32, 8. 34, 5. XLVII, 5, 1. 14, 1. 17, 2. 21, 2. 24, 1. 2. 30, 2 sqq. 34, 1. 37, 1. 38, 2. 40, 2. 51, 1. 69, 1. 2. 71, 3. LVI, 20, 4. LX, 37, 1. LXV, 1 sqq. LXVI, 3, 4. *ὁ Πέρσης* rex Persarum X, 28, 3. *Περσίδες* mulieres XLII, 1, 3. XLVII, 21, 5. 37, 1. LIX, 31, 3. *Περσίς*, Persia XLII, 14, 3. XLVII, 37, 1. LXV, 7, 2. *Περσὶς γλῶττα* X, 29, 3. *Περσικός*: *ζῆλος* XLII, 6, 2. *πλοῦτος* XIX, 12, 6. *ζώνη* XLVII, 51, 2. *μεγαλοπρέπεια* XV, 23, 5. *περιήλυσις* XXV, 13, 1. *στολή* XLVII, 31, 2. 45, 2. *νόμισμα* XLIV, 15, 6. LXV, 20, 4. *πράξεις* X, 29, 6. *ἔϑη* XXXII, 3, 2. *ὅπλα* XXXV, 12, 1. *τὸ Περσικόν* X, 26, 3. *τὰ Περσικά* XL, 3, 3. XLVII, 16, 8. LXIII, 31, 5.
Περσαῖος, philosophus LXVI, 18, 1. 23, 5.
Περσεύς, Iovis filius XXXV, 3, 2.
Περσεύς, Macedoniae rex XIX, 7, 1. 3. 8, 6. 10, 3. 12 sqq. XX, 1, 1. XXV, 15, 5. 20, 7. LIX, 53, 4. LXVI, 54, 3.
Περσεφόνη V, 12, 1.
Περσία, vid. *Ἄρτεμις*.
Πεσσινοῦς, Phrygiae oppidum XXXI, 17, 5. L, 15, 2.
Πετεώς, Ornei filius I, 32, 1.
Πετηλία, *Petelia*, Lucaniae oppidum XXII, 29, 1.
Πετηλῖνα ὄρη, Lucaniae mons XXXIX, 11, 4.
Πετηλῖνον ἄλσος, *Petelinus lucus* prope Romam XI, 36, 6.
Πετίκιος, *Peticius*, nauclerus Romanus XLV, 73, 3. 5.
Πετίλιος, *Q. Petillius Spurinus*, praetor (cos. 577 = 176) V, 22, 5.
Πετίλιος, *Q. Petillius*, tr. pl. XXV, 15, 1.
Πετῖνος, *Petinus*, Neronianus LXVII, 17, 2.
Πέτρα, Arabiae oppidum XLV, 41, 1. 3. LX, 69, 3.
Πέτρα, Thessaliae oppidum XIX, 15, 1.
Πέτραχος, locus prope Chaeroneam XXXIII, 17, 6.
Πέτρων, vid. *Γράνιος*.
Πετρώνιος, *Petronius*, Crassi legatus XXXIX, 30, 5. 31, 4. 5.
Πετρώνιος, vid. *Τουρπιλιανός*.
Πευκέστας, Macedo XLII, 13, 4. 14, 3. 15, 4. 16, 5. XLVII, 41, 2. 3. 42, 1. 63, 4.

Ηγγαι, Megaridis oppidum XII, 19, 2. LXVI, 43, 1. 44, 1.
Ηηδάλιον, Chersonesi locus XXXVI, 23, 5.
Ηηλεύς, Aeaci filius I, 10, 2. 3. *Ηηλείων* = Achilles XVI, 32, 5.
Ηηλεύς=Philippus XLVII, 5, 5.
Ηηλούσιον, Aegypti oppidum XLV, 77, 1. LX, 3, 3. 4. 74, 1. LXIII, 33, 1.
Ηηνειός, Thessaliae fluvius XXVIII, 3, 5.
Ηηνελόπη = Lysimachi pellex LIX, 25, 6.
Ηίγρης XLII, 6, 4.
Ηιαρίων, poeta XLVII, 50, 4.
Ηιθίσκοι, *Doliola*, locus Romae XI, 20, 6.
Ηικηνοί, *Picentes*, Italiae gens XLV, 6, 2. *Ηικηνίς*, *Picenum* XXXIX, 10, 1. XLV, 6, 1. *Η. χώρα* XXII, 4, 1.
Ηίκος, *Picus*, deus Italicus V, 15, 3.
Ηικταί, *Pictae*, diversorium in via Latina XXXIII, 9, 5.
Ηίκτωρ, vid. *Φάβιος*.
Ηινάριοι, *Pinaria gens* V, 21, 2.
Ηινάριος, *Pinarius*, Tarquinii Superbi aequalis VI, 3, 7.
Ηίναρος, Ciliciae fluvius XLVII, 20, 3.
Ηίνδαρος, Thebanus poeta V, 4, 6. XLVII, 11, 6. laudatur I, 28, 2 (*fr.* 153). II, 28, 6 (*fr.* 108). IV, 21, 4 (*fr.* 182). X, 8, 2 (*fr.* 55). XXII, 21, 2 (*Pyth.* 2 *init.*). 29, 5 (*fr.* 217). XXXI, 29, 3 (*fr.* 188). XXXVIII, 1, 2 (*fr.* 190). LIX, 42, 5 (*fr.* 146). LXVI, 1, 2 (*Pyth.* 8, 44).
Ηίνδαρος, Cassii libertus LX, 22, 3. LXIII, 43, 5. 6.
Ηίνος, Numae filius V, 21, 1. 2.
Ηιξόδαρος, Cariae dynasta XLVII, 10, 1. 2.
Ηίος, vid. *Μέτελλος*.
piratae XI, 8, 5. XII, 19, 2. XXXV, 8, 3. XXXVI, 2, 5. 13, 3. XXXVIII, 29, 3. XXXIX, 7, 5. 10, 3. XLI, 7, 3. 21, 5. XLV, 24—30. 45, 2. XLVI, 3, 2. XLVIII, 1, 4. 2, 1 sqq. LVII, 36, 4. LX, 32, 1. 67, 3.
Ηίσα, Elidis oppidum XII, 2, 1.
Ηισίδαι, Pisidiae Asiae minoris provinciae incolae X, 30, 1 sq. XLVII, 18, 1.
Ηίσις, Thespiensis LIX, 39, 1. 2.
Ηισσούθνης, Persa XII, 25, 2 sq.
Ηίσσις V, 16, 1.
Ηίσων, *C. Calpurnius Piso* (cos. 686 = 67) XLV, 27, 1. 2. 44, 1. 47, 6. 48, 3. XLVIII, 7, 3. LVII, 19, 1. 58, 4.
Ηίσων, *C. Calpurnius Piso Frugi*, Ciceronis gener LVII, 31, 2. 41, 5.
Ηίσων, *L. Calpurnius Piso Frugi* (cos. 620=133. cens. 633=120), historiae scriptor laudatur V, 21, 4. *Γάιος* (?) *Ηίσων* XXXI, 45, 5.
Καλπούρνιος Ηίσων, *L. Calpurnius Piso Caesoninus*, Caesaris socer (cos. 695=58) XLVIII, 14, 5. 37, 1. L, 30, 1. 33, 4. LVII, 30, 1. 31, 4.
Ηίσων, *L. Piso Frugi Licinianus*, M. Licinii Crassi Frugi Magni filius LXVII, 23, 1. 3. 4. 25, 4. 27, 3. 28, 2.
Ηιτάνη, Mysiae oppidum XXXVI, 3, 4.
Ηιτθεύς, Pelopis filius, Thesei avus I, 3 sq. 6, 1. 6.*7, 1. 19, 5. 25, 4. 34, 1. *Ηιτθηὶς κούρη* = Aethra I, 24, 5.

Πιττακός, Mytilenes tyrannus VII, 14, 4.
Πιτυοῦσσα, insula ad oram Hispaniae XLI, 7, 3.
Μουνάτιος Πλάγκος, *L. Munatius Plancus* (cos. 711 = 42) LX, 18, 4. 58, 2. LXIII, 19, 1.
Μουνάτιος Πλάγκος, *T. Munatius Plancus Bursa* (tr. pl. 701 = 52) XLV, 55, 5. 6. L, 48, 4. 5. LVII, 25, 1.
Πλακεντία, *Placentia*, Galliae cispad. oppidum LXVIII, 6, 1. 7, 1. *Πλακεντῖνοι* LXVIII, 7, 1.
Πλαταιαί, Boeotiae oppidum X, 16, 5. XI, 19, 3. XIX, 25, 1. XXI, 15, 4. 25, 5. XXIV, 1, 8. 5, 7. 11. 13, 1. 17, 3, 19, 7. 20, 5. 21, 1. 23, 5. XXVI, 2, 1. 5, 1. XXVIII, 11, 3. XXXII, 28, 2. 29, 1. XXXIV, 4, 2. XXXV, 13, 3. LI, 3, 3. *Πλαταιεῖς* IX, 14, 1. XXIV, 11, 4 sqq. 17, 1. 19, 7. 20, 2 sqq. 21. XLVII, 11, 5. 84, 1. XLIX, 33, 3. *ἡ Πλαταιίς* XXIV, 11, 8. 18, 1. *ἡ Πλαταϊκή* XXIV, 11, 6.
Πλάτων, comicus laudatur X, 32, 5 (*fr. inc.* 1). XII, 4, 2 (*fr. inc.* 7). XV, 13, 5 (*Ὑπερβόλου fr.* 2). XXXVIII, 11, 6 (*eiusd. fr.* 2). LX, 70, 1 (*fr. inc.* 40).
Πλάτων, philosophus IV, 28, 1. 31, 2. 32, 1. V, 11, 2. VII, 2, 4. 32, 2. XVIII, 6, 3. 15, 2 sqq. XXII, 14, 6. XXIV, 1, 4. XXXI, 2, 3. 46, 1. XXXII, 2, 3. 18, 5. XXXVIII, 1, 4. 23, 4. XLIX, 3, 1. 4, 1. LVI, 5, 1. 5. LVII, 24, 3. LIX, 1, 7. 32, 5. LXII, 1, 1. 4. 5. 9, 5. 11, 1. 2. 12, 1. 13. 14, 1. 16—22. 52, 2 sqq. LXIII, 2, 1. LXVII, 1, 3. laudatur III, 1, 1 (*Phaed. p.* 68). IV, 5, 6. 7, 1 (*Legg. 3. p.* 692). 15, 1 (*Civ. 5. p.* 458). 16, 4 (*Alc. 1. p.* 122). 29, 1 (*Tim. p.* 37). V, 8, 1 (*Civ. 2. p.* 372). 20, 6 (*Civ. 6. p.* 487). VII, 26, 1. 31, 3 (*Tim. p.* 22). X, 4, 3 (*Legg. 4. p.* 706). 32, 1 (*Men. p.* 93). XII, 7, 6 (*Civ. 8. p.* 562). 8, 1 (*Phaedr. p.* 270). 15, 4 (*Civ. 2. init.*). 24, 4 *ἐν τῷ Μενεξένῳ* (*init.*). XV, 1, 2 (*Alc. 1. p.* 122). 4, 4 (*Phaedr. p.* 255). XVI, 15, 4 (*epist.* 4). XVII, 3, 2 (*ibid.*). XXI, 18, 4 (*Phaedr. p.* 255). XXIV, 25, 6 (*Gorg. p.* 519). XXV, 2, 3 (*Tim. p.* 69). 7, 1 (*Symp. p.* 215). XXVII, 14, 2 (*Legg. 4. p.* 706). XXXVII, 1, 2 (*Civ. 2. p.* 363). 2, 5 (*Gorg. p.* 516). LV, 2, 2 (*Civ. 4. p.* 426). LVII, 2, 3 (*Civ. 5. p.* 475). LVIII, 3, 4 (*Civ. 5. p.* 473). LX, 29, 1 (*Gorg. p.* 464). 36, 1 (*Phaedr. p.* 256). LXII, 4, 2 (*ep.* 7). 8, 3 (*ep.* 4). 11, 2 (*ep.* 7). 20, 2 (*ep.* 7). 21, 1 (*ep.* 13). 52, 3. 4 (*ep.* 4). 53, 2 (*Civ. 8. p.* 557). 54, 1 (*ep.* 6). eius *διάλογος περὶ ψυχῆς* L, 68, 2. epistolae LXIV, 3, 5. 4, 4. — *Πλατωνικός*: *φωνή* XXXVI, 2, 3.
Πλειστάρχος, Cassandri frater LIX, 31, 4. 32, 3.
Πλειστένης, Faustuli frater II, 10, 1.
Πλειστώναξ, Spartae rex IV, 20, 4. XII, 22, 1 sq. LI, 3, 3.
Πλημμύριον, Siciliae promontorium et castellum XXXVIII, 20, 2. 3.
Plutarchus Chaeronensis sui temporis ac suas res exponit VII, 21, 5. VIII, 15, 4. IX, 1, 2. X, 22, 2. 32, 5. XXXIII, 15, 4. LVI, 2. LX, 87, 4. LXVIII, 14, 1. laudat suis ex scriptis *Αἴτια*

II, 15, 5. *περὶ αἰτιῶν Ῥωμαϊκῶν* XI, 19, 8. *περὶ ἡμερῶν* XI, 19, 3. vitas: *Arati* XXVII, 8, 4. *Aristidis* XV, 13, 5 (*ἐν ἐτάροις*, nisi *Niciae* vitam dicit). *Bruti* XLV, 16, 5. XLVIII, 62, 4. 68, 4. L, 73, 4. LX, 69, 1. *Caesaris* XXXI, 6, 2. LXIII, 9, 4. *Camilli* V, 2, 8. 12, 7. *Catonis maioris* L, 1, 1. *Ciceronis* L, 22, 3. *Cimonis* I, 36, 1. XII, 9, 4. *Demosthenis* I, 27, 6. XLIX, 29, 1 (*ἐν ἄλλοις*). *Dionis* XVIII, 13, 5. 33, 2. *Epaminondae* XLIV, 28, 4. *Flaminini* XXV, 12, 3. *Herculis* I, 29, 5. *Lycurgi* I, 1, 2. XXXII, 17, 6 (*δὶ ἑτάρας γραφῆς*). XLIV, 4, 2. 20, 6. LII, 12, 3. *Lysandri* XII, 22, 3. XXXVIII, 28, 4. *Marcelli* XIII, 22, 6. XXXIX, 11, 8. *Metelli* (promissam) XXXI, 29, 8. *Numae* I, 1, 2. II, 21, 1. XVI, 39, 5. XLVIII, 59, 2. *Philopoemenis* LII, 24, 5. *Pompeii* (XLVIII, 35, 1. 45, 5) L, 54, 7. *Poplicolae* XVI, 33, 1. *Romuli* XI, 33, 7. *Scipionis maioris* XXX, 8, 2. *minoris* LIII, 21, 5. LIV, 10, 4. *Sullae* XXXI, 10, 2. *Timoleontis* LXII, 58, 5.

Πλουταρχος, Eretriae tyrannus XLIX, 12, 1. 13, 1. 2. 4.

Πλυντήρια, festum Atticum XV, 34, 1.

Πλώτιος, *Plotius*, Liciniae accusator XXXIX, 1, 2.

Πνύξ, Athenarum locus I, 27, 1. 3. X, 19, 4.

Ποθεινός, eunuchus Aegyptius XLV, 77, 2. 80, 5. XLVIII, 48, 3. 5. 49, 2. LX, 60, 1.

οἱ ποιηταὶ laudantur I, 1, 1. XII, 39, 2. *ὁ τῆς Θησηίδος* I, 28, 1.

Ποικίλη στοά, Athenis XXXV, 4, 5.

Ποινή LXVIII, 1, 3.

Πολέμων, Macedo XLII, 8, 4.

Πολέμων ὁ περιηγητής, scriptor laudatur LXVI, 13, 2 (*fr.* 17).

Πολέμων, Ponti rex LX, 38, 3. 61, 2.

Πολιάς vid. *Ἀθηνᾶ*.

Πόλλις, Spartanus LXII, 5, 2. 3.

Πόλλιχος, Syracusanus XXXVIII, 24, 2.

Πολύαινος, Philopoemenis socius XXVII, 10, 7.

Πολυάλκης, Spartanus XII, 30, 1.

Πολύαρχος, Aegineta X, 19, 1.

Πολύβιος, Megalopolitanus XXV, 9, 2. 3. XXVII, 21, 3. 6. historiae scriptor laudatur XIX, 15, 3. 16, 2. 19, 2. XXI, 17, 2. XXIII, 1, 4. XXV, 10, 3. XXVII, 16, 3. LII, 25, 3. 4 (2, 64). 27, 5 (2, 65). LIII, 4, 3. LXVI, 38, 7. 8 (2, 47).

Πολύγνωτος, pictor XXXV, 4, 5 sq.

Πολυγνώτου πύργος, Argolidis locus LXVI, 6, 2. 7, 1.

Πολυδάκτης, Spartae rex IV, 1, 4. 2, 3.

Πολύδωρος, Spartae rex IV, 6, 4. 8, 3.

Πολύευκτος, Atheniensis, Themistoclis filius X, 32, 1.

Πολύευκτος, Atheniensis, Demosthenis sequalis XLIX, 5, 2. 9, 5. LVI, 10, 2. 13, 5. 23, 3.

Πολυζήλειος αὐλή, Siciliae locus XXXVIII, 27, 1.

Πολύζηλος, Rhodius scriptor laudatur VII, 15, 7 (*fr.* 3).

Πολύιδος, heros Plataeensium XXIV, 11, 3

Πολύκλειτος, historiae scriptor laudatur XLVII, 46, 1 (*fr.* 6).
Πολύκλειτος, Neronianus LXVII, 17, 2.
Πολύκλειτος, statuarius XII, 2, 1.
Πολυκράτης, Sami tyrannus XII, 26, 4. XXXII, 8, 4.
Πολυκράτης, Sicyonius, Plutarchi familiaris LXVI, 1, 1. eius filius
Πολυκράτης LXVI, 1, 4.
Πολυκαρπίδας, Spartanus IV, 25, 4.
Πολυκρίτη, Lysimachi filia, Aristidis neptis XXIV, 27, 2.
Πολύκριτος, Mendaeus medicus LXV, 21, 2.
Πολύμαχος, Pellaeus XLVII, 69, 2.
Πολυμήδης, Atheniensis XLIX, 13, 3.
Πολύξενος, Syracusanus LXII, 21, 4. 5.
Πολυσπέρχων, Callippi percussor LXII, 58, 3.
Πολυσπέρχων, Macedo XXX, 8, 3. XLII, 12, 1. 13, 1. XLIX, 31—33. LIX, 9, 3.
Πολύστρατος, Macedo XLVII, 43, 2.
Πολύφρων, Thessalus XXI, 29, 4.
Πομαξάθρης, Parthus XXXIX, 31, 5. 33, 4.
pompae I, 36, 2. II, 16, 6. V, 8, 3. 14, 1. XII, 11, 4. XVI, 25, 3. XXIV, 21, 2. XXVII, 21, 2. XXXVIII, 3, 5. XXXIX, 32. XLIV, 19, 3. XLVII, 29, 1. 67. XLIX, 37, 1. LIX, 12, 3. LX, 26. LXII, 23, 3. LXVI, 45, 2. 53, 5.
Πομπαίδιος, vid. *Σίλων*.
πομπεῖα XV, 13, 2.
Πομπηία, *Pompeia*, Caesaris uxor XLVIII, 5, 3. 9, 2. 10, 1 sqq. LVII, 28.
Πομπήιοι, *Pompeii*, Campaniae oppidum LVII, 8, 2.
Πομπήιοι, *Pompeii*, gens Rom. XXXI, 1, 3.
Αὖλος Πομπήιος, *A. Pompeius Rufus*, tr. pl. (651 = 102) XXXI, 17, 5. 6.
Στράβων, *Cn. Pompeius Strabo* (cos. 664 = 89) XLV, 1, 1. 4, 1. eius filius
ΠΟΜΠΗΙΟΣ Μάγνος, *Cn. Pompeius Magnus* XLV. XLVI. — V, 19, 4. XI, 19, 7. XXXIII, 28, 3. 29, 2. 33, 3. 34, 4. 5. 38, 1. XXXIV, 2, 4. XXXVI, 1, 4. 4, 4. 5, 2. 6, 4. 34, 4. 5. 35, 7. 36. 37, 4. 38, 2. 4. 39, 4. 40, 2. 41, 3. 6. 42, 5 sqq. XXXVII, 3, 3. 4. XXXIX, 3, 2. 6, 4. 7, 1 sqq. 11—16. 21, 2. 3. XL, 2, 3. 3, 2. 6. 4, 2. 3. XLI, 1, 5. 12, 4. 15, 2. 18. 19, 2 sqq. 21, 1. 5. 6. 22, 5. 27. XLII, 2, 2. XLVII, 1, 1. XLVIII, 5, 3. 11, 1. 13, 2. 3. 14. 15, 2. 20, 2. 21, 3. 4. 23, 4. 25, 1. 28—46. 48, 1. 2. 3. 51, 2. 56, 1. 3. 57, 4. 62, 2. 66, 1. 7. 69, 1. L, 3, 1. 10, 2. 13, 2. 14, 1. 2. 19, 1. 20, 2. 26, 2. 4. 27, 1. 29—31. 33, 4. 35, 2. 41—56. 58, 4. 61, 3. LVII, 8, 4. 9, 4. 6. 10, 1. 12, 2. 14, 1. 18, 1. 28, 2. 26, 7. 30, 2. 4. 31, 2. 3. 33, 1. 3. 35, 1. 4. 37, 1. 2. 38, 1. 2. 5. 6. 29, 1. 40, 4. LVIII, 3, 1. LX, 5—8. 10, 2. 21, 2. 25, 3. 62, 3. LXIII, 4. 6. 9, 2. 11. 14, 2. 17, 1. 25, 1. 29, 3. 33. 40, 2. LXIV, 3, 2. 5. LXVIII, 9, 4. *Πομπηανοί* XXXVI, 42, 7. eius duo filii (XLVIII, 56, 1. 3)
Γναῖος Πομπήιος, *Cn. Pompeius Magnus* XLV, 62, 2. LX, 25, 3.

Σέξτος Πομπήιος (ὁ νέος), Sex. Pompeius Magnus L, 56, 1. 59, 5. LVII, 39, 2. LX, 32. 35, 5. 55, 1.

Σέξτος, Sex. Pompeius, (Cn.) Pompeli (Strabonis) fratris filius L, 3, 1.

Κόιντος Πομπήιος, Q. Pompeius Rufus (cos. 665 = 88) XXXIII, 6, 10. 8, 3.

Πομπήιος, Q. Pompeius, tr. pl. (620 = 133) LIII, 14, 2.

Πομπιλία, Pompilia, Numae filia V, 21.

Πομπίλιος, vid. *Νομᾶς*.

Πόμπων, Pompo, Numae pater V, 3, 4.

Πόμπων, Pompo, Numae filius V, 21, 1. 2.

Πομπωνία, Pomponia, Q. Ciceronis uxor LVII, 49, 2.

Πομπώνιοι, Pomponia gens V, 21, 2.

Πομπώνιος, M. Pomponius Matho, praetor urbanus (536 = 217) XIII, 3, 4.

Πομπώνιος, M. Pomponius, C. Gracchi amicus LIV, 16, 4.

Πομπώνιος, Pomponius, a Mithridate captus XXXVI, 15, 2.

pontes Romae V, 9, 3 sq. VIII, 16, 4 sqq. LIV, 17, 1. in Rheno XLVIII, 22, 4.

pontifex maximus V, 9, 4. 10, 4. XI, 21, 2. XIII, 25, 5. XLVIII, 7, 1.

Πόντιος, Pontius XXXIII, 27, 6.

Πόντιος, vid. *Κομίνιος*.

Πόντος, Pontus Euxinus et ad eum adiacens Asiae minoris provincia XII, 20, 1. XXIV, 26, 1. XXXII, 26, 1. XXXIII, 11, 2. 22, 3. 24, 3. XXXVI, 8, 4. 13, 2. 23, 2. 30, 3. 33, 4. 34, 5. 35, 5. XLI, 23, 1. XLV, 34, 1. 5. 41, 3. 45, 2. XLVII, 44, 1. XLVIII, 50, 1. 2. 58, 3. L, 31, 1. LVII, 10, 1. LX, 61, 2. *Ποντικοί* II, 9, 5. VII, 1, 2. 22, 4. 32, 3. XI, 22, 2. XII, 27, 3. 35, 4. XXXVI, 13, 4. 24, 1. 31, 7. LXVII, 13, 4. 15, 1. *Ποντικός: Θριαμβος* XLVIII, 55, 1. *σαλπιγκτής* XXXVI, 10, 2. *Ἡράκλεια* XXXVI, 13, 3. *Θάλαττα* XLII, 3, 2. *Σκυθία* XXXI, 11, 4. *πέλαγος* XLV, 32, 4. *τάριχος* LX, 29, 4. *βασιλεῖς* IV, 12, 7. LIX, 4, 4. *πόλεμοι* XLV, 31, 7. *σκῦλα* XXXI, 31, 2. cf. *Εὔξεινος πόντος*.

Ποπλιος, C. Popillius Laenas, Picentinus, centurio LVII, 48, 1. 2.

Ποπλιος, P. Popillius Laenas (cos. 621 = 132) LIV, 4, 2.

Ποπλιος Λαίνας, Popillius Laenas, senator LXIII, 15, 3. 16, 1. 3. 4.

Γάιος Ποπλιος, C. Popillius XLVIII, 5, 1.

Ποπλικόλαι, Poplicolae IX, 1, 2. XVI, 33, 1.

Πόπλιος Θαλέριος ΠΟΠΛΙΚΟΛΑΣ, P. Valerius Poplicola (cos. 244. 245. 246. 249 = 509. 508. 507. 504) VIII. IX. — II, 16, 8.

Ποπλικόλας, Poplicola, M. Antonii legatus LX, 65, 1. 66, 3.

Πόπλιος, Publius, praenomen Rom., vid. *Ἀντώνιος, Κέθηγος, Κλώδιος, Κράσσος, Κώνσιος, Μάρκιος, Νιγίδιος, Ὄαρῖνος, Ὀετούριος, Ὄλλιος, Ὀολούμνιος, Ποπλικόλας, Σατυρήιος, Σήστιος, Σιλίκιος, Σίλων, Σκιπίων*.

Πόπλιος, Publius (?) XLV, 42, 3.

Ποππαία, Poppaea Sabina,

Rufi Crispini, Othonis, Neronis uxor LXVII, 19, 2 sqq.
Ποππαία, Poppaea = Sporus eunuchus LXVII, 9, 3.
Πορκία, Porcia, Catonis minoris soror L, 1, 1. 41, 2.
Πορκία, Porcia, Catonis minoris filia, M. Bruti uxor L, 25, 2. 73, 4. LXIII, 13. 15, 4. 23, 2 sqq. 24, 1. 53, 4 et 5.
Πόρκιοι, Porcia gens VIII, 11; 4. L, 73, 2. *Πορκία βασιλική, basilica Porcia* Romae XXV, 19, 2. L, 5, 1.
Ἀάρας Πορσήνας, Lars Porsena, Etruriae rex VIII, 16. IX, 4, 2.
portae Romae sacrae II, 11, 3.
Ποσειδεών, mensis Atticus XLVIII, 37, 2.
Ποσειδῶν 1, 6, 1. 25, 4. 36, 4. X, 19, 3. XLIV, 3, 5. XLV, 24, 5. LI, 16, 3. LII, 22, 5. LVI, 29, 1. 5. *ἀσφάλειος καὶ γαιήοχος* I, 36, 4. *ἵππιος* II, 14, 3.
Ποσειδωνιᾶται, Posidoniae oppidi incolae XXXV, 18, 3.
Ποσειδώνιος (Olbiopolita): eius *ἱστορία περὶ Περσέως* laudatur XIX, 19, 4. 5. 20, 3. 21, 3.
Ποσειδώνιος, Rhodius (s. Apamensis), philosophus stoicus et historiae scriptor XLV, 42, 5. LVII, 4, 4. laudatur XIII, 19, 3 (*fr.* 44). XXII, 1, 1 (*fr.* 43). 9, 4 (*fr.* 44). 20, 7 (*fr.* 45). 30, 5 (*fr.* 46). XXXI, 1, 2 (*fr.* 42). 45, 4 (*fr.* 40). LXIII, 1, 5 (*fr.* 47).
Πόστουμα, Postuma, Sullae filia XXXIII, 37, 4.
Ποστούμιος Βάλβος, (?) *A. Postumius Albus Regillensis* (cos. 257 = 496) VIII, 22, 2 sq.
Ποστούμιος Τούβερτος, P. Postumius Tubertus (cos. 248. 250 = 505. 503) VIII, 20, 1.
Ποστούμιος Τούβερτος, A. Postumius Tubertus, dict. (322 = 431) XI, 2, 1.
Σπόριος Ποστούμιος, Sp. Postumius, Ti. Gracchi aequalis LIII, 8, 6.
Ποστούμιος, Postumius, vates XXXIII, 9, 3.
Ποστούμιος, vid. *Ἀλβῖνος, Αἰνιος.*
Πόστουμος, Postumus, cognomen Rom. XVI, 11, 4.
Ποταμός, pagus Atticus XXIV, 27, 4.
Ποτάμων, Lesbius XLVII, 61.
Ποτίδαια, Macedoniae oppidum XII, 29, 4. XV, 7, 2. XLVII, 3, 4.
Ποτιτος, vid. *Βαλέριος.*
Πουβλίκιος, vid. *Βίβλος.*
Πουλυτίων, Atheniensis XV, 19, 1. 22, 3.
purpura XLVII, 36.
Πραικία, Praecia, meretrix XXXVI, 6, 2 sqq.
praemia publica VIII, 9, 7. 16, 7. 19, 4. 20, 2. 21, 6. 23, 2. X, 17, 1. 32, 5. 29, 4 sq. XI, 27, 5. XII, 31, 5. XV, 33, 2. XVIII, 16, 6. 36, 4. 38. 39. XXII, 23, 7. XXIV, 27. XXV, 1, 1. 5, 3. XXVII, 15, 4. 21, 5. XXXI, 21, 2. XXXV, 8, 1. XXXIX, 33, 4. XLII, 8, 7. XLIV, 35, 2. XLV, 42, 5. XLVII, 31, 2. 71, 5. LIII, 6, 3. LIV, 19, 2. LVI, 21, 1. 30, 5. LIX, 10. 11. 12. LX, 57, 2. LXII, 19, 4. 31, 1. LXV, 10, 3. 14, 1. 3. 22, 5. LXVI, 14, 2. 53, 3 sqq. LXVII, 16, 1 sq. pr. promissa X, 26, 1. 29, 2. XXXIII, 10, 1. XLI, 22, 1. XLII, 8, 6. XLV, 32, 9. LIV, 17, 3.
Πραινεστός, Praeneste, Latii

oppidum XXXI, 46, 6. XXXIII, 28, 7. 29, 1. 32, 1. *Πραινεστῖνοι* XI, 37, 2.
Πραίσιοι, gens Indica XLVII, 62, 2. 4.
praetura urbana LXIII, 7, 1.
Πράνιχος, poeta XLVII, 50, 4.
Πραξαγόρας, medicus XLV, 57, 1.
Πραξιεργίδαι, gens Attica XV, 34, 1.
pretia rerum venalium VII, 23, 3. VIII, 11, 4. XXXI, 34, 2. XXXIII, 13, 2. XXXVI, 14, 1. XXXVIII, 3, 6. XLVII, 6, 1. LIII, 2, 4. LIX, 33, 3. LX, 45, 4. LXV, 24, 2. LXVII, 17, 5.
Πριαμος, Troiae rex LI, 9, 2.
Πριαπίνη, vid. *Ἄρτεμις*.
Πριήνη, Ioniae oppidum VII, 4, 4. XII, 25, 1. LX, 57, 1.
Πρῖμα, *Prima*, Romuli filia II, 14, 7.
Πρίσκος, *Priscus*, cognomen Rom. XXV, 1, 2.
Πρίσκος, vid. *Ἑλβίδιος*.
πρόεδρια I, 25, 5.
Πρόθοος, Spartanus XLIV, 28, 4.
Προθύτης, Thebanus XLVII, 11, 4.
Προικόννησος, Propontidis insula XV, 28, 2. *Προκοννήσιοι* II, 28, 4.
Προκλήιος, *C. Proculeius*, Caesaris Octaviani sodalis LX, 77, 4. 78. 79.
Προκλῆς, Spartae rex IV, 1, 4.
Πρόκλος, *Proculus*, cognomen Rom. XVI, 11, 4.
Ἰούλιος Πρόκλος, *Iulius Proculus*, Romuli socius II, 28, 1. V, 2, 3. 5, 1.
Πρόκλος, *Proculus*, Othonis dux LXVIII, 7, 4. 8, 1. 11, 1. 13, 1.
Προκρούστης, Damastae cognomen I, 11, 1. III, 1, 2.
Προλύτα, Agesilai filia XLIV, 19, 6.
Προμαθίων, scriptor: eius *ἱστορία Ἰταλική* laudatur II, 3, 1.
προμάντεια XII, 21, 2.
Πρόμαχος, Macedo XLVII, 70, 1.
Προμηθεύς Aeschyli XLV, 1, 1.
πρόξενοι XV, 14, 1.
Πρόξενος, Macedo XLVII, 57, 4.
Προποντίς XXXVI, 6, 5.
προπύλαια arcis Athenarum XII, 13, 7.
Προσηφῶα, vid. *Ἄρτεμις*.
προσκύνησις X, 27, 3. 28, 1. 29, 2. XLVII, 45, 1. 54.
Προυσίας, Bithyniae rex XXVIII, 20, 2 sqq.
proverbia I, 11, 2. 29, 3. IV, 10, 3. XI, 28, 5. XVIII, 26, 1. XXI, 10, 4. XXXII, 20, 1. XXXVI, 11, 1 22, 5. XXXIX, 7, 9. XLV, 77, 4. XLVIII, 32, 6. LXV, 15, 2.
Πρόφαντος, Sicyonius LXVI, 2, 3.
πρυτανεῖον Atticum I, 18, 1. 24, 3. VII, 19, 3. 25, 1. *πρυτάνεις* VII, 19, 4. XII, 32, 2.
Πρύτανις, Spartae rex IV, 1, 4.
Πρωταγόρας, sophista XII, 36, 3. XXXVIII, 23, 3.
Πρωτέας XLVII, 39, 4.
Πρωτογένης, Caunius pictor LIX, 22, 2. 3.
Πρῶτος, gubernator LXII, 25, 2.
Πρῶτος, Massiliae conditor VII, 2, 4.
Πτολεμαῖος I., Lagi filius, Aegypti rex XXVII, 13, 3. XXX, 4, 3 sq. 6, 1. 3. 11, 1. XLII, 1. 3. 5, 1. XLVII, 10, 3. 38, 1. LIX, 5. 6.

7, 3. 8. 15, 1. 2. 16, 1. 2. 17, 5. 18, 1. 19, 1. 21, 1. 22, 1. 4. 25, 4. 31, 3. 32, 3. 33, 4. 35, 3. 38, 1. 44, 1. 2. 46, 3. LXI, 2, 3. 4, 1. historiae scriptor laudatur XLVII, 46, 1 (fr. 9). Πτολεμαϊκός: τῆς LIX, 8, 4.

Πτολεμαῖος II., Philadelphus, Aegypti rex LXVI, 4, 3. 12, 1. 15, 1. 3. 24, 4. 41, 3.

Πτολεμαῖος III., Euergetes I., Aegypti rex LI, 7, 2. LII, 19, 4. 22, 3. 7. 31, 2. 3. 32, 1. 2. 33, 1.

Πτολεμαῖος IV., Philopator, Aegypti rex LII, 33, 3. 5. 35, 4. 37, 1. 38, 2. LIX, 43, 4.

Πτολεμαῖος VII., Physcon, Aegypti rex LIII, 1, 4.

Πτολεμαῖος VIII., Λάθυρος, Aegypti rex XVI, 11, 3. XXXVI, 2, 5. 3, 1.

Πτολεμαῖος XI., Auletes, Aegypti rex XLV, 49, 5 sqq. L, 35, 2. 3. LX, 3, 2. 4. eius filius

Πτολεμαῖος XII., Dionysius, Aegypti rex XLV, 76, 5. 77, 1 sq. 79, 2.

Πτολεμαῖος, Ptolemaei Lathyri filius, Auletae frater, Cypri rex L, 34, 2. 4. 35, 1. 36, 1. LXIII, 3, 1.

Πτολεμαῖος, Alexandriae praefectus LII, 37, 4.

Πτολεμαῖος, Alorites, Macedoniae rex XXI, 26, 3. 27, 2 sq.

Πτολεμαῖος, Antigoni fratris filius XLII, 10, 3.

Πτολεμαῖος, M. Antonii ex Cleopatra filius LX, 54, 4. 5.

Πτολεμαῖος, Chrysermi filius LII, 36, 1. 3. 37, 4.

Πτολεμαῖος ὁ Κεραυνός, Macedoniae rex XXX, 22, 1.

Πτολεμαῖος, Macedonum dux XXVII, 8, 3.

Πτολεμαῖος, Mithridatis eunuchus XXXVI, 17, 4.

Πτολεμαῖος, Pyrrhi filius XXX, 6, 1. 9, 1. 28, 1 sq. 30, 3.

Πτολεμαῖος, vates LXVII, 23, 4.

Πτολεμαῖς, Ptolemaei Lagi filia LIX, 32, 3. 46, 3. 53, 4.

Πτολεμάδωρος, Megarensis LXII, 17, 4.

Πτῶον, Boeotiae mons XXI, 16, 4.

Πυανεψιών, mensis Atticus I, 22, 4. 36, 3. LVI, 28, 1. 30, 4.

Πύδνα, Macedoniae oppidum X, 25, 2. XIX, 16, 3. 23, 1. 24, 2.

Πυδναῖος: γύναιον XLVII, 48, 3.

Πυθαγόρας, philosophus V, 1, 2. 3. 8, 4 sq. 22, 4. XIX, 2, 1. XLVII, 65, 2. Πυθαγορικός: διατριβή V, 8, 9. παραγγέλματα V, 14, 3. Πυθαγόρειος: ἐχεμυθία V, 8, 6. οἱ Πυθαγορικοί V, 11, 1. 14, 2. 22, 3. XXV, 2, 3. LXII, 11, 1. 18, 2.

Πυθαγόρας, Spartanus V, 1, 3.

Πυθαγόρας, vates XLVII, 73, 2.

Πυθέας, Atheniensis XLIX, 21, 3. LVI, 8, 3. 4. 20, 2. 27, 2. 3. LVIII, 1, 3.

Πύθιον, Thessaliae oppidum XIX, 15, 1. 5.

Πυθόδωρος X, 26, 1.

Πυθόδωρος, Atheniensis LIX, 26, 2.

Πυθοκλείδης, musicus XII, 4, 1.

Πυθοκλῆς, Atheniensis XLIX, 35, 2.

Πυθοκλῆς, Sicyonius, Polycratis filius LXVI, 1, 4.

Πυθόλαος, Pheraeus, Iasonis filius XXI, 35, 3.

Πυθονίκη, meretrix XLIX, 21, 4.
Πυθόπολις, Bithyniae oppidum I, 26, 5. *Πυθοπολῖται* ibid.
Πυθώ = Delphi IV, 6, 5. V, 9, 5. VII, 14, 4. XXIV, 20, 5. LIX, 11, 1. — *Πύθιος* = Apollo IV, 6, 2. XIX, 15, 6. XXII, 8, 6. XXIV, 20, 4. XXXIII, 17, 5. 19, 6. LV, 2, 3. LX, 23, 3. — *Πυθία*, Apollinis Delphici sacerdos I, 3, 3. 26, 4. 36, 1. II, 28, 5. IV, 5, 3. V, 4, 5. VII, 4, 2. XXXII, 25, 3. XLVII, 37, 1. LVI, 19, 1. 20, 1. LVII, 5, 1. LXVI, 53, 2. — *Πύθια*, festum Graecum XXXII, 18, 5. XLIV, 19, 3. LIX, 40, 4. LXVIII, 6, 1. *πυθιονῖκαι* VII, 11, 1. *Πυθικός*: *χρησμοί* VII, 10, 4. *νῖκαι* XXI, 34, 5.
Πύθων, Alexandri dux XLVII, 76, 4.
Πύθων, Byzantius LVI, 9, 1.
Πύθων, tibicen XXX, 8, 3.
Πύθων, draco XXI, 16, 4.
Πυλάδης, citharoedus XXVII, 11, 2.
Πύλαι = Thermopylae XXVIII, 5, 3. XLIV, 17, 2. XLVII, 11, 3. LIX, 23, 2.
Πύλιος, Herculem adoptat I, 33, 2.
Πύλος, Messeniae oppidum XV, 14, 1. XVI, 14, 4. XXXVIII, 7, 1. 3. 9, 4. 10, 7. XL, 2, 4.
Πυρράμια, locus Thyreatidis XXX, 32, 5.
Πυρήνη, *Pyrenaei montes* Hispaniae XI, 15, 2. XLI, 7, 2. 15, 2. 18, 1. *Πυρηναῖα ὄρη* XLI, 7, 1.
Πυριλάμπης, Atheniensis XII, 13, 10.
Πύρρα, Deucalionis uxor XXX, 1, 1.
Πύρρος, Neoptolemi cognomen XXX, 1, 2. *Πυρρίδαι*, eius posteri XXX, 1, 2.
Πύρρος, Neoptolemi filius XXX, 1, 2.
ΠΥΡΡΟΣ, Aeacidae filius, Epiri rex XXX. — XXV, 2, 1. XXVIII, 5, 4. 20, 6. 21, 3. XLI, 23, 2. LII, 18, 1. LIX, 25, 2. 31, 2. 36, 1. 2. 40, 1. 41, 1. 3. 43, 1. 44. 46, 1. LXVIII, 15, 5.
πυρσοί XI, 33, 4.
Πωλίων, vid. *Ἀσίνιος*.
Πωλίων, *Pollio*, praefectus praetorio LXVIII, 18, 3.
Πῶλος, Aegineta histrio LVI, 28, 3.
Πωμέντιον, *Suessa Pometia*, Latii oppidum XLVIII, 58, 5.
Πῶρος, Indorum rex XLVII, 60. 61. 62, 1.
quaestores Romani (*ταμίαι*) VIII, 12, 2. IX, 2, 2. XXVIII, 18, 1. L, 16. LIV, 2, 5.
quercus XVI, 3, 3.
Ῥάβεννα, *Ravenna*, Galliae cisalp. oppidum XXXI, 2, 1.
Ῥαδάμανθυς, Iovis filius I, 16, 3. XXXII, 28, 4 5.
Ῥαμνήσης, *Ramnes*, tribus Romanorum II, 20, 1.
Ῥάμνος, M. Antonii libertus LX, 48, 3.
Ῥαμνοῦς, Atticae oppidum XLIX, 25, 1. LIX, 33, 3. *Ῥαμνούσιοι* XXXVIII, 6, 1.
Ῥατουμένα, *Ratumena porta* Romae VIII, 13, 4.
Ῥέα, Numitoris filia II, 3, 3.
Ῥέα, Sertorii mater XLI, 2.
Ῥεβίλιος, vid. *Καινῖνιος*.

redemptio captivorum XIII, 7, 4. XIV, 3, 3. XV, 29, 3. XXII, 13, 3. 18, 2. XXVIII, 13, 5. XXX, 18, 3. XXXV, 9, 4. XLV, 24, 7. XLVIII, 2, 1.

Ῥεμώνιον (Ῥεμώριον), *Remoria*, locus in summo Aventino II, 9, 4. Ῥεμωνία 11, 1. cf. Ῥιγνάριον.

Ῥῆγες, *Reges*, Mamercorum (immo Marciae) gentis cogn. V, 21, 2.

Ῥήγια, *Regia*, Numae arx ad sacram viam sita II, 18, 7. 29, 1. V, 14, 1.

Ῥήγιον, *Rhegium*, Bruttii oppidum XIII, 22, 1. XV, 20, 2. XVIII, 9, 2. 4. 11, 1. 19, 1. 3. LXII, 58, 3. Ῥηγῖνοι XVIII, 10, 1 sqq. XXXIX, 10, 4. ἡ Ῥηγῖνη LXII, 26, 4.

Ῥήνεια, insula maris Aegaei XXXVIII, 3, 5.

Ῥῆνος, *Rhenus*, Germaniae fluvius XLVIII, 19, 5. 22, 1. 4 LXVIII, 12, 5.

Ῥήξ, vid. *Μάρκιος*.

ῥῆτραι, leges Spartanorum IV, 6, 1. 4. 13, 1. 6. XLIV, 26, 3. LI, 5, 2. 8, 1. 9, 1. 11, 1.

Ῥιγνάριον, locus Romae, olim Ῥεμώνιον II, 9, 4.

Ῥιπαῖα ὄρη, extremae Europae montes XI, 15, 1.

Ῥοδανός, *Rhodanus*, Galliae fluvius VII, 2, 4. XXXI, 15, 1. 2. XLI, 3, 1. XLVIII, 17, 4.

Ῥοδογούνη, Artoxerxis II. filia LXV, 27, 4.

Ῥόδος, maris mediterranei insula XII, 17, 2. XXXI, 29, 8. XXXVI, 3, 3. XLV, 42, 5. XLVIII, 3, 1. LVI, 25, 1. LVII, 4, 4. 36, 5. LIX, 21, 4. LXIII, 3, 1. 30, 2. Ῥόδιοι XXIV, 27, 2. XXXIII, 26, 1. XXXVI, 3, 3. XLVII, 32, 6. XLIX, 18, 4. L, 54, 2. LVII, 38, 4. LIX, 20, 5. 21, 1. 22. LXIII, 32, 2. LXV, 20, 3. Ῥοδιακός: πενταήρης XXXVI, 3, 8. δίκροτοι XXXVI, 2, 3.

Ῥόδων, paedagogus LX, 81, 2.

Ῥοιμητάλκης, Thrax II, 17, 2.

Ῥοισάκης, Persa XXXV, 10, 8. XLVII, 16, 4. 6.

Ῥοίτειον, Arcadiae vicus LII, 23, 3.

Ῥομβοειδής Megaris I, 27, 6.

Ῥουβικών, *Rubico*, Italiae fluvius XLV, 60, 2. XLVIII, 20, 1. 32, 4.

Μάρκος Ῥούβριος, *M. Rubrius*, Catonis minoris socius L, 62, 2. 63, 1.

Ῥούβριος, *Rubrius*, tr. pl. (631 = 122) LIV, 10, 2.

Ῥούβριος, *Rubrius*, praetor (686 = 67) L, 9, 1.

Ῥοῦλλος, vid. *Φάβιος*.

Ῥουμιλία, *Rumina*, dea Italica II, 4, 1.

rumoris celeritas XIX, 24, 2 sq. 25.

Ῥοῦς, Megaridis locus I, 27, 6.

Ῥουτίλιος, *P. Rutilius Rufus* (cos. 648 = 105) XXXI, 10, 1. historiae scriptor laudatur XXXI, 28, 5. ἐν ταῖς ἱστορίαις XLV, 37, 3. eius oratio 37, 2.

Ῥουφῖνος, *P. Cornelius Rufinus* (cos. 463. 476 = 290. 277) XXXIII, 1, 1.

Ῥοῦφοι, *Rufi*, cognomen Rom. XVI, 11, 4.

Λεύκιος Ῥοῦφος, *L. Rufus*, Ti. Gracchi adversarius LIII, 19, 6.

Ῥοῦφος, vid. *Κλούσιος*, *Ὀβριγίνιος*.

Ῥυνδακός, Bithyniae fluvius XXXVI, 11, 3.

Ῥωμανός, Ulixis filius II, 2, 1.
Ῥώμη, Itali filia II, 2, 1.
Ῥώμη, Romae filia II, 2, 3.
Ῥώμη, Troas II, 1, 2. 2, 3.
Ῥώμη, *Roma* urbs I, 1, 2. 2, 1. II, 1, 1 cett. Ῥωμαῖοι II, 4, 4. 6, 1 cett. Ῥωμαϊκός: λόγος XXXVI, 1, 5. νομοθήκης XXII, 22, 6. χάραξ XIX, 18, 4. διάλεκτος LVI, 2, 2. XXXIX, 28, 3. LVII, 4, 4. 40, 2. ναῦς LXVI, 12, 4. παρρησία XXXI, 31, 3. συζυγία LIII, 1, 1. φάλαγξ XXXVI, 7, 4. δρᾶμα LIX, 53, 4. στράτευμα XXXVI, 11, 5. στρατόπεδον XLV, 33, 3. δανεισταί XXXVI, 7, 5. ὁπλισμοί XLI, 14, 1. νουμηνίαι II, 12, 2. γράμματα XIX, 37, 3. LVI, 2, 2. ἐπιτηδεύματα V, 1, 3. λάφυρα LX, 52, 1. μαθήματα XLI, 14, 2. ξίφη XXXVI, 7, 4. πλοῖα LXIII, 24, 3. σημεῖα LXVIII, 6, 3. ὑποζύγια XIX, 18, 1. ῥωμαϊστί XXXIX, 27, 7. XLV, 78, 2. XLVIII, 46, 2. 50, 2. 66, 5. LXIII, 2, 3. 17, 3.
Ῥωμινάλιος ἐριυνός, *Ruminalis ficus* Romae II, 4, 1.
Ῥῶμις, Latinorum tyrannus II, 2, 1.
Ῥῶμος, Aeneae filius II, 2, 2.
Ῥῶμος, Emathionis filius II, 2, 1.
Ῥῶμος, *Remus*, Romuli frater II, 6, 2. 7 sqq. III, 5, 1. Ῥέμος II, 21, 6.
ΡΩΜΥΛΟΣ, *Romulus*, Romae conditor II. III. — I, 1, 2. 2, 1. V, 2 sqq. 16, 2. 17, 3. 18, 1. 3. 19, 2. VIII, 6, 4. XI, 31, 2. 3. 32, 4. 33, 7. XXII, 8, 3. XLV, 25, 4. XLIX, 3, 1.
Ῥωξάνη, Alexandri M. uxor XXX, 4, 2. XLVII, 47, 4. 77, 4.
Ῥωξάνη, Mithridatis soror XXXVI, 18, 2.
Ῥωξάνης, Persa X, 29, 1.
Ῥώσκιοι, *Roscii* fratres, Crassi socii XXXIX, 31, 2. 32, 3. 5.
Ῥώσκιος, *Sex. Roscius*, Amerinus LVII, 3, 3.
Ῥώσκιος, *Q. Roscius Gallus*, comoedus XXXIII, 36, 1. LVII, 5, 3.
Ῥώσκιος, *L. Roscius*, tr. pl. (686 = 67) XLV, 25, 6.
Ῥωσσός, Syriae oppidum LIX, 32, 1.

Σαβάκων, vid. *Κάσσιος*.
Σάββας, Indorum rex XLVII, 64, 1. 3.
Σαβῖνοι, *Sabini*, gens Italica II, 14 sqq. 29, 4. III, 1, 3. V, 1. 2 sq. 6, 3. 17, 3. VIII, 1, 1. 20, 1. 21, 1 sqq. XVI, 5, 2. 33, 3. XXV, 1, 1. XLI, 2. XLV, 4, 4. XLVIII, 1, 3.
Σαβῖνος (*C. Calvisius Sabinus?*), Ciceronis amicus LVII, 25, 1.
Σαβῖνος, vid. *Καλβίσιος, Νυμφίδιος, Φλάβιος*.
Σαγουντῖνοι, *Saguntini*, Sagunti Hispaniae oppidi incolae XLI, 21, 1.
Σάγρας, *Sagra*, Italiae fluvius XIX, 25, 1.
Σαδάλας, Thraciae rex LX, 61, 1.
Σάϊς, Aegypti oppidum VII, 31, 3. Σαΐται VII, 26, 1. sacerdotes II, 4, 3. V, 7, 4. 5. 9, 1 sqq. 10, 7. 12, 3 sq. 14, 1. 22, 1. 2. VII, 26, 1. X, 10, 1. XI, 4, 5. 18, 1 sq. 21, 2. 30, 2. 41, 6. XIII, 8, 1. XV, 22, 3. 4. 29, 3. 34, 5. XVI, 25, 2. 32, 1. XVIII, 8, 1. XIX, 3, 1 sqq. XXII, 3, 3. 5, 3. 28, 1. XXIV, 10, 6. XXVIII,

16, 4. XXXI, 17, 5. XXXIII, 35, 2. XXXVIII, 13, 1. XLVIII, 59, 2. L, 19, 3. 35, 1. 39, 1. LIII, 4, 1. 21, 3. LVII, 36, 1. LIX, 10, 3. 46, 1. LX, 5, 1. 33, 1. LXV, 3. sac. feminae II, 3, 2. V, 9, 5. VIII, 8, 4. X, 30, 3. XXXVIII, 13, 4. LVI, 14, 4. LXV, 27, 3. LXVI, 32, 3.

Σαχουλλων, scurra LXIII, 45, 4.

sacrificia I, 16, 2. 20, 4. 5. 22, 1. 23, 3. 24, 3. 4. 27, 5. 36, 2. 3. II, 4, 3. 7, 2. 12, 1. 14, 4. 21, 1. 4. 25, 5. 29, 2. IV, 21, 4. 22, 2. 31, 3. V, 2, 1. 7, 1. 8, 3. 8. 9, 4. 16, 1. 19, 2. VII, 8, 4. 12, 5. 16, 3. 23, 3. 25, 2. X, 13, 2 sq. 28, 4. 31, 4. XI, 4, 5. 5, 2. 6, 1. 7, 5. 30, 3. XII, 17, 1. XIII, 8, 1. 9, 1. XV, 34, 3 sqq. XVI, 25, 3. 37, 2. XVIII, 8, 2. XIX, 17, 5. 6. 24, 1. 39, 2. XXII, 3, 4. 22, 6. 23, 1. 29, 4. 5. XXIV, 17, 6. 8. 19, 5. 20, 6. 21, 1. 2. XXX, 12, 4. 22, 6. XXXI, 8, 4. 17, 1. 2. 22, 1. 26, 2. XXXII, 18, 3. 20, 4. XXXIII, 9, 3. 17, 4. 27, 4. XXXV, 1, 3. 18, 4. XXXVI, 24, 7. 31, 5. XXXVIII, 3, 6. 4, 2. 24, 1. 4. 26, 1. 28, 1. XXXIX, 12, 2. 19, 6. XL, 4, 3. XLI, 22, 2. XLIV, 6, 4. 6. 9, 3. 33, 4. XLV, 24, 5. 26, 1. 27, 3. 42, 1. 57, 1. XLVII, 3, 1. 25, 1. 5. 29, 1. 31, 4. 34, 1. 41, 3. 50, 2. 4. 62, 4. 63, 6. 66, 1. 76, 1. 2. 3. XLVIII, 9, 3. 21, 1. 22, 3. 34, 1. 43, 2. 59, 2. 63, 2. 7. XLIX, 9, 1. 13, 1. 2. 16, 6. 23, 4. L, 51, 1. LII, 16, 5. 26, 2. 3. 30, 1. 37, 2. LIV, 18, 2. LVI, 22, 1. 27, 6. LVII, 2, 1. 19, 3. 4. 20, 1. 28, 1. LIX, 11, 3. 26, 2. LX, 56, 5. LXII, 13, 3. 23, 3. 27, 2. 29, 1. LXIII, 39, 1. LXVI, 15, 1. 43, 4. 45, 2. 50, 2. 3. 53, 4. LXVII, 17, 5. 24, 2. 25, 4. 26, 2. LXVIII, 1, 1. sacr. humana XXI, 21. XXII, 3, 4. XXIV, 9, 2. XLIV, 6, 5.

Σαλαμίς, insula ad oram Atticae I, 17, 6. VII, 8 sqq. 12, 3. IX, 4, 1. 3. X, 10, 2. 6. 16, 1. XI, 19, 3. XXI, 21, 3. XXIV, 8, 2. 9, 1. 10, 6. 16, 4. XXV, 5, 4. XXVI, 2, 1. XXVIII, 11, 3. XXXII, 9, 2. 15, 1. XXXV, 5, 2. 13, 3. XLVII, 34, 2. XLIX, 32, 5. LIX, 16, 1. 4. LXVI, 24, 3. 34, 4. Σαλαμίνιοι I, 10, 2. VII, 8, 1. 32, 4. XXXV, 4, 8. Σαλαμίνιος: τριήρης XII, 7, 5. Σαλαμινία navis Atheniensium sacra XV, 21, 5.

Σαλαμίς, Cypri oppidum LIX, 35, 3. Σαλαμίνιοι XLVII, 29, 1.

Σαλίναι, *Salinae Herculeae* in Campania XXXIX, 9, 4.

Σαλινάτωρ, vid. Ἰούλιος.

Σάλιοι, *Salii*, pontifices Romanorum V, 12, 3. 13.

Σάλιος, Samothrax s. Mantinensis V, 13, 4.

Σαλλουστίων, vid. Σκιπίων.

Σαλυήνιος, *Salvenius*, Sullae miles XXXIII, 17, 2.

Σάλυιος, *Salvius*, centurio XLV, 78, 1. 79, 3.

Σάλυιος, *Salvius*, Pelignorum dux XIX, 20, 1.

Σαλούστιος, *C. Salustius Crispus*, historiae scriptor laudatur XXXIV, 3, 2. XXXVI, 11, 4. 33, 3.

saltatio sacra V, 13, 4 sq.

Σαλώνιος, *Salonius*, scriba XXV, 24, 2 sqq.

Σαλώνιος, vid. Κάτων.

Σαμία, Demosthenis uxor LVI, 15, 3.

Σαμοθράκη, insula ad oram Thraciae XIX, 23, 6. 26, 1. XXII,

30, 4. XXXVI, 18, 2. XLVII, 2, 1. *Σαμοθρᾷκες* V, 18, 4. *τὰ Σαμοθρᾴκια* XI, 20, 5. *Σαμοθρᾴκιον* (*ἱερόν*) XLV, 24, 5.

Σάμος, insula maris Aegaei XII, 8, 6. 24, 1. 25. XIV, 2, 1. XV, 25, 3 sqq. 26, 1. 3. 27, 1. 35, 6. XXI, 2, 3. XXXII, 5, 1. 2. 6, 2. XLV, 24, 5. XLVII, 28, 1. LX, 56, 3. 4. *Σάμιοι* VII, 11, 2. X, 2, 3. XII, 24, 1. 25 sqq. XV, 32, 2. XXIV, 23, 4. 5. 25, 2. XXXII, 8, 4. 14, 1. 18, 4. XXXV, 9, 3. XXXVI, 3, 3. XLVII, 46, 1. LIX, 27, 2. LXIII, 2, 4.

Σαμόσατα, Commagenes oppidum LX, 34, 2.

Σάμων, Epirota XXX, 5, 5.

Σανδαύχη, Xerxis soror X, 18, 2. XXIV, 9, 2.

Σάνδων, Athenodori pater VIII, 17, 5.

Σαπφώ, poetria LIX, 38, 4.

Σάραπις, deus XLVII, 73, 4. *Σαραπεῖον* XLVII, 76, 4.

Σάρδεις, Lydiae oppidum VII, 27, 2. 28, 1. X, 29, 5. 31, 1. XV, 27, 5. XXIV, 5, 1. XXXII, 4, 1. 6, 1. 9, 1. XLII, 8, 4. XLIV, 10, 2. 11, 4. XLVII, 17, 1. XLIX, 18, 4. LVI, 20, 5. LIX, 46, 4. LXIII, 34, 1. *Σαρδιανοί* II, 25, 5. XLV, 37, 1. LXIII, 35, 1.

Σαρδόνιος γέλως LIV, 12, 5.

Σαρδώ, *Sardinia*, insula XXV, 6, 2. XLV, 16, 6. 26, 4. 50, 1. 66, 4. XLVIII, 21, 2. LIV, 1, 4. 2, 1 sqq. LV, 3, 2. LX, 32, 2. 4.

Σάρμεντος, *Sarmentus*, scurra LX, 59, 4.

Σαρπηδών, Catonis minoris paedagogus I., 1, 5. 3, 2 sqq.

Σατιβαρζάνης, eunuchus LXV, 12, 3.

Σατιφέρνης, Persa LXV, 11, 1.

Σατορνῖνοι, *Saturnini* XXXIV, 1, 2.

Δούκιος Σατορνῖνος, *L. Appuleius Saturninus* XXXI, 14, 7. 28 sqq. 35, 1.

Σατρία, *Satricum*, Latii oppidum XI, 37, 5.

Ἡόπλιος Σατυρήιος, *P. Satureius*, tr. pl. LIII, 19, 6.

Σάτυροι V, 15, 3. XXXIII, 27, 2. XLVII, 24, 5. LX, 24, 8.

Σάτυρος, Corinthius XVIII, 4, 4.

Σάτυρος, histrio LVI, 7.

Σαυνῖται, *Samnites*, Italiae gens XXV, 2, 2. XXX, 13, 6. 17, 5. 19, 3. 20, 4. 21, 4. 9. 23, 5. 25, 1. XXXIII, 29, 1. 4. LIII, 7, 2. *ἡ Σαυνῖτις* XXX, 24, 4. *Σαυνιτικός*: *πόλεις* XXII, 24, 3.

Σαφά, Mesopotamiae locus XXXVI, 22, 5.

Σεβαστός, *Augustus*, cognomen V, 19, 4. *Σεβαστὸς Καῖσαρ* V, 20, 2.

Σειληνός, puer in Ponto ex Apolline natus XXXII, 26, 1. 3. 4.

σεισάχθεια VII, 15, 3 sqq. 16, 3.

Σεισματαί, Spartae locus XXXV, 16, 5.

Σεκοῦνδος, *Secundus*, rhetor LXVIII, 9, 3.

Σελεύκεια ἡ ἐπὶ Τίγριδι, Babyloniae oppidum XXXVI, 22, 5. XXXIX, 17, 4. 18, 2. 20, 2. 21, 7. 32, 1. *Σελευκεῖς* XXXIX, 32, 3. 4. *Σελευκὶς τριήρης* XLV, 77, 1. *Σελευκιάδες ἑταῖραι* XXXIX, 32, 3.

Σέλευκος I. *Νικάτωρ*, Syriae rex XXV, 12, 1. XXXVI, 14, 5. XLVII, 42, 1. 62, 2. 76, 4. LIX, 7. 18, 2. 25, 4. 29, 3. 31. 32. 33,

1. 38. 44, 1. 46, 3. 47—52. *Σελευκίδες* (φιάλαι) XIX, 33, 2.
Σέλευκος II., Callinicus, Syriae rex LI, 3, 6. 7, 1. 11, 4.
Σέλευκος, Cleopatrae procurator LX, 74, 1. 83, 3.
Σελήνη, dea XXXIII, 9, 4.
Σελήνη = Cleopatra, M. Antonii filia LX, 36, 3.
Σελινοῦς, Siciliae oppidum IV, 20, 5.
Σελλασία, Laconicae oppidum XXVII, 6, 1. LI, 8, 1. LII, 23, 3. 27, 4. 31, 4. LXVI, 46, 1.
σεμναὶ θεαί = Eumenides VII, 12, 1.
Σεμπρώνιος Δῆνσος, *Sempronius Densus*, centurio LXVII, 26, 5.
senatus Atheniensium, vid. *βουλή*. Romanorum II, 13, 1 sq. 27, 5 sq. VIII, 11, 1. IX, 2, 1. XI, 5, 1. 7, 2 sqq. cett. Sertorii XLI, 22, 3. 23, 4. Spartanorum, vid. *γέροντες*.
Σενέκας, *L. Annaeus Seneca*, philosophus LXVII, 20, 1.
Σενεκίων, vid. *Σόσιος*.
Σέντιος, *C. Sentius*, praetor XXXIII, 11, 4. 5.
Σένωνες, *Senones*, Galliae gens XI, 15, 2.
Σέξτια ὕδατά, *Aquae Sextiae*, Galliae oppidum XXXI, 18, 3.
Σεξτίλιος, *Sextilis*, mensis Romanus, = *Augustus* II, 15, 5. XXXI, 26, 4. *Σεξτίλιαι καλάνδαι*, *kalendae Sextiles* II, 24, 3.
Σεξτίλιος, *Sextilius*, propraetor Africae XXXI, 40, 3.
Σεξτίλιος, *Sextilius*, Luculli legatus XXXVI, 25, 3 sqq.
Σεξτίλιος, *Sextilius*, praetor XLV, 24, 6.
Δεύκιος Σέξτιος, *L. Sextius Sextinus Lateranus* (cos. 387 = 366) XI, 42, 5.
Σέξτιος, vid. *Σύλλας*, *Τίδιος*.
Σέξτιος, *Sextus*, praenomen Rom., vid. *Δίλιος*, *Δουκίνιος*, *Πομπήιος*.
septem sapientes VII, 3, 4. 4, 1 sqq. 12, 4.
Σεπτέμβριαι εἰδοί, *idus Septembres* VIII, 14, 3.
Σεπτεμπάγιον, *Septempagium*, tractus agri Fidenatis II, 25, 4.
Σεπτίμιος, *L. Septimius*, tr. mil., Pompeii percussor XLV, 78, 1 sq. 79, 1. 3.
Σεπτίμιος, *Septimius* LXVII, 14, 6.
Σεπτουμουλήιος, *L. Septimuleius*, Opimii socius LIV, 17, 3. 4.
sepulcra I, 27, 3. 4. 6. 29, 5. 36, 1. IV, 31, 3. 4. X, 32, 3. 4. XVIII, 26, 1. XXII, 17, 7. XXV, 5, 4. XXXIII, 38, 4. XXXV, 4, 2. 8, 5 sq. 19, 4. XXXVI, 29, 8. XLI, 9, 3. XLIX, 22, 1. 37, 3. L, 11, 2. LVII, 26, 7. LXVI, 53, 1.
sepultura IV, 27, 1. 2. V, 12. 22, 1. VII, 6, 1 sq. 10, 3. 21, 4 sq. VIII, 23, 2. 3. XII, 28, 3. XIII, 27, 2. XVI, 39, 5. XVIII, 39. XXI, 33, 4. 34, 1. XXIV, 20, 5. 21, 3 sqq. 27, 1. XXVII, 21, 2 sqq. XXXIII, 38. XXXVI, 22, 4. 5. 29, 7. 46, 2. XLII, 2, 5. 9, 2. 19, 1. XLIV, 40, 3. XLV, 1, 2. 15, 3. 39, 1. 53, 4. 80, 2 sq. XLVII, 30, 1. 56. 72, 3. XLVIII, 5, 1. 23, 4. XLIX, 37, 2. 38, 1. L, 11, 2. 71, 2. LIII, 20, 2. LVI, 21, 2. LVII, 42, 3. LIX, 17, 1. 53. LX, 2, 2. 3, 6. 22, 5. 58, 4. 82, 1. 86, 4. LXII, 21, 6. 48, 2. 53, 4. LXIII,

20. LXIV, 5, 1. LXV, 18, 5. LXVI, 53. LXVII, 28, 3. LXVIII, 18, 1.

Σεραπίων, Macedo XLVII, 39, 3.

Σεραβωνίς, Aegypti lacus LX, 3, 3.

Σέργιος, *Sergius*, mimus LX, 9, 4.

Σεριφιοι, Seriphi maris Aegaei insulae incolae X, 18, 3.

Σερουήιος, *Serveius* XXXIII, 10, 2.

servi VI, 1, 5. VII, 1, 3. XVI, 24, 3 sqq. XXIV, 21, 3. XXV, 4, 4. 21. XXXIII, 18, 5. XXXVIII, 29, 1. XXXIX, 2, 6. XLI, 5, 5. cf. *εἴλωτες*.

Σερουιλία, *Servilia*, Catonis minoris soror, M. Bruti mater XXXVI, 38, 1. L, 1, 1. 21, 2. 24, 2. LXIII, 1, 3. 2, 1. 5, 1 sqq. 53, 3.

Σερουιλία, *Servilia*, Catonis min. soror altera, Luculli uxor L, 24, 3. 29, 3. 54, 1. 2.

Σερουίλιοι, *Servilia gens* XLVIII, 62, 1.

Σερουίλιος Ἄλας, *Q. Servilius Structus Ahala* (mag. equ. 314 = 439) LXIII, 1, 3.

Σερουίλιος αὔγουρ, *Servilius augur* XXXVI, 1, 1. 2.

(*Σερουίλιος*) *Ἴσαυρικός*, *P. Servilius Vatia Isauricus* (cos. 674 = 79) XLVIII, 7, 1. eius filius

Σερουίλιος Ἴσαυρικός, *P. Servilius Vatia Isauricus* (cos. 705. 712 = 48. 41) XLVIII, 37, 1.

Μάρκος Σερουίλιος, *M. Servilius Pulex Geminus* (cos. 551 = 202) XIX, 31, 2.

Σερουίλιος, *C. Servilius Glaucia*, praetor (653 = 100) XXXIII, 9, 2. 28, 8.

Σερουίλιος, *Servilius*, Pompeii sodalis XLV, 14, 5. 34, 5.

Σερουίλιος, vid. *Καιπίων*.

Σέρουιοι, *Servia gens* LXVII, 3, 1.

Σέρουιος, *Servius Tullius*, Romanorum rex V, 10, 1.

Σέρουιος, vid. *Γάλβας*.

serpentes X, 10, 1. XXI, 16, 4. LII, 39, 1. 3. LIII, 1, 2. 3. 17, 2. 20, 3. LX, 86.

Σερρανός, *C. Atilius Serranus* (quaestor 690 = 63) L, 7, 3.

Κόιντος ΣΕΡΤΩΡΙΟΣ, *Q. Sertorius* XLI. XLIII. — XXXI, 1, 1. 44, 6. XXXVI, 5, 2. 6, 4. 8, 5. 12, 5. XXXIX, 11, 8. XLV, 13, 5. 17—20. 21, 2. 31, 7.

Σεσσώριον, *Sessorium*, locus Romae LXVII, 28, 3.

Σευθᾶς, Arati servus LXVI, 5, 4.

Σηχουανοί, *Sequani*, Galliae gens XXXI, 24, 4. XLVIII, 20, 1. 26, 3.

Σηλυβρία, Thraciae oppidum XV, 30, 2. *Σηλυβριανοί* XV, 30, 3 sqq.

Ἱππλιος Σήστιος, *P. Sestius* LVII, 26, 5.

Σήστιος, *Sestius* LXIII, 4, 2.

Σηστός, Thraciae oppidum XV, 36, 5. 37, 1. XXXII, 9, 4. 10, 4. 5. 14, 2. XXXV, 9, 2. *Σήστιοι* XXXII, 14, 2.

Σητία, *Setia*, Latii oppidum XLVIII, 58, 5.

Σθένις, Himeraeus XLV, 10, 6.

Σθένις, statuarius XXXVI, 23, 4.

Σιβύλλα I, 24, 5. *Σιβύλλειος*: *βίβλοι* XIII, 4, 4. *γράμματα* XLVIII, 60, 1. *τὰ Σιβύλλεια* VIII, 21, 1. XXII, 3, 4. LVI, 19,

1. LVII, 17, 4. *σιβυλλιστaι* XXXI, 42, 4.
Σιβύρτιος, Arachosiae praefectus XLII, 19, 2.
Σιβύρτιος, Atheniensis XV, 3.
Σιγλιουρία, Latii oppidum VIII, 16, 2.
Σίγνιον, *Signia*, Latii oppidum XXXIII, 28, 4.
Σιδών, Syriae oppidum LIX, 32, 4. LX, 51, 1.
Σικελία I, 19, 4. X, 24, 4. XI, 19, 4. XII, 20, 3. 22, 3. XIII, 22, 1. 26, 2. XV, 17, 1 sqq. 19, 3. 20, 2. 24, 1. 32, 4. XVIII, 1 sqq. XX, 1, 1. 2, 1. 2. XXI, 31, 4. XXII, 1, 3. 2, 1. 9, 1. 13 sqq. 24, 6. 25, 1. 30, 4. XXIII, 2, 1. XXV, 3, 7. XXX, 14, 4. 22 sqq. 25, 1. 5. XXXI, 40, 2. XXXII, 3, 1. 16, 1. XXXIII, 36, 4. XXXV, 8, 8. XXXVIII, 12 sqq. XXXIX, 10, 3. 26, 6. XL, 3, 5. 4, 1. XLIV, 3, 1. 33, 3. XLV, 10, 1. 2. 11, 1. 2. 20, 3. 26, 4. 50, 1. 61, 1. 66, 4. XLVIII, 52, 1. L, 53, 1. 3. 57, 2. LVII, 1, 4. 6, 1. 2. 7, 3. 31, 5. 32, 2. LVIII, 3, 3. LX, 32, 1 sqq. 35, 5. 55, 1. LXII, 4, 1. 5, 2. 5. 10, 1. 11, 2. 4. 13, 1. 17, 1. 18, 3. 19, 1. 21, 4. 22, 1. 5. 23, 1. 24, 3. 25, 2. 3. 5. 27, 1. 52, 2. 54, 2. 58, 3. LXIV, 1, 3. 2, 1. 4, 2. *Σικελοί* XXXVIII, 16, 7. LVII, 32, 2. *Σικελιῶται* IV, 30, 5. XVIII, 2, 1. 9, 4. 10, 2. 23, 2. 25, 1. 27, 4. 39, 3. XXXVIII, 17, 2. 19, 4. XLVIII, 49, 1. LVII, 7, 3. 5. 8, 1. LVIII, 3, 6. LIX, 25, 4. LXII, 22, 2. 28, 2. 29, 1. 49, 3. *Σικελιώτιδες πόλεις* XXII, 18, 1. *Σικελικός*: *πόλεμος* LX, 63, 4. *πέλαγος* XXX, 15, 2. LX, 61, 3. *πόλισμα* XV, 39, 4. *στέαρ* XXXVIII, 1, 2. *ἐλπίδες* XXX, 26, 1. *λάφυρα* XXII, 28, 1. *παθήματα* XXXVIII, 1, 1. *ὑπανδύματα* XLVII, 32, 5. *χιτώνια* XXXII, 2, 5. *τὰ Σικελικά* XXX, 22, 2. 23, 4.
Σικίνιος, *Cn. Sicinius* (tr. pl. 677 = 76) XXXIX, 7, 9.
Σικίνιος Βέλλουτος, *C. Sicinius Bellutus*, tr. pl. (259. 262 = 494. 491) XVI, 7, 1. 13, 1. 18, 4 sqq.
Σίκιννος, Persa, Themistoclis paedagogus X, 12, 3 sq.
Σικυών, Peloponnesi civitas V, 4, 5. LII, 17, 4. 19, 1. 20, 3. 4. LIX, 15, 1. 2. 25, 1. 2. LX, 30, 3. LXVI, 5, 1. 15, 1. 18, 2. 22, 6. 40, 2. 4. 41, 1. 53, 2. 54, 3. *Σικυώνιοι* V, 4, 5. XII, 19, 3. XXV, 22, 1. XXVII, 1, 3. LII, 16, 4. LIX, 25, 2. LXVI, 2, 1. 5, 3. 9, 2. 15, 2. 16, 2. 23, 5. 39, 3. 40, 1. 53, 1. 3. *Σικυώνιος*: *μοῦσα* LXVI, 13, 1. *ἡ Σικυωνία* LII, 19, 4. LXVI, 5, 3. 6, 2. 41, 4.
Σιλανίων, sculptor I, 4.
Ἰούνιος Σιλανός, *D. Iunius Silanus* (cos. 691 = 62) L, 21, 2. 3. 22, 3. 5. 23, 1. LVII, 14, 6. 19, 1. 20, 3. 21, 3.
Μάρκος Σιλανός, *M. Iunius Silanus*. M. Antonii sodalis (cos. 728 = 25) LX, 59, 3.
Πόπλιος Σιλίκιος, *P. Silicius Coronas*, senator LXIII, 27, 4.
Σιλλάχης, Parthus XXXIX, 21, 4. 33, 2. 3.
Σίλλοι, vid. *Τίμων*.
Σιλουία, *Rhea Silvia*, Numitoris filia, Romuli et Remi mater II, 3, 3.
Σίλουιον, *Silvium*, Apuliae oppidum XXXIII, 27, 6.
Πομπαίδιος Σίλων, *Q. Pompaedius Silo*, Marsus L, 2.
Πόπλιος Σίλων, *P. Silo* XXXI, 33, 2.

Σίμαιθα, meretrix XII, 30, 4. simiae XII, 1, 1.
Σιμμίας, Atheniensis XII, 35, 4.
Σιμμίας, Philopoemenis socius XXVII, 10, 7.
Σιμύλος, poeta laudatur II, 17, 5. 6.
Σιμωνίδης, Ceus poeta X, 5, 4 sq. laudatur I, 10, 2 (fr. 193). 17, 5 (fr. 54). ibid. (fr. 56). IV, 1, 4 (fr. 217). X, 1, 3 (fr. 222). 15, 2 (fr. 83). XVIII, 37, 1 (fr. 68). XLIV, 1, 1 (fr. 218). LXII, 1, 1 (fr. 50). LXVI, 45, 5 (fr. 226).
Σίνις, praedo I, 8, 2. 25, 5. 29, 1. III, 1, 2.
Σίνναχα, Babyloniae oppidum XXXIX, 29, 5. 6.
Σινόεσσα, Sinuessa, Latii oppidum XXII, 26, 4. LXVIII, 2, 3.
Σινώπη, Asopi filia XXXVI, 23, 6.
Σινώπη, Ponti oppidum XII, 20, 2. XXXVI, 23, 2. 5. XXXVII, 3, 1. XLV, 42, 3. Σινωπεῖς XII, 20, 1 sq. XVIII, 15, 5. XXXVI, 23, 2. XLVII, 14, 1. LI, 15, 2.
Σίνωρα, Ponti oppidum XLV, 32, 8.
Σίππιος, Sippius, heluo L, 3, 6.
Σῖρις, Lucaniae fluvius XXX, 16, 4.
Σισέννας, L. Cornelius Sisenna, historiae scriptor XXXVI, 1, 5.
Σισιμιθρης, Persa XLVII, 58, 2. 3.
σίτησις ἐν πρυτανείῳ VII, 24, 3. XXIV, 27, 2. LVI, 30, 5.
Σκαιόλας, Σκαιεόλας, vid. Μούνιος.
Σκαμβωνίδαι, pagus Atticus eiusque incolae XV, 22, 3.
Σκάνδεια, Cytherorum insulae locus XL, 4, 4.
Σκαπτὴ ὕλη, Thraciae oppidum XXXV, 4, 2.
Σκαρφεῖς, Scarphiae Locridis oppidi incolae XLVII, 29, 3.
Σκαῦροι, Scauri LVII, 1, 3.
Σκαῦρος, M. Aemilius Scaurus (cos. 638 = 115) XLV, 9, 2.
Σκαῦρος, M. Aemilius Scaurus, Sullae privignus XXXIII, 33, 3.
σκαφευθῆναι, supplicium apud Persas LXV, 16.
Σκίδασος, Leuctrensis XXI, 20, 3. 21, 1.
Σκιλφων, praedo I, 10. 25, 4. 32, 5. III, 1, 2.
Σκίλλιος, M. Antonii comes LX, 66, 5.
Σκεύας, vid. Κάσσιος.
Σκήψιοι, Scepsis Mysiae oppidi incolae XXXIII, 26, 2. XXXVI, 22, 2.
Σκῖαθος, insulae maris Aegaei X, 7, 4.
Σκιλλοῦσιες, insula maris Indici XLVII, 66, 1.
Κορνήλιος Σκιπίων, P. Cornelius Scipio, Camilli mag. equ. XI, 5, 1.
Γνάϊος Κορνήλιος, Cn. Cornelius Scipio Calvus (cos. 531 = 222) XXII, 6, 1. 7, 5.
Κορνήλιος Σκιπίων Ἀφρικανός, P. Cornelius Scipio Africanus maior XIII, 25 sqq. XIV, 2, 3. XIX, 2, 3. 15, 2. XXIII, 1, 4. XXV, 3, 5 sqq. 11. 15, 1. 18, 1. 24, 8. XXVI, 5, 4. XXVIII, 3, 3. 18, 2. 21, 2 sqq. XXX, 8, 2. XXXI, 1, 1. XXXVI, 11, 4. XXXIX, 26, 6. XLV, 14, 1. LIII, 1, 2. 4, 3. 17, 4. LIV, 19, 2. LXVII, 29, 3.
Σκιπίων Ἀφρικανός, P. Cornelius Scipio Aemilianus Africanus minor, L. Aemilii Pauli

filius II, 27, 4 sq. XIX, 5, 1. 3. 22. 35, 1. 38, 3 sq. 39, 5. XXV, 9, 2. 15, 5. 20, 8. 24, 1. 26, 1. 27, 5. XXVI, 2, 3. XXXI, 3, 2. 3. 12, 1. 13, 2. XXXVI, 38, 3. XLVIII, 16, 4. L, 7, 3. LIII, 1, 5. 4, 4. 7, 3. 4. 8, 4. 5. 13, 1. 21, 4. LIV, 10, 2. 4.

Λεύκιος Σκιπίων, *L. Cornelius Scipio Asiaticus* (cos. 563 = 190) XXV, 15, 2. 18, 1. XXVIII, 21, 8.

Σκιπίων, *L. Cornelius Scipio Asiaticus* (cos. 670 = 83) XXXIII, 28. XLI, 6, 2.

Πόπλιος Σκιπίων Νασικᾶς, *P. Cornelius Scipio Nasica Corculum* (cos. 591. 598 = 162. 155) XIX, 15 sqq. 26, 4. XXII, 5, 1. XXV, 27, 1.

Πόπλιος Νασικᾶς, *P. Cornelius Scipio Nasica Serapio* (cos. 615 = 138) LIII, 13, 3. 19, 3. 20, 4. 21.

Σκιπίων Σαλλουστίων, *Cornelius Scipio Salutio* (*Salvitto*) XLVIII, 52, 3.

Μέτελλος Σκιπίων, vid. *Μέτελλος*.

Σκιπίωνες, *Scipiones* XLI, 1, 2. 6, 1. XLV, 8, 2. XLVIII, 15, 2. 52, 2. *Σ. Ἀφρικανοί* XXVI, 1, 4.

Σκιράδιον, Salaminis promontorium VII, 9, 4.

Σκιραφίδας, Spartanus XXXII, 17, 2.

Σκῖρος, Salaminius I, 17, 6.

Σκιροφοριών, mensis Atticus XLIV, 28, 5.

Σκιωναῖοι, Scionae Macedoniae oppidi incolae XXXII, 14, 3.

Σκόπας, Thessalus XXV, 18, 4. *Σκοπάδαι*, gens Thessalica XXXV, 10, 5.

Σκότουσα, Thessaliae oppidum XIX, 8, 3. XXI, 29, 4. XXVIII, 7, 3. XLV, 68, 3. *Σκοτοῦσσα* XLVIII, 43, 3. *Σκοτουσαῖα* I, 27, 6.

scutorum insignia XXXII, 29, 6. LVI, 20, 2.

Σκριβωνία, *Scribonia*, M. Licinii Crassi Frugi Magni uxor LXVII, 23, 1.

Σκρῶφας, *Cn. Tremellius Scrofa*, Crassi quaestor XXXIX, 11, 4.

Σκύθης, Pompeii servus XLV, 78, 4.

Σκύθης, Spartanus XLIV, 16, 3.

Σκυθία XLV, 70, 3. *Σκυθία Ποντική* XXXI, 11, 4. *Σκύθαι* XXXI, 11, 5. XXXIX, 21, 3. 24, 6. XLV, 41, 2. 70, 3. XLVII, 45, 4. 46, 2. LIX, 19, 6. *Σκυθίδες γυναῖκες* XLV, 45, 4. *Σκυθικός*: *κρύος* I, 1, 1. *χιτῶνες* XXXIII, 16, 3. *ἡ Σκυθική* XLVIII, 58, 3.

Σκύλλα LXII, 19, 1.

Σκῦρος, insula maris Aegaei I, 35, 3. 36. XXXV, 8, 3. 5. *Σκῦριοι* I, 35, 4. XXXV, 8, 6.

σκυτάλη Spartanorum XV, 38, 4. XXXII, 19, 5. XLIV, 10, 5. 15, 5. XLVI, 2, 3. LXV, 6, 3.

Σμύρνα, Ioniae oppidum XLI, 1, 3. LXIII, 28, 4. 30, 1.

socii Atheniensium XII, 12, 1. 3. XXXV, 11. XLIX, 7, 1. 11. 14, 1. 2. LVI, 17, 3. 4.

Σολέεις, Atheniensis I, 26, 3. 4. 5.

Σολέεις, Bithyniae fluvius I, 26, 5.

Σόλοι, Ciliciae oppidum LIX, 20, 4. *Σόλιοι* LIX, 20, 4. 27, 2.

Σόλοι, Cypri oppidum VII, 26, 3. *Σόλιοι* VII, 26, 4. XLVII, 29, 2.

ΣΟΛΩΝ, Atheniensium legislator VII. IX. — VIII, 1, 1. X, 2, 4. XLIX, 7, 3. LII, 18, 2. eius leges VII, 1, 3. 3, 4. 5, 2 sq. 14 sqq. legum tabula prima VII, 24, 1. tertiae decimae lex octava 19, 3. tab. sexta decima 23, 3. poeta laudatur VII, 1, 3. 2, 2 (*fr.* 18). ibid. (*fr.* 24). 2, 3 (*fr.* 13). 3, 1. 2 (*fr.* 15). 3, 4 (*fr.* 31). 3, 5 (*fr.* 10. 12). 8, 2 (*fr.* 1). 14, 5 (*fr.* 32). 14, 6 (*fr.* 33). 15, 2 (*fr.* 36). 5. 16, 2 (*fr.* 34). 18, 4 (*fr.* 5). 25, 5 (*fr.* 7). 26, 1 (*fr.* 28). 26, 4 (*fr.* 19). 30, 2. 6 (*fr.* 11). 31, 3 (*fr.* 26). IX, 1, 4 (*fr.* 21). 1, 5 (*fr.* 13). 2, 3 (*fr.* 6). *Σολώνειος*: *νόμοι* LX, 36, 4.

Σόλων, Plataeensis XLIX, 33, 3.

Σολώνιον, Marii praedium XXXI, 35, 5.

somnia X, 26, 2 sq. 30, 1. XII, 13, 8. XV, 39, 2. XVI, 24, 2. XVIII, 8, 1. XXIV, 11, 5. 19, 2. 27, 3. XXX, 11, 2. 29, 1. XXXI, 45, 3. XXXII, 20, 5. XXXIII, 9, 4. 28, 4. 37, 2. XXXV, 6, 5. 18, 2 sq. XXXVI, 10, 2. 3. 12, 1. 23, 3. XLII, 13, 3. XLIV, 6, 4. XLV, 23, 1. 37, 2. 68, 2. 73, 4. XLVII, 2, 2. 18, 4. 24, 3 sqq. 26, 3. XLVIII, 32, 6. 63, 5. 6. 68, 2. LII, 7, 2. LVI, 22, 1. 29, 2. LVII, 44, 2. LIX, 4, 2. 19, 1. 27, 5. 29, 1. LX, 16, 3. 22, 2. LXII, 9, 5. LXIII, 20, 5. 41, 4.

Σόος, Spartae rex IV, 1, 4. 2, 1.

Σόσιος (*Σόσσιος*) *Σενεκίων*, *C. Sosius Senecio*, Plutarchi familiaris (cos. 850. 851. 854. 859 = 98. 99. 102. 107 p. Chr.) I, 1, 1. LVI, 1, 1. 31, 4. LXII, 1, 1.

Σόσσιος, *Sosius*, Antonii legatus LX, 34, 6.

Σούγαμβροι, *Sigambri*, Germaniae gens XLVIII, 22, 3.

Σουῆβοι, *Suevi*, Germaniae gens XLV, 51, 1. XLVIII, 23, 1.

Σουητώνιος Παυλῖνος, *C. Suetonius Paulinus* (cos. 818 = 66 p. Chr.) LXVIII, 5, 3. 7, 3. 5. 8, 2. 4. 11, 2. 13, 1.

Σούκρων, *Sucro*, Hispaniae oppidum XLI, 19, 1. 2.

Σούκρων, *Sucro*, Hispaniae fluvius XLV, 19, 1.

Σουλπίκιος, *Q. Sulpicius Longus*, tr. cons. (363 = 390) XI, 28, 4 sq.

Κόιντος Σουλπίκιος, *Q. Sulpicius*, pont. max. XXII, 5, 3.

Σουλπίκιος, *P. Sulpicius Galba Maximus* (cos. 550. 553 = 203. 200) XXVIII, 3, 1.

Σουλπίκιος, *P. Sulpicius Rufus* (tr. pl. 665 = 88) XXXI, 34, 1. 35. XXXIII, 8. 9, 2. 10, 1. 2.

Σουλπίκιος, *Ser. Sulpicius Rufus* (cos. 702 = 51) XLV, 54, 5. L, 49, 2.

Σουλπίκιος, vid. *Γάλβας*.

Σούνιον, Atticae promontorium LXVI, 34, 4.

Σούπερβος, vid. *Ταρκύνιος*.

supplices X, 24, 2. 28, 2. XII, 31, 2.

Σούρας, *Sura*, cognomen Rom. LVII, 17, 2. 3. cf. *Λέντλος*.

Σουρήνας, Parthus XXXIX, 21, 4 sqq. 23, 6. 24, 2. 28, 2 sqq. 29, 1. 30—33.

Σούρρας, vid. *Βρέττιος*.

Σοῦσα, Persiae oppidum XXI, 30, 2. XL, 4, 4. XLIV, 15, 1. XLVII, 18, 4. 36, 1. 37, 2. 39, 6. 70, 2. LVI, 14, 2. LXV, 7, 2.

Σουσαμίθρης, Persa XV, 39, 1.

Σούτριον, *Sutrium*, Etruriae

oppidum XI, 33, 1. 35, 1. 3.
Σουτρῖνοι XI, 35, 1 sq. 4.
Σόφαξ, Herculis filius XLI, 9, 4. 5.
sophistae X, 2, 4. XII, 4, 1. 36, 2. XVIII, 37, 3. XLV, 42, 5.
Σοφοκλῆς, poeta V, 4, 6. XII, 8, 5. XXXV, 8, 7. 8. XXXVIII, 15, 2. XLVII, 8, 3. LVI, 7, 2. laudatur VI, 3, 4 (*fr.* 787). VII, 1, 3 (*Trach.* 441). XVIII, (1) 2 (*fr.* 574). 36, 1 (*fr.* 789). XLV, 78, 4 (*fr.* 788). XLVII, 7, 1 (*fr.* 784). XLIX, 1, 3 (*Antig.* 563). LI, 1, 1 (*fr.* 462). LIX, 45, 2 (*fr.* 786). 46, 5 (*Oed. Col.* 1). LX, 24, 3 (*Oed. Tyr.* 4). LXV, 28, 3 (*fr.* 785). *Σοφόκλειος: πόλις* = Thebae LX, 24, 3.
Σπανός, Lusitanus XLI, 11, 2.
Σπαραμίζης, eunuchus LXV, 15, 2. 3.
Σπάρταχος, Thrax XXXIX, 8—11. *Σπαρτάκειος: πόλεμος* XXXIX, 8, 1. L, 8, 1. *οἱ Σπαρτάκειοι* XXXIX, 9, 7. XLV, 31, 7. *τὰ Σπαρτάκεια* XL, 3, 2.
Σπάρτη I, 31, 2. IV, 1, 2 cett.
Σπαρτιᾶται IV, 2, 1 cett.
Σπάρτων, Boeotus XLIV, 19, 2.
Σπάρτων, Rhodius XLIX, 18, 4.
Σπίνθων, poeta Laconicus IV, 28, 5.
Σπερχειός, Thessaliae fluvius I, 34, 2.
Σπεύσιππος, philosophus academicus LXII, 17, 1. 2. 22, 1 sqq. 35, 3.
Σπιθριδάτης, Persa XXXII, 24, 1. XLIV, 8, 3. 11, 2 sqq.
Σπιθριδάτης, Persa alius XLVII, 16, 4. 5. 50, 6.
Σπίκλος, *Spiculus*, gladiator LXVII, 8, 5.
Σπινθήρ, vid. *Λέντλος*.
Σπόριος, *Spurius*, praenomen Rom., vid. *Καρβίλιος*, *Μαλλιος*, *Ὄβττιος*, *Ποστούμιος*.
Σπόρος, eunuchus LXVII, 9, 3. spurii VII, 7, 2. 22, 4. X, 1, 2. XII, 37, 2 sq. XLIV, 3, 3. 5. 4, 1.
Σπουρίνας, *Vestricius Spurinna*, Othonis dux LXVIII, 5, 3. 5. 6, 1. 2. 7, 1.
Σταγειρῖται, Stagirorum Macedoniae oppidi incolae XLVII, 7, 2.
Στασικράτης, architectus XLVII, 72, 3.
Στάτειρα, Artoxerxis II. uxor LXV, 5, 3. 6, 5. 17, 2. 6. 18, 3. 4. 19.
Στάτειρα, Darii Codomanni uxor XLVII, 30, 3. 4.
Στάτειρα, Darii Codomanni filia XLVII, 70, 2. 77, 4.
Στάτειρα, Mithridatis soror XXXVI, 18, 2. 6.
Στατιανός, *Oppius Statianus*, M. Antonii legatus LX, 38, 2. 3.
Στατίλιος, *Statilius*, Epicureus LXIII, 12, 3.
statuae II, 16, 8. 24, 3. IV, 25, 2. V, 8, 7 sq. 8, 10. VII, 1, 4. 12, 1. 25, 2. VIII, 13, 1. 16, 7. 19, 5. 6. X, 10, 4. 22, 2. 31, 1. XI, 6, 1. 3. XII, 13, 8. 9. 31, 2 sq. XIII, 22, 5. 6. XVI, 37, 3. XVIII, 23, 4. 5. XIX, 28, 2. XXI, 31, 4. XXII, 30, 4. 5. XXIV, 20, 3. 6. XXV, 19, 3. 4. XXVII, 10, 8. 21, 5. XXVIII, 1, 1. XXXI, 2, 1. 32, 2. XXXII, 1, 1. 18, 1. XXXIII, 2, 1. 6, 1. 11, 1. 29, 6. XXXV, 2, 2. XXXVI, 13, 4. 23, 4. 37, 3. 39, 2. XXXVIII, 3, 6. XLV, 2, 4. XLVII, 4, 1. 14, 5. 16, 8. 17, 5. 24, 4. 37, 3. 40, 4. 74, 4. XLVIII, 6, 1. 47, 1. 57, 4. 61, 4. 66, 1. 7. XLIX, 38, 1. L, 43, 4. 71, 2. LII,

25, 1. LIV, 4, 3. 14, 4. 18, 2. LVI, 19, 3. 30, 5. 31, 1. 2. LVII, 31, 5. 40, 4. 49, 4. LX, 12, 4. 60, 2. 3. LXVI, 3, 2. 14, 2. 32, 2. 45, 3. LXVII, 8, 5. 22, 3. 26, 4. LXVIII, 3, 1. 4, 4.

Στατύλλιος, Statilius, Catonis minoris socius L, 65, 5. 66, 4. 73, 4. LXIII, 51, 4.

Στάτωρ, vid. *Ζεύς*.

Στάφυλος, Thesei filius I, 20, 2. 5.

Στειριεῖς, Striae pagi Attici incolae XV, 26, 6.

Στειρίς, Phocidis oppidum XXXV, 1, 7.

Στενά, Thraciae locus LXIII, 38, 1.

Στερτίνιος, L. Stertinius, Flaminini legatus XXVIII, 12, 1.

Στέφανος, Atheniensis LVI, 15, 1.

Στέφανος, puer XLVII, 35, 3.

Στησιλέως, Ceus X, 3, 1. XXIV, 2, 3.

Στησίμβροτος, Thasius scriptor laudatur X, 2, 3 (*fr.* 1). 4, 3. 24, 4 (*fr.* 2). XII, 8, 6 (*fr.* 8). 13, 11 (*fr.* 9). 26, 1 (*fr.* 7). 36, 3 (*fr.* 11). XXXV, 4, 4 (*fr.* 3). 14, 4 (*fr.* 4). 16, 1 (*fr.* 5). 3 (*fr.* 6).

Στήσιος, vid. *Ζεύς*.

Στιλβίδης, vates XXXVIII, 23, 5.

Στίλπων, philosophus LIX, 9, 5. 6.

Αἰκίνιος Στόλων, C. Licinius Calvus Stolo, tr. pl. (cos. 389. 392 = 364. 361) XI, 39, 1. 5.

Στράβων, philosophus et scriptor laudatur XXXIII, 26, 3. XLVIII, 63, 2. *ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν* XXXVI, 28, 7.

Στράβων, vid. *Πομπήιος*.

Στρατηγοί Atheniensium XII, 30, 3. 31, 5. XXIV, 5, 1. 2. 11, 1. XLIX, 7, 3. 8, 1. 32, 3.

Στρατοκλῆς, Atheniensis LIX, 11, 1. 2. 12, 1. 4. 24, 5. 26, 2. 3.

Στρατονίκη, Corrhagi filia, Antigoni uxor LIX, 2, 1.

Στρατονίκη, Demetrii Poliorcetae filia LIX, 31, 3. 32, 2. 38, 50, 6. 51, 3. 53, 4.

Στρατονίκη, Mithridatis pellex XLV, 36, 3. 6.

Στρατόνικος IV, 30, 6.

Στράτων, rhetor, M. Bruti familiaris LXIII, 52, 4. 5. 53, 1.

Στροῖβος, Callisthenis anagnosta XLVII, 54, 1.

Στρυμών, Thraciae fluvius XXXV, 7, 1. 2. 4.

Στυμφαία, Macedoniae regio XXX, 6, 2.

Στωικοί XXV, 22, 1. XXXVI, 39, 3. L, 4, 1. 10, 1. 21, 5. 65, 6. 67, 1. LVII, 25, 3. *Στωικός: λόγος* LII, 2, 3. LVII, 4, 1. *αἵρεσις* LVIII, 1, 5.

Σύβαρις, Italiae oppidum XII, 11, 5. *Συβαρῖται* XXI, 1, 3.

Σύβαρις, Themistoclis filia X, 32, 2.

Σύβαρις Παρθική XXXIX, 32, 4.

οἱ συγγραφεῖς laudantur I, 15, 1. II, 1, 1. 23, 3. 29, 7. IV, 4, 5. XI, 34, 1. XIX, 2, 1. XXXV, 4. 6. XLVII, 30, 7. 60, 6. LVI, 23, 3. LVII, 49, 2.

Σύλλοι, Suillii, nomen Rom. VIII, 11, 4.

συκοφάνται VII, 24, 1. XVIII, 37, 1. XXIV, 26, 1.

Σύλλαι, Sullae, cognomen Rom. XVI, 11, 4. XXXI, 1, 3.

Λεύκιος Κορνήλιος ΣΥΛΛΑΣ, L. Cornelius Sulla, XXXIII. XXXIV. — VIII, 15, 1. 2. XXVIII, 21, 6. XXXI, 10,

2 sqq. 32 sqq. 46, 6. XXXVI, 2, 1. 2. 3, 6. 7. 4, 1. 4. 5, 1. 4. 7, 2. 19, 4. 20, 4. 37, 1. 43, 2. XXXIX, 2, 3. 6, 2 sqq. XL, 1, 1. XLI, 1, 5. 4, 3. 4. 6, 1. 2. 7, 1. 9, 3. 18, 2. 4. 22, 3. 23, 1. 3. 5. 25, 2. XLV, 5, 2. 6, 1. 4. 8—16. 21, 3. 4. 30, 5. 42, 3. 47, 6. XLVI, 1. XLVIII, 1. 3, 1. 5, 1. 6, 1. 14, 4. 15, 2. 37, 1. L, 3, 1. 2. 17, 4. 5. 18, 5. LVII, 3. 4, 2. 10, 1. 2. 12, 1. 14, 1. 2. 17, 2. 4. 27, 3. LX, 1, 1. LXIII, 9, 1. LXVIII, 9, 4. scriptor laudatur ἐν ὑπομνήμασι XXXI, 25, 4. 26, 3. 35, 3. XXXIII, 6, 5. 6 sq. 14, 2. 6. 16, 1. 17, 1. 23, 3. 27, 3. 37, 1. XXXVI, 1, 3. 4, 4. 23, 6.

Σέξτιος Σύλλας, *Sextius Sulla*, Karthaginiensis II, 15, 2.

Σύμβολον, Thraciae mons LXIII, 38, 1.

Σύναλος, Poenus LXII, 25, 5. 6. 26, 2. 29, 4.

Συράκουσαι, Siciliae oppidum XV, 17, 3. XVI, 16, 1. XVIII, 7, 3. 9, 2. 16 sqq. XX, 2, 3. XXII, 13, 1. 14 sqq. 30, 4. XXIII, 2, 1. 2. XXX, 14, 5. 22, 1. 23, 4. XXXVIII, 14 sqq. XL, 5, 1. L, 53, 1. LXII, 4, 2. 14, 1. 17, 5. 20, 1. 22, 2. 26. 32, 2. 43, 2. 44, 1. 48, 4. 49, 2. 4. 50, 2. 54, 1. 58, 1. 2. LXIV, 2, 2. *Συρακούσιοι* XV, 17, 1. 18, 3. 22, 1. 23, 2. XVIII, 1 sqq. XX, 2, 2. 3. XXII, 8, 6. 14 sqq. 23. XXIV, 1, 4. XXX, 9, 1. XXXVIII, 1, 3. 13, 1. 4. 14 sqq. XL, 3, 5. XLIV, 27, 2. L, 53, 3. LVI, 5, 5. LXII, 3. 4, 2. 12, 2. 15, 1. 21, 6. 23, 2. 24, 5. 27—58. LXIV, 2, 1.

Συρία XIX, 7, 2. XXX, 12, 5. XXXVI, 14, 5. XXXIX, 15, 5. 16, 2. 17, 4. 5. 29, 4. XLV, 33, 4. 38, 2. 39, 2. 45, 2. 52, 3. 62, 2. XLVII, 20, 2. 25, 3. XLVIII, 49, 5. L, 13, 1. 43, 1. LVII, 12, 2. 26, 1. 7. 30, 1. 36, 2. 43, 2. LIX, 5, 2. 6, 1. 3. 15, 3. 31, 4. 32, 4. 48, 1. 2. LX, 3, 1. 5, 2. 28, 1. 30, 1. 34, 1. 4. 6. 36, 1. 53, 4. 54, 4. 56, 4. 74, 1. 84, 1. LXIII, 28, 3. 4. LXVI, 12, 4. LXVII, 13, 3. LXVIII, 4, 2. 15, 5. *Συρία κοίλη* LX, 36, 2. 54, 4. *Σύροι* XXVII, 17, 1. XXVIII, 17, 5. XXXVI, 21, 1. 23, 5. 6. XLI, 1, 2. LX, 27, 3. 66, 5. LXVI, 18, 2. 24, 1. 33, 3. *Σύρα γυνή* XXXI, 17, 1. *Συριακός*: *Χερρόνησος* LIX, 50, 5. *συριστί* LX, 46, 2.

Σύρμος, Triballorum rex XLVII, 11, 3.

Σύρος, Apollinis filius XXXVI, 23, 6.

Σύρτις μεγάλη LXII, 25, 4.

συσσίτια Spartanorum IV, 10 sqq. 26, 4. LII, 8, 1. 9, 4. 11, 2. *φιδίτια* IV, 12, 1. XLIV, 20, 5. 33, 4. LI, 8, 2. LII, 13, 3. *φιλίτια* XLIX, 20, 3.

Σφαῖρος, Borysthenita philosophus et scriptor laudatur IV, 5, 8. LII, 2, 2. 11, 2.

Σφακτηρία, insula ad oram Messeniae XV, 14, 5. XXXVIII, 7, 1.

Σφηττός, pagus Atticus I, 13, 2. *Σφήττιοι* XLIX, 5, 2. 9, 5. LVI, 10, 2. LIX, 13, 1.

Σφίγξ LVII, 7, 6.

Σφίνης = Calanus XLVII, 65, 3.

Σφοδρίας, Spartanus XXI, 14, 2 sq. XLIV, 24, 3 sqq. 25. 26, 1. 28, 6. XLVI, 1, 4.

Σφραγιτίδες νύμφαι XXIV, 11, 3. 4. 19, 5.

Σῶγχις, Aegyptius VII, 26, 1.

Σωκλῆς, Atheniensis X, 14, 3.

Σωκράτης, Atheniensis XII, 13,

5. 24, 3. XV, 1, 2. 4, 1 sqq. 6, 1. 4. 7, 2. 4. 17, 4. XXIV, 1, 2. 9. 27, 2. XXV, 7, 1. 20, 2. 23, 1. XXXI, 46, 1. XXXII, 2, 3. XXXVIII, 13, 6. 23, 3. XLVII, 65, 2. XLIX, 38, 2. 46, 1. *Σωκρατικοί* IV, 30, 6.

Σῶριξ, mimus XXXIII, 36, 1.

Σωρνάτιος, *Sornatius*, Luculli legatus XXXVI, 17, 1. 24, 1. 30, 3. 35, 1.

Σωσίβιος, Ptolemaei Philopatoris sodalis LII, 33, 4. 34, 2. 35, 3. 4.

Σωσίβιος, scriptor laudatur IV, 25, 2.

Σωσιγένης, Demetrii Poliorcetae sodalis LIX, 49, 4.

Σῶσις, Syracusanus LXII, 34.

Σωσίσερατος, Syracusanus XXX, 23, 4.

Σωσώ, Sicyonia LXVI, 2, 3.

Σωτήρ, cognomen XVI, 11, 2.

σωτῆρες θεοί = Antigonus et Demetrius, eorumque *ἱερεῖς* archontum Atticorum loco instituti LIX, 10, 3. 46, 1.

Σωτήρια, festum Sicyonium LXVI, 53, 4.

Σωτίων, scriptor laudatur XLVII, 61.

Σωφάναι XXVI, 2, 2.

Σωφηνή, Armeniae regio XXXVI, 24, 8. XLV, 33, 4. *Σωφηνοί* XXXVI, 29, 5.

Σωφροσύνη, Dionysii maioris filia LXII, 6, 1.

Σωχάρης, Atheniensis XXXV, 8, 1.

tabulae pictae X, 1, 3. 5, 4. XII, 3, 2. XIII, 22, 5. XV, 16, 5. XXI, 25, 5 sq. XXII, 30, 4. XXIV, 20, 3. XXVII, 2, 1. XXXI, 40, 1. XXXIII, 6, 3. XXXV, 4, 5. XXXVI, 39, 2. XLV, 2, 1. 4. XLVII, 4, 2. LII, 25, 1. LIX, 22, 2 sqq. LXI, 3, 3. LXIII, 23, 2. LXVI, 12, 5. 13. 32, 3.

Ταγώνιος, *Tagus*, Hispaniae fluvius XLI, 17, 1.

Ταίναρον, Laconicae promontorium XLV, 24, 5. LII, 22, 5. 38, 4. LX, 67, 4. 6. *Ταίναρος* XLIX, 29, 3.

Ταχίτα, *Tacita*, Musa Romanorum V, 8, 6.

Ταλάσιος, *Talasio*, vox nuptialis II, 15. XLV, 4, 3 sqq.

Τάλαυρα, Cappadociae oppidum XXXVI, 19, 1.

Τάμυναι, Euboeae oppidum XLIX, 12, 2.

Τάναγρα, Boeotiae oppidum XXI, 15, 4. XXXV, 17, 3. 6. *ἡ Ταναγραϊκή* XII, 10, 1. *Ταναγραῖκοί* XII, 10, 7.

Τάναϊς, Scythiae fluvius XLVII, 45, 4.

Ταρύσιος, *Tarusius Gemi-nus*, historiae scriptor laudatur XLVIII, 22, 3.

Ταξίλης, Indorum rex XLVII, 59, 1. 65, 3.

Ταξίλης, Mithridatis praetor XXXIII, 15, 1. 19, 2. XXXVI, 26, 3. 4. 37, 5. 6.

Τάρας, *Tarentum*, Italiae oppidum XIII, 21, 1. 22, 1. 6. 23, 3. XIV, 2, 1. XXV, 14, 4. XXVIII, 1, 4. XXX, 15; 1. 16, 1. 24, 4. XXXIII, 27, 4. LIV, 8, 3. LVII, 39, 3. LX, 35, 1. 3. 62, 2. *Ταραντῖνοι* XIII, 21, 1. 22, 2 sqq. 23, 1. 3. XXII, 21, 3. 4. 25, 2. XXV, 2, 3. XXVII, 10, 2. XXX, 13, 2 sqq. 15, 1. 16, 1. 17, 5. 18, 4. 19, 3. 21, 4. 22, 3. 23, 5. 24, 4. XLVII, 22, 1. LII, 6, 3. *Ταραντῖνοι ἄνδρες* XXX, 13,

4. *Ταραντίνη* (femina) XIII, 21, 4.

Ταρκόνδημος, Ciliciae rex LX, 61, 1.

Ταρκυνία, Tarquinia VIII, 8, 4.

Ταρκύνιοι, Tarquinii VIII, 2, 2. 13, 3. IX, 4, 2. XIX, 25, 1. LXIII, 1, 1. 4.

Ταρκύνιος, Tarquinius Priscus, Demarati filius, Romanorum rex II, 16, 8. 18, 1. VIII, 14, 1.

Ταρκύνιος Σούπερβος, Tarquinius Superbus, Romanorum rex VI, 3, 7. VIII, 1, 3 sqq. 14, 1. 15, 1. 3. 16, 1. 18, 1. 19, 3. XVI, 3, 1. LIII, 15, 4.

Ταρκύνιος Κολλατῖνος, L. Tarquinius Collatinus VIII, 1, 5. 3—7.

Ταρούτιος, L. Tarutius Firmanus, Varronis familiaris, philosophus et mathematicus II, 12, 3 sqq.

Ταρπηία, Tarpeia, Tarpeii filia II, 17. 18, 1. *Τάρπεια* 17, 6.

Ταρπηία, Tarpeia, Vestalis V, 10, 1.

Ταρπήιος, Sp. Tarpeius, Romanorum dux II, 17.

Ταρπήιος λόφος, mons Tarpeius = Capitolium II, 18, 1. V, 7, 2. *Ταρπηία πέτρα, saxum Tarpeium* II, 18, 1.

Ταῤῥακῖνα, Tarracina, Latii oppidum XXXI, 36, 1. 38, 1. XLVIII, 58, 4.

Ταῤῥούτιος II, 5, 3.

Ταρσός, Ciliciae oppidum LIX, 47, 1. *Ταρσεῖς* XXXI, 46, 2. LIII, 8, 5.

Ταρχέτιος, Albanorum rex II, 2, 3 sqq.

Τατία, Tatia, Tatii filia V, 3, 6. 7. 21, 1. 2.

Τατιήνσης, Tatienses (*Tatienses*), tribus Romanorum II, 20, 1.

Τάτιος, T. Tatius, Sabinorum dux, Romanorum cum Romulo rex II, 17. 18, 2. 19, 7. 20, 1. 4. 23. 24, 1. V, 2, 4. 3, 6. 5, 1. 3. 6, 3. 17, 3.

Ταΰγετον, Laconicae mons IV, 15, 10. 16, 1. XXI, 30, 2. LI, 8, 1. *Ταΰγετα* XXXV, 16, 4.

Ταυρέας, Atheniensis XV, 16, 4.

Ταυρίων, Philippi III. Macedoniae regis dux LXVI, 52, 1.

Ταυρομένιον, Siciliae oppidum XVIII, 10, 4. 11, 2. 12, 3. *Ταυρομενῖται* XVIII, 11, 3.

Ταῦρος, Asiae mons XIX, 7, 2. XXXVI, 24, 8. 25, 5. 27, 1. 31, 1. 32, 3. XXXVII, 3, 1. XLV, 28, 1. LIX, 47, 2. 4.

Ταῦρος, Cretensis I, 16, 1. 19, 2 sq.

Ταῦρος, Octaviani legatus LX, 65, 2.

Ταφόσιρις, Aegypti oppidum LXI, 3, 3.

Τάχως, Aegypti rex XLIV, 36—38.

Τεγέα, Arcadiae oppidum I, 31, 2. XXXII, 30, 1. XLIV, 34, 3. LI, 3, 3. 12, 4. 16, 2. LII, 14, 1. 17, 1. 22, 1. 23, 1. 26, 1. *Τεγεᾶται* XXIV, 12, 1. 16, 2. 19, 5. LII, 4, 1. 22, 2.

Τεγύραι, Boeotiae oppidum XXI, 16, 1. 2. 17, 1. 19, 3. XXIII, 1, 3. 4. XLIV, 27, 3. *Τεγυραῖος*, vid. *Ἀπόλλων*.

Τείρεως, eunuchus XLVII, 30, 1. 5.

Τεκτόσαγες, gens Gallica XXXIII, 4, 1.

Τελαμών, Aeaci filius I, 10, 2. 3.

Τελαμών, Etruriae oppidum XXXI, 41, 2.

Τελεσίδης, Siculus LXII, 42, 3.
Τελέσινος, *Pontius Telesinus*, Samnis XXXIII, 29, 1. XXXIV, 4, 5.
Τελεσίππα, meretrix XLVII, 41, 5.
Τελέστης, poeta dithyrambicus XLVII, 8, 3.
Τελευτίας, Spartanus XLIV, 21, 1.
Τίλης XII, 33, 7.
Τίλλας, Atheniensis VII, 27, 4. 5. IX, 1, 1 sq.
Τελμησσεῖς, Telmessi Lyciae oppidi incolae XLVII, 2, 3.
Τεμενιτίδες πύλαι, porta Syracusanarum LXII, 29, 1.
Τέμπη, Thessaliae convallis X, 7, 1. XXVIII, 3, 4. XLV, 73, 2.
templa II, 18, 7. VII, 21, 1. VIII, 8, 3. XI, 20, 5. XII, 17, 1. XVI, 33, 1. XVIII, 29, 3. XXXI, 2, 2. 17, 5. 40, 1. XXXVIII, 28, 5. *Adrani* in Sicilia XVIII, 12, 6. 16, 3. *Aeaci* Aeginae LVI, 28, 4. *Aesculapii* Epidauri XLV, 24, 5. *Agrauli* Athenis XV, 15, 4. *Aii Locutii* Romae XI, 30, 3. *Apollinis*: in Actio XLV, 24, 5. ad Caietam LVII, 47, 5. *Clarii* ad Colophonem XLV, 24, 5. Corinthi LXVI, 40, 2. *Delii* in Boeotia XXXIII, 22, 3. *Didymaei* ad Miletum XLV, 24, 5. *Ismenii* Thebis XXXII, 29, 6. in Leucade XLV, 24, 5. *Pythii* Delphis V, 9, 6. VII, 11, 1. XII, 21, 2. LX, 23, 3. Zacynthi LXII, 23, 3. *Astartae* Hierapoli XXXIX, 17, 6. *Bacchi* Athenis XXXVIII, 3, 3. *Beli* XLVII, 18, 4. *Bellonae* Romae XXXIII, 7, 6. 30, 2. LVII, 13, 4. *Castoris* Romae XVI, 3, 4. XXXIII, 3, 3. 33, 4. XLV, 2, 4. L, 27, 4. 28, 3. *Cereris*: Eleus. XII, 13, 4. Hermionae XLV, 24, 5. *Cereris et Proserpinae* ad Hysias XXIV, 11, 6. Syracusis LXII, 56, 3. *Clementiae* Romae XLVIII, 57, 3. *Concordiae* Romae XI, 49, 3. 4. LIV, 17, 6. LVII, 19, 1. *Dianae*: Athenis XI, 23, 1 sq. Ephesi XLVII, 3, 3. LIX, 30, 1. Euboeae X, 8, 2. in Laconica XLIV, 32, 3. Pellenae LXVI, 32, 1. Plataeis XXIV, 20, 5. *Priapinae* XXVI, 13, 4. Romae LIV, 16, 4. *Dindymenae* Magnesiae X, 30, 3. *Eumenidum* Athenis VII, 12, 1. *Fidei et Termini* Romae V, 16, 1. *Fortunae*: Romae XVI, 37, 2. LXIII, 20, 2. in Timoleontis aedibus XVIII, 36, 3. *Herculis*: in Attica I, 35, 2. X, 13, 1. ad Chaeroneam LVI, 19, 2. Patris LX, 60, 2. Syracusis XXXVIII, 24, 4. *Honoris et Virtutis* Romae XXII, 38, 1. *Iani* Romae V, 20, 1. VI, 4, 6. *Iovis*: *Capitolini* Romae VIII, 13, 1. 14, 1. 15, 1 sq. Dodonae XXX, 1, 1. *Feretrii* Romae XXII, 8, 3. *Olympii* Athenis VII, 32, 2. Syracusis XXXVIII, 14, 5. 16, 6. Romae XXII, 28, 2. *Statoris* ibid. LVII, 16, 3. Uticae L, 59, 2. *Isidis* Alexandriae LX, 74, 1. *Iunonis*: Argis VII, 27, 5. XLV, 24, 5. LII, 26, 2. 3. in Corinthia XLIV, 22, 1. LXVI, 21, 1. 23, 24, 1. in Lacinio XLV, 24, 5. Plataeis XXIV, 18, 1. Sami XLV, 24, 5. Susis LXV, 23, 5. Veiis XI, 5, 3. *Libertatis* Romae LVII, 33, 1. 2. *Martis*: Romae XI, 32, 4. Salamine VII, 9, 4. *Matris Deorum* Sardibus X, 31, 1. *Matris Matutae* Romae XI, 5, 1. *Metis* Spartae LII, 2, 1. *Minervae*: Athenis X, 10, 1. XII, 13, 4. XXV, 5, 3. XXXV, 5, 3. LIX, 23, 3. LXI, 4, 2. *Chalciaeci*

Spartae LI, 11, 5. 16, 3. 18, 3. 19, 1. *Itoniae* in Boeotia XLIV, 19, 2. *Itonidis* XXX, 26, 5. Lindi XXII, 30, 4. Plataeis XXIV, 20, 3. Tegeae XXXII, 30, 1. *Monetae* Romae XI, 36, 7. *Mortis* Spartae LII, 9, 1. *Neptuni:* Calauriae XLV, 24, 5. LVI, 29, 1. 3. *Isthmii* XLV, 24, 5. Spartae LI, 16, 3. in Taenaro XLV, 24, 5. LII, 22, 5. *Pasiphaae* in Laconica LI, 9, 2. LII, 7, 2. *deae Persicae* Pasargadis LXV, 3, 1. *Quirini* Romae XI, 20, 6. *Risus* Spartae LII, 9, 1. *Salutis* Romae XXV, 19, 3. *Samothracium* XLV, 24, 5. *Saturni* Romae VIII, 12, 2. LIII, 10, 6. *Telluris* Romae XXXIII, 9, 7. LXIII, 19, 1. *Thesei* in Attica I, 35, 2. 36, 2. *Veneris* in Troade XXXVI, 12, 1. *Vestae* Romae V, 11, 1. 14, 1. LXVII, 27, 4. *Vicae Potae* Romae VIII, 10, 4. *Victoriae* Trallibus XLVIII, 47, 1. *Vulcani* Romae II, 27, 5. 6. VIII, 16, 7.

temporum rationes confusae IV, 1. V, 1. 18. VII, 27, 1. X, 2, 3. 27, 1. XI, 22, 1. XII, 27, 3. XXIV, 19, 7. XLVIII, 59. temporum ordinatio per Caesarem XLVIII, 59.

Τένεδος, insula ad oram Troadis XXXVI, 3, 8. *Τενέδιοι* XLII, 7, 1.

Τεντεῖται, Germaniae gens XLVIII, 22, 1.

Τερέντιος II, 2, 5.

Τερεντία, *Terentia*, Ciceronis uxor L, 19, 3. LVII, 8, 2. 20, 1. 2. 29, 2. 30, 3. 41, 2. 3.

Τερέντιος Κουλλέων, *Q. Terentius Culleo* (tr. pl. 564=189) XXVIII, 18, 1.

Κουλλέων, *Q. Terentius Culleo*, Pompeii socius XLV, 49, 3.

Λεύκιος Τερέντιος, *L. Terentius*, Pompeii sodalis XLV, 3, 1. 2.

Τερέντιος, *Terentius* LXVII, 27, 2.

Τερέντιος, vid. *Βάρρων*.

Τέρμερος, praedo I, 11. *Τερμέρειος*: *κρανόν* I, 11, 2.

Τέρμων, *Terminus* V, 16, 1.

Τέρπανδρος, poeta IV, 28, 5. LI, 10, 3. laudatur IV, 21, 3 (*fr.* 4).

terrae motus IV, 28, 6. XIII, 3, 2. XV, 23, 8. XXXV, 16, 4 sq. XXXVIII, 10, 6. LXVIII, 4, 4.

Τερτία, *Tertia*, Aemilii Pauli filia XIX, 10, 3. XXV, 20, 8.

Τερτία, *Tertia*, Clodii soror LVII, 29, 4.

testamenta VII, 21, 2. 3. XVI, 9, 2.

οἱ τετρακόσιοι Athenis XV, 26, 2 sq. 27, 1.

Τετράπολις Atticae I, 14, 1.

Τεῦχρος, Atheniensis XV, 20, 4.

Τεύταμος, argyraspidum praefectus XLII, 13, 2. 3. 16, 1. 17, 1.

Τεύτονες, *Teutoni*, Germaniae gens XXXI, 11, 2. 15, 4. 5. 18, 1. 20, 5. 24, 2 sqq. XLI, 3, 1. 3. XLVIII, 18, 1.

Τέχνων, Arati servus LXVI, 5, 4. 7, 6. 20.

Τηθύς II, 2, 4.

Τήιοι, Tei Ioniae oppidi incolae II, 12, 2. XXXIII, 26, 1. XLVII, 40, 1.

Τηλεκλείδης, comicus laudatur XII, 3, 4 (*fr. inc.* 6). 16, 2 (*fr. inc.* 4). XXXVIII, 4, 4 (*fr. inc.* 1).

Τηλεκλείδης, Corinthius XVIII, 7, 2.

Τηλέμαχος, Corinthius XVIII, 13, 2.

Τηλέμαχος, Ulixis filius II, 2, 3.
Τήλεφος, Herculis filius II, 2, 1.
Τηνία τριήρης X, 12, 7.
Τηρίβαζος, Persa LXV, 5, 2. 7, 2. 10, 1. 24, 2 sqq. 27, 4. 5. 28, 1. 3. 29, 1. 3. 4. 30, 4. cf. *Τιριβάζος*.
Τιβαρηνοί, Pontica gens XXXVI, 14, 3. 7. 19, 1.
Τιβέριος, *Tiberius Claudius Nero*, imperator LXVII, 9, 1. eius domus 24, 4.
Τιβέριος, *Tiberius*, praenomen Rom., vid. *Βροῦτος, Γράκχος*.
Τίβερις, *Tiberis*, Italiae fluvius XLVIII, 58, 4. cf. *Θύμβρις*.
Τίγγη, Antaei coniux XLI, 9, 4.
Τίγγις, Mauretaniae oppidum XLI, 9, 3. *Τιγγίται* XLI, 9, 4.
Τιγελλῖνος, *Sophonius Tigellinus*, Neronis satelles LXVII, 2, 1. 8, 2. 13, 2. 17, 2. 4. 5. 19, 1. 23, 5. 29, 3. LXVIII, 2, 1.
Τιγράνης II., Armeniae rex XI, 19, 7. XXXIII, 27, 8. XXXVI, 9, 4. 14, 5 sqq. 19, 1. 21—36. XXXVII, 3, 3. 4. 5. XXXIX, 16, 2. 26, 6. XLV, 28, 4. 30, 1. 2. 32, 9. 33, 2 sqq. 36, 2. 45, 4. 67, 6. XLVI, 3, 2.
Τιγράνης III., Armeniae rex XLV, 33, 1. 4 sq. 45, 4. 46, 6.
Τιγρανόκερτα, Armeniae oppidum XXXVI, 25, 5. 26, 1. 27, 1. 29, 2. 36, 7. XXXVII, 3, 1.
Τίγρις, Asiae fluvius XXXVI, 22, 5. 24, 8. XXXVII, 3, 1.
Τιγυρῖνοι, *Tigurini*, Helvetiae gens XLVIII, 18, 1. 2.
Τίδιος Σέξτιος, *Tidius Sextius* XLV, 64, 4.
Τιθόρα, Phocidis oppidum XXXIII, 15, 3.
Τιθραύστης, Persa XXXV, 12, 4.
Τιθραύστης, Persa alius XLIV, 10, 4. 5.
Τίλλιος Κίμβρος, *L. Tillius Cimber*, Caesaris percussor XLVIII, 66, 3. 4. LXIII, 17, 1. 19, 3.
Τιλφώσιον, Boeotiae oppidum XXXIII, 20, 3.
Τιμαγένης LX, 72, 2. historiae scriptor laudatur XLV, 49, 7 (*fr.* 6).
Τιμαγόρας, Atheniensis XXI, 30, 6. LXV, 22, 5. 6.
Τιμαία, Agidis uxor XV, 23, 7. XXXII, 22, 3. XLIV, 3, 1. 2.
Τίμαιος, Atheniensis XV, 21, 2. 3.
Τίμαιος, Tauromenitanus XVIII, 10, 4. XXXVIII, 1, 1. historiae scriptor laudatur IV, 1, 2 (*fr.* 47). 31, 4 (*fr.* 46). XVIII, 4, 4 (*fr.* 131). 36, 1 (*fr.* 132). XX, 2, 2 (*fr.* 102). XXXVIII, 1, 3 (*fr.* 104). 19, 4 (*fr.* 102). 28, 3. 4 (*ib.*). LXII, 6, 2 (*fr.* 124). 14, 4. 31, 1 (*fr.* 129). 35, 5. 36, 1.
Τιμάνδρα, meretrix XV, 39, 1. 4.
Τιμάνθης, Sicyonius pictor LXVI, 12, 2. 32, 3.
Τιμησίθεος, Liparensium dux XI, 8, 5.
Τιμησίλεως, Sinopensium tyrannus XII, 20, 1.
Τιμόδημος, Corinthius, Timoleontis pater XVIII, 3, 1. 2.
Τιμόθεος, Atheniensis, Cononis filius XVIII, 36, 1. XXI, 2, 3. XXXIII, 6, 3. 4. LVI, 15, 1.
Τιμόθεος, Macedo XLVII, 22, 2.
Τιμόθεος, Milesius musicus LI, 10, 4. poeta laudatur (*Πέρσαι*)

XXVII, 11, 2 (*fr.* 6). XLIV, 14, 2 (*fr.* 8). LIX, 42, 5 (*ib.*).

Τιμόκλεια, Thebana XLVII, 12, 1.

Τιμοκλείδας, Sicyonius LXVI, 2, 1. 2.

Τιμοκράτης, Atheniensis LVI, 15, 2.

Τιμοκράτης, Rhodius LXV, 20, 3. 4.

Τιμοκράτης, Syracusanus LXII, 21, 3. 26, 3. 27, 1. 28, 2.

Τιμοκρέων, Rhodius poeta laudatur X, 21, 2 sq. (*fr.* 1). 4 (*fr.* 2). 5 (*fr.* 3).

Τιμόλαος, Spartanus XXVII, 15, 4 sqq.

TIMOΛEΩN, Corinthius XVIII. XX. — XI, 19, 4. LXII, 58, 5.

Τιμολεόντειον, gymnasium Syracusis XVIII, 39, 4.

Τιμόξενος, Achaeorum praetor LII, 20, 4. LXVI, 38, 2. 47, 2.

Τιμοφάνης, Timoleontis frater XVIII, 3, 3. 4, 1 sqq.

Τίμων, Atheniensis, misanthropus XV, 16, 6. LX, 69, 4. 70.

Τιμώνειος: *δίαιτα* LX, 71, 2.

Τίμων, Philiasius scriptor laudatur V, 8, 5. XII, 4, 3. *ἐν τοῖς Σίλλοις* LXII, 17, 2.

Τιμώνασσα, Argiva, Pisistrati uxor XXV, 24, 5.

Τιμωνίδης, Leucadius LXII, 22, 3. 30, 7. scriptor laudatur 31, 2. 35, 3.

Τιρίβαζος, Persa XLIV, 23, 1. cf. *Τηρίβαζος*.

Τίρων, *M. Tullius Tiro*, Ciceronis libertus LVII, 41, 3. 49, 2.

Τισαμενός, Eleus vates XXIV, 11, 2.

Τίσανδρος, Atheniensis XII, 36, 1.

Τισαφέρνης, Persa XV, 23, 5. 24 sqq. XVII, 2, 7. XXXII, 4, 1 sq. XLIV, 9, 1. 2. 10, 1 sqq. LXV, 3, 3. 4, 2. 6, 4. 18, 1. 20, 3. 23, 1.

Τισίας, Atheniensis XV, 12, 3.

Τισίφονος, Pheraeus, Iasonis filius XXI, 35, 3.

Τιτανικὰ πάθη LXVII, 1, 4.

Τιτιανός, *L. Salvius Otho Titianus*, Othonis imp. frater LXVIII, 7, 4. 8, 1. 13, 3. 6.

Τιτίνιος, *Titinius*, centurio LXIII, 43, 3 sqq.

Τιτίννιος, *Titinnius*, Minturnensis XXXI, 38, 3.

Τίτιος, *M. Titius*, quaestor LX, 42, 3. 58, 2.

Κόϊντος Τίτιος, *Qu. Titius* XXXIII, 17, 1.

Τίτος, *Titus*, praenomen Rom., vid. *Ἄννιος*, *Βροῦτος*, *Δάρκιος*, *Αἴλιος*, *Μάλλιος*, *Ὄλνιος*, *Φλαμινῖνος*.

Τίτος, *Titus*, Crotoniates LVII, 18, 4. 19, 2.

Τίτος, *Titus*, Latinus XVI, 24, 1.

Τιτνός, Terrae filius XXI, 16, 4.

Τιτύριος, *Q. Titurius Sabinus*, Caesaris legatus XLVIII, 24, 1.

Τίφατον, *Tifata*, Campaniae mons XXXIII, 27, 4.

Τολερῖνοι, *Tolerini*, Tolerii Latii oppidi incolae XVI, 28, 3.

Τολμάτος, Atheniensis XII, 18, 2.

Τολμίδης, Atheniensis XII, 18, 2. 3. 19, 3. XIV, 1, 2. 3, 2. XLIV, 19, 2. *Τολμίδαι* XII, 16, 2.

Τολούμνιος, *Tolumnius*, Etruscorum rex II, 16, 7. XXII, 8, 3.

Τορκουᾶτος, *Torquatus*, cognomen Rom. XXXI, 1, 3. cf. *Μάλλιος*.

Τορύνη, Epiri oppidum LX, 62, 3.
Τούβαρχος, vid. *Ποστούμιος*.
Τουβίρων, vid. *Αἴλιος*.
Τουδαρτία, *Tuder*, Umbriae oppidum XXXIX, 6, 5. *Τούδαρτον* XXXI, 17, 4.
Τουδιτανός, *C. Sempronius Tuditanus*, historiae scriptor laudatur XXVIII, 14, 1.
Πετρώνιος Τουρπιλιανός, *C. Petronius Turpilianus* (cos. 813 = 61 p. Chr.) LXVII, 15, 2. 17, 3.
Τουρπίλιος, *T. Turpilius Silanus* XXXI, 8, 1.
Τοῦσκλον, *Tusculum*, Latii oppidum XXV, 1, 1. XXXVI, 39, 4. 43, 3. LVII, 40, 3. 47, 1. *Τουσκλανοί* XI, 38, 1. 3. *Τουσκλάνον*, *Tusculanum* praedium XLV, 67, 3. XLVIII, 41, 2.
Τουτόλα, ancilla II, 29, 4. XI, 38, 3 sq.
Τουττία (immo *Τουρία*), Hispaniae fluvius XLI, 19, 1.
Τραγλαι, insulae prope Samum XII, 25, 3.
οἱ τραγικοί laudantur I, 16, 3.
Τραγίσκος, Cretensis LXVI, 29, 4.
tragoediae primordia VII, 29, 4.
tragoedorum certamen X, 5, 4. XXXV, 8, 7.
Τράλλεις, Lydiae oppidum XLVIII, 47, 1. *Τραλλιανοί* XXXIX, 33, 2.
Τράλλεις, gens Thracica XLIV, 16, 1.
Τραπεζοῦς, Ponti oppidum XLII, 3, 2.
Τραχίς, Thessaliae oppidum I, 30, 4.
Τρεβάτιος, *C. Trebatius Testa*, Caesaris sodalis LVII, 37, 3.
Τρεβίλλιος, *L. Trebellius* (tr. pl. 706 = 47) LX, 2, 1.
Τρεβία, *Trebia*, Galliae cispad. fluvius XIII, 2, 2. 3, 4.
Τρεβωνιανός, *Trebonianus* LXVII, 15, 2.
Γάιος Τρεβώνιος, *C. Trebonius*, tr. pl. (cos. 708 = 45) XLV, 52, 3. L, 43, 1. 3. LX, 13, 1. LXIII, 17, 1. 19, 3.
Τρεβώνιος, *P. Trebonius* XXXI, 14, 3 sqq.
οἱ τρίσαντες apud Spartanos XLIV, 30, 2 sq.
Τριάριος, *C. Triarius*, Luculli legatus XXXVI, 35, 1. 2. XLV, 39, 1.
Τριβαλλοί, gens Thraciae XLVII, 11, 3.
tribuni militares (*χιλίαρχοι*) consulari potestate XI, 1, 2.
tribuni plebis (*δήμαρχοι*) XI, 7, 2 sq. 9, 1. 11, 1. 39, 1. 3 sq. XIII, 7, 3. 8, 3. 9, 1. 2. XVI, 7, 1. 17 sqq. XIX, 30, 3 sq. 31, 2. XLVIII, 61, 1. L, 5, 1. 20, 3. 40, 2. LIII, 10, 2. 15.
tribus Atheniensium VII, 19, 1. 23, 4. LIX, 10, 4. Romanorum II, 20, 1 sq. LIII, 12, 2. Spartanorum IV, 6, 1. 2.
tributa sociorum Atheniensium XXIV, 24. 26, 2. XXXV, 11. XLIX, 7, 1.
triginta virorum apud Athenienses principatus X, 19, 4. XV, 38, 1. 3. XXXII, 21, 2. 27, 2.
Τριόπιον, Cariae promontorium XXXV, 12, 2.
tripodes VII, 4. XXIV, 1, 3. XXXVIII, 3, 3.
Τρίπυλος, Spartanus LXVI, 41, 3.
Τριταιεῖς, Tritaeae Achaiae oppidi incolae I, 11, 16, 4. LXVI, 11, 1.

Τριτύμαλλος, Messenius LII, 19, 4.
triumphi II, 16, 6. 8. 25, 5. VIII, 9, 5. 20, 2. 23, 2. IX, 1, 3. XI, 1, 1. 7, 1. 30, 1. 36, 1. XIII, 2, 1. 23, 2. 24, 3. XIV, 2, 1. XIX, 30—34. XXII, 4, 3. 8, 1. 22. XXV, 2, 1. 11, 3. XXVIII, 13, 6. 14, 1. XXXI, 2, 2. 12, 2. 4. 24, 1. 27, 5. XXXIII, 3, 3. 34, 1. XXXVI, 36, 2. 37. XXXIX, 7, 1. 11, 8. 32, 1. XLI, 18, 2. XLV, 14. 22, 1. 44, 1. 45. XLVIII, 13, 1. 55, 1. 2. 56, 4. L, 29, 3. 4. 31, 3. LIII, 1, 1. 21, 2. LVII, 37, 1. LX, 34, 5. 50, 4. 86, 3. LXVI, 54, 3.
Τρολα, Mysiae oppidum I, 34, 1. II, 1, 2. 2, 1. 3, 2. VII, 4, 2. XI, 20, 5. *Τρῶες* III, 6, 4. XXXVIII, 1, 3. *Τρῳάδες* II, 2, 3. XXXV, 4, 5. *Τρῳάς*, terra XXXIII, 24, 1. XXXVI, 3, 8. 12, 1. *Τρωικός*: *πόλεμος* LX, 6, 1. *Παλλάδιον* XI, 20, 5. *πεδίον* XXXV, 7, 5.
Τρολα, ludus Romanus L, 3, 1.
Τροιζήν, Argolidis oppidum I, 3, 3. 19, 5. 36, 3. III, 1, 1. X, 10, 3. LVI, 26, 4. *Τροιζήνιοι* I, 3, 1. 6, 1. 29, 1. 34, 2. II, 14, 7. III, 6, 1. X, 10, 3. LII, 19, 3. LXVI, 1, 1. 24, 3.
tropaea II, 16, 5 sq. 8. X, 3, 4. XII, 19, 3. 38, 3. XIV, 1, 2. 2, 1. XV, 27, 4. 29, 1. 3. 35, 6. XVIII, 29, 2. 37, 4. XXI, 17, 5. XXII, 8, 2. XXIV, 9, 2. 16, 4. 20, 1. 3. XXXII, 5, 2. XXXIII, 19, 5. 34, 2. XXXVIII, 6, 5. XLI, 22, 2. XLIV, 16, 5. 19, 2. XLV, 45, 4. LXVI, 28, 2.
Τροφώνιος, eiusque oraculum XXIV, 19, 1. XXXIII, 17, 1.
Τρῳάς, Aeacidae mater XXX, 1, 3.
Τρῳάς, Aeacidae filia XXX, 1, 4.
Τρωγλοδύται, Aethiopiae gens LX, 27, 3.
Τυδεύς, Atheniensis XV, 36, 4. 37, 1. XXXII, 10, 5.
Τυλλία, *Tullia*, Ciceronis filia LVII, 41, 5.
Τύλλιος, *Tullius* LVII, 1, 4. vid. *Κικέρων*.
Ἄττιος Τύλλος, *Attius Tullus*, Volscorum princeps LVII, 1, 1. *Τύλλος Ἀμφίδιος* XVI, 22 sqq.
Τύλλος, *L. Volcatius Tullus* (cos. 687 = 66) XLV, 60, 3. 4.
Τύλλος, *Tullus*, Ciceronis amicus LVII, 29, 2.
Τύλλος Ὁστίλιος, vid. *Ὁστίλιος*.
Τυνδάρεως, Oebali filius I, 31, 1. *Τυνδαρίδαι* I, 32 sq. XXVIII, 12, 6.
Τυραννώδας, Euboeae tyrannus VII, 14, 4.
Τυραννίων, grammaticus XXXIII, 26, 1. XXXVI, 19, 7.
Τύρος, Phoeniciae oppidum XLVII, 24, 2 sqq. LIX, 32, 4. *Τύριοι* XLVII, 24, 3. 25, 2. L, 4, 1.
Τυρρηνία, *Etruria* II, 1, 2. 2, 4. 10, 2. 11, 1. VIII, 13, 1. XI, 2, 3. XII, 20, 3. XIII, 2, 2. 3, 1. 25, 5. XXII, 28, 1. XXXI, 41, 2. XLV, 27, 1. LIII, 8, 7. LVII, 10, 3. 15, 1. 3. *Τυρρηνοί*, *Etrusci* II, 2, 1. 16, 7. 25, 1. VIII, 9, 1. 4. 13, 1 sq. 17, 1. 19, 5. XI, 5, 4. 15, 3. 16, 1. 2. 19, 1. 33, 1. 34, 3. 35, 1. 37, 5. XXII, 8, 3. 29, 6. 8. XXXI, 11, 2. XXXIII, 7, 3. 5. *ὁ Τυρρηνός* = Porsena VIII, 19, 5. *Τυρρηνικός*: *πόλεμος* XI, 2, 6. *πόλις* II, 25, 5. XI, 16, 1. *ὄρυ*

VIII, 16, 6. *πέλαγος* XI, 16, 1. XIX, 6, 1. XLV, 26, 4. LX, 61, 3. *πόλεις* LVII, 14, 1. *χρήματα* XI, 12, 1. *Τυρρηνίς ἐσθής* VIII, 17, 2. *πόλις* XI, 17, 1. *χώρα* VIII, 18, 2.

Τυρταῖος, poeta LII, 2, 3. laudatur IV, 6, 5 (*fr.* 4).

Τυφῶν LX, 3, 3. *Τυφῶνες* XXI, 21, 4.

Τύχη = *Fortuna* XXXIII, 6, 3. LXIII, 20, 2.

Τύχη, Syracusarum pars XXII, 18, 4.

Τύχων, Alexandri Pheraei hasta XXI, 29, 4.

Ὑακινθία, festum Spartanorum XXIV, 10, 7.

Ὑάκινθος, Amyclae filius V, 4, 5.

Ὕβλα, Siciliae oppidum XXXVIII, 15, 3.

Ὑβρίας, rhetor LX, 24, 5.

Ὑγίεια, vid. *Ἀθηνᾶ*.

Ὑγιεία = *Salus* XXV, 19, 3.

Ὑδάσπης, Indiae fluvius XLVII, 60, 1. 3. 61.

Ὕδρος (*Κύπρος*?) XXXV, 13, 3.

ὑδροφόροι X, 31, 1.

Ὕκκαρα, Siciliae oppidum XV, 39, 4. XXXVIII, 15, 4.

Ὕλλος, Herculis filius XXX, 1, 2.

Ὑμέναιος II, 15, 2.

Ὑπάτης, Thebanus XXI, 11, 1. 6.

Ὑπερβατᾶς, Achaeorum praetor LII, 14, 1.

Ὑπέρβολος, Atheniensis XV, 13, 3 sq. XXIV, 7, 3. XXXVIII, 11, 3. *Ὑπέρβολοι* XL, 2, 3.

Ὑπερβόρεοι XI, 22, 2. 3.

Ὑπερείδης, Atheniensis orator XLIX, 4, 1. 7, 3. 10, 3. 17, 2. 23, 2. 26, 2. 27, 3. 29, 1. LVI, 13, 5. 28, 4. laudatur LVI, 12, 4.

ὑπομνήματα βασιλικά XXX, 21, 8.

Ὑρκανία, Asiae regio XXXVI, 36, 6. XLV, 34, 5. 35, 4. 36, 1. XLVII, 44, 1. 47, 1. XLVIII, 58, 3. *Ὑρκανοί* XXXIX, 21, 3. XL, 4, 4. *Ὑρκάνιος*: *θάλασσα*, Caspium mare XLV, 38, 3. *πέλαγος* XLVII, 44, 2.

Ὑρώδης, Parthiae rex XXXIX, 18, 2. 21, 5. 7. 22, 2. 3. 31, 3. 32, 1. 33, 1. 2. 5. LX, 33, 4. 37, 1.

Ὑσιαί, Boeotiae oppidum XXIV, 11, 6.

Ὑψαῖος, *P. Plautius Hypsaeus*, Pompeii quaestor XLV, 55, 6 L, 47, 1.

Ὑψηχίδας, Spartanus VII, 10, 4.

Ὑψικρατία, Mithridatis pellex XLV, 32, 8.

Ὑψιων, heros Plataeensium XXIV, 11, 3.

Φαβία, *Fabia*, Terentiae Ciceronis uxoris soror uterina L, 19, 3.

Φάβιοι, *Fabia gens* XI, 17, 1. 5. 19, 1. XIII, 1, 1. XLVIII, 15, 2.

Φάβιος, *Fabius*, Herculis filius XIII, 1, 1.

Φάβιος, *M. Fabius Vibulanus*, pont. max. (cos. 311 = 442) XI, 21, 2.

Κόιντος Φάβιος Ἀμβουστος, *Q. Fabius Ambustus* V, 12, 6 sq. XI, 4, 4. 17, 5. 18, 1 sq.

Φάβιος Πίκτωρ, *Q. Fabius Pictor* XIII, 18, 3. historiae scriptor laudatur II, 3, 1. 8, 7. 14, 1.

Φάβιος Ῥοῦλλος Μάξιμος, *Q. Fabius Maximus Rullianus* (cos. 431. 443. 445. 456. 458 =

322. 310. 308. 297. 295) XIII, 1, 2. XLV, 13, 7.

Φάβιος Βουτεών, *M. Fabius Buteo* dict. (537 = 216) XIII, 9, 4.

ΦΑΒΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ, *Q. Fabius Maximus Verrucosus, Cunctator* (cos. 520. 525. 538. 539. 544 = 233. 228. 215. 214. 209) XIII. XIV. — XII, 2, 4. XXII, 9, 2 sqq. 21, 3. 24, 2. 25, 2. XXV, 2, 3. 3, 4 sqq. XLVI, 4, 4. eius oratio ad populum XIII, 1, 5. or. funebris 24, 4. cognomina *Ὀβρουνκῶσος*, *Verrucosus* XIII, 1, 3. *Ὀβικούλας*, *Ovicula* ib. eius filius

Φάβιος Μάξιμος, *Q. Fabius Maximus* (cos. 540 = 213) XIII, 24, 1. XIX, 5, 3.

Φάβιος Μάξιμος, *Q. Fabius Maximus Aemilianus*, L. Aemilii Pauli filius (cos. 608 = 145) XIX, 5, 1. 3. 15, 2. 35, 1.

Φάβιος, *Q. Fabius Maximus Allobrogicus* (cos. 632 = 121) LIV, 6, 2.

Φάβιος, *M. Fabius Adrianus*, Luculli legatus XXXVI, 35, 1.

Μάξιμος, *Q. Fabius Maximus* (cos. 708 = 45) XLVIII, 58, 1.

Φάβιος Ὀβάλης, *C. Fabius Valens*, Galbae legatus (cos. 821 = 69 p. Chr.) LXVII, 10, 3. 15, 2. 22, 6. LXVIII, 5, 1. 6, 4. 7, 5. 11, 4. 13, 3.

Φάβιος Φάβουλος, *Fabius Fabullus*, Galbae percussor LXVII, 27, 2.

Φάβουλος, vid. *Φάβιος*.

Φαβρίκιοι, *Fabricii* XXVI, 1, 3.

Γάιος Φαβρίκιος, *C. Fabricius Luscinus* (cos. 471. 475 = 282. 278) XXVI, 4, 4. XXX, 18, 1. 20 sq. LXVII, 29, 3.

Φαίδων, Molossorum rex XXX, 1, 1.

Φαιά, Crommyoniae suis cognomen sive mulier I, 9.

Φάλαξ, Atheniensis XV, 13. XXXVIII, 11, 7. XLIV, 15, 5.

Φάλαξ, Salaminius I, 17, 6.

Φαλέριμος, Eumenis socius XLII, 16, 2.

Φαλδρα, Thesei uxor I, 28.

Φαλδων, archon Atticus (ol. 76, 1. = 476) I, 36, 1.

Φαιναρέτη, Samonis uxor XXX, 5, 5.

Φαινασσέλλας, vid. *Φενασσέλλας*.

Φαίνιππος, archon Atticus (ol. 72, 3. = 490) XXIV, 5, 7.

Φαίστιοι, Phaesti Cretae oppidi incolae VII, 12, 4.

Φαλερίνον, *Falernum* (vinum) LX, 59, 4.

Φαλέριοι, *Falerii*, Etruriae oppidum eiusque incolae XI, 2, 6. 9, 2. 10, 1 sq. 11, 1. XIII, 2, 3. cf. *Φαλίσκοι*.

Φάληρον, pagus Atticus I, 17, 6. 22, 1. XXIV, 1, 2. 27, 1. *Φαληρεῖς* I, 23, 1. IV, 23, 1. VII, 23, 3. XXIV, 1, 2. 5, 7. 27, 2. 3. XLIX, 35, 2. L, 46, 1. LVI, 9, 4. 11, 1. 3. 28, 4. LIX, 8, 3. *ὁ Φαληρεύς* = Demetrius LIX, 9, 1. 2. 10, 2. *τὸ Φαληρικόν*, Atticae ora inter Phalerum et Piraeeum X, 12, 2.

Φαλῖνος, Zacynthius LXV, 13, 3. 4.

Φαλίσκοι, *Falisci*, Faleriorum incolae, Etruriae gens XI, 5, 2. 9, 1 sq. 10, 7. 17, 3. LIV, 3, 3.

Φανλας, Eresius scriptor laudatur VII, 14, 1 (*fr.* 3). 32, 3 (*fr.* 5). X, 1, 1 (*fr.* 6). 8, 1 (*fr.* 7). 13, 3 (*fr.* 8). 27, 5 (*fr.* 9). 29, 7 (*fr.* 10).

Φαννία, *Fannia*, Minturnensis XXXI, 38, 3 sqq.

Φάννιος, *C. Fannius*, historiae scriptor laudatur LIII, 4, 5.

Γάιος Φάννιος, *C. Fannius Strabo* (cos. 631 = 122) LIV, 8, 2. 3. 11, 2. 12, 1. 2.

Φανόδημος, historiae scriptor laudatur X, 13, 1 (*fr.* 16). XXXV, 12, 5 (*fr.* 17). 19, 1 (*fr.* 18).

Φάραξ, Spartanus XVIII, 11, 4. XX, 2, 2. LXII, 48, 3. 49, 1.

Φαρμακοῦσσα, insula ad oram Asiae minoris XLVIII, 1, 4.

Φαρμουθί, mensis Aegyptius II, 12, 6.

Φαρνάβαζος, Persa XV, 24, 1. 27 sqq. 37, 4. 39, 1. 5. XXXII, 19, 4. 20. 24, 1. XLIV, 8, 3. 11—13. 17, 2. 23, 1. LXV, 21, 1. 4. 24, 1. 27, 4.

Φαρνάβαζος, Persa alius, Artabazi filius XLII, 7, 1.

Φαρνάκης, Mithridatis filius XLV, 41, 5. 42, 2. 3. XLVIII, 50, 1.

Φαρναξία, Ponti oppidum XXXVI, 18, 2.

Φαρναπάτης, Parthorum dux LX, 33, 4.

Φάριοι, Phari insulae maris Adriatici incolae (?) LXVI, 50, 3.

Φάρος, insula ad oram Aegypti XLVII, 26, 3. XLVIII, 49, 4. LX, 69, 4. Φαρῖται ἁλιεῖς LX, 29, 4.

Φάρσαλος, Thessaliae oppidum XXI, 27, 4. 6. 32, 1. XLVIII, 52, 1. 62, 2. L, 55, 2. 56, 4. LVII, 39, 1. 6. LX, 3, 2. 62, 3. LXIII, 6, 1. LXVIII, 13, 2. Φαρσάλιοι XII, 36, 3. XLIV, 16, 5. ἡ Φαρσαλία XLVIII, 42, 1. Φαρσάλιος: *πεδίον* XLV, 68, 1. 71, 1. XLVI, 4, 4.

Φαρύγαι, Phocidis vicus XLIX, 33, 4.

Φάσηλις, Lyciae oppidum XLVII, 17, 4. Φασηλῖται XXXV, 12, 3. XLVII, 17, 5.

Φᾶσις, Ponti fluvius XXXVI, 33, 4. XXXVII, 3, 2. XLV, 34, 5.

Φάυλλος, Crotoniates athleta XLVII, 34, 2.

Φαῦνος, deus Italicus II, 21, 7. V, 15, 3. XLVIII, 9, 3.

Φαῦστα, *Fausta*, Sullae filia XXXIII, 34, 3.

Φαῦστος, *Faustus Cornelius Sulla*, L. Cornelii Sullae filius XXXIII, 34, 3. XLV, 42, 3. 47, 6. XLVI, 1, 2. XLVIII, 14, 4. LVII, 27, 3. LXIII, 9, 1. 2.

Φαυσεύλος, *Fauseulus*, Amulii servus II, 3, 4.

Μάρκος Φαώνιος, *M. Favonius*, Catonis minoris amicus XLV, 60, 4. 67, 3. 73, 6. XLVI, 4, 3. XLVIII, 21, 4. 33, 4. 41, 2. L, 32, 6. 46, 1. 2. 4. LXIII, 12, 3. 34, 2 sqq.

Φεβράτης, *februatus dies* II, 21, 3.

Φεβρουάριος, *Februarius*, mensis Romanus II, 21, 3. V, 18, 2. 3. 19, 1. 5. Φεβρουάριαι καλάνδαι, *kalendae Februariae* LXVII, 24, 2. *sidol*, *idus Februariae* XI, 30, 1.

Φειδίας, statuarius XII, 2, 1. 13, 4. 9. 31, 2 sqq. 32, 3. XIX, 28, 2.

Φειδών, vid. δημήτριος.

feminarum conditio apud Athenienses VII, 21, 4 sq. 22, 4. 23. apud Persas X, 26, 3 sq. LXV, 27, 1. apud Romanos II, 20, 3. VIII, 8, 4. XLV, 55, 1 sq. apud Spartanos IV, 14. VI, 3 sq. XLIV, 31, 4. LI, 7, 3 sq.

Φενεός, Arcadiae oppidum LII, 11, 3. LXVI, 89, 3.
Φενεστέλλας, *L. Fenestella*, historiae scriptor laudatur XXXIII, 28, 7. *Φαινεστέλλας* XXXIX, 5, 4.
Φεραί, Achaiae oppidum LII, 14, 1.
Φεραί, Thessaliae oppidum XXI, 26, 1. 28, 1. *Φεραῖοι* XXI, 27, 1. 28, 2. 31, 1. 35, 7. ὁ *Φεραῖος* = Alexander tyrannus LXVII, 1, 5.
Φερέβοια, Thesei uxor I, 29, 1.
Φερεκλῆς, Spartanus XXXII, 25, 3.
Φέρεκλος Ἀμαρσυάδας I, 17, 5.
Φερεκύδης, Lerius scriptor laudatur I, 19, 1 (*fr.* 106). 26, 1.
Φερεκύδης, Syrius philosophus XXI, 21, 2. XXXIII, 36, 3. LI, 10, 3.
Φερενδάτης, Persa XXXV, 12, 4.
Φερένικος, Thebanus XXI, 5, 3. 8, 1.
Φερεντίνη πύλη (ὕλη? *lucus Ferentinae* in Latio) II, 24, 2.
Φερέτριος, vid. *Ζεύς*.
Φερεφάττεια, festum Cyzicenorum XXXVI, 10, 1.
Φέριασος, Veliensis XVIII, 35, 2.
Φερσεφόνη, Aidonei uxor I, 31, 4. XXV, 1, 3.
Φηγαιεῖς, Phegaeae pagi Attici incolae XV, 22, 3.
Φήμη καὶ Κλῆδών, *Aius Locutius*, deus Italicus XI, 30, 3. fetiales V, 12, 3 sq. XI, 18, 1.
Φθία, Admeti regis uxor X, 24, 3.
Φθία, Menonis filia XXX, 1, 4.
Φθῶται, vid. *Ἀχαιοί*.
Φιδεντία, *Fidentia*, Galliae cisalp. oppidum XXXIII, 27, 7.
Φιδῆναι, *Fidenae*, Sabinorum oppidum II, 23, 5. 25, 1. VIII, 22, 1. 5. *Φιδήνη* II, 17, 1. 25, 3. *Φιδηνᾶται* VIII, 22, 5. XI, 17, 3.
φιδιτια, vid. *συσσίτια*.
Φίλα, Demetrii uxor LIX, 14, 2. 3. 22, 1. 27, 4. 31, 3. 32, 1. 3. 37, 3. 45, 1. 46, 3. 53, 4. LXI, 1, 3.
Φίλαγρος LVII, 26, 7.
Φιλάδελφος, cognomen XVI, 11, 2.
Φιλάδελφος, Paphlagoniae rex LX, 61, 1.
Φιλατδαι, pagus Atticus VII, 19, 2.
Φίλαιος, Aiacis filius VII, 10, 2.
Φιλάργυρος, Catonis minoris libertus L, 38, 2.
Φίλαρος, Boeotiae fluvius XXXII, 29, 5.
Φιλητᾶς, poeta XII, 2, 1.
Φιλίδης, Athenienesis X, 5, 2.
Φίλιννα, meretrix XLVII, 77, 5.
Φιλιππίδης, comicus LIX, 12, 5. laudatur LIX, 12, 4 (*fr. inc.* 2). 26, 3 (*fr.* 1).
Φίλιπποι, Macedoniae oppidum XXXIII, 23, 5. XLVIII, 69, 3. 7. L, 73, 3. 4. LX, 69, 1. LXIII, 24, 5. 26, 1. 36, 4. 37, 4. 53, 2. *Φίλιπποι κάμποι*, *campi Philippei* LXIII, 38, 3.
Φίλιππος II., Amyntae filius, Macedoniae rex XI, 19, 5. XII, 1, 5. XVIII, 15, 4. XIX, 12, 5. 6. 31, 3. XXI, 18, 5. 26, 4. 5. XLI, 1, 4. XLII, 1, 1. 2. 16, 4. 18, 1. XLVII, 2—10. 11, 1. 16, 8. 27, 4. 28, 1. 49, 7. 50, 6. 60, 8. 70, 3. XLIX, 9, 5. 12, 1. 14, 2. 5. 16, 1. 4 sqq. 17, 4. 29, 1. LII, 31, 2. LVI, 9, 1. 5. 12, 3. 4. 14, 2. 4. 16—18. 20, 3. 21, 3. 22, 1. LVIII, 3, 2. LIX, 10, 3. 22, 1. 25, 3. 42, 3. LXI, 4, 1. LXVI, 13, 1. *Φιλιππικὸς πόλεμος* XXVIII,

9, 7. *καιροὶ* LXVI, 23, 4. *δημηγορίαι* (Demosthenis) LVI, 12, 1. *οἱ Φιλιππικοί, Philippicae orationes* Ciceronis LVII, 24, 4. 41, 4. 48, 4. LX, 6, 1. *τὰ Φιλιππικά* LI, 21, 2. *φιλιππίζειν* LVI, 20, 1.

Φίλιππος IV., Cassandri filius, Macedoniae rex LIX, 36, 1.

Φίλιππος V., Demetrii II. filius, Macedoniae rex XIX, 7, 2. 3. 8, 1 sqq. XXV, 12, 2. 17, 1. XXVII, 8, 3. 12, 2. 14, 1. 15, 1. XXVIII, 2 sqq. 17, 2. XXIX, 1, 1. 2. LIX, 3, 3. LXVI, 16, 5. 46—54.

Φίλιππος, Acarnan medicus XLVII, 19, 2 sqq.

Φίλιππος, Antigoni filius XLII, 13, 1. LIX, 2, 1. 2. 23, 4.

Φίλιππος, Chalcidensis scriptor laudatur XLVII, 46, 1.

Φίλιππος, Macedo, Berenices maritus XXX, 4, 4.

Φίλιππος, Pompeii libertus XLV, 78, 4. 79, 3. 80, 2. 4.

Φίλιππος, Theangelensis scriptor laudatur XLVII, 46, 1.

Φίλιππος, Thebanus XXI, 5, 2. 7, 3. 11, 1. 3.

Μάρκιος Φίλιππος, Q. Marcius Philippus, censor (589 = 164, cos. 567. 584 = 186. 169) XIX, 38, 6.

Λεύκιος Φίλιππος, L. Marcius Philippus (cos. 622 = 91) XLV, 2, 2. 17, 3. 4.

Φίλιππος, L. Marcius Philippus (cos. 697 = 56) L, 25, 1. 5. 39, 4. LVII, 44, 1.

Φίλιστος, Syracusanus XXXVIII, 1, 2. 4. 5. XLVII, 8, 3. LXII, 11, 2 sqq. 13, 3. 14, 4. 19, 1. 25, 1. 35, 2. 3. 5. 36, 2. 37, 1. historiae scriptor laudatur XVIII, 15, 6. XXI, 34, 1 (*fr.* 42). XXXVIII, 19, 5. 28, 4 (*fr.* 46).

Φιλοβοιωτός, collis prope Elateam XXXIII, 16, 1.

Φιλοκλῆς, scriptor laudatur VII, 1, 1.

Φιλοκλῆς, Atheniensis XXXII, 9, 5. 13, 1. XXXIV, 4, 4.

Φιλοκράτης, Atheniensis LVI, 16, 2.

Φιλοκράτης, C. Gracchi servus LIV, 17, 2.

Φιλοκτήτης, Poeantis filius VII, 20, 5. X, 8, 2.

Φιλόκυπρος, Cypri rex VII, 26, 2 sqq.

Φιλόλογος, (*Philogonus* Cic. epist. ad Qu. fr. 1, 3) Q. Ciceronis libertus LVII, 48, 2. 49, 2.

Φιλόμβροτος, archon Atticus (ol. 46, 2 = 595) VII, 14, 2.

Φιλόμηλος, Atheniensis XLIX, 32, 5.

Φιλόμηλος, Phocensis XVIII, 30, 4.

Φιλομήτωρ, vid. *Ἄτταλος*.

Φιλόνεικος, Thessalus XLVII, 6, 1.

Φιλόξενος, Alexandri dux XLVII, 22, 1.

Φιλόξενος, Macedo, Ptolemaei filius XXI, 27, 3.

Φιλόξενος, poeta dithyrambicus XLVII, 8, 3.

ΦΙΛΟΠΟΙΜΗΝ, Megalopolitanus XXVII. XXIX. — XXVIII, 13, 1. 17, 1. LII, 24, 5. LXVI, 24, 2.

οἱ φιλόσοφοι laudantur III, 1, 5. *φιλοσόφων σχολαί* XII, 35, 3.

Φιλοστέφανος, scriptor laudatur IV, 23, 1 (*fr.* 30).

Φιλόστρατος, philosophus L, 57, 2. LX, 80, 2. 3.

Φιλόχορος, historiae scriptor

laudatur I, 14, 3 (*fr.* 37). 16, 1 (*fr.* 38). 17, 6 (*fr.* 41). 19, 2 (*fr.* 40). 26, 1 (*fr.* 49). 29, 4 (*fr.* 51). 35, 2 (*fr.* 45). XXXVIII, 23, 5 (*fr.* 112).

Φίλων, Atheniensis XXXIII, 14, 7.

Φίλων, philosophus academicus XXXVI, 42, 3. LVII, 3, 1. 4, 1.

Φίλων, Thebanus scriptor laudatur XLVII, 46, 1.

Φιλώτας, Amphissensis medicus LX, 28.

Φιλώτας, Parmenionis filius, Macedo XLVII, 10, 3. 11, 4. 31, 2. 40, 1. 48. 49. 50, 1.

Φίλωτις, serva II, 29, 4 sq. XI, 33, 3 sq.

Φιμβρίας, *C. Flavius Fimbria* (cos. 649 = 104) XXVIII, 21, 6. XXXIII, 12, 8. 23, 6. 24, 4. 25, 1. XXXVI, 3, 4. 6. 7. 7, 2. 34, 2. XLI, 23, 5. *Φιμβριανός: στρατιὰ* XXXVI, 34, 2. *οἱ Φιμβριανοί* XXXVI, 7, 1. 35, 3. 4.

Φιρμανοί, *Firmani*, Firmi Picentinorum oppidi incolae XXV, 13, 5. 6.

Ὀρδεώνιος Φλάκκος, *Hordeonius Flaccus*, Galbae legatus XLVII, 10, 3. 18, 3. 4. 22, 3. 5. 8.

Βαλέριος Φλάκκος, *L. Valerius Flaccus* (cos. 558 = 195) XXV, 3. 10, 1. 16, 5. 17.

Βαλέριος Φλάκκος, *L. Valerius Flaccus* (cos. 653 = 100) XXXI, 28, 5.

Φλάκκος, *L. Valerius Flaccus* (cos. 667 = 86) XXXIII, 12, 8. 20, 1. 23, 6. XXXVI, 7, 2. 34, 2.

Φλάκκος, *Q. Horatius Flaccus*, poeta laudatur XXXVI, 39, 5 (*epist.* 1, 6, 45).

Φλάβιος Φλάκκος, *Flavius* (*Fulvius?*) *Flaccus* LIII, 18, 1.

Δεύκιος Φλαμινῖνος, *L. Quintius Flamininus* (cos. 561 = 192) XXV, 17. XXVIII, 3, 3. 18. 19.

ΤΙΤΟΣ Κοϊντιος ΦΛΑΜΙΝΙΝΟΣ, *T. Quintius Flamininus* (cos. 555 = 198) XXVIII. XXIX. — XIX, 8, 3. XXV, 12, 3. 17, 1. 19, 2. XXVII, 2, 3. 14, 1. 15, 1 sq. 16, 2. 17, 4. 21, 6. XXXIII, 12, 6. *Κοϊντιοι Φλαμινῖνοι* XXVI, 1, 4.

Γάϊος Φλαμίνιος, *C. Flaminius* (cos. 530. 536 = 223. 217) XIII, 2, 4. 3, 1. XXII, 4, 1. 3. 5, 4. 6, 1.

Φλαμίνιος ἱππόδρομος, *circus Flaminius* Romae XXII, 27, 3. *Φλαμίνιος ἱππ.* XXXVI, 37, 2.

Φλάβιος, *L. Caesetius Flavius*, tr. pl. (709 = 44) XLVIII, 61, 4.

Φλάβιος Σαβῖνος, *Flavius Sabinus*, Vespasiani imp. frater LXVIII, 5, 2.

Φλάβιος, *C. Flavius*, praefectus fabrorum LXIII, 51, 2.

Φλάβιος, *Flavius*, trib. mil. XXII, 26, 2.

Φλάβιος, vid. *Γάλλος*, *Φλάκκος*.

Φλιοῦς, Peloponnesi oppidum LII, 19, 1. 26, 3. *Φλιάσιοι* V, 8, 5. XII, 4, 3. XLIV, 24, 2. LXVI, 35, 3. 39, 4.

Φλογίδας, Spartanus XXXII, 17, 2.

Φλόγιος, Thessalus XXXVI, 23, 5.

Φλυά, pagus Atticus X, 1, 3. 15, 2. *Φλυεῖς* VII, 12, 3.

Φλώρα, *Flora*, meretrix XLV, 2, 2 sqq. 53, 2.

Μέστριος Φλῶρος, *Mestrius Florus*, vir consularis LXVIII, 14, 1.

Φόβος, deus XLVII, 31, 4. eius sacrum Spartae LII, 8, 2. 9, 1. 4.

Φοιβίδας, Spartanus XXI, 5, 2. 6, 1. 15, 4. XLIV, 23, 3 sqq. 24, 1. 3. 34, 6. XLVI, 1, 4.
Φοῖβις, Spartanus LII, 8, 1.
Φοῖβος = Apollo IV, 6, 5. LVII, 27, 2.
Φοινίκη XXXII, 9, 2. XXXVI, 21, 2. XLV, 32, 1. 33, 4. 45, 2. XLVII, 17, 3. 24, 2. 29, 1. LX, 30, 2. 36, 2. 54, 4. *Φοίνικες* XII, 28, 4. XVIII, 9, 4. 11, 1. 34, 1. XIX, 12, 5. XXII, 12, 2. 20, 4. XXX, 22, 4. XXXIII, 17, 5. XLIV, 37, 2. LX, 64, 2. *Φοίνικες ἄνθρωποι* L, 63, 2. *Φοίνισσαι νῆες* XII, 26, 1. XXXV, 12, 4. 13, 3. 18, 5. *χρηστήριος* XV, 25, 3. 26, 6.
Φοίνιξ, Achillis tutor XXVII, 1, 2. XLVII, 24, 6.
Φοίνιξ = Lysimachus XLVII, 5, 5.
Φοίνιξ, Tenedius XLII, 7, 1.
Φοίνιξ, Thebanus XLVII, 11, 4.
Φοίνιξ, Boeotiae fons XXI, 16, 4.
Φοντήιος Καπίτων, *Fonteius Capito*, M. Antonii sodalis LX, 36, 1.
Φοντήιος, *C.* vel *L. Fonteius Capito* (quorum cos. ille 811 = 59, hic 819 = 67 p. Chr.) LXVII, 15, 2.
Φόρβας II, 2, 2. V, 4, 5.
Φορμίων, Athenienais praetor XV, 1, 2.
Φορμίων, Athenienais alius LVI, 15, 1. LVIII, 3, 5.
forum Aeniorum L, 11, 2. Argorum XXX, 32, 4. LXVI, 6, 4. Athenarum VII, 8, 2. 25, 2. 30, 1. 4. XII, 7, 4. 31, 2. XV, 6, 2. 6, 4. 16, 1. 25, 10. XXIV, 7, 4. XXXIII, 14, 4. XXXV, 10, 3. 13, 8. *f. boarium* Romae (*βοῶν ἀγορά*) XXII, 3, 4. fora Boeotorum et Locrorum XXIV, 20, 6. *f.* Chaerenease XXXV, 1, 3. 2, 2. Corinthi XXVIII, 12, 8. Mileti VII, 12, 6. XII, 28, 2. Romanum II, 5, 5. 18, 3. V, 7, 1. VIII, 2, 2. 3, 1. 5, 2. 7, 1. 10, 2. XI, 21, 2. 22, 4. 36, 5. 42, 2. 4. XIII, 8, 3. XVI, 3, 4. 14, 1. 15, 1. 17, 3. 18, 2. XIX, 32, 1. XXXI, 32, 1. XXXIII, 32, 3. 33, 4. XXXVI, 43, 2. XLI, 4, 5. XLV, 22, 4. 5. 43, 1. 49, 3. 6. 59, 1. XLVIII, 5, 1. 29, 3. 61, 3. 68, 1. 2. L, 27, 1. 29, 1. 39, 3. LIV, 12, 1. 3. 14, 1. 15, 1. LVII, 22, 1. 2. 33, 3. 35, 4. LX, 9, 2. 4. 12, 1. 14, 3. 20, 2. 58, 4. LXIII, 1, 3. 18, 5. LXVII, 8, 5. 17, 2. 24, 4. 25, 2. 26, 2. 4. 28, 1. Spartae LI, 13, 3. LII, 10, 4. Syracusarum XVIII, 22, 3. 38, 3. 39, 4. LXII, 34, 2.
Φουλκινία, *Fulcinia*, C. Marii mater XXXI, 3, 1.
fulmen IV, 31, 3. expiatur V, 15, 4.
Φουλβία, *Fulvia*, mulier nobilis LVII, 16, 2.
Φουλβία, *Fulvia*, Antonii uxor LX, 10, 3. 4. 20, 1. 28, 1. 4. 30. 31, 2. 32, 1. 35, 5. 54, 2. 57, 3. 71, 3. 81, 1. 87, 1.
Φουλβία βασιλική, *basilica Fulvia* Rom e XLVIII, 29, 3.
Κόιντος Φούλβιος, *Q. Fulvius Flaccus* (cos. 516. 529. 541. 544 = 237. 224. 212. 209. dict. 543 = 210) XIV, 2, 1. XXII, 24, 6. 25, 1.
Γναῖος Φούλβιος, *Cn. Fulvius Flaccus*, praetor (541 = 213) XXII, 24, 3. 4.
Φούλβιος, *M. Fulvius Flaccus* (cos. 628 = 125) LIII, 11, 1. 21, 5. LIV, 10, 2 sqq. 11, 2. 13—18. eius filius *Quintus* LIV, 16. 17, 5.

Φούλβιος, *Fulvius*, tr. pl. XXVIII, 2, 1.
funebris oratio apud Graecos VIII, 9, 7. XII, 8, 6. 28, 3. LVI, 21, 2. apud Romanos VIII, 9, 7. XI, 8, 3. XIII, 24, 4. XLVIII, 5, 1. 2. LX, 14, 3. LXIII, 20, 3.
Φούριοι, *Furia gens* XI, 2, 1.
Λεύκιος Φούριος, *L. Furius Medullinus* (tr. mil. 372 = 381) XI, 37, 2 sqq. 38, 2.
Φούριος, *P. Furius Philus* (cos. 530 = 223) XXII, 4, 1.
Φούριος, *Furius*, P. Varini legatus XXXIX, 9, 4.
Φούριος, vid. *Κάμιλλος*.
Φούρνιος, *C. Furnius*, M. Antonii sodalis (cos. 724=29) LX, 58, 6.
Φουφίδιος, *Fufidius*, Sullae socius, praetor XLI, 12, 3. XXXIII, 31, 3.
Φραάθης, Parthus XLV, 33, 6.
Φράατα, Mediae oppidum LX, 39, 6. 50, 1.
Φραάτης, Hyrodis filius, Parthus XXXIX, 33, 5. LX, 37, 1. 2. 38, 2. 3. 40, 1. 3. 41, 2.
Φραόρτης, Parthus LX, 52, 1.
Φρασικλῆς, Atheniensis X, 32, 2.
φράτορες XII, 37, 5.
φρατρίαι, *curiae* Romanorum II, 14, 6. 20, 2. VIII, 7, 5.
Φρεάρριοι, Phrearrhi pagi Attici incolae X, 1, 1. 2, 4. 5, 4.
Φρίγελλα, *Fregellae*, Latii oppidum LIV, 2, 1. *Φρεγελλανοί* XXII, 29, 6 sqq. XXIII, 3, 4.
Φρεντανοί, *Frentani*, gens Samnitica XXX, 16, 10.
Φρίξος, Spartanus XLIV, 32, 8.
Φρυγία, Asiae minoris provincia XV, 39, 1. XXVIII, 20, 2. XXXV, 9, 4. XXXVI, 8, 1. 7. XLII, 3, 3. 8, 4. XLIV, 9, 1. 10, 5. 11, 3. XLV, 30, 2. XLVII, 18, 1. XLIX, 29, 1. LIX, 5, 2. 46, 4. *ἡ ἄνω* X, 30, 1. *Φρύγες* V, 4, 2. XLVIII, 9, 3.
Φρῦνις, musicus LI, 10, 4.
Φρύνιχος, Atheniensis XV, 25, 5 sqq.
Φρύνιχος, comicus laudatur XV, 20, 4 (*fr. inc.* 2). XXXVIII, 4, 6 (*fr. inc.* 3).
Φρύνιχος, tragicus X, 5, 4.
Φυλαχία, Atticae locus LXVI, 34, 1.
Φυλάκιον, meretrix LIX, 11, 2.
Φύλαρχος, historiae scriptor laudatur X, 32, 3 (*fr.* 64). XI, 19, 4 (*fr.* 66). XXX, 27, 4 (*fr.* 47). LI, 9, 2 (*fr.* 33). LII, 5, 3 (*fr.* 55). 28, 1 (*fr.* 56). 30, 2 (*fr.* 57). LVI, 27, 3 (*fr.* 65). LXVI, 38, 8 (*fr.* 59).
Φυλή, pagus Atticus XXXII, 21, 2. 27, 4. LIX, 23, 2.
Φυλλίδας, Thebanus XXI, 7, 3. 9, 2 sq. 10, 2. 4. 11, 3.
Φύλλιος, Spartanus XXX, 28, 4.
οἱ φυσικοί laudantur XLVII, 44, 2.
Φύσκων, cognomen XVI, 11, 2.
Φυταλίδαι, gens Attica I, 12, 1. 23, 3.
Φώκαια, Ioniae oppidum XXXII, 5, 1. *Φωκαῆδες* XII, 24, 7. LXV, 26, 3.
Φωκίς X, 9, 3. XII, 17, 2. XXXV, 1, 7. XLIV, 17, 2. XLIX, 33, 4. LVI, 18, 1. *Φωκεῖς* X, 9, 3. XII, 21, 2. XVIII, 30, 4. XXVIII, 10, 4. XXX, 29, 6. XXXII, 15, 3. 27, 1. 28, 2. 29, 3. XXXIII, 12, 4. 15, 4. XXXV, 17, 3. XLIV, 28, 3. XLVII, 11, 5. LXVI, 50, 5. *Φωκικός*: *πόλεμος* LVI, 12, 1. 17, 5. *τραύματα* LVI, 18, 2.
ΦΩΚΙΩΝ, Atheniensis XLIX, —

XVIII, 6, 3. XLVII, 39, 3. LI, 2, 2. LVI, 10, 2. 14, 1. 2. LXVI, 19, 2.

Φῶκος, Solonis familiaris VII, 14, 5.

Φῶκος, Phocionis filius XLIX, 20, 1. 2. 30, 1. 36, 3. 38.

Χαβρίας, Atheniensis XI, 19, 3. XLIV, 37, 1. 3. 4. XLIX, 6. 7, 2. LVI, 15, 2.

Χαιρων, Chaeroneae conditor XXXIII, 17, 4.

Χαιρων, Megalopolitanus XLVII, 3, 1.

Χαιρώνδας, archon Atticus (ol. 110, 3 = 338) LVI, 24, 1.

Χαιρώνεια, Boeotiae oppidum I, 27, 6. XI, 19, 5. XXI, 18, 5. XXXII, 29, 3. XXXIII, 11, 3. 4. 16, 8. 17, 1. 4 sqq. 21, 4. 22, 4. 23, 2. XXXV, 1, 1. 2. XXXVI, 3, 6. 11, 4. XLIV, 17, 2. XLVII, 9, 2. 12, 3. XLIX, 16, 6. LVI, 19, 2. 21, 2. 3. LXVI, 16, 1. Χαιρωνεῖς XXXIII, 16, 8. 17, 6. 18, 1. XXXV, 1, 4. 2, 1. τὰ Χαιρωνικά LVI, 24, 1.

Χαλαίστρα, Macedoniae oppidum XLVII, 49, 2. Χαλαστραῖοι 49, 5.

Χαλδαῖοι XXXI, 42, 4. XXXIII, 5, 5. 37, 1. XXXVI, 14, 3. 19, 1. XLVII, 73, 1. LXVII, 23, 4. Χαλδαϊκός: διάγραμμα XXXI, 42, 5.

Χαλκηδών, Bithyniae oppidum XV, 30, 1. 31, 1. XXXVI, 3, 2. 9, 1. Χαλκηδόνιοι XV, 29, 3. 31, 1.

Χαλκιδεῖς, gens Thraciae IV, 30, 5. XXXVIII, 6, 3. LVI, 9, 2.

Χαλκιοίκος, vid. Ἀθηνᾶ.

Χαλκίς, Euboeae oppidum I, 27, 5. XXVII, 17, 1. XXVIII, 10, 1. 12, 2. 16, 2. XXXIII, 19, 4. 20, 2. LIX, 43, 3. Χαλκιδεῖς XII, 23, 2. XXVIII, 16, 1 sqq. XLVII, 46, 1.

Χαλκοῦς, furis Atheniensis cognomen LVI, 11, 5.

Χαλκοῦς, vid. Διονύσιος.

Χαλκώδων, Abantum rex I, 27, 3. 35, 3.

Χάονες, Epirotica gens XXX, 19, 2. 28, 1.

Χαραξιταναί, Hispaniae gens XLI, 17, 1.

Χάρης, Atheniensis XXI, 2, 3. XLIX, 5, 1. 7, 3. 14, 2. LVIII, 3, 1. LXVI, 16, 3.

Χάρης, Mytilenaeus scriptor laudatur XLVII, 20, 4 (*fr.* 1). 25, 1 (*fr.* 2). 46, 1 (*fr.* 5). 54, 3 (*fr.* 8). 55, 5 (*fr.* 9). 70, 1 (*fr.* 15). XLIX, 17, 6 (*fr.* 4ª).

Χάρης, Argolidis fluvius LXVI, 28, 1.

Χαριδημος, Atheniensis XLI, 1, 3. XLIX, 16, 3. 17, 2. LVI, 23, 3.

Χαρικλῆς, Atheniensis XXXVIII, 4, 4.

Χαρικλῆς, Atheniensis alius XLIX, 21, 4. 22. 33, 3. 35, 2.

Χαρικλώ, Scironis uxor I, 10, 3.

Χαρίλαος, Spartae rex IV, 3, 3. 5, 5. 20, 1. Χαρίλλος LII, 10, 4. LV, 5, 3.

Χαρίμένης, Argivus vates LXVI, 25, 2. 3.

Χαρινος, Atheniensis XII, 30, 3.

Χάριτες XXXI, 2, 3. LX, 26, 2.

Χάρμιον, Cleopatrae ancilla LX, 60, 1. 85, 4.

Χάρμος, Atheniensis VII, 1, 4.

Χάρων, Epirota XXVIII, 4, 3.

Χάρυβδις LXII, 19, 1.

Χάρων, Lampsacenus historiae scriptor laudatur X, 27, 1 (*fr.* 5).
Χάρων, Thebanus XXI, 7, 3. 8, 2 sqq. 13, 1. 25, 3 sqq.
Χαρωνῖται, *Orcini*, per Caesaris testamentum in senatum lectī LX, 15, 3.
Χείλεως, Arcas X, 6, 3.
Χείρων, Centaurus XII, 4, 2.
Χελιδόνιαι, insulae ad oram Lyciae XXXV, 12, 2. 13, 4. 5.
Χερρόνησος, Thraciae pars XII, 11, 5. 19, 1. XXXII, 5, 2. 9, 4. 10, 4. XXXV, 14, 1. XXXVI, 4, 1. 23, 5. XLII, 1, 1. XLIX, 14, 2. LIX, 31, 2. *Χερρονησῖται* XXXII, 12, 2. XLII, 18, 1. XLIII, 1, 2.
Χερρόνησος, Syriae oppidum LIX, 50, 5. 52, 3.
Χθονία = Ceres XLV, 24, 5.
Χίλων, servus XXV, 20, 3.
Χιλωνίς, Leonidae filia LI, 17, 1. 18, 1.
Χιλωνίς, Leotychidae filia XXX, 26, 8. 27, 5. 28, 3.
Χίος, insula maris Aegaei XXXV, 9, 1. XXXVI, 3, 3. 18, 2. XLIX, 6, 1. *Χῖοι* I, 20, 2. X, 32, 2. XV, 12, 1. 24, 1. 35, 2. XXIV, 23, 4. 5. XXXV, 12, 3. XLV, 77, 2. LVI, 10, 1. LXIII, 33, 2. *Χῖος*: *ῥεῦμα* LIX, 19, 4.
Χλίδων, Thebanus XXI, 8, 4 sq.
Χόες, festum Atticum LX, 70, 2.
Χοιάκ, mensis Aegyptius II, 12, 5.
Χοιρίλος, poeta XXXII, 18, 4.
Χολαργεῖς, Cholargi pagi Attici incolae XII, 3, 1. 13, 5. XXXVIII, 11, 6.
chori, choregi X, 5, 4. XXIV, 1, 3. 4. 6. XXXVIII, 3, 2 sqq. XL, 1, 4. XLI, 22, 2. XLIV, 29, 2. 3. XLVII, 29, 1. 67, 4. XLIX, 19, 2. 30, 3. LXII, 17, 2.
χρεῶν ἀποκοπαί VII, 15, 3 sqq. 19, 1. IX, 3, 1. LI, 8, 1. 10, 2. 12, 1. 13, 2. LII, 17, 3. 18, 2. 20, 3. LX, 9, 1.
Χρύσα I, 27, 3.
Χρυσάντας, Persa XXIII, 3, 1.
Χρύσερμος, Aegyptius LII, 36, 1. 37, 4.
Χρύσιππος, philosophus stoicus LXVI, 1, 1.
Χρυσίς, meretrix LIX, 24, 1.
Χρυσόγονος, *L. Cornelius Chrysogonus*, Sullae libertus LVII, 3, 2. 3.
Χρυσόγονος, tibicen XV, 32, 2.
Ψάμμων, Aegyptius XLVII, 27, 6.
Ψένωφις, Aegyptius VII, 26, 1.
ψηφίσματα XII, 10, 3. 13, 5. 6. 17, 1. 20, 2. 29, 2. 5. 30, 1. 2. 3. 31, 1. 32, 1 sq. XV, 18, 2. 21, 3. 4. 22, 4. 33, 1. 3. XVIII, 38, 2. XXI, 6, 4. 25, 7. XXIV, 10, 4. 8. 11, 8. 21, 1. 22, 1. 27, 1. 3. XXX, 13, 5. XXXII, 9, 5. 14, 4. 17, 2. 27, 2 sq. XXXV, 13, 6. 17, 6. XXXVIII, 1, 5. 12, 4. 28, 1. XLII, 8, 6. XLIX, 16, 4. 17, 4. 26, 2 sq. 32, 5. 33, 4. 34, 5. 35, 1. 2. LIX, 10, 3. 4. 11, 1. 12, 1. 2. 13. 24, 4. 26, 2. 30, 3. 34, 1. 4. 46, 1. LXII, 5, 8. LXVI, 45, 1.
Ψιλτοῦκις, insula maris Indici XLVII, 66, 1.
Ψύλλοι, gens Libyca L, 56, 3.
Ψυτταλία, insula prope Salaminem XXIV, 9, 1. 2.
Ψυχή, Marphadatis uxor L, 73, 2.
ᾠδεῖον, Athenis XII, 13, 5. 6. 7.
Ὠκεανός, LXVII, 20, 1.

Ὠμίσης, Pensa LXV, 4, 4.
Ὦξος, Axius fluvius XLVII, 57, 4. 5.
Ὠρείται, Indiae gens XLVII, 66, 2.
Ὠρεός, Euboeae oppidum XIX, 9, 2.
Ὠρικόν, Epiri oppidum XIX, 30, 1. XLV, 65, 3. XLVIII, 37, 2.
Ὠρίτανοί, *Oretani*, Hispaniae gens XLI, 3, 4.
Ὠρομάζης, Persarum deus LXV, 29, 7. Ὠρομάσδης XLVII, 30, 3.
Ὠρωπός, Atticae oppidum LVI, 5, 1. 3. Ὠρώπιοι XXV, 22, 1.
Ὦστία, *Ostia*, Latii oppidum XXXI, 35, 6. 42, 1. LXVIII, 3, 3.
Ὠστιανός: ἠών XLVIII, 58, 5.
ὠσχοφόρια, festum Atticum I, 22, 3. 23, 1.
Ὦχος, Artoxerxis II. filius LXV, 26, 1. 2. 28, 2. 3. 30, 1. 4. 5. = Artoxerxes III. XLVII, 69, 1.

INDEX VITARUM EX ORDINE RECEPTO.

Vol. I.

I. *Θησεύς* . . . . . p. 1
II. *Ῥωμύλος* 35
III. *Θησέως καὶ Ῥωμύλου σύγκρισις* 75
IV. *Λυκοῦργος* 80
V. *Νομᾶς* 120
VI. *Λυκούργου καὶ Νομᾶ σύγκρισις* 153
VII. *Σόλων* 159
VIII. *Ποπλικόλας* 196
IX. *Σόλωνος καὶ Ποπλικόλα σύγκρισις* 221
X. *Θεμιστοκλῆς* 225
XI. *Κάμιλλος* 260
XII. *Περικλῆς* 308
XIII. *Φάβιος Μάξιμος* 351
XIV. *Περικλέους καὶ Φαβίου σύγκρισις* 385
XV. *Ἀλκιβιάδης* 388
XVI. *Κοριολανός* 432
XVII. *Ἀλκιβιάδου καὶ Κοριολανοῦ σύγκρισις* 472

Vol. II.

XVIII. *Τιμολέων* 1
XIX. *Αἰμίλιος Παῦλος* 42
XX. *Τιμολέοντος καὶ Αἰμιλίου Παύλου σύγκρισις* . . . 84
XXI. *Πελοπίδας* 87

XXII. *Μάρκελλος* 128
XXIII. *Πελοπίδου καὶ Μαρκέλλου σύγκρισις* 166
XXIV. *Ἀριστείδης* 169
XXV. *Κάτων ὁ πρεσβύτερος* 205
XXVI. *Ἀριστείδου καὶ Κάτωνος σύγκρισις* 240
XXVII. *Φιλοποίμην* 247
XXVIII. *Τίτος Φλαμινῖνος* 272
XXIX. *Φιλοποίμενος καὶ Τίτου σύγκριαις* 297
XXX. *Πύρρος* 301
XXXI. *Μάριας* 348
XXXII. *Λύσανδρος* 404
XXXIII. *Σύλλας* 440
XXXIV. *Λυσάνδρου καὶ Σύλλα σύγκρισις* 491
XXXV. *Κίμων* 496
XXXVI. *Λούκουλλος* 522
XXXVII. *Κίμωνος καὶ Λουκούλλου σύγκρισις* 582

Vol. III.

XXXVIII. *Νικίας* 1
XXXIX. *Κράσσος* 41
XL. *Νικίου καὶ Κράσσου σύγκρισις* 86
XLI. *Σερτώριος* 91
XLII. *Εὐμενής* 121
XLIII. *Σερτωρίου καὶ Εὐμένους σύγκρισις* 146
XLIV. *Ἀγησίλαος* 148
XLV. *Πομπήιος* 196
XLVI. *Ἀγησιλάου καὶ Πομπηίου σύγκρισις* 284
XLVII. *Ἀλέξανδρος* 289
XLVIII. *Καισαρ* 377

Vol. IV.

XLIX. *Φωκίων* 1
L. *Κάτων ὁ νεώτερος* 37
LI. *Ἄγις* 110
LII. *Κλεομένης* 130
LIII. *Τιβέριος Γράκχος* 169
LIV. *Γάιος Γράκχος* 191
LV. *Ἀγιδος καὶ Κλεομένους καὶ Γράκχων σύγκρισις* . 209
LVI. *Δημοσθένης* 215
LVII. *Κικέρων* 245
LVIII. *Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος σύγκρισις* 297
LIX. *Δημήτριος* 301
LX. *Ἀντώνιος* 356
LXI. *Δημητρίου καὶ Ἀντωνίου σύγκρισις* 438

Vol. V.

LXII. *Αἰσὼν* 1
LXIII. *Βροῦτος* 53
LXIV. *Αἰσωνος καὶ Βρούτου σύγκρισις* 106
LXV. *Ἀρτοξέρξης* 110
LXVI. *Ἄρατος* 142
LXVII. *Γάλβας* 194
LXVIII. *Ὄθων* 221

INDEX VITARUM EX ORDINE LITTERARUM.

Ἀγησίλαος (XLIV) . . . . . vol. III. p. 148
Ἄγις (LI) . . . . . „ IV. „ 110
Αἰμίλιος Παῦλος (XIX) . . . . . „ II. „ 42
Ἀλέξανδρος (XLVII) . . . . . „ III. „ 289
Ἀλκιβιάδης (XV) . . . . . „ I. „ 388
Ἀντώνιος (LX) . . . . . „ IV. „ 356
Ἄρατος (LXVI) . . . . . „ V. „ 142
Ἀριστείδης (XXIV) . . . . . „ II. „ 169
Ἀρτοξέρξης (LXV) . . . . . „ V. „ 110
Βροῦτος (LXIII) . . . . . „ V. „ 53
Γάλβας (LXVII) . . . . . „ V. „ 194
Γράκχοι (LIII. LIV) . . . . . „ IV. „ 169
Δημήτριος (LIX) . . . . . „ IV. „ 301
Δημοσθένης (LVI) . . . . . „ IV. „ 215
Δίων (LXII) . . . . . „ V. „ 1
Εὐμενής (XLII) . . . . . „ III. „ 121
Θεμιστοκλῆς (X) . . . . . „ I. „ 225
Θησεύς (I) . . . . . „ I. „ 1
Καῖσαρ (XLVIII) . . . . . „ III. „ 377

Κάμιλλος (XI) . . . . . vol. I. p. 200
Κάτων ὁ πρεσβύτερος (XXV) . . . . . „ II. „ 205
Κάτων ὁ νεώτερος (L) . . . . . „ IV. „ 37
Κικέρων (LVII) . . . . . „ IV. „ 245
Κίμων (XXXV) . . . . . „ II. „ 496
Κλεομένης (LII) . . . . . „ IV. „ 130
Κοριολανός (XVI) . . . . . „ I. „ 432
Κράσσος (XXXIX) . . . . . „ III. „ 41
Λούκουλλος (XXXVI) . . . . . „ II. „ 522
Λυκοῦργος (IV) . . . . . „ I. „ 80
Λύσανδρος (XXXII) . . . . . „ II. „ 404
Μάριος (XXXI) . . . . . „ II. „ 348
Μάρκελλος (XXII) . . . . . „ II. „ 128
Νικίας (XXXVIII) . . . . . „ III. „ 1
Νομᾶς (V) . . . . . „ I. „ 120
Ὄθων (LXVIII) . . . . . „ V. „ 221
Πελοπίδας (XXI) . . . . . „ II. „ 87
Περικλῆς (XII) . . . . . „ I. „ 308
Πομπήιος (XLV) . . . . . „ III. „ 195
Ποπλικόλας (VIII) . . . . . „ I. „ 196
Πύρρος (XXX) . . . . . „ II. „ 301
Ῥωμύλος (II) . . . . . „ I. „ 35
Σερτώριος (XLI) . . . . . „ III. „ 91
Σόλων (VII) . . . . . „ I. „ 159
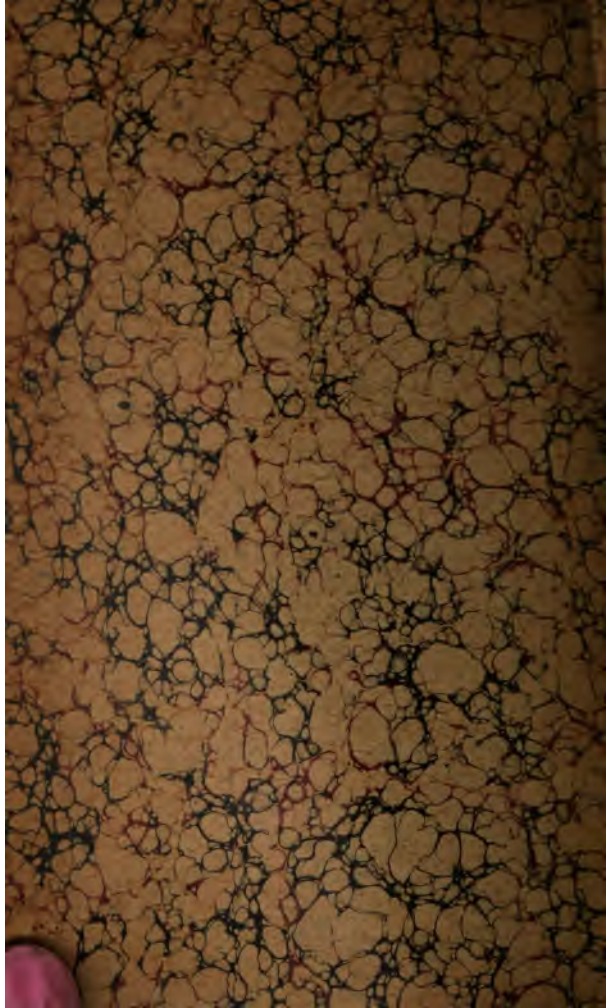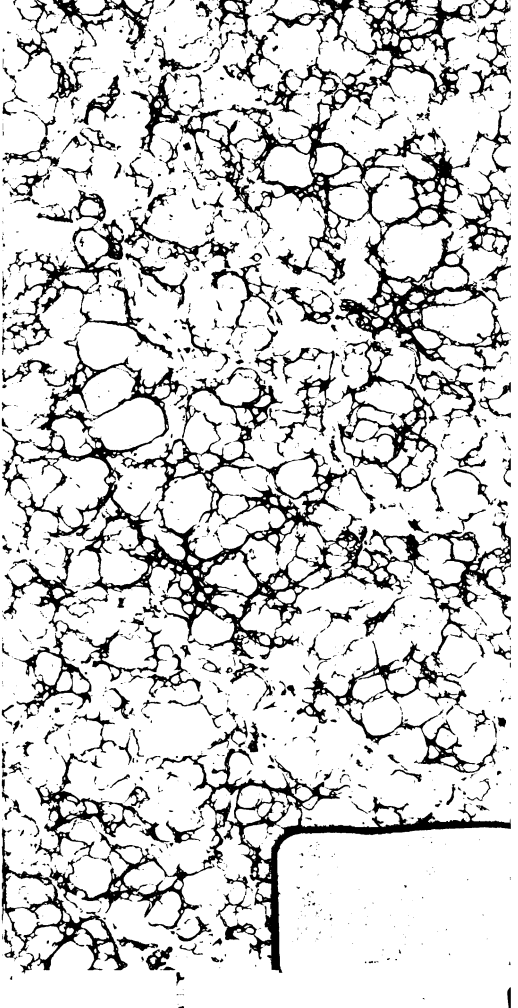
Σύλλας (XXXIII) . . . . . vol. II. p. 440
Τιμολέων (XVIII) . . . . . „ II. „ 1
Τίτος Φλαμινῖνος (XXVIII) . . . . . „ II. „ 272
Φάβιος Μάξιμος (XIII) . . . . . „ I. „ 351
Φιλοποίμην (XXVII) . . . . . „ II. „ 247
Φωκίων (XLIX) . . . . . „ IV. „ 1